ཨ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་

གསུང་འབུམ།

ཐྲིགས་བམ་གསུམ་པ།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དབེ་མཛོད་ཁང་།

Paldan Drepung Gomang Library

2015

༄༅། །ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་བླ་མ་མཆོད་པའི་མཆན་འགྲེལ། ལམ་རིམ་
དམར་ཁྲིད་སོགས་བཞུགས་
སོ། །

གླེགས་བམ་གསུམ་པ།
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང།

Drepung Gomang Library
2015

Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

~~~*~~~

These books *(Kunkhyen Sungbum)* are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com
~~~

དཀར་ཆག

༡༽ ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།��1 ༢༽ བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།��11 ༣༽ ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ།���������������������������37 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།��39 བསྟེན་ནས་བློ་སྦྱང་ཚུལ།��47 སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།���51 སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།��75 སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།��85
༤༽ ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།��115 ༥༽ འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག��147 ༦༽ དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིག��157 ༧༽ དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།������������������������175

༨༽ བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ།���������������������������������187 ༩༽ བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།��191 ༡༠༽ སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ཟིན་བྲིས།��233 ༡༡༽ རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།�������������������������������������239 ༡༢༽ སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།���������������303 ༡༣༽ ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན།�������������������������������������331 ༡༤༽ བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།���339 ༡༥༽ རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།��349 ༡༦༽ དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།��369 ༡༧༽ འཕོ་བའི་བཤད་པ།��381 ༡༨༽ ཁ་དོག་དཀར་དམར།��389 ༡༩༽ བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག���393 ༢༠༽ བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།��465 ༢༡༽ ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།��505 ༢༢༽ ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས།��������������������������������������519 ༢༣༽ གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།��527

༢༤༽ མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།��557 ༢༥༽ འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ།��569 ༢༦༽ གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིག���573 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག��580

I

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་
པ་སྨྲ་བྱེད་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཀླས་པ་ཡིག་འཇོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐུ་དྲིན་ནི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་པར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་བཀའ་དྲིན་གཟོ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་འཕགས་བོད་ལོ་པཎ་དག་གིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྦྱར་ལྷ་ཡི་སྐད་ལས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། རྨོངས་པའི་སྨག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུའང་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས། གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་། ཤེས་བརྩོན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གཏན་བདེའི་འབྲས་བཟང་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱུ་སྐར་དང་། ས་ཡི་རྩི་ཤིང་ལྟ་བུར་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་

II

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་བླ་ན་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སྤེལ་བ་ལགས་ལ།
དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ཕོ་བྱི་བ་ཕྱི་ལོ་༡༦༤༨ལོར་མཚན་དཔེ་མེ་ཏོག་གངས་
ཅན་སཱ་ལའི་སྨན་ལྗོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། སྒྲ་ཚད་སྡེབ་སྦྱོར་སྙན་དངགས་མངོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པར་འགྲན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་དག་གི་ཟླ་བོར་གྱུར་པ་ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཕྱུག ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དུ་མས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་ཕན་དབང་པོའི་སྡེ་ཞེས་གྲགས་སྙན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཇིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་འདིར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྟ་སྤྱོད་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཚད་མར་སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྲོལ། སློབ་དཔོན་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་འབུམ་གྱིས་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལུགས་བཟང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་ལའང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

III

བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བའི་མྱུར་ལམ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། །ཇི་བཞིན་འདོམས་པ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། །འཁྲུལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་གླེགས་བམ་རྣམས། །གདུང་སེལ་དབུགས་དབྱུང་མཆོག་སྦྱིན་འགྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་བགོ་སྐལ་དུ་གནང་བའི་རྩོམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་དགུའི་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྤྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དག་གི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་མཐའ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་དག་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། པོ་ཏི་ལྔའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ཕྱི་རྩོམ་ཡིན་གཤིས། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བཅུད་འདུས་ཤིང་། ཚིག་གི་འཁྲི་བ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་བདར་ཤ་ཆོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཐུབ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདྲིལ་བའི་དཔྱད་པ་མཐིལ་ཕྱིན་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་ཡུད་ཙམ་གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །
སྔོན་ཆུ་ཡོས་དུས་འཁྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འཐོར་གྱར་
དུ་སོང་སྟེ་བརླགས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་བཀའ་རྩོམ་རྣམས་ལས་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོར་བརླགས་སུ་སོང་བའང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབུ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད། འདུལ་བའི་དུས་ཚིགས་ལོ་ཆེན་བློ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། ཙན་དྲ་བའི་ཊཱི་ཀ་རྩོམ་འཕྲོ། བསྟན་རྩིས་ཚིགས་བཅད། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་བུམ་ཆོག གཏོར་མའི་བཤད་པ། འཁྲུལ་འཁོར་དང་ལྕགས་མཁར་སྐོར་གྱི་དོགས་གཅོད་ཡིག་ཆུང་མང་པོ། ཁྲོ་བཅུའི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ། ནག་པོ་མདའ་འགེངས་ཀྱི་སྐོར་ལེ་ཚན་མང་པོ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཊཱི་ཀ་སོགས་དང། གཞན་མཚན་མ་ཐོས་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྣང་ཞིང་། དེང་དུས་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་གླེགས་བམ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་

IV

འདི་ཉིད་ཆ་ཚང་ཤོས་སུ་སྣང་ལ། ད་ལམ་གསུང་འབུམ་དེབ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་པར་དུ་བཞེངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲས་སྤུངས་ཁྲི་པ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་༸རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲྭ་ཆུ་བཟང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རི་པ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་ཕོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཨ་མ་(Ama- Sandra Esner) སེན་ཊི་རཱ་ལགས་ལ་གཞེན་བསྐུལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཚམས་སྦྱོར་གནང་བས་རྐྱེན་བྱས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་པར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་སྨོན་ལམ་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན། ཚེ་ལས་འདས་པ་བུ་བྷེན་ཇཱ་མིན་ཁཱོ་ཧེན་(Benjamin Cohen)དང་། བཟའ་ཟླ་ཇཱི་རཱལ་ཊི་ཨི་སུའུ་ནར་(Gerald
Esner) གཉིས་ཀྱི་དགེ་རྩར་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་པོ་ཚར་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་པར་དུ་བཞེངས་རྒྱུའི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གི་སྦྱིན་བདག་མཛད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པའི་དྲིན་ལས། གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཏི་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབུམ་༼ཐ༽པར་སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་པར་རྩ་སྔར་གློག་ཀླད་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་དང་། སྔར་མེད་གསར་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་ལན་གྲངས་བདུན་ཙམ་རེ་འགྲོ་ཁུལ་བགྱིས་ཀྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྡུར་དཔེའི་ཚིག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ། མིན་པའི་ཕྱིར།ཞེས་དང་། ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ལ། འགྲེལ་བ་དང་། སྙིང་ག་ལྟ་བུ་ལ། སྙིང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཚིག་ཕྲད་ཇི་སྙེད་ཅིག་བརྗོད་བདེ་དང་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ལས་ཅུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་གནོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཆན་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༧༤ལོར་ལྡི་ལི་གསར་བར་པར་དུ་བཏབ་པའི་ཕྱི་དེབ་གཟུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་ཤོག་ངོས་ཉིན་སྲིབ་ལྔ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྨད་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་པར་རྙིང་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁུངས་བཙན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབུས་པར་གང་བཞུགས་དང་སྦག་སའི་རྡོ་པར་མ་གང་བཞུགས། རྩོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལྔས་མཚོན་པའི་སྔར་ཡོད་དེབ་

V

གཟུགས་པར་མ་སོགས་བསྡུར་དཔེ་རུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར)(སྦག་ས) (པར་ཐེངས་གཉིས་པ)ཞེས་བཀོད་ཅིང་། དོགས་གནས་ཅན་རེ་ཟུང་དཔྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གུག་རྟགས་སུ་བཞག་ཅིང་གཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནམ་སྙམ)ཞེས་སོགས་བཀོད་ཡོད། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་ངེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་རྙིང་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབད་འབུངས་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ངོམ་རི་བ་ཞིག་ཏུ་རློམ་མོད། འོན་ཀྱང་ངེད་དཔེ་མཛོད་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་གི་ཉམས་མྱོང་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འདབ་གཤོག་དམན་པས། ནོར་འཕྱུགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །
མདོར་ན་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་
པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་གེགས་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང། རྣམ་དཀར་གྱི་བགྱི་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་སེན་ཊི་ར་དང་།དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་འགྲུབ་པ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འགྲན་པའི་སྨོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢རབ་བྱུང་༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ཟླ་༦ཚེས་༢༡ ༸གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་སྐུའི་གྱ་སྟོན་ཉིན་སྤེལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་གུ །
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

VII

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

སྣང་མཐའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དཔལ་
གྱི་གསུང་ལས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཡི། །མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་བ་ལ། ། བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བསྔགས་པ་སྲིད་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི་སྤྱི་ལོ་༡༦༤༨ལོའི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་རྡོ་གེར་ཞེས་པ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་རྒན་གྱ་རྟིང་རིང་ལྷས་ཁྲ་ཏིང་ཞེས་པར་ལྡོང་ཤུལ་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དབལ་ཤུལ་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དཔལ་འབུམ་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཚེ་༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཕེབས་སྐབས་མཚོ་སྔོན་པོའི་ཁར་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགུང་ལོ་བདུན་པའི་ཚེ་ཁུ་བོ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག རི་མོ་འབྲི་བ། སྒྲུབ་ཐབས། སྨན་དཔྱད། ཟ་ཡིག ས་དཔྱད། སྔགས་འབུམ། མཁྱུད་དཔྱད་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསན་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཆག་མེད་དང་སྐུ་མཚམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་ཛ་བྱེ་ཆེན་སོང་སྐབས་མཚན་ལམ་དུ་རྭ་ལོ་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་དུས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་ཆིངས་བཀྲོལ་ནས་མི་གཟིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་དབུས་སུ་ཕེབས་ཁར་སྐུ་བསྙུན་པར་
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་གྲིབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དེངས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་དབུས་གཙང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མཛད་

VIII

པར་སྔ་ཉིན་ནས་ཕྱི་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཐང་སོགས་འཆར་བ་དང༌། གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་སྐྱེལ་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང༌། ལྡང་ལར་ཕེབས་མཚམས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་ཡ་མཚན་པའི་ལྟས་མང་པོ་བྱུང༌། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་དང༌། འཇམ་དབྱངས་གྱང་ཐིམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་ཅིང་གསུང་བྱོན་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང༌། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཕེབས་སྒོ་དང་དགྱེས་བརྩེ་ཚད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་དུང་བཏང་བ་དང༌། དན་འབག་སྣ་ནས་དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང༌། འབྲས་སྤུངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་༸རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ལྡེར་སྐུ་ཞིག་བཞུགས་པ་སྐུ་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྱོན། ༸རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་བརྙན་ཡང་རྗེ་དངོས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ལུང་བསྟན་གནང༌། ལོ་དེའི་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་བློ་གསལ་བྱེ་བའི་བསྟི་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། སྒོ་མང་མཁན་ཆེན་ཀླུ་འབུམ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་ནས་བརྩི་བཞག་གསན། ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་ནས་རྩོད་གྲྭ་རྙེད་ཅིང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བགྲོ་གླེང་ཤར་ཤར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང༌།
དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་བློ་ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་དགེ་
རྒན་དུ་བསྟེན་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས། ལྕགས་ཁྱིའི་ལོ་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་གྲྭ་སྐབས་དང་པོར་ཕེབས། ཟུར་བཀོལ་བཞི་དང༌། རྣམ་བཤད་སྐབས་དང་པོ་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང༌། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་ཐུགས་སྐྱེད་ཆེ་བར་བྱུང༌། བརྩི་བཞག་སྦྱོར་ལམ་དུ་སླེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་མིའི་བོངས་ཚོད་ཙམ་པ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་གྱི་དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་ཆུ་དྭངས་རྡེའུ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང༌། ཆོས་གྲྭར་འབྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐུ་ཆས་བཀྲེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྲན་མ་ཆུར་སྦངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་བར་འཛིན་གྲྭ་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་ཕེབས། རྣམ་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་དཀའ་གནད་དང༌། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་བཅས་བཟུང༌། ལོ་དེར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོད་ཆ་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང༌།

IX

ཞར་ལ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྦྱངས་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཀློང་བརྡོལ། དེ་གའི་ཞར་ལ་ལམ་རིམ་སྔགས་རིམ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་སྦྱངས་ཤིང༌། སྒྲ་དང་སྙན་ངག་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས་ལེགས་པར་དགོངས། ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་དཔེ་མེད་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ཆུ་བྱི་ལ་འཛིན་གྲྭ་དབུ་མར་ཕེབས། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཟུང་ཞིང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལྔ། སྟོང་ཐུན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་གནད་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པར་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། བསེ་ཁྲབ་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།
དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་ཤིང་སྟག་ལོར་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བར་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཕེབས། རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་ནས་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་བདག་གིར་བཞེས། ལོ་དེར་ཊཱིཀྐ་ཆུང་བའི་སྐྱོར་དཔོན་མཛད། ཆུ་མིག་ལུང་དུ་ཁྲི་ཁང་བརྩི་བཞག་དུ་གྲགས་པ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པས་ཉམས་མྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས།
དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྤུངས་རྒྱབ་རི་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད། ཁྲི་སྦྱིན་
པ་རྒྱ་མཚོ། སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་དུ་དྲང་ངེས་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་བརྩམས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བརྩམས། གཞན་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྦྲུལ་ལོར་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བརྩམས་ཤིང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པའི་དབུ་བཙུགས། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྫོགས་པར་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཕག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་བརྩམས། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བསྡུས་ཚན་དུ་ཡོད་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བསྡུས་གྲྭའི་རྩ་ཚིག་བརྩམས་པར་བཤད། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་ལོ་དེར་མཛད། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པར་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་བསྐུལ་ངོར་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་རྩོམ་འཕྲོར་ལུས་

X

པ་དེ་མཛད། ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུའི་ངོར་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཀློང་བརྡོལ། ཞར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་ལྔ་བཅུར་ཉེ་བ་དང༌། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང༌།
སྒོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང༌། ༸རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བཟློག་མ་
ནུས་པར་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྕགས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༠ ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འཛིན་གྲྭས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཁང་ཚན་སོ་སོའི་དགེ་རྒན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲྭར་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འབུལ་ཚན་བཅས་ཕུལ་ཏེ་གྲྭ་ཚང་གི་བརྩི་བཞག་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་ཕར་ཕྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་བརྩམས། གཞན་ཡང་བྲག་གཡབ་སྤྲུལ་སྐུས་ཞུས་ངོར་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་བརྩམས་པ་སོགས་གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་ཉི་ཐང་བ་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་བསྐོས་ཏེ་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་དྲུང་གི་ཁང་པར་སྤོས་ནས་ཟུར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་བར་དབུས་གཙང་དུ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་སྦྱོང་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐངས། དགུང་གྲངས་ང་གསུམ་པ་ལྕགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་ཕག་བར་སྒོ་མང་བླ་མ་མཛད་ནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། རེ་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་བར་ཕ་བོང་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་པ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྨད་དུ་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཕྱག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང༌། དཔོན་ཇུ་ནང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང༌། རབ་འབྱམས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐུགས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་པོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་སྨད་དུ་ཕྱགས་བཏེགས།
རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་ཕྱག་བཏབ། དགུང་

XI

ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཏེར་ལུང་དུ་གཏེར་བུམ་བཞེས། ཐུགས་སྲས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྲི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཐུགས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེ། སྡེ་ཁྲི་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང༌། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ན་དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་ལྕགས་མོ་གླང་གི་ལོ་ཕྱི་ལོ༡༧༢༡ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཉེ་བར་བསྡུས་སོ། །ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་རྩོམ་པོད་བཅོ་ལྔ་བཞུགས། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་དང༌། ཐུགས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཚལ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་ ༦ ཚེས ༢༡ ལ། མངྒ་ལཾ།

1

ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།

༄༅། །ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་དུ་
བཀོལ་བ་བཞུགས་སོ། །
ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་བྷྱཾ་སྭ་ར་སྭསྟྱཻ་ཙ། །ད་ལམ་ཕལ་ཆེར་འཕྲོས་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་དང༌། འཕྲོས་དོན་དེ་ལྟར་མ་འཕྲོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕྲོས་ན་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད། ནས། གང་དང་ལྡན་ན་ཞེས་པས་བསྟན་དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་ནས་གཙོ་བོ་རྣམས། །ཞེས་དང༌། དགོས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་བཟློག་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་བཤད་པར། སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར། ཞེས་དང༌། བསྐོར་བྱའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ན་རིམ་པ་གསུམ་དང༌། རྒྱས་པར་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ཚུལ་བཤད་དགོས་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་བསྟན་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་བཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷན་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས། ཡང་ན། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་དང༌། རྣམ་མེད་པའི་དབུ་མ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་

2

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བཅས་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་གྱི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མི་འཐད་པས་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་དགོས་པ་ལ་མིན། རྣམ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ན། རྣམ་མེད་ཞི་འཚོས་བཀག་པ་དང་འགལ་རྣམ་རྫུན་ལ་རྣམ་མེད་བྱེད་ན་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་ཞི་འཚོ་ལྟར་རྣམ་བདེན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་དང༌། རྣམ་བཤད་ལས། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡང་འཁྲུལ་བར། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་བསལ། ཞེས་པ་དང༌། རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྫུན་པར་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བདེན་པར་མི་འགྲོ་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ལྟོས། ལྷག་མའི་རྟགས་ཡང་དེས་སྒྲུབས་ཤིག །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་སླ། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་སླ། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་བཤད་པ་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཕུང་གཅིག་ཆར་གསུངས་པ་ཡང་མིན། རིམ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོའམ་དབང་པོ་དམན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཕུང་ཡང་ཚད་མེད་ཀྱང་དབང་རྟུལ་གྱི་ངོར་སྤྱོད་པའི་གྲངས་དང་ཆོས་ཕུང་གི་གྲངས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འཆད་པར། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་

3

ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།

པ་གསུངས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང༌། ཞེས་དང༌། སེམས་ཅན་དབང་པོ་མཐུ་ཆུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མང་དབྱེ་མི་རིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་དུག་གསུམ་རེ་རེའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་དང༌། ཆ་མཉམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་མི་འདུ་བའི་སྤྱོད་པ་བསྐལ་པར་བཤད་ཀྱང་མི་ཟད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་གྱི་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐལ་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དང༌། གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྐལ་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཀྱང་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ད་དུང་ལང་གཤེགས་སོགས་ལུང་རིགས་མང་ངོ༌། །
གཞན་ཡང༌། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཚད་གྲངས་དང་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་གྲངས་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང༌། སྤྱོད་པའི་གྲངས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་སྤྱོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་

4

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པར་ཡང་བསམ་པའམ་གཞལ་བའམ། བརྩི་བའམ། བརྟགས་པར་མི་ནུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཇི་སྙེད་པར་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཕུང་པོ་རེ་རེའི་ཆེ་ཆུང་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་གྱིས་འདོད་ཚུལ་མཐུན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གྲངས་ཕན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་ཚུལ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་པོ་དེའི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྩེ་བཅིལ་བའི་སྒོ་བཏོད་ནས། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་བར་གྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་བསྟན་པས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་ཆ་ཚང་བས་ཁྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་པའི་དབུ་སེམས་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དབུ་སེམས་ཀུན་གྱིས་ཆོས་ཕུང་གི་འདོད་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་མ་པ་དག་དང༌། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་སྒོ་ནས་དེ་དག་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅིང༌། །རྟགས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་བསྒོམ་པར་དེ་དག་སྤངས་ཡང་མི་ཐུབ། དེ་དག་གང་རུང་མ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བར་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ནང་ཚན་དོན་གྲུབ་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞིག་མཁྱེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། རྟོགས་སམ། མཐོང་ངམ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གཏམ་བརྗོད་པར་ནུས་སམ། སྨྲས་པ།

5

ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།

འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པར་ནུས་སམ། ཞེས་དང༌། འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་དུ་གནས་པར་བགྱིས། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ༌། །གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ནས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོས་བཀའ་བསྡུས་པ་ཡང་བཀའ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་བསྡུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྟོགས་གེ་འབར་བ་ལས། གཞན་ཡང་ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ༌། །གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བས་ན་ཀུན་དགའ་བོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར། དེས་བསྟན་ཅིང་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པས། ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱས་པར་མཐོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱས་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དབུ་སེམས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་བསྡུས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྡུད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་

6

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དགའ་བོ་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྡུད་མི་ཐུབ་པར་ཟླ་གྲགས་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཀྱང་འདོད་མོད་ཤེས་བྱེད་མ་སྤྲོས། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་གཅིག་ཆར་བསྐོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཆར་བསྐོར་ཚུལ་གསུང་གཅིག་གིས་བདེན་བཞི་བསྟན་པ་ན་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་མོས་པ་བཞིན་སོ་སོར་གོ་བ་ཡང་དེའི་དོན་མིན། གསུང་ཡན་ལག་དུ་མས་གཅིག་ཆར་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་བཞིན་བདེན་བཞི་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་དོན་མིན། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་རིམ་ཅན་དང་གཅིག་ཆར་གཉིས་ཀར་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་འཁོར་གཅིག་ཆར་བསྐོར་བའི་དོན་གསུང་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་གདུལ་བྱའི་མོས་ངོ་བཞིན་སྐད་སོ་སོར་གོ་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་གཅིག་ཆར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་གདུལ་བྱའི་གྲངས་མཉམ་གྱི་གསུང་གི་ཡན་ལག་ཞལ་དང་མཛོད་སྤུ་དང་བ་སྤུ་རེ་རེས་གདུལ་བྱའི་མོས་གྲངས་དང་མཉམ་པ་མང་པོ་གཅིག་ཆར་གསུངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང༌། དེའི་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དུས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སེམས་པ་དག་ནི་ཇི་སྙེད་པ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཆོས་སྟོན་ཚེ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་སྙེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་སྙེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུང་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སྟོན་ཐུབ་བཞིན་དུ་གསུང་གཅིག་ཁོ་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་པར་ཤེས་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་པ་དང༌། ལོང་བུ་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དང་མཚན་རྣམས་དང༌། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་དང་

7

ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།

བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཡོད་དེ། ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤུ་ཀུན་གྱི། །འོད་ཟེར་དག་ནི་ཇི་སྙེད་པ། །མི་ཡི་དབང་པོས་ཆོས་སྟོན་ཚེ། །གསུང་གི་ཡན་ལག་དེ་བས་མང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསུང་གི་ཡན་ལག་མང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཆོས་འཁོར་གཅིག་ཆར་བསྐོར་བའི་དོན་ལ་གསུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐད་དུ་དོན་སོ་སོ་བ་ཅིག་ཆར་སྟོན་པ་གཅིག་དང་སྐུའི་ཆ་སོ་སོ་དང་སྤུ་གཅིག་ནས་ཀྱང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྤྲུལ་ནས་ཅིག་ཆར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དང་པོ་དེ་འཆད་པར། མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ལ། ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་བ་བསམ་ཞིང༌། གཞལ་ཏེ། ཡོངས་སུ་བཙལ་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཐེ་ཚོམ་དྲི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མིན་ཀྱང་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་རྣམ་གྲངས་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་བ་ཐ་དད་པ་བསམ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གན་དུ་དོང་ནས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་བ་དེ་དག་གསོལ་ཀྱང༌། དེས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་དྲན་པས་ཐམས་ཅད་བཟུང་ནས་གསུང་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་བཅད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང༌། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཟུགས་དང་ནི། །མིང་དང་སེམས་པ་ཇི་སྙེད་པ། །སེམས་ཅན་སྙིང་པོའི་སྤུ་གཅིག་ནས། །འོད་ཟེར་འབྱུང་བ་དེ་སྙེད་དོ། །འོད་ཟེར་དག་ནི་ཇི་སྙེད་པ། །མི་ཡི་དབང་པོས་ཆོས་སྟོན་ཚེ། །གསུང་གི་ཡན་ལག་དེ་བས་མང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

8

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བདེན་བཞི་སྟོན་ཚུལ་ཡང༌། འདོད་ལྷ་དྲུག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་དྲུག་དང༌། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ལ། མིང་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད། འཛམ་གླིང་ཡུལ་ཆེན་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་སྟོང་ལ་མིང་བརྡ་ཐ་དད་པ་སྟོང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སྐྱེ་བའི་གནས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐ་དད་པ་དག་གིས་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མདོར་བསྟན། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་འདིར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། ས་བླ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཟ་བ་དང༌། ཟ་བའི་རྩ་བ་དང༌། ཟ་བ་སེལ་བ་དང༌། ཟ་བ་འགོག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་དང༌། དཔོགས་པ་དང༌། སྲེག་པ་དང༌། འཇིགས་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བ་དང༌། ཀུན་སྙེན་དང༌། ཟད་པ་དང༌། ཟད་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ལྷའི་བཤད། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དེ་འཆད་པར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ནས། ཚངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྡུག་པ་དང༌། སྡུག་བྱེད་དང༌། སྡུག་པ་ཉལ་དང༌། སྡུག་པར་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཞེས་པ་ནས། གཙང་མའི་རིས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་དང༌། ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་དང༌། མི་རྟོགས་པ་དང༌། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གཅིག་ཆར་དང་རིམ་ཅན་གཉིས་ཀར་མ་བསྐོར་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ངོར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐོག་མར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་

9

ཆོས་འཁོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ཟུར་བཀོལ།

གསུངས་པ་དང༌། གནས་སོ་སོར་ཡང་གསུངས་ལ། གདུལ་བྱ་མང་པོའི་སྣང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང༌། དུས་བར་བར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང༌། དུས་ཐ་མར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང༌། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པའི་དངོས་པོ་གནས་ཚོད་ཀྱི་མཛད་པ་དང༌། གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་རྨད་བྱུང་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་ཅེས་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་མཆོག་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་མཛད་པ་ལ་གནས་ཚོད་ཀྱི་མཛད་པ་དང༌། སྣང་ཚོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེའི་མཛད་པ་ཡིན་ན་གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་ཆེད་དང་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་མཛད་པ་ལ་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བློ་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་འཁོར་མཐའ་ཡས་པ་བསྐོར་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བས་ཚིམ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཆོས་བསྟན་པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དང༌། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང༌། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ། སྨོན་ལམ་དང༌། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང༌། མོས་པ་ཐ་དད་ལ་གནས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང༌། སྨོན་ལམ་དང༌། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང༌། མོས་

10

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་ཐ་དད་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའི་ཆར་བས་ནུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང༌། མཐུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང༌། ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང༌། སེམས་ཅན་རང་རང་བློ་དང་འཚམས་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དམ་པ་རབ་བསྐོར་ནས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་གཅིག་ཆར་མཛད་པ་དང༌། ཁས་ལེན་མི་བདེ་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བློར་མི་ཤོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དང༌། གཞན་ཡང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཆེར་མ་སོང་བ་དང༌། གདུལ་བྱ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཆུང་དུ་མ་བཏང་བར་དེར་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇུག་པར། བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང༌། །ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བགྲང་འདས་དང༌། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང༌། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། དུས་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དཔེ་དང༌། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དང་དངོས་སུ་ཞིང་ཁམས་འདི་སོགས་བ་སྤུར་བཀོད་པ་གཉིས་རིམ་ཅན་བསྟན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །
ཆོས་འཁོར་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་འདི་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའོ།།

11

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

༄༅། །བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་མཆན་འགྲེལ་
ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །
བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

གང་གི་ཐུགས་རྗེའི་ཟེགས་མ་སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས། །ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་མཆོག་སྩོལ་
པའི། །མཁྱེན་པའི་གཏེར་དང་དབྱེར་མེད་དམ་པ་ལ་བཏུད་ནས། །རྡོ་རྗེའི་བཀའ་འདིའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་འབྱེད་ལ་སྤྲོ། །དེ་ལ་འདིའི་གཞུང་དཀྱུས་མ་ཙམ་མཆན་གྱིས་ཅུང་ཟད་འགྲོལ་ལ། དམིགས་ཁྲིད་དང་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། གུ་རུ་པཱུ་ཛ་སྱཀལྤ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །གང་ལ་བརྟེན་ན་སྐུ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེ། །ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ལ། །སྩོལ་མཛད་འདོད་དགུའི་མཆོག་སྩོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་པདྨོར་གུས་བཏུད་ནས། །སྐལ་བཟང་སློབ་མའི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ། །བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ། །མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་པད་ཚལ་ལས། །འོངས་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་མགུལ་རྒྱན་སྤེལ། །དེ་ཡང་ཐར་འདོད་

12

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་བ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱ་བའི་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྡུས་པ་ནི། རང་ལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྔོན་པོ་ལས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མགོ་ནི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང༌། དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པའི། །རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས། །བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པ་རུ། །མཐོང་ནས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། །བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་རྗེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང༌། དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང༌། སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མར་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང༌། །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་ཏོ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་སློབ་མའི་ཚོགས་གསོག་པ་དང༌། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལྷག་སྟེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། འདི་ནི་རང་བྱུང་

13

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

བཅོམ་ལྡན་འདས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་བུ་ཉིད། །མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནད་ཚང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ནི་དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང༌། བདག་ཉིད་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་རམ། བསྡུ་ན། འདི་ལའང་མན་ངག་ཉུང་བསྡུས་པ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཚང་བ་ཡོད་པར་སྣང་ལ། དེ་མིན་ན་འདི་ལྟར། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་བ་ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བའི་འཇའ་ཚོན་གྱི་ལུས་ཅན་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པར་གྱུར། བར་དམིགས་ཏེ་དགོས་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱོངས། དེ་ལྟ་བུའི། རང་ལྷར་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང༌། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་གསང་བདེ་སོགས་གཞན་བྱེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་དཀྲོང་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བྱ། ནང་མཆོད་དང་མཆོད་རྫས་རྣམས་བདག་བསྐྱེད་ལྷ་གང་ལ་བྱས་པ་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་བྱིན་རླབས་བྱ་བའམ། མདོར་བསྡུས་ན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ། རྣམ་པ་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་རྫས་སོ་སོའི་རྣམ་པ། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པས་ས་དང་བར་སྣང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱི་གཟུགས་སོགས་འདོད་ཡོན་སྣ་ལྔ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་པ་དང་ནང་གི་མཆོད་པ་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དང༌། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་གཞན་ཡང་མཆོད་སྤྲིན་དམ་རྫས་སྤྱན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་གང་བར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། དངོས་གཞི་ནི་ཚིགས་

14

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ན། འཇུག་པ་བདེ་བས་ཡིད་མ་ཡེངས་པར་འདི་ལྟར་གདོན་ཞིང༌། དོན་བསྒོམས་ལ་ཉམས་སུ་བླངས་པར་བྱའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ལྷ་ལམ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་དེར་མཆོད་པ་ཀུན་ནས་བཟང་བའམ་བྱང་སེམས་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུའི་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་ཏེ་སྣ་ཚོགས་འཁྲིགས་པའི་དབུས། །སུ་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་བའི་མཆོད་སྡོང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མཛེས་པ་ཡིད་ལ་འདོད་དོ་ཅོག་གམ་འདོད་ཚད་འབྱུང་བའི་འདོད་དགུའི་དཔག་བསམ་ལྗོན་ པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་རྩེ་མོར། །གདོང་ལྔ་སྟེ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བཞིའམ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་གཟི་འོད་ འབར་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ན་

ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨ་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་གདན་གསུམ་
བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། རྒྱུད་བཤད་པ་དང༌། མན་ངག་གནང་བ་སྟེ། བཀའ་དྲིན་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རྩ་བ་སྟེ་དངོས་སུ་གཏུགས་པའི་བླ་མ་དེ་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡིན་པ་ལ་ རྣམ་པ་ ཐ་མལ་བའི་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཡང་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་རང་ལ་དགྱེས་བའི་ཞལ་འཛུམ་བག་ཅན་འོད་དཀར་པོ་འཕྲོ།།བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཅན་ཕྱག་གཡས་མཐེབ་མཛུབ་སྦྱར་བ་ཐུགས་ཀར་བཞག་པའི་ཆོས་འཆད་དང་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱས་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས། །པ་གུར་གུམ་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་བླ་གོས། མཐང་གོས། སྣམ་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་གོས་གསུམ་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་གསེར་གྱི་མདོག་དང་ལྡན་པའི་པཎ་ཌི་ཏའི་ཞྭས་དབུ་ལ་མཛེས། །པར་བྱས་པ་ཞིག་བསྒོམ་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ། བདེ་མཆོག་གམ། འཇིགས་བྱེད་དམ། དུས་འཁོར་དགྱེས་རྡོར་འཇམ་དབྱངས་སོགས་སྐབས་ཐོབ་གང་བསྒོམས་ཀྱང་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་

སུ་བསྒོམ་དགོས་སོ། །འདི་དང་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཞེས་པ་སྦྲེལ་ཏེ་བརྗོད་ན། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཐུགས་ཀར་འདོན་པ་བསྒྱུར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་

མཚམས་ནས་ཡང་ན་

རྣམ་པ་རིགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བཟུང་ནས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་

མར་ལ་འཁྱུད་ཅིང་
སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་རོལ་པས་དུས་ཀུན་ཏུ་དགྱེས། །པ་རྣམ་པ་མང་པོ་རིན་

15

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

པོ་ཆེའི་ན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་ལྷ་རྫས་དར་གྱི་ན་བཟས་ཀླུབས། །པ་ཅན་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་བློ་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱོར། དེ་གཉིས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཚིག་གི་འཕྲོ་ནས་འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་གང་བསྒོམས་ཀྱང་མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འབར་བ་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔས་བསྐོར་བའི་དབུས། །སུ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་སྣང་རིན་འབྱུང་སྣང་མཐའ་དོན་གྲུབ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལྔ། །དང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་བཞི་དག་པའི་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞི་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྩ་དང་རྒྱུས་པ་དང་ཚིགས་རྣམས་ནི་ས་སྙིང་ཕྱག་རྡོར་ནམ་སྙིང་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྒྲིབ་སེལ་འཇམ་དབྱངས་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་དངོས། །སྙམ་དུ་བསམ། སྤྱིར་ལུས་ལ་བ་སྤུ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་ཡོད་པར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་པས་འདིའི་བ་སྤུ་ནི་དབུ་སྐྲ་ལ་བྱེད། བ་སྤུ་སྟེ་དབུ་སྐྲ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤུ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་དགྲ་བཅོམ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཉིད། །དང༌། སྐུའི་འོད་ཟེར་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གནོད་སྦྱིན་གསང་བ་དྲི་ཟ་དང༌། འབྱུང་པོ་སོགས་དང༌། ཚངས་པ་དང་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞབས་ཀྱི་འོག་གི་གདན། །དང༌། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་དེའི་ཕྱི་རིམ་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དང༌། །དེའི་ཕྱི་རིམ་དུ་བསྐལ་བཟང་ཀི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སོགས་དང་དེའི་མཐར་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་མཐར་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཕྱག་བཞི་དྲུག་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་གསུམ་སོགས་བསྟན་བསྲུང་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་ནས་བཞུགས། །པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ལ་དེའི་བཀའ་པོད་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོའང་བསམ་མོ། །འདིའི་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་མང་པོ་

སྣང་རུང་འདི་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འདི་ལྟར་མཛད་པར་སྣང༌། དེ་ནས་སྐྱབས་དེ་དག་གི་སྒོ་གསུམ་སྟེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གནས་གསུམ་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀ་དང༌། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་རྒྱངས་ཀྱིས་འཕྲོས་སོང་པ་དེ་ཡིས། །ཕྱོགས་བཅུའི་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ས་སྟེང་ནས་ཆར་དང༌། ས་

16

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འོག་ནས་རླངས་པ་ཐོན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱན་དྲངས་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་པ་དང་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་བརྟན་པར་གྱུར། །པར་བསམ་ལ། གུས་པ་དྲག་པོས་ངག་ནས་འདི་དག་བརྗོད། ཕུན་ཚོགས་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི། །རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ཡི་དམ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །པོ་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་ཡང་ཁཎྜ་ཀ་པ་ལ་དང་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས།པ།མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་མངའ་བདག་ཁྱེད་རྣམས་བདག་ཅག་ལ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་འདིར་གཤེགས་ནས། བདག་ཅག་གིས་ཚོགས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས། །ཞེས་པའོ།།དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་བ་ནི། རྒྱུད་མང་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པར། སློབ་དཔོན་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་ཕུང་སོགས་རིགས་ལྔ་པོ་སོགས་སུ་བསྒོམ་པ་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར། ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག །སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་དུང་དུང་བ་བྱ། དེ་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔར། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམས། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས། བླ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་དྲངས་ནས། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ་ལ། ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབྱེར་མེད་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི།བླ་མ་དམ་པ་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདག་ཅག་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་དང་ཁམས་དང་རྒྱུ་ལ་སྐད་དོད་གཅིག་པ་ངྷ་ཏུ་ཞེས་ཡོད་པས་བཤད་ཚུལ་ཡང་དེ་གསུམ་ཀ་ནས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་གོ།དབྱིངས།།ལ་གནས་པའི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ། །སྟེ་དུས་ཐུང་བ་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ལའང་བདེ་བླག་ཏུ་སྩོལ་བར་མཛད་པའི་བླ་མ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་

17

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སྐུ། །ཅན། རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ྋའདིར་བླ་མའི་སྐུའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་བླ་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བསྟན་ནོ། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་རབ་འབྱམས་ཏེ་འབྱམས་ཀླས་པའམ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སླད་དུ་སྐུའི་བཀོད་པ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐབས་མཁས་མཆོག །སྟོན་པ་ལས་བདག་ཅག་ལ་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་ཟློས་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ། །སྟེ་འཛིན་པའི། སྲིད་ཞི་ལས་སྐྱོབས་པའི་སྐྱབས་མགོན་འདིར་དམ་པ་སྨོས་པ་ནི་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། ། དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བླ་མ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་ཡང་རེ་རེ་གཉིས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཉེས་པ་ཀུན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་ཞིང༌། །གྲངས་སོགས་ཀྱིས་བླ་མ་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་གཞལ་བའམ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའིན་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར། །ཆེན་པོ། སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བླ་མ་དང་འདྲ་བ་གཞན་མེད་པས་ན་སྒོ་གཅིག་པུ། །ཞེས་སྨོས་ལ། གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རྗེ་སྒོ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྡམ་སྟེ་བག་དང་ལྡན་པས་བཙུན་རྗེ་བཙུན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སླར་ཡང་བླ་མ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྷར་བཅས་ཏེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་འདོམས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དངོས། །པོའི་རང་བཞིན་དང༌། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ཐམས་ཅད། འབྱུང་པའི་གནས། །སམ་རྒྱུད་དང༌། འཕགས་ཚོགས་ དགེ་འདུན་མ་ལུས་པ་ ཀུན་གྱི་དབུས་ན་ ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྗིད་ཅིང་གཟི་འོད་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ། ལྷང་ངེ་བར་བཞུགས་པའི། །དྲིན་ཅན་བླ་མ་སྟེ་གོང་མར་གྱུར་པ་ཞེས་འཐོབ་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་གོང་མར་གྱུར་པའོ། །རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།ཞེས་སོ། །ཚིགས་བཅད་འདིས་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའོ། །ྋསྐྱབས་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ་མདོར་བསྡུས་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་བླ་མ་དང༌། །རིན་ཆེན་མཆོག་གསུམ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ་

18

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐམས་ཅད་ལ།།སེམས་དད་ཅིང་མོས་པའི་སྒོ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ངག་གིས་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི།༧ འདིར་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་འགའ་ཞིག་སྣང་ཡང་འདི་ལྟར་ལེགས་སྙམ། དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་སྟེ་མང་པོ་དང་བཅས། །པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ མཉམ་པའི་ལུས་སྤྲུལ་ལ་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལུས་འདུད་པ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དང༌། ངག་གིས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ངག་གི་ཕྱག་དང༌། སེམས་གུས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་བྱའོ།།ཞེས་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་བྱས་ནས། མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱས་བཏབ་ནས་འབུལ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཞིང་མཆོག་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་འབུལ་བ་ལ་ཕྱིའི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། །དེ་ལ་མཆོད་ཡོན། །ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར་བཞི་ནི་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡ་ཡོ་མེད་པས་བཀོད་པ་ལེགས་ཤིང་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཻཌཱུརྱ་སོགས་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་འབར་པའི་སྣོད་ཡངས་པ་ལས། །ཞིང་གི་དམ་པ་ལ་དྲི་མ་མི་མངའ་ཡང་བདག་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སླད་དུ་དྲི་མ་དག་བྱེད་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཆུ་བཞི་དལ་གྱིས་འབབས། །པ་སྟེ་འཁྱིལ་བ་དང༌། འདིར་ཆུ་བཞིའི་མཆོད་ཡོན་སྐུ་ལ། ཞབས་བསིལ་ཞབས་ལ། ཞལ་བསིལ་ཞལ་ལ། བསང་གཏོར་ཐུགས་ཀ་འམ་སྐུའི་ཐད་ལ་འཐོར་ཏེ་དབུལ་ལོ། །ཉེར་སྤྱོད་ལྔའི་མེ་ཏོག་ནི་ལྷའི་དཔག་བསམ་ཤིང་སོགས་སྡོང་པོ་སིལ་མ་ཕྲེང་བ་སྤེལ་ལེགས་པ། །ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དག་ནི། མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་ཕང་ཕུང་འཁྲིག་པ་འབྲས་བུས་དུད་པས་ས་དང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་གང༌། །བ་དང༌། བདུག་སྤོས་ནི་ཙན་དན་སྦྲུལ་སྙིང་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་དྲི་ཞིམ་པའི་སྤོས་ཀྱི་ཚོགས་བསྲེགས་པའི་དུད་པ་བཻཌཱུརྱའི།།མདོག་ཅན་དཔེར་ན། དབྱར་སྐྱེས་ཏེ་དབྱར་དུས་སུ་འབྱུང་པའི་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོའི་སྤྲིན་གྱིས་ལྷ་ལམ་སྟེ་ནམ་མཁའ་གང་སྟེ་འཁྲིགས། །པ་ལྟ་བུ་དང༌།སྣང་གསལ་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྒྲོན་མེའི་ཚོགས། །ཏེ་དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་མུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ་སེལ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་འདི་རབ་བཏགས་ལ་འགྲོ་རྩེ་དགའ་རྒོད། །པ་ཅན་དང༌། དྲི་ཆབ་ནི་ག་བུར་དང་ཙན་དན་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པའི་བྲིས་

19

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

བསྒོས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་དྲི་ངད་ལྡན་པའི། །སྤོས་ཆུའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཏེ་སྒོར་ཏེ་འཁྱིལ། །བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཞལ་ཟས་ནི་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ། རོ་བརྒྱའི་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང༌། །བཅས་པའི་ཚོགས་ལྷ་དང་མི་ཡི་ཞལ་ཟས་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་སྤུངས་

། །པ་སྟེ་ཉེར་སྤྱོད་
དོ། །རོལ་མོ་ནི་སྦུབས་ཅན་དང་རྒྱུད་ཅན་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་འབུད་བརྡུང་དཀྲོལ་སོགས་ལས། །བྱུང་བའི་གདངས་ཏེ་སྐད་སྙན་

འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་པས་ས་གསུམ་འགེངས། །པ་ལྟ་བུ་དང༌། འདོད་
ཡོན་འབུལ་བ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་བཟང་བ་དང༌། ངག་གི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་སྙན་པ་ལུས་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་རོ་མངར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རེག་བྱ་འཇམ་པའི་དཔལ་འཛིན་པའི། །ཕྱི་ནང་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ། །བ་དང༌། མཎྜལ་འབུལ་བ་ནི། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གྲངས་ལྡན་གྱི་གླིང་བཞིའི་ལྷུན་པོར་ཉི་ཟླ་དང་བཅས། །པ་
ལ། འཁོར་ལོ། ནོར་བུ། བཙུན་མོ། བློན་པོ། གླང་པོ། རྟ་མཆོག། དམག་དཔོན་ཏེ་བདུན་ནམ། འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། པདྨ་རཱ་ག། ཨིནྡྲནི་ལ། བཻཌཱུརྱ། མརྒད། རྡོ་རྗེ། མུ་ཏིག། བྱུ་རུ་སྟེ་རིན་ཆེན་བདུན་དང༌། བུད་མེད། སྐྱེས་པ། རིན་ཆེན། འཁོར་ལོ། རལ་གྲི། གླང་པོ། རྟ་དང་བཅས་པའི་རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་སོགས། །ལྷ་མིའི་ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མ་ལུས་པ། ཀུན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིའི་སྣོད་དང༌། ནང་གི་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལྷ་དང་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་དགུའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །འདི་དག་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྒོས་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཞིང་གི་མཆོག །བླ་མ་དཀོན་མཆོག་སོགས་སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ།།བཞེས་ལ་བདག་ཅག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག་པའོ། །གཞན་ཡང་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས།།ཡངས་པ་དེར་སྲིད་པ་དང་ཞིའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་བྱས་སྡོང་བུ་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །འདབ་མ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་རྒྱས་པས་སྐྱེ་འཕགས་དམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང༌། །སྤ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རང་དང་གཞན་གྱི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་བའི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཅི་ཡང་བཀྲ། །བ་ལ་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་དགུ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་དྲི་

20

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསུང་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་འཕྲོ་ཞིང༌། །དེ་ཉིད་ལ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་དང་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྔའི་འབྲས་བུ་ཁུར་དུ་དུད་པ་དང་ལྡན་པའི། །དགའ་ཚལ་འདི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི་སྙན་ངག་གི་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དེ་དཔེ་དེའི་ངོ་བོར་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིར་དོན་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་དེ། དཔེ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས་སུ་བཀོད་པ་ནས། དོན་བསླབ་པ་གསུམ་དང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་དང༌། ལམ་ལྔ་པོ་དེ། དཔེ་མེ་ཏོག་གི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་དགའ་ཚལ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཇའི་མཆོད་

པ་ནི། གུར་གུམ་མདངས་ལྡན་བཟང་པོའི་དྲི་ངད་ཅན། །རོ་བརྒྱའི་དཔལ་འཛིན་རྒྱ་ཇའི་བཏུང་བ་དང༌། །ནང་མཆོད་ནི། བ་གླང༌། ཁྱི། གླང་པོ། རྟ། མིའི་ཤ་ལྔ་ནི་དངོས་གྲུབ་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྒྲོན་མ་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འགུག་པའི་རྫས་ཡིན་པས་ལྕགས་ཀྱུ་ལྔ་ཞེས་བཤད། ལྕགས་ཀྱུ་ལྔ་དང་སྒྲོན་མ་ལྔ་ལ་སོགས། །པས་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་གཞན་ཡང་རྫས་ཁྱད་པར་བ། ཧཱུཾ་གིས་སྐྱོན་སྦྱངས་ཨཱཿས་བདུད་རྩིར་རྟོགས་པའམ་བསྒྱུར་བ་དང༌། ཨོཾ་གྱིས་མང་པོར་སྦར་བའམ་སྤེལ་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོས་མཆོད། །པར་བྱེད་པ་དང༌། གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་ནི། གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དར་ལ་བབས་པའི་ལང་ཚོའི་དཔལ་འཛིན་པ་སྟེ་ལྡན་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི། །གྲངས་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་ཤིང་ལེགས་པར་བསླབ་པའི་ལུས་ཕྲ་མ། །སྟེ་བུད་མེད། ཡུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞིང་སྐྱེས་དང་སྔགས་སྐྱེས་ནི།དབང་བསྐུར་ཞིང་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་མ་དང་དེ་འདྲའི་ཕོ་ཉའི་ཚོགས། །མཛེས་སྡུག་སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་འབུལ། །འདི་གསུམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་མཆོག །ཞིང་སྐྱེས་མ་འབྲིང༌། སྔགས་སྐྱེས་མ་ཐ་མའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་བྲལ་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྟེ་ཆེན་པོ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་ན་་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དང༌། དམིགས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས། །སམ་གནས་ལུགས། དབྱེར་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲ་རྟོག་གིས་སྨྲ་བ་དང་བསམ་པའི་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས། །པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

21

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

མཆོག་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འབུལ། །ཞེས་སོ། །སྨན་དང་རང་ཉིད་བྲན་དུ་འབུལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་འཇོམས་པའི། །བཟང་པོའི་སྨན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་དང༌། །ཁྱོད་མཉེས་བགྱིད་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་བྲན་འབུལ་བ་ལགས་ན། །དུས་དེང་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བཀའ་འབངས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རང་ཉིད་བླ་མ་དམ་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཐབས་བཟང་པོའོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང༌། སྨན་དང༌། བདག་ཉིད་བྲན་དུ་འབུལ་བ་རྣམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བྱས་ཏེ། བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ། སྔར་གྱི་འཕྲོ་ནས་འདི་ལྟར་དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བ་དང་སྡིག་པའི་ལས། །རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་སྩལ་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་འགྱོད་པར་ཡི་རང་བ་ཅི་མཆིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ད་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་དུག་ཟོས་པ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས། །སྙིང་ནས་མི་འཆབ་པར་བཤགས་ཤིང་སླན་ཆད་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྡིག་པ་མི་བགྱིད་པར་སྒོ་ལེགས་པར་སྡོམ་པ་ནོད། །པ་སྟེ་ལེན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་རྡུལ་ཙམ་མཆིས་པ་དང་བྲལ་ཡང༌། །ཐ་སྙད་དུ་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་རྟོག་ངོ་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སོ་སྐྱེས་དང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་བ་དང་དགའ་བ་རང་ངོས་ནས་མེད་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་སྟེ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ། །བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་ངོ༌། །ལྔ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེའི་ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་དཔུང་འབུམ་ཕྲག་དཀྲིགས་ཏེ། །མུ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་འདིའི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཀུན་དའི་ཚལ། །གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱེད་དང་མི་ཉམས་པར་ཡུན་དུ་གནས་དང་མང་པོར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །དུ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནས། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་རྒྱས་པ་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསླབ་ཚུལ་སོགས་གདམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི།རིམ་པ་ལྔ་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་འཇའ་ལུས་ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྡན་ལ་རྒྱུན་འཆད་རྒྱུ་མེད་པས་ན་དེའི་སྐུ་ལ་རྡོ་རྗེའི་

22

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྐུ་ཟེར་ཞིང་དེ་ཡིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་མི་མངའ་ཡང༌། །ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་ལུས་གཉིས་མར་ལ་མར་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཟུང་འཇུག་སྐུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་ཟ་མ་ཏོག །སྡེ་སྣོད་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་རྙིང་བ་མི་འདོར་བར། བདག་ཅག་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་སྟེ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར། །དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དུས་རྟག་པར་ད་ལྟའི་སྐུ་འདིའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པའོ། །བདུན་པ་བསྔོ་བའི་ཡན་ལག་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དེ་ལྟར་བསྐྲུན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་བའི་ཚོགས། །ཅི་བསགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེང་ནས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཡིས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང༌། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་མྱུར་དུ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། སྐུའི་དང༌། གསུང་གི་དང༌། ཐུགས་ཀྱི་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དང༌། ཀུན་འགྲོའི་དང༌། ཅི་འདོད་ཀྱི་དང༌། སྐྱེད་པའི་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྔོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་ཞིང༌། ལོང་བྱུང་ཚེ་བཤགས་པའི་མཚམས་སུ་སྡོམ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་བཤགས་པ་དང༌། བླ་མ་རྡོར་འཛིན་མ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་སོགས་བྱའོ། །དེ་ནས། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང༌། །སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་བཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྐྱོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མའི་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་ཡེ་མ་ཤོར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དྲན་ཤེས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས། བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་གསུང་བགྲོས་བཞིན་ལེགས་པར་བསམ། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང༌། དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྩོལ་པར་མཛད་པའི་སྐྱབས་གནས་བསླུ་བ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་ལ། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་བློ་བལྟོས་བཅས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གང་

23

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

མང་བཏབ་པའི་མཐར་ཡང་འདི་ལྟར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང༌། ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་
ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས། །པ་སྟེ་གང་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་རྗེ། །བཙུན་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མར་འོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ནི། ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་དང་ལྡན་ན་གང་ཟག་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ། །གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི། སོ་ཐར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་རྒྱུད་ཞི་བར་བྱས་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་རྒྱུད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་པ། སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། གདུལ་བྱའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཅས་པ། མང་ཐོས་ལུང་གིས་ཕྱུགས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཆོས་ཡང་ཡང་འཆད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མམ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་སྐྱེལ་མཁས་པའི་སྨྲ་མཁས་པ་སྟེ་ཡོན་

ཏན་བཅུ་དང་ལྡན་པ། །ཁྱོད་མ་ལུས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གདུང་འཚོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའོ། །སྔགས་ཀྱི་བླ་མར་འོས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་ལེགས་པར་བསྡམས་པ་དང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་གནོད་བྱེད་དང༌། དཀའ་སྤྱད་ཆོས་གསུམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལྷག་བསམ་གྱིས་གནས་པས་དྲང༌། །བ་དང་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྒྱུ་སྟེ་དེ་གཉིས་མེད་པ་དང༌། རྐང་པ་བརྒྱད་པ་སོགས་སྔགས་དང་རྒྱུད་སྨན་ནམ། རྫས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཞི་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཤེས་ཤིང༌། །བསྒོམ་པས་ཕྱིར་ཟློག་དང༌། བྲིས་འདོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཟློག་དང༌། བུམ་པ་དང་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་དང༌། ཤེར་དབང་དང་བཞི་པ་བསྐུར་ཤེས་པ་དང༌། དགྲ་བོ་ལ་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང༌། གཏོར་མའི་ལས་ཤེས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང༌། དྲག་ཤུལ་གྱི་ཆོ་ག་དང༌། རབ་གནས་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཤེས་པ་སྟེ། ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང༌། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་དང༌། སྟངས་སྟབས་དང༌། འདུག་སྟངས་

24

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
དང༌། བཟླས་བརྗོད་དང༌། སྦྱིན་སྲེག་དང༌། མཆོད་བསྟོད་དང༌། ལས་སྦྱོར་དང༌། སླར་སྡུད་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུའོ། །འདི་དག་གི་དོན་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་ཊིཀྐ་དང༌། སྒྱུ་འགྲེལ་གཉིས་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཚན་ཟུང་སྟེ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་དང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལ་འཆད་མཁས་པའི། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་འདུལ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བ་དང༌། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས། ཕྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་མཐུན་པའི་བསྟོད་པ་ནི། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བྱོན་པས་ཀྱང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་བའི། །ཉོན་མོངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་འདུལ་དཀའི་བ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་རྣམས་ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་ལམ་བཟང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡི། །སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་

པའི་དབང་པོ། འགྲོ་བའི་
ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་རང་གིས་དངོས་སུ་མཛད་དགོས་སྒྲུབ་ཟིན་པས་ཞིང་འདིར་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ནུབ་པར་གྱུར་ཏེ། །མི་ཤེས་པའི་མུན་པར་ལུས་ཤིང་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་འདིར་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་བདག་ཅག་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མང་པོ་ལ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཕན་བ་དང་བདེ་བའི་ལམ་གསལ་བར་བསྟན་པ་སོགས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི། །སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དུས་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་བརྩོན་པ་ལས། །ཀྱང་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་གང་གི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་ཙམ་ལ་འབྲུ་མར་བྱུགས་པ་སོགས་མཆོད་པ་ཕྲ་མོ་གཅིག་ཙམ་བྱས་པ་ཡང༌། །སློབ་བུ་བདག་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་མཆོད་པ་ལེགས་པར་བསྔགས་པ་ལྟར་དོན་དང་ལྡན་པའི། །སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གསང་བའི་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི། །འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སླད་དུ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ་གྱི་ྋདྲ་བའི་སྐད་དོད་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་དྲ་བ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་བའི་རོལ་པ་དང་སྒེག་པ་ལའང་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས་འཇོ་སྒེག་སྟེ་རོལ་པ་ལས། །བྱུང་བའི་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མངོན་མཐོ་དང༌། ངེས་ལེགས་ལ་འདྲེན་པར་

25

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

མཛད་པའི། །སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡན་ལག་རྣམས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང༌། །ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་བཅུའི་རང་བཞིན་དང་སྔར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི། །བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱེ་བས་མཚོན་པའི་གྲངས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ། །ལྟ་བུའི་རིགས་བརྒྱའི་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ། །བོ་སྒྱུ་འོད་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བཤད་རྒྱུ་མང་སྟེ་ཡི་གེ་མང་དོགས་ལགས། སྒྲིབ་མེད་སྟེ་སྒྲིབ་བྲལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་དང༌། །དབྱེར་མེད་པར་བརྟན་པ་དག་མ་དག་གི་སྣོད་དང་གཡོ་བ་དག་མ་དག་གི་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དེ་དག་ཀུན་གྱི་བདག །ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གནས་ལུགས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་སོགས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་བཟང་དོན་དམ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདིར་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཚུལ་དུ་མ་རོ་གཅིག་དང་རོ་གཅིག་དུ་མར་འཆར་བའི་གོ་དོན་ལྟར་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ།

ཁྱོད་ནི་བླ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྟེ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཁྱོད་མིན་སྐྱབས་གཞན་མི་འཚོལ་བས། །འདི་དང་བར་དོ་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་ལྕགས་ཀྱུས་ཟུངས་མཛོད་ལ། །སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་སྒྲོལ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྩོལ་གཏན་གྱི་གྲོགས་མཛོད་བར་གཅོད་སྲུངས། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལས། །བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་ག་གསུམ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བྱུང་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །གནས་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པ་ལས། །སྒྲིབ་བཞི་དག་ཅིང་རྣམ་དག་དབང་བཞི་ཐོབ། །སྐུ་བཞི་ཐོབ་ཅིང་བླ་མ་གཉིས་པ་ཞིག །དགྱེས་བཞིན་ཐིམ་པས་བྱིན་གྱིས་

26

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བརླབས་པར་གྱུར། །པར་བསམ། དེ་ནས་སླར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདོད་བྱའི་དོན་ལ་སྨོན་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་བོ་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྨོན་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཚོགས་བསགས་པའི་ཞིང་གི་མཆོག་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དང༌། ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ལ། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་དང་སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་བྱས་པ་དང་དད་ཅིང་གུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའམ་རྩ་བ་མཆོག་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དགྱེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་སྔར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཐོབ་པའང་བླ་མའི་དྲིན་དང༌། ད་གདོད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའང་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པས་འདི་དག་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག་ཚུལ་འདི་ལ་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་དང་མདོ་སྔགས་ཀུན་མཐུན་པར་སྣང་ངོ༌། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སྨོན་པ་ནི། མཚན་མོ་

གློག་འགྱུ་བ་ལྟ་བུའི་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་རེའམ་ལན་གཅིག་ཙམ་ཞིག་རྙེད་པའི་ངན་སོང་གསུམ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང༌། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང༌། དབང་པོ་མ་ཚང་དང༌། ལོག་ལྟ་ཅན་ཏེ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང༌། རང་འབྱོར་ལྔ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྔ་སྟེ་འབྱོར་པ་བཅུ་ལྡན་གྱི་རྟེན་འདི། །རྙེད་དཀའ་ཞིང་མྱུར་དུ་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །སྨྱོན་པའི་ཟློས་གར་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་པའི་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་འགྲུབ་དཀའ་ལ་འགྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་མ་ཐག་འདོར་དགོས་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་འཇིགས་སར་རྡོ་གྲུ་བཞིར་བྱས་པའི་དཔེ་ལྟ་བུ་འདིས་མི་གཡེང་བར། །འབད་བ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་ནའང་དུས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པའི་དོན་ལྡན་དུ་བྱར་ཡོད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འདི་ལ་སྙིང་པོ་རྣམ་དག་ཅིག་ལེན་ནུས་པར་བླ་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ནི། བསམ་ན་དུག་སྦྲུལ་གྱི་ཚང་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བཟོད་པར་དཀའ་ཞིང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་མནར་བ་བཙོན་ར་དང་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཡིན་པ་ལ་དེར་ངོ་མ་ཤེས་པར་དཔེར་ན་སྦྲང་བུས་མི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འདི། །ལ་ལྷའི་དགའ་བའི་ཚལ་ལྟ་བུར་

མཐོང་བའི་བློ་ངན་འདི་སྤངས་ནས། །བསླབ་
པ་གསུམ་པོ་འདི་སྐྱེས་མཆོག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅེས་པའི་ནོར་གྱི་མཛོད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་གཅེས་པར་

27

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

བཟུང་སྟེ། །སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་ཕམ་ཞིང་ཐར་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་བའི་རྟགས་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མེད་པ་སོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀུན་སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བདག་གི་མ། །ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་ལན་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ཡང་བསམས་ནས། །སྙིང་དུ་སྡུག་པ་སྟེ་གཅེས་པའི་བུ་གཅིག་བུ་ལ་བརྩེ་བའི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།།བདག་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ལ་བཅོས་མ་མིན་པར་སྙིང་བརྩེ་ཡམ་ཡམ་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་འདྲ་བར་གཅེས་པར་འཛིན་རིགས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང༌། །བདེ་བ་ལ་དུས་ནམ་དུ་ཡང་འདིས་ཆོག་སྙམ་པའི་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ནི། །བདག་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ན་བདག་ལ་གཅེས་པ་བཞིན་གཞན་ལའང་ཅིའི་ཕྱིར་གཅེས་པར་མི་འཛིན་ཞེས།།ཡང་ཡང་བསམ་ནས། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རང་གཅས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་གསམ་ནས་སྤོང་བ་རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདི། །ནི། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཐོང་

ནས། །དེ་ལེ་ལན་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ལ་བདས་ལ་འདི་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་
པར་ཁོན་དུ་བཟུང་བ་སྟར་བྱས་ཏེ།།བདག་ཏུ་ འཛིན་པའི་གདོན་ཆེན་པོ་འདི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། འཇོམས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གཞན་གཅེས་འཛིན་པར་སྨོན་པ་ནི་བདག་གི་མ་རྒན་འདི་རྣམས་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་བདེ་བ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བློ། །འདི་མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས། །མ་རྒན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་དགྲར་ལངས་ནས་འཕྲོག་བརྡུང་བྱས་ཀྱང་། །གདོན་གྱིས་བརླམ་པ་དག་གིས་རང་སྲོག་ཀྱང་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ནས་སླར་རང་གི་མ་རྣམས་རང་གི་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་ཕན་བདེ་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དོན་དྲིལ་ན་མདོར་ན་བྱིས་པ་སྟེ་རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་བྱས་པ་དང་། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་འདི་ཡི། །དང་པོའི་སྐྱོན་དང་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་བློས། །ཀུན་ནས་

28

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
བླངས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་མཉམ་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་ཅིང་བདག་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བློ་གོ་ས་བརྗེ་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ། །དང༌། མ་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་བརྗེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་གཅིག་དྲིལ་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དེས་ན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན།།ཞེས་བོས། མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བའི་སྡིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་མྱུར་བར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང༌། །བདག་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་མ་འགྲོ་བ་གཞན་འདི་དག་ལ་

བཏང་བ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ཀུན་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ནས་དུས་གཏན་དུ་ཟག་མེད་
ཀྱི་བདེ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བློ་སྦྱོང་གི་ཡན་ལག་རྐྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། སྣོད་བཅུད་སྡིག་པའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལོ་ཏོག་སོགས་མི་ལེགས་པ་དང༌། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་ཐུང་བ་འཐབ་རྩོད་ནད་རིམས་སོགས་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། །མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆར་ལྟར་བབ་པར་གྱུར་ཀྱང༌། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་

བུ་མནར་མེད་ལ་སོགས་

པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་འཛད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་

མཐོང་ནས། །མི་འདོད་པའི་ནད་གདོན་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ངན་ཀུན་བྱང་
ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དུ་ལོངས་པ་སྟེ་སྒྱུར་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བློ་སྦྱོང་ན་འདི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་བཤད་དོ། །ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་ནི་མདོར་ན་སྐྱིད་སོགས་བཟང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ངན་པའི་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཡང༌། །དེ་རང་དགར་དུ་མི་བཏང་བར།དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་འཕེན་པའི་དང༌། དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་དང༌། སུན་འབྱིན་པའི་དང༌། སྨོན་ལམ་གྱི་དང༌། གོམས་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་ལྔའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་ཏེ། །ཐུག་ཕྲད་ལམ་ཁྱེར་དུ་ཤེས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོས། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསགས་སྦྱང་ལ་བརྟེན་ནས་རྐྱེན་ངན་ལམ་དུ་སློང་བ་ནི། ཚོགས་བསགས་པའི་དང༌། སྡིག་པ་བཤགས་པའི་དང༌། གདོན་ལ་མཆོད་པའི་དང༌། ཆོས་

29

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །རང་ཉིད་འཕྲལ་ལ་སྐྱིད་སྡུག་གང་དང་ཐུག་ཀྱང་བློ་སྦྱོང་གི་བསྒོམ་མམ་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོར་ནུས་བ་དང༌། །སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་བསླབ་པ་སོགས་བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གིས་བྱ་བ་སོགས་བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །ད་རེས་ཀྱི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གཏོང་ལེན་གྱི་སྒོས་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ་ལྷག་བསམ། བྱང་སེམས་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་བདེ་དགེ་ཕར་གཏོང་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་ཚུར་ལེན་པ་ན་དེ་དག་རླུང་ལ་བསྐྱོན་པའི་འཕྲུལ་འདེགས་ཀྱི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན། །ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གསུམ་ཤུགས་དྲག་པ་དྲངས་པ་ཡིས། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འགྲོ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་འབྱོངས་
པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པར་སྨོན་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྟེ་འདས་མ་འོང་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ལམ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལམ་གཞན་གྱིས་འགྲོར་མེད་པས་ན་བགྲོད་པ་གཅིག་ལམ། །བཟང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པས་རྒྱུད་བསྡམས་ཤིང༌། །འདིས་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་དང༌། དགེ་ཆོས་སྡུད་པའི་དང༌། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ། །བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས། །པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཅི་རིགས་པ་དངོས་སུ་གཏོང་བ་དང་གཙོ་བོར་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ། །ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་མེད་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བའི་མན་ངག་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས། །སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིས། །བཅས་པའི་མཚམས་རང་གི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་སློབ་ཞིང༌། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་

30

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སློབ་པའི་སྒོས་མྱུར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་ནི་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་དགུ་སྟེ་སྐྱེས་སོ་ཅོག་གམ་སྐྱེས་ཚད་ལ་ཞེས་པ་དོན་ལ་འཐོབ་པར་རྩོད་པ་མེད་ཀྱང༌། ཡང་འདོད་ཁམས་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་གསུམ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཁམས་

གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལ་སྐྱེ་དགུ་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཡང་མང་ངོ༌།།མ་ལུས་པ་ཁྲོས་གྱུར་ཏེ། །བདག་ལ་གཤེ་ཞིང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་བསྡིགས་ཤིང་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱང༌། །སླར་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་མི་འཁྲུགས་པར་མ་ཟད་གནོད་ལན་ཕན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི། །བཟོད་པའི་ཕྱར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་ནི་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པའི། །མེའི་ནང་དུ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གནས་ནས་འདྲེན་དགོས་ཀྱང༌། །དེ་དག་ལ་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེས་མི་སྐྱོ་ཞིང་དེ་དག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི། །གོང་ན་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་ནི། དམིགས་པ་གསལ་ལ་འཛིན་སྟངས་ངར་མེད་པའི་བྱིང་བ་དང༌། སྡུག་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྐྱོན་སྤངས་ནས། །ཆོས་ཀུན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ལ། །ཆེར་མི་དཔྱོད་པར་གཙོ་བོར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཆོས་ཀུན་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི།།ལྷག་མཐོང་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངེས་ངོ་ན་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསླབ་པ་ནི། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ཚེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པའི་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མི་དང་རྨི་ལམ་གྱི་མི་དང༌། །དྭངས་པའི་མཚོ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་རྣམས་མི་དང་ཟླ་བར་སྣང་ཡང་མི་དང་ཟླ་བར་མ་གྲུབ་པ་ཇི་

31

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

ལྟ་བ་བཞིན་དུ། །ཆོས་འདི་དག་ཀྱང་བདེན་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པས་བདེན་པར་མེད་པའི་རིགས་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །སྒྱུ་མའི་ཏིང་འཛིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་སྨོན་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང༌། །ཐ་སྙད་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་དང༌། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསླུ་བ་མེད་པ་གཉིས། །ཕན་ཚུན་ཚ་གྲང་ལྟར་གྱི་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡི། །ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་སྨོན་པ། ལམ་ཐུན་མོང་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་དེ་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི། །དྲིན་ལས་དང་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་དང༌། དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འཇིང་བརྒལ་བ་ཏེ། །དེ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐོབ་པའི་ལམ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས། །ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེ་སྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པར་སྨོན་པ་ནི། མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐ་མལ་པ་ལ་འོང་རྒྱུའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ། །བསྒྱུར་བའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་དང༌། བར་དོ་ལོངས་སྐུའི་དང༌། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཚང་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་དང་དེའི་ཞེན་པའི་དྲི་མ་ཀུན་སྦྱངས་ཏེ། །གང་སྣང་ལྷ་སྐུར་འཆར་བའི་སྣང་བ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་དུ་འཕོ་ནུས་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི།རང་གི་སྙིང་གའི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་དམ་ཡང་ན་རྩ་འཁོར་ལ་ཡང་པདྨ་ཟེར་བས་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པའི་ངྷཱུ་ཏིའི་དབུས་དག་ཏུ། །མི་ཤིག་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་སྒྱུ་ལུས་ལྡང་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ལྟར་དམིགས་ནས་ལངས་ཏེ། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་བཀོད་

པའི་བྱིན་རླབས་ལས་བྱུང་
བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི། འོད་གསལ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་རླུང་ལུས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཚེ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་འཐོབ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ཉུང་ན་མི་ཐོན་པས་ཅུང་

32

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
ཟད་སྤྲོས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་མང་པོ་མ་སྨྲས་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཕོ་བ་ནི་ཚེ་འདིེར་སངས་རྒྱས་བའི་ལམ་

སྣ་མ་ཟིན་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་བྱུང་ན། །སྡིག་ཅན་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྒོམ་པར་ཡང་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པ་བཙན་ཐབས་སུ་བཟློག་སྟེ་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་བྱིན་རླབས་བླ་མའི་འཕོ་བ་ཟབ་མོ་དེ་ནི། །སྤྱོད་ལམ་སེང་གེ་ཉལ་སྟབས་བྱས་ནས། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་དང༌། ད་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་སྙམ་པའི་འཕེན་པའི་དང༌། བཤགས་པ་སོགས་སུན་འབྱིན་པའི་དང༌། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཤོག་སྙམ་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དང༌། གཏོང་ལེན་

སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལ་སྦྱོང་བའི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་ལྔ་པོ་དེ་དང་ཡང་དག་སྦྱར་བའི་གདམས་ངག་གིས། །མཁའ་སྤྱོད་དམ་བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་པའི་ཞིང་དུ་བགྲོད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །འདི་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་ལས་ཐོན་པའི་གདམས་ངག་གིས་སྐྱེ་འཆི་ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཚེ་རབས་

ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སྨོན་པ་ནི། མདོར་ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ནས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་འཛིན་པའི། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྨོན་པ་ནི། མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི། །འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཏེ། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ། །འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྩོལ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་བྱས། འདིར་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་ལས་འཁོར་རྣམས་བླ་མར་ཐིམ་ཞིང༌། ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མ་མཆོག་གིས། །རང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན། །པར་དམིགས་ལ། དེ་ནས་མན་ངག་ལྟར་སླར་ཡང་སྙིང་གའི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ། །ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སོང་སྙམ་དུ་དམིགས་པར་བསམ་ལ། འདིར་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་ལུགས་ཐུན་མོང་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་རང་གི་སེམས་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་སྣང་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་

33

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

མོའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་སོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ལམ་གྱི་རིམ་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་གི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང༌། མཇུག་ཏུ་དགེ་བ་རྣམས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་གདབ་ཅིང༌། མདོར་བསྡུ་ན། སྔར་བཤད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་སྨོན་པ་ནི། ཞིང་མཆོག་རྣམས་དངོས་བཤམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་སོགས་འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ད་ལྟའི་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དུས་གསུམ་དུ་རང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཡང༌། །བདག་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྨོན་ལམ་མ་ལུས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་ལུང་དང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་རྒྱུན་འཆད་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ༌། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་བཟུང་བ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །ཅག་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ཐེག་མཆོག་དཔེ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་ལམ་བགྲོད་པ་མི་མྱུར་ལ་ཤིང་རྟ་ལ་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡོད་ན། བགྲོད་བདེ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་བགྲོད་པ་ལའང་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་ན་བགྲོད་པ་བདེ་བ་དང་མྱུར་བས། དེ་ནི། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་པ། ལེགས་པར་སྨོན་པ་གྲུབ་པ། སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་བོང་འདྲ་བའི་གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་རི་བོང་འཛིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང༌། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མ་ལ་གནང་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང༌། །རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་སོ། །འདིར་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་མདོ་ཙམ་དུ་བརྗོད་ན། མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བློ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང༌། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང༌། །བདེན་མཐོང་སྨྲ་མཁས་བརྩེ་བ་ཅན། །སྐྱོ་མེད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་

34

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྔར་མཚན་ཉིད་བཅུ་ལྡན་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བླ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟེན་པ་ནི་ལམ་རིམ་དུ་མདོ་དྲངས་ནས་སེམས་དགུས་བསྟེན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གོ །སྔོན་ལེགས་སྨོན་གྲུབ་པ་ནི། གང་བསྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དམིགས་པ་བཟང་པོ་དང༌། དད་བརྩོན་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང༌། དམ་ཆོས་དེ་དག་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བཟང་པོ་དང༌། འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འབྱིན་པའི་གདམས་ངག་བཟང་པོ་དང༌། དེ་བཞི་འཛོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་བཟང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་བཟང་དང་སྟོན་པ་བཟང༌། །ཐབས་བཟང་བ་དང་ངེས་འབྱུང་དང༌། །སྦྱོར་བ་བཟང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཡང་དག་སྨོན་ལམ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགའ་བ་དང༌། དལ་འབྱོར་ཚང་བ་དང༌། ནད་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མེད་པ་དང༌། བློ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཀོལ་བཏུབ་པ་དང༌། ཆོས་ཆོས་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དགའ་དང་དལ་བར་སྐྱེས་པ་དང༌། །ནད་མེད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། །སྔོན་ཆད་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་རྣམས་རྟོགས་སླའོ། །དེ་ལྟར་ན་བླ་མཆོད་པའི་དཀྱུས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་སྒྲུབ་པར་བྱས་སོ། །ཅེས་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱ་ཞིང༌། མན་ངག་གི་གནད་འགའ་ཞིག་ཞལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞག་རེ་བཞིན་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉམས་སུ་བླངས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
སྨྲས་པ། མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་འོ་མའི་མཚོ། །རྣམ་དཔྱོད་ས་འཛིན་དབང་པོས་བསྲུབས་པ་ལས། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཀ་ལ་ཤ། །སྐལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་འཚོར་གྲུབ། །གང་འདི་གུས་ལྡན་སློབ་མ་མཐའ་དག་གི །སྙིང་མུན་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང༌། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ནི། །མཐའ་དག་མྱུར་དུ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུའང་ཡིན། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཚོགས། །ཟླ་ལྟར་དཀར་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ། དགེ་ལེགས་རྩ་བ་དམ་པའི་མགོན་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་

35

བླ་མཆོད་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ།

རུ་བསྔོ༌། །ཞེས་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འདི་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཆེན་གླིང་གིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང༌། སྤང་ལོ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང༌། ས་སྐྱ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བླ་མ་མཆོག་དམན་དུ་མས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཞིང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྡུས་ནས་མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚིག་སྦྱོར་སྤངས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གཟིམས་ཁང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་བའོ།། །།
ཕྱིས་པར་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་གཏུགས་ཏེ་ལེགས་པར་ཞུས།མཁན་
ནི་ངམ་རིང་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་སྒྲ་སྙན་ངག་འབུལ་མཁན་དེ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དཔར་མཆན་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་གི་ཡིན་གསུང་པ་སྣང་སྟེ། ཁོང་པ་ཡང་དམ་པ་ཞིག་འདུག་ལགས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། མཐའ་བྲལ་ཀུན་ཁྱབ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐུགས། །མཚན་དཔེས་རྣམ་བཀྲ་སྒྱུ་མའི་བཞིན་ལག་གི །སྐུ་ཐུགས་དངོས་གཅིག་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་མགོན། །ཟླ་མེད་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་འདྲེན་པའི་མཆོག །མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་མདོ་སྔགས་ལམ། །མཁའ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་ངེས་བཅིངས་རྡོ་རྗེའི་དབྱངས། །ཞིང་མཆོག་མཆོད་པའི་ཐབས་མཁས་ཆོ་ག་ནི། །འགྲོ་ཕན་གངྒཱའི་རྒྱུན་ལ་སྐྱེངས་པ་སྟེར། །འདི་ན་དཔྱིད་ཀྱི་ལང་ཚོའི་ཡ་མཚན་ལ། །ཁུ་བྱུག་རབ་དགའི་དབྱངས་སྙན་འདི་འདྲ་ན། །མེས་པོས་མ་ཐོབ་གདམས་པའི་ཐིག་ལེ་མཆོག །དགྱེས་མགུར་སྤྱོད་པའི་དབྱངས་སྙན་མི་སྤྲོ་སུ། །ཉུང་ངུའི་མཆན་འགྲེལ་གསར་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །ཚིག་གི་བགྲོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཀྱང༌། །དོན་འབུམ་འོད་དུ་འབར་བའི་རྩེ་དགའ་ཡིས། །མི་ཤེས་སྨག་རུམ་དྲུང་ནས་ཕྱུང་འདི་ལྟོས། །ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་ལྡན་ལུང་རིགས་ཀྱི། །རྩིབས་ལྡན་

36

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
འཁོར་ལོའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཏིང་ཟབ་པའི། །མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལས་འོངས་ཟུང་འཇུག་ནོར། །འདྲེན་པའི་རྣམ་བཤད་ཤིང་རྟའི་བྱེད་པོ་སུ། །བསྲེག་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དང༌། །དབྱངས་ཅན་ལྗགས་ལས་འོངས་པ་བཞིན། །འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་ཀུན་བྲལ་ལ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱང་རྒོལ་མི་ནུས། །གཉིས་སྣང་ཀུན་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཤིན་ཕྲ་བཞིན་ལག་རྣམ་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །གང་དེ་རགས་ལུས་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་པའི་གར། །ཡིད་ངོར་སྐྱོངས་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ། །འཁོར་འདས་ཀུན་ཤེས་རྩ་བ་ཡན་ལག་རླུང༌། །སྙིང་དབུས་པདྨའི་མ་ནིང་ལ་བཟུང་བས། །དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་མགོན། །ཆུ་ལས་ཉ་བཞིན་ལྡང་འདི་རྫོགས་པའི་རིམ། །ཤེས་བྱེད་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་ཁྱོད། །ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་ཚོལ་མ་བྱེད་ཉམས་སུ་ལོངས། །ཤེས་པ་རྐྱང་བས་དགོས་དོན་མི་འགྲུབ་པས། །ཤེས་བཞིན་ཉམས་སུ་ད་ལོངས་མ་ཡེངས་ཀྱེ། །བྱ་བྱེད་འཛིན་པར་དཀའ་བའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི། །བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་ལིངས་ཀྱིས་སྐྱུར་ཞིག་དང༌། །བྱ་དགོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དོན་ལྡན་གྱི། །བྱ་བ་ལྷུན་གྲུབ་འགྱུར་པ་མ་ཤེས་སམ། །མཁྱེན་ལྡན་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གཤེགས་དབྱངས་གཅིག་གིས། །མཁྱེན་པས་གཟིགས་ལྟར་བསྔགས་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ། །མཁྱེན་པའི་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་པོ་འདིར་གཏོད་དང༌། །མཁྱེན་པའི་མཆོག་དེ་ངེས་ཐོབ་ཨེ་མ་ཧོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་བྱས་ནམ་མཁའི་ཕ་མཐའ་ལ། །འགྲན་བཟོད་གང་དེས་མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་གྱིས། །འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །བརྗོད་བྲལ་གནས་ལུགས་འཛིན་མའི་ལྟོ་བ་རུ། །ལེགས་སྨོན་རྟེན་འབྲེལ་ས་བོན་གང་བཏབ་རྣམས། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་རླན་གྱིས་ཉེར་བསྐྱངས་པའི། །བསླུ་མེད་འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་སྨིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའི་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་འདི་ནི། མིང་བྱ་བཏང་བ། དོན་རྣམ་གཡེང་གི་འཁོར་ལོ་པ། ཐོས་ལྡན་ྋའཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བྲིས་པ་ཀུན་ལ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག །

37

ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་འཇམ་

དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་ཉམས་ལེན་
འཁྱེར་བདེ་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་
བཞུགས་སོ། །
ལམ་རིམ་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ།

སྟོན་པ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ། །རྒྱལ་ཀུན་བདག་པོ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །འཇམ་མགོན་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་པཎ་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཞབས། །བློ༷་བཟ༷ང་ཟབ་རྒྱས་ཆོ༷ས་འཛིན་དཔ༷ལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འདུད། །འཁྲུལ་བྲལ་བརྒྱུད་ལྡན་ཉུང་བསྡུས་ཉམས་ཁྲིད་དུ། །ལེན་བདེ་འདིས་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀུན་ལ། །ངེས་པ་སྟེར་ཕྱིར་ཚུལ་འདིར་འབད་པ་དག །དོན་ཆུང་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྤྲོ། །དེ་ལ་འདིར་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་བརྒྱད་ལྡན་དམ་པའི་ཞལ་ལུང་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྔོན་འགྲོ་སྐྱབས་སེམས་དང་། དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་ནི། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག །མ་དྲངས་རྒུད་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྤྲད་པའི། །ཕུན་ཚོགས་དེ་ཡང་གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མ་བྱུང་བར་སྲིད་ཞིའི་རྒུད་པ་ལས་གྲོལ་

38

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བ་དང༌། ཕན་བདེ་མྱོང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་ལས་བྱུང༌། འགོག་ལམ་དེ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང༌། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས། དེས་ན་བདག་གིས་དུས་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མགོན་སྐྱབས་སུ་འཁུར་སྙམ་དུ་དད་པ་ལྷང་ལྷང་བ་ཞིག་སྔོན་དུ་བཏང་ལ། སྐྱབས་མགོན་དེ་རྣམས་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ཡོད་སྙམ་པའི་མོས་པ་དུང་དུང་བ་ཞིག་བྱས་པའི་མཐུས། གང་ཞིག་མོས་པ་གཙོར་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་ཐུབ་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་གནས་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བས། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལྟར་བྱོན་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པར་གསལ་གདབ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་ཆུད་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་དགྲ་མི་ཤ་བོས་རང་དེ་ལྟར་གསོད་དུ་ཆ་བ་ཙམ་གྱི་འཇིགས་སྐྲག་དང༌། འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་འདོད་དང༌། སྐྱིད་སྡུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་བློ་ལིངས་བསྐྱུར་དང༌། རང་གཅིག་བུར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལས་གྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། རང་ལ་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་བཅོལ་ན་ཡོང་ངེས་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། ངག་ནས། བདག་དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ཕྲེང་བ་

39

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

ལྟ་བུར་བརྩིས་ཏེ། ཉུང་མཐའ་ཉེར་གཅིག་ནས་མང་མཐའ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཐུན་ཆེ་ཆུང་འཚམ་པ་ཡིན་གསུང༌། མཇུག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྗོད་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དམིགས་སྐོར་རྣམས་མྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུང༌། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཚིག་ཏུ་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་གང་རུང་བརྗོད་པས། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུང༌།
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ། བསྟེན་བྱ་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དུལ་བ་དང༌། ཞི་བ་དང༌། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང༌། མང་དུ་ཐོས་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕྱུག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་བ། སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ལུང་དོན་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་སྐྱེལ་བ་ལ་སྨྲ་མཁས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ། ཡང་ཡང་འཆད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་བཅུ་ལྡན་ཞིག་གམ། ཡང་ན་བསླབ་པ་གསུམ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡང་ཆོག་གོ །

40

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཉིས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བའི་གཟུར་གནས། རིགས་མི་རིགས་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཅན། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ། ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དང་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་གང་ཐུབ་ལ་རང་ཡང་འབད་པ་གནད་ཆེ།
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་དང༌། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་དྲན་ཏེ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང༌། བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་དད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་དང་གཞི་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བླ་མ་ལ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་དད་པ་ཞིག་དགོས་ནའང༌། དོན་དམ་སྙེ་མ་ལས། རྩོད་ལྡན་དབང་གིས་བླ་མ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །ཞེས་འོ་སྐོལ་ལས་སྣང་མ་དག་པས། བླ་མ་སྐྱོན་ཡོན་འདྲེས་མར་མཐོང་འོང་བས། ཐོག་མར་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་འགོག་དགོས། དེ་ཡང༌། དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པས་སྨན་ནུས་པ་ཅན་བཏང་བའི་ཚེ། ནད་བག་ལ་ཞ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསླང་ཏེ། ཟུག་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ནས་ཞི་འགྲོ་བ་ལྟར་ཐོག་མར་སྐྱོན་སྣང་གི་བློ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེར་བཅུག་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། རང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་དབྱིབས། གསུང་གི་གདངས། ཐུགས་དཀྱིལ་ཆེ་ཆུང༌། མདོར་ན་འབྱོན་བཞུད། ན་བཟའ་བཞེས་ཚུལ་སོགས་མཛད་པ་ཕྲ་མོ་མཐའ་དག་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རང་ལ་སྐྱོན་ལྟར་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་

41

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་རང་བབས་སུ་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་ད་ལྟ་མཛད་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམ། དེ་ནས་འདི་ལྟར་དུ་སྣང་བ་འདི་བླ་མ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ནས་སྣང་བ་ཡིན་ནམ་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་ཚེ། བླ་མ་དམ་པ་འདི་ལ་སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་ག་ལ་མངའ། རང་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཧ་ཅང་སྦགས་ཆེས་པས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འདུག །གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང༌། མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོར་སྣང་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ག་ལ་ཡོད། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་མ་ནུས་པ་ལ། རང་རེ་དུག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་མཛད་པ་དེ་འདྲ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མཛད་པ་མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ།

གཞན་ཡང་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང༌། ལྷས་སྦྱིན། ལེགས་སྐར། མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་དང་ཉེས་པའི་གོང་བུར་མཐོང་བ་དང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཁྱི་མོར་མཐོང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཁྱིམ་བཙུན་རྒད་པོ་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཐོད་བྱས་ནས་རྨོ་རྨོད་ཅིང་རོལ་ནང་གི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཆུ་ནང་དུ་འཚོད་པ། ནཱ་རོ་པས་ཏཻ་ལོ་པ་ཉ་གསོན་བསྲེག་བྱེད་པ། དགེ་ཚུལ་ཚེམ་བུ་བས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་མཛེ་མོར་མཐོང་བ་སོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་ལའང་འཁྲུལ་སྣང་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཏིང་དུ་ལྷུང་བ་བདག་ལ་སྣང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་སྙམ་དུ་བསམ་པས། སྔར་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་ནག་ཡོ་རེ་བ་དེ་མུན་ཁུང་དུ་ཉེ་ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན་གསལ་སིང་ངེ་བ་འབྱུང་གསུང། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་དང་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་ཐ་ན་ཀློག་བཟང་བ་དང༌། ཞེན་ཆགས་ཆུང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་གསལ་བཏབ་ལ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་

42

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཅན་འདི་འདྲ་འདུག་ཨང་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་ལ་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུང༌།
གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ནའང་སྐྱོན་ཀུན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་མོད། རང་ཉིད་ལས་དང་སྐལ་བ་དམན་པས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་དངོས་སུ་མཇལ་བ་དང༌། གསུང་གི་བདུད་རྩི་མྱང་བའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་ལ། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་འདི་ནི། དམུ་རྒོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། སྐྱོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་ཀྱང༌། རང་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས། ཉན་རང་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ཟིན་མོད། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་ནས་རང་རེ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་བ་མ་ཡིན་ཡང༌། བྲག་ཕུག་ཁ་བྱང་བསྟན་ལ་ཉི་མ་མི་འཆར་བ་བཞིན། རང་རེ་རྣམས་ལས་དང་སྐལ་བ་དམན་པས་རྒྱལ་བ་དེ་རྣམས་དངོས་སུ་མཇལ་བ་དང༌། གསུང་གི་བདུད་རྩི་མྱོང་བ་མ་བྱུང་བས་སྔོན་ནས་མཐའ་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པ་འདིར་ཟད། ད་རེས་ཡང་བླ་མ་དམ་པ་འདི་དང་མ་མཇལ་ན། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པའི་འཁོར་བར་གཏན་འཁྱམས་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལ། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྒོར་བཅུག་ནས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནི་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་ཅིང་ཐོས། ད་རང་རེས་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།སངས་རྒྱས་དངོས་དང་མཇལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ཚེ་འདིར་ཟས་ནོར་ཕྲན་བུ་སྦྱིན་

43

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

པ་དང༌། འཇིགས་པ་ཕྲན་བུ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བྱེད་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བ་སེལ་བ་དང༌། གཏན་གྱི་བདེ་བ་བླ་མེད་སྟེར་བའི་བཀའ་དྲིན་འདི་ནི་སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱི་བཀང་ཡང་གཞལ་བར་ག་ལ་ནུས། རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བླ་མ་དམ་པ་འདི་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྙམ་དུ་དད་གུས་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསམ་ལ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌། སྤྲོ་བར་འདོད་ན། ཆོས་བཅུ་པ་དང་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་གདངས་སྙན་པོས་བརྗོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་གསུང༌།
གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྨོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བླ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག །ཅེས་བླ་མ་དེ་མཉེས་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་ཅིང༌། མི་མཉེས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྔོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་སློབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཚིགས་བཅད་རེ་རེའི་དོན་དུ་སྐུ་ལུས་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཙུགས་པ། ལྕགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ། བུ་དང་བཙུན་མོ་སོགས་ཡོད་དགུ་ཕུལ་བ་དང༌། བྱང་སེམས་རྟག་ཏུ་ངུས་ཆོས་འཕགས། ནོར་བཟང་གིས་བླ་མ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བསྟེན་པ། ནཱ་རོས་ཏཻ་ལོ། ཇོ་བོས་བླ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་དཀའ་བ་སྤྱད་པ། འབྲོམ་གྱིས་ཇོ་བོ། བསེས་འབྲོག་མི། མི་ལས་མར་པ་བསྟེན་པ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཆོས་ཕྱིར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞིན། བདག་གིས་ཀྱང་ནུས་པ་རྣམས་ལག་ཏུ་ལེན་ལ། མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ཚུན་ཆད་དུ་ནུས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། བླ་མ་དེ་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་ལ་གཟིགས་པ་མིན་ནའང་ལྟོས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་

44

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འབྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་ཚོགས་རྫོགས་པའི་སླད་དུ་གཅེས་ནོར་ཡོད་དགུ་མཐའ་དག་འབུལ་ཞིང༌། ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང༌། ཡེ་ནས་མི་ནུས་པའམ་མི་རུང་བ་ཞིག་འདུག་ན། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ནུས་ན། །མི་ནུས་དེ་ལ་ཚིག་གིས་སྦྱང༌། །ཞེས་བཤད་སྦྱང་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། ཅི་མི་སྙམ་པར་འཇོག་པ་ཡེ་མི་རུང༌། མཆོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྒོ་བའི་ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། བླ་མས་རང་ལ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྔར་བཤད་པའི་ཁྲུས་སྐུ་མཉེ་དྲིལ་ཕྱི་རྣམས་དངོས་སུ་འབྱོར་ན་རབ། ཡུལ་དུས་ཀྱིས་མ་འབྱོར་ན་དང༌། རང་གི་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལེགས་པར་བཀྲམ། མཆོད་པ་རྣམས་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས། སྟན་བདེ་བ་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྡད་དེ། དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་བྱ།
དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་གནས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྨན་བླའི་མདོ་ཆོག་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རླབས་དང༌། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང༌། བདག་གི་དད་མོས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ས་གཞི་ཁྲི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །ཅེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གསེར་གྱི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསལ་ལ་དྭངས་ཤིང༌། མནན་ན་ནེམ་པ། བཏེགས་ན་སྦར་བར་བྱེད་པའི་མཐའ་གྲུ་ཡངས་པའི་དབུས་སུ། སེང་

45

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

གེས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ། རྒྱབ་མདུན་མཐོ་དམའི་རྣམ་པས་མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བཀོད་པས་མཛེས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་གསལ་གདབ། རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང༌། །ཐུགས་རྗེས་ཚད་མེད་འགྲོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་གཟིགས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་མཛད་པའི། །དུས་གསུམ་བླ་མ་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། །ཞེས་དང༌། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང༌། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པས། ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང༌། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐོར་བ། དེའི་མཐར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སློབ་པ་དང༌། མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུས་བསྐོར་ཏེ། མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱོན་པར་མོས། ཁྲུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །སོགས་ཀྱིས་ཁྲུས་ཁང་བསྐྱེད། རང་ལུས་མང་པོར་སྤྲུལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་དང༌། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་ཡང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྲུས་གསོལ། དེ་དག་སྐུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་དབྱི། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡི། །སོགས་ཀྱིས་དྲི་བཟང་བྱུགས། སྲབ་འཇམ་ཡང་བ་སོགས་ཀྱིས་ན་བཟའ་ཕུལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང༌། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཕྱག་འཚལ་དུ་བསྒྱུར་བ་དང༌། ཇི་སྙེད་སུ་དག་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ། མཆོད་པའི་ཐོག་མར་མཎྜལ་སོ་བདུན་མ་དང༌། གྲངས་མང་ཁྱད་བདུན་མ་གང་མང་འབུལ་ཚུལ་སོགས་ཕྱག་ལེན་ལྟར་དང༌། མཆོད་ཡོན་ཕལ་ཆེར་མཆོད་ཡོན་བླ་རེ་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང༌། གཞན་ཡང་ཚིགས་བཅད་ཅི་

46

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རིགས་པས་འདོད་ཡོན་ལྔ༌། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་སོགས་འབུལ། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཕྲེང་བ་དམ་པ་དང༌། །སོགས་ཀྱིས་བླ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་འབུལ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དབང་གིས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང༌། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བས་གང་ཟག་ལྔའི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་པའི་ཡི་རངས་དང༌། གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང༌། མྱ་ངན་འདའ་སྟོན་གང་བཞེད་དེ་དག་ལ། །སོགས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུལ་ལ། ཚོགས་ཞིང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་མས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་འདེབས་ཤིང༌། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང༌། སོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོའོ། །
ཐུན་མཚམས་སུ་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་དང༌། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་སྐོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང༌། མགོ་འདི་ནས་བཟུང་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་ངོ་བོ་རྣམས་མ་འཕྱུགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང༌། དེ་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་དམན་ལྷག་མེད་པར་ཉིན་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་གསུངས། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང༌། ཉལ་བའི་ཚེ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་གློ་གཡས་ཕབ་སྟེ་ཉལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲེ།

47

བསྟེན་ནས་བློ་སྦྱང་ཚུལ།

བསྟེན་ནས་བློ་སྦྱང་ཚུལ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་བློ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ལ། དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བ་དང༌། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ། རྙེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་དང༌། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང༌། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་དང་གླེན་ཞིང་ལྐུག་པ་ཉིད། །ཚེ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བ་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་ལོག་ལྟ་ཅན། ངན་འགྲོ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མེད་པ་དང༌། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ། གླེན་ལྐུག །ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་སྟེ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་བརྒྱད་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་དང༌། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང༌། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་མིར་སྐྱེས་པ། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྔ་དང༌། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་བཞིན་པ། བསྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པ། ཆོས་བསྟན་པས་གང་ཟག་དམན་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མཐོང་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། སྦྱིན་བདག་གཞན་གྱིས་སྙིང་བརྩེ་བ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་རང་ལ་ཚང་ངམ་མ་ཚང་སྙམ་དུ་བློ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱད་པ་ན། རང་ཉིད་མིར་སྐྱེས་པས་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་མིན། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལས་འབྲས་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཡོད་ན་ལོག་ལྟ་ཅན་མིན། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱོན་པའི་བསྟན་པ་གནས་ན་བཀའ་ཡང་ཡོད། བོད་འདིར་

48

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཁོར་རྣམ་བཞི་མ་ཚང་ཡང༌། དགེ་སློང་ཕ་ཡོད་ན་དོན་གྱིས་ཡུལ་དབུས་ཡིན། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་གོ་ན་གླེན་ལྐུག་མིན་པས་དལ་བ་བརྒྱད་དང༌། མི་ལུས་ཐོབ། ཆོས་ཚིགས་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས། དབང་པོ་སྒོ་ལྔ་ཚང༌། མཚམས་མེད་ལྔ་མ་བྱས། སྡེ་སྣོད་ལ་དད་པ་ཐོབ་པས་རང་འབྱོར་ལྔ་དང༌། གཞན་འབྱོར་དང་པོ་བཞི་དངོས་བསྟན་ལྟར་དཀའ་ཡང༌། དོན་གྱིས་རྗེས་མཐུན་པ་ཚང་ལུགས་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། དེས་ཆོས་གསུངས་པ། གསུངས་པའི་ཆོས་གནས་པ། བསྟན་པ་དེ་ལ་རང་ཉིད་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཞུགས་པ། སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཞན་འབྱོར་ལྔ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ད་ལྟ་རང་ལ་ཚང་ངམ་མ་ཚང་བརྟགས་ཏེ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་རིགས་ཏེ། མ་བརྟགས་པའི་ཚེ་ཚང་བ་ལྟར་སྣང་བ་མཐའ་དག་ལ་བརྟགས་ན་མ་ཚང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་གསུང༌།
གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱུ་མཚན། སློབ་སྤྲིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང༌། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་རྙེད་མིན་ལྷ་མིན་དང༌། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན། །ཞེས་ངན་སོང་གསུམ་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པས་ལས་གསོག་པའི་མཐུ་མི་ཆེ། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་གཡེངས་ནས་ལས་གསོག་པའི་མཐུ་ཆུང༌། སྤྱིར་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ལས་གསོག་པའི་མཐུ་ཆེ་ལ། ཁྱད་པར་རང་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས། བླང་དོར་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱས་ཚེ། མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང༌། ཉན་རང་གི་མྱང་འདས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྣམས་ཀྱང་ལག་རྩེར་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ད་རེས་བདག་གིས་རྙེད་པ་འདི་ལྷའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་གོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌།

49

བསྟེན་ནས་བློ་སྦྱང་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ། དཔེ། རྒྱུ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར། །ཞེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཆུས་གང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྟེང་ནས། གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རླུང་གིས་བསྐུལ་ཏེ་ངེས་མེད་དུ་འཁྱེར་ལ། དེའི་ཞབས་ན་རུས་སྦལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་མགོ་མཚོ་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་རེ་རེ་བྱེད་པ་དེའི་མགྲིན་པ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གར་ཆུད་པ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ད་རེས་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སྙམ་པ་དང༌། དེ་ལས་དཔེ་གསལ་བ་ནི། གྱང་ལོགས་ལ་སྲན་མ་གཏོར་ན་དེར་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། གལ་ཏེ་རེ་རེ་ཙམ་ཆགས་པ་སྲིད་ན་བདག་གི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང༌། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་ནི་སྲན་མ་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་མཚུངས་པར་འདུག་སྙམ་ནས་དཔེ་དོན་རང་སྟེང་དུ་འཕྲོད་ངེས་ཤིག་བསྒོམས་པ་ན། ད་རེས་སྟེས་ཅུང་ཟད་ལེགས་པ་མ་གཏོགས་གཡང་ལ་དེའུ་ལྷུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་འཆར་བའི་དགའ་འཇིགས་ཀྱི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེ་གསུང༌།
གཉིས་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་བསམ་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་གཅིག་ཡན་ཆད་སྲུང་དགོས། ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང༌། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ། རྒྱུ་དེ་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་ལ་དགེ་སེམས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་དཀའ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འདོད་བདེས་གཡེངས། མི་ལ་ཆོས་མ་དར་བའི་ཡུལ་ནས་ཕུང་གི་ཚོད་དུ་བྱས་ན་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ནས་རྡོག་གཅིག་ཙམ་དུ་སྣང༌། ཡུལ་དེའི་མིའི་ཁྲོད་ན་ཆོས་དང་

50

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མ་མཇལ་བ་ནས་ཕུང་གི་ཚོད་དུ་བྱས་ན་ཆོས་དང་མཇལ་བ་ནས་འབྲུ་གཅིག་ཙམ་དུ་སྣང༌། རང་རེ་བོད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཁྲག་གི་ཁྲོད་དུའང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བར་ཁས་འཆེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་འདུག །བློ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་རང་ལ་བལྟས་ན་དགེ་བ་གཙང་སིང་ངེ་བ་བློ་བདེ་ངེས་པ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཙམ་ཡང་བྱས་པ་མི་དྲན། སྡིག་པ་ནི་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞར་ཞར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་བསགས་པ་འདི་ཡང༌། རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་ལྟར་གང་བལྟས་བལྟས་ནས་བསོགས་འདུག་པས། ད་རེས་ཚེ་ཞབས་འདི་ལ་བཙན་ས་ཞིག་མ་ཟིན་ན་སླར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་མི་འདུག །ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་བློ་འདི་ཡང༌། དཔྱིད་ཉུང་དཀར་བཏབ་ནས་སྟོན་ནས་བསྡུ་རྩིས་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་པས། ཅོལ་རེ་ཆུང་སྙམ་པའི་བློ་མྱོང་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌།
གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་ནི། དབྱར་དུས་སྲིན་བུ་མང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་པར་མོས་ནས། དམྱལ་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་མཚན་མོའི་སྐར་མའི་ཚོད་དུ་བྱས་ན། ཡི་དྭགས་ཉིན་སྐར་ཙམ། ཡི་དྭགས་མཚན་མོའི་སྐར་མའི་ཚོད་དུ་བྱས་ན། དུད་འགྲོ་ཉིན་སྐར་ཙམ། དུད་འགྲོ་ལའང་བྱིངས་ན་ཡོད་པ་དང༌། གླིང་བར་གྱི་མུན་ནག་ན་ཡོད་པ་མཚན་མོའི་སྐར་མའི་ཚོད་དུ་བྱས་ན། ཁ་འཐོར་བ་ཉིན་སྐར་ཙམ། དེ་ལས་མི་ཉུང་བ་ནི། དབྱར་དུས་ཀྱིས་ཕྱར་བ་ཙམ་གྱི་ཡང་སྟེང་གི་དུད་འགྲོ་ཆུང་ངུ་བགྲང་གིས་མི་ལངས་ན། དེ་ལ་མི་བཅུ་སྐོར་ལས་མི་ཤོང་བ་དང༌། ཡུལ་གྲོང་རེ་ལ་མི་ཇི་ལྟར་མང་ཡང་འབུམ་ཕྲག་བརྒལ་བ་ཆེར་མི་འོང་ལ། ཡང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་ལུས་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་མི་ལུས་དཀོན། མཇལ་ཀྱང་ཉན་ན་ཚིག་མི་ཟིན། བསམ་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མང༌། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་བློ་གྲོས་ཡོད་པ་དག་ཀྱང༌། ཚེ་འདིའི་མདུན་མ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པ་ཆེས་མང་བ་སོགས་ནས། ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ད་རེས་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བས་སྙིང་པོ་ཅི་ལོན་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་

51

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

དུ་བསམ་ལ། འདོད་ཅན་ལ་འབྱུང་བར་དཀོན་པའི་ཁྱད་ནོར་རྙེད་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒོམགསུང༌།
སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

གཉིས་པ་སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ། ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང༌། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་བ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་དགུ། ཐག་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་པའོ།། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་དང༌། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ཞིང་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་བསམ་པ། ཚེ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ། གསོན་པའི་ཚེའང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང༌། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང༌། ཚོམས་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནའང་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །ཞེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆི་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང༌། གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་བསྐུལ་བའི་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེ་བཞིན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ། རྒྱལ་བློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་གང་ཟག་མཆོག་དམན་གྲངས་མེད་བྱོན་པ། ཆོས་འབྱུང༌། དེབ་ཐེར། གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལས་བཤད་པ་

52

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཐའ་དག་མ་བརྟགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང༌། ལེགས་པར་བརྟགས་ཚེ། ཡུལ་དུས་གང་ནའང་མེད་པར་མཐའ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སློབ། ཕ་མ། མཛའ་བཤེས། ཉེ་འབྲེལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ཟིན་པས། ད་ལྟ་རང་གི་མཁན་སློབ་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཐབས་མེད་པས་བདག་ངེས་པར་འཆིའོ་སྙམ་དུ་བསམ།
གཉིས་པ་ཚེ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་སྲིད་མཐར་འདུག།། དེ་མན་དུ་ནི་ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བུ་བཞིན་དུ་སྣོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེའི་སྟེང་ནས་ལོ་ཟླ་བས་འཛད་པ་དང༌། དེར་མ་ཟད་ཚེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཁ་རལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐུབ་ནའང༌། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་ཞག་རེ་འཛད། ཞག་སུམ་ཅུས་ཟླ་བ་འཛད། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་འཛད། ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་སྐོར་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ལྔ་ཙམ་སོང་བ་ན་ཚེ་ཚད་ལ་གཏུགས་པས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ། །ཞེས་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འཆི་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང༌། །སྣོན་པའང་གུད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚེ་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང༌། སྣོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་བདག་ངེས་པར་འཆི་བར་བསམ།
གསུམ་པ་ནི། ཚེ་ཚད་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ཐུབ་ཀྱང༌། གཞོན་དུས་ཆོས་མི་དྲན། རྒས་དུས་མི་ནུས། བར་གྱི་ཚེ་ལའང་ཕྱེད་གཉིད་ཀྱིས་འཁྱེར། དེའི་ལྷག་མ་ལ་རྣམ་གཡེངས་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱིས་

53

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

བཅད་པའི་ཤུལ་ན། ཆོས་བྱེད་པ་ལོ་ལྔ་དྲུག་ལས་མི་འོང་བས་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བར་བསམ།
གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་འཛོམ་ཡང༌། རྨི་ལམ་ཐུན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ལྟར་ཡུད་ཙམ་པར་ཟད་ནས། འཆི་བའི་ཚེ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། འཆི་བདག་ནི་ངེས་པར་འོང་བས་འཆི་གྲབས་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་པས། ཆོས་གཅིག་ངེས་པར་བྱ་སྙམ་དུ་ཐག་ཡང་ཡང་བཅས་པར་བྱའོ་གསུང༌། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་དང༌། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད། འཆི་རྐྱེན་མང་ཞིང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད། ལུས་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚེ་ཚད་རེ་བཤད་ཀྱང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་བཤད་པ་བཞིན་མི་ཐུབ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ནི། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་སྔོན་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ནས། མཐར་ཚེའི་རིང་མཐའ་ལོ་བཅུ་ཐུབ་པའི་བར་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་བཤད། རང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་ལས། སྔོན་ཆད་རང་ལས་གཞོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཤི་སོང་བ་བཞིན། བདག་ཀྱང་རང་ལས་རྒན་པ་འདི་དག་གི་སྔོན་དུ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མི་སྣང་སྟེ། ཚོམས་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །སྔོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་གི་ཚེས་ལ་མི་འབད་པར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཞེས་སང་གི་ཚེས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔོན་ལ་གང་འོང་ཆ་མེད་པས། བདག་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ།
གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང༌། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གནས་ཁང་རྡིབ་

54

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ། ཟས་མ་འཕྲོད་པ། སྨན་ལོག་པ། གྲུ་ཤན་ཞིག་པ། མཛའ་བོས་བསླུས་པ་སོགས་སྔར་གསོན་རྐྱེན་ཡིན་པ་ཕྱིས་འཆི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད།
གསུམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེག་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང༌། །ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚེ་ནི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་ལུས་འདི་ལ་ཕྱིའི་རྐྱེན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གཡང་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང༌། མར་མེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྐྱེན་མར་ཁུ་དང༌། སྡོང་བུ་ཡོད་ཀྱང་རླུང་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་བཞིན། ལས་དབང་གིས་ཚེ་རིང་དུ་འཕངས་ཡོད་ཀྱང༌། དགྲ་གདོན་བགེགས་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཚེ་མཐར་འཁྱོལ་དུ་མི་འཇུག་པ་སེམས་ལྡན་གྱི་ཉེར་འཚེ་དང༌། ནང་གི་རྐྱེན་ལུས་རང་ལའང་འབྱུང་བཞི་དང༌། རླུང་འཁྲིས་པད་ཀན་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཉེར་འཚེ་དང༌། ཐ་ན་ཚེར་མ་ཟུག་པས་ཀྱང་རྐྱེན་བྱས་ནས་འཆི་ཐུབ་པས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ།
གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་འཆི་བདག་གི་རྐྱེན་གྱིས་བདག་ལུས་སྲོག་ནམ་འཇིག་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང༌། དེ་རིང་ཙམ་ཡང་འཇིག་ཉེན་ཡོད་པས། འཆི་གྲབས་ཞིག་རང་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐག་ཡང་ཡང་བཅད་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་དང༌། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་གོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་ཚེ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པར་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཟས་ནོར་གྱིས་མི་ཕན་པར་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱིས་མི་ཕན་པར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་

55

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །ཞེས་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚེ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་མ་ཟད། འཆི་བའི་ཚེ་གཉེན་བཤེས་ལ་སྲེད་པ་བཅས་བཞིན་དུ་ཤི་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ཤུགས་དྲག་ན། བར་དོར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་འབྱུང་བས། གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ།
གཉིས་པ་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་གཡོག་བརྩེ་ཅན་མང་པོས་མཐའ་བསྐོར་བ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འགྲན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་གཅིག་ཀྱང་ཁྲིད་དུ་མེད་པས། ཟས་ནོར་ལ་སྲེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ།
གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་འགྲན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། རྡུལ་ཙམ་ཡང་འཁྱེར་མི་ཐུབ་ཅིང༌། ཐ་ནའང་མའི་མངལ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ཡང་མལ་དུ་ཅམ་གྱིས་བཞག་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་མར་ནང་ནས་སྤུ་བཏོན་པ་ལྟར་ཚེ་ཕ་རོལ་ལ་དབང་མེད་དུ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཚེ། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ལས་དཀར་ནག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་ཕན་ཐོགས་པ་ནི་དགེ་བའམ་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མི་འདུག་པས། ལུས་ལ་སྲེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ།
གཉིས་པ་ཐག་བཅད་པ་ནི། དེས་ན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་འཛོམ་ཡང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་འདོར་ཞིང༌། ནམ་འདོར་ལ་ངེས་པ་མེད། ད་ལྟ་རང་ཡང་དོར་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པས། དེ་དག་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་མྱུར་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཐག་ཡང་ཡང་བཅད་པར་བྱ་ལ། འཆི་བ་ལ་འཇིགས་ཚུལ་ཡང༌། ཆོས་མེད་པར་འཆི་བས་འཇིགས་པ་འདི་ཡིན་བསམ་ན། འཇིགས་པ་མེད་ཐབས་མེད་གསུང༌།

56

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། དམྱལ་བ། དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཤི་ན་རྩ་ཕུང་མེས་བསྲེགས་པ་ལྟར་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་ནས་མི་འགྲོ་ཞིང༌། སྐྱེ་བ་ཞིག་ངེས་པར་ལེན་དགོས། སྐྱེ་བ་ཡང་ལས་ལ་རག་ལས། དེ་ཡང་བདག་གིས་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་བ་རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་བཞིན་གང་བལྟས་བལྟས་ནས་བསགས་འདུག།། དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་དྲན་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད། ད་ལྟ་མ་བརྟགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྨ་འབྲས་ཀྱི་ནད་བྱུང་བ་ཤ་རུས་དེ་ཁའི་ཐོག་ཏུ་མྱོང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། དོན་ལ་ནི་མྱོང་བྱེད་སེམས་ཡིན་ཏེ། མིན་ན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རོ་ལ་མཚོན་བསྣུན་པ་ལ་ཡང་ན་ཚ་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པས། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང༌། ད་ལྟ་འདི་ལ་མྱོང་བ་གཉིས་དོན་ལ་མྱོང་བྱེད་སེམས་གཅིག་པུས་མྱོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་མེད། འདི་ནས་རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ཉིད་འགྲོ་བ་དེར་སྐྱེས་ནས། སྡུག་བསྔལ་དེ་མྱོང་བར་བསམ་ན་ཁྱད་ཆེ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྟན། དེས་ན། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་གྲང་བ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བསམ་དགོས་ཏེ། བསམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ལ་ཚ་དམྱལ་གྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་ཚེ་ལུས་ལ་གྲང་སྣང་བྱུང་སྟེ། ཚ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྐྱེན་བྱས་ནས། བར་སྲིད་འགགས་ཏེ་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་བར་བསམ་གསུང༌། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀ་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་འོག་ཐམས་ཅད་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི། ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་ར་བ། སྟེང་འོག་ཀུན་ཏུ་མེ་ལྕེ་འབར་ཞིང་འཁྲུགས་པའི་ནང་དུ།
ཡང་སོས་ནི། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འཚོགས་ནས། ཞེ་སྡང་གི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་བརྡེག་པས། རང་གི་ལུས་ཚལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་

57

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

སོང་བ་དང༌། བརྒྱལ་ཏེ་འགྱེལ་བ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཞིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་དང་སོས་ཏེ། སྔར་ལྟར་མཚོན་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བསྒོམ། འདི་དང་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྐབས་དེ་རང་གི་མངོན་དུ་བྱེད་བཞིན་པ་དང༌། མྱོང་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་ཡང་གསལ་གདབ་གསུང༌།
ཐིག་ནག་ནི། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་བྲོས་པས། དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་བཟུངས་ནས། ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཞི་འམ་བརྒྱད་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་གཤེགས་པར་བྱེད་དོ། །བསྡུས་འཇོམས་ནི། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་བྲོས་པས། རི་ར་ལུག་གླང་སེང་ལྟ་བུའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་བར་དུ་བཙིར་བ་ན། འཐག་ཅིང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་འབབ་བོ། །
ངུ་འབོད་ནི། ཡང་དེ་ལས་བྲོས་པས། ལྕགས་ཁང་གཅིག་རིམ་གྱི་ནང་དུ་སླེབ་པ་ན། སྒོ་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲིག་སྟེ། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མེ་འབར་ཏེ་བསྲེགས་པས། ད་འབྲོས་ས་ཡང་མི་འདུག་སྙམ་དུ་ངུ་འབོད་ལྷང་ལྷང་བྱེད་དོ། །
ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་དེ་ནས་བྲོས་པས་ལྕགས་ཁང་ཉིས་རིམ་ནང་དུ་ཚུད་དེ། ལྕགས་ཁང་ནང་མ་ནས་ཐོན་སྲིད་ཀྱང༌། ཕྱི་མ་ནས་མི་ཐོན་ཞིང་འབྲོས་ས་ཡང་མི་འདུག་སྙམ་དུ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་ངུ་འབོད་ལྷང་ལྷང་བྱེད་དོ། །
ཚ་བ་ནི། ཡང་དེ་ལས་བྲོས་པས། དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་འབར་བས་འཕོང་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ཏལ་མར་ཕུག་སྟེ། དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་འབར་བ་དང༌། ལྕགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཚོད་པའོ། །
རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི་ཡང་བྲོས་པས། དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་འབར་བས། འཕོང་ནས་ཕུག་སྟེ་དབུས་མ་སྤྱི་བོ་དང༌། གཞན་གཉིས་ཕྲག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་ཐོན་པ་དང༌། ལྕགས་སྲེགས་ལེབ་མོ་ལུས་ལ་སྣམ་བུ་ལྟར་དཀྲི་བ་དང༌། ལྕགས་ཟངས་སྔར་བས་

58

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཀྱང་ཆེ་བར་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མར་འཚོད་པ་ན། ཤ་རྣམས་ཞིག་སྟེ་ཀེང་རུས་སུ་སོང་བ་དང༌། དེ་ལས་བཏོན་ཏེ་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་བཀྲམ་སྟེ་སོས་པ་ན། ཁ་ལ་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་བླུད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །
མནར་མེད་པ་ནི། ཡང་བྲོས་པས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ནས་རིམ་གྱིས་མེ་འབར་བས། རང་གི་པགས་པ་དང༌། རུས་པ་དང༌། རྐང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བསྲེག་ཅིང༌། ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབར་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཡུན་ཐུང་ངུ་མ་ཡིན་པར། མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག། །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག །ཐེར་འབུམ་གཉིས་ནི། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཚེ་ཐུང་ཤོས་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་དང༌། ཕྱི་མ་རྣམས་ལོག་པོ་ལོག་པོར་འཕར་བ་དང༌། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྲོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རང་རེའི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་འདི་ལ་དཔག་ཏེ། དེ་ལས་ཡུན་རིང་བ་མི་འོང་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པས། ཟས་སྐོམ་གྱིས་དང་ཁ་འགག་པ་སྙམ་བྱེད་པ་དང༌། ལུས་རྩེད་ཡམ་ཡམ་པ། སེམས་འཇིགས་ཞུམ་ཞུམ་པ། བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་འདུ་འཛི་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང༌། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་པ་མེད་པར་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་གསུང༌།
གཉིས་པ་ནི། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་པ་དེའི་ལུས་ལ་ཚ་བ་བྱུང་བས། གྲང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྐྱེན་བྱས་ནས་བར་སྲིད་འགགས་ནས་གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེས་པར་བསམ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་ལ། །གནས་པ་དེ་ན་མུན་ནག་རླུང་གྲང་ལྡང༌། །དེས་ནི་རུས་པའང་འཇིག་པའི་ནད་སློང་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞིག་དེ་རུ་འཇུག །ཅེས་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་མཐའ་ཐམས་ཅད་གངས་རིས་བསྐོར་བ་དང༌། འོག་ཐམས་ཅད་ཁ་བའི་ཐང་དང༌། འཁྱག་རོམ་གྱི་གཅོང་རོང་ཟབ་མོ། སྟེང་དུ་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབས་ཤིང་མུན་པས་གཏིབས་པ། རླུང་ཤིན་ཏུ་དྲག་

59

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

པོས་འདེབས་པར་བྱེད་པ།
དེ་ན་ཆུ་བུར་ཅན་ནི། ཁ་བའི་བུ་ཡུག་རླུང་གི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ལུས་ལ་བཏབས་པས། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆུ་བུར་བྱུང་ཞིང་འཁུམས་པའོ། །
ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་ཆུ་བུར་རྡོལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ནས་རྣག་ཁྲག་འཛག་པའོ། །
ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་སོང་ནས། སྐད་གདངས་དྲག་པོར་འདོན་པའོ། །
ཀྱི་ཧུད་པ་ནི། དེ་ལས་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་སོང་ནས། སྐད་གདངས་ཆག་ནས་རྐན་ཕུག་ནས་འདོན་པའོ། །
སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། དེ་ལས་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་སོང་ནས་སྐད་འདོན་མི་ཐུབ་པར་སོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད་པའོ། །
ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་པགས་པ་སྔོན་པར་སོང་ནས། སེར་ཆུང་ཕྲ་མོ་ཁ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ། །
པདྨ་ལྟར་གས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་པགས་པ་སྔོན་པོ་བཤུས་ནས། ཤའུ་དམར་ཧུར་རེ་བ་ཚལ་པ་བཅུའམ། དེ་ལས་མང་བར་གས་པའོ། །
པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་པགས་པ་བཤུས་ནས། ཤའུ་སྔར་ལས་ཀྱང་དམར་བ་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་མང་བར་ཤིན་ཏུ་གས་ནས། རུས་པ་སྐྱ་ལྷག་གེར་མཐོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དེ་ཡང་ཡུན་ཐུང་ངུ་མ་ཡིན་པར། མཛོད་ལས། ཏིལ་སྦྱངས་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ག་དྷའི་བྲེ་བོ་ཆེའི་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོང་བའི་ཏིལ་གྱི་བང་བ་ནས། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཏིལ་རེ་ཕྱུང་བས་དེ་ཟད་པ་ན་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་དང༌། དེ་ཉི་ཤུ་

60

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཆུ་བུར་རྡོལ་བའི་ཚེ་ཚད་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཉི་ཤུར་འཕར་བ་ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་མྱོང་ཚུལ་རྣམས་བསམ་ལ། ལུས་འདར་བ་དང༌། ཡིད་སྐྱོ་ཤས་ཀྱི་སྣང་བ་དྲག་པོ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌།
གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང༌། །བཅིང་དང་བརྡེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི། རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་མཚམས་མན་ཆད་ན། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་སོགས་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་འབྲུའི་ཕུང་པོ་སྤུངས་པའམ། ཆང་འགག་གི་སྦང་མ་ལྟར་ཡོད་པས། རང་ཉིད་རེས་འགའ་ཆུང་ངུར་སྐྱེས་པ་ན་ཆེ་བས་ཁྱུར་མིད་དང༌། ལག་པ་བརྐྱང་བསྐུམ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་པར་མནན་པའི་སྡུག་བསྔལ། རེས་ཆེ་བར་སྐྱེས་པ་ན། ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་ནས་བཟའ་བ་དང༌། མུན་པ་ནག་པོར་སྐྱེས་པ་དང༌། རེས་འགའ་རི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་ན། ལིང་པ་དང༌། ཁྱི་གཅན་གཟན། རྔོན་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་འདེད་པ་དང༌། བདག་ཏུ་བཟུང་བ་རྣམས་གསོད་བརྡེག་བཀོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང༌། མདོར་ན་མཐའ་དག་ཀྱང་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ། བླང་དོར་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་བསམ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བ་འདོན་པར་བྱའོ། །ཚེ་ཚད་ནི་རིང་བ་བསྐལ་པ་ནས་ཐུང་བ་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྡོད་པ་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས།ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་དྭགས་བྱིངས་ཀྱི་གནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་འོག་ན། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཉེ་འདབ་ཆགས་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ། ཆུ་དང་ཤིང་སོགས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཏིལ་

61

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པ། ཟངས་ཁོག་མེས་བསྲེགས་པ་ཁ་གྱེན་དུ་བསླངས་པ་ལྟ་བུ་དམར་ཧུ་རེ་བ། དེར་རང་ཉིད་ལུས་རིད་ཅིང་མདོག་ནག་པ། གདོང་སྐྲས་ཁེབས་པ། སྡོང་དུམ་མེས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་མོས་ལ།
ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཚེ་དེས་ལྗོན་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཆུ་སོགས་མཐོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་ན་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། འོག་གཞི་གྲམ་པར་མཐོང་བ་དང༌། རེས་འགའ་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བ་དང༌། རེས་འགའ་སྲུང་མ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་སྟེར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ།
ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཚེ། མགོ་ཁྲོ་ཟངས་ཙམ་པ། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་པ། མིད་པ་རྟ་རྔ་ཙམ་པ། གསུས་པ་རིའི་གཏོས་ཙམ་པ། ཡན་ལག་འཇག་མ་ལྟར་ཕྲ་བར་གྱུར་པ། ཟས་སྐོམ་མི་རྙེད། རྙེད་ཀྱང་ཁར་མི་ཤོང༌། ཁར་ཤོང་ཡང་མིད་པར་མི་ཐར། མིད་པར་ཐར་ཡང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས། ལྟོ་བ་ཁེངས་ཀྱང་རྐང་ལག་གིས་མི་ཐེག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ།
ཟས་སྐོམ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཟས་སྐོམ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་མེ་འབར་བས་ཁ་སོགས་ཚིག་པ་དང༌། གཤང་གཅིར་འགྱུར་བ་དང༌། རེས་ཕུབ་མར་གྱུར་བས་མིད་པ་སོགས་འགག་ཏེ་འཆི་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཡི་དྭགས་དེ་དག་ལ་དགུན་ཉི་མ་ཡང་གྲང་ལ། དཔྱིད་ཟླ་བས་ཀྱང་བསྲེགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བསམ་ལ།
ཚེ་ཚད་ནི་མིའི་ཟླ་བ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའམ་ཁྲི་སོགས་ཐུབ་པར་བཤད། མདོར་ན་ད་ལྟ་ཇ་ཕོར་གང་འཐུང་བའི་ཡུན་ཙམ་ལ་ལག་པ་མེ་དོང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། དགུན་གྲང་སྒང་ལ་གོས་མེད་པར་ཞག་གཅིག་སྡོད་པ་དང༌། ས་རྡོ་མང་པོ་སྤུངས་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་སྒུལ་སྐྱོད་མི་ནུས་པར་སྡོད་པ་དང༌། བཟའ་བཏུང་ཡེ་མེད་པར་ཞག་གསུམ་བཞི་ཙམ་སྡོད་དགོས་ཚེ་བཟོད་སྲན་མི་ཐུབ་ན། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྟོབས་ཆེ་ལ་ཤུགས་དྲག་པ། ཡུན་རིང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་བཟོད། དེས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཐོབ་དཀའ་འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་

62

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སུ་ངན་སོང་རྒྱུ། །རབ་ཏུ་སྒྲིམ་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་ད་རེས་མི་དང་དུད་འགྲོའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་དུས་འདིར་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་དགོས་སྙམ་དུ་རང་ཉིད་ཆོས་ལ་ཡང་ཡང་བསྐུལ་མ་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་བསླབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྲིན་རུམ་ན། །གློག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང༌། །དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་སྤྱིར་མུན་བསྐལ་མཚན་མུན་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོན་བསྐལ་ནི་གློག་འགྱུ་བ་བཞིན་དཀོན་པས། སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པ་རྟག་ཏུ་བགྱིད་པ་མཚན་མོའི་མུན་ནག་ལྟ་བུ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དགེ་བ་བྱེད་བློ་ལན་རེ་ཙམ་འབྱུང་བ་ཡང་གློག་འགྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྡིག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྔར་བཤད་པའི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལས་འོས་མེད་པས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་ཟད་པའི། །ཆུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་འཁོར་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་གཏིང་ཟབ་ཅིང༌། དུག་གསུམ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་སྲིན་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཁར་ལུས་ཁྱུར་མིད་དུ་ཆུད་པའི་དུས་འདིར་སྐྱོབ་པའི་ཡུལ་ནི། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང༌། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང༌། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང༌། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ནི་རང་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་

63

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བ་ལ་མཁས་པ། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པས་སྐྱབས་སུ་འོས། ཚངས་པ་དང༌། ཁྱབ་འཇུག་དང༌། དབང་ཕྱུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཁོ་རང་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་སུ་མི་འོས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པས། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐྱབས་སུ་འོས། ཆོས་དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པས། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་སྐུའི་ཡོན་ཏན། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱེད་སྐུ་མཚན་གྱིས་སྤྲས་གྱུར་པ། །མཛེས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །སྤྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བྲིས་འབུར་གང་རུང་ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ། ན་བཟའ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ། བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག་སྙམ་དུ་གསལ་བཏབ་པས། གསལ་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ན། དེའི་ཚེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང༌། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ནུས་པ། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུག་སྙམ་པའི་དད་པ་དང༌། དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་གདུང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེ་སྙམ་པའི་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཤུགས་དྲག་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ།
གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངེས་པའི་

64

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚིག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཡང་འདེབས། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདྲེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་སྒྲོག་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ནི་ལྷ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་འདྲ་བའི་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་དངོས་སུ་ཐོས་དཀའ་བས། རང་གི་བློ་འགྲོ་བའི་པི་ཝང་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྙན་པ་ཞིག་ལ་དཔེ་བླངས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་གཅིག་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཞུས་ཀྱང༌། སོ་སོའི་དོན་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་མགུར་ལས། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གདངས་དབྱངས་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ལན་མཛད་ཀྱང༌། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཤར་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུག་སྙམ་དུ་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱ།
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་རློན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང༌། བསམ་པ་དང༌། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས།
བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགྲོལ་སླད་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྡམས། །དང་པོ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་བགྱི་འམ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། །སྐྱོན་མཁྱེན་ཡུན་རིང་

65

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བགྱི། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྡམས་པས། གཡས་ནས་ཙན་དན་གྱི་ལྡེ་གུས་བྱུགས་པ་དང༌། གཡོན་ནས་སྟ་གྲིས་བཞོགས་པ་ལའང་ཉེ་རིང་མེད་པར་སླར་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ་ཚུལ་བསམ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུག་སྙམ་དུ་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱངས།
འཕྲིན་ལས་ནི། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་བཤད། །བདུད་ཀྱི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མི་ཟད་བརྗོད། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྟན། །ཕན་དགོངས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བགྱི་འཚལ་བ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཛད་པ། །གཞན་ཀོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་གཞན་དོན་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དམྱལ་བའི་མེ་ནང་དུ་འདོད་ལྡན་ལྷའི་དགའ་ཚལ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སྤྲོ་བས་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང༌། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་རང་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བ་ལ་མཁས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་འདུག་སྙམ་དུ་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་ལས་བྱུང་བས་འགོག་ལམ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དང༌། དེ་ཡང་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་ཆོས་ནི་སྐྱབས་དངོས་དང༌། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདུག་སྙམ་དུ་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པས། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། མཆོག་ཟུང༌། འོད་སྲུང་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱབས་བསྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། དེ་དག་གི་སྐུ་

66

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གསུང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ལ་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས། དེ་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བློ་ལིངས་སྐྱུར་དང༌། སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་དད་ཅིང་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་པ་དང༌། འགྲོ་བ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལྟར་བྱོན་ནས་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྙམ་དུ་གསལ་བཏབ་ལ། བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་ཞུའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། ངག་ནས་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་སྟོན་པ་མཛད་དུ་གསོལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་དངོས་མཛད་དུ་གསོལ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཟླ་གྲོགས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཚིག་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུར་བགྲང་ནས་ཐུན་རེ་ལ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་བརྗོད། རྗེས་སུ་སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་དང༌། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཚོལ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་མི་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་གཏན་གྱི་གྲོགས་མི་འཆོལ། བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཟོ་དང་

67

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

རྒྱུ་ངན་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མོས། གསུང་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚིག་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལའང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་མོས། གོས་ངུར་སྨྲིག་ཙམ་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་འཛིན་པ་ཙམ་ལའང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མོས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་པ། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་མཆོད་ཅིང༌། ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ། སྙིང་བརྩེ་བས་འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་འགོད་པ། ནང་པར་ཚུད་པ། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ། སྔར་བསགས་པའི་ལས་སྒྲིབ་སྲབ་ཅིང་འཛད་པ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ། མྱུར་དུ་སངས་རྒྱ་བ་སྟེ་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་བསམས་ནས་དུས་དྲུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། བྱ་བ་གང་བྱེད་དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་བཀལ་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྤོང་བ་སྟེ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་སོགས་བསྒོམས་པས་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བློ་ཙབ་ཙུབ་ཅིག་སྐྱེ་ཡང་དགེ་སྡིག་གི་སྤང་བླང་རྣམ་དག་གཅིག་མ་ཤེས་ན་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་གཅིག་མི་འོང་བས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ལས་དཀར་ནག་གི་སྤང་བླང་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས། དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཕྲ་ཞིབ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་དགོས་པས། དེས་ན་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསམ་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང༌། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བ་མི་འབྱུང༌། ལས་དགེ་བ་ལས་

68

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བས། དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་བས་ལས་ངེས་པ་དང༌། ལས་དགེ་སྡིག་ཆུང་ངུ་ཡང་འཕེལ་ནས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པས་ན་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང༌། རང་གི་ལས་དགེ་སྡིག་གང་བྱས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མྱོང་གི །མ་བྱས་པ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་མི་མྱོང་བས་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ་དང༌། ལས་དགེ་སྡིག་གང་བྱས་པ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོམ་ན་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་འགོར་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང༌། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ནི་ཕྱུག་པོ་གཅིག་གི་མཆོད་གནས་དུ་མ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ནི་སྦྱིན་བདག་མང་པོས་མཆོད་གནས་གཅིག་གི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཀླུར་སྐྱེས་པ་ནི་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པ་དང༌། མི་དབུལ་པོ་ནི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་བྱས་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་པར་བསམ་ལ་ལས་དགེ་སྡིག་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་སྤང་བླང་བྱེད་པར་བསླབ།
གཉིས་པ་ལ། ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང༌། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་ཚུལ་དང༌། བཤགས་སྡོམ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ལས་དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ལས་ལམ་བཅུར་མ་འདུས་ཀྱང༌། ལས་ཀྱི་ཆེ་ལོང་ངམ་རགས་རིམ་ནི་བཅུར་འདུ་བས། དེ་ལ་སྤང་བླང་བྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །
སྲོག་གཅོད་ནི། གཞི་སྲོག་ལྡན་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་གསོད་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ལ་བརྩོན་ཞིང་རང་ངམ་གཞན་གྱིས་མཚོན་ལྟ་བུ་བསྣུན་ནས་ཕ་རོལ་པོ་རང་གི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཤི་ན་མཐར་ཐུག་རྫོགས་སོ། །མ་བྱིན་ལེན་ནི། གཞི་རང་མི་དབང་བར་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་རྫས་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་

69

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

པར་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་ལེན་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བླངས་པས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའོ། །
ལོག་གཡེམ་ནི། གཞི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང༌། རང་གི་ཉེ་དུ་དང༌། ཁ་གཤང་ལམ་སོགས་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་དང༌། རང་གི་ཆུང་མ་སོགས་བགྲོད་བྱ་ཡིན་ཡང༌། རྟེན་དྲུང་ལྟ་བུ་གནས་མ་ཡིན་པ་དང༌། སྦྲུམ་མ་དང་བསྙེན་གནས་ལྟ་བུ་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་ལོག་གཡེམ་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཐར་ཐུག་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲད་པ་ན་དེར་འགྱུར་རོ། །
རྫུན་སྨྲ་ནི། གཞི་མཐོང་ཐོས་སོགས་བརྒྱད་ལ། སྨྲ་ཡུལ་དོན་གོ་བའི་གང་ཟག་ལ། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་རྫུན་སྨྲ་བར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཏེ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །
ཕྲ་མ་ནི། གཞི་གང་ཟག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་དབྱེ་བར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་འབྱེད་ཚིག་བདེན་རྫུན་གང་རུང་སྨྲས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ།།ཚིག་རྩུབ་ནི། གཞི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་པས་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ།།ངག་ཀྱལ་ནི། གཞི་སྔ་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་དང་ཀུན་སློང་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། དམག་རྐུན་སོགས་འདུ་འཛིའི་གཏམ་སྨྲ་བ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གླུ་དང་གཞན་ལ་ཁ་བསག་སྨྲ་བར་བརྩམས་ནས་མཐར་ཐུག་སྨྲས་ཟིན་པའོ། །
བརྣབ་སེམས་ནི། གཞི་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང༌། རང་ནོར་ལ་ཆགས་སེམས་དང་གསོག་སེམས། གཞན་ནོར་ལ་རོ་མྱོང་སེམས་དང་འཁུ་སེམས། ངོ་ཚ་ཉེས་དམིགས་ཟིལ་གྱིས་

70

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གནོན་པའི་སེམས་ཏེ་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་རང་ལ་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་རྔམ་སེམས་ཀྱིས། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་རྩོལ་ཞིང་མཐར་ཐུག་དེར་སྨོན་པའོ། །
གནོད་སེམས་ནི། གཞི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཞེ་སྡང་གི་སེམས། མི་བཟོད་པའི་སེམས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡང་ཡང་དྲན་པའི་འཁོན་འཛིན་གྱི་སེམས། གསོད་བརྡེག་བྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་འཁུ་སེམས། ངོ་ཚ་ཉེས་དམིགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སེམས་ཏེ་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་གསོད་པ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཡིད་ཀྱིས་དེར་རྩོལ་ཞིང༌། མཐར་ཐུག་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །
ལོག་ལྟ་ནི། གཞི་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པའི་སེམས་དང༌། སྡིག་པ་ལ་དགའ་བའི་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱུན་དུ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས། ལེགས་སྤྱད་དང་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ལ་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཉམས་པའི་སེམས། ངོ་ཚ་ཉེས་དམིགས་ཟིལ་གནོན་གྱི་སེམས་ཏེ་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སློང་སྐུར་བ་འདེབས་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྩོལ་ཞིང༌། མཐར་ཐུག་ཐག་བཅད་པའོ། །
ལས་འབྲས་ལྕི་ཡང་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་དུས་རྟག་ཏུ་བྱས་པ། མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཀུན་སློང་ཤུགས་དྲག་པོས་བྱས་པ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་སྟེ་ལྡོག་ཕྱོགས་མེད་པར་བྱས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མཁན་སློབ་དང༌། ཕན་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཕ་མ་སོགས་ལ་དགེ་སྡིག་ཆུང་ངུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པས་རྣམ་སྨིན་ལྕི།

71

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

ལས་ལམ་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་ལྕི་ཡང་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྕི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡང༌། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྕི། སྔ་མ་སྔ་མ་ཡང་བས། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་པོས་བྱས་པ་ལྕི། ཕ་མ་སོགས་ཡུལ་གཉན་པོར་བྱས་པ་རྣམས་ལྕི།
དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དུག་གསུམ་དྲག་པོས་བྱས་པ་དམྱལ་བར་སྐྱེ། འབྲིང་གིས་བྱས་པ་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུས་བྱས་པ་དུད་འགྲོར་སྐྱེ།
བཅུ་པོ་སོ་སོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རིམ་བཞིན་ཚེ་ཐུང་བ། ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ། ཆུང་མ་སྲུང་དུ་མི་བཏུབ་པ། མི་ཁ་སྡང་བ། མཛའ་བཤེས་ཉུང་བ། མི་སྙན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ། ཚིག་མི་བཙན་པ། ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་མི་འགྲུབ་པ། འཇིགས་པ་ཆེ་བ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པ་བཅུའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། རིམ་བཞིན་སྨན་སོགས་མཐུ་ཆུང་བ། ལོ་འབྲས་ཉུང་ངུར་འགྱུར་བ། གནས་འདམ་རྫབ་དང་ལྗན་ལྗིན་དུ་གྱུར་བ། བློ་བྲིད་དང་འཇིགས་པ་ཆེ་བ། ས་ཕྱོགས་ཁོད་མི་སྙོམས་ཤིང་བགྲོད་དཀའ་བ། སྡོང་དུམ་དང་ཚེར་མ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མང་བ། ལྗོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ། ཕུན་ཚོགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པ། ནད་འཁྲུག་འབྱུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཚེ་བ། རྒྱུ་འབྲས་གོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའོ། །
རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་ལ་འབྱུང་བ་དང༌། བདག་འབྲས་དེ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ངོ༌། །དེས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་རང་ལ་སྤྱོད་འདོད་གང་ཡོད་པ་དེའི་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས་མངོན་གྱུར་དུ་བྱུང་བ་ན། སྔར་ཕན་ཆད་ཁོ་ངོ་མ་ཤེས་པར་ལས་མང་དུ་བསགས། ད་ནི་ཀུན་སློང་ནམ་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་འགོག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་བསླབ་བོ། །
གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་གོ་ལྡོག་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཞི་སྲོག་ལྡན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས། ཆགས་མེད་སྡང་མེད་གཏི་མུག་མེད་པ་གསུམ་

72

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གང་རུང་གི་སྒོ་ནས། ཀུན་སློང་སྲོག་མི་གཅོད་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ལ་བརྩོན་ཞིང༌། མཐར་ཐུག་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་བཟློག་ཟིན་པའོ། །དེས་གཞན་ལ་ཡང་འདྲ།
རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང༌། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང༌། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ལས་གོ་བཟློག་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་སྲོག་གཅོད་པ་སྤང་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིར་སྐྱེ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་རིང༌། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྨན་དང་བཟའ་བཏུང་ནུས་པ་ཆེ་བ་འབྱུང༌། དེས་གཞན་རིགས་འགྲེ། གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྡིག་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལས་ནི་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་དང༌། མང་པོའི་སྲོག་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་གཅིག་གི་སྲོག་གཅོད་པ་ནི་ལས་ནག་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་དཀར་བས་བླང་བྱ་དང༌། མང་པོ་གསོད་ཕྱིར་མ་ཆགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལས་དཀར་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ནག་པས་སྤང་བྱ་དང༌། གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དགེ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཡིན་པས་མཆོག་ཏུ་བླང་བྱ་དང༌། འདི་དག་གིས་དཀར་ནག་འདྲེས་མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འདྲེས་མར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ནས་སྤང་བླང་བྱའོ། །
ཁྱད་པར་དུ་ལམ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ཐོབ་དགོས། ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབད་དགོས་པས། གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པ་དང༌། རྟེན་ལ་མར་མེ་འབུལ་ཞིང་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། མཁན་སློབ་སོགས་གཞན་ལ་བྲན་ལྟར་གུས་པ། སྦྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པ། ངག་བག་དང་ལྡན་པ། མཁན་སློབ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ། འབྲས་བུ་མི་དབྱུང་ཞིང་བུད་མེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ། གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལ་བསྒྲུབ་གྲོགས་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་རིམ་བཞིན། ཚེ་རིང་བ། ཁ་དོག་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཚིག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། ཕོར་སྐྱེ་བ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འབྱུང་བས། དེ་དག་ལ་མོས་སྤྲོའི་བསམ་

73

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐོར།

པ་ནན་ཏན་བྱ། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་དཔྱད་འཇོག་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ། མི་དགེ་བ་བཅུས་མ་གོས་ཤིང་གསར་དུ་མི་གསོག་པ་ཞིག་དགོས་འདུག་ཀྱང༌། ཚེ་འདིར་ཡང་སྡིག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསགས། དེས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་འགྲན་མི་ནུས་པའི་སྡིག་པ་རང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་མ་ཟད། དཔོན་གྲོགས་སྤུན་ཟླ་བུད་མེད་གཡོག་འཁོར། སྡེ་དགོན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྡིག་པ་གྲངས་མེད་བསགས་པ་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགེ་སློང་ལྷ་དང་ནི། །མགྲོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཙུན་མོ་དང༌། །འཁོར་གྱི་སླད་དུའང་སྡིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །དམྱལ་བའི་རྣམ་སྨིན་སྐལ་ནོད་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་བགོ་བྱར་མེད་པར་རང་གཅིག་བུས་མྱོང་དགོས་ལ། མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པས། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པ་འདྲ་སྙམ་དུ་ཡིད་བློང་བློང་པོར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་བཀའ་སྩལ་པའི་ཐེག་པ་འོག་མར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང༌། ངེས་དོན་དུ་མཚམས་མེད་བྱས་ཀྱང་བཤགས་སྡོམ་བྱས་པས་འདག་ནུས་པར་གསུངས་པས། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང༌། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གཅུང་དགའ་བོ་ཆུང་མ་ལ་ཧ་ཅང་ཆགས་པ་དང༌། སོར་ཕྲེང་གིས་མི་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་དགྲས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བསད་པ་རྣམས་ཀྱང་བཤགས་པས་འདག་ཅིང༌། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང༌། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསད་པ་ཡང་དག་ནས། དམྱལ་བར་དར་གྱི་གྲུ་གུ་བརྡབས་པ་ཙམ་སྐྱེས། དེ་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བཤད། དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ཡང་ངན་འགྲོའི་སྒོ་ཁེགས་པ་ཞིག་བྱེད་སྙམ་པའི་ངེས་འབྱུང་དྲག་པོ་དང་བཅས། བཤགས་ཡུལ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་འགྲམ། དེ་དག་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་

74

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཤེས་འཇོག་ཅིང༌། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང༌། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུས་འགྱོད་ཅིང༌། གསེར་འོད་བཤགས་མདོ་ལྟ་བུ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང༌། ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྙམ་པའི་སྡོམ་སེམས་ནི། ཉེས་པ་ལས་སླར་བཟློག་པའི་སྟོབས་དང་བཅས་ནས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་དང༌། འཕགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང༌། གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བརྗོད་པ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ལག་ལེན་དངོས་ཡིན་ནོ། །རབ་བྱུང་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་སྤྱི་བཤགས་དང༌། རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་བྱའོ། །ཐུན་མཚམས་སུ་མདོ་སྡེ་ཀློག་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་ཉན་པ་སོགས་དང༌། སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་བཅས་སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །

75

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ནི། སྔར་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་དང༌། སྐྱབས་འགྲོའི་ལམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས། རེ་ཞིག་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་མ་དགོས་ཀྱང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྟུང༌། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་གསོག་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ལས་བསགས་ན་སླར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཚུལ་བསམ་ལ། དེས་ན་ད་ལྟ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ནི་བཅིངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། འཆིང་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་འཆིང་བྱ་དང༌། ཉོན་མོངས་དང་ལས་གཉིས་འཆིང་བྱེད། འཆིང་བྱེད་དེས་བདག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལས་གྲོལ་ཙམ་མམ་དེའི་བག་ཆགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་ཙམ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་དང༌། བདེ་འགྲོ་གཞན་གཉིས་དང༌། རིགས་དྲུག་ཐུན་མོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བདུན།
དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སློབ་སྤྲིངས་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་མུན་ནག་ཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐུམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་གནག་དགོས་སོ།།

76

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཞེས་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕོ་བའི་འོག་ལོང་ཀའི་སྟེང་ན་ཁ་སྒལ་ཚིགས་ལ་བལྟས་ནས་དྲི་ང་ཞིང་མི་གཙང་བའི་ལྗན་ལྗིན་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པ་ལས། རིམ་གྱིས་མེར་མེར་པོ་ནས་རྐང་ལག་འགྱུས་པའི་བར་སྐབས་སུ། མས་བཟའ་བཏུང་ཚ་བ་བསྟེན་ན་མེ་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ། གྲང་བ་བསྟེན་ན་འཁྱགས་སྦུབས་སུ་གནས་པ་ལྟ་བུ། མཆོང་པ་དང་བརྒྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཡང་ལ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བཞིན་དུ་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག་སོང་བ་ན་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་མགོ་ཐུར་ཏུ་བསྟན་ཏེ། མངལ་སྒོའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་དོག་པ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་བ་ལང་གི་པགས་པ་དམར་བཤུས་བྱས་པ་ལ་སྦྲང་མ་མཆུ་རྣོན་གྱིས་ཟོས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟན་འཇམ་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་ཚེར་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ཚུལ་བསམ་པ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཤོང་གི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་དེ་སྟེང་འོག་མི་གཙང་བས་གང་བར་གྱུར་ན་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་དེས་ན། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱུགས་ནད་ཅན་གྱིས་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུགས་ལོག་ལོག་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌།
གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། རྒ་བས་གཟུགས་སྡུག་གཟུགས་མི་སྡུག་པར་བྱེད། །རྒ་བས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག །རྒ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྙས་པར་བྱེད། །རྒ་བས་འཆི་བྱེད་རྒ་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྐྲ་དཀར་ཞིང་ལུས་གུག་པ། ལུས་བཞིན་གཉེར་མས་ཁེངས་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་ཚུལ་བསམ་ནས། སྔར་དར་བབས་ཀྱི་དུས་སྐྲ་ནག་པ། ལུས་དྲང་བ། པགས་པ་ལ་གཉེར་མ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དེ་ལྟ་བུ། ད་ལྟ་ལུས་མ་འཕོས་ཀྱང་འཕོས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན་སོང༌། ཚེ་ཡང་ཉམས་ནས་ལོ་ཟླ་ཞག་མང་སོང་རིམ་གྱིས་མར་ངོའི་ཟླ་བཞིན་རྣམ་པར་འགྲིབ་ནས། འཆི་བདག་གི་ཁར་ཆུད་པར་འདུག་སྙམ་པའི་སྐྱོ་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པས་ལྡང་ན་ཤིང་རྩ་

77

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

གནམ་དུ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྡོད་ན་ས་སྒྱེ་འདོགས་ཐག་ཆད་པ་ལྟར་སྡོད་དགོས། འགྲོ་ན་གོམ་པ་འཁྱོར། སྨྲ་ན་ངག་ལྡབ་ལྡིབ་ཏུ་སོང་བ་དང༌། དབང་པོ་རྣམས་ཉམས་པས་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་མི་འོང༌། བརྗེད་ངེས་ཆེ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉམས་པས་སྔར་ཟ་བའི་ཚོད་ཙམ་ཟོས་ན་ལུས་ཀྱིས་མི་མཆུན་པར་ནད་སྐྱེ་ཚུལ་བསམ་གསུང༌།
གསུམ་པ་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དཔེར་ན་རྒུན་སྨད་རླུང་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩྭ་ཤིང་གེལ་བ་ནགས་སྨན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང༌། །དབང་པོ་ཟུངས་དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་ལུས་ཀྱི་ཚ་གྲང་འཁྲུག་པས། ཟུག་གཟེར་སོགས་གདུང་བ་སྣ་ཚོགས་པས་ཉམ་ཐག་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞུ། པགས་པ་བསྐམས་ཤིང་བསྐུལ་བསྐྱོད་དཀའ། ཟས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱད་དུ་མི་སྟེར། སྨན་དང་གཏར་སྲེག་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་དབང་མེད་དུ་སྤྱད་དགོས། ནད་མ་འཚོ་ན་ཤི་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ།
བཞི་པ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། །ཕངས་ཤིང་སྡུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་ཕྲད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྲུལ་འདྲ་ཞིང་ཀླུང་རྒྱུན་མཚུངས། །ཞེས་ནད་ལས་གྲོལ་ན་དཀའ་བ་སྤྱད་རིན་ཆོག་ནའང༌། ཕལ་ཆེར་ནི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ནད་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས། སྨན་པས་བོར། མོ་བོན་གྱིས་བསླུས། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ནས་མྱ་ངན་དང༌། ཤི་དགེ་དུར་འདེབས་ཀྱི་གཤོམ་ར་འདིང༌། རང་ཉིད་བཀྲག་མདངས་ཉམས། ཁ་བསྐམས། མཆུ་བརྫེས་སྣ་ཞོམ། མིག་ཀོང་མོར་སོང༌། དབུགས་བརྩེགས། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དང༌། གཉེན་བཤེས་འཁོར་གཡོག་ནོར་རྫས་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཏན་བྲལ་བྱས། གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱང་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཚུལ་བསམ།
ལྔ་པ་དགྲ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དགྲ་མི་སྡུག་པ་ཞིག་གིས་ལུས་སྲོག་གཏམ་དོན་

78

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དེར་མ་ཟད་མི་མཛའ་བ་ཞིག་དང་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནག་ཡོ་རེ་བ་དང༌། དེ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་ནམ་ལངས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཚུལ་བསམ།

དྲུག་པ་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། གཉེན་བཤེས་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཚུལ་བསམ། བདུན་པ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོང་པ་དང་ཞིང་ལས་པ་སོགས་ཀྱང་ཚོང་ཟོག་སྟོར་བ་དང་ལོ་ཏོག་སད་སེར་གྱིས་བཅོམ་དོགས་པ་དང༌། དབུ་གཙོ་དང་ཞང་བློན་རྣམས་ཀྱང་དགྲ་མ་ཐུལ། གཉེན་མ་འཁྱོངས་དོགས་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཉེན་པོ་ཞན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོ་མི་ཐོན་པ་དང༌། ཤེས་རབ་དམན་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ། མདོར་ན་ཁ་དྲག་པོ་ཞན་པོར་སོང་བ། ཕྱུག་པོ་སྤྲང་བོར་སོང་བ། མང་པོ་ཉུང་ངུར་སོང་བ་སོགས་རྒྱལ་ཁམས་ལ་བརྟགས་ན་སྔར་གྱི་ས་ན་མི་འདུག་པས། མི་ལུས་འདི་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ལ་མྱོང་བ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌། གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང༌། །སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བརྙིང་དང༌། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྔོན་ཆད་མེད་པའི་རྡུལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྦྲོན་བྱེད་སྔ་ལྟས་ལྔ། །ཞེས་འདོད་ལྷ་འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཚེ། ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཉམས་པ། སྟན་ལ་འདུག་སྙིང་མི་འདོད་པ། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བརྙིང་པ། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ། ལུས་ལ་སྔོན་མེད་པའི་རྡུལ་འབྱུང་བ་ནི་འཆི་ལྟས་ལྔ་དང༌། ལུས་ཀྱི་འོད་ཆུང་ངུར་སོང་བ། ཁྲུས་ཆུ་ལུས་ལ་ཆགས་པ། གོས་རྒྱན་ལས་སྒྲ་མི་སྙན་པ་འབྱུང་བ། མིག་གི་རྫི་མ་འཁྲབ་པ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ལྔ་ནི་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་དང༌། དེ་བཅུ་འཆི་ལྟས་སུ་རིག་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་པ། གང་ནས་སྐྱེས་དང༌། གང་དུ་

79

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

སྐྱེས་འགྱུར་ཡང་བརྟགས་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་རྗེས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ངེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མི་བཟད་པ་ལྷའི་ཞག་ལྔ་སོགས་སུ་མྱོང་ཞིང༌། ལྷའི་ཞག་ལྔ་ཉུང་ཤོས་ལའང་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་དུ་མྱོང་ཚུལ་བསམ། གཞན་ཡང་ལྷ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མཐོང་བས་ཆུང་བ་སྤ་གོང་བ་དང༌། སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་གནས་གཞན་དུ་སྐྲོད་པ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཚེ། ལུས་ལ་གཅོད་དྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་ཚུལ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་ལྷའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་རྒྱུད་འཁྲུག་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། ལྷ་དང་འཐབ་པས་ལུས་གཅོད་དྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་ཚུལ་དང༌། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མངོན་གྱུར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང༌། རྒྱ་མཚོའི་གཟིངས་ཀྱི་ཕུག་རོན་སླར་གཟིངས་ལ་འཁོར་བ་བཞིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་ཤི་ནས་སླར་ཡང་འདོད་པར་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་ཚུལ་བསམ།
གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ལས་མ་གྲོལ་ཕྱིན་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་ནི་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ། ཚེ་འདིའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྡུག་བསྔལ། རྨ་འབྲས་ལ་ཚྭ་ཆུས་རེག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། ཕྱིན་པས་ངལ་བ་ན་བསྡད་པས་བདེ་བ་ཙམ་བྱུང་ཡང༌། བསྡད་ཡུན་རིང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཁྱགས་སྦུབས་སུ་ཆུད་པ་ཞིག་དེ་ལས་མ་ཐར་བར་དུ་དྲོ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བླངས་ཕྱིན། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཞིང༌། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན་པ་ལས་འོས་མེད་པར་བསམ།
སྡུག་བསྔལ་དྲུག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཕ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང༌། །ཟློག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སླད་དུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་སྐྱེ་བ་འཕོས་པས་ཕ་མ་དགྲ་གཉེན་གོ་ཟློག་པར་མ་ཟད།

80

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚེ་འདིར་ཡང་ལོ་སྔ་མའི་གཉེན་དགྲར་འགྱུར་བ་དང༌། དགྲ་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཟླ་བ་སྔ་མའི་གཉེན་ཕྱི་མའི་དགྲར་འགྱུར་བ་དང༌། སྔ་མའི་དགྲ་ཕྱི་མར་གཉེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མཐོང་བས་དགྲ་གཉེན་སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ།
ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྲིན་བུས་ཉེན་པ་ནི། །བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་བསྟེན་ཀྱང༌། །ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་དང་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་སྔོན་ཆད་རབ་ལྷའི་བདུད་རྩི། བར་མ་མའི་ནུ་ཞོ། ཐ་མ་མི་གཙང་བ་དང་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་སོགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་མང་བ་འཐུང་མོད་ཀྱང༌། བཟང་པོས་ཚིམ་སྟེ་ཆོག་ཤེས་དང༌། ངན་པས་སུན་ཏེ་ཞེན་ལོག་མ་བྱུང་ཞིང༌། ད་དུང་ཡང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་འཐུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་བསམ། ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བ་ནི། མྱ་ངན་བསལ་བ་ལས། ཕན་ཚུན་འཐབ་དང་རྩོད་པའི་ཕྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྤུངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཐལ། །ཞེས་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་དོར་བ་གཞན་ཕར་ཞོག།། མཚོན་གྱིས་གཏུབས་ཏེ་ཤི་བའི་མགོ་བོ་རྣམས་སྤུངས་ན། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་མཐོ་བ་དེ་སྙེད་ཅིག་དོར་ན། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་དགོས་ཚུལ་བསམ།
མངལ་སྒོ་གྲངས་མེད་འགྲིམ་པ་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་རང་གི་མ། དེའི་མ་ཞེས་བགྲང་བའི་ཆེད་དུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རིལ་བུ་ཆུང་ངུ་བྱས་ནས་བགྲང་ཡང་གྲངས་མི་ལངས་ལ། ས་ཡིས་མི་ལངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་མ་རྐྱང་བའི་གྲངས་ཀྱང་བགྲང་མི་ཐུབ་ལ། མ་དེ་སྙེད་ཀྱི་མངལ་མི་གཙང་བར་ཉལ་དགོས་བྱུང་སྙམ་དུ་བསམ།

མཐོ་དམའ་མ་ངེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང༌། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང༌། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་

81

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང༌། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང༌། སྔར་བྱས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མ་ཟད་པར་གསོས་འདེབས་བྱུང་ན། ཡང་བྲན་དང་ངན་སོང་སོགས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་ཟླ་ཡང་མུན་པའི་སྨག་རུམ་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཚུལ་དང༌། སྟོབས་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་དྲེགས་པས་མྱོས་པ་མང་པོ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་ལས་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པས་མངའ་ཐང་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་བསམ།
ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་ལུས་འགྲོ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་འདི་གཅིག་བུ་བྱུང་བ་ཡང༌། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྱེས་འགྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས། །ཞེས་མཛའ་བཤེས་ལོངས་སྤྱོད་ལུས་སོགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་སོ་སོར་གྱེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡིད་འཇིགས་ཞུམ་ཞུམ་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང༌།
གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཕེན་མི་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲེད་ལས་རྣམ་བརྒལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་གསུམ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་རང་དམྱལ་བར་སྐྱུར་མི་ནུས་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་འདུག་ཚུལ་བསམ། ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བར་བློང་བློང་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཅིག་ཡིན། ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་ཕོ་མོ་རྟ་ཕྱུགས་གོས་དར་སོགས་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་དང་རེག་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་བློ་དུང་དུང་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་འདོད་ཆགས་དང༌། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚེར་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ལ་གནོད་པ་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའི་མནར་

82

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སེམས་དེ་ཁོང་ཁྲོ་དང༌། འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་རང་གི་རིགས་རུས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་མཐོ་དམན་ལ་དམིགས་ནས། རང་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ང་རྒྱལ་དང༌། ཡུལ་བདེན་བཞི། ལས་འབྲས་སོགས་ལ་བློ་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་མ་རིག་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་འདི་དག་ནི་བདེན་ནམ། མི་བདེན་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་ཐེ་ཚོམ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་འཇིག་ལྟ་དང༌། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་རྟག་པས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་མཐར་ལྟ་དང༌། འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང༌། རང་གི་བློ་ངོར་འཆལ་ཚུལ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། སྐྲ་བྲེགས་པས་གཡང་གཞི་དང་ཀེང་རུས་འཆང་བ་ལྟ་བུའི་ཆ་བྱད་དང༌། ཟས་གཅོད་པ། མེ་ལྔ་བསྟེན་པ། རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཉི་མ་ལ་ལྟ་བ་དང༌། གཅེར་བུ་ལུས་ལ་ཐལ་བ་བྱུགས་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། ངག་མི་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་ངག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང༌། སྣོད་བཅུད་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལོག་ལྟ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་བག་ལ་ཉལ་བ་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེར་བཅུག་ནས། དམིགས་པ་རྣམ་པ་ཚུན་ཆད་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། སླར་ནམ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འགོག་ཅི་ཐུབ་བྱ།
དེ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཉོན་མོངས་བག་ལ་ཉལ་བ་དེས་རྟེན་བྱེད། ཡུལ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པས་དམིགས་པ་བྱེད། འདུ་འཛིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། མི་དགེ་བའི་

83

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལོག་པར་བཤད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་གོམས་ཆེ་བ་དང༌། ཆགས་སྡང་གིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་ཅིང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བསྐྱེད། འདི་ཡང་ཚེ་ཟད་པའམ་མ་ཟད་ཀྱང་འཆི་རྐྱེན་དགུ་པོ་གང་རུང་གིས་འཆི་བ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་རུང་གི་བར་སྲིད་འགྲུབ། བར་དོ་བ་དེ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན། རྟེན་དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་གསོག་ཚུལ་བསམ་ལ། ངེས་པར་འཁོར་བ་ལས་རང་འབྱུང་འདོད་དྲག་པོ་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ནི། བདེ་འགྲོ་ལ་མཚོན་ན་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་བསགས། ལས་དེའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྒོས་པ་གསུམ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོས་པ་དེ་ཡང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འདུན་ཆགས་བྱེད་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས། སྔར་གྱི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེར་སོང་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། དེ་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང༌། ཚོར་བ་དང༌། འདུ་ཤེས་དང༌། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཞི་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌།

84

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བ་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་མེར་མེར་པོ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྨིན་ནས། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ལས་ཆེར་སོང་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང༌། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང༌། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གང་རུང་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། འདི་བཞི་ནི་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་བའི་ཕུང་པོ་ན་ཚོད་སྨིན་པར་གྱུར་བ་དེ་རྒ་བ་དང༌། ཕུང་པོ་དོར་བ་ནི་ཤི་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་རྒ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་གཉིས་ནི་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་སྲེད་ལེན་གསུམ་ལས། ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་དང༌། བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་ལས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ལས་ཚེ་འདིའི་མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག།རེག་པ། ཚོར་བ་བཞི་དང༌། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྔ༌། གྲུབ་འབྲས་སྐྱེ་བ། རྒ་ཤི་སྟེ་བདུན་འབྱུང་ལ། འབྲས་བུ་བདུན་པོ་དེ་ལས་སླར་སྔར་གྱི་ཉོན་མོངས་གསུམ་འབྱུང༌། དེ་ལས་གཉིས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང༌། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་འོག་ཏུ་འཆད་པས། འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། དེ་དགག་པའི་གཉེན་པོར་བསླབ་བྱ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད། བག་མེད་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས།

85

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

དེའི་གཉེན་པོར་བླང་དོར་དྲན་ཅིང༌། ཤེས་བཞིན་གྱིས་དཔྱད་ནས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང༌། རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་པར་བྱེད། མ་གུས་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་དང༌། གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གུས་པར་བྱེད། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་བ་འབུར་འཇོམས་བྱེད་པ་ལ་བསླབ་ཅིང༌། ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་པ་དང་འགལ་མ་འགལ་བརྟགས་ནས་འགལ་བ་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་དང༌། སྟོབས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་སྡོམ་བྱེད་པ་ནི་འཕྲལ་ཡུན་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་

ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ནི། སྔར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་མོད་ཀྱང༌། ད་དུང་རང་དོན་ཡང་མ་རྫོགས་ལ། གཞན་དོན་ཡང་ཕྲ་མོ་ལས་མི་འོང་ཞིང༌། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ངེས་པར་འཇུག་དགོས། དེས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་པས། རང་དོན་མཐར་ཐུག་ཞར་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་ཏུ་སྤང་བྱ་ཞིང༌། །ཐུབ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྙིང་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་དང༌། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དེའི་གཞི་འགོད་པ་དང༌། དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པར་

86

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསྒྲུབ་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ལ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་སྡང་གང་ཆེ་བ་བཀག་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ། ཆགས་སྡང་འགོག་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ལ། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ནས་ཕན་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ལ་སྡང་བས་གནོད་པའམ་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་པས། གང་ལ་ཆགས་པ་དང༌། གང་ལ་སྡང་བར་བྱ་བསམ། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་རང་གི་ཕ་དང་མ་སོགས་མ་བྱས་པ་མི་འདུག་ན། གང་ལ་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་སྡང་བར་བྱ་བསམ། ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་ན། འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལན་གྲངས་དུ་མར་བདག་གི་མགོ་སོགས་བཅད། བདག་གིས་ཀྱང་ཕར་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆགས་པ་དང་སྡང་དོན་མི་འདུག་བསམ། དགྲ་ལ་སྡང་ན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལན་གྲངས་དུ་མར་བདག་གི་མ་བྱས་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་བྱས་པས། སྡང་བ་དང་ཆགས་དོན་མི་འདུག་བསམ། བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་བར་མ། དེ་ནས་གཉེན་བཤེས། དེ་ནས་དགྲ་དང་རིགས་དྲུག་སོགས་ལ་བསྒོམ། འདི་སྐྱེ་དཀའ་སེ་བྱུང་ན་གང་ཟག་མང་པོ་ལ་ཁ་སྤོས་ནས་དཔྱད་བསྒོམ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་གནད་ཡིན་གསུང༌།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མར་ཤེས་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་མའི་རྣམ་པ་བྱད་དབྱིབས་སོགས་གསལ་བཏབ་ནས། མ་འདིས་བདག་གི་ཚེ་འདིའི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད། ཚེ་རབས་དུ་མར་ཡང་མ་བྱས་པར་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་དེའི་ཡུམ་གྱིས་སྐུ་ཚེ་དུ་མར་མ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། གང་ཟག་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱས་པར་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསླུ་བ་མེད་པར་བསམ། ཡང་ཅི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས། ད་བར་དུ་འཁོར་བ་འདིར་འཁྱམས་ཤིང༌། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མངལ་དུ་གྲངས་མེད་སྐྱེས་པས། མ་འདིས་ཚེ་རབས་དུ་མར་བདག་གི་མ་བྱས་པར་ཐག་ཆོད་

87

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

སྙམ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་གཉེན་བཤེས་བར་མ་དགྲ་རིགས་དྲུག་སོགས་ལ་བསྒོམ།
གཉིས་པ་དྲིན་དྲན་པ་ནི། སྔར་ལྟར་མའི་སྣང་ཚུལ་གསལ་བཏབ། མ་འདིས་བདག་ཟླ་བ་བཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བཟུང༌། རང་གི་བདེ་བ་དང་ལྟོག་སྐོམ་སོགས་ཁྱད་དུ་བསད་དེ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་བུ་ལ་གནོད་ཀྱི་དོགས་ནས་བུའི་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་བྱིན་པས་དང་པོར་དྲིན་ཆེ། བཙའ་བ་ན་མ་རང་གི་ཤ་རུས་འཇིག་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པར་བཙས་ལ། བཙས་ནས་ཀྱང་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག །བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། དགའ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུས། སྙན་པའི་མིང་ནས་བོས། མངར་བའི་ནུ་ཞོ་བླུད། ཟས་ལྕེས་བསྙོད། སྣབས་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས། ཤའི་དྲོད་ལ་བཅར། མེ་ཆུ་གཡང་སའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས། བུ་ན་བ་ལས་རང་ན་བ་དང༌། བུ་ཤི་བ་ལས་རང་ཤི་བ་སྙིང་ནས་འདེམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་པས་བར་དུ་དྲིན་ཆེ། ནར་སོན་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་གིས་སློབ་པ་དང༌། གཞན་ལ་ཡང་སློབ་ཏུ་འཇུག། སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་འབད་པས་བཙལ་བའི་ས་ཁང་ནོར་རྫས་རང་གིས་སྤྱད་མི་ཕོད་པ་མཐའ་དག་བྱིན་ནས། རང་ཉིད་སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང༌། བདག་གིས་ཐམས་ཅད་བུ་ལ་འཕྲོད་དོ་ཞེས་སླར་དགའ་དགའ་བྱེད་པས། ཐ་མར་དྲིན་ཆེ་བར་འདུག་སྙམ་དུ་མིག་ནས་མཆི་མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལོང་ལོང་བ། སེམས་རྩེད་ཡམ་ཡམ། བློང་བློང་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྒོམ་གསུངས། དེ་ནས་ཕ་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་བར་སྔར་ལྟར་བསྒོམ་ལ། ཕ་སོགས་ཀྱང་མིར་གྱུར་དུས་མ་ལན་གྲངས་དུ་མར་བྱས་ཚུལ་བསམ་ནས་བསྒོམ་པའོ། །
གསུམ་པ་དྲིན་བཟོ་བ་ནི། མ་སོགས་སྔར་ལྟར་གསལ་གདབ་ལ། མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་རྒྱུད་དཀྲུགས་ནས་སྨྱོ། བླང་དོར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ནི་ལོང༌། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁར་བ་དང་བྲལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དམིགས་བུས་བོར། ཉི་མ་རེ་

88

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་མནར་ཞིང༌། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་ལ་འགྲོ་བ་འདི་སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དྲིན་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། མ་དེ་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བར་བུ་བདག་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། བུ་བདག་ལ་མ་དེ་རྣམས་སྐྱོབ་པའི་ཁུར་མ་བབ་ན་གཞན་སུ་ལ་བབས། དེས་ན་ཕན་གདགས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྔར་ཡང་ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཕན་པའི་ཁར་སྡུག་བསྔལ་དུ་སོང༌། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། འདི་ཡང་སྐྱེ་དཀའ་ན་ཕ་སོགས་ལ་སོ་སོར་བསྒོམ།
གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱམས་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་མ་གསལ་གདབ་ལ། དེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བས་འཕོངས་ཚུལ་སྔར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་ལྟར་བསམས་ནས། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བློ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས། ངག་ཏུ་བདེ་བས་འཕོངས་པའི་མ་རྒན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང༌། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅི་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་སོགས་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། ཡང་དགྲ་ལ་ཕན་བཏགས་ཤན་འདྲ་སྙམ་ན། འདིས་ཀྱང་ཕན་ཆེན་པོ་བཏགས་པ་དང༌། སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་ལ། ཁོ་རང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དགྲ་བྱེད་པར་འདུག་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་མ་སྨྱོས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས། འདི་ཡང་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་ནི། མ་གསལ་གདབ་ལ། སྔར་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། དེ་

89

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

ནས་ཕ་སོགས་ལའང་བསྒོམ།
གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་ནི། མ་གསལ་གདབ་ལ་བདེ་བས་འཕོངས་ཚུལ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས། ཀྱེ་མ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཁུར་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ། ངག་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་མ་རྒན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དམ་བཅའ་ཡང་ཡང་བྱའོ། །
གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ངེས་པར་དགོས་ཤིང༌། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་ཟེར་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་འདྲེན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད། ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག།།འཕྲིན་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མི་འཛོལ་བར་འདྲེན་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མངའ་བརྙེས་ཚུལ་རྒྱས་པའམ། བསྡུ་ན་དེ་ཙམ་བསམས་ནས་ཀྱང་དད་གདུང་སྤྲོ་གསུམ་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་སེམས་བསྐྱེད། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མགོ་བརྩམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཆོས་མཚུངས་གསུངས།
གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་བསམ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

90

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང༌། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང༌། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང༌། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་སྔ་ཕན་ཆད་རང་དོན་ཁོ་ན་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་ད་དུང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱམས་པ་འདིར་ཟད། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པས་ཡུན་མི་རིང་བ་ནས། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ལ། ད་དུང་རང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། འཁོར་བ་འདིར་རང་དབང་མི་ཐོབ་པར་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མྱོང་དགོས་པས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། ད་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ། ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། དམྱལ་བར་འཁྲིད་པའི་ལམ་མཁན་རང་གཅེས་འཛིན་དེ་གཞོམ་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཕེབས་ལམ་ཆེན་མོ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། མ་གསལ་བཏབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཞིང༌། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང༌། རང་གི་སྣ་བུག་གཡས་ནས་དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་རླུང་གི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས། མདུན་གྱི་མའི་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་ཞུགས། ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང༌། དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་ན། མའི་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རླུང་གིས་ནག་ཕུང་ངེ་དྲངས་ཏེ། སྙིང་ནང་དུ་རུག་སྟེ་སྨིན་ནས་ཐུལ་ཏེ་ཟད་པས། མ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོང་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་སྦྱངས། དེ་ནས་ཚེ་འདིའི་ཕ་སོགས་གཉེན་བཤེས་བར་མ་

91

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

དགྲ་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་བར་དུ་བསྒོམ། འདི་ལེགས་པར་འབྱོངས་ན་ལུས་སོགས་གཏོང་ཐུབ་པ་འོང་གསུངས།
གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་དངོས་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཏེ་དྲུག་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་བ། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་སྔོན། །སྐྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང༌། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། གཏོང་བའི་སེམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་དང༌། མི་འཇིགས་པ་དང༌། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང༌། ཁེངས་པ་དང༌། སྙན་གྲགས་འོང་དུ་རེ་བ་དང༌། འགྲན་འདོད་དང༌། དེ་ཙམ་མི་ནུས་སྙམ་པའི་ཞུམ་པ་དང༌། འགྱོད་སེམས་དང༌། ཕྱོགས་རིས་དང༌། གཏང་རག་དང༌། ཕྱི་མར་མངོན་མཐོའི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་རྣམས་མེད་པར། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སློང་བ་མངོན་དུ་འོངས་ན་རྒྱལ་སྲས་དེས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས་ནི་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །དེས་གཞན་འདུ་ཤེས་བདག་ལ་བཞག་བྱས་ཤིང༌། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བསྐྱེད། །ཅེས་སློང་བ་པོ་ལ་འདི་ནི་བདག་གི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའོ་སྙམ་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་དང༌། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་

92

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང༌། དང་པོ་བདག་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་ཟིན་པས་བཅོལ་བའི་རྫས་ལེན་པར་འདུག་སྙམ་དུ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས། ཇི་ལྟར་གཏོང་ན། ཆོས་ལ་ཟབ་པ་སྦས་ནས་མི་ཟབ་པ་སྟོན་པ་དང༌། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ནུས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྐྱོབ་པ་ལྟ་བུའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། བཞིན་མདངས་གསལ་ཞིང་འཛུམ་པ། ངག་སྙན་པ། གཞན་ལ་འཚེ་བ་མེད་ཅིང་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ། ཡོན་ཏན་ཅན། སྐྱོན་ཅན། མཐོ་དམའ་མཉམ་གསུམ། སྐྱིད་པ་དང་སྡུག་པ་སྟེ་བཅུ་པོ་ལ་དངོས་དང་དམིགས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གསུམ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན། དམ་པ་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏོང་བར་བྱའོ། །
དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང༌། སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་བསམ་དག་པས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་བཞིན་སྟོན་ཅིང་འཛིན་དུ་བཅུག །འདི་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། ངག་ཏུ་ཡང་བརྗོད། དེར་མ་ཟད་རང་ལ་ཆོས་འཆད་པ་པོའི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་གྲོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་བྱེད་པ་ལ་གླེང་མོའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པ་སོགས་བྱེད། དངོས་སུ་སྦྱིན་བྱའི་ཡུལ་མེད་དུས། སྙིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་མོས་ཤིང༌། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེའི་མཐུས་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསམ་ལ་སྨོན་ལམ་བཏབ།
མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང༌། དགྲ་གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་སོགས་སེམས་ཡོད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང༌། མེ་ཆུ་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ནུས་ན་དངོས་སུ་བསྐྱབ། མི་ནུས་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟར་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་དེ་དག་བསམ་ལ། དེ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས། གྲོལ་

93

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

བར་བསམ་ལ་སྨོན་ལམ་གདབ། དཔེར་ན་ཚ་བའི་དམྱལ་བར་ཆར་ཕབ་ནས་མེ་བསད་དེ། དག་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམ་ལ་སྨོན་ལམ་གདབ།
ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། བཟའ་བཏུང༌། གནས་མལ། སྨན། དར་ཟབ། རིན་པོ་ཆེ། རྟ། གླང་པོ། ཡུལ་ཞིང༌། མགོ་ལུས་སོགས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ཅི་ནུས་བྱ་ལ། དངོས་སུ་མེད་ཚེ་ཡིད་ཀྱིས་མཁོ་དགུ་རྣམས་བཏང་སྟེ་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་གདབ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཤེས་ནས་འདི་དག་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་ལ། དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན། དམ་པ་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྲད། །སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་བསྲུང་བའི་སེམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་བསྲུང་བའི་སེམས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་རང་གི་ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་བསྲུང་བར་བྱེད། རབ་ཏུ་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བསྲུང་དགོས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། །མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདེ་ལམ་གྱུར་པ་སྟེ། །ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱེད། །འདི་ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་སེམས་པའི། །བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་དབང་དུ་སོང་མ་སོང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང༌། བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར། ཉིན་རེ་བཞིན་དགེ་སྡིག་གང་བྱས་ལ། རྡེའུ་དཀར་ནག་བཏང་ནས་བརྩིས་པས། དཀར་པོ་མང་བ་ལ་སྤྲོ་བ་དང༌། ནག་

94

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པོ་མང་བ་ལ་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་ཕྱིར་བཅོས་དང༌། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་པ་བྱ་བ་དང༌། བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། ངག་ནས་ཀྱང་བརྗོད་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་བསྟེན་ནས་སྒོ་བཞི་དགག་པར་བྱའོ། །
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བསླབ་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མ་སོགས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཅིང༌། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བའི་ཚིག་སྨྲ་བ། ཚུར་གནོད་པ་ལ་སྔོན་ལས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་བསྟེན་པ། དགེ་བ་བསྔོ་སྨོན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་པ། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། བག་ཡོད་པས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སམ་རྒྱུ་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་སོགས་ལ་བསླབ་པར་བྱེད།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྐུན་པོས་མི་འཁྱེར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་གྲོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། རྐང་པ་ཉམས་པ་ལ་བཞོན་པས་གནས་སུ་སྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་དང༌། ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལྡོག་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པ་དང༌། བསྙེན་བཀུར་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཕན་འདོགས་པས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པ་དང༌། སེང་གེ་སྟག་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པ་དང༌། ཕ་མ་དང་བྲལ་བ་སོགས་མྱ་ངན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱི་སྒོ་ནས་སེལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མྱ་ངན་གྱི་ཟིན་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་པ་དང༌། དབུལ་བ་ལ་ཟས་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཕོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དྲུག་པ་དང༌། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གོས་སྟེར་བ་དང༌། འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་མི་སྡུག་པ་སྟོན་

95

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

པ་སོགས་གནས་འཆའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་མི་ནུས་པར་མཐོང་ན་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྤངས་ཏེ་སེམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་བ་ནི་བློ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པ་དང༌། སྡིག་པ་བྱས་པ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་པ་དང༌། དམྱལ་བ་སྤྲུལ་ནས་སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པ་དང༌། ཆོ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་བསྟན་ནས་གཞན་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་ལ་དངོས་སམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་ལ། ཐུན་དངོས་ལ་དཔྱད་འཇོག་གཉིས་ཀས་བསྒོམ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན། དམ་པ་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྲུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང༌། །ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོགས་སུ། །དེ་སྙེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང༌། །ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང༌། །བདག་གིས་ཕྱིར་བཟློག་མི་ལང་གི །བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་བཟློག་བྱའི། །གཞན་རྣམས་བཟློག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་མི་འཁྲུགས་པའི་སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གནོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བྱས་ཚུལ་གསལ་བཏབ་པ་ན། ཞེ་སྡང་དམར་ལམ་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་པས། །བདག་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་ན། །དེ་ཚེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གནོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་དཔེར་ན་

96

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མི་ལ་ལ་གཞན་ལ་མི་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན། རང་ལྕེབ་པ་དང༌། རང་ལ་མཚོན་འདེབས་པ་དང༌། གཡང་ལ་མཆོང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས་གཙེས་པས་རང་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་དེ་ལ་རང་དབང་མི་འདུག་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་སྙམ་དུ་བསམ། ཡང་གནོད་བྱེད་དེས་གཉེན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་རང་དབང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། གཉེན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དབང་ཡོད་ན་སུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་གོ་སྙམ་དུ་བསམ། ཡང་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་འགྲོ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གྲུབ་ན། མེའི་ཚ་ཞིང་བསྲེགས་པ་དང་འདྲ་བས་ཁྲོ་མི་རིགས། གློ་བུར་དུ་བྱུང་ན་ཉི་མ་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྡེག་བྱུང་ཚེ། དངོས་སུ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་ནི་དབྱུག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་ནས་ཁོ་རང་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་རྦད་པས་གང་ཟག་དེས་བྱས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲོ་ན་རང་གིས་སྔར་ཕར་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལེ་ལན་ཚུར་ལ་འཁོར་བ་ཡིན་པས། རང་ལ་ཁྲོ་རིགས་སྙམ་དུ་བསམ། དེར་མ་ཟད་གནོད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཁྲོ་ན། ཁོང་ཁྲོའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་དམ་ཞེས་རང་ལ་ཞེ་ཁྲེལ་ཡང་ཡང་འདེབས། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་ལ་དགའ་བར་འདུག་ན། སྨད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་བས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོ་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཚེར་མི་འགྱུར། །བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་མ་ཟད། ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཚེ་སོགས་མི་འཕེལ་བའི་སྟེང་དུ་དོན་མེད་ཀྱིས་གཡེང་བར་འཇུག་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་ཕྲག་དོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་སྨད་པ་སོགས་བྱས་ཚེ་རེ་ཞིག་སྙན་གྲགས་ཉམས་པའི་རྒྱུར་སོང་ནས། རྣམ་གཡེང་མེད་པར་གནས་སྐབས་དང་

97

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་མང་པོ་བསྒྲུབ་ཆོག་པ་འདི་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་ཡིན་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམ་ལ། མཚོན་ལྟ་བུ་ཕོག་ན་ལུས་ལ་ཅུང་ཟད་གནོད་ཀྱང༌། ངན་སྨྲས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་གང་ལའང་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་བསམ་ལ་བསྟོད་སྨད་རོ་མཉམ་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམ། གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་འདི་མི་བཟོད་པར་འདུག་སྙམ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱིས་བཟོད་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང༌། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་བཅོས་སུ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་དགོས་ནུས་མེད་ལ། བཅོས་སུ་ཡོད་ན་བཅོས་པས་ཆོག་པས་མི་དགའ་བ་བྱར་ཡང་མི་དགོས་ལ། ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་འདི་ཚེ་སྔ་མ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། མི་དགེ་བ་དེ་འཛད་པའི་རྒྱུར་འདུག་ལ། ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་མི་བཟོད་ན། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་བཟོད་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་པ་སྤོང་ལ། དགེ་བ་སྒྲུབས་ཤིག་པའི་བསྐུལ་མར་འདུག་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་སྙམ་དུ་བསམ། ཚངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། བསྟོད་སྨད་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། སྟན་ལ་གློ་མི་ཕེབ་པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། དུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན། ཚོང་སོགས་སྤངས་པ་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་རྣམས་ལ་བསླབ།
ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི། ངེས་པར་སེམས་པའམ་མོས་པའི་ཡུལ་འདུན་པ། དད་པའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ། བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་

98

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང་འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས། བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན། དམ་པ་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱས་ལ་དངོས་སམ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །
བཞི་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྤྲོ་བའོ། །ཞེས་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་སེམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་གསུམ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐལ་ཆེན་སྟོང་ཕྲག་རེ་ལ་ཞག་གཅིག། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་བྱེ་བ་འབུམ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་མི་གཏོང་ན། དེ་ལས་ཐུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདུན་པ་སྦྱངས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་དང༌། དེ་ནས་ཟླ་བ་དང་ལོར་བརྩིས་པའི་ལོ་འབུམ་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཤེས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་དོན་བྱེད་དགོས་ཀྱང༌། དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་བར་མི་སེམས་པར་སྤྲོ་བ་ནི་གོང་ན་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པས། དེ་ལའང་འདུན་པ་སྦྱངས་ལ། ད་ལྟ་ཡང་ཐོག་མར་སྔ་དྲོའི་ཡུན་དུ་དགེ་བ་འདི་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། བསམ་པ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐོན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་འབད་ཅིང་དེ་ལ་ལོབ་པ་

99

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

ན། རིམ་གྱིས་ཞག་ཟླ་བ་ལོ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་ལྟ་བུ་ལ་དམ་བཅས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཐར་ཐོན་པར་བསླབ་པས་དེ་དག་ལ་དཀའ་སྣང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པས་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་དག་འབྱུང་གསུང༌། དེ་དག་གི་ཚེ་ཞག་ཟླ་ལོ་སོགས་ལ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་གཅིག་བྱུང་བ་ན། གཉིད་རྨུགས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་བཀག་ལ། རྒན་གཞོན་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཤི་སོང་བས། བདག་ཀྱང་མྱུར་དུ་འཆི་ངེས། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རྟེན་འདི་འདྲ་རྙེད་པར་དཀའ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་དགག་སྟེ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད། ད་དུང་བྲེ་མོའི་གཏམ་སོགས་དམན་པའི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པའི་སྣང་བ་བྱུང་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕྲ་མོ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་པས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེའི་སྒོ་བཀག་ནས་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་པས་ཐོབ་དཀའ་སྙམ་ན། སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེས་སྦྲང་བུ་ཤ་སྦྲང་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་ན། བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་འབྱུང་བས་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྙམ་དུ་བསམ། དེའི་ཚེ་ལུས་སོགས་གཏོང་མི་ནུས་སྙམ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་ད་ལྟ་ལུས་སོགས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོང་ལ། ནམ་ཞིག་མིག་སོགས་སྟེར་བ་ལ་ཚོད་མ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་བ་ན་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་བ་མི་འདུག་སྙམ་དུ་སྤྲོ་བ་སྦྱངས། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་པ་མང་པོ་ལེན་དགོས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་སྙམ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྡིག་པ་སྤངས་པས་ན། དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་

100

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མི་འབྱུང་ལ། སྐྱིད་ན་ཡུན་རིང་ཡང་མི་དགའ་བ་ག་ལ་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ།
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ནི། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། དོན་བྱ་ཡུལ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་དངོས་སམ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱངས། ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། མ་བསླབ་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པའི་སྟོབས་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་བརྟན་པའི་སྟོབས་དང༌། སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་འཕྲོ་མི་གཅོད་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་དང༌། ཧ་ཅང་བརྩོན་པས་དུབ་པ་ན་ངལ་གསོ་ཞིང༌། ངལ་སོས་པ་ན་སླར་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའི་སྟོབས་དང༌། ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་འཇོམས་པར་བརྩོན་པ་ནི། ལས་ཉོན་གཞན་གྱི་ཉེས་པས་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་མ་བྱས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་བའི་སྒོ་ནས་བརྩོན་པ་ནི། བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དམ་པ་དྲུག་ལྡན་བྱས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བསླབ་བོ། །
ལྔ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག །ཅེས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསམ་གཏམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་དེ་དང༌། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་དེ་དང༌། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བློ་ལྡན་གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང༌། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་མཐུན་རྐྱེན་རྙེད་སླ་བའི་ལེགས་པར་རྙེད་པ་དང༌། དགྲ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་འཚེ་བ་མེད་པའི་གནས་བཟང་བ་དང༌། ནད་མི་སྐྱེད་པའི་ས་བཟང་བ་དང༌། ཆོས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་བཟང་བ་དང༌། འདུ་འཛི་དང་ཀུ་ཅོའི་སྒྲ་སོགས་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་

101

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ། སྒྲུབ་པ་པོ་ཡང་ཟས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་པ་ཆུང་བ། ཟས་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། ཚོང་ཁེ་སྤོགས་སོགས་བྱ་བ་མི་མང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ། ཚེ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་བར་བསམ་པ་སྟེ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་ཞིག་དགོས་ལ། འདིར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ། དཔྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པའམ། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་པ་གང་རུང་དགོས་སོ། །
བསྒོམ་ཚུལ་ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། སྟོབས་དྲུག་གིས་སེམས་གནས་དགུ། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྔ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་བརྩོན་པའི་ལེ་ལོ། གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་རྒོད་ངོས་མ་ཟིན་པ། དེའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་དེ་ངོས་ཟིན་ཀྱང་མི་སྤོང་བ། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་ཧ་ཅང་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་ཡིན་ཞིང༌། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ། དེའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྦྱངས་གྲུབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་འགྲོ་བས་ལེ་ལོ་བཟློག་ནུས་པས། དེ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན། གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་དེ་མི་བརྗེད་པར་དམིགས་པ་ཐུ་རེ་དྲན་པ། བྱིང་རྒོད་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པ། བྱིང་རྒོད་ཞི་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མི་བསྟེན་པར་དམིགས་པ་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དོ།།སེམས་གནས་དགུ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། སེམས་འཇོག་པ་དང༌། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་དང༌། བརླན་ཏེ་འཇོག་པ་དང༌། ཉེ་བར་འཇོག་པ་དང༌། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང༌། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང༌། མཉམ་པར་འཇོག་

102

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུའོ། །
སྟོབས་དྲུག་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་པའི་སྟོབས། དྲན་པའི་སྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །
ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །བྱིང་བ་ནི། ངོ་བོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་གསལ་ངར་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག། རྨུགས་པ་ནི། གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་ལུས་སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མི་དགེ་བ་ཞིག་ཡིན། རྒོད་པ་ནི། ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་ནང་དུ་གནས་པར་མི་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཤིག་ཡིན་ལ། འཕྲོ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་བསྟན་གང་ལ་གཡོ་བ་དེ་འཕྲོ་བ་ཡིན་པས། འཕྲོ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས་འཕྲོ་རྒོད་གཉིས་མི་གཅིག། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཚེ་བྱིང་རྨུགས་འཕྲོ་རྒོད་བཞི་ཀ་འགོག་དགོས་པར་འདྲའོ།།དེ་དག་གི་དོན་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྔར་གྱི་གནས་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་དེར།
སྒྲུབ་པ་པོ་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་དང༌། དེས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེགས་བུ་དང་ལྡན་པའི་འབོལ་བའི་སྟན་སོགས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ངམ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པ་དང༌། མིག་འབྱེད་འཛུམ་རན་པར་སྣ་རྩེར་ཕབ། ལུས་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་སེམས་ནང་དུ་བཞག །ལག་པ་མཉམ་བཞག །མགོ་དགྱེ་རྒུར་དང་ཡ་ཡོ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་སྣ་རྩེ་དང་ལྟེ་བ་དྲང་པོར་འོང་བར་བྱ། སོ་དང་མཆུ་རང་བབས། ལྕེ་རྩེ་རྐན་ལ་སྦྱར། དབུགས་རྒྱུ་བ་དལ་བུས་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། རླུང་གི་འགྲོ་འོང་ཉེར་གཅིག་བགྲངས་པ་སོགས་ཀྱིས་རླུང་ཆམས་ལ་ཕབ་ནས། ཉོན་མོངས་ལ་ཧ་ཅང་དྲག་ཞན་ཆེན་པོ་འདུག་ན་དེའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་དེ་བསྒོམ་

103

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སངས་རྒྱས་དྲན་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཚོགས་བསོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་བས། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང༌། ཐོས་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་བཞིན་དུ་སེར་ལ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང༌། ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་ཞིང༌། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ། ཇི་སྲིད་དུ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་སོགས་ནི་བཟློག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཏེ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བྲིས་འབུར་ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་ནས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། རང་གི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་དབུ་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ལན་ཁ་ཡར་གསལ་བཏབ་ལ། གསལ་སྣང་བྱུང་བ་ན་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པ་ཡིན་པས། དམིགས་ཡུལ་དེ་ཉིད་མ་བརྗེད་པར་དྲན་པའི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐུ་རེ་གནས་པའི་གསལ་ཆ་དང༌། གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ་བསྒོམ། ཧ་ཅང་འདི་ཙམ་བསྒྲིམས་ན་རྒོད་པ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྙམ་པ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་གློད། ཧ་ཅང་འདི་ཙམ་གློད་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྙམ་པ་དེ་ལས་འཛིན་སྟངས་འཕང་བསྟོད་ལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བའི་གྲིམ་ལྷོད་རན་པ་རང་ཉམས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཐོག་མར་ཆུ་ཚོད་གཅིག་སོགས་ཀྱི་ཡུན་ལ་འཇོག་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་དག་གི་

104

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚེ་སེམས་བྱིངས་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ལ་སེམས་ཀྱི་ཟུར་ཕྲ་མོ་ཞིག་གིས་བར་བར་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་མི་གནས་བལྟས་པས། དམིགས་པའི་གསལ་ཆ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཆའི་ཤུགས་དམ་སྦྲིང་བ་དེ་ཅུང་ཟད་ཞན་དུ་སོང་ན། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ལ་གསལ་ངར་འདོན། གསལ་ཆའི་ངར་ཧད་ཀྱིས་ཤོར་ནས་དྭངས་ཆ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་ན་བྱིང་བ་རགས་པ་ཡིན་པས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་དང༌། ཟླ་ཉིའི་འོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་གསལ་ངར་དང༌། སེམས་འཕང་བསྟོད་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་བྱ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ཀྱི་ཚེ་འཕྲོ་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་བཟློག་ལ་དམིགས་པ་ལ་གསལ་ངར་དང༌། དྲན་པས་དམ་པར་འཛིན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཧད་ཀྱིས་ཤོར་བ་འཕྲོ་རྒོད་རགས་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒོམ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་འཇོག །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་གནས་དང་པོའི་ཚེ། དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་མི་སྡོད་པར་རྣམ་རྟོག་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་འོང་བས། ད་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་རྟོག་པ་མང་དུ་སོང་སྙམ་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང༌། དཔེར་ན་ལམ་ཆེན་ལ་འགྲུལ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འགྲོ་ཡང༌། དེ་ལ་ཆེད་དུ་མ་བརྟགས་ཚེ་མང་ཉུང་གི་རྟོག་དཔྱོད་མི་འབྱུང་ལ། འབད་པས་བལྟས་ན་མི་ཁལ་སོགས་མང་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་སྙམ་པ་བཞིན་དུ། སྔར་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་དུས་རྟོག་པ་འོག་འགྱུའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཡང་ངོས་མ་ཟིན། སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་གྱི་ཉམས་ཤིག་འོང་བས། དེའི་ཚེ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་དང་པོ་སེམས་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པའི་གདམས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་ཙམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པ་ན་གཅོང་རོང་དོག་མའི་འབབ་ཆུ་ལྟར་རེས་རྣམ་རྟོག་ཞི་ཞིང༌། རེས་ཐོ་ལེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་འོང༌། དེའི་ཚེ་སྟོབས་གཉིས་པ་བསམ་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་

105

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

གཉིས་པ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་འཐུད་ནུས་པ་ཡིན། སེམས་གནས་འདི་གཉིས་ལ་བྱིང་རྒོད་ཆེས་མང་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉུང་ངུ་ལས་མི་འོང་བས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ནས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་སོ། །དེ་ནས་ཅུང་ཟད་གོམས་པ་ན། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ལུང་པ་ཕུ་གསུམ་གྱི་རྫིང་ཆུ་ལྟ་བུ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་མ་དཀྲུགས་པའི་ཚེ་སེམས་གནས་པ་སྙམ་བྱེད་ལ། རྐྱེན་བྱུང་ཚེ་མི་གནས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐང་ཆད་པའི་ཉམས་ཤིག་འོང༌། དེའི་ཚེ་སྟོབས་གསུམ་པ་དྲན་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་གསུམ་པ་གླན་ཏེ་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་གཡེང་བ་མྱུར་དུ་རྟོགས་ནས་སླར་དམིགས་པ་ལ་གླན་པ་དང༌། སེམས་གནས་བཞི་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བསྡུས་ཏེ་ཕྲ་བར་བྱེད་པ་དང༌། སྟོབས་བཞི་པ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་ལྔ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང༌། སེམས་གནས་དྲུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་འགོག་པ་དང༌། སྟོབས་ལྔ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གནས་འདི་ལྔའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་གི་གཉིས་པ་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པས་རྒྱ་མཚོ་རླབས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་རྐྱེན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འཁྲུགས་པར་རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་ཡང་གཉེན་པོ་དྲན་འཛིན་ཅུང་ཟད་བསྟེན་པས་རང་མལ་དུ་ཞི་འགྲོ་བས་རྣམ་རྟོག་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉམས་འོང༌། དེའི་ཚེ་སྟོབས་ལྔ་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་མི་ནུས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་གི་གསུམ་

106

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པས་རྒྱ་མཚོ་རླབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་རྐྱེན་ཅི་བྱུང་ཡང་གཉེན་པོ་དྲན་འཛིན་གྱི་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་བབས་སུ་འཆར་བའི་རྣམ་རྟོག་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་འོང༌། དེའི་ཚེ་སྟོབས་དྲུག་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩོལ་མེད་དུ་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །འདི་ནས་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱོང་ནུས་པའི་རྩོལ་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་བས་མ་ཟིན་པར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྡུས་དང༌། འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡིན། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་བས་ཟིན་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང༌། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཐོབ་པ་དང༌། མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང༌། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ།
ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང༌། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་དགེ་བ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་བཀོལ་ཏུ་རུང་བའི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ལས་རུང་གི་རླུང་ལུས་ལ་རྒྱུ་བས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་བལ་ལྟར་ཡང་བའི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ཡིད་བདེ་ཉམས་ཀྱི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བའི་དགའ་བདེ་སྐྱེ་ཡང༌། ད་དུང་ཞི་གནས་ཅུང་མ་ཐོབ། དེའི་ཚེ་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་ནེ་སྡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་སྲབ་པ་དེ་ཐོབ་པ་དང་ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་དུས་མཉམ། ཞི་གནས་དེ་ནི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོག་མེད་པ་

107

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་བསྒྲུབ་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དེ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་སྦྲེལ་ནས་བསྒོམས་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་རྣམས་བགྲོད་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་ཤེས་རབ་དང༌། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཇལ་བ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། གཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་མིང་གི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང༌། མིང་གི་ཕར་བཏགས་ཙམ་འདི་ཀ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། མིང་གི་བཏགས་ཙམ་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སོང་ཟིན།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཕན་གནོད་དྲག་པོ་ཞིག་བྱས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ཚེ། ང་ལ་ཁོས་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་

108

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕན་གནོད་བྱས་ཡུལ་གྱི་ང་དམ་སྦྲིང་སྦྲིང་བ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་དང༌། ལག་པས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་བས། དེའི་ཚེ་ངར་འཛིན་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་སྐྱེར་བཅུག་ནས། སེམས་བྱིངས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཟུར་ཕྲ་མོ་ཞིག་གིས། ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བའི་ང་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་པས། འདི་ཕན་ཆད་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་དེ་སྙིང་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་གང་གི་སྟེང་དུའང་གྲུབ་མི་ཤེས་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པས། རེས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་ཕུང་པོ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཞིག་འབྱུང་བས། མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ང་དེ་ངའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཚུགས་སེ་བ། སྔོན་ནས་གྲུབ་གྲུབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ངོས་ཟིན་པ་ནི། གནད་དང་པོ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན་པས། འདི་ལ་ངེས་ཤེས་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་དཔྱད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་གིས་དཔྱད་པས་ངེས་ཤེས་རྙེད་དུ་འགྲོ་ལ། མ་གྲུབ་ན་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་ཞིག་འགྲོ་བས། འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ང་དང་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་ཅིག་བྱུང་བ་ནི། གཅིག་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་ལ། ང་དང་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་ཆོས་དང༌། གདགས་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡང་བྱུང་བས། ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཡང་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས། ཡང་ན་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་ཚུལ་མི་འོང༌། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་དང་གང་དཔྱད་ཀྱང༌། དེ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མེད་ཚུལ་བསམ་ནས་དཔྱད་པ་ན། ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཕུང་པོ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་འདྲ་བ་དེའི་ཚེ། ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་དེ་ཕུང་པོ་དེ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ནི། གནད་གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན། དེ་ནས་གནད་སྔ་མ་གཉིས་དྲན་ལམ་དུ་བཞག་ནས། དེ་འདྲའི་ང་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང༌། ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པས། དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་ལུས་སེམས་གང་རུང་དང་གཅིག་པ་ལས་འོས་མི་འདུག །ལུས་དང་

109

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

གཅིག་ན། ངའི་ལུས་མི་ཟེར་བར། ངའི་ང་ཞེས་པའམ། ལུས་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་གཅིག་ན་ཡང་ངའི་ངའམ། སེམས་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་ལུས་དང་གཅིག་ན། ང་དང་ལུས་ལ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས། གདགས་གཞི་མེད་པའི་བཏགས་ཆོས་མི་སྲིད་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ང་དང་ལུས་སེམས་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་མེ་ལ་བསྲེག་པ་ན། ང་ཡང་མེ་ལ་བསྲེག་དགོས་པ་དང༌། ལུས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་བཞིན། ང་ཡང་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་བསམ་ལ། ལུས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་པ་ན། སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། སེམས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཡང་ན་ང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དང༌། ང་སེམས་དང་གཅིག་ན་ཟས་སྐོམ་མེད་ན་ང་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང༌། གོས་མེད་ན་ང་འཁྱགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བས། ང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པས། གཟུགས་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་གཅིག་ན། ཡང་ན་ང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ལུས་སེམས་ཕུང་པོ་གང་དང་ཡང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དང༌། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྙམ་ན། ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་འདི་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས། ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ཕུང་པོ་གཞན་གཅིག་དམིགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་ལྔ་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ང་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མི་འདུག་པ་དང༌། ངའོ་སྙམ་པ་ནའང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་

110

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ན་ང་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བར་འཇོག་དགོས་པས་སོ་སྙམ་དུ་ངེས་ཤེས་དྲངས་པས། ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་དང་ལག་པས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་དེ་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་མི་འདུག་སྙམ་དུ་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་པོ་རྙེད་པ་ཡིན་གསུང༌། འདིའི་སྐབས་སུ་སྔར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བདག་སྟོར་བའམ། ལག་གི་གཅེས་ནོར་སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྣང་དང༌། བག་ཆགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལག་གི་གཅེས་ནོར་སྟོར་བ་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་གསུང༌།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་ཚུགས་ཐུབ་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན། དེ་ཉིད་དྲན་པས་མ་བརྗེད་པར་ཙིར་གྱིས་བཟུང་ནས་བར་བར་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ངར་འཛིན་གྱིས་བར་བཅད་མ་བཅད་བལྟས་ལ་བར་དུ་བཅད་ན་གནད་བཞིའི་དཔྱད་པ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ན། ཡང་སྔར་ལྟར་བསྒོམས་པས། དང་པོར་བདེན་མེད་ལ་སེམས་རིང་དུ་འཇོག་མི་ཐུབ་པར་ངར་འཛིན་གྱིས་བར་ཡང་ཡང་གཅོད། དེ་རྒྱུན་འཐུད་པས་བར་དུ་ཆད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཆད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་གནས་དགུ་པ་ལྟར་འབད་རྩོལ་ལྟོས་མེད་སྒོམ་པ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དཔེར་ན་དགག་བྱ་ཐོག་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བཞག་པ་བཞིན་དུ། བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ཡིན། དེ་ལྟར་བར་བར་དུ་དཔྱད་པ་དང་འཇོག་པ་སྤེལ་མར་བསྒོམས་པས། དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་དྲངས་པ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དང༌། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང༌། དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་ཆ་མཉམ་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་ཏུ་བསྒོམ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བལྟས་ན་ཕུང་པོ་ལ་ང་ཞེས་མིང་ཙམ་ཞིག་ཕར་བཏགས་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་བསོད་ནམས་གསོག་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཚེ་སྒྱུ་མར་བལྟ་

111

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

ཚུལ་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་མེད་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ཆོས་གང་ལའང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ལམ་ལམ་ཤར་བ་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་ཐག་གཅོད་པ་ནི་སྟོང་པ་སྒྱུ་མའམ་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་བསྒོམ་ཚུལ་དང༌། ཡང་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་དང་སེང་གེ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཕམ་རྒྱལ་བསྙོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་ཡང༌། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ན་བསྙོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན། ཆོས་གང་ལའང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང༌། ལས་དགེ་བ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང༌། མི་དགེ་བ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དང༌། གྲོ་ནས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གྲོ་ནས་སོ་སོར་མི་འཆོལ་བར་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་སྒྱུ་མ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་བསྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་ལ་ཁ་སྤོས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི། ལུས་འདི་ལ་ལུས་ཞེས་ཕར་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་གནད། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ཤ་རུས་པགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་པར་ཐག་གཅོད་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་སོགས་དང་གཅིག་ན་ལུས་དུ་མར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་པ་ནི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། དེ་དག་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་ལུས་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པ་ནི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ལུས་ཚུགས་ཐུབ་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྙེད་པ་ཡིན་པས་སྔར་ལྟར་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་ན། ཀ་བ་ཞེས་ཤིང་ཧྲིང་ཧྲིང་པོ་འདི་ཡང༌། ཤིང་ར་ན་ཡལ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཀ་བའོ་སྙམ་དུ་བློ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་སྔ་མ་

112

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལ་མིང་མེད་པའི་བྱིས་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བཏགས་པ་ན། དེ་ཕྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་སྔ་མར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་སོ་སྙམ་དུ་བློ་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདི་བུ་ག་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་བུ་ག་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ལོ་ཟླ་ཞག་སོགས་ནི་རང་གི་ཆ་ཤས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་སྟེང་དུ་དཔྱད་པ་དང༌། ཤེས་པ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་དེ་བདག་མེད་ངེས་པ་ན། སྔར་ལྟར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང༌། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྙན་པར་སྨྲ་དང་དོན་སྤྱོད་དང༌། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱིན་པ་ནི་སྔར་དང་མཚུངས་ཤིང༌། དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྡུས། ཁམས་འདྲི་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་སོགས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྙན་སྨྲས་གཞན་འདུན་པར་བྱས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་བློ་དབང་པོ་དང་བསྟུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལྟར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དོན་སྤྱོད་པ་དང༌། གཞན་ལ་སྨྲས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ཡང་ཆོས་ལ་ཅི་ནུས་སྤྱོད་པ་ནི་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འཕེལ་ཅི་ཐུབ་བྱས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རྙེད་ཅིང་དེའི་མཐུས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི་དག་འབྱུང་ཞིང༌། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན། རྗེ་བླ་མས། གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་བཟང་སྟོང་གི་ཆུ་བོ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མཇུག་ཏུ་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་འདེབས་པ་དང༌། ཉམས་ལེན་མྱོང་བ་ཐོན་ངེས་བྱས་རྗེས། སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་དུས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བསམ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། དེ་རྗེས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྡིག་བཤགས་

113

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

ཚོགས་བསག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་གཏོང་ལེན་སྤེལ་བའི་བྱང་སེམས་དང༌། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། དེའི་ཚེ་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བསྟེན་ནས་འཇུག་སྒོ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་བྱས། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་ན། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བླ་མེད་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བསླབ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཚེ་འདི་ལ་འགྲུབ་པའི་ལམ་ཆ་ཚང་ལ་སློབ་པ་ནི། དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དང༌། ལེན་ཚུལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཡང་སྙིང་འདི་ནི་དོན་གཉེར་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་སྦྱར་བའི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

115

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

༄༅། །ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

ཕྱོགས་བཅུའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་ལ་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་སྙིགས་དུས་ཀྱི་སྲོང་བཙན་མི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལྷུར་ལེན་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཚིག་འགའ་དྲིས་པ་ལ། ཐོག་མར་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་ཙམ་གཅོད་ཅེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་ལ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་གི་ཉམས་ལེན་མི་སྟོན་པར་ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གོ་རྒྱའམ་ཤེས་རྒྱ་ཙམ་བྱེད་པས་སྒྲོ་འདོགས་སམ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་སྙམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་གོ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་ངེས་པ་རྣམས་དོན་མཚུངས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། གོ་དང་རྟོགས་དང་ཁོང་དུ་ཆུད། །རིག་དང་ཤེས་དང་ཀུན་ཆུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་གོ་བའི་སྐད་དོད་བུདྡྷ་ཡོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་ཁུམ་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་ཅན་གོ་ཅན་མངོན་པར་མཁྱེན། །ཞེས་པའི་གོ་བའི་སྐད་དོད་ནི་པུ་ཎ་ཡིན་པས། ངེས་པ་ལའང་འཇུག་པས་སོ། །དྲི་བ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བསྟན་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང༌། དེའི་ཐ་མའམ་མཐའ་ལ་གང་ཕན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་འཛིན་པ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དང༌། སོགས་ཁོང་ནས་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་

116

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བློ་ཚོད་ཀྱི་ཐད་དེར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་བ་སྟོན་དགོས། སྐྱེས་བུ་ཕལ་པ་ཚེ་འདི་དོན་གཉེར་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཚད་མེད་དང་རང་དོན་བཙན་ཆོད་སྟོན་མི་རུང་ལ། འཕྲལ་ཚེ་འདིར་བདེ་ཐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་བསྟེན་བཅུག་པས། འཕྲལ་ཕུགས་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མའི་གསུང་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་བློ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་པ་དང༌། ལམ་རིམ་ལས། ལུང་གིས་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དྲི་བ་གསུམ་པ་དེ་བླ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་གསུངས་པར། པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་དོལ་བས་བསྒྲིགས་པ་ལས་བཤད། ཅེས་པ་ནས། བརྒྱད་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་མཐའ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་གང་ཞེས་པའི་ལན་ནི། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྔགས་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་བློ་དང་ལྡན་པ། གཟུགས་བཟང་བ་དང༌། གཙང་སྦྲ་ཆེ་བ་དང༌། རིགས་བཙུན་པ་དང༌། ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང༌། སྤོབས་པ་ཆེ་བ་དང༌། དཔའ་བ་དང༌། དབང་པོ་དུལ་བ་དང༌། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། སྦྱིན་ཕོད་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཅན་དང༌། བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང༌། ཕྱི་པ་དང་དེའི་ལྷ་མི་མཆོད་པ་དང༌། སྒྲིན་པ་དང༌། ལག་སོགས་བཟོ་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་སོ། །རྩོད་དུས་སུ་དེ་འདྲ་སྲིད་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱེད་རབ་དང༌། བཞི་ཆ་འབྲིང་དང་ཆ་གཉིས་དེ་བརྒྱད་ཆ་ལ་མ་མཐའ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས། དེ་བླ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་དོལ་བ་ཤེར་རྒྱལ་གྱི་བེ་བུམ་སྔོན་པོའི་རྩ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བེ་བུམ་རྩ་བ་ལས། ཨ་ཏི་ཤ་ཉིད་གསུངས་པ་ཁུངས་དྲངས། དཔུང་བཟང་རྒྱུད་ལས་གྲོགས་པོའི་སྐབས་ཉིད། །ཁུངས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་སྦྱར་བ། །སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བླ་མ་ཀུན་ལའང༌། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཆ་ལ་སོགས་ལྡན་པས། །རྩོད་པའི་དུས་སུ་དེ་དག་སྦྱར་རུང༌། །ཞེས་

117

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

དང༌། འགྲེལ་པར་ཇོ་བོ་ཉིད་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཇོ་བོས་གནང་བ་ཆེ་ཤེས་ཁོ་ན་འདི་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དང༌། གྲོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དེ་རྩོད་པའི་དུས་ན་རྙེད་དཀའ་བས། བརྒྱད་ཆ་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་བཏུབ་པར་གསུངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། དབང་བསྐུར་བ་དང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བླ་མ་དང་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ནས་བཤད་ཚོད་ཀྱི་བརྒྱད་ཆ་དང་ལྡན་པས་རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་དག་བྱར་རུང༌། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དག །རྩོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ནས། །ཡོན་ཏན་ཕྱེད་དང་བཞི་ཆའམ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དྲི་བ་བཞི་པ་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་རེ་རེ་བྱུང་ན་ཁུར་བསྣན། ཞེས་པ་ནས། ཡུན་རིང་དུ་བསྲིངས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བླ་མ་ཡུད་ཙམ་བསྟེན་ཞིང་ཆོས་ཐོས་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པས་ཡུན་བསྲིངས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་བསྟེན་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགོ་བ་ཞིག་སྟེ། དྲི་བཟང་དང་ཐུག་ཙམ་དང་དྲི་བཟང་གིས་ཡུན་རིང་བར་བསྲེ་སླ་བའི་དངོས་པོ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་ཁང་བཟང་ཡང་ཟླ་འོད་ཕོག་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་བཞིན་སློབ་མའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཡང་བླ་མ་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་དང་ཐུགས་རྗེས་ལུང་རྟོགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་ནོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མ་ཅིག་དཔོན་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། ཐོག་མར་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ནང་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བས། །དགེ་བའི་བཤེས་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། སྐྱེ་རབས་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་བསྲིང་སྟེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོག་པ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྡུལ། །ཆེད་དུ་མ་

118

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བགོས་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རྡུལ་ལ་དྲི་དང་ཁ་དོག་གི་རྡུལ་སོགས་ཡོད་ཅིང༌། དཔེ་ཆོས་ལས་ཀྱང༌། ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཡུད་བྱས་པའི་མི་འོང་གསུངས་པ་དང༌། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང༌། ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་ཞིང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དགེ་བསྙེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་སྡོང་པོ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྙན་དགུ་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ལྟ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱི། །རྡོ་ཐལ་ལས་བགྱིས་དགུང་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ནི། །ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་ལགས། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་བར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྙན་པ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་མོད། འོན་ཀྱང་སྙན་དངགས་འདི་སྨད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་གཞལ་མེད་ཁང་རྡོ་ཐལ་ལས་བགྱིས་པ། རང་བཞིན་གྱི་དཀར་བ་དེ་ཡང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བཟླས་པ་བཞིན་དུ་ཆེས་དཀར་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་བཀའ་ཡང་སྩལ་ཟིན་པའང་བཟླས་ན་ཆེས་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། སྙན་དངགས་འདི་སྨད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཚིག་སླ་ཡང་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །
དྲི་བ་ལྔ་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པའི་མི་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་འདིའི་དྲི་བའི་ངོ་བོ་མ་ཚང་ཡང༌། དོན་ནི་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སོང་བ་ནི་གང༌། སྡོད་པ་ནི་གང༌། འདུག་པ་ནི་གང༌། ཉལ་བ་ནི་གང༌། མི་ཉལ་བ་ནི་གང༌། སྨྲ་བ་ནི་གང༌། མི་སྨྲ་བ་ནི་གང༌། གཉིད་ཀྱི་སྙོམ་པ་སངས་པ་ནི་གང༌། ཞེས་པའི་དོན་བརྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སོང་བ་ནི་འཆགས་པ་སོགས་དང༌། སྡོད་པ་ནི་བླ་མ་སོགས་ཀྱི་

119

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

མདུན་དུ་སྡོད་པ་དང༌། འདུག་པ་ནི་ཁྲི་སོགས་ལ་དཀྱིལ་ཀྲུང་ལུས་བསྲིང་དྲན་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འདུག་པ་དང༌། ཉལ་བ་ནི་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་ཉལ་བ་དང༌། མི་ཉལ་བ་ནི། ཉིན་མོ་དང་ནམ་སྟོད་དང་ནམ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བ་དང༌། སྨྲ་བ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང༌། རང་གི་མི་ཤེས་པ་མཁན་པོ་སོགས་ལ་འདྲི་བ་སོགས་ཡིན་ལ། མི་སྨྲ་བ་ནི། དབེན་པར་སོང་ནས་གཅིག་པུར་སེམས་གནས་དགུ་དང༌། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྟོན་པར། ཉན་ས་ལས། འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་འཆགས་པ་ན་འཆགས་པའམ། ཆོས་མཐུན་གྱི་གན་དུ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའམ། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་འཆགས་པ་ན་སྡོད་པའམ། ནས། བླ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་ཁྲིའམ་ཁྲིའུའམ། ནས། འདུག་གམ་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི །ནས། གློ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ། རྐང་བ་རྐང་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་ཉིན་མོ། ནས། མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་ཡང་ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཉལ་བར་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་ཞིང་ལུང་མ་མནོས་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། ནས། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ནས། དུས་དུས་སུ་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཕེབས་པར་སྨྲ་བར་བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་མི་སྨྲ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་པ་དང༌། ཁ་ཏོན་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད། ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་བྱེད། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་ནང་ཁོ་ནར་འཇོག་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད། ངེས་པར་འཇོག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་

120

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཇོག་པར་བྱེད། དུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའམ། ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱོར་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་ཐོས་པ་ཡིད་དཔྱོད་སོགས་ཀྱིས་གོ་བ་དང༌། ཀུན་ཆུབ་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་དང་རྟོགས་པ་དང༌། སེམས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཏེ་མོས་པ་དང༌། བགྲང་བ་དང༌། རིག་པ་བཞིས་འཇལ་བ་སོགས་དབྱེར་ཡོད། འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཇལ་བ་དང༌། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ནི་དཔེས་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང༌། ལམ་རིམ་ལས། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་བསྟན་ལ། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་གནས་དགུ་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོ་གསུམ་ཚོལ་བ་དྲུག་གིས་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་མི་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་གནས་དགུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པའི་མི་སྨྲ་བ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲི་བ་དྲུག་པ་འདིར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེས་པ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཡང་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། ནས། ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་སླར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ལེན་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲི་བ་བདུན་པ་དགའ་བོ་འབྱུང་བ་ནས་ཡང་ན་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། ནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་

121

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

དོན་གང་ཞེས་པ། དགའ་བོ་ནི་གཅུང་དགའ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཆགས་པ་ཆེ་བ་བཟློག་ཅིང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བོས་ནས། ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་གང་འབྱུང་བ་ནས་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། ཚོར་བ་གསུམ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགག་པ་ནའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཁོ་ན་འགག་སྟེ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གང་འབྱུང་ནའང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཉིད་འབྱུང་ལ། འགག་པ་ནའང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ཉིད་འགག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཉིད་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཞེས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་དོན་ནི་འཕེལ་བ་སྟེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདེ་འགྲོ་བ་ལ་བསྡད་གྲགས་པ་ལ་བཟློག་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་ཚ་བར་བསྡད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་འཕེལ་བ་མ་གཏོགས་ལོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་རང་ཉམས་ཆུང་བར་མ་ཟད་བདེ་བའི་རྐྱེན་ཡང་ཉམས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདེ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་ཆུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་ཉམས་ཆུང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བའི་རྒྱུ་དྲོ་བ་དང་བསིལ་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་ནི་མཐར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་གྱི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་དུས་རིང་པོར་བསྟེན་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང༌། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

122

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དྲི་བ་བརྒྱད་པ་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྨིན་རྒྱུའི་ལས་ཁ་ཅིག་མི་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྨིན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འགྲོ་བ་གཞན་དང་རིགས་གཞན་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་བོང་ཚོད་དང་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་དང་བདེ་བའམ་ལྷར་སྨིན་རྒྱུའི་དེ་ལྔ་མི་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྨིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྲེད་ལེན་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་མིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོམ་པ་གསུམ་ཆུང་ངུ་བྱས་པ་དེ་ལྷ་མི་གང་དུ་སྨོན་པ་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་མི་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང༌། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཆུང་ངུ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཞིང་གོམས་པ་དང་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ལྷ་བཟང་པོ་རྣམས་སམ་མི་བཟང་པོ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བླུན་པོས་ལོག་བཤད་མང་ཡང་དེས་ཁེགས་སོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བོང་ཚོད་སོགས་ལྔར་སྨིན་རྒྱུ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་དེ་ལྔར་སྨིན་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་པ་མང་པོ་བཏང་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཤིན་ཏུ་མང་བས་གླང་ཆེན་ས་སྲུང་གི་བུར་སྐྱེས་པར་སྟོན་པས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ། མདོ་དྲངས་པ་ལས་འདི་ན་ལ་ལ་ཞིག་སྦྱིན་པ་པོ་ཡིན་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྲོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་དེ། གླང་པོ་ཆེར་གྱུར་ན་དེའི་རྒྱན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བོང་ཚོད་སོགས་ལྔ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགེ་ལས་བསྟན་ཞིང༌། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྲོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཞེས་

123

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

པས་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་བསྟན་ཞིང༌། རང་འགྲེལ་ལས། ལས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལྕི་གང་དང༌། སོགས་ལྟར་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བོང་ཚོད་དང་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་དང་བདེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རེས་འགའ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་འགྱུར་ཚུལ་ལས་ཟུར་དུ། བོང་ཚོད་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར། མཁས་རློམ་དང་བླུན་མང་གི་སྐྱེ་བར་སྦྱར་བ་ངན་འཁྲུལ་ཡིན་ནོ། །
དྲི་བ་དགུ་བ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་དོན་གང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ནང་གི་ཀུན་སློང་དགེ་མི་དགེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་དང༌། དེ་ལྟར་མི་ཐུབ་པའི་ལས་ནི་རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལས་ལ་བྱ་དགོས་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་དེ་དང་དེ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། གང་སྤེལ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རླུང་གི་དབང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་དང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་སྨོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲི་བ་བཅུ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་དོན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་འཕངས་འབྲས་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་དང་གྲུབ་འབྲས་རྣམས་ཡན་ལག་གི་གྲངས་ལ་འདྲེན་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་སས་བསྡུས་ཀྱང་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ས་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་སྤངས་ན་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འདོད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བས་ཡན་ལག་དུ་སྤངས་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་འགྲུབ་བྱེད་སྲེད་ལེན་དང་ས་མི་

124

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཅིག་ན་ཚར་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང༌། ཡུན་རིང་ནའང་ཚེ་གསུམ་ལས་མི་འགྱང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་དེའི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དྲི་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤར་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། ནས། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྤྱིར་ལེགས་པ་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོ་ལང་དང༌། ཉེས་པ་ན་ཚ་ཤི་ཆད་འཐབ་པ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་དང་མི་འགལ་བར་སྤྱོད། ཆོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རེ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ན་བལྡབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ། རྩ་བ་བརྟན་ན་ཞེ་གནོང་མེད་པས་ཞེ་གཙང་བ་བསམ་པ་ལྟར་ཁ་འོག་ཏུ་ཆུད་པས་རྟགས་ཐུབ་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་འཕྲལ་ཉམས་དགའ་བ། རྗེས་སུ་མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་སྐྱོང་ཞིང༌། །ནང་དུ་འདུས་པ་ལ་རབ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གུར་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང༌། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤངས། སོགས་དང༌། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྔགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། །སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཇོ་བོས་ཀྱང༌། ངེད་རྒྱ་གར་ན་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་བྱ་བ་གློ་བུར་བ་བྱུང་ན། ནས། འདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་དང༌། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཀྱང༌། འདུལ་བ་སྔགས་ཀྱི་གྲོགས་སྔགས་འདུལ་བའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ངའི་བླ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་མིན་པ་མེད་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དང་པོར་བོད་དུ་བསྟན་པ་ནུབ་པ་དང་ཕྱི་དར་ལ་བསྟན་པ་བཙུག་ཟེར་བ་ཡང་འདུལ་བ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་རྩ་བ་འདི་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཀླུའི་ཞབས་ཀྱིས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདི་ཚིག་སླ་ཡང་དོན་གོ་བ་

125

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

དཀའ་བས་ཟུར་ཙམ་བཤད།
དྲི་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གསེར་འོད་ལས། སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་འདི་ན། །ཞེས་པའི་དོན་སྟོང་གསུམ་ནི་མཛོད་ལྟར་རི་རབ་དང་འདོད་ལྷ་དང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་སྟོང་དང༌། སྟོང་སྔ་མ་དེ་ལ་རྩི་གཞི་བྱས་ནས་དེ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་པ་དང༌། དེ་སྟོང་སྟོང་གསུམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་མམ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མི་ཚང་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་དང༌། གཟུགས་མེད་མི་ཚང་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དེར་མ་ཟད་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ངན་སོང་གཤིན་རྗེའི་དབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གང་ཡོད་ཞི་བར་ཤོག་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འགྲོ་བ་ལགས། དེ་འདྲ་བའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཟེར་ཞིང་ཐེག་དམན་ལ་ཐུགས་རྗེ་མ་བཤད་དོ། །དེ་བྱམས་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། །
དྲི་བ་བཅུ་གསུམ་པ་འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ནས། ངས་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་སྙམ་དུ་བློ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་སྒོས་དེའི་དོན་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུ་བྱེད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་སྟེ་སྔ་མ་ལྟར་མི་དགའ་བ་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་ལྟ་བུ་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ངས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཙམ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་ལས། དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྒྱང་བསྲིངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཁོར་བར་ཡང་ཡང་མ་སྐྱེས་ན་ཚོགས་མི་རྫོགས་སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་བརྩོན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་འཁོར་

126

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གྱིས་ཞུས་པ་ལས། འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །
དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང༌། ཐར་པ་ནི་གང༌། ནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་གཞན་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་མི་ཐུབ་པས་འཆིང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་དེའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའམ་འཆིང་བ་ལས་ཐར་འགྲོ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ནས། སྙིང་རྗེ་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བཞིའི་ཐབས་མེད་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བྱ་ལུས་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཅན་སྒྲོ་དང་བྲལ་ཡང་འཛམ་གླིང་དུ་འོང་འདོད་ནས་མཆོང་བས་སྣང་བ་ཆེན་པོ་འོང་བ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྡུད་པ་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད། །བདེ་གཤེགས་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཐོབ་འདོད་དེས། །ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར། །འདྲེན་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །བྱ་ཞིག་ལུས་ཆེ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་བཅུ་པར། །གྱུར་ལ་འདབ་གཤོག་ཟད་དེ་ཉམས་རྩལ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་ཡི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གནས་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར། །བདག་ཉིད་མཆོང་ན་དེར་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བཞི་དང་བཅས་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགྲོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གྲོགས་དང་རང་གཞན་ཐར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕལ་ཆེན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་རྩི་འཆང་བ་ནི་དགྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་

127

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

ཐུབ་པའི་རྩི་འཆང་བའང་བདུད་དང་ཕྱི་རྒོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་འོ། །ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྐུ་བ་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་མིའམ་གནས་ཐམས་ཅད་ན་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཀྱང་ཀུན་གྱིས་མི་མཐོང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཀྱང་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐབས་ཀྱི་འཁོར་བར་སྐྱེས་ཀྱང་མི་གོས་པའི་ལུང་གསལ་ཤོས་སུ་སྣང་ལ་དེ་འདྲ་མང་ངོ༌། །ཡང་སྤྱིར་ཆོས་ཀུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་སྲིད་པར་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་བྱུང་ན་ཤེས་རབ་མེད་པར་རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་མཁས་པས་དེ་མི་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ལས་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་དེའི་མོད་ལ་སེམས་ཅན་མཁས་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལངས་ཏེ། ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྨོན་ལམ་འདི་སྐད་འཚལ་ཏེ། བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ཡུན་རིང་པོར་ཇི་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པར་རྒྱལ་པོའི་གནས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག།།བློན་པོའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་ཅིག གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཙོ་བོའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་ཅིག།།ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆོས་ཀུན་དང་ཁྱད་པར་བདེན་མེད་ཤེས་པའི་སྒོས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་མ་རྨོངས་པའི་སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ནི། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་འཆིང་བས་མི་ཐུབ་པས་འཆིང་བ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་རང་གཞན་མང་པོ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་

128

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འདོད། །དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱིད་སྡུག་གི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྷ་ཡི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཀྱང༌། །ཁེངས་པ་ཉིད་དུ་མི་བགྱི་ཞིང༌། །ཡི་དྭགས་བཞིན་དུ་དབུལ་བ་ཡི། །རྒུད་པས་ཀྱང་ནི་ཞུམ་མི་བགྱི། །ཞེས་དང༌། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང༌། མཁས་པ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཡིས། །འགྲོ་དྲུག་སྐྱེད་ཚུལ་དུས་སྟོན་ལྟར། །མཐོང་བ་སྲིད་པའི་བཙོན་ར་ཡི། །སྐྲག་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་ཆོས་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང༌། །སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འགྲོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། །འབྱོར་པའི་དུས་དང་རྒུད་པའི་དུས་ན་འདི། །ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་འཇིགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞིའི་དོན་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་གཉིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་འཆིང་བ་སྟེ་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཐབས་མེད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་པུ་བསྒོམས་པས་ཉན་རང་དུ་ལྟུང་བས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་སོགས་ཅི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱི་ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་ཙམ་བསྟེན་ན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ལྟུང་བས་འཆིང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་བར་བ་ལས། ཐབས་འབའ་ཞིག་བསྟེན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས་ཤིན་ཏུ་བཅིང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་

129

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའམ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཐབས་ཀྱིས་ཞི་མཐར་མི་ལྟུང་ཞིང༌། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་མཐར་མི་ལྟུང་བས། མཐའ་གཉིས་ལས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་བས་ན་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ་དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་ལྟུང་ངོ༌། །གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་མི་ལྟུང་སྟེ། དེ་བས་ན་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པོ་ཞེས་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །
དྲི་བ་བཅོ་ལྔ་པ། བ་ཡི་ལྕི་བ་ཆུར་བཅས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་མཎྜལ་ཕུལ་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ས་གཙང་མར་དགོན་པའི་བ་གླང་གི་ལྕི་བ་དང་ཆུ་སོགས་བ་བྱུང་ལྔས་བྱུགས་པའི་མཎྜལ་བྱེད་པས་སྦྱིན་སོགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཛེ་ཏ་རིའི་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྤྲིང་ཡིག་ལས། གཙང་སྤྱོད་པ་ཡི་ལྕི་བ་ནི། །ཆུ་དང་འོ་མ་ཞོ་དང་མར། །ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་བ་དག །ཅེས་པ་ནས། རྒྱལ་བ་སྲས་གསུམ་བཅས་ལ་འབུལ། །མཇུག་ཏུ་ཐུབ་པའི་གསུངས་པ་ཡི། །ཚིག་བཅད་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །བ་ཡི་ལྕི་བ་ཆུར་བཅས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་བྱུགས་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ནས། ཐུབ་པའི་མཎྜལ་བྱས་པ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་དྲུག་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་

130

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལས། མཇུག་ཏུ་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བ་ཡི་ལྕི་བ་ཆུར་བཅས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །སྙོམས་པར་བྱུགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །སྲོག་ཆགས་བསལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན། །རྩེ་གཅིག་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་དང༌། །ཕྱོགས་མཚམས་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་དྲུག །སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་འདི་འབུལ་བས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་ཀུན་ལས་གྲོལ་གསེར་མདོག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དྲི་བ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐེག་བསྡུས་ལས། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་རབ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཞེས་པའི་ཚིག་མ་དག །སྦྱིན་སོགས་དམ་པ་དྲུག་ལྡན་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི་སྦྱིན་སོགས་བྱེད་པ་ཆགས་སྡང་སེར་སྣ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་མ་བསླད་པ་ནི་རྣམ་དག་དམ་པ་སྟེ། དམ་པ་དྲུག་ནི་ཐེག་བསྡུས་ལས་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ལུང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས།
དྲི་བ་བཅུ་བདུན་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། ལམ་བསྐྱེད་པར་སྦྱོར་བཞི་འདི་འདྲ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་དང་པོ་ཆུང་ངུ་ནས་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆེར་གཏོང་བ་གོ་སྒྲུབ་འདི་འདྲ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་ད་ལྟ་ཡང་འཚང་རྒྱ་ཞིང་མ་འོངས་པར་ཡང་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་གདོད་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་མིན་ལ། ཆོས་མ་བྱས་ཀྱང་སའི་རུམ་ནས་སྐྱེས་པའམ་གནམ་ནས་ཆར་འབེབས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པས། བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་ཚུལ་ལུགས་དང་ལམ་སོགས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་སྦྲང་བུ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་གི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། སེམས་ཅན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་མམ་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པའི་

131

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་གྱིས་སྔར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དག་གིས་བརྩོན་འགྲུས་མཛད་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་གང་དང་གང་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་བཙལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་མོས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་དང༌། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མ་ལས་སྐྱེས། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བདེ་བ་མངལ། །སྙིང་རྗེ་སྐྱེད་པའི་མ་མའོ། །སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སྒྲུབ་ཕྱིར། །རྒྱ་ཆེ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །དཀའ་བ་ཡུན་རིང་མི་སྐྱོའི་ཕྱིར། །སྤྲོ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་བཤད་པས་འབད་ཚུལ་བཙལ་ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱང་ས་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །ནས། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཚིག་གི་དོན་ཙམ་བཤད་ན་དེའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པས། ནས། དོན་ཙམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱིའི་སེམས་འཇོག་ཚུལ་ནི། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་བཤད་ནས། ནས། མོས་པ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། སེམས་གནས་དགུས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ནང་གི་ཏིང་འཛིན་མཚན་མ་ལ། ནས། ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། ནས། ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པའི་བར་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་པ་དང༌། ནས། རྒྱས་པར་མཁས་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཞིང༌། ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཟུགས་སོགས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
དྲི་བ་བཅུ་དགུ་བ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཞེས་པ་ནས། ལན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། བོད་འདིར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སོགས་ཉམས་སྣང་མེད་པར་གདམས་ངག་ཁོ་ན་གཅིག་དགོས་སྙམ་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་རིམ་གཅིག་པུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་པཎ་

132

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གྲུབ་ཆེན་པོ་དུ་མས་སྒོམ་གྱིས་དང༌། གནས་སོགས་བཤད་ཅིང༌། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དུ་མས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒོམ་བྱས་ཀྱང༌། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང༌། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས། །ཞེས་དང༌། ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། །བས་མཐའ་དགོན་པར་རབ་གནས་ཤིང༌། །རི་དྭགས་ཤི་བའི་རོ་བཞིན་དུ། །བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྦ་བྱ་ཞིང༌། །ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དང༌། བྷོ་ངྷི་བྷ་དྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། སྤང་བར་བྱ་བ་དང༌། སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། ལྡོག་པར་བྱ་བ་དང༌། གདུངས་པ་བཅད་པ་དང༌། ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བ་དང༌། བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང༌། འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དང༌། གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང༌། བདེ་མཆོག་ལས་ཀྱང༌། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཕྱི་རོལ་བསྐོར། །དེ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཕྱི་རོལ་ཀུན་སྤངས་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་རོལ་པ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། དོན་དམ་པའི་རིགས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཡུལ་རྣམས་བགྲོད་ཅིང་གདུངས་པས་ཉེན་བྱས་ཀྱང༌། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་འཕྲད། ཅེས་དང༌། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྟག་དང་སྦྲུལ་དང་མེ་འདྲ་བར། །བསམ་ནས་སྤངས་ཏེ་དབེན་ལ་དགའ་བར་བྱ། །སོགས་དང༌། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་ཉིད་སྐྱེས་ཞི་ཞི་བའི་གནས་རྣམས་སུ། །སོགས་དང༌། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། རང་སངས་རྒྱས་དང་བདེ་གཤེགས་ཉིད་སྐྱེས་དང༌། །ནས། ཡིད་འོང་མཉམ་ཞིང་ཚེར་མ་མེད་པ་གང༌། །མི་ཡི་དངོས་གྲུབ་གནས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། མདོ་ལས། མང་པོ་དག་ནི་རྩོད་པར་འགྱུར། །གཉིས་པོ་དག་ནི་གཏམ་བཅས་འགྱུར། །གཞོན་ནུ་མ་ཡི་གདུ་བུ་བཞིན། །གཅིག་པུ་ཉིད་ནི་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། བྱང་བཟང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་

133

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

ལས། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ནི། དེས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀླག་པ་དང༌། ཚ་ཚ་གདབ། བསྐོར་བ་ལ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གུས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་དང༌། གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས། ལངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡུམ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཀླག །ཅེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་ཆོག་ལས་ཀྱང༌། །མཁས་པས་མཆོད་རྟེན་ལས་བྱ་ཞིང༌། །དེ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཀླག །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་གཞན་དག་ཀྱང༌། །ཅུང་ཟད་ཟིན་པ་འདི་དག་ཀྱང༌། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་ཐོབ་འདོད་པས། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྔོ། །ཞེས་དང༌། ནག་པོ་ཞབས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས། གོས་དང་ཟས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པར་སྤྱད་པ་དང༌། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་བསྲུང་པ་དང༌། གནས་མཐུན་ཞིང་བདེ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང༌། ལུས་སེམས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་ལས་དང་བྱ་བ་མི་བྱ་བ་དང༌། ནམ་ཕྱེད་དང་ཉིན་ཕྱེད་དང༌། ཟས་འཇུ་བའི་དུས་དང༌། ལུས་ལ་ནད་ཁམས་སྐྱེད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མི་བྱ་བ་དང༌། ལུས་དང་སེམས་ངལ་བའི་དུས་སུ་སྐྱོ་བ་བསངས་ཞིང༌། དམིགས་པ་གསོ་བ་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་ཡང༌། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞེས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཕྱིན་༝། སྒོམ་རིམ་ལས་ཀྱང༌། འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུར་དགོན་པར་གནས་བཅས་ལ། ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བོད་འདིར་མན་ངག་ཡང་ཆ་ཀུན་ཚང་མ་བྱུང་སྟེ། གདམས་ངག་བཞི་ཡང་ཇི་བཞིན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་དོན་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་མེད་གསུངས། མཁས་པ་འགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་གསུང་རབ་ན་མེད་ཟེར་བ་དང༌། ལན་བྱེད་གཉིས་ཀས་ཤེར་སྙིང་བཏོན། གོ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་མེད་པ་གཅིག་ཆར་ཟེར་བ་མང༌། ལུང་གི་ཚིག་རྒྱུན་མ་ཆད་ཙམ་ཡོད་པས། རྟོགས་པའི་གདམས་ངག་

134

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། རྟོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་འདོམས་པ་ཡོངས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དཀོན་པ་འདྲ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ས་ལས། གདམས་ངག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གདམས་ངག་དང༌། གོ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་དང༌། ལུང་གི་གདམས་ངག་དང༌། རྟོགས་པའི་གདམས་ངག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མྱང་ནས་ཤེས་སོ། །
དྲི་བ་ཉི་ཤུ་པ་དམིགས་རྟེན་འཆར་ལུགས་ལ། ནས། ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། གང་ཟག་ལ་དམིགས་རྟེན་འཆར་སླ་ལ་གསལ་སླ་བའི་མུ་དང༌། འཆར་དཀའ་ལ་གསལ་དཀའ་བའི་མུ་དང༌། འཆར་དཀའ་ལ་གསལ་སླ་བའི་མུ་དང༌། འཆར་སླ་ལ་གསལ་དཀའ་བའི་མུ་བཞི་དང༌། རྣམ་པའང་བཞུགས་པ་ལ་བཞེངས་པ་དང༌། བཞེངས་པ་ལ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་མ་ངེས་པ་གཉིས། ཁ་དོག་མ་ངེས་པ་གཉིས་སོགས་མཛད་ཀྱང་དེར་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་པ་ལའང་འཆར་དཀའ་སླ་དང༌། དེ་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་དང༌། དེ་བརྟན་མི་བརྟན་གཉིས་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཞིག་སྣང་བས་མུ་བཞི་དེ་ཁོ་ནས་ངེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་པ་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ་ནའང་དེ་འདྲ་འདུག་གོ །
དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ། ནས། ཕན་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བོད་འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་སོགས་པས་གཟུགས་མེད་བཞི་དང༌། དེ་དག་ཉེར་བསྡོགས་དངོས་གཞི་བརྒྱད་བསྒྲུབ་ཚུལ་འདི་རྣམས་ད་ལྟ་མེད་པས། དེའི་གོལ་སའམ་འཁྲུལ་བར་འཁྲིད་པ་མེད་མོད་ཀྱང༌། སྔར་བཤད་པ་དེ་འདི་རྣམས་ལ་ཚིག་སྤྱི་ཤར་ཙམ་དུ་མ་སོང་བའི་དོན་ལེགས་པར་གོ་བ་སྐྱེས་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་ཙམ་སྐྱེས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའམ། བླ་མ་དེ་རྫོགས་རིམ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་གོལ་ས་གཅོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་སྣང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་སྒོམ་ལ་དྲིས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲི་བ་ཉེར་གཉིས་པ་གོང་འོག་གི་སས་བསྡུས་ཞེས་པའི་ས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞེས་པའི་དོན་

135

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ཁམས་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ལ་དེའི་སས་བསྡུས་དང༌། ཁམས་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་སྐབས་ལ་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་དང༌། འཆི་བ་དང༌། འཁོར་བ་དང༌། ཐར་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱོད་དང༌། སའི་དངོས་གཞིའི་ས་མདོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། སར་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ས་ནི། ས་ལྔ་པོ་འདི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་མེད་པའི་ས་དང༌། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དང༌། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་མེད་པའི་ས་རིམ་གྱིས་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཛོད་ལས་ཀྱང༌། འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞིའོ། །གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །ཞེས་དང༌། ས་གོང་མ། ས་ཇི་བཞིན་དུ་རང་རང་དང༌། །ཞེས་དང༌། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམས་དགུ །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ས་ཟེར་བ་ཀུན་ལ་སྲ་འཐས་གཅིག་མི་དགོས།
དྲི་བ་ཉེར་གསུམ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ། ཞེས་པ་ནས་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཟབ་མོ་དབུ་མ་རྟོགས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པས་རྟེན་དབུ་མ་པ་བསྟན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པས་བདེན་པ་དེ་མི་ཤེས་པའམ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ན་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང༌། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་དབུ་མ་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་

136

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཏུ་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆད་མཐར་ལྟུང་ཟེར་བ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བསྒྱུར་ཞིང༌། རྣལ་འབྱོར་བ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་བ་དང་སྦྱོར་རོ།། དེས་ན་གང་ཞིག་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་པ་སྔར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལྟར་ད་ལྟ་དཔྱད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྔར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། དེའི་ཚེ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིང་ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
དྲི་བ་ཉེར་བཞི་པ། བསམ་དོན་སྦྱར་དགོས་པ། ནས། ཁས་བླངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་བའི་རྡུལ་ཆ་མེད་དང༌། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་མེད་པས་དེ་དག་འགོག་ནའང་བསམ་དོན་འདོད་ཚུལ་སྦྱར་དགོས་པས་སྐབས་འགའ་རེ་ཡོད་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པ་དོན་དེ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྩ་ཤེ་ལྟ་བུས་མ་སྦྱར་ཞིང་སྦྱར་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་དངོས་སྨྲ་དེ་དག་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ཁས་བླངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ནག་ཚོའི་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཁས་བླངས་ཟིན་པས་སྦྱར་མི་དགོས་ཀྱང༌། ཆོས་གཞན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་འགོག་མཁན་རང་ལ་སྐྱོན་འཇུག་ཅིང༌། སུན་འབྱིན་ཡང་ལྟར་སྣང་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

137

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

དྲི་བ་ཉེར་ལྔ་པ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ནི། ནས། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དང་པོར་འགོག་མི་རུང་ལ། དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རིག་ཤེས་དང་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང༌། །སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་མི་རྟོགས་པ། །འདི་ནི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། རྗེས་རེད་འདའ་བ་ལ་ཕུལ་བ་ལས། དེས་ན་སྒོམ་དུ་མ་ཟད་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་མངོན་དུ་གྱུར། དོན་དམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ལྟར་བྱེད་ན་གང་གིས་བཤད་ནས། གང་གིས་ཉན། སུས་གོ་ཞེས་དང༌། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འོ་ན་དོན་དམ་པ་གང་བློ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང༌། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དེ་ལའང་ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པའི་རིག་ཤེས་ངོར་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དགག་ཚིག་དང་རྟོགས་པས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་གྲངས་མིན་པར་བྱས་ན་དགག་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དངོས་པོའི་དགག་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོན་དམ་སྔར་ལྟར་ན་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་སོགས་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་སྟེ། ནས། ཉེས་པ་

138

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མེད་དོ་ཞེས་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀྱང༌། དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དག་པས་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། རྗེའི་གསུང་འབུམ་ལས། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་ལྟ་བའི་གོ་ཡུལ་བཙལ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གོ་བ་གར་སྲིད། ཅེས་པ་ནས། སོ་སྐྱེས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཟུགས་བརྙན་ངེས་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡབ་གཅིག་གི་གསུང་ཡིན་ནོ་ཨང༌།
དྲི་བ་ཉེར་དྲུག་པ། ཛ་ཡ་ཨནནྟས། ནས། ཟེར་རྒྱུས་འཕོང་བར་གསལ་ཏེ་མི་སྤྲོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་འགྲེལ་བཤད་རང་དང༌། དེའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པར་འདི་ལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་དུ་འདོད་པར་སྣང་ཞེས་བྱུང༌། དེ་ཡོད་དེ། དེའི་ཛ་ཡ་ཨནནྟ་ནི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྩོམ་མཁན་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་འདོད་ཚུལ་མང་འགྲོ་བས་ས་བཅད་ཙམ་བྱས་ན། རྒོལ་བ་ན་རེ། བདེན་མེད་བསྒྲུབ་ལ་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དེའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་པ་མེད། མ་གྲུབ་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ནས། ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན་ཞེས་བྱུང༌། དེ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོས་སུན་འབྱིན་པ་འཐད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཕྱི་རྒོལ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྔ་རྒོལ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ། རང་གི་ལུགས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། རང་གིས་ཐག་བཅད་ཀྱང་བསླུ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་པར། དེའི་ཕྱི་རྒོལ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཁས་བླངས་པའི་སྒོས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང༌། རྟགས་གཉིས་པ་སྟོན་པར་དེ་ལ་ལན་ནི་ཚད་མས་གྲུབ། ཅེས་པ་ནས། བསླུ་བ་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང༌། དེའི་འདོད་ཚུལ་བསྡུས་

139

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

ཏེ་སྟོན་པར། ལམ་རིམ་ལས། ཟེར་ཏེ་ཕྱི་རྒོལ་ལ། ནས། ཁས་བླངས་པའི་སྒོས་སུན་འབྱིན་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱུང༌། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ནའང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་དགོས་པས་དེ་མི་འགྲུབ་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱབ་པ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བ། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་ལའང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པས་དེས་ན་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀས་མི་འགྲུབ་པས། དེས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་དགོས་ཟེར་ཏེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དམ་བཅའ་འམ། །ཞེས་བཞད་གད་གནང་བའི་སྐྱོན་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་རྟགས་ལ་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་བྱེད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་འདོད་པར་སྣང་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པར། པཎྚི་ཏ་དེའི་སློབ་མ་ལོཙྪ་བ་དག་ཀྱང༌། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་བྱུང༌། འདི་དག་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ལ་གཞན་འདོད་འགོག་པ་ཙམ་ལས་རང་ལ་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་མེད་པ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། སོགས་དང་བརྒྱ་པས། གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་འདོད། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་བ་མ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་པར་འདྲ་ཡང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བའམ་འགོག་ཆེད་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཚིག་གསལ་

140

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གྱི་དགོངས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་གཞན་འགོག་པའི་རྟགས་ཁྱབ་དང་རང་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པས། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང༌། དེ་ལའང་བསྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་གནས་ལུགས་སུན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་བ་ཁོ་ནས་དང༌། ཐལ་འགྱུར་འདི་ཡང་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའམ་ཁས་བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་བྱ་སྟེ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་ཡུལ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་མཁས་པའི་མདུན་དུ་དབྱུང་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་མས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྐོག་གྱུར་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། ཡང་དེ་འདྲ་ནས། མ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་མི་ཤེས་པའི་གནག་རྫིའི་བར་ལ་གྲགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་རྨོངས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་འགོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་འདྲས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་དོན་ཏེ། །གནག་རྫི་མོ་པར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པར། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནས། བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ཁས་བླངས་ཡང་ནང་འགལ་བས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཟེར་བ་སྨྲ་རྒྱུ་མ་རྙེད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་འདྲ་བས་གང་ཟག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་མིན་མོད། ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་གི་བ་ལང་ནི་དཀར་ཟལ་ཏེ། དེ་བ་ལང་ཡིན་ཀྱང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་

141

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ནས། མི་སྤྲོ་ཞེས་དང་འདི་དག་གི་འདོད་ཚུལ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཡང་སྦྱར་ནས་བཀག་ཚུལ་ཏེ། ཛ་ཡ་ཨཱནནྟ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདི་ལ་པཎྜི་ཏ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནས། དེ་ལ་ལོག་པར་མ་འཛིན་ཅིག་ཅེས་བཀག་དེའི་རྗེས་འབྲངས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག །གསུམ་པ་ཡང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཁ་ཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་སོགས་ཀྱིས་བཀག །བཞི་པ་ཡང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གཞན་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བརྩམས་པའི་སོགས་ཀྱིས་བཀག །ལྔ་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་གྱིས་བཀག་ནས། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བཤད་ཟིན་པས་མི་སྤྲོ་ཞེས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དེ་དག་བཀག་ཚུལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང༌། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང༌། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་ལས། ཞིག་པོ་དང་རང་གྲོལ་ཞེས་པ་མི་འདུག་ཀོ་ས་ལི་ཞེས་པ་ཡང་མ་དག །ཀུ་སུ་ལུ་ནི། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་ལེགས་སྦྱར་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་ལས། མཁས་པའམ་དགེ་བ་ཅན་ཞེས་པའི། ཀུ་སུ་ལི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀུ་སུ་ལུ་རུ་བླུན་པོས་བཏགས། ཞེས་གསུངས། ཀུ་ས་ལིའི་དོན་དགེ་བ་ཅན་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་འདོད་ཅིང༌། བློ་བརྟན་བཞི་པའི་སྒྲ་ཊཱིཀ་ཆེན་མོ་ལས། ཀུ་སུ་ལུ་མ་བཅོས་པའི་མིང་དུ་བཤད་པས་འདི་ཡང་རུང་ཡང་ལམ་རིམ་ཆུང་བར། དབུ་མ་སྣང་བས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས། ནས། དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་པས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་བོད་ན་གྲགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བྲལ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བདེན་མེད་གཉིས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་

142

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མེད་དགག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒོལ་བ་དང་ཕྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་རྣམ་བཅད་ཙམ་དུ་བསྟན་ཞིང༌། ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། བསྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ནི། ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་མིན་པ་དང༌། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་རྟགས་སུ་བྱས་ཀྱང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དུ་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུས་མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མང་ངོ༌། །ཡང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། རང་གི་སེམས་ནི་བརྟགས་པ་ན། །ནས། འདྲ་བར་བཞེད་དམ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གསང་འདུས་ལ་བཤད་སྲོལ་མི་གཅིག་པ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་ཤནྟི་པའི་ལུགས་གཅིག་ཡིན་ལ། གསང་འདུས་ལས། ལང་གཤེགས་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་བསྟན་ཏེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དམིགས་ཀྱི་ས་དང༌། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ས་དང༌། སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རང་གི་སེམས་ནི་བརྟགས་པ་ནི། །ཆོས་ཀུན་རང་གི་སེམས་ལ་གནས། །ཞེས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་དང་པོ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་ས་བསྟན་པ་དང༌། ཆོས་འདིར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེར་གནས། །ཞེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་བསྟན་

143

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

པ་དང༌། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་ས་གསུམ་གྱི་སྣང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་བརྟགས་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ །ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ །ཞེས་དང༌། དེའི་དོན་ཡང༌། སྒོམ་རིམ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ། ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང༌། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ །ཞེས་དེ་སྐད་འབྱུང་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ངོ༌། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། འདིའི་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒོམ་རིམ་ལས། དེ་དག་ནི་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གནས་པའི་ཕྱིར་ས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ༌། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སོགས་གསུངས། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་དང༌། དེའི་དོན་སྒོམ་རིམ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ནི་གཟུང་བ་དང༌། འཛིན་པ་ལས་དབེན་ཞིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་

144

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གསུངས་པ་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་མཆོག་གཉིས་ནས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང༌། །ཞེས་དང༌། དེ་དག་དྲོད་སོགས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རྒྱན་ལས། འདི་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནི། །དྲོ་བར་འགྱུར་སོགས་ཡིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་བཅུའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ལས། སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །དེ་ཡི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང༌། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པར་སྒོམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བ་གང་གི་ཚེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང༌། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་དང་སྤྲོས་པ་བྲལ་ཚུལ་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་སོགས་སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ལས། ཞི་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །སོགས་དང༌། དེའི་དོན་བཤད་པར་སྒོམ་རིམ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཤེས་བྱེད་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་འདུལ་བར་འགྱུར། ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་ལས། གེགས་མེད་ན་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་པས། ནས། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་

145

ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྣང་མེད་ལ་ས་བཅུ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཡོད་དེ། སྒོམ་རིམ་ལས། རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་གུས་པར་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བསྒོམས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གནས་སྐབས་དེ་དག་ནི་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གནས་པའི་ཕྱིར་སར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མོས་པ་སྤྱོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་ས་སྣང་མེད་ལ་མི་བགྲངས་པས་བཅུ་གཅིག་གོ །དེ་སྐད་དུ་སྒོམ་རིམ་ལས། ས་གཞན་དག་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་ས་བཅུ་པའོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་སྙམ་ནས་ཅུང་ཟད་བྲིས་སོ། །རྒྱས་པར་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང༌། །འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་དང༌། །བདེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། །ཆོས་རྒྱལ་བསམ་དོན་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག །ཅེས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་འདི་ཡང་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་མང་ཐོས་པ་ཞིག་གིས་བྲིས་པ་ཀུན་ལ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག །

147

འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ལས་འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་
གཞན་ཕན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། ། འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིགན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོཥཱ་ཡ། བླ་མ་མཆོག་གསུམ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པོར་དབང་བསྒྱུར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །གང་གི་བཙུན་མོ་ཕྲེང་ལྡན་དང་མཚུངས་པ། །རཛྙཱི་མངྒ་ལ་ཡི་ཐུགས་དམ་དུ། །སྐྱབས་སེམས་གོ་སླ་སྐྱེ་དགུའི་བདེ་སྟེར་འབྲི། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད། ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་སྒོམ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དང༌། སྲིད་ཞིའི་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔ། བདེ་གཤེགས་བདུན་དང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་མངོན་སུམ་དུ་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟར་གང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་

148

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྡོར་སོགས་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད། བསྐལ་བཟང་གི་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་དང༌། སེམས་དཔའ་སོ་ལྔ་དང༌། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང༌། དེ་དག་དོན་དམ་པའི་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བམ་བརྡར་བཏགས་པའི་མཆོག་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་སོགས་གང་ཡོད་དང༌། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གླེགས་བམ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་དང༌། རྒྱལ་སྲས་དང་ཉན་རང་གི་སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་གང་ཡོད་རྣམས་ཕྲ་ལམ་མེར་གསལ་བར་ཡོད་པར་བསྒོམ་ལ། ནམ་མཁའ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལའང་མཐའ་མེད་ཅིང༌། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡིན་ཚུལ་བསམས་ལ། རང་གིས་དབུ་མཛད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་དང༌། ཁྱིའམ་ཕག་ལྟ་བུའི་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་བྱས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སོས་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་བྱས་ཚུལ་ལ་སྐྲག་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། གཞན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་དང༌། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆེ་བ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ཚང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབས་ཚུལ། ཐུགས་རྗེས་སྐྱོབས་སྙམ་དུ་དགོངས་སམ་འོད་ཟེར་རེ་རེ་བཏང་བས་ཀྱང་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབས་ཚུལ། དཔེར་ན། ལོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་དང༌། འོན་པའི་རྣ་བ་དང༌། སྨྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང༌། ཡམས་སོགས་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང༌། ངན་སོང་ལས་སྐྱོབས་ཚུལ་འོད་ཟེར་རེ་རེ་བཏང་བས་ངན་སོང་ལས་ཐར་པ་དང༌། དེར་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་དང༌། སྐྱེ་རྒ་སོགས་ལས་སྐྱོབས་ཚུལ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀུན་དང༌། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། །རྒ་དང་འཆི་བ་ན་དག་ཀྱང༌། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོབས། །འཚེ་བ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དང༌། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང༌། །འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་ལས་ཀྱང༌། །ཞེས་གསུངས་པས།

149

འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིགབྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྲུལ་པ་དེ་རང་ངམ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་མི་གཡོ་བར་བཤད་པ་དང༌། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་སོགས་འགྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྫི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཟུགས་དང་ནི། །སྐད་དང་དབྱངས་སུ་གང་བརྗོད་གང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་སོགས་དང༌། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེས་ཀྱང་འདུལ་ཚུལ་མཐོང་ན་ལེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བློ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། ལྷའི་འོད་ཟེར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་འོད་ཟེར་འོད་བྱེད་ཅེས་པ་དེས་སེམས་ཅན་གང་ལ་རེག་ན་དཀོན་ཅོག་མཆོད་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་བྱེད་འདོད་པ་དང༌། སྒྲོལ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གང་ལ་རེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་བརྒལ་བར་འདོད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང༌། དབང་པོ་ལྔ་སྦྱོང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་པོ་སོ་སོ་སྦྱོང་བ་སོགས་དང༌། དེ་ཡང་བ་སྤུའི་ཁང་བུ་གཅིག་ནས་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཐོན་ཅིང་འོད་ཟེར་རེ་རེས་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་དང་མཐུན་པའི་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏྭ་ལ་ལས། འོད་ཟེར་སྒོ་མོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ།།དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བ་སྤུའི་སྒོ་གཅིག་ནས། །འོད་ཟེར་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་བྱུང་སྟེ། །ཀུན་ཀྱང་ལས་སྦྱོར་ཐ་དད་ཚུལ་ཅན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྐུ་ཡི་བ་སྤུའི་སྒོ་གཅིག་ནས། །འོད་ཟེར་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་བྱུང་བ། །མ་ལུས་སྤུ་རྣམས་ཀུན་ནས་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ལའང་ཡོན་ཏན་འདི་འདྲ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་ཚོགས་པའི་དཔེ་བཞིན་ཡིན་སྙམ་དུ་མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་བྱ་ལ། ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཤཱ་རིའི་

150

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང༌། ལེགས་འོངས་ཀྱིས་ཀླུ་བཏུལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དད་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་དེ། བདག་སོགས་མར་གྱུར་ནམ་འཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་༝ཆོས་༝དགེ་འདུན་༝ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་བསྐོར་གྲངས་ཅི་ཙམ་འདྲེན་གྱི་བར་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བྱ། དེ་ནས། ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས༝། དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཆོས་སྐྱོངས་པའི་བསྲུང་མ་རྣམས༝། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་དྲུག་བསྐོར་ལན་རེ་མང་འདོན། དེ་ནས་བླ་མ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བའི་སྐྱབས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་ཁྱབ་བས་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཐོས་གཏོང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ནོར་བདུན་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། མོས་པ་ཤུགས་དྲག་རྩེ་གཅིག་པས་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་དུ་མར་གསོལ་བ་དང༌། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་རང་ལ་ཐིམ་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་མཐིལ་དུ་གོ་བ་ལགས། དེ་ནས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང༌། སྐྱབས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་སོགས་ལ་སྐྱབས་ཡང་དག་ཏུ་མི་སྨྲ་བ་བཞི་ཚང་ན་ངེས་པར་སྐྱོབས། ཁྱད་པར་དེ་བཞི་ཚང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལམ་ཁྲིད་ལྟར་ཡིད་ཆེས་བློ་ལིངས་སྐྱུར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ན་དཀོན་མཆོག་གིས་ངེས་པར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོབས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱོབས་པའི་ཕྱིའི་ཡན་ལག་གམ་ནུས་པ་སྟོན་པས་སྔོན་ཚོགས་གཉིས་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་གྲུབ་ཅིང༌། སྐྱབས་འགྲོ་རང་གི་ནང་གི་ཡན་ལག་གམ་ནུས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ད་ལྟ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁ་ནས་བྱེད་མཁན་མང་ཡང༌། འཇིགས་པ་དེ་ལས་མི་སྐྱོབ་པ་ནི། རང་གིས་སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ཁྱད་པར་མ་ཚང་བས་ན་ནང་གི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུའི་ནུས་པ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་

151

འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིགརིམ་ལས། དེས་ན་བསྡུ་བ་ནས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བློ་ལྟོས་འཆའ་ནུས་ན། མི་སྐྱོབ་པ་མི་སྲིད་པས། སྙིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོན་པས་བསྒྲུབས་ཟིན་ཅིང༌། ནང་གི་ཡན་ལག་བློ་བཀལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱུང་བས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྒྲུབས་ལགས་ཏེ། །ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཚང་བས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པ་ལ་བཟང་བཟང་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐ་ཤལ་ལམ་ངན་པ་ཞིག་གི་གྲོགས་ནུས་ཤིང་ཐབས་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔའ་བོའི་བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། གང་ཞིག་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི། །ཐ་ཤལ་བས་ཀྱང་གྲོགས་ནུས་པ། །གྲོགས་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་དག་ནི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་འགའ་མི་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་དྲན་ཅིང༌། སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུན་དུ་བྱས་ན་འོག་ནས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་འོང་བར་མ་ཟད། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔ་འཐོབ་སྟེ། ཚེ་འདིར་ཡང་བློ་ཆོས་ལ་མི་འགྲོ་བ་ཡང་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་སྙམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང༌། ལས་སྒྲིབ་དག་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན་དང༌། འཆི་ཚེ་སངས་རྒྱས་མཐོང་དྲན་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང༌། དུས་རྒྱུན་དུ་ཉལ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་དུས་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཡོན་དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་ལས། ཁྱོད་ལ་བསྒོ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་མི་དག་མང་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དག་

152

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གིས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐུ་བྱད་དང༌། །ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་དབང་དྲན། །རྟག་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམས་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཕན་ཡོན་གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང༌། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཡོན་གསུམ་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྔགས་པ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྒོམས་པས། །ཉིན་མཚན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཐོང༌། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྒྲིབ་པ་དག་ནས། སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་ས་ནས་མཐོང་ཡོངས་གསུངས། ཕན་ཡོན་བཞི་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ན། །ཤི་ལ་ཐུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོད་བྱུང་ན། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དྲན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བས་འཕྲོག་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕན་ཡོན་ལྔ་པ་ནི། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ལ། སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཆོས་ལས་མི་ཉམས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་མི་ཉམས་ཏེ། །དེ་དག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་མཐོང༌། །གང་དག་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་རྟག་མཐོང་བ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་བཞུགས་མིན། །གང་ལ་སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་བཞུགས་མིན། །དེ་དག་བར་སྐབས་ཆོས་ལས་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ལ། སོ་སོའི་བསླབ་བྱ། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་དང༌། བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་བསླབ་ཤིན་ཏུ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བླ་མས་ཀྱང༌། དེ་ཡི་བསླབ་བྱ་ཉམས་པ་མེད་པ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ལྟོས།

153

འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིགགཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་དང༌། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྲིད་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། འདིར་མོས་པ་མདོར་བསྡུས་གཅིག་བྱ་ན། སེམས་ཅན་བར་མ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས། དེ་ནས་དགྲ་གཉེན་ལ་བསྒོམས་པས་ཆགས་སྡང་བྱུང་ན་དགྲ་ཡང་ཚེ་རབས་གྲངས་མེད་པར་རང་གི་མ་བྱས་ཤིང༌། བདག་གིས་ཀྱང་འདིའི་མ་བྱས་པས་སྡང་མི་རིགས། གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ཚེ་རབས་དུ་མར་བདག་བསད། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསད་པས་སྡང་དོན་མེད། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གི་རེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་གཅིག་ལ་མི་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་སྔོན་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་མར་ཤེས་པ་ནི། རང་གི་མ་ལ་དམིགས་ནས་ཚེ་རབས་དུ་མའི་མ་ཡིན་ཚུལ་བསམས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་དང༌། དགྲ་སོགས་ལའང་བསྒོམ། དེ་ནས་དྲིན་དྲན་པ་ནི། རང་གི་མས་རང་བསྐྱངས་ཚུལ། རང་གིས་གང་ཤེས་བསམ་ལ་དྲིན་འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྙམ་དུ་བསྒོམས། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་སོགས་ལ་བསྒོམས། དྲིན་བཟོ་བ་ནི། རང་གི་མ་དྲིན་ཆེ་ཞིང༌། བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ལོང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་སྟོན་པ་པོའི་བཤེས་གཉེན་མེད་པས་ལོང་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལའང་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་འགྲོའི་གཡང་ཁར་རྒྱུགས་པ་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་བྱ་ཤིན་ཏུ་དགོས་སྙམ་དུ་ལན་མང་དུ་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་བྱམས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང༌། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཇི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང༌། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་དེ་རིང་ཡན་ཆད་དུ་རང་དོན་ཁོ་ན་བྱས་ཀྱང༌། རང་གཞན་གང་གི་ཡང་དོན་མི་འགྲུབ་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པ་འདིར། དེ་རིང་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་མ་སྤངས་ན། མ་རྒན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། མ་སོགས་སེམས་ཅན་

154

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐམས་ཅད་མདུན་དུ་བསམ་ལ། དེ་དག་བདེན་ཅི་མ་རུང་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། གཏོང་ལེན་བྱས་ནའང་ཆོག །སྙིང་རྗེ་ནི། མ་སོགས་བསམ་ལ་དེ་དག་སྐྱེ་འཆི་དང༌། རྒ་བ་དང༌། ན་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང༌། མཐོ་དམན་དང༌། ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་བསམ་ལ། མ་རྒན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་འཇམ་པོས་ཡང་ཡང་བསྒོམ། གཏོང་ལེན་འདོད་ནའང་བྱས་ཆོག །འདི་གཉིས་ཙམ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད། ལྷག་བསམ་ནི། མ་སོགས་བདེ་བས་འཕོངས་ལུགས་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་ལ། མ་རྒན་འདི་རྣམས་ཅི་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཅིང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། དེ་ལྟར་དེང་ནས་བདག་གིས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཅིང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་བསྒོམ། འདི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་མ་ཟད། སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་རང་གི་དོན་ཡང་མ་རྫོགས་ན། གཞན་དོན་ག་ལ་ནུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྡིག་པ་འདག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ཐོས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་དྲན་པ་རེ་རེ་ལའང་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་འདག་སྙམ་དུ་དད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་ཡང་ཡང་འདོན་ཅིང་ཡིད་ལ་སྨོན་པ་དྲག་པོས་བསམ་པར་བྱའོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའང་ཚང་མར་ཟུར་དུ་བསྒོམ་འདོད་ན་བློ་སྦྱོང་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པ་དང༌། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་བཞིན་ཕན་ཡོན་མཐའ་མེད། ད་ལྟ་རང་རེ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མཚན་མོ་ཆར་སྤྲིན་ལྟ་བུ་ལ། དགེ་སེམས་གློག་འགྱུ་བ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་རང་འདི་སྐྱེ་ན་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འདག་པའི་སྡིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་

155

འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིགདུས་མཐའི་མེས་མི་སྲེག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེད། མཇུག་གི་རི་སོགས་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང༌། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌།
སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྲིན་རུམས་ན། །གློག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྣང་སྟོན་པ་འདྲ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང། །དེ་ལྟར་དགེ་བ་ཉམས་ཆུང་ཉིད་ལ་བརྟག། །སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད། །ཅེས་དང༌། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་ལམ་དག་ལ་གཟིགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ལམ་འདི་དག་ཟབ་ཅེས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་དཔྱད་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་མེད་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བསྒོམ་རིགས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། བསྐལ་པ་དུས་མཐའི་བར་དུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཕྲ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱ་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡིས། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། །ཞེས་དང༌། དོན་དེ་ལྟར་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྷ་ཅིག་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང༌། མུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པའི། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐལ་པར་འབད་པས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང༌། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱ་བྱེད་མང་ལ་ཆོས་མང་པོ་བསླབ་མི་ཐུབ་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་སྦྱོང་བ་དང་འབད་ན་སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ལྷ་མིའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསལ་རྒྱལ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང༌། བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཉིན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ། ནས།

156

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བསླབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང༌། དད་པ་དང༌། དོན་དུ་གཉེར་པ་དང་སྨོན་པ་འགྲོའང་རུང༌། འབྲེང་ཡང་རུང༌། འདུག་ཀྱང་རུང༌། ཉལ་ཡང་རུང༌། སད་ཀྱང་རུང༌། རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་དྲན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་སྒོམས་ཤིག །ཅེས་པ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ལན་དུ་མར་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས། ལན་དུ་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་པ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དཔང་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཡང༌། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ལ་བྲི་བའམ་གང་བར་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང༌། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤོས་ཀྱི་ཤིང་དང༌། སྒྲོན་མེ་ནོར་བུ་སོགས་དཔེ་དུ་མ་དང༌། ཤེས་བྱེད་དུ་མ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །སྐད་ཅིག་རེ་ལ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་དང༌། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒོ་བརྒྱ་རང་གཞན་གྱི། །རྒྱུད་ལ་སྩོལ་ཞིང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཀུན། །འདྲེན་མཛད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྟག་ཕྱག་འཚལ། །ལྷན་ཅིག་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་སྐུ་མཆེད་གསུམ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཕེབ་པའི་ལམ། །ཁྱོད་ལ་སླར་ཡང་ལན་བརྒྱར་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཐུབ་དབང་ཕུན་ཚོགས་རྨད་བྱུང་མཐའ་མེད་མཛོད། །སྐུ་བཞིའི་དབང་རྒྱལ་སྩོལ་པའི་བྱེད་པོ་མཆོག །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །མ་ལུས་འཕྲོ་བའི་དཔལ་སྡུག་སར་བགྲོད་ཤོག །ཅེས་འཇུག་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ནོར་བུའི་ཕྲེང་མཛེས་འདི་ཡང་མདོ་སྔགས་སྡེ་སྣོད་སྨྲ་བའི་མང་ཐོས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མོའི་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་སུ་འཕྲལ་མར་སྦྱར་བའོ། ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་ཕྱོགས་དུས་་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག།།

157

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིག

༄༅། །དབང་གི་རྣམ་བཤད་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་སྒོ་འབྱེད་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གི་བརྗེད་བྱང་དུ་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །
དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿ འདིར་དབང་གི་རྣམ་བཤད་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་སྒོ་འབྱེད་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གི་བརྗེད་བྱང་འགའ་འགོད་པར། སྟ་གོན་གྱི་ཀུན་སློང་འཆོ་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་གནས་ཁང་འདི་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་ཡིན་སྙམ་པ་དང་བླ་མ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དངོས་ཡིན་སྙམ་པ་མཛད་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་གཙོ་བོ་དེས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ལ་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ལྷང་ལྷང་གསུངས་པ་གསན་པའི་མོས་པ་མཛོད། དེ་ལ་ཀུན་སློང་འཆོས་ཤིང་ནང་དབང་བསྐུར་བ་ལ། ཞེས་དང༌། ནང་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང༌། ཁྱེད་རང་རྣམ་པས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་འགྲོས་དང་བསྟུན་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ན་ཁྱད་ཆེ་བས་ཐུགས་གཞུག་བཞག་མཛད་པར་ཞུ། ཨོཾ་ཁཌྒ་ཌྷྲྀཀ་ཧཱུཾ་ཕཊ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དྲངས། ཞལ་དུ་བཅུག །སྐུའི་དབྱིབས་བརྒྱུད། རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཞུ་བ་རྣམས་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་

158

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱན་དྲངས། རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཞུ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་བབས་པས་སློབ་མ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་གནས་པ་ལ་དབང་བསྐུར། རེ་རེ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པར་གྱུར། དཀྱིལ་ཆོག་ལས། རང་རང་གི་གྲལ་ལ་གསུངས་པ་ཡང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ངོར་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གྲལ་བསྙེགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མིན་གསུངས། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་སྲད་རྒྱུད་ཆེན་ནང་དབང་ཆོ་ག་ཞལ་ནས་མི་འདོན་པ་མཐོང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ནང་དབང་བསྐུར་བ་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་རིགས་ཞིག་དེའི་རྒྱལ་ཚབ་ལ་དགོས་པ་བཞིན་འདིར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྲས་སུ་བསྐྲུན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་ནས་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། ཅེས་དང༌། དགའ་ཆེན་སོགས་ལན་གསུམ་བྱེད་པར་བཤད་པས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་བལྟས་ཏེ་བོས་ནས་ཁྱོད་གཅིག་པུ་བདག་གི་རྒྱུད་འཆོས་ཤིང་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་འདི་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང༌། ཚུལ་ཞེས་པ་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་སྟེ། རྩེ་མོ་ལས། ཚུལ་ཞེས་གསུངས་དོན་ཅི་ཡིན་བརྗོད། །དེ་ནི་དགའ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། །དངོས་མེད་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། །གང་དུ་དྲི་མ་མེད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ཚུལ་དུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལས། འདིར་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ན་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་དང༌། བརྟན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་ཤིགས་པའམ་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་དྲིལ་ན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་བརྟན་པོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་

159

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགབ་དེ་ཉིད་བདག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ་བདག་འདོད་ཅེས་པ་ཡིན། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་མི་འདའ་བ་ལ་འཇུག་པས་ན་བདག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བགྲོད་པའི་ལམ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་འདོད་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྔགས་དང་རྒྱུད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་བདག་ལ་སྩོལ་ཅེས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་གསོལ་འདེབས་སུ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་ལས། ཐར་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བདག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དེའི་རྒྱུར་ཐར་བ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་གམ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་གཞུག་ཏུ་གསོལ། ཞེས་དང༌། སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་ལས། ཧཱུཾ་ཨཱ་ཨོཾ། ཁྱེད་རང་རྣམ་པའི་གནས་གསུམ་དུ་བཀོད་པའི་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཕོག་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས། བདུད་རྩི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་དུ་ཞུ་བ་ཁྱེད་རང་རྣམ་པའི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པ་ལ་བརྟེན་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིས་གང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག །ལྷག་པའི་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མོས་པ་མཛད་པར་ཞུ། ཞེས་དང༌། ཁྱོར་ཆུའི་སྔགས་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སུ་ཤིན་ཏུ། བི་རྣམ་པར། ཤུངྷ་དག་པ། སརྦ་

ངྷརྨཱ་ཆོས་ཐམས་ཅད། སརྦ་པཱ་པཾ་ནི་ཙ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད། ཨསྱ་འདིའི། བི་ཤོངྷ་ཡ་རྣམ་པར་སྦྱོངས་ཤིག །སརྦ་ཅིཀ་ཝཱན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད། ཨ་པ་ན་ཡ་སོལ་ཅིག་པའོ། །ཐོག་མཐའི་འབྲུ་གསུམ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས། འདིའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོངས་ཤིག །རྣམ་པར་རྟོག་པ་

160

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐམས་ཅད་བསལ་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་དང༌། སྲུང་སྐུད་ཀྱི་སྐབས། དེ་ཉིད་ལས། བུདྡྷ་མཻ་ཏྲི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ། རཀྵ་རཀྵ་སྲུངས་ཤིག་སྲུངས་ཤིག །སརྦཱན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྲུངས་ཤིག་སྲུངས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟར་སྲུང་སྐུད་མདུད་མཚམས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བྱམས་པའི་ངོ་བོ་བྱམས་མགོན་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ལས་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་འཕྲོས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་ནས་བདུད་བགེགས་གང་གིས་ཀྱང་བརྫི་མི་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་སྲུངས་ཤིག་ཟེར་བ་དོན་འགྱུར་ཡིན་ཟེར་ཞེས་སོ། །སྔ་མ་དེ་ལྟར་ཞལ་སྔ་ན་བསམ་གྲུབ་སྒང་པ་གསུངས་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གསུངས་པས་ཟབ་མོའོ། །
ཨུ་དུམ་ཝཱ་ར་ནི། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་ལྡན་ཞིང་གསལ་ཏེ་འོད་གསལ་ལ་འདིས་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མེ་ཏོག་དེས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པར་བྱེད། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ནད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། དྲི་ང་བ་ཡང་སེལ་ཞིང་སྣང་བར་བྱེད། དྲི་ཞིམ་པ་ཡང་འབྱིན་པར་བྱེད། དྲི་དེས་ཁམས་བཞི་དྭངས་པར་བྱེད། འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མེ་ཏོག་དེ་མི་འབྱུང་ན། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་མེ་ཏོག་འབྱུང་བར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །མེ་ཏོག་འདི་འདྲ་གང་དུ་སྐྱེ་ན། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང༌། མཚོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ། འདས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཕ་རོལ་ན་ཨུ་དུམ་ཝཱརའི་ཚལ་ཡོད་དོ། །ནམ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་བབས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་

161

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་ཚལ་དེ་ཁ་འབུས་པར་འགྱུར་ལ། ནམ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ནས་བལྟམས་པའི་ཚེ་ཚལ་དེ་ཁ་ཕྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ནམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཚེ་ཚལ་དེའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་ཚོའི་འདུ་བྱེད་བོར་བ་ན་དེའི་ཚེ་ཚལ་དེ་རྙིང་བར་འགྱུར་རོ། །ནམ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཚེ་ཚལ་དེའི་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འདབ་མ་རྣམས་ལྷགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་གི་ཚད་ནི་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་མོ། །ནམ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཁ་དོག་དཀར་པོར་འགྱུར། ནམ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དམར་པོར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །འདིར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ལེགས་དང་སངས་རྒྱས་མོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྔགས་དར་འོང་བ་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་དང༌། དུས་འཁོར་འགལ་སྤོང་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་དག་སྟ་གོན་སྐོར་རོ། །དབང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ལ་རོ་ལངས་མ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས་སུ། སློབ་མ་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་ནས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ལ་ཆས་གོས་རྣམས་གཏད་པའི་མོས་པ་མཛད་དགོས་ཤིང༌། ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་སྟོང་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་པས་ཕྱག་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཨཱཿཁཾ་བི་ར་ཧཱུཾ་ཞེས་པའི་ས་བོན་ལྔས་མཚན་པའི་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་ཕྲེང་བ་རེ་ཕུལ་བྱུང་སྙམ་པ་མཛོད། ཅེས་དང༌། ཨཱཿསྣང་མཐའི་ས་བོན། ཁཾ་དོན་འགྲུབ་གྱི་ས་བོན། བི་རྣམ་སྣང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ར་རིན་འབྱུང་གི་ས་བོན། ཧཱུཾ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་ནས། མིག་དར་འཆང༌། སྔགས་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཙཀྵུ་ནི་མིག། །བན་ངྷ་ནི་འཆིང་བ། ཝཱ་ར་ནི་མཆོག །མ་ནཱ་ཡ་ཡིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཡིད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་བ་ཡིན། ཞེས་དང༌། ཁ་དོག་ངེས་མེད་དུ་བཤད། དགོས་པ་ནི་སྐབས་སུ་མ་བབས་པར་ལྟ་མི་རུང་བ་

162

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང་སྐབས་སུ་བབས་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་ནས། ཁ་ཅིག །ཡིད་མཆོག་ཏུ་མ་ཡངས་པ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་འཆིང་ཟེར་བ་ལ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་ཡེངས་པ་དགོས་པས་དབང་མ་ཚར་བར་དུ་འཆིང་དགོས་པར་འགྱུར་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་སྔགས་དོན་ནི། སརྦ་ཐམས་ཅད། ཡོ་ག་ནི་རྣལ་འབྱོར། ཙིཏྟ་ནི་སེམས། ཨུཏྤ་ཏ་ཡ་མི་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། ཞེས་དང༌། དེ་བརྟན་ཁྱད་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་མེ་ཏོག་སྙིང་གར་བཞག་པས་བླ་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟླ་རྡོར་རེ་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་མོས་པར་བཤད་ནས། སྔགས་དོན་ནི། སུ་ནི་ཤིན་ཏུ། ར་ཏེ་ནི་དགའ་བ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཚིག །སྟཱཾ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས། སིད་ངྷི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། ཡ་ཐཱ་ནི་ཇི་ལྟར། སུ་ཁཾ་ནི་བདེ་བར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཞེས་དང༌། ཕྱག་ལེན་ལྟར་ན་ཡོལ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་དང༌། བསྒོམ་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་འཇུག་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཡོལ་བའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལ་མུངྒ་ར་དྷྲྀཀ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་པས། ཁྱེད་རང་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོར་བཀུག་པའི་མོས་པ་མཛད་ཀྱང་རུང༌། སློབ་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཁྱེད་རང་རྣམ་པས་འཇུས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྣ་དྲངས་ཏེ་ཤར་སྒོར་བཀུག་པའི་མོས་པ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོག་པས། དེ་གཉིས་གང་བདེ་མཛོད། ཨོཾ་མུངྒ་ར་དྷྲྀཀ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ཁཾ་བི་ར་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡོལ་བ་བསལ་ཡོང་བའི་བསྒོམ་དོན་ལ་དེ་དུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ཧར་གྱིས་ཕྱེ་བའི་ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཨཱཿཁཾ་བི་ར་ཧཱུཾ། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་སྔགས་འདི་གཉིས་སློབ་མས་རྗེས་ཟློས་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་འདུག་ཀྱང༌། སྔགས་རིམ་ལས་སྔགས་དེ་གཉིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། དེས་ཡོལ་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། བསྒོམ་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་མཛད་དགོས། ཞེས་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་དུས་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ཞུགས་ཕྱིན་

163

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགམཉམ་ལ། མཉམ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཕྱི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་སྐལ་བ་མཉམ་པས་ན་ཕྱིའི་སྐལ་མཉམ་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་ཡིན། ད་བསྐོར་ཕྱག་བྱེད་པ་ལ། ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱབ་དང་རྩིག་པའི་ནང་འགྲམ་ལྷ་སྣམ་གྱི་སྟེང་ནས་གཡས་བསྐོར་གྱིས་བསྐོར་བ་ལན་གསུམ་མཛད་པའི་མོས་པ་མཛད་ནས། ཞེས་དང༌། མ་ཧཱ་ར་ཏ་ནི་དགའ་བ་ཆེན་པོ། སུ་ཌི་ཌྷ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། སུ་ཏོ་ཥྱོ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པ། སུ་སུ་ཥྱོ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ། བཛྲ་སཏྭ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཨ་ངྷྱ་སི་ངྷྱ་ནི་དེ་རིང་འགྲུབ་པར་མཛོད། མཾ་ནི་བདག་ཞེས་པ་སྟེ། ས་བཟང་མ་ཏིས། དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟན། །ཤིན་ཏུ་དགྱེས་དང་ཤིན་ཏུ་བདེ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་རིང་ནི། །གྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་བདག་ལའོ། །ཞེས་བསྒྱུར་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཞེས་དང༌། སྔར་དེ་ནས་འདིར་འཇིགས་བྱེད་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་ཡོད་པའི་ལུགས་ཡིན་སྣང་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཁྱེད་རང་རྣམས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་བྱས་པར་མོས་ནས། ཞེས་དང༌། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། པཱུ་ཛ་ནི་མཆོད་པ། ཨུ་པསྛ་ནཱ་ཡ་ནི་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་དུ། ཨཱཏྨ་ནཾ་ནི་བདག་གམ་བདག་ཉིད། ནིརྻཱ་ཏ་ཡཱ་མི་ནི་དབུལ་བར་བགྱི་ནས། བཛྲ་སཏྭ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། ཨ་ངྷི་ཏིཥྛ་སྭ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། མཱཾ་ནི་བདག་ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་བྱུང་སྙམ་པ་མཛོད། འཕྲེང་བ་ལས་ལྷ་བསྟིམ་པ་འདི་

164

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མ་བཤད་ཀྱང༌། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། སྙིང་གར་བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་པ་རུ། །ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། སྔགས་རིམ་ལས་ཀྱང༌། རིགས་སོ་སོའི་ལྷ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་པ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བསྟིམ་ན་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། ཞེས་དང༌། སརྦ་བུད་ངྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད། བཛྲ་བཻ་རོ་ཙ་ན་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཅེས་དང༌། ཁྱེད་རང་རྣམས་གཏི་མུག་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་གསལ་བ་དེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱབ་ནས་གཡས་སྐོར་གྱིས་ལྷོ་སྒོར་ཕེབས་ནས་སེར་སྣ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཅེས་དང༌། ཨ་བྷི་ཥེ་ཀཱ་ཡ་ནི། དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར། བཛྲ་རཏྣ་ནི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མཱཾ་ནི་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་དང༌། པཱུ་ཛ་པྲ་ཝརྟ་ནཱ་ཡ་ནི་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བསྐོར་པའི་ཕྱིར་དུ། བཛྲ་ངྷརྨཱ་པྲ་ཝརྟ་ཡ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྐོར་དུ་གསོལ། ཞེས་དང༌། པཱུ་ཛ་ཀརྨཱ་ཎ་ནི་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར། བཛྲ་ཀརྨ་ཀུ་རུ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་དང༌། དེ་ནས་གཡས་བསྐོར་གྱིས་ཤར་སྒོར་ཕེབས་ནས། བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་སྟེ་ཕྱག་བྱས་པར་མོས་ཤིང༌། སྔགས་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འཇིགས་པ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་ནུས་པའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབུལ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འདི་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཡུལ་རེ་བསྟིམ་པར་བཤད། སྡོམ་པ་མི་འཛིན་ན་དམ་བཞག་མི་བྱེད་པ་དང༌། དམ་བཞག་ཚེ་སློབ་མས་ཁས་ལེན་པ་མིན་ཀྱང་ཡིད་དམ་བཅའ་ནས་བསྲུང་དགོས་པར་བཤད་ཅིང༌། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལས། དམ་བཞག་བྱེད་པའི་གནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པར་ལྭ་བ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤར་སྒོའི་ཕྱི་ལ་ཡོད་པའི་མོས་པ་མཛོད་བྱས་ལ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་ཕྱིར་ཐོན་པར་མོས་དགོས་ཤིང༌། དམ་བཞག་གི་ཚེ་ལྷ་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་པའམ་དཔྱད། དེ་ཉིད་ལས། ཡ་ང་བའི་གནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་བརྙེས་པ་དེ་མ་སྤངས་པའི་དབང་

165

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགགིས་ཞེས་གསུངས། ལྟུང་བར་གྱུར་ཏ་རེ་སྟེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར། ཞེས་དང༌། ཡ་ང་བ་སྟེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དེ་སྔགས་རིམ་གྱི་དགོངས་པར་མི་འགྲོ་གསུངས། ཞེས་དང༌།
ཁ་ཅིག །དང་པོ་རྩ་ལྟུང་བདུན་པ་དང་ཞེས་མནའ་ཆུ་བླུད་པའི་དམ་བཞག་རྩ་ལྟུང་བདུན་པའམ་ཁྱད་པར་པའི་དམ་བཞག་རང་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་འདུག་ཀྱང༌། སྔགས་རིམ་ལས། མནའ་ཆུ་བླུད་པའི་དམ་བཞག་ནི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་སྤྱིའི་དམ་བཞག་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་ཁྱད་པར་བའི་དམ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་དང༌། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བྱེད་པར་བཤད། དེ་ཉིད་ལས། ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཕོབ་ཅིག །སྟམ་བྷ་ཡ་ནི་རེངས་པར་གྱིས་ཤིག །ར་བཞི་རེངས་པར་བྱེད་པའི་སྔགས་དང༌། ཙཱ་ལ་ཡ་གཉིས་ནི་གཡོ་བར་གྱིས་ཤིག །ཧཱུཾ་ཧ་ཨཱཿགསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང༌། གསུམ་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་དང༌། ཧཱུཾ་ཧ་ཨཱཿཛྷཻཿབཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་བླ་ན་མེད་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཧཱུཾ་ཧ་ཨཱཿཛྷཻཿདབབ་པའི་འོ། །ཞེས་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་སྔོན་དུ་རྒྱས་པ་རུ། གསང་བ་དང་ནི་འཇིགས་བྱེད་དང༌། །བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་ང་ཡིས་ནི། །ལས་དང་བཅས་པར་རབ་བཤད་པ། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། འདིས་འབེབས་སྔགས་སོགས་དེ་གསུམ་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ནམ་སྙམ། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ཡི། །ཅི་རིགས་པར་ནི་ལས་རྣམས་བྱ། །ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་སྲད་བུ་ནི། །སེམས་མེད་ལས་བྱུང་བྱས་ནས་སུ། །བྱིན་རླབས་མི་བསྐྱོད་རྟག་པ་རུ། །བྱས་ཏེ་ཐིག་ནི་གདབ་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྡུལ་ཚོན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་གདབ་པར་བྱ། །དེ་ནས་བུམ་པ་བཟུང་བར་བྱ། །རྩ་བ་ནག་ནོག་མེད་པ་ཡི། །ཞབས་བརྟན་མགྲིན་རིང་མཆུ་འཕྱང་བ། །ལྷ་ཡི་གྲངས་ཙམ་སྟ་

166

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གོན་གནས། །མགུལ་བར་རས་ཀྱིས་ཡང་དག་དཀྲིས། །ལྡུམ་བུ་ཡིས་ནི་ཁ་མཛེས་དང༌། །རིན་ཆེན་སྨན་འབྲུ་སྣ་ལྔ་དང༌། སྤོས་ཆུ་ཡིས་ནི་རབ་བཀང་ནས། །བུམ་པ་མངོན་པར་བསྔགས་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། སྒོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ནི། །ལས་ཀུན་བྱེད་པའི་བཟླས་བྱས་ཏེ། །ཀུ་ཤའི་ཆུན་པོས་སེམས་ཅན་ཆེ། །འཇུག་པ་ཀུན་ལ་གཏོར་བར་བྱ། །ཞེས་དང༌། ཡིད་ལ་གང་བསམ་མ་ཕུལ་ལ། །ཁས་བླངས་དེ་ནི་མ་ཕུལ་ན།།ཡི་དྭགས་དམྱལ་བ་རྣམ་གཉིས་སུ།།ངེས་པར་སྐྱེས་ཏེ་བརླག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ། རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པར་ནི། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལུས་བསྒོམས་ནས། །མྱུར་ཆེས་བྱ་བ་བུལ་བ་དང༌། །མི་གསལ་གུག་སྐྱེད་ཉམས་པ་དང༌། །རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤང༌། །དེ་ནས་གསང་སྔགས་བཟླས་བརྗོད་བྱ། །བཟླས་པས་སྐྱོ་ན་ལག་གཡས་ཀྱིས། །བསྒྲིམས་ནས་རྡོ་རྗེ་གསོར་ནས་སུ། །གཡོན་ནས་དྲིལ་བུ་ལ་གསིལ་ཞིང༌། །རྡོ་རྗེ་གླུ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་དང༌།།བ་དན་ཚུལ་དུ་བྱས་པས་མཆོད།།བཟླས་པ་ཡིས་ནི་མཇུག་བརྟུལ་ནི། །གཤེགས་སུ་གསོལ་དང་རང་ཉིད་འགྲུབ། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་བསྒོམས་ཏེ། །བརྟན་པོར་ཅི་བདེར་འགྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་དང༌། སྦྱིན་སྲེག་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི། །མེ་ནི་ལྷ་ཡི་ཞལ་ཡིན་པས། །སྣ་ཚོགས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་བྱེད་པའི། །སྦྱིན་སྲེག་ལས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྦྱིན་སྲེག་ལས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཚིམ། །ཚིམ་པར་གྱུར་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །གསང་སྔགས་ལྷག་ཆད་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་སྦྱིན་སྲེག་དག་གིས་སྐོང༌། །དེ་ཕྱིར་སྐུ་གསུང་ཆོས་མཆོག་གིས། །སྦྱིན་སྲེག་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་མཛད། །ཅེས་དང༌། གཡས་པ་མི་འཇིག་ཐོབ་བསྐྱེད་ཅིང༌། །གསང་སྔགས་འདི་ནི་ཆོ་ག་བཞིན། །མེ་ཡི་ལྷ་ནི་སྤྱན་དྲང་ངོ༌། །ཚུར་སྤྱོན་ཚུར་སྤྱོན་འབྱུང་པོ་ཆེ། །བསྲེགས་བླུགས་ཞལ་ཟས་བཞེས་ནས་ཀྱང༌། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་དང༌། ལྷ་མོ་ལས་བྱུང་བདེ་དང་ལྡན། །འཇའ་ཚོན་ལྟར་གསལ་རྒྱུད་དག་པ། །སྣང་བའི་སྐུ་དེ་མི་ཤིགས་པ། །རྡོ་རྗེ་ང་ཡིས་ཡང་དག་བསྒྲགས། །སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །བསྡུས་ཕྱིར་བསགས་པའི་སྐུ་དམ་པ། །རྟོག་བྲལ་རྒྱུད་དུ་སིམ་

167

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགགནས་པ། །འབྱུང་ཕྱིར་སྙིང་པོ་ཞེས་སུ་བསྒྲགས། །དག་དང་མ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། །འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སྣང་ལ། །གཉིས་ཀ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ན། །རྒྱན་དུ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །པད་དཀར་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སྐུ་གསུམ་གསང་བརྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ་གསུངས་པ་དང༌། །ན་ལནྡཱ་ནི་རྒྱུན་སྟེངས་ཞེས་པའོ། །གསུངས། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོར་འབྱུང་ལས། གལ་ཏེ་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་བབས་པར་མ་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་སྡིག་པ་དྲལ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྡིག་པ་དྲལ་ལ་ཡངས་ཤིང་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་མེ། རབ་སྦར་རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་ཡི། །མཉམ་པར་གཞག་པ་སྙོམས་འཇུག་ལ། །ཏིལ་བསྲེགས་པས་ནི་སྡིག་བསྲེགས་ཤོག །ཨོཾ་སརྦྦ་པཱ་པཾ་ད་ཧ་ན་བཛྲ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་ཏིལ་ནག་པོ་ལས་སྡིག་པའི་གཟུགས་བརྙན་བྱས་ལ། ཧཱུཾ་དབུས་སུ་བསམ་པའི་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོས་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། །དེ་ནས་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཐབ་ཁུང་ལས་བྱུང་བའི་འབར་བའི་འཕྲེང་བ་ཀུན་ཏུ་འཁྲུག་པའི་རྡོ་རྗེའི་མེས་དེའི་ལུས་ལ་བབས་པའི་སྡིག་པ་རྣམས་སྲེག་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །བསམ་ན་ནི་ངེས་པར་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །
འདི་ནི་ཁོ་བོའི་བླ་མ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཕྱག་ལེན་ལ། ཏིལ་དང་མར་ལ་སྡིག་པའི་གཟུགས་བྱས་ནས་སྡིག་སྒྲིབ་གདོན་བགེགས་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་ཟ་བྱེད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད་ཐོབ་པ་དེའི་མན་ངག་གི་གཞུང་བླ་ན་མེད་པར་སྣང་ངོ༌། །དུས་འཁོར་དབང་མདོར་བསྟན་ནས། གང་ཡང་དང་པོར་དབང་བདུན་ནི། །བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞུག་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་གསུམ། །བཞི་པ་དག་ནི་དོན་དམ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ངེས་བསྟན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། །དམ་པའི་དོན་གྱིས་བདེན་པས་སོ། །ཆུ་དང་ཅོད་པན་དར་དཔྱངས་དང༌། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཆེ། །མིང་དང་རྗེས་གནང་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་བདུན་དབང་ངོ་རྒྱལ་པོ་ཀྱེ། །ལུས་

168

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ངག་ཡིད་ནི་དག་བྱེད་པ། །མངོན་པར་དབང་བསྐུར་གཉིས་གཉིས་སྟེ། །རྗེས་གནང་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཁམས་རྫོགས་ཡང་དག་དག །ཆུ་ཡིས་ཁམས་རྣམས་དག་པར་བྱེད། །ཅོད་པན་གྱིས་ནི་ཕུང་པོ་དག །དར་དཔྱངས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དག །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མི་འགྱུར་ཆེ། །སངས་རྒྱས་གསུང་རྒྱུན་མི་འཆད་ནི། །ཉི་ཟླ་གཅིག་ཏུ་དག་པའོ། །རྡོ་རྗེ་བརྟུལ་ཞུགས་མི་འཕོ་བ། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་དག་པའོ། །མིང་ནི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་དག །ནང་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དག་བྱེད། །དབང་བདུན་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ། །བུམ་པ་དང་ནི་གསང་བའི་དབང༌། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མངོན་བརྗོད་པ། །སླར་ཡང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ནི། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བརྗོད། །འགྱུར་དང་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་མཐུན། །དེ་ནས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ། །མངོན་པར་དབང་བསྐུར་རིམ་གསུམ་གྱིས། །ལུས་ངག་ཡིད་ནི་དག་པར་བྱེད། །བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱང་དག་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །
འདི་ལྟར་ན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལ་འཛིན་དགོས་སམ་སྙམ། །སྔགས་རིམ་སོགས་ལས་ནུས་པར་བཤད་ཀྱང༌། །བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་དང༌། རྗེའི་ཕྱི་རྩོམ་དག་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་པར་སྣང་ངོ༌། །རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞི། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་བརྗོད་དེ། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་ཐར་སྟེར་རོ། །འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི། །མ་བསམ་པ་ཡི་སྣང་བ་དང༌། །དུ་བ་ལ་སོགས་མཚན་མ་དང༌། །ཤེས་རབ་གཟུགས་ནི་མཁའ་མཉམ་དང༌། །ཡོད་དང་མེད་ལས་འདས་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དོན་རྣམས་དང༌། །རྡུལ་ཕྲན་ལས་སྐྱེས་ཚོགས་པ་རྣམས། །ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སོ། །དུ་བ་སྨིག་རྒྱུ་མེ་ཁྱེར་དང༌། །མར་མེ་འབར་དང་ཉི་ཟླ་དང༌། །མུན་ཅན་ཆ་ཤས་ཐིག་ལེ་ཆེ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །མིག་གཉིས་མ་ཕྱེ་མ་བཙུམ་པས། །གང་ཞིག་སྟོང་པར་རྣམ་བརྟགས་པར། །རྨི་ལམ་གཞིན་དུ་གཟུགས་མཐོང་བ། །གཟུགས་དེ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་བྱ་བའོ། །མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སྒོམ་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་དེ་སྒོམ་མིན། །སྟོང་པར་མ་བརྟགས་མཐོང་བའི་

169

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགཕྱིར། །སེམས་ལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་མིན། །ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་པྲ་ལ་ནི། །དངོས་མེད་ལས་སྐྱེས་བུ་མོས་མཐོང༌། །མཁའ་ལ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བས། །འདས་དང་མ་འོངས་ཆོས་དེ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་སྣང་ཡོད་མེད་མཐའ་འདས་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། གཟུགས་མཐོང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རྩ་གསུམ་ལས། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་དགག་བྱའི་ཕྱིར། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྲོག་རྩོལ་བྱ། །ཉི་ཟླ་སྒྲ་གཅན་དྲི་ཆེན་དང༌། །དྲི་ཆུ་ས་བོན་འབབ་པའི་ལམ། །ཆུ་མེ་སྟོང་པ་ས་དང་རླུང༌། །ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམས་ཉི་ཟླ་མུན་ཅན་ནི། །ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཏེ། །སྲོག་དང་ཐུར་སེལ་རིམ་པ་ཡིས། །དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུ་ས་བོན་འབབ། །ཐབས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟླ་བ་སྟེ། །ཤེས་རབ་གསུང་ནི་ཉིན་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་སྐུ་ནི་དྲིན་ཆེན་རྩ། །དྲི་ཆུ་འབབ་ལ་གཙོ་བོ་གསུངས། །སྟེང་དང་འོག་གི་རྩ་གཉིས་ནི། །ས་བོན་འབབ་དང་མུན་ཅན་ལ། །ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་མུན་པ་ཅན། །ས་བོན་འབབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྟེང་འོག་རིགས་དྲུག་འདི་ཡིན་ནོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྐུ་དངོས་ཀྱི། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡང་དག་གནས། །སྟེང་འོག་ལྷག་པའི་རླུང་གིས་ནི། །ལུས་ངག་རྩ་ལས་འཆི་ལྟས་ཡིན། །མུན་ཅན་ས་བོན་འབབ་མ་ལས། །སྐྱེ་དང་འཆི་བ་གནས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་དང་འཆི་བའི་དུས་དང་ནི། །འཁྲིག་ལས་ས་བོན་འབབ་པའོ། །ཉི་མ་འཕོ་དང་མཉམ་པ་དང༌། །མུན་ཅན་མ་ཡི་སྟེང་དུ་འབབ། །དུས་སྦྱོར་འབྱུང་བའི་མངོན་མཚམས་སུ། །དབུ་མ་ནས་ནི་མཉམ་པར་འབབ། །རྐང་པ་དང་བཅས་ལྔ་བཅུ་དྲུག །འབྱུང་འཇུག་དབུགས་སོ་མི་དབང་ཀྱེ། །བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔས་ལྷག་པའོ། །དྲུག་བརྒྱ་ཉིན་དང་མཚན་མོ་འོ། །གང་ཡང་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་པ་ཡི། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། །གཡས་དང་གཡོན་པའི་རྩ་ལས་ནི། །འདི་ཡིས་དམན་པ་དེ་རྣམས་འབབ། །ཕྱོགས་གསུམ་དང་བཅས་ལོ་གསུམ་ནི། །བསྒོམ་པ་ཡིས་ནི་དབུ་མར་འཇུག །ཅེས་དང༌། རྟག་པར་གཡོན་པའི་རྩ་ལས་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ། །གཡས་པའི་རྩ་ལ་ས་སོགས་སྟེ། །དབུས་སུ་དྲུག་པ་འབབ་པའོ། །ལྟེ་

170

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བའི་པདྨའི་འདབ་མ་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅུ་རིམ་པ་བཞིན། །དུས་སྦྱོར་གཡས་དང་གཡོན་པ་ལ། །ལུག་སོགས་ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་སོ། །རྩ་བ་གཡོན་དང་དེ་ནས་གཡས། །སྟེང་དང་དབུས་སུ་རིམ་པས་རླུང༌། །དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་དབྱུ་གུ་ནི། །ས་སོགས་སྣ་བུག་གཉིས་ལའོ། །དྲུག་ཅུར་བཅས་པའི་སུམ་བརྒྱའི་དབུགས། །རྩ་ནི་རིམ་པས་འབབ་པའོ། །སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱའི་དབུགས་རྣམས་ནི། །རྩ་ལྔ་པོ་ཡིས་དེ་རྣམས་འབབ། །རྩ་ནི་དྲུག་ཅུ་ཉིན་མཚན་དུ། །ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །འདབ་མའི་དབུས་དང་དེ་ནས་ཤར། །གཡས་དང་གཡོན་དུ་རིམ་པས་རླུང༌། །གཡོན་ལ་རྟག་པར་མཁའ་སོགས་ཏེ། །གཡས་ལ་ས་སོགས་གཞན་མའོ། །གཡོན་དུ་སྲིད་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས། །གཡས་སུ་ས་སོགས་སྡུད་པའོ། །ནུབ་དང་ཤར་དུ་ས་སོགས་རླུང༌། །ཞེས་སོ། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ན། །ཟླ་བ་བདུད་རྩི་ཐུར་དུ་འགྲོ། །སྟེང་དུ་ཉི་རྡུལ་སྒྲ་གཅན་དང༌། །རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌། །རྩ་འཁོར་སྐུ་བཞིར་སྦྱར་བ་ནི། །ནོར་བུར་ཐུགས་དང་གསང་བར་གསུང༌། །ལྟེ་བར་སྐུ་ནི་བདེ་ཆེན་ཕྱིར། །དག་པའི་སྐུ་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་པའོ། །འོག་ཏུ་ཐབས་འགྱུར་རྒྱལ་པོ་ཀྱེ། །སྟེང་དུ་ཤེས་རབ་དག་ཏུ་འགྱུར། །དཔྲལ་བར་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཡིན། །མགྲིན་སྙིང་ལྟེ་བའི་འདམ་སྐྱེས་ལ། །གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ནི། །སྤྲུལ་སོགས་འདི་རྣམས་སྤྲུལ་པར་འཛོད། །ཅེས་སོ། །དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། སོ་སོར་སྡུད་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་གསུངས། །མཚན་མོ་དུ་བ་ལ་སོགས་སྦྱོར་བས་སླར་ཡང་ཉིན་མོ་ནམ་མཁའ་འབར་བ་ལ་སོགས་པས། །སོ་སོར་སྡུད་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་དུས་གསུམ་དངོས་པོ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་སོན་པར་མཐོང༌། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སེམས་བརྟན་བྱས་པས་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་སྤོང། །སྲོག་རྩོལ་གྱིས་ནི་སྲོག་གི་རླུང་དག་ཉི་ཟླའི་རྒྱུ་བ་བྲལ་ནས་མུན་པར་རྒྱུ་བར་བྱེད། །དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་འཇུག་བྲལ་ཞིང་སླར་ཡང་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ཐིག་ལེ་འཛིན་པར་བྱེད། །རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་གི་གཟུགས་ལས་ཟླ་བ་

171

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགབཞིན་དུ་ནམ་མཁར་འོད་མ་འཕྲོ་བར་བྱེད། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁུ་བ་རྡོ་རྗེ་ནས་བརྩམས་མགོ་བོར་དྲི་མེད་བདེ་བས་རབ་གང་འགྱུར། །ནམ་མཁར་བལྟས་པས་གཏི་མུག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་བལྟས་པས་འདོད་ཆགས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྲོག་གི་རླུང་དག་བཀག་པས་སོ། །ཡན་ལག་མེད་པར་བལྟས་པས་ཞེ་སྡང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁུ་བ་དྲི་མེད་བདེ་བ་ཡིས། །སྣ་རྩེར་བལྟས་པས་ང་རྒྱལ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཚངས་པའི་གསུང་ལས་སོ། །སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བཀག་པས་སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྙན་དྲི་མ་བྲལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་པ། །གསང་བ་ལྟེ་བ་སྙིང་ག་མགྲིན་པ་མགོ་བོ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་སུ་ས་ཟུང་རེ། །ཁུ་བ་གྱེན་དུ་སོང་ཞིང་ཁྲག་ཀྱང་འོག་ཏུ་འགྲོ་ལ་ཚངས་དབྱངས་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ལས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དྲི་མ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་གང་གིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་དང་། འཕགས་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལུང་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་གཤེགས་དམ་ཚིག་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་པོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཀྱང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལུང་བསྟན་ཞིང་། །ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོས་སྔོན་ཅན་ལ་ཤ་ཡི་དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཅན་ནག་པོའི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་མ་དྷུ་མ་ཏི་སྲིན་པོའི་དབང་པོ་འབྱུང་། །ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལག་གདུབ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཐོད་པར་ཆང་འཐུང་ཞིང་། །ཁ་ཊཱཾ་ག་དང་རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཆང་སྣོད་ཅང་ཏེའུ་སྟེར་བ་ནག་པོའི་མིང་ཅན་ནོ། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་གོས་སྔོན་དང་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་སྟེར་བ་ན་བཟའ་སྔོན་པོ་ཅན། །ཤ་ཡི་དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་ཐོད་པ་ཅན་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེར་བ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེའོ། །གོས་སྔོན་ཅན་ནི་རྟ་མཆོག་བདག་པོ་དཔལ་ལྡན་ཧ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱིས་བསྣུན་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱོན་གྱིས་སློབ་དཔོན་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པའི་མིག་གཉིས་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགེ་སློང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་ཁུངས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་འདོགས་པ། །སློབ་དཔོན་འོད་བརྟན་ཞེས་བྱ་གཅོད་

172

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྱེད་ཆུ་ཡིས་གྲུབ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་པ་རྣམས། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་ཀྱེ་མ་དེ་ལྟ་དམ་པར་གྱུར་པ་རྨོངས་པ་ཡོད། །དགེ་བཅུ་ལམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་ལྭ་བའི་ན་བཟའ་རྟ་དབྱངས་དང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཙུན་པ་ཟླ་བ་པདྨའི་མྱུ་གུ་ཞེས། །དབང་གོ་ས་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་ལུས་ནག་པོ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་དང་དེ་རྣམས་མཐོང་ཡང་མི་བདག་འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །ཞེས་དང། ཐོག་མའི་ལོ་ནས་ནམ་མཁའ་མཁའ་དང་གཞན་ཡང་ཟླ་བ་ཙིན་ཙི་ནི་ཡི་དབང་ཕྱུག་འབྱུང་། །དེ་ཡི་བཀའ་ཡིས་ཡི་དྭགས་དབང་བསྒྱུར་དུས་ལ་ཀ་སོགས་གྲོགས་ལྡན་སྒུར་མོར་བྱིན་བརླབས་པ། །ཕྱི་ནས་ས་སྟེང་སོན་པའི་གནས་དང་ཞིང་གི་ལྷ་གང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀླ་ཀློ་ཡི། །མགོན་པོ་མ་དྷུ་མ་ཏི་བུ་དང་བུ་མོ་སྤུན་ཟླ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་བྱེད། །དེར་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ལོ་ལ་བརྒྱ་ཡིས་བརྒྱ་ལ་བསྒྱུར་པས་མ་ཁ་ལ་སོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ། །ཀླ་ཀློ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་མུན་ཅན་ཉི་མར་རྟོགས་པ་གང་དེ་ང་ཡིས་བརླག་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་གསུམ་ཆོ་གས་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ནི་དེར་བཞག་ནས། །བདེ་ལ་བཀོད་དེ་ཀ་ལཱ་པ་གང་ལྷ་གནས་དགའ་ལྡན་མཆོག་ཏུ་ཉི་མ་འགྲོ་བར་བྱ། །ནམ་མཁའ་མཁའ་དང་དུས་དང་དབང་པོ་མིག་གིས་དུས་ཀྱི་དུས་སུ་སོན་པའི་ལོ་ཡི་ཚད། །སླར་ཡང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཀླ་ཀློར་འཇུག་སྟེ་ཇི་སྲིད་བཅོ་བརྒྱད་ལོ་ལ་བསྒྱུར་བའི་བར། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་ང་ཡིས་རྩོད་པའི་དུས་དེར་བྱུང་ནས་དེ་རྣམས་གཞིག་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

173

དབང་གི་རྣམ་བཤད་གསང་མཛོད་ལྡེ་མིགའདིར་སྨྲས་པ།
ཀྱེ་མ་རྒྱུད་རྒྱལ་དང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉི། །
དུས་དང་རྨོངས་པའི་ཆུ་འཛིན་སྟུག་པོའི་གོས། །
བསྟེན་པར་མི་རིགས་ཆོས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་མཁར། །
དགོངས་དོན་གཟི་འོད་ཕྱེ་ལ་འགྲོ་བར་སྐྱོངས། །
སྙིང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་སྡུག་ཁོ་ན་ལ། །ཆགས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཇི་བཞིན་འཆད་པ་པོ། །མ་རྙེད་ཉན་པ་དག་ཀྱང་མ་རྙེད་ན། །ང་ཡི་གྲོགས་ནི་མཛད་པའི་དུས་ཡིན་ཀྱེ། །འདི་ན་མ་བསླབ་བྱིས་པའི་རྡོལ་གཏམ་དང༌། །མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་མུན་ནང་འདོམ་འཇལ་དེར། །མཁས་པ་བདག་ཀྱང་དོན་བྲལ་ཁང་བུ་རུ། །གྱི་ནར་སྡོད་པ་གཟིགས་སམ་དུས་འཁོར་ཀྱེ། །མ་འདྲིས་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་བདག་གྱུར་ནས། །མ་བརྟགས་འཁྲུལ་བས་འཁྱམས་པའི་མ་རྒན་འགྲོ། །མ་རིག་མུན་སེལ་དུས་འཁོར་མན་ངག་གིས། །མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀུན་བཀང་ནས་མེས་པོ་ཡིས། །མ་ཕྱིན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་རྡོར་གྱིས་ཉང་སྟོད་གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་ནས་བྲིས།

175

དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།

༄༅། །དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང་དངོས་
གྲུབ་སྣང་བའི་གཏེར་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །
དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།

ན་མ་སྭ་ར་སྭ་སྟྱཻ། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །གདུལ་དཀའི་
དགྲར་བཞེངས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་མཛད་ཉིད། །མི་ཡི་རྣམ་རོལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞབས། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་མགོན་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །ལུས་འཇོམས་གཤིན་རྗེ་སེམས་འཇོམས་རྨོངས་པའི་བདུད། །ཀུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ། །མངོན་སུམ་མཇལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་བཅུ་གཉིས་བདག །དངོས་གྲུབ་སྣང་བའི་གཏེར་ཆེན་དེང་འདིར་སྤེལ། །རྒྱུན་མེད་བུམ་སྟོང་འབྱོ་བའི་ངང་ཚུལ་དང༌། །མི་བར་ཉམས་པའི་ནོར་སྐྱོང་ཞུགས་མིན་པར། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ངད་བྲོ་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །སྐལ་ལྡན་རྣམ་སད་དགའ་སྟོན་འགྱེད་ལ་སྤྲོ། །དེ་ལ་འདིར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རྗེ་བླ་མས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལྟར། གནས། ཡོ་བྱད། འདུག་སྟངས་སོགས་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོར་བསྡུས་བྱེད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད། སྔོན་འགྲོའི་གཏེར་མ་རྒྱུན་ཏུ་མི་དགོས་ལ། ཐོར་ཐུན་དང་མཚམས་སྡོམ་པའི་ཐོག་མར་

176

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྱེད་ན་འདི་ལྟར། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པར་གྱུར་པར་བསམ། ནང་མཆོད་བྱིན་རླབས་ནི་བསང་ཆུ་གཏོར་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱིས་བགེགས་བསངས། ཨོཾ་སྭ་བྷ་ཝ་ཤུངྷཿསརྦ་ངྷཱརྨཱཿསྭ་བྷ་ཝ་ཤུངྷོཉ྄་ཧཾ། གིས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ། ཞེས་པ་ནས།དབུས་སུ་བཾ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་ཆུ་མཱུས་མཚན་པ། ཞེས་བསྐྱེད། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ཟ་མ་ཏོག་གི་ལྷན་ཐབས་རྣམས་དང་འདྲ། མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་ནི། ཧྲཱི་ཥྚྲཱིཿས་བསངས། སྭ་བྷ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན། ཞེས་པ་ནས། རོལ་མོ་རྣམས་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང༌། རྣམ་པ་མཆོད་རྫས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ཨརྒྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ནས་ཨོཾ་ཤཔྟ་ཨཱཿཧཱུཾ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེ་ནས། རང་ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མུ་མེད་པར་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྲོ་བོ་དང་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བླ་མ་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་ཀར་ཐིམ། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །བླ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་དྲག་པོ་ཆེ། །ནས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་པས་བླ་མ་རིགས་བདག་བྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ།།རང་གི་སྙིང་གིའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་ཙ་རྩི་ཀ་དཀར་མོ། ཕག་མོ་སྔོན་མོ། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ། གཽ་རཱི་ལྗང་ཁུ་ཕྱག་ན་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར།

177

དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།

ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚཱིཿཧས་མཆོད་ཡོན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱིས་ཞབས་བསིལ། ཨ་ོཾཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཏུ་ཥྚཾས་དྭ་ད་མཿཀ་གཿགཿགཿཡིས་ཡིས་དྲཾ། ཨོཾ་ཀུ་མཱ་ར་རཱུ་བི་ནེ་ཛཿཛཿཧཱུཾ་ཕཊ་ཀྱིས་མེ་ཏོག།ཨོཾ་ཧྲཱིཿཧཿཧེ་ཕཊ་ཀྱིས་བདུག་སྤོས།ཨོཾ་དཱིཔྟ་ལོ་ཙ་ནི་ཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་མ་ཧཱ་ཨཊྚཊྚ་ཧ་ས་ནི་དི་ནི་དིཔྟ་ཡ་སྭཱཧཱས་མར་མེ། ཨོཾ་བཛྲ་ནཻ་ཝིཏྱ་ཨཱཿཧཱུཾ་གིས་ལྷ་བཤོས། ཨོཾ་བཛྲ་ཤཔྟ་ཨཿཧཱུཾགིས་རོལ་མོ་རྣམས་ཕུལ་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས་སླར་བསྡུའོ།།སྡིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ།།ནས། བདག་གིས་བདེར་འགྲོར་ཡོངས་སུ་བསྔོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ།།ནས། རབ་ཏུ་དང་བས་བསྟེན་པར་བགྱི། །ཞེས་དེ་དག་གི་དོན་ཡིད་ལ་བསམ་ལ་བརྗོད་དོ། །སྡིག་བཤགས། ཡི་རང༌། བསྔོ་བ། སྐྱབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད། ལུས་དབུལ་བ་དང༌། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་བྱ། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱེད་ན།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །ནས། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་བརྗོད། སྡོམ་བཟུང་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་མི་འོངས་སོ།།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་དང༌། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་དགའ་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །ཨོཾ་སྭ་བྷ་ཝ་ཤུདྡྷཿསརྦ་ངྷརྨཱཿསྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུད་ངྷོཉ྄་ཧཾ། ཨོཾ་ཥཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་
སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོཉཱ་ཧཾ། རང་དང་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གྱུར་སྙམ་དུ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་དྲན་ནས་སྣང་མེད་ལ་འཇུག་ཅིང༌། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ལ་ཆོས་སྐུའི་ང་རྒྱལ་འང་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་འབར་བའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཟླུམ་

178

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པོ་བུམ་པས་མཚན་པ། ནས། ཁ་དོག་སྣ་ལྔའི་མེ་དཔུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་སྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བྱའོ། །སྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་བསྒོམ་ཀྱང་ཆད་སྐྱོན་མི་འོངས་ལ། སྒོམ་འདོད་ན། རྭ་བའི་དབུས་སུ་བྷྲཱུཾ་ལས་བཀའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་ནས། སྐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་ཤིང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་སྤྲིན་ལྟར་འཁྲིགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པར་གྱུར་པར་བསམས། ལཱ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྔགས་མ་བྱུང་ཡང་བཟླས་པ་བྱ་བར་འདོད་ན། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་སྔགས་བཟླའོ་གསུངས་པའི་སྔགས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ཁྲོ་བཅུའི་སྔགས་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཟིན་བྲིས་དག་ལས་བྱུང་ལ། བླ་མ་དག་གི་

གསུང་རྒྱུན་ལས་གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་སྔགས་འདི་བཟླ་བར་གསུངས་ཏེ། ན་མཿས་མནྟ་བུདྡྷ་ནཱཾ། ན་མཿས་མནྟ་ངྷརྨ་ནཱཾ། ན་མཿས་མནྟ་སཾ་གྷཱ་ནཱཾ། ཨོཾ་སི་ཏ་ཏཱ་བ་ཏྲེ། ཨོཾ་བི་མ་ལེ། ཨོཾ་ཤཾ་ཀ་ར། ཨོཾ་པྲ་ཏྱཾ་གི་ར། བཛྲ་ཨུཥྞཱི་ཥ་ཙཀྲ་ཝརྟི། སརྦ་ཡནྟྲ་མནྟྲ། མཱུ་ལ་ཀརྨ། བནྔྷ་ནཱཾ། ཏཱ་ཊཱ་ནཱཾ། ཀཱི་ལ་ནཱཾ་བཱ་མ་མ་ཀྲཱྀ་ཏེ། ཡེ་ན་ཀེ་ན། ཙིཏྟ་ཀྲི་ཏཾ་ཏ་ཏ། སརྦནྟུ་ཚིནྡ་ཚིནྡ། བྷིནྡ་བྷིནྡ། ཙི་རི་ཙི་རི། གི་རི་གི་རི། མཱ་ར་མཱ་ར། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་པའི་སྔགས་འདི་མན་ངག་གི་གནད་ལྔ་དང་ལྡན་པར་བཟླས་ན་བར་ཆད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བྱད་ཁ་དང་རྦོད་གཏོང་བཟློག་པ་ལ་བསྔགས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིའམ་འོག་ཏུའང་བཟླས་པར་བྱ་བ་ནི་སྔགས་རིམ་དང་ཊཱོམ་བྷི་བའི་དགོངས་པའོ། །གདུལ་བྱའི་བགེགས་རྣམས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་སྒོས་བཅུར་བསྡུས་ཏེ། དེ་དག་འདུལ་བྱེད་ཁྲོ་བོ་བཅུར་མཛད་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་བསྲུངས་པའི་དོན་དུ་སྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་བཀའ་བསྒོས་ནས་འཇོག་པ་འདི་སྔགས་མ་བཟླས་ཀྱང་བསྲུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བཀོད་ནས་བགེགས་ཚར་གཅོད་པ་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ནས། རང་གི་ལྷའི་སྒོམ་བཟླས་སོགས་བྱ་བར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞད་པས་གྲུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲུང་འཁོར་རོ། སྲུང་འཁོར་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་མི་བསྒོམས་ན། རཱ་བའི་དབུས་སུ་སཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་དགོས། རང་ཉིད་གནོད་མཛེས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་མཐིང་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་ནས། རྩིག་པའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་

179

དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།

རིན་པོ་ཆེའི་ཕ་གུ་རྗེའི་ཕྱི་རྩོམ་དག་ལ་ཕ་གུ་དམར་པོ་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་རྒྱ་གཞུང་ལས་ཀྱང་དམར་པོ་ཁོ་ན་མང་བས་དེ་ལྟར་དགོས། སེར་པོས་བསྐོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་ཟླུམ་རྒྱུད་ལས། རེ་མིག་དགུ་པ་ཟླུམ་པོའོ། །ཞེས་དང་། ཤྲཱིབྷ་དྲའི་དཔའ་ཅིག་སྒྲུབས་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡི་དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་པ་འདྲ་བ་བསམ། ཞེས་དང་། ལཱ་ལི་ཏས་ཀྱང་། དེ་ཡི་དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། རེ་མིག་དགུ་པ་ཟླུམ་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དཔའ་ཅིག་ལའང་དབུས་སུ་རེ་མིག་དགུ་དགོས་སོ། །པོར་བསྐོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གདུང་བཞིས་མཛེས་པར་ཕུབ་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་བྱེད་པའི་དུར་ཁྲོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ངྷཱིཿསེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྲི་ནས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཟླ་བ་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ནས། མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྣ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་གསུས་པ་ཆེ་བ་གཅེར་བུའི་གཟུགས་ཅན་མཚན་མ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ། སྨིན་མ་དང༌། ནས། ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་དྲག་པོ་དང་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་དང་ལོག་འདྲེན་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་རྣམས་ཁ་སྦུབ་དུ་བྱས་ཏེ་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་ནས་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། ལཱ་ལི་ཏའི་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐོར་ལས། སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་དང༌། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང༌། ཛྙཱ་ནཱ་ཀ་རའི་འགྲེལ་བ་མན་ངག་གི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང༌། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་ཡོད་ཞབས་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལས། སྔོན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ་དབང་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམས་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ལ། ཤྲཱི་བྷ་ཏྲས་སྒྲུབ་ཐབས་ཡང་འདི་དང་མཐུན་ལ། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྙེན་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་རྗེས་སྒོ་གསུམ་བརླབས་པ་མཛད་ཅིང༌། དཔའ་ཅིག་

180

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་དང༌། ཞེ་དགུ་མར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱེད་ཚུལ་མི་གསལ་ཡང༌། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདིར་ནི་སྔ་མ་གསུམ་ལྟར་བཀོད་ཅིང༌། ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་བཅུ་གསུམ་མར་བཀོད་ཅིང༌། བར་བ་གསུམ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོག་པས་གཅིག་ཁོ་ན་ཚད་མར་མཛད་ནས་གྲུབ་ཆེན་གཞན་གྱི་གཞུང་འགོག་མི་རུང་བར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བཤད་པའོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་འཁྲུལ་འཁོར། གཏོར་མ། སྦྱིན་སྲེག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་ཡང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། བསམ་སྒང་བ་ཆེན་པོའི་ལྷན་ཐབས་ལྟར་

བྱས་ཀྱང་ཆོག །དེའི་མིག་ཏུ་ཀྵིཾ་དཀར་པོ་ནས། ལྟེ་བར་སཾ་དཀར་པོ། སྤྱི་བོར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨཱཿལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཧཱུཾ་ཡིག་མཐིང་ཀ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ། ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཧཱཿབྷོ་ནས། ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཀྱིས་ཁྲོ་བོ་སྤྲོས་ལ་བགེགས་བསྐྲད། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཧཿསོགས་ཀྱིས་མཆོད། ཨོཾ་མུངྒ་ར་ཛཿཞེས་པ་ནས། ཆུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་རྩ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རང་གི་སྙིང་ཀ་ནས་མཆོད་ལྷ་སྤྲོས་ནས་མཆོད་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ཡ་མཱནྟ་ཀ་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ནས། ཤཔྟ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། སྤྲོ་ན་འདོད་ཡོན་ལྔ། རྒྱལ་སྲས་སྣ་བདུན་འང་འབུལ། ནང་མཆོད་ནི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་སྤྱི་གཙུག་གི་ཐང་ནས་འཐོར་ལ། མཆོད་དོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་འབྱུང་གནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཆེ་གེ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་དུ་ཨོ་ཨཱཿཧཱུཾ། སྲད་རྒྱུད་པས་རྩ་བའི་བླ་མའི་མཚན་མགོ་འདིར་འདོན། མཇུག་ཏུ་མི་འདོན་པ་ལེགས་པར་གོ་སྟེ། བླ་མ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང༌། ལུང་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཟུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་སྨིན་མཚམས་ཐད་ནས་འཐོར་ལ།

181

དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།

དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་༝། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་༝། ལཱ་ལི་ཏ་བཛྲ་གྱི་༝། ཞེས་པ་ནས། རོང་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་ཞལ་དུ་༝། བླ་མ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་༝། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་༝། མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་ཞྭ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་༝། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་༝། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོའི་༝། འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་འཕེལ་བའི་༝། རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀྲ་ཤིས་འཕགས་ཀྱི་༝། པཎ་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་༝། རྡོ་རྗེ་འཆང་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས་ཀྱི་༝། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་༝། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོའི་༝། རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་༝། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ངག་གི་དབང་པོའི་༝། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི། ཡང་ཉེ་བརྒྱུད་ནི། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་༝། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་༝། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་༝། རྗེ་མན་འདྲ། བླ་མ་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་རྗེས་སུ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཇོག་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོའི་ལྷན་ཐབས་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་དབང་བསྐུར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གནང་བའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་༝། ནང་མཆོད་སྙིང་ཀའི་ཐད་ནས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ནང་མཆོད་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས། གཞན་ཡང་སྔོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ། ནས། སྲུང་མ་དམ་ཚིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་༝། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ།ནས། ཀླུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་༝། པུས་མོའི་ཐད་ནས། གཞི་བདག་གཉུག་མར་ནས། ལྷར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ནང་མཆོད་རང་གི་ལྕེ་ལ་བཞག་ལ། ཨོཾ་ཨ་མྲྀ་ཏ་སྭ་ཐ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷ་ཝ་ཨངྨ་ཀོ་྅ཧཾ། དེ་ནས་རང་གིས་སྤྲོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་ལ། སྤྲོ་ན་འཇམ་དཔལ་གསེར་མདོག་མ་དང༌། བསྡུ་ན། གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཁྱབ་པའི་སྐུ། །ཞེས་པ་ནས། འཇིགས་བྱེད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་གཙོ་བོར་འདོན་ཅི་ཐུབ་དང༌། གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཁྲིད་ལྟར་སྐྱོངས་ལ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་བཟླས་པ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་མར་དག་པ་དྲན་པ་ནི། ཞལ་དགུ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་

182

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཚོན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཕྲེང་བསྐྱེད་ཆོག་ནི། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་མན་ངག་འདི་ཡིན་ཏེ། རྡོག་མ་རེ་རེ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བལྟའོ། ཡང་ན་མི་མགོ་ཁྲག་འཛག་པའི་ངོ་བོར་བསམ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་དགྲ་ནག་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དེར་དགོངས་པའོ། ཕྲེང་བ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་ལས་ཕྲེང་རྡོག་རྣམས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། ནས་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ། སྔགས་བཟླས། ཞུ་བ་ལས་ཁྲག་འཛག་པའི་མི་མགོར་གྱུར་པར་བསམ།འདིར་སྟབས་བདེ་བར་བྱས་ལ། ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱང་རུང། འདིར་ཞི་ཁྲོ་སྦྲག་སྒྲུབ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། འཇུག་པ་བདེ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་གདན་ཟླ་གདན་དང་ཧཱུཾ་ཡིག་ངྷཱིཿཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་སྔགས་ཀྱི་བསྐོར་བ་ལས་འོད་འཕྲོས། རིགས་དྲུག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་པ་དང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སོགས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་བསྡུས་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་པས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་རིགས་གནས་རབ་འབྱམས་ལ་བློ་གྲོས་ཉི་འོད་ལྟར་གསལ་བར་བསམ་ལ་སྔགས་བཟླས། དེ་ནས་སྔར་ལྟར། ཟླ་གདན་ཉི་གདན་དང་ངྷཱི་ཡིག་ཧཱུཾ་དུ་བསྒྱུར་ལ། རང་གི་སྙིང་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་སྔགས་གསུམ་ཕྱི་ནང་དུ་གཡས་བསྐོར་དུ་འགྲེང་སྟེ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་དང། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་རྩ་ཞལ་གྱི་སྣ་སྒོ་ནས་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྣའི་བུ་ག་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྔགས་ཕྲེང་ལ་ཐིམ་པ་དང་ཞལ་དགུ་དང་སྤྲོས་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། བཟླས་པའི་སྐྱོན་དགུས་སོགས་དང་། ཐེ་ཚོམ་སོགས་དང་ཡང་བྲལ་བར་བྱའོ།། དེའི་ནང་ནས་གདོང་དྲུག་ལྟར་སེམས་མ་གཡེངས་པ་དང། ལཱ་ལི་ཏས། ཡི་གི་འབར་བར་བསྒོམ་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་དག་ནི་མྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔགས་ཡི་གེ་འབར་བ་འདི་གལ་ཆེ་ལ། སྔར་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་ཚུལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་གསང་འདུས་རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ་མང་པོ་དང། ཡེ་ཤེ་ཞབས་སྐོར་དང། དགྲ་ནག་སྐོར་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དོར་ནས་བླུན་པོའི་བློས་བྱས་ལ་སྙིང་པོར་མ་འཛིན་ཞིག།། བཟླས་བྱའི་སྔགས་ནི། ཨོཾ་ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ས་དོ་མེ་ཡ། ཡ་མེ་དོ་རུ་ཎ་ཡོ་ད་ཡ། ཡ་ད་ཡོ་ནི་ར་ཡ་ཀྵེ་ཡ། ཡ་ཀྵེ་ཡཙྪ་ནི་རཱ་མ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། རྩ་སྔགས་སོ། །ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿ་ ཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། སྙིང་པོའོ། །ཨོཾ་ཡ་མཱནྟ་ཀ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཉེ་སྙིང་ངོ་། །གྲངས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་

183

དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།
ཚུལ་མང་ཡང་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་པ་དང་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་རྣམས་ལ་སྙིང་པོ་འབུམ་བཟླས་པས་ཆོག་སྟེ། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དེ་ནས་བླ་མ་ཁྲོ་བ་མེད་པ། སྔགས་དང། ཕྱག་རྒྱ་དང། རྒྱུད་ལ་མཁས་པ། ཞེས་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང། བསྙེན་པ་ལ་ཐུག་པར་བྱས་ནས། ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྙིང་པོ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་བཟླས་པར་བྱ་སྟེ་དང་པོ་བསྙེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ལས་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མ་ངེས་ཀྱང༌། རྒྱུད་ལྟར་ལས་རབ་འབྱམས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་མན་ངག་ལྟར་གྱི་བསྙེན་པ་དང༌། ལྷས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པས་གྲངས་བྱེ་བ་དགོས་ཏེ། ཛྙཱ་ན་ཀ་རས། སྔགས་པས་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ནི། །བྱེ་བ་བཟླས་ནས་ལས་རྣམས་བརྩམས། །ཡང་ན་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་བྱ། །གཞན་དུ་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་དཔྱས། །ཞེས་དང༌། གདོང་དྲུག་གི་རྒྱུད་ལས། བྱེ་བ་ཚང་བར་བཟླས་པ་ཡིས། །རབ་འབྱམས་ལས་ལ་མི་འགྲུབ་པ། །མེད་དེ་དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ཅེས་དང༌། ཀྱེ་རྡོར་སོགས་དུ་མར་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྔ་མ་ལ་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་འབུམ་གྱི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་མན་ངག་ལྟར་བྱས་ན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་བཞེད་མོད། བོད་འདིར་སྦྱིན་སྲེག་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཤེས་གསུངས་པ་ད་དུང་ཕལ་ཆར་གྱིས་མ་ཤེས་འདུག་སྟེ་དེ་གཉིས་གཏན་མི་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་མཚན་མ་ཇི་ལྟར་འོང་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་མོད་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །བཟླས་པས་སྐྱོན་སླར་ཡང་མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཞིང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་འདོན་ལ། གྲུབ་ན་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏོར་མ་འབུལ་བ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་གཏོར་མ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱིན་སྲེག་བཟླས་པ་དང༌། །རབ་གནས་ཞི་བ་རྒྱས་པ་དང༌། །དབང་དང་བསྐྲད་པ་བསད་པ་དང༌། །འབྱུང་པོ་གནོད་སྦྱིན་མོ་སྒྲུབ་དང༌། གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་དུས་རྣམས་དང༌། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །མྱོས་བྱེད་གཏོར་མ་མེད་པར་ལས། །མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཐ་ནའང་ཐུན་ཐ་མ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་གཤམ་ཡིན་ན་བདག་བསྐྱེད་གསར་དུ་མི་དགོས་ལ་མིན་ན་རང་འཇིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་བྱ། མདུན་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་སྲུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལས། ཆོས་འབྱུང་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་

བརྟེན་པ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་སྒོ་གསུམ་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའམ། བསྡུ་ན། མདུན་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་

184

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཧཱུཾ་སྔོན་པོའི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀུག་སྟེ་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ་ཀྵིཾ། རྣ་བར་ཛྲིཾ། སྣར་ཁཾ། ལྕེར་རཾ། དཔྲལ་བར་ཀཾ། ལྟེ་བར་སཾ། སྤྱི་བོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དྲངས་པར་བསམ་ལ། ཛཿ འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་ཞེས་སོགས་མན་སྔར་ལྟར། སྤྱན་དྲངས་པ་ནས།གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཧཱཿསོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མཆོད་དང༌། ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད། གཏོར་མ་ལ་ཚིམ་
པའི་དང་ལས་བཅོལ་གྱི་དང༌། ཕུར་གདབ་ཀྱི་གཏོར་མ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས། འདིར་འབུམ་གཏོར་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གཏོར་མའི་རྒྱུ་སྣོད་དབྱིབས་སོགས་ལས་མཐུན་སླ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་བྱས་ལ། ནང་མཆོད་ལྟར་བསང་སྦྱང༌། བསྐྱེད་པ། བརླབས་པ། མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྗགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དཀར་པོ་འོད་གྱི་སྦུ་གུ་ཅན་གྱིས་གཏོར་མ་དྲངས་དེ་གསོལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨོཾ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝ་ཡ་ཨདྷི་པ་ཏི་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ལན་གསུམ་མམ་བདུན་སོགས་བརྗོད་ལ་དབུལ། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། བསྟོད་ལ་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ། གཏོར་མ་གཉིས་པ་ལ།

ཡ་མ་རཱ་ཛཱ་ཚར་གཅིག་བརྗོད་ལ་སྔགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཨོཾ་བྷཱུ་ཙ་ར་ནཾ། ནས། ཕཊ་སརྦ་བྷུ་ཏེ་བྷྱཿ ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་འབྱུང་པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ལ་ཕུལ་ནས་མཆོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་དེ། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཁས་བླངས་པར་བསམ། འདིར་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལས་གཤིན་ལའང་གཏོར་མ་དབུལ་

དགོས་པས། མདུན་དུ་པདྨ་ཉི་མ་མ་ཧེའི་སྟེང་དུ་ཡ་ལས་ཐོད་དབྱུག་ནས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་གྱིས་དམ་ལ་བཞག །ཨོཾ་ཀ་ལ་རཱུ་པ་ཡེ་གྷྲིཧྣེདཾ། སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལྔའི་སྔགས་སྦྱར་བས་ཕྱི་མཆོད་དང༌། ནང་མཆོད་ཀྱང་ཕུལ། ལྗགས་སྔར་ལྟར་བརླབས་པས་

185

དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང།

གསོལ་བར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་སརྦ་བིགྷྞན་ཤ་དྲུཾ་མཱ་ར་ཡ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི་ཧཱུཾ་ཕཊ། གསུམ་མམ་བདུན་གྱིས་ཕུལ་ལ། ཧཱུཾ་འཆི་བདག་ནས་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཛོད། །ཨོཾ་ཀཱ་ལ་རཱུ་པ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཁས་བླངས་པར་བསམ། དེ་ནས་གཏོར་མགྲོན་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་ལ། རྟེན་ཡོད་ན་བརྟན་བཞུགས་བྱ། མེད་ན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་མུཿ ཞེས་བརྗོད་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགྲོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། མགྲོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ པར་བསམ་ལ། རྣམ་དག་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ལས། །བྱུང་བའི་དགེ་བས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་ཡིས། །འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། །ཐུན་མཐར་བདག་སྐྱེད་ཉེར་བསྡུ་དང༌། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་པ་དང༌། བཟའ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར། ཁྲུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣལ་རྒྱལ་ལྟར་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པར་བྱས་ཏེ་སྐལ་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་རེ་བ་བསྐང་བར་བྱའོ། །
སྨྲས་པ། རྩོད་བྲལ་རྒྱུད་རྒྱལ་ལས་གསུངས་རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་ཚོགས། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུས་ཉམས་བཞེས་བྱིན་རླབས་གཟི་
འབར་དཔལ་ཆེན་པོ། །དཔའ་ཅིག་སྒྲུབ་ཐབས་ཆོག་སྒྲིགས་དངོས་གྲུབ་ཁང་བཟང་ཚོན་བཀྲ་བ། །བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཅན་དེང་འདིར་གྲུབ། །ཕཻཾ་སྒྲས་ཊཱ་ཀི་དབང་སྡུད་སྡིགས་མཛུབ་དངོས་གྲུབ་མྱུར་ལ་རིམ་གཉིས་ཟབ་གནད་འདོམས། །ཞལ་ཕྱག་སྐུ་སོགས་ཞི་ཁྲོ་གཉིས་ཚང་རྒྱུ་ལུས་མེ་ཐབ་བློ་དྲོད་འབར། །ཁ་ཊྲཾ་འབར་འཛག་དགའ་བདེ་སྡིག་ཅན་བཙན་ཐབས་འཚང་རྒྱར་སྐྱེས་བུ་གསལ་ཤིང་བསྐྱོན། །དུས་མཐར་ཆེར་བསྔགས་ཤེས་ནས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོ་བསྒྲུབ་ལ་མི་བརྩོན་བློ་ལྡན་སུ། །རྨོངས་བའི་རྔམ་ནག་ལས་ཉོན་རྦ་རླབས་མང་འཁྲུག་སྲིད་པའི་མཚོར། །བྱིང་བའི་མ་རྒན་སྐྱེ་འཆིས་རབ་རྨོངས་དགྲ་གཉེན་སྒྲོ་བཏགས་འགྲོ །འཇམ་དཔལ་དེད་དཔོན་དྲིན་ལས་ཕ་རོལ་རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་གླིང༌། །རིང་མིན་མྱུར་བར་ཚེ་འདིར་ཕྱིན་ནས་གཏན་བདེའི་དབུགས་འབྱིན་ཤོག །འདིར་འབད་དགེ་བའི་ལམ་བཟང་ཟླ་བྲལ་འདི། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་རྒྱས་བསྒྲུབས་པ་པོས། །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་

186

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
སྟོན་ལ་སྤྱོད་ཅིང༌། །འགྲོ་ཀུན་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་ཅིག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷན་ཐབས་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་ལུང་དངོས་གྲུབ་སྣང་བའི་གཏེར་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྔ་མོ་ནས་གསང་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་དགེ་སློང་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སུ་ཝ་རྞ་དང་གླ་རྩི་སྐྱེས་ཆེན་གཉིས་དྲི་བ་དང་བཅས་པས་བསྐུལ་ཞིང༌། གཞན་ཡང་དཀའ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་མང་པོས་ཀྱང་གྱིས་ཞེས་པ་དང༌། སླད་ནས་དར་རྩེ་མདོའི་སྡེ་པ་དཔོན་ས་དཀར་འོག་པའི་ཆོས་མཛད་དཔོན་པོ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྫས་དང་བཅས་ཡང་ཡང་བཀས་བསྐུལ་ངོར། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཆེན་པོ་དང༌། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཡབ་སྲས་དང༌། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འགྱུར་བ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་ལེན་པའི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་མང་ཐོས་སྤོང་བ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལྔ་འདིའི་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཟིན་བྲིས་ཡན་ཆད་མན་ངག་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་དང་བཅས་ཅི་རིགས་ཐོབ་ཅིང༌། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྭ་སྐྱོ་ཞང་སོགས་ཀྱི་ཡིག་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་གཉིས་པ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའི་གཟིམས་ཁང་གི་ཉེ་འདབ། དགེ་འཕེལ་གྱི་རི་རྩེ་མཁའ་སྤྱོད་གུར་ཁང་ནས་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང༌། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

187

བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ།

༄༅། །དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དཔེ་རྙིང་ལྟར་དང་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་གིས་

མཛད་པ་ལྟར་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་
ཆིངས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ་ནཱ་རོ་པའི་
གསུང་ལྟར་བཞུགས་སོ། ། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ།

ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་རྒྱལ་བར་མགོས་བཏུད་དེ། །ཡན་ལག་བཞི་དང་དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་བཞི། །ཏིང་འཛིན་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས། །འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོར་སྦྱར་ཏེ་འཆད། །བསྙེན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཆེན་བཞི། །ཡེ་ཤེས་ས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ། །བསྙེན་པའོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཞུགས། །ཉི་ལྡང་པ་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་བར། །ཉེར་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ལ་ཉེ། །སྒོ་གསུམ་རླབས་ནས་རིགས་བདག་དབང་སྐུར་བར། །སྒྲུབ་པའོ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བསྒྲུབ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག །སྒྲུབ་ཆེན་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་སྡུད་པའི་ཆིངས། །ཚོགས་ཞིང་བསྲུང་འཁོར་དེ་མིན་ཡན་ལག་ཙམ། །ཡེ་ཤེས་ས་ནས་ཉི་ཟླའི་བྱང་ཆུབ་

188

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ་མངོན་བྱང་ལྷག་མ་གསུམ། །རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ནས། །ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ཟིན་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་ནས་ནི་མཆོད་སྔགས་ཀྱི། །ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་འདོད། །འདི་བཞི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆིངས་ཙམ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་ས་ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བར། །དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྤྲུལ་སྔོན་དུ་གཉིས་སྦྱོར་ཕྱིར། །པདྨར་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང༌། །སྤྲོ་བསྡུའི་བར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །དཀྱིལ་འཁོར་དགོད་བྱའི་ལྷ་རྫོགས་ཏིང་འཛིན་ཕྱིར། །ཕྲ་ཐིག་ནས་བཟུང་ཞི་སོགས་བསྒྲུབ་པའི་བར། །ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །འཕྲིན་ལས་རྗེས་མཐུན་ཏིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཙོ་ལ་མི་བསྐྱོད་བཅུག་པས་ཞེ་སྡང་རྡོར། །ཏིང་འཛིན་སྔ་མ་གཉིས་སུ་མཁས་རྣམས་འདོད། །འདི་གསུམ་མངོན་རྟོགས་ལས་བཅས་སྡོམ་པའི་ཆིངས། །གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སླ་འོ་ཚོགས་ཞིང་ནས། །སྡོམ་བཟུང་བར་ནི་སྙིང་རྗེར་དམིགས་དེ་ཉིད། །སྲུང་ལ་གཙོ་བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱེད་ཕུར་བུས་གདབ། །རྭ་བའི་དེ་ཉིད་བཞི་སྟེ་སྔོན་འགྲོ་དྲུག །ཡེ་ས་རྡོར་ས་རྟེན་སྐྱེད་ལྷག་མོས་དགོད། །དེ་བསྡུ་འོད་གསལ་གཞུག་པའི་དེ་ཉིད་དྲུག །བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་ལ་ནི་ཕྱེ་བར་འདོད། །ཉི་སོགས་ལྡང་དང་ཟླ་དང་ཡེ་ཙམ་དང༌། །ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྐུ་རྫོགས་སྤྲུལ་སྐུར་སྒྱུར། །ལུས་རྟེན་སྒོམ་དང་ཕུང་པོ་གཤེགས་པར་བསྒོམ། །ཁམས་བཞི་གཤེགས་མ་མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྒོམ། །གཟུགས་སོགས་སེམས་མ་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ། །ལྡང་བའི་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་བར། །དེ་ཉིད་བཅུ་གསུམ་ཉེར་སྒྲུབ་ཡན་ལག་ཡིན། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཐུན་མོང་དེ་ཉིད་བཞི། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཏིང་འཛིན་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ཉིད་དྲུག་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །རིག་མ་འདུ་བྱ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང༌། །གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་དང༌། །ཁྲོ་བོ་དབྱུང་དང་ཕྱག་མཚན་ཐིག་ལེ་དང༌། །ཡིད་བཟླས་ངག་བཟླས་དོན་དམ་གཞུག་དེ་ཉིད། །བསྐུལ་དང་མཆོད་བསྟོད་དང་ནི་ཉེར་བསྡུ་དང༌། །ཁ་

189

བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ།

ཟས་ལུས་རྟས་དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་དང༌། །འབྲིང་གི་དེ་ཉིད་དག་སྟེ་ཞེ་དགུའོ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་འདི་བར་གྱི། །དེ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེ་དགུའི་འདྲེན་ཚུལ་དག་རིམ་རྙིང་པ་བཞིན། །ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བྲིས། །དགེ་བས་འགྲན་བྲལ་འདུས་པའི་ལུགས་བཟང་པོ། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རབ་རྒྱས་ཏེ། །མ་རྣམས་ཚེ་གཅིག་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །སྨྲ་བོ་འདུས་དགའ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་རྡོར་ལགས། །
མཁྱེན་པའི་གཏེར་དང་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་མ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་བླ་མ་ལ། །གུས་པས་ཕྱག་བྱས་སླར་ཡང་འདུས་པ་ཡི། །རིམ་གཉིས་ཆིངས་ཀྱི་གནོད་དོན་འགའ་ཞིག་དབྱེ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང༌། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང༌། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། །ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་དྲུག །གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་བར། །རྣལ་འབྱོར་ལ་ནི་དེ་ཉིད་བཅོ་ལྔ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །དེ་རྗེས་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །སྤྲུལ་སྐུ་སྒྱུར་ནས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོའི་བར། །དེ་ཉིད་བདུན་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །སྐུ་ནས་རིག་མ་འདུ་བྱ་སོགས་དེ་ཉིད། །དེ་ཉིད་བདུན་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། བཅུ་བདུན་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གཤེགས་པ་དབྱུང་ནས་ཁྲོ་བོ་དབྱུང་པའི་བར། །དེ་ཉིད་ལྔ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི །རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང༌། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྔ། ཞེས་གསུངས། ཕྱག་མཚན་ནས་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པར། །ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་དེ། རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུས་བསྐྱེད་རིམ་ཀུན་བསྡུས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཞི་བཅུ་དགུ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། །

190

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་ཆིངས་བཤད་ན། །བསྙེན་དུས་སྒྲུབ་དུས་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡོད་པར། །ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནཱ་རོས་བཀྲལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་བསྙེན་པ་དང༌། །དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ཉེར་སྒྲུབ་སྟེ། །སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་དག་བསྙེན་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདོད། །བསྙེན་དུས་ཡན་ལག་བཞི་ནི་སྒྲུབ་དུས་ཀྱི། །བསྙེན་པའོ་བསྐྱེད་རིམ་བོགས་འབྱིན་ཟླ་དྲུག་སོགས། །སྤྱོད་པ་སྒྲུབ་དུས་ཀྱི་ནི་སྒྲུབ་པར་འདོད། །བསྐྱེད་རིམ་སྙིང་པོ་ཞག་བདུན་བསྐུལ་བ་ནི། །སྒྲུབ་དུས་ཀྱི་ནི་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་རིམ་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ། །རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་དེ་སྒྲུབ་དུས་སྒྲུབ་ཆེན་ཡིན། །འདི་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཡན་ལག་བཞི། །རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྙེན་དུས་ཟུང་འཇུག་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་འཇུག་ལས། །སྨིག་སོགས་རྟགས་ལྔ་བསྙེན་དུས་སྒྲུབ་པའོ། །བསྙེན་དུས་ཟུང་འཇུག་པ་ཡི་སྣང་གསུམ་ནི། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ནི་བསྙེན་དུས་ཉེ་བར་སྒྲུབ། །དེ་དུས་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ལོངས་སྐུ་ནི། །རྫོགས་རིམ་བསྙེན་དུས་ཀྱི་ནི་བསྙེན་པར་བཤད། །དེ་དུས་ཟུང་འཇུག་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །རྫོགས་རིམ་བསྙེན་དུས་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བསྙེན་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ། །རྫོགས་རིམ་པ་ཡི་སྒྲུབ་དུས་བསྙེན་པ་ཡིན། །ཟུང་འཇུག་པ་ཡི་བོགས་འབྱིན་སྤྱོད་པ་ནི། །སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཟུང་འཇུག་པ་ཡི་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་གང༌། །རྫོགས་རིམ་སྒྲུབ་དུས་ཀྱི་ནི་ཉེར་སྒྲུབ་སྟེ། །ཟུང་འཇུག་པ་ཡིས་མཆོག་གི་དངོས་ཐོབ་པ། །སྒྲུབ་དུས་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ནཱ་རོའི་དགོངས་པར་མགྲིན་པ་གསང་བསྟོད་ནས། །བྱ་བཏང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྨྲས།།

191

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

༄༅། །བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་གྲུ་ཆེན་བཀླགས་པའི་དོན་གྲུབ་

ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

བླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་བའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་མཚལ་ལོ། །རྣམ་འདྲེན་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྟོན་པ་དང༌། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོ་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། །སྙིགས་དུས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་ཀུན་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །འདིར་བ་རི་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོང་རྩ་གཉིས་ལས་གཅེས་བསྡུས་སུ་མཛད་པས་བ་རི་བརྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་ལྷན་ཐབས་ལ། གནས་དབེན་པར་སྟེགས་ཀྱི་ཁར་མཎྜལ་ལ་དྲི་བཟང་གིས་ཐིག་ལེ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་ཚོམ་བུ་དགོད། ཆུ་གཉིས་སྔོན་འགྲོའི་ཉེར་སྤྱོད་དང་གཏོར་མ་གསུམ་བཤམས། རྗེས་གནང་དུ་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་གཏོར་མའམ། མ་འབྱོར་ན་གཅིག་དང་ལྷ་བཤོས་སོགས་སྟ་གོན་བྱ། །སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་ཏིང་ཤག་དང༌། །མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བཤམས་ལ། མཆོད་པ་རྣམས་སྔགས་རྒྱས་པ་ཀུཎྜ་ལིའམ། བསྡུས་པ། ཨོཾ་ཨ་མྲྀ་ཏ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པས་བསངས། སྭ་བྷ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཨོཾ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་རྫས་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་

192

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཏོག། བདུག་སྤོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོརྣམས་དྭངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་པར་གྱུར། ཨོཾ་བཛྲ་ཨརྒྷཾ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བཛྲ་པཱདྱཾ་སྭཱཧཱ། ཨོཾབཛྲ་པུཥྤེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་སོགས་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་ཤཔྟ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་དྷརྨ་ར་ཎི་ཏ་སོགས་དང་སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ཞིང༌། མཐར་རོལ་མོ་དཀྲོལ་ཏེ། བྱིན་དབབ། སྒྲུབ་ཐབས་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་དུ་མར་བཤད་པས། གོང་མ་དག་དང༌། བླ་མ་བྱང་སེམས་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ་དང༌། བླ་མ་བཻ་རོ་ཙ་ན་འདི་རྣམས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གསུམ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལོ་ཆེན་ཡང་བཞེད་པ་ལྟར་རུང་བས། རྗེས་གནང་ལ་བདེ་ཁྱད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང༌། རྒྱུན་འདོན་ལ་རྒྱས་པ་ལེགས་པས་འདི་ལྟར། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་མདོར་བསྡུས་བྱ། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ། སྭབྷ་ཝའི་སྔགས་བརྗོད། རང་གི་ཕུང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པར་གྱུར། ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པ། བཤགས་པ། ཡི་རངས། བསྔོ་བ། སྐྱབས་འགྲོ། ལམ་ལ་བརྟེན་པ། སེམས་བསྐྱེད། སྭབྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁྱབ་འཇུག་སྔོན་པོ། ཚངས་པ་དཀར་པོ། བརྒྱ་བྱིན་ལྗང་གུ །དབང་ཕྱུག་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེང་གེས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་སེར་པོ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སླར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཐུལ་བ་རྡོ་རྗེ་གདན་གསེར་མདོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་ས་གནོན་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ན་བཟའ་ཆོས་གོས་དམར་པོ་གསོལ་ཞིང༌། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན། དེའི་གཡས་སུ་བྱམས་པ་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེའི་རྔ་ཡབ། གཡོན་ཀླུ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ། གཡོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དཀར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེའི་རྔ་ཡབ་གཡོན་པདྨ་དཀར་པོ་འཛིན་པ། གཉིས་ཀའང་རིན་

193

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟ་ཞིང་བཞུགས་པ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་ཟླ་བར་ཀྵིཾ་དཀར་པོ། རྣ་བར་ཟླ་བར་ཛྲིཾ་སྔོན་པོ། སྣར་ཟླ་བར་ཁཾ་སེར་པོ། ལྕེ་ལ་ཟླ་བར་རཾ་དམར་པོ། དཔྲལ་བར་ཟླ་བར་ཀཾ་ལྗང་གུ །ནུ་མའི་དབུས་སུ་ཟླ་བར་སཾ་དཀར་པོ། སྙིང་གར་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ། མགོ་ལ་ཟླ་བར་ཨོཾ་ལས་འཁོར་ལོ་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཟླ་བར་ཨཱཿལས་པདྨ་ཨཱཿལྟེ་བར་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཧཱུཾ་གྱིས་མཚན་པ་ཞེས་དགོད་པའམ། བསྡུས་ན་དེའི་དཔྲལ་བར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿ ཞེས་པས་སྤྱན་དྲངས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿགཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སླར་ཡང་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དབང་གི་ལྷ་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཞེས་པས་སྤྱན་དྲངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་སྩལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཨོཾ་བཛྲི་བྷ་ཝ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཧཱུཾ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བུམ་པའི་ཆུས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར། སྐུ་གང༌། དྲི་མ་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། བྱམས་པ་ལ་རྣམ་སྣང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམས་ལ། ཐུགས་ཀར་ཟླ་བར་རྡོ་རྗེ་སེར་པོའི་ལྟེ་བར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་སེར་པོའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ནུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང༌། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཅི་ནུས་བཟླས་པའི་མཐར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཁོར་དང་གདན་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། མདུན་བསྐྱེད་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ལ་སྐྱེད།

194

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག །དབང་བསྐུར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་གདབ། མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་བྱས་ལ། ཨོཾ་མཧཱ་མུ་ནི་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་གཉིས་སྔོན་འགྲོའི་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད། ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། གཏོར་མ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོར་མ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཚན་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཨོཾ་ཨ་ཀཱ་རོ་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ། མཆོད་བསྟོད་བསྡུས་པ་བྱ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ས་བོན་གྱི་མཐར་སྔགས་འཕྲེང་བསམས་ལ་སྤྲོ་བསྡུའི་དམིགས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བར་བསམ་ཞིང༌། གོང་ལྟར་བཟླས་པ་ཅི་རིགས་བྱ། སློབ་མ་རྣམས་ཁྲུས་དང་ཕྱག་བྱས་ལ། སྙིམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་འཁོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཟབ་མོ་ཉན་ལ་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་འཚལ། དེ་ལ་འཇུག་སྒོ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་སོ་སོས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང༌། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་མཛད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་ལས་བཏུས་པའམ། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ནས་བྱུང་བའི་ཡི་དམ་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ལྷའི་རྗེས་གནང་སྟེར་བར་བཤད་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལས། དང་

195

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

པོ་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སྔགས་འདི་དང་འཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་རྒྱས་པ་དེ་ཐུབ་པ་འདིས་བྱེད་པར་བཤད་པས། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བགྱི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ནས་ཁྱེད་རང་གི་ངོས་སྐལ་དུ་གྱུར་པ་ལ། མཎྜལ་དབུལ་བ། གསོལ་བ་འདེབས་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། སློབ་དཔོན་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ཐ་མི་དད་སྙམ་པའི་མོས་གུས་དང་ལྡན་པས་རྗེས་གནང་ཟབ་མོ་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་ཕུལ་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང༌། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །བདག་ལ་རྗེས་གནང་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། རྒྱུད་དག་པའི་སླད་དུ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྤྲིན་ཕུང་འཐིབས་པ་ལྟར་བཞུགས་པར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བདག་གཞན་གྱི་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་བགྱི་སྙམ་པས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་དམ་པས་བདག་ལ་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྩལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་རྗེས་གནང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན། དངོས་གཞི་ལ། ཐོག་མར་རྗེས་གནང་གི་གཞི་དགོད་པའི་སླད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སོགས་ནས་ ཧཾ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཁྱེད་རང་གི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སློབ་མ་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་གཙོ་

196

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཁོར་རྣམས་ཞལ་ཕྱག་རྫོགས་པར་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མདུན་བསྐྱེད་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ། ཐུགས་ཀ་ནས་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྐུ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཅེས་དང༌། རོལ་མོ་བྱ་ཞིང༌། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཨཱཿཨཿཨཿཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱས། ལུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནུས་པ་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སྙམ་དུ་མོས་པ་མཛོད། རྗེས་སུ་བཟླས་པའི་ལུང་གི་སླད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་པ་བྱུང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཐོན། ཁྱེད་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་འཁོད་པར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། ཅེས་དང༌། སྔགས་ཀྱི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་བྱར་གཞུག །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བཟླས་པའི་དང་པོས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས། གཉིས་པས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས། གསུམ་པས་བརྟན་པར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ནས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ལན་གསུམ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་སྔགས་སུ་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་སྦྱི་བོར་བཞག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མོས་པ་མཛོད། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་འགོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་

197

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

སྔགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མ་ལུས་པ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གཏོར། དམ་བཅའ་བའི་ལུང་གི་སླད་དུ། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡི་དམ་དུ་འཛིན་སྙམ་པས་འདིའི་རྗེ་ཟློས་མཛོད། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བཟུང་བར་བགྱིའོ། །ལན་གསུམ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ངག་གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱས། ངག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་དང་ནུས་པ་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སྙམ་དུ་མོས་པ་མཛོད། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ལུང་གི་སླད་དུ་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་མཛོད། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ། ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྐུ་མཐེབ་སོར་གྱི་ཚད་ཙམ་པ་རེ་ཐུགས་ཀ་ནས་རྒྱངས་ཀྱིས་ཐོན་ནས་བྱོན་པ་ཁྱེད་རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་མོས་པ་བྱས་པ། དེའི་ངང་ནས་ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེར་གཏད་ནས་འཁོར་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང༌། རང་ཉིད་ལྷ་སྐུ་གདན་དང་བཅས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ། ས་བོན་དེ་ཡང་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཕྲར་གྱུར་ཏེ་མཐར་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་མོས་པ་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཉམ་པར་ཞོག་མཛོད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་

198

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྱས། སེམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ནུས་པ་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སྙམ་དུ་མོས་པ་མཛོད། ཅེས་བརྗོད་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་བྱ། རྗེ་གནང་གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་དུ་ཡོད་ཀྱི་ལུང་ཡང་འདིར་ཀླག་ལ། ཚོམ་བུ་ལ་མཆོད་བསྟོད་འདོད་དོན་ཞུས་ཏེ། མ་འབྱོར་བ་དང་ཉམས་པ་དང༌། །སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། ཨོཾ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཐར། ཨོཾ་བཛྲ་མུཿཞེས་དང༌། མཐེབ་སྲིན་གྱིས་སེ་གོལ་བྱས་པས་ཚོམ་བུའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཚོམ་བུ་རྙིང་བ་བསྡུས་ཏེ་གསར་བ་བཀོད། མཆོད་པ་ཁ་གསོ། གཏོར་མ་གསར་བ་བཤམ། དེའི་བར་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བཟླས་པའི་བར་གྱི་སྤྱིའི་ཆིངས་ཐམས་ཅད་གོང་བཞིན་ལ། ལྷའི་གདན་ས་བོན། གཙོ་འཁོར་དུ་ཡོད། རིགས་བདག །སྔགས། མཆོད་པའི་སྔོན་གྱི་མཚན་སྔགས། བསྟོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་སྦྱོར་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་བླངས། སློབ་མས་མཎྜལ་ཕུལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ལུང་གི་བར་སྔར་གྱི་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ལ་བྱ། སླར་ཡང་རྗེས་གནང་ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་བྱ་བ་སོགས་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་ལ། ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྗེས་གནང་དང་པོ་ལ་གསོལ་འདེབས། རྒྱུན་བཤགས་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང༌། རྗེས་གནང་ཕྱི་མའི་ཚེ་འདས་གཏོར་གྱི་ལྷག་མ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། གཡས་ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཨོཾ་ལོ་ཀཱ་པཱ་ལ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཞེས་པས་མགྲོན་བཀུགས་ལ། སྔགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཨ་ཀཱ་རོ་བཏགས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་འབྱུང་པོ་རྣམས། །མཆོད་སྦྱིན་གཏོར་མ་འདི་སྣོམས་ལ། །ཆོས་དོན་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས། །ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་སེམས་སུ་མཛོད། །བདག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། །གེགས་མེད་བར་ཆད་མེད་པ་དང༌། །དམ་ཚིག་གནས་ལ་གནས་པར་མཛོད། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་ཀྱང་མཛོད། །ཅེས་པས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཨོཾ་ལོ་ཀཱ་པཱ་ལ་ས་

199

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

པ་རི་ཝཱ་ར་གཙྪ། ཞེས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་མགྲོན་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། མདུན་བསྐྱེད་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱ། དེ་ནས་རྗེས་གནང་ཕྱི་མའི་མཐར། གཙོ་བོས། མཎྜལ། དེང་ནས་སོགས་དང༌། རྗེས་ཆོག་བྱའོ། །
(༡)བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། སྤྱི་འགྲོ་ངོས་ཚོགས་ཞིང་ལ། མཆོད་པ། ཕྱག །བཤགས་པ། ལུས་དབུལ། ལམ་གནས། བསྔོ་བའོ། །སྭ་བྷཱ་ཝ་དང་ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། ཟིན་པར་བྱས་ལ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་མུཿལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བནྟུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དམར་བ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྲི་འཕྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང༌། གཡོན་དུས་གསུམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གླེགས་བམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་པོ་ཏི་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བ་དང༌། ཤར་ནས་བརྩམས་དེ་ཕྱོགས་བཞིར་དམར་སེར་བྱེད་ན་ཕྱོགས་བཞིར་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། ཨ་ར་པ་ཙ། ལྟེ་བར་གཞན་དང་འདྲ། མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཚམས་བཞིར་ནི་པྲ་པཉྩ། རྩིབས་རྣམས་ཀྱི་བར་མཚམས་བརྒྱད་དུ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དྲུག །མུ་ཁྱུད་ལ་ཀཱ་ལིའི་ཕྲེང་བ་དེ་རྣམས་གུར་ཀུམ་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ ྋསྔགས་དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་འཇམ་དབྱངས་སུ་བཀོད། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཕོག་དེ་དག་གི་མཐུ་ནུས་མཁྱེན་བརྩེ་བསྡུས་ཏེ་ཐིམ་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་དམིགས་ནས་སྔགས་བཟླས་སོ། ། འོད་འབར་བར་བསམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས་ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་མུཿ མཚན་སྔགས་དང༌། ཨཱརྱ་མཉྫུ་ཤྲཱི་སྠེ་ར་ཙཀྲ། བསྟོད་པ། གཞོན་ནུའི་སྐུ་ལུས་སོགས་ འདི་བསྒོམ་པས་འཁོར་ལོ་དང་ང་རྒྱལ་རྙེད་ན་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང༌། རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང༌། ཕུར་བུ་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་ཡང་རིགས་པས་ཕམ་པར་བྱེད་དོ། །(༢)ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཡན་ལག་བདུན་གཉིས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འཕྲལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཇམ་དབྱངས་དང་གསུམ་ལས། པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་ངྷཱིཿལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དཀར་པོ་གཡས་རལ་གྲི། གཡོན་

200

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ན་མ་ལུས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་པོ་ཏི་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུལ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གོང་དང་འདྲ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དབུས་སུ་ངྷཱིཿལས་རང་དང་འདྲ་བའི་གཙོ་བོ་མདུན་དུ་ར་ལས་དྲ་བ་ཅན། རྒྱབ་ཏུ་པ་ལས་ཟླ་འོད། གཡས་སུ་ཙ་ལས་སྐྲ་ཅན་མ། གཡོན་དུ་ན་ལས་ཉེ་བའི་སྐྲ་ཅན་མ་རྣམས་ཞལ་ཕྱག་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པ། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་དཀར་པོས་མཚན་པ། ཡང་ན་ས་བོན་ལྔ་བཀོད་ཀྱང་བཏུབ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ངྷཱིཿམཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟར་དཀར་སོགས། ། (༣)འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ནི། པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་མུཿསེར་པོ་ལས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། རྩ་ཞལ་གུར་ཀུམ་གྱི་མདོག་ཅན། གཡས་སྔོ༌། གཡོན་དཀར་བ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་རྣམས་ན་རལ་གྲི། མདའ། མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་པ་རྣམས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ། གཞུ། རྒྱན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་དང་ན་བཟའ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་བཞུགས་ཚུལ་འདྲ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མུཿམཚན་སྔགས་འདྲ། གཞོན་ནུའི་ཞེས་སོགས། (༤)འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ལྔ་ནི། རྨ་བྱའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ལས་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་མོ་ཧ་ཀུ་མཱ་རི། ར་ག་ཀུ་མཱ་རི། ཨཱིརྵ་ཀུ་མཱ་རི། ཀཱུ་ལ་ཀུ་མཱ་རི་རྣམས་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་དང་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུལ་ རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གོང་དང་འདྲ་གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧྲཱིཿམཾ་ཧོཿམཾ་ཧཱཾ། ཨོཾ་བྷྲཱུཾ་ལཾ་ཧཱུཾ། ཨོཾ་ཏྲཾ་ཏྲཾ་ཧཱུཾ། ཨོཾ་ཧྲཱུཾཿམཾ་ཧཱུཾ། ཨོཾ་ཁཾ་ཏྲཾ་ཧཱུཾ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲ། (༥)ངག་གི་རྒྱལ་པོ་ནི། ཡན་ལག་བདུན། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སེང་གེ་སྔོན་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེང་དུ། པདྨ་དང་ཟླ་བ་ལ་མུཾ་ཡིག་གསེར་བཙོ་

201

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

མའི་མདོག་ཅན་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ངག་གི་རྒྱལ་པོ། སྐུ་མདོག་གསེར་ཞུན་མ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་གཡོན་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ལ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་པོ་ཏི་འཛིན་པ། རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་དང་ན་བཟའ་འདྲ། ཞབས་གཉིས་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེའི་གཡོན་དུ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངར་གདོང་གཡོན་ལ་བརྟེན་ཅིང༌། གཡོན་པས་དབྱུག་པ་འཛིན་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཙོ་བོ་ལ་ཞལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ། གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ངྷརྨ་ངྷཱ་ཏུ་ཝ་གི་ཤྭ་ར་མུཿམཚན། ཝ་གི་ཤྭ་ར་ས་པ་རི་ཝྭ་ར། བསྟོད་པ་འདྲ། (༦)འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་རོལ་པ་ནི། བཤགས་སོགས། སེང་གེ་དང་པད་ཟླ་ལ་མ་མུ་སེར་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྟབས་སུ་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཡས་པུས་མོ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་བུབ་ཏུ་བརྐྱང་ཞིང༌། གཡོན་པས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ཡུ་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་འདབ་མ་སྙན་གྱི་ཐད་ཀར་ཕྱེ་བ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་ན་བཟའ་འདྲ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཝ་གི་ཤྭར་མུཿམཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཝ་གི་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ་འདྲ། (༧) རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནས་བསྡུས་པ་དང་གསུངས་པའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ་ནི། པད་སངས་རྒྱས་ཆོས་སོགས། ཟླ་ལ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ལས་ངྷཱིཿཡིག་དཀར་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དཀར་པོ་རལ་གྲི་དང་པོ་ཏི་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ངྷཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། མཉྫུ་ཤྲཱི་བསྟོད་པ་འདྲ། (༨)གུར་ནས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཤགས་པ་སོགས་ནི། པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་ཧཾ་ལས་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐུ་

202

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་མདེའུ་ཅན་གྱི་མདའ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་གཞུ་རྣ་བའི་དྲུང་དུ་འགེངས་པ། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་རལ་གྲི་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ། འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ལོང་དང་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མཉྫུ་ཤྲཱི་གྷོ་ཥ་ཧྲཱིཿཛཿམཚན་སྔགས། ཨ་ནངྒ་བཛྲ་མཉྫུ་ཤྲཱི་གྷོ་ཥ། བསྟོད་པ། (༩) ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་ནི། པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་ལས་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དཀར་པོ་ཞལ་བཞི་དཀར་པ། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། གཡས་འོག་མ་གསུམ་ན་རལ་གྲི། མདའ། རྡོ་རྗེ། གཡོན་འོག་མ་གསུམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་པོ་ཏི། གཞུ། དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དཔྲལ་བར་ཏྲཾ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཏྲཾ་གིས་མཚན་པ། མགྲིན་པར་ཧྲཱིཿལས་པདྨ་དམར་པོ་ཧྲཱིཿས་མཚན་པ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཨཱཿལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཨཱཿས་མཚན་པ་བསྐྱེད། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཧྲཱིཿསོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས་གོང་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་བཅག་པ་རལ་གྲིའི་རྣམ་པ་བྱས། མཐེ་བོང་གཉིས་བསྒྲེངས་པའི་མགོར་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་བསྐུམ་ལ་སྦྱར་བའི་དམ་རྒྱ་འཆའ། རིགས་ལྔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བཛྲ་དུཿཁ་ཙྪེ་ད་པྲཛྙཱ་ཛྙཱ་ན་མུརྟ་ཡེ། ཛྙཱ་ན་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀི་ཤྭར་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ཡ་ཏེ་ན་མཿ མཚན་སྔགས། དྷརྨ་དྷ་ཏུ་ཝཱ་ཀི་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ་འདྲ། (༡༠)མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འཇམ་དཔལ་ནི་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་སོགས་ཚད་མེད། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། ནམ་མཁའ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་རྭ་བ། གུར། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ནང་དུ་ཧྲཱིཿལས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་མུཿཡིག་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞལ་དཀར་དམར་གསུམ་ཕྱག་བཞི་པ་སྐུ་དང་རྩ་ཞལ་དམར་པོ་དཀར་པོ་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཅན། གཡས་ཞལ་སྔོན་པོ།

203

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རལ་གྲི་དང་པོ་ཏི། འོག་མ་གཉིས་མདའ་གཞུ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང༌། དེའི་ཐུགས་ཀར་སེམས་མ་རྡོ་རྗེ་མ་དཀར་མོ་གཡས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་གར་འཛིན་ཅིང༌། གཡོན་དྲིལ་བུ་དཀུར་བརྟེན་པ། དཔྲལ་བར་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་མ་སེར་མོ། སྤྱི་བོར་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། མགྲིན་པར་པདྨ་རྡོ་རྗེ་མ་དཀར་སེར། གཡོན་པདྨ་འཛིན་ཅིང༌། གཡས་པས་དེའི་ཁ་འབྱེད་པ། སྤྱི་བོར་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྗང་གུ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་འཆིར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་བོར་འཛིན་པ། ཕྱག་རྒྱ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་བཅིངས་ཏེ་སྡིགས་མཛུབ། མཐེའུ་ཆུང་ལྕགས་སྒྲེག་ཏུ་བྱས་ཤིང་སྤྲོས་པ་བཀན་ཏེ་རང་གི་ཁ་རུ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཁོར་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བྱས་ལ། དེ་ནས་སླར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་དེ་བཅིངས། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་སརྦ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་དྷཱརྨཱ་བྷཱ་ཝ། སྭ་བྷཱ་ཝ་བི་ཤུད་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དྷེ་བཛྲ་ཙཀྵུཙཀྵུ་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་ཐམས་ཅད་མེད། ཨ་ཨཱ། ཨཾ་ཨཿ པྲ་ཀྲྀ་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཏི་པ་རི་ཤུད་ངྷཱཿསརྦ་ཐམས་ཅད་དྷརྨཱཿཆོས་ཡ་དུ་ཏ་འདི་ལྟ་སྟེ་སརྦ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཛྙཱ་ན་ཀཱ་ཡ་ཡེ་ཤེས་སྐུ། མཉྫུ་ཤྲཱི་འཇམ་དཔལ། པ་རི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཤུདྡྷཱི་ཏཱ་མུ་པཱ་ཏཱ་

ཡེ་

ཉེ་བར་སྦྱིན་པ་ཞེས་སོགས་ཏ་ཨ། སརྦ་ཐམས་ཅད་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཧྲི་ད་ཡ། འཕྲོགས་འཕྲོགས་ཧ་ར་ཧ་ར་འཛིན་འཛིན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཧྲཱིཿབྷ་ག་ཝཱན་ཛྙཱ་ན་མུརྟི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཝཱ་གི་ཤྭར་མཧཱ་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། པ་ཙ་གསུང་སརྦ་ཐམས་ཅད་ངྷརྨཱ་ཆོས་ག་ག་ནཱ་ནམ་མཁའ་ཨཱ་མ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སུ་པ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རི་ཤུདྡྷ་ངྷཱརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ཏུ་ཛྙཱ་ན་ཡེ་ཤེས་གརྦེཧ་སྙིང་པོ་ཨཱཿམཚན་སྔགས་ནི། ཨརྱ་མཉྫུ་ཤྲཱི། བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༡༡)འཇམ་དཔལ་དཔའ་པོ་གཅིག་གྲུབ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ཡན་ལག་བདུན། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་མཾ་ཡིག་ལས་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲའོ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས་ཨོཾ་ཝ་ཀྱེ་དཾ་ན་མཿཞེས་དང༌། ཨོཾ་

204

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཧྲཱིཿཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་མཉྫུ་ཤྲཱི་བཛྲ་སིདྡྷི་ཀཱ་བཱི་ར། བསྟོད་པ་འདྲའོ། ། (༡༢)འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ཡན་ལག་བདུན། ཤཱུ་ནྱ་ཏ་དང་སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། པད་ཟླ་ལ་ཨ་ཡིག་ལས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤེས་རབ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་གཡས་རལ་གྲི་འཕྱར་བ། གཡོན་པས་སྙིང་གར་པོ་ཏི་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བྱས་ནས། སྡིགས་མཛུབ་གཉིས་ཀྱིས་སྲིན་ལག་གི་སེན་མོ་བཀབ་ལ་ཨུཏྤལ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་གནས་ཏེ། སྙིང་ག །སྨིན་མའི་བར། མགྲིན་པ། སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་དགོད་པར་བྱས། དེའི་ལྟེ་བར་ཟླ་བ་དང་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་དྲུག་པའི་ལྟེ་བར་ངྷཱི་ལས་རང་འདྲའི་རྗེ་བཙུན་ཨ་ར་པ་ཙ་ན། རྩིབས་དྲུག་ལ་ཨོཾ་བཛྲ་ཏིཀྵྞ་དྷཱིཿཕྱི་སྐོར་ལ་རྀ་ལྀ་བཞི་སྤངས་པའི་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས། མུ་ཁྱུད་ལ་ང་ཉ་ན་མ་བཞི་སྤངས་པའི་གསལ་བྱེད། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བཛྲ་ཏིཀྵྞ་དྷཱིཿམཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲའོ། །འཕྲལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྗེས་གནང་གོང་གི་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ལས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། ། (༡༣)གདོང་དྲུག་ནི། པཾ་ལས་པདྨ་དང་རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཞལ་དྲུག་ཕྱག་དྲུག །ཞབས་དྲུག །རྩ་ཞལ་བརྩེགས་མ་གཉིས་ནག་པོ། གཡས་བརྩེགས་མ་གཉིས་དཀར་པོ། གཡོན་བརྩེགས་མ་གཉིས་དམར་པོ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་བ། བར་པ་གཉིས་ཐོ་བ་དང་དང་ཞགས་པ་ཐ་མ་གཉིས་རལ་གྲི་དང་གཏུན་ཤིང་འཛིན་པ། ཞབས་མདུན་མ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང༌། བར་པ་གཉིས་གཡས་བསྐུམ་གཡོན་བརྐྱང༌། ཐ་མ་གཉིས་གཡོན་བསྐུམ་གཡས་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པ། དབུ་སྐྲ་དང་སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། རློན་པ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། སྦྲུལ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཅིངས་ཏེ། མཐེབ་ཆེན་གཉིས་ཁ་ཕྱེ་ལ།

205

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

སྡིགས་མཛུབ་ཁ་ཕྱེ་སྟེ། གུང་མོ་གཉིས་ཚིགས་གསུམ་པ་བཅག་པའི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དམ་རྒྱ་བཅིངས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཀྲིཥྞ་ཡ་མ་རི། བསྟོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡུས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་རབ་མཆོག་གི་མཆོག །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་སོ། །རྗེས་གནང་གི་ཚེ། སྐུའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས། ལུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནུས་པ་མཉམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། གསུང་དང་ཐུགས་ལའང་དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིང་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱར། །(༡༤)གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ནི། ཚོགས་ཞིང་བདུན་རྣམ་དག །ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པཾ་ལས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་འཕྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང༌། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་གོང་དང་འདྲ། མ་ཧེ་དམར་པོའི་སྟེང་ན་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རིགས་བདག །སྔགས། བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༡༥)གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཞལ་གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ཞིང་བདུན་རྣམ་དག །སྭ་བྷཱ་ཝ་དང་ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པད་ཉིའི་གདན་ལ་གཡས་བརྐྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། སྐུ་དང་རྩ་ཞལ་སྔོ། གཡས་དཀར་གཡོན་དམར། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་གསུམ་ན་འཁོར་ལོ། རལ་གྲི། གཏུན་ཤིང༌། གཡོན་གསུམ་ན། བེཏྟ་ལཱི་སྟེ་གསལ་ཤིང་ལ་བཙུགས་པའི་རོ། དགྲ་སྟ། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་འཛིན་པ་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །(༡༦)རྡོ་རྗེ་ཆོས་ནི། བཾ་ལས་པདྨ་དང་ཨཾ་ལས་ཟླ་བ་ལ་ཧྲཱིཿབནྟུ་ཀའི་མདོག་ཅན།ལས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་སྟེང་ན་པདྨའི་སྡོང་བུ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་ན་བཟའ་རྣམས་ཞི་བ་གཞན་དང་འདྲ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་ལ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨ་ཧྲཱིཿའདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ།།ཀུན་རྟོག་

206

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་གསུང༌། །ཏིང་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །ཕྱག་འཚལ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ། །ཞེས་སོགས། (༡༧)སེང་གེ་སྒྲ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པཾ་ལས་པདྨ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་སིཾ་ལས་སེང་གེ་དཀར་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ལ་ཧྲཱིཿཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སེང་གེའི་སྒྲ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྤྱན་གསུམ་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། ཕྱག་གཡས་པ་པུས་མོའི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྐྱང་ཞིང༌། གཡོན་པ་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་གདན་ལ་བརྟེན་པ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཅན། རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའོ། །གཡས་ལོགས་སུ་སྦྲུལ་དཀར་པོས་དཀྲིས་པའི་རྩེ་གསུམ་བསྒྲེངས་ཤིང༌། གཡོན་ལོགས་སུ་པདྨའི་སྡོང་བུའི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་ཐོད་པ་དང་རལ་གྲི་མེ་འབར་བས་བརྒྱན་པ། སྐུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། སྔགས། ཨོཾ་ཨཱཿཧྲཱིཿསིང་ཧ་ནཱ་ད་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་དང༌། ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། ན་མོ་ཨཱརྱ་ཨ་བ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་རཱ་ཡ། བོ་དྷི་སཏྭཱ་ཡ། མཧཱ་སཏྭཱ་ཡ། མ་ཧཱ་ཀཱ་རུ་ཎྀ་ཀ་ཡ། ཏདྱ་ཐཱ། ཨོཾ་ཨ་ཀ་ཊེ། ནི་ཀ་ཊེ། ཀ་རོ་ཊེ། བཱིརྱ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱསིདྷ་ནཱ་ད། བསྟོད། སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་ཞེས་སོགས་སོ། ། (༡༨)ཧ་ལ་ཧ་ལ་གོང་འོག་གཉིས་ཚོགས་ཞིང་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿཡིག་ལས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་ལ་ཧ་ལ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་སྐུ་དང་རྩ་ཞལ་དཀར་པོ། གཡས་སྔོ། གཡོན་སེར་པོ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་གསུམ་ན། མཆོག་སྦྱིན། བགྲང་ཕྲེང༌། མདའ། གཡོན་གསུམ་ན། རང་གི་པུས་མོའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་མོའི་ནུ་མ་དང༌། པད་དཀར་གསུམ་གྱི་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་གསུམ་པ་དང༌། གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། ཐོད་པའི་འཕྲེང་བ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་པའི་དབུ་རྒྱན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རི་ཕུག་ན་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། གཡས་ངོས་སུ་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པའི་རྩེ་གསུམ་དང༌། གཡོན་དུ་མེ་ཏོག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་གཉིས་

207

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཀྱང་པདྨའི་སྟེང་ན་གནས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཧ་ལ་ཧ་ལ་ཧྲཱིཿཞེས་དང༌། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨཱ་ཧྲཱིཿམཚན་སྔགས། ཨོཾ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༡༩)ཁ་སརྤ་ཎི་ནི། ཚོགས་ཞིང༌། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། པད་ཟླ་ལ་ཧྲཱིཿལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སརྦ་ཎི་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་པདྨ་འཛིན་པ། རལ་པའི་ཅོན་པད་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པས་བཞུགས་པ། དེའི་གཡས་ལོགས་སུ་སྒྲོལ་བྱིན་མ་ལྗང་གུ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་ཨུཏྤལ་འཛིན་པ། ནོར་བཟང་སེར་པོ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཀ་པཱ་ལི་འཛིན་པ། གཡོན་དུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་སེར་མོ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང༌། གཡོན་དབྱུ་གུ་གསུམ་པ་འཛིན་པ་དང༌། རྟ་མགྲིན་དམར་པོ་གཡས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ། གཡོན་དབྱུག་པ་ཨོཾ་ཚུགས་སུ་བྱས་པ། གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད་དང༌། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཁ་སརྤ་ཎི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༢༠)ཡི་གེ་དྲུག་པ་གཙོ་འཁོར་ཚོགས་ཞིང་གསུམ་པ་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། པད་དཀར་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་དབུས་སུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། གཡས་འོག་མས་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་འོག་མས་པད་དཀར་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་གཡས་སུ་ནོར་བུ་འཛིན་པ་དང༌། གཡོན་དུ་འབྲུ་དྲུག་མ་སྐུ་མདོག་དང་རྒྱན་ཆ་ལུགས་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུཾ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༢༡)ཧ་རི་ཧ་རི་ལ་ཞོན་པ་ནི། ཡཾ་ལས་རླུང་སྔོན་པོ་གཞུ། རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ་པ། ཁཾ་ལས་ཆུ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ། ལཾ་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་གྲུ་བཞི། སུཾ་ལས་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་རི་རབ་ལྕོག་བརྒྱད་ལྡན་རྣམས་གོང་དུ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་པད་ཟླ་ལ་ཧྲཱིཿལས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་རི་ཧ་རི་ལ་ཞོན་པ། སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་

208

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དཔང་པོར་གསོལ་བ། གཉིས་པས་ཕྲེང་བ། གསུམ་པས་ངན་སོང་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགེ་བ་ཉེ་བར་སྟོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། གཡོན་གྱི་དང་པོས་དབྱུག་པ། གཉིས་པས་རི་དྭགས་ནག་པོའི་པགས་པ། གསུམ་པས་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༢༢)པདྨ་གར་དབང་ནི། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཧྲཱི་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡོན་པས་རང་འདྲའི་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་པདྨ་དམར་པོ་འཛིན་ཅིང༌། གཡས་པས་དེའི་ཁ་འབྱེད་པ། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་དུ་རྣམ་གཟིགས་དཀར་མོ། གཡོན་པདྨ་དམར་པོ། ལྷོར་སྒྲོལ་མ་ལྗང་གུ །གཡོན་པད་ལྗང༌། ནུབ་ཏུ་པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མ་སེར་མོ། གཡོན་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ། བྱང་དུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དཀར་མོ། གཡོན་པད་སེར། བྱང་ཤར་དུ་པདྨའི་གནས་ཅན་མ་སེར་མོ། གཡོན་པད་དམར་ཤར་ལྷོར་པདྨའི་དབང་ཕྱུག་མ་སྔོན་མོ། གཡོན་པད་དཀར། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དཀར་མོ། གཡོན་པད་སྔོན། ནུབ་བྱང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་མ་སྣ་ཚོགས་མདོག །གཡོན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་པས་གཡོན་གྱི་པདྨ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་པ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད་དང༌། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ། སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཔདྨ་ནིརྟི་ཤྭ་རེ་ཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་པདྨ་ནིརྟི་ཤྭ་ར་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་བྲལ་ཡང༌། །ཆགས་པ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང༌། །མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཆགས་སོགས་རྣམས། །ཞི་མཛད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །(༢༣)སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རིམ་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དྲག་པོ་ནི། ནམ་མཁར་རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། རྭ་བ། གུར། བླ་རེ། མེ་རི་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་ནང་

209

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

དུ། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་པདྨ་དམར་པོ་དང༌། ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ནག་པོ་ཞལ་ལྔ་པ། སྐུ་དང་རྩ་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་སུ་དཀར་བ་དང་དམར་པའི་ཞལ་གཉིས། གཡོན་དུ་སེར་བ་དང་ལྗང་པའི་ཞལ་གཉིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་པ་དྲུག་ན་རྔ་ཆུང༌། ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ །ལྕགས་ཀྱུ། ཞགས་པ། རྡོ་རྗེ། མདའ་རྣམས་འཛིན་པ། གཡོན་པ་དྲུག་ན་སྡིགས་མཛུབ། ཐོད་པ། པདྨ་དམར་པོ། ནོར་བུ། འཁོར་ལོ། གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང་ལྡན་ཞིང༌། མགོ་བོ་རློན་པའི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཨི་ཏི་མུ་ནི་བ་ར་བཛྲ་ཧྲཱིཿཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀེ་ཏེ་ཤྭར། གང་གི་རང་བཞིན་ཁྲོ་བྲལ་ཡང༌། །ཁྲོ་བ་ཅན་ལ་ཁྲོ་བ་དང༌། །མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཁྲོ་སོགས་རྣམས། །ཞི་མཛད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས། (༢༤)དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཏཾ་ལས་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་ཨུཏྤལ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་ཞི་བ་གཞན་དང་འདྲ། ཞབས་གཉིས་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་སརྦ་སཧྭ་ཝ་ཤཾ་མཱ་ནཱ་ཡ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཨཱརྱ་ཏཱ་རེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སོགས། (༢༥)སྒྲོལ་དཀར་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ་ནི། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། སུཾ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་པད་ཟླ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་ཕྱག་བཞི་མ་དང་པོ་གཉིས་ཨུཏྤ་ལའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། གཡས་འོག་མས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་བཅས་པའི་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་འོག་མས་ཨུཏྤ་ལའི་སྙེ་མ་འཛིན་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུལ་འདྲ། དེའི་གཡས་སུ་ཟླ་བ་ལ་འོད་ཟེར་ཅན་སེར་མོ་གཡས་རྔ་ཡབ་དཀར་པོ་དང༌། གཡོན་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་འཛིན་པ། ཤ་འགག་དམར་པོ་དང་ཤམ་ཐབས་སྔོན་པོ་གསོལ་བ། གཡོན་དུ་ཟླ་བ་

210

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ལྗང་སེར། གཡས་རྔ་ཡབ། གཡོན་རྨ་བྱའི་མཇུག་སྒྲོ་འཛིན་པ། ན་བཟའ་སྣ་ཚོགས་གསོལ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བྷ་ག་ཝ་ཏི་ཏཱ་རེ་མ་མ་ཧྲཱིཿད་ཡ་པྲ་ཝེ་ཤ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཨོཾ་ན་མ་ཏཱ་རེ་མ་ནོ་ཧ་རེ་ཧཱུཾ་ཧ་ར་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་འདྲ། འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ཏཱ་རེ་མ། །སོགས། (༢༦)སེང་ལྡེང་ནགས་སྒྲོལ་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཏཾ་ལས་སྒྲོལ་མ་ལྗང་གུ །གཡས་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་ཨུཏྤལ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུལ་འདྲ། གཡས་སུ་འོད་ཟེར་ཅན་སེར་མོ། གཡོན་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག །གཡོན་དུ་རལ་གཅིག་མ་ནག་མོ་གཡོན་ཐོད་པ། གཉིས་ཀའི་གཡས་རྔ་ཡབ། རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ། དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲ། (༢༧)སྒྲོལ་དཀར་ཚེ་སྦྱིན་མ་ནི། པད་དཀར་དང་ཟླ་བ་ལ་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང༌། གཡོན་ཨུཏྤལ་འཛིན་པ། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བའི་མདོག་ཅན་ཟླ་བ་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་པ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་འདྲ། ཐུགས་ཀར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཏཾ། དེའི་མཐར་ཨོཾ་ཧཱའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རང་གི་མིང་གི་ཡི་གེ། རྩིབས་བརྒྱད་ལ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་སྭཱཧཱ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། མཚན་སྔགས། བསྟོད་པ་རྣམས་འདྲ། (༢༨)ཨོཾ་ཌི་ཡ་ནའི་འོད་ཟེར་ཅན་དམར་མོའི་སྒྲུབ་ཚོགས་ཞིང་བཤགས་པ་སོགས། ཐབས་གོང་གོང་མའི་མདུན་གྱི་ལྷ་མོ་ཕྱག་གཉིས་མ་ཡིན། འོག་མ་མི་གསལ་ཡང་ཕྱག་བཞི་མའོ་འོག་གཉིས་ནི། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ། མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་ཕག་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་པཾ་ལས་པདྨ་དང༌། ཨ་ལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ། ཨོཾ་མཾ་མཱཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཅན་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་དམར། གཡས་སུ་ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཞལ་གཉིས། གཡོན་དུ་ལྗང་གུ་དང་སེར་པོའི་ཞལ་གཉིས། སྟེང་དུ་ཕག་ཞལ་ནག་པོ་སྟེ་དྲུག་ཀའང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་དྲུག་ན་རལ་གྲི། འཁོར་ལོ། གཏུན་ཤིང༌། མདའ། དགྲ་སྟ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ།

211

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

གཡོན་དྲུག་ན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་དང༌། ཐོད་པ། མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག །ཚངས་པའི་མགོ་བོ། གཞུ། རྩེ་གསུམ་རྣམས་འཛིན་པ། གཡོན་པའི་གྲུ་མོ་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ་བསྣམས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། མགོ་སྐམ་བརྒྱད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། མི་མགོའི་དོ་ཤལ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང་སྦྲུལ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེའི་མདུན་དུ་ལྷ་མོ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་གཡས་རྡོ་རྗེ་དང་ཁབ། གཡོན་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་དང་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པས་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཤ་འགག་སེར་པོ་དང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སེར་པོས། ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཕྱག་རྒྱ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ་གུང་མོ་མཉམ་པར་བཀུག་སྟེ། མཐེབ་ཆེན་གཉིས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བྱས། རྩེ་མོའི་ཚིགས་ནི་ཅུང་ཟད་བཀུག་པ་དམ་རྒྱའོ། །ཨོཾ་མཱ་རི་ཙྱཻ་ཨོཾ་མཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་མཱ་རི་ཙྱཻ། གང་གི་མཚན་ཙམ་འཛིན་ཅིང་དྲན་པས་ཀྱང༌། །བར་དུ་གཅོད་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་མཛད་ཅིང༌། །དྲི་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྩོལ་མཛད་མ། །ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །(༢༩)རྟོག་པ་ནས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་མ་སེར་མོ་གོང་འོག་གཉིས་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་བསྟོད། སྡིག་བཤགས། ཡི་རངས། བསྔོ་བ། གསོལ་གདབ། སྐྱབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད། ལམ་བརྟེན་པ། ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་བྱས། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་ཉི་མ་ལ་ཨོཾ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཞི་བའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཕག་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཡཾ་ལས་རླུང༌། ཧཾ་ལས་སྒྲ་གཅན་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་འཛིན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་ཟླ་བ་མཾ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ཅན་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་མ། རྩ་ཞལ་སེར། གཡས་དམར། གཡོན་ཕག་པའི་ཞལ་སྔོན་པོ་ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ།

212

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕྱག་གཡས་བཞི་ན། རྡོ་རྗེ། ལྕགས་ཀྱུ། མདའ། ཁབ། གཡོན་བཞི་ན། མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག །གཞུ། སྐུད་པ། སྡིགས་མཛུབ། གོས་དམར་པོའི་ཤ་འགག་དང་སྟོད་གཡོགས་དམར་པོ་སྒབ་ཅིང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་གཡེར་ཁའི་ཕྲེང་བའི་རྐང་རྒྱན་ཅན། དེའི་ཤར་དུ་བེཏྟ་ལི་དམར་མོ་ཕག་གི་གདོང་པ་ཅན། ཕྱག་བཞི་མ་ཕྱག་གཡས་ཁབ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་ཞགས་པ་དང་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་འཛིན་པ། ཤ་འགག་དམར་པོ་ཅན་ལྷོར་བད་ལི་སེར་མོ་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་དང་ཁབ། གཡོན་རྡོ་རྗེ་དང་ཞགས་པ། ནུབ་ཏུ་བ་ར་ལི་དཀར་མོ་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་རྡོ་རྗེ་དང་ཁབ། གཡོན་ཞགས་པ་དང་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག །བྱང་དུ་བ་ར་ཧ་མུ་ཁི་དམར་མོ་སྤྱན་གསུམ་མ། གཡས་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ཞགས་པ་དང་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མཱ་རི་ཙྱཻ་མཱཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲའོ། །(༣༠)རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་འོད་ཟེར་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་སོགས། ཅན་དཀར་མོ་ནི། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་པད་ཟླ་ལ་མཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཅན་དཀར་མོ་ཞལ་ལྔ། ཕྱག་བཅུ། ཞབས་བཞི་མ། རྩ་ཞལ་དཀར། གཡས་ནག །གཡོན་གྱི་ཕག་གི་གདོང་པ་དམར་པོ་ཅན། རྒྱབ་ཞལ་ལྗང༌། སྟེང་ཞལ་སེར་བ། ཕྱག་གཡས་ལྔ་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ། མདའ། ལྕགས་ཀྱུ། ཁབ། གཡོན་ལྔ་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། གཞུ། མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག །སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་སྐུད་པ་རྣམས་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དྲིལ་བུ་གཡེར་གའི་ཕྲེང་བས་རྐེད་བརྒྱན་ཅིང༌། ཤ་འགག་དང་སྟོད་གཡོགས་དཀར་པོ་ཅན། ཕག་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟེང་ན་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་ཞབས་བཞིས་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། དབང་པོ་དང༌། བདེ་བྱེད་དང༌། ཚངས་པ་རྣམས་མནན་པ། དེའི་མདུན་དུ་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆུ་སྲིན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་མོ་ཕག་ཞལ་ཅན་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་སྡིགས་མཛུབ། གཡས་

213

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཕྱོགས་སུ་ལྷ་མོ་ཕག་ཞལ་ཅན་དམར་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཁབ། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པས་ཞགས་པ་དང་སྐུད་པ་འཛིན་པ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་མོ་ཕག་ཞལ་ཅན་དམར་མོ་ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདའ་གཞུ་རྣ་བའི་དྲུང་དུ་འགེངས་པ། འོག་མ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དང༌། མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་འཛིན་པ། གསུམ་ཀའང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཕག་གི་འོག་ན་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་དགུ་དང༌། ཉེར་འཚེ་བྱེད་པའི་བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། མཚན་སྔགས་བསྟོད་པ་འདྲ།། (༣༡)མྱ་ངན་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་ནི། ཕག་སེར་པོའི་རྒྱབ་ཏུ་པདྨ་དང་ཟླ་བ་ལ་མཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཅན་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང་གཡོན་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ། རིགས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བདག་འདྲ། ཨོཾ་མཱ་རི་ཙྱཻ་མཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲ། (༣༢)ཨོ་ཌ་ཡ་ནའི་རིམ་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་ནི། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། རྭ་བ། གུར། བླ་རེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ཨོ་ཌི་ཡ་ནའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གྲུ་གསུམ་དཀར་ལ་དམར་བའི་ནང་དུ་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་སྐུ་མདོག་དམར་མོ། ཞལ་དྲུག་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་མ། རྩ་བའི་ཞལ་དམར་མོ། གཡས་སུ་སེར་པོ་དང་ནག་པོའི་ཞལ་གཉིས། གཡོན་དུ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་ཞལ་གཉིས། སྟེང་དུ་ཕག་པའི་ཞལ་ནག་པོ་རེ་རེའང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་པ་དྲུག་ན། རལ་གྲི། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ། དགྲ་སྟ། མདའ། གཏུན་ཤིང༌། གཡོན་པ་དྲུག་གིས་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པས་ཁབ། རྩེ་གསུམ། མྱ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག །གཞུ། ཞགས་པ། ཚངས་པའི་མགོ་བོ་

214

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྣམས་འཛིན་པ་དབུ་སྐྲ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། མི་མགོའི་ཕྲེང་བ་དང༌། སྦྲུལ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་སྟོད་གཡོགས་ཅན། ཧ་ཧ་ཞེས་དྲག་ཏུ་རྒོད་ཅིང་བདུད་བཞི་མནན་པའི་སྟེང་ན་ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བཛྲ་དྷཱ་ཏཱི་ཤྭཱ་རི་སརྦ་དུཥྚན་ཧ་ན་ཧ་ན། ད་ཧ་ད་ཧ། པ་ཙ་པ་ཙ། ཨོཾ་མཱ་རི་ཙྱཻ་མཱཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བཛྲ་བེ་ཏཱ་ལི་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨོཾ་མཱ་རི་ཙྱཻ། ཨོཾ་མཱཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མཚན་སྔགས། བསྟོད་པ་འདྲ། (༣༣) ཙུནྡ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ་ཕྱག་འཚལ། མཆོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད། ཤཱུནྱ་ཏ་དང་སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། པད་ཟླ་ལ་ཙུཾ་ལས་ལྷ་མོ་བསྐུལ་བྱེད་མ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་དང་པོ་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་དང་པོས་པད་དཀར་གྱི་སྟེང་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་པོ་ཏི། འོག་མ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱས། སྙིང་ག །སྨིན་མཚམས། མགྲིན་པ། སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་སྲུང་བ་བྱ། ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལས། སྡིགས་མཛུབ་གཉིས་ཀྱི་གུང་མོ་དཀྱིལ་དུ་འཁྱིལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་ཞིང་མཐེབ་ཆེན་གཉིས་ལོགས་སུ་བཅེར་བའོ། །ཨོཾ་ཙ་ལེ་ཙུ་ལེ་ཙུནྡེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་ཨཱརྱ་ཙུནྡ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྒྲུབ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་བའི། །ཡི་དམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྟོད་པ་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བསྟོད་འདིས་བསྟོད་དོ། །(༣༤)ཤྲཱི་ཛམྦྷ་ལ་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཛཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཛམྦྷ་ལ་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་བཱི་ཛ་པཱུ་ར་དང་གཡོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབེབས་པའི་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་དུང་དང་པདྨའི་གཏེར་མནན་པ། །ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ཕྲེང་བ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ལྔས་དབུ་བརྒྱན། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པ་གཉིས་ཁུ་ཚུར་བཅིངས། གུང་མོ་

215

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

དག་དབུས་མའི་ཚིགས་གསུམ་པ་བཀུག་པ་ནི་ཛམྦྷ་ལའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཨོཾ་ཛམྦྷ་ལ་ཛ་ལེནྟྲ་ཡ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཛམྦྷ་ལ། ནོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས། (༣༥)ཛམྦྷ་ལ་ཨུ་ཙུཥྨ་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་ཛམྦྷ་ལ་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་མིའུ་ཐུང་གི་གཟུགས་ཅན། གསུས་པ་འཕྱང་བ། གཅེར་བུ་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ། སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གཡས་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་གང་བ་དང༌། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སྐྱུག་པའི་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། གཡས་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་ནོར་བདག་སེར་པོའི་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུགས་པ་མནན་པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན། མཚན་སྔགས་བསྟོད་པ་འདྲ། (༣༦)ནོར་རྒྱུན་མ་ནི། པད་ཟླ་ལ་བཾ་ལས་ལྷ་མོ་ནོར་རྒྱུན་མ་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། གཡས་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། གཡོན་འབྲས་ཀྱི་སྙེ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆར་འབེབས་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། མཛའ་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན། ལག་པ་གཉིས་ཁུ་ཚུར་བཅིངས་ཏེ་གུང་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚིགས་གསུམ་པ་བཅག་པ་ནི་ནོར་རྒྱུན་མའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཨོཾ་ཤྲཱི་བ་སུ་ངྷ་ན་ཀྵེ་ཏྲེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བ་སུ་ངྷ་རཱི། ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀུན་འབྱུང་བཅོམ་ལྡན་མ། །དཔལ་དང་འབྱོར་པའི་དབང་ཕྱུག་ནོར་རྒྱུན་མ། །ཡིད་ལ་རེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་སྩོལ་མཛད་མ། །བསམ་འཕེལ་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ། །(༣༧)ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནི། པད་ཟླ་ལ་བྷྲིཾ་ལས་ལྷ་མོ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། སྐུ་མདོག་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང་ཕྲེང་བ། གཡོན་དབྱུག་པ་དང་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་ཞིང་ཞི་བ། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ལག་པ་གཉིས་བརྐྱང་སྟེ་མཐེབ་ཆེན་གྱིས་མཐེའུ་ཆུང་གི་སེན་མོ་ལྷག་མ་སོ་སོར་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་དམ་རྒྱ། ཨོཾ་བྷྲིཾསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་བྷྲིཾ་ཀུ་ཌི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་

216

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སོགས་སྤྱི་བསྟོད་བྱའོ། །(༣༩)བྱམས་མགོན་ནི། པད་ཟླ་ལ་མེཾ་ལས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བཞི་པ། གུར་ཀུམ་གྱི་མདོག་ཅན། ཕྱག་དང་པོ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། གཡས་འོག་མས་མཆོག་སྦྱིན་དང༌། གཡོན་འོག་མས་ཀླུ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་བསྣམས་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཞི་བའི་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་ཅན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་འཕྲོ་བ། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། ལག་གཉིས་སོ་སོ་དག་ཏུ་བྱ། །ཁུ་ཚུར་བཅིངས་ཏེ་སྡིགས་མཛུབ་གཉིས། །མཐེ་བོའི་དབུས་སུ་བཞག་བྱ་སྟེ། །མེ་ཏོག་རྣམ་པར་མཆོད་པར་བྱ། །ཕྱག་རྒྱའོ། །ཨོཾ་མེཾ་མེ་ཏྲི་ཡེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་མཻ་ཏྲི། བྱམས་ཆེན་མེ་ཡིས་སོགས། (༣༩)གུར་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཨོཾ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། གཡས་པདྨ་དང་གཡོན་པོ་ཏི་འཛིན་པ། དབུ་སྐྲ་ཕྱེད་དུ་ལི་བ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་བཞུགས་ཚུལ་འདྲ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་པི་ཙུ་པི་ཙུ་པྲཛྙཱ་བརྡྷ་ནི་ཛྭ་ལ་ཛྭ་ལ་མེ་རྡ་བརྡྷ་ནི། དྷི་རི་དྷི་རི་བུདྡྷ་བདྡྷ་ནི་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །སོགས། (༤༠)གདན་བཞི་དང་སམྦྷོ་ཊ་ལས་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི། པད་དཀར་དང་ཟླ་བ་ལ་པྲཾ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་པདྨ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་པོ་ཏི་རེ་རེ་འཛིན་པ། རྒྱན་་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དང་ན་བཟའ་སྣ་ཚོགས། རིགས་བདག་འདྲ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཨོཾ་པྲཾ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་པྲཛྙཱེ་མཧཱ་པྲཛྙཱེ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། །ཨོཾ་པྲཛྙཱེ་མཧཱ་པྲཛྙཱེ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། རྒྱ་གཞུང་ན་སྔགས་འདི་གཉིས་མི་འདུག། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲ། (༤༡)ཤེར་ཕྱིན་མ་སེར་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལས། ཤཱུནྱ་ཏ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས། པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་ངྷཱི་ལས་ཤེར་ཕྱིན་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། གཡོན་པས་པད་སྔོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་པོ་ཏི་བསྣམས་པ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་སྣ་ཚོགས། རིགས་བདག་འདྲ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཨོཾ་པྲཛྙཱེ་མཧཱ་

217

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

པྲཛྙཱེ་ཤཱུ་ཏི་སྨྲི་ཏི་བི་ཛ་ཡ་དྷཱིཿསྭཱཧཱ། ཨོཾ་བྷིཿཤཱུ་ཏི་སྨྲི་ཏི་བི་ཛ་ཡ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་བསྟོད་པ་འདྲ། (༤༢)ཡང་ཤེར་ཕྱིན་སེར་མོ་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། ཕྱག་གཉིས་ཀས་ཨུཏྤལའི་སྟེང་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་པོ་ཏི་རེ་རེ་འཛིན་པ། ཨོཾ་ཨཱཿདྷཱིཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། (༤༣)བར་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་མ་སེར་མོ་སྔོན་མ་དང་འདྲ་བ་ལ། སྔགས། ཨོཾ་དྷི་ཤཱུ་ཏི་སྨྲི་ཏི་བི་ཛ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་ཅན། མདོར་བསྡུས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་ལ། (༤༤)མི་གཡོ་བ་སྔོན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་གསུམ་ལས། གཟུངས་མཆོག་དང་བཅས་པ་ལ། ཚོགས་ཞིང༌། མཆོད་བསྟོད། ལུས་དབུལ་བ། སྡིག་བཤགས། ཡི་རངས། ཚད་མེད་བཞི། པདྨ་དཀར་པོ་དང་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་བ་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྲི་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་ཐུགས་ཀར་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དམར་ཞིང་ཟླུམ་པའི་སྤྱན་གཉིས་དང་ལྡན་པ། ཡ་སོས་མ་མཆུ་མནན་པ། དབུ་སྐྲ་ནག་པོའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། མགོ་བོའི་ཕྲེང་བས་དབུ་བརྒྱན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་སྦྲུལ་དཀར་པོའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཞབས་གཡོན་པའི་པུས་མོ་དང་གཡས་པའི་རྟིང་བ་གདན་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཞེངས་མ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་འཕྲེང་བ་འཕྲོ་བ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཙནྜ་མ་ཧཱ་རོ་ཥ་ཎ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མཚན་སྔགས། ཨརྱ་ཨ་ཙ་ལ། ཀྱེ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་མ་གཡོས་ཀྱང༌། །སོགས། (༤༥)རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་མཛད་ནི། པདྨ་དང་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་མཛད་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞལ་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། དབུ་སྐྲ་རལ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། རིན་པོ་ཆེ་དང་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་འཇིགས་བྱེད་མནན་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཀྲོ་ངྷ་རཱ་ཛཱ་ཧཱུཾ་ཀཱ་ར། འཇིགས་པའི་ཧཱུཾ་སྒྲ་སོགས། (༤༦)རི་ཁྲོད་ལོ་མ་ཅན་ནི། པད་

218

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དཀར་ཟླ་བ་ལ་པཾ་ལས་ལྷ་མོ་རི་ཁྲོད་མ་སེར་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་སེར། གཡས་དཀར། གཡོན་དམར། རེ་རེ་ལའང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། འགྱིང་ཞིང་བཞད་པ། ཕྱག་གཡས་གསུམ་ན། རྡོ་རྗེ། དགྲ་སྟ། མདའ། གཡོན་གསུམ་ན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ། ཤིང་ལོ་གསར་བའི་སྦྲང་ཡབ་གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། མེ་ཏོག་གིས་བཅིངས་པའི་རལ་པའི་ཅོད་པན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། ཤིང་ལོ་གསར་བའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཞབས་གཡས་པའི་རྟིང་བས་འོག་སྒོ་བཀག་ཅིང༌། གཡོན་པའི་ཞབས་མཐིལ་སྟན་ལ་བཙུགས་ཏེ་བགེགས་ཀྱི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། སྐུ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བི་ཤཱ་ཙི་པརྞ་ཤ་པ་རི་སརྦ་མཱར་པྲ་ཤ་མ་ནི་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་པརྞ་ཤ་པ་རི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ཡི། །ཞེས་སོགས། (༤༧)དགྲ་ནག་ནས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ། མཆོད་ཕྱག །བཤགས་པ། ཡི་རངས། སྐྱབས་འགྲོ། སྨོན་ལམ་རྣམས་བྱ། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པད་ཟླ་ལ་དོ་ཡིག་ལས་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་མ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་དམར་སེར། གཡས་སྔོན་པོ། གཡོན་དཀར་པོ། ཕྱག་གཡས་གསུམ་ན་པདྨ། རལ་གྲི། གྲི་གུག ། གཡོན་འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ། ཐོད་པ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་བའི་རོལ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་པི་ཙུ་པི་ཙུ་པྲཛྙཱ་བརྡྷ་ནི། ཛྭ་ལ་ཛྭ་ལ་མེ་དྷ་བརྡྷ་ནི། དྷི་རི་དྷི་རི་བུདྡྷི་བརྡྷ་ནི་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བཛྲ་སྭ་ར་སྭ་སྟི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་བས་དཔལ་ལས་ལེགས་འོངས་ཤིང༌། །སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟེར་མ། །ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས། (༤༨)བགེགས་མཐར་བྱེད་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ། མཆོད། ཕྱག །སྡིགས་བཤགས། སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་བྱ། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པཾ་ལས་པདྨ་དང་ཨཾ་ལས་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་བགེགས་མཐར་བྱེད་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཕྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང༌། གཡོན་

219

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཐུགས་ཀར་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། རིན་པོ་ཆེ་དང་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐམས་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཨཱཿབིགྷྣཱནྟ་ཀྲི་ཏ་ཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། བཛྲ་ཀྲོ་ངྷ་རཱ་བིགྷྣཱནྟ་ཀྲིཏ། འཇིགས་པའི་ཧཱུཾ་སྒྲ་སོགས། (༤༩)
རལ་གཅིག་མ་ནི། པད་ཉི་ལ་ཊཾ་ངཾ་ཧཱུཾ་ལས་ལྷ་མོ་རལ་གཅིག་མ་སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གཡས་འོག་མས་རལ་གྲི །གཡོན་འོག་མས་ཨུཏྤལ་འཛིན་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ནུ་འབུར་རྒྱས་ཤིང་གསུས་པ་འཕྱང་བ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཐོད་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང༌། སྦྲུལ་སྔོན་པོ་དང་གཡེར་ཁ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཏྲཱཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཊི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས་སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༥༠)དུག་སེལ་མ་ནི། པད་ཉི་ལ་ཛཾ་ལས་འཕགས་མ་དུག་སེལ་མ་སེར་མོ་ཞལ་གསུམ་མ། སྦྲུལ་མགོ་སེར་པོའི་གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང༌། སྤྱན་གསུམ་མངའ་བ། ཞལ་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་བ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ། རལ་གྲི །གར་གྱི་ཚུལ་གྱི་མདའ། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ། དུག་གི་མེ་ཏོག་སྔོན་པོ། གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། མེ་ཏོག་དང་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀའི་རྣམ་པའི་སྤྱི་བོར་གདེངས་ཀ་གདུགས་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དུག་སེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྔ་ཁ་ཐུར་བསྟན་པའི་སྟེང་དུ་གཡས་ཁུ་ཚུར་བྱས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཐེའུ་ཆུང་བརྐྱང་སྟེ་གདེངས་ཀ་བདུན་གྱི་ཚུལ་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞག་པའོ། །ཨོཾ་ན་མཿཤ་ར་བ་ར་ཀུ་མཱ་རཱི་ཙུརྞ་རི་ཙ་ཧི་ཙ་ལ་ཡ། ཙུ་ལ་ཡ། སཾགྷ་ཊ་ནི། མཧཱ་མཱ་ཏིངྒི། ཨ་ཧ། བདྡྷེ་ཨདྡྷེ། ཨོཾ་ཛཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས།

220

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཨཱརྱ་ཛཾ་གུ་ལི། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༥༡)རིགས་བྱེད་དཀར་དམར་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས། པད་ཉི་ལ་ཏཱཾ་ལས་རྗེ་བཙུན་མ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་སྐུ་མདོག་དཀར་དམར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཨུཏྤ་ལའི་མདའ་གཞུ་རྣ་བའི་དྲུང་དུ་འགེངས་ཤིང༌། གཡས་འོག་མ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། གཡོན་འོག་མས་ཨུཏྤལ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དར་དམར་པོའི་སྟོད་གཡོགས་དང་ཤམ་ཐབས་ཅན། འདོད་པའི་ལྷ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ། བརྩེ་བའི་རྗེས་ཆགས་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་ཞབས་གཉིས་མཛེས་པའི་སྐུ། །མདའ་གཞུ་ཨུཏྤལ་མི་འཇིགས་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །བཅོམ་ལྡན་རིག་བྱེད་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །(༥༢)རྟོག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ། མཆོད་པ། ཕྱག་འཚལ་བ། བཤགས་པ། ཡི་རངས། བསྔོ་བ། སྐྱབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད། ཚད་མེད་རྣམས་བྱ། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པད་དམར་དང་ཟླ་བ་ལ་ཧྲཱིཿལས་རིག་བྱེད་མ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདའ་གཞུ་འགེངས་པ། གཡས་འོག་མ་མི་འཇིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། གཡོན་འོག་མས་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་དམར་པོའི་ན་བཟའ་ཅན། འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕུག་ན། སྒྲ་གཅན་མགོ་བོ་ལ་གནས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་ན་གཡོན་བརྐྱང་བའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་རྒྱ་འདིས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། གུང་མོ་གཉིས་རྩེ་མོར་བྱས་ལ། སྲིན་ལག་གཉིས་ནང་དུ་བཅུག །མཛུབ་མོ་གཉིས་གུང་མོའི་རྒྱབ་ཏུ་སྦྱར། མཐེ་བོང་གཉིས་ཕྱེད་འོག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཨུཏྤ་ལའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཀུ་རུ་ཀུལླ་ེཧྲཱིཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་དང་བསྟོད་པ་འདྲ། །(༥༣)སྒྲོལ་མ་མངོན་འབྱུང་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མ་ནི། གཞན་རྣམས་གོང་བཞིན་ལས། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཨུཏྤ་ལའི་མདའ་གཞུ། གཡས་འོག་མས་མཆོག་སྦྱིན།

221

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཨོཾ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་ཧྲཱིཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། བསྟོད་ཚིག་རྐང་པ་གསུམ་པ། མདའ་གཞུ་ཨུཏྤལ་མཆོག་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། (༥༤) ཨོ་ཌི་ཡ་ནའི་རིག་བྱེད་མ་དང༌། འོག་ནས་བྱུང་བའི་རིག་བྱེད་མ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ། མཆོད་པ། ཕྱག་འཚལ། བཤགས་པ། སེམས་བསྐྱེད། ཚད་མེད། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཨེའི་རྣམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་དཀར་དམར་གྱི་ནང་དུ་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར། རཾ་ལས་ཉི་མ་དང་རོའི་གདན་ལ་ཧྲཱིཿལས་རྗེ་བཙུན་མ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཨུཏྤ་ལའི་མདའ་གཞུ། གཡས་འོག་མས་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་ལས་བྱས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་དང༌། གཡོན་འོག་མས་ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་སྟེང་ན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་གང་བ་འཛིན་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོས་དབུ་བརྒྱན། རློན་པས་དོ་ཤལ་ཅན། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། གཡོན་བརྐྱང་པའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ། བསྟོད་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ། མདའ་གཞུ་ཨུཏྤལ་དབང་གི་ལྕགས་ཀྱུ་བསྣམས། །ཞེས་བརྗོད། གཞན་འདྲ། (༥༥)ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི། ལུག་གཉིས་ཞགས་པས་སྦྲེལ་བའི་སྟེང་དུ་པད་ཉི་ལ་ཧྲཱིཿལས་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཞགས་པ་དང༌། གཡོན་ལྕགས་ཀྱུ་འཛིན་པ། རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན། སྣ་ཚོགས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་ཞིང༌། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པ། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། བདེ་བྱེད་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་

222

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཀྱིས་གར་དང༌། སིལ་སྙན་བརྡུང་འཁྲོལ་བྱེད། འབྱུང་པོའི་ཚོགས་མིའི་མགོ་བོ་དང་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དུ་མས་གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་ལ་སོགས་པས་བཀུར་སྟིར་བྱེད་པའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དུ་མས་བསྐོར་བ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཧྲཱིཿཧཱུཾ་ཨཱཿམཚན་སྔགས། ཏྲཻ་ལོ་ཀྱ་བ་ཤཾ་ཀ་ར་ལོ་ཀི་ཤྭ་ར་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས་སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༥༦) གང་བ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དཔལ་གནོད་གནས་འཁོར་བཅས་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟླ་བ་དཀར་དམར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བ་ལ་བཾ་ཡིག་ལས་ལྷ་མོ་ནོར་རྒྱུན་མ། ཤར་དུ་བཟང་མོ། ལྷོར་རབ་ཏུ་བཟང་མོ། ནུབ་ཏུ་སྦས་མ། བྱང་དུ་རབ་ཏུ་སྦས་མ། ཤར་ལྷོར་ལྷ་མོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མ། ནུབ་བྱང་དུ་འཕགས་མ། བྱང་ཤར་དུ་ཟླ་ཤེལ་ཅན་མ་རྣམས་སྐུ་མདོག་སེར་མོ། གཡས་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་འབྲས་ཀྱི་སྙེ་མ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཙོ་མོའི་བྷ་གའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཛི་ལས་དཔལ་གནོད་གནས་སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་བི་ཛ་པཱུ་ར་ཀ་དང༌། གཡོན་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་དུང་དང་པདྨའི་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར་མནན་ཞིང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབེབས་པ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ཕྲེང་པ་ཅན། ནོར་རྒྱུན་མ་སེར་མོ་འབྲས་ཀྱི་སྙེ་མ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སླར་འདུས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཤར་དུ་གང་བ་བཟང་པོ་སྔོན་པོ། ལྷོར་རྣམ་ཐོས་སྲས་སེར་པོ། ནུབ་ཏུ་གནོད་སྦྱིན་དམར་པོ། བྱང་དུ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་སེར་པོ། ཤར་ལྷོར་ཅི་པི་ཀུཎྜ་ལེ་དམར་པོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རོལ་པའི་ཕྲེང་བ་སྔོན་པོ། ནུབ་བྱང་དུ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་སེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་སྒོའི་དབང་པོ་སེར་པོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བི་ཛ་པཱུ་ར་ཀ་དང་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། ཤར་སྒོར་གནོད་སྦྱིན་དང་གནོད་སྦྱིན་

223

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཆེན་པོ། ལྷོ་སྒོར་པདྨ་དང་པདྨ་ཆེན་པོ། ནུབ་སྒོར་ཀི་ལི་དང་ཀི་ལི་ཆེན་པོ། བྱང་སྒོར་གང་བ་དང་གང་བ་བཟང་པོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐུ་མདོག་སེར་པོ། གཅེར་བུ་དབང་པོ་འཕྱང་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ལྔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཛམྦྷ་ལ་ཛ་ལེནྟྲ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བ་སུ་ངྷ་རི་ཎྱཻ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཛམྦྷ་ལས་པ་རི་ཝཱ་ར། གང་སྔོན་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་དགེ་བསགས་པས། །ཚེ་དང་ནོར་དང་མཐུ་ཡི་དཔལ་རྙེད་ནས། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་དབྱིག་གི་ཆར་འབེབས་པ། །ནོར་སྦྱིན་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །(༥༧)རྒྱ་ནག་རིམ་པའི་སྒྲོལ་མ་ནི། གོང་གི་རལ་གཅིག་མ་དང་གཅིག་པར་སྣང་ཡང༌། རྗེས་གནང་ཟུར་ཏུ་མཛད་པས། ཤཱུ་ནྱ་ཏས་སྦྱངས། པད་ཉི་ལ་ཊཾ་ལས་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གཡས་འོག་མས་རལ་གྲི། གཡོན་འོག་མས་ཨུཏྤལ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ནུ་འབུར་རྒྱས་ཤིང་གསུས་པ་འཕྱང་བ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ཐོད་པ་དང་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། རོའི་གདན་ལ་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧྲཱིཾཿཏྲིཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཏཱ་ར། འགྲོ་བའི་འཇིགས་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །བརྩེ་བས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་མོའི་སྐུར་བསྟན་པ། །དབུགས་འབྱིན་མཛད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་མ། །སྒྲོལ་མ་དྲག་མོས་འདུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། ། (༥༨)གུར་ནས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྒྲོལ་མ་ནི། པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། རྭ་བ། གུར། བླ་རེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཟླ་བ་ལ་ཏཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྒྲོལ་མ་སེར་མོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱད་མ། རྩ་ཞལ་སེར། གཡས་ནག །གཡོན་དམར། རྒྱབ་དཀར་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་བཞིན། རྡོ་རྗེ། མདའ། དུང༌། མཆོག་སྦྱིན།

224

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཡོན་བཞིན་ཨུཏྤལ། གཞུ། ལྕགས་ཀྱུ། སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་རྣམས་འཛིན་པ། ཤར་དུ་ཨོཾ་ལས་མེ་ཏོག་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་མེ་ཏོག །ལྷོར་ཏཱ་ལས་བདུག་སྤོས་སྒྲོལ་མ་ནག་མོ་སྤོས་སྣོད། ནུབ་ཏུ་རེ་ལས་མར་མེ་སྒྲོལ་མ་སེར་མོ་མར་མེ། བྱང་དུ་ཏུ་ཏ་ལས་དྲིའི་སྒྲོལ་མ་དམར་མོ་དུང་ཆོས། མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཤར་ལྷོར་འཁོར་ལོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་བྱང་དུ་པདྨ། བྱང་ཤར་དུ་རལ་གྲི། ཤར་སྒོར་ཏཱ་ལས་ལྕགས་ཀྱུ་མ་དཀར་མོ་ལྕགས་ཀྱུ། ལྷོ་སྒོར་རེ་ལས་ཞགས་པ་མ་ནག་མོ་ཞགས་པ། ནུབ་སྒོར་ཏུ་ལས་ལྕགས་སྒྲོག་མ་སེར་མོ་ལྕགས་སྒྲོག །བྱང་སྒོར་རེ་ལས་དྲིལ་བུ་མ་དམར་མོ་དྲིལ་བུ། སྟེང་དུ་སྭཱ་ལས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་སེར་མོ་འཁོར་ལོ། འོག་ཏུ་ཧཱ་ལས་གནོད་མཛེས་མ་ནག་མོ་སྦྲུལ་ཞགས་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཕྱག་གཡོན་པས་སྡིགས་མཛུབ་མཛད་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཞལ་འཛུམ་ཞིང་ཁྲོ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ལྔ་དང༌། ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ལ་རིན་འབྱུང༌། ནུབ་ཕྱོགས་པ་ལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་ཕྱོགས་པ་ལ་དོན་གྲུབ། སྟེང་ཕྱོགས་པ་ལ་རྣམ་སྣང༌། འོག་གི་ཕྱོགས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། ན་མ་ཨཱརྱ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་ར་ཡ། བ་དྷི་ས་ཏྭ་ལ། མཧཱ་ས་ཏྭ་ལ། མཧཱ་ཀཱ་རུ་ཎི་ཀཱ་ཡ། ཏདྱ་ཐཱ། ཨོཾ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟ་རེ་ཏུ་འདི་གཅིག་ན་སྣང༌། རེ་སརྦ་དུཥྚ་མ་མཱ་ཀྲྀ་ཏེ་ཛམྦྷ་ཡ། སྟམ་བྷ་ཡ། མོ་ཧ་ཡ། བནྔྷ། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ། སརྦ་དུཥྚཾ་སྟམྦྷ་ནི་ཏ་ར་ཡ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟ་རེ་ཡེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བཛྲ་ཏཱ་རེ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༥༩) གཤེད་དམར་ནི། ཚོགས་ཞིང་ལ་བཤགས་པ་བྱ་རུང༌། པཾ་ལས་པདྨ་དང་ཨཾ་ལས་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་མི་མགོ་རློན་པ་སེར་པོས་མཚན་པའི་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་འཕྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང༌། གཡོན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་འཛིན་པས་རང་འོད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། ཞལ་མཆེ་བ་གཙིགས་

225

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཤིང་ལྗགས་འདྲིལ་བ། དམར་ལ་ཟླུམ་པའི་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོ་བརྒྱ་ཕྱེད་ཀྱི་དོ་ཤལ་དང༌། སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན། མ་ཧེ་དམར་པོའི་སྟེང་ན་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཥྚྲཱིཿཝི་ཀྲི་ཏཱ་ན་ན་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཡ་མཱནྟ་ཀ་ཧཱུཾ་ཕཊ། མཚན་སྔགས། ཤྲཱི་རཀྟ་ཡ་མ་རི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས། ། (༦༠)འོག་གི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་ནི། མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་པད་ཟླ་ལ་བྷྲུཾ་ལས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་མ། རྩ་ཞལ་དཀར། གཡས་སེར། གཡོན་དམར་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་བཞི་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། པད་དཀར་ལ་གནས་པའི་འོད་དཔག་མེད། མདའ། མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། གཡོན་བཞི་ན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ། གཞུ། མི་འཇིགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ། བདུད་རྩིས་གང་བའི་བུམ་པ་རྣམས་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བྷྲུཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བྷ་ག་ཝ་ཏི་ཨུཥྞི་ཥ་བི་ཛ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་སོགས། ། (༦༡)རྣམ་སྣང་སྒྱུ་དྲ་ནས་བྱུང་བའི་སྲུང་བ་ལྔའི་གཙོ་རྐྱང་རྣམས་ལས། སོར་འབྲང་ནི་པད་ཟླ་ལ་པཾ་ལས་སོ་སོར་འབྲང་མ་ཆེན་མོ་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱད་མ། རྩ་ཞལ་སེར། གཡས་དཀར། གཡོན་དམར། རྒྱབ་སྔོ༌། ཞལ་རེ་རེ་ཡང་ཞི་བའི་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་བཞི་ན། རལ་གྲི། འཁོར་ལོ། རྩེ་གསུམ། མདའ། གཡོན་བཞི་ན། རྡོ་རྗེ། ཞགས་པ། དགྲ་སྟ། གཞུ་འཛིན་པ། ཞི་བའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ། གོས་ཀྱི་སྟོད་གཡོགས། གཡོན་བརྐྱང་བའི་རོལ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མ་ནི་དྷ་རི་བཛྲི་ཎི་མཧཱ་པྲ་ཏི་ས་རེ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བྷ་ག་ཝ་ཏི་མཧཱ་པྲ་ཏི་ས་རེ་སྭཱཧཱ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སོགས་སྤྱི་བསྟོད་བྱ། ། (༦༢)རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་

226

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ནི། པད་ཟླ་ལ་མཾ་ལས་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་ལྗང༌། གཡས་ནག །གཡོན་དཀར། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྦྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། གཡས་གསུམ་ན་རྨ་བྱའི་མཇུག་སྒྲོ། མདའ། མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་གསུམ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རྔ་ཡབ། གཞུ། དགུ་གཡོན་དུ་བུམ་པ་རྣམས་འཛིན་པ། ཟླ་བའི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན། ཞི་བའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པའི་དང་ན་བཟའ་འཆང་བ། ཕྱེད་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དོན་ཡོན་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མཧཱ་མ་ཡུ་རཱི་བིདྱཱཡཱ་རཛྙཱི་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། མཚན་སྔགས། མཧཱ་མ་ཡུ་རི་བིདྱཱ་རཛྙཱི། དུས་གསུམ་སངས་སོགས་སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༦༣)སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་ནི། པད་ཟླ་ལ་བྷྲཱུཾ་ལས་སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་འཇོམས་མ། དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་མ། གཡས་ན་རལ་གྲི། མདའ། མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་ན་གཞུ། ཞགས་པ། དགྲ་སྟ་རྣམས་འཛིན་པ། ཟླ་བའི་རྒྱབ་རྟེན་དང་ཞི་བའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པའི། དང་ཆ་ལུགས་ཅན། རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྣམ་སྣང་གིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བྷྲཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་མཧཱ་ས་ཧཱ་སྲ་པྲ་མརྡྷན་བ་ར་སིངྷི་ད་མི་གེ་མ་ཎི་བཛྲ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། མཧཱ་ས་ཧཱ་སྲ་པྲ་མརྡྷན། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༦༤) གསང་སྔགས་རྗེས་འཛིན་ནི། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་གསང་སྔགས་རྗེས་སུ་འཛིན་མ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་རྡོ་རྗེ་དང་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་དགྲ་སྟ་དང་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཉི་མའི་རྒྱབ་ཡོལ་ཅན། རྒྱན་དང་བཞུགས་ཚུལ་འདྲ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། མཧཱ་མནྟྲ་མ་ནུ་པ་རེ། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། ། (༦༥)བསིལ་བའི་ཚུལ་ནི། པད་ཉི་ལ་ཛྲིཾ་ལས་བསིལ་ཚལ་ཆེན་མོ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་འཕྲེང་བ་དང་མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཐུགས་ཀར་པོ་ཏི་འཛིན་པ། གཞན་གོང་དང་འདྲ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཛྲིཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། མཧཱ་སཱི་ཏ་བ་ནི། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༦༦)ཕྱིར་བཟློག་མ་ནི། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་ཕྱིར་བཟློག་མ་ཆེན་མོ་སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་མ། གཡས་རལ་གྲི། ལྕགས་ཀྱུ། མཆོག་སྦྱིན། གཡོན་པད་དམར། རྩེ་གསུམ། ཐུགས་

227

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཀར་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཞལ་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང༌། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། མཧཱ་པྲ་ཏི་ངྒིར། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༦༧) རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་ནི། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་ལྷ་མོ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་རྒྱན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བཞི་མ། སྐུ་དང་རྩ་ཞལ་ནག། །གཡས་དམར། གཡོན་ལྗང༌། མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་གཉིས་ན་རལ་གྲི། ཞགས་པ། གཡོན་གཉིས་ན་ཁ་ཊཱཾ་ག་དང་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཐོད་པའི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་ཅིང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ན་བཟའ་སེར་པོའི་ཤ་འགག་ཅན། ལྟོ་བ་འཕྱང་བ། གཡོན་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པའོ། །མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བྷ་ག་ཝ་ཏཱི་ངྷྭ་ཛཱ་གྲ་ཀེ་ཡཱུ་རཱ། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༦༨)གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་ནི། པད་ཉི་ལ་ཚོགས་བདག་གླང་སྣ་བསྒྱེལ་བའི་སྟེང་དུ་ཨཾ་ལས་འཕགས་མ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་གཡས་ཐལ་མོ་བརྐྱང་སྟེ་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱིས་གདུགས་བཟུང་ནས་བསྐོར་བ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཨཾ་སྭཱཧཱ། ཨཱརྱ་ཨ་པ་ར་ཛི་ཏ། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། ། (༦༩)རྡོ་རྗེ་གནྔྷ་རི་ནི། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་གནྔྷ་རི་སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཞལ་དྲུག་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་མ། རྩ་ཞལ་ནག །གཡས་དཀར། གཡོན་དམར། རྒྱབ་ལྗང༌། སྟེང་དུ་སེར་པོ་དང་སྔོན་པོ་བརྩེགས་པའི་ཞལ་ཅན། སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཕྱག་གཡས་པ་རྣམས་ན་རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། རལ་གྲི། རྩེ་གསུམ། མདའ། འཁོར་ལོ། གཡོན་པ་རྣམས་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག །ལྕགས་ཀྱུ། གཞུ། དགྲ་སྟ། ཞགས་པ། ཐུགས་ཀར་སྡིགས་མཛུབ་མཛད་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་

228

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཙིགས་པ། རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའམ། ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། ན་མཿཙཎྜ་བཛྲ་པཱ་ན་ཡེ། མཧཱ་ཡཀྵ་སེ་ན་པ་ཏ་ཡེ། ན་མོ་བྷ་ག་ཝ་ཏཱི། བཛྲ་གནྔྷ་རི། ཨ་ནེ་ཀ་ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲ། པྲ་ཛྭ་ལི་ཏ། ཏཱི་པ་ཏེ་ཛཱ་ཡེ། ཨུ་གྲ་བི་མ་བྷ་ནི་ཀ་ཡེ། ཡོ་གི་ནི་ཡཻ། བྷིཥྨ་བྷ་གི་ནེ་ཡཻ། དྭ་ད་ཤ་བྷུ་ཛ་ཡཻ། བི་ཀཱི་ཧྣ་ཀཻ་ཤི་ཡེ། ཨ་ནེ་ཀ་རུ་པ་བི་བྷི་ངྷ་ཝེ་པ་ར་ངྷཱ་རི་ཎི་ཡེ། ཨེ་ཧྱེ་ཧེ། བྷ་ག་ཝ་ཏཱི་མཧཱ་བཛྲ་གནྔྷ་རི། སང་ངྷ་རི། ཏྲ་ཡ་ཎི། རཏྣ་ནཾ། ས་ཏྱེ་ན། ཨཱ་ཀཊྚ། བཱ་དེ་ནཱ་དེ་ཀཾ། ཡེ་ཙ་ནྱེ་ས་མ་ཡེ་ནི་ཏིཥྛ། ན་ཏཱི་ཏཱ་ན་ས། ད་ཡེ་ཥྦྱ། མི། སཾ་གྷྲི་གྲི་ཧྣ་གྲེ་ཧྣ། ཨོཾ་ཨ་ལ་ཨ་ལ། ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ། མུ་ལུ་མུ་ལུ། ཙུ་ལུ་ཙུ་ལུ། ངྷ་མ་ངྷ་མ། རངྒ་རངྒ༌། རངྒ་པ་ཡ་རངྒ་པ་ཡ། པཱུ་ར་ཡ་པཱུ་ར་ཡ། ཨཱ་བི་ཤ་ཨཱ་བི་ཤ།།བྷ་ག་ཝ་ཏཱི། མཧཱ་བཛྲ་གནྔྷ་རཱི། སིད་ངྣ་ཙནྟ་ཙནྟ་བཛྲ་པཱ་ནི། རཛྙི་ས་མ་ཏི་ཧྲཱིཿཧཱ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་བཛྲ་གནྔྷ་རི། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༧༠)ནག་པོ་ཆེན་པོ་ནི། པད་ཉི་དང་རོ་དམར་སེར་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་གྲི་གུག་དང༌། གཡོན་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛག་ཅིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། རློན་པ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ། རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་དང༌། སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། སྐུ་ལུས་སྦོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ། མེ་རི་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མཧཱ་ཀཱ་ལཱ་ཡ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཤྲཱི་མཧཱ་ཀཱ་ལཱ། འདི་ལ་དུག་ཁྲག །སྒོག་པ། ཉུངས་དཀར་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་བྱ། སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་གདུག་པ་ཅན། །ཚར་གཅོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས་འཇིགས་མཛད་པ། །གཏུམ་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །(༧༡) རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་མ་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་མ་ལྗང་གུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་ལྗང༌། གཡས་སྔོན་པོ། གཡོན་དཀར། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ཞལ་

229

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

ཅུང་ཟད་བཞད་པ། ཕྱག་གཡས་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ། ལྕགས་སྒྲོག།།མདའ། གཡོན་གསུམ་ན། སྡིགས་མཛུབ། ཞགས་པ། གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པ། ལག་པ་གཉིས་ཁུ་ཚུར་སོ་སོར་བཅིངས་ཏེ་མཐེབ་ཆུང་དང་སྡིགས་མཛུབ་གཉིས་ལྕགས་སྒྲོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཅིངས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བཛྲ་ཤྲཱི་ཁ་ལེ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བཛྲ་ཤྲཱིཾ་ཁ་ལ། སྤྱི་བསྟོད་བྱ།(༧༢) སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི། པད་དཀར་དང་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་སྲིད་པའི་ཁྲོ་བོ་སྟོབས་པོ་ཆེ། སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་གཉིས་ན་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་དང་རྔ་ཡབ་དཀར་པོ། གཡོན་གཉིས་ན་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་དང༌། སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། འོད་ཟེར་དམར་པོའི་དབུས་ན་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་མཧཱ་བ་ལ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། མཧཱ་བ་ལ། བསྟོད་པ། གང་གི་རང་བཞིན་ཁྲོ་བྲལ་ཡང༌། །སོགས། (༧༣)གདུགས་དཀར་ནི། པད་དཀར་ལ་ཨོཾ་ལས་འཕགས་མ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་དཀར། གཡས་དམར། གཡོན་སྔོ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དང་འཁོར་ལོ། བར་པ་གཉིས་མདའ་དང་གཞུ། འོག་མ་གཉིས་ལྕགས་ཀྱུ་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ྋགཡས་གསུམ་ན་འཁོར་ལོ། ལྕགས་ཀྱུ། གཞུ། གཡོན་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ། མདའ། ཞགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྡིགས་མཛུབ་ཅེས་རྒྱ་གཞུང་གཅིག་ལ་འདུག་ཀྱང་མི་དག་པ་འདྲ། མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཁྲོ་བོའི་ལྟ་སྟངས་དང་བཅས་པས་གཟའ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་མ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྣམ་སྣང་གིས་དབུ་བརྒྱན། ཕྱག་རྒྱ་ནི། གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་དང་སྡིགས་མཛུབ་སྙིང་གར་བཞག་ལ། གཡོན་པའི་ཁུ་ཚུར་སྟེང་དུ་འཕྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ། ཨོཾ་སི་ཏཱ་ཏ་པ་ཏྲེ་ཨཱ་པ་ར་ཛི་ཏ། སརྦ་གྲ་ཧཱ་ཨེ་ནུ་ཨ་

230

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ནུར་ར་ཤ་ཡ། ཏྲ་ཤ་ཡ་ཟེར་སྣང༌། ཏྲ་ས་ཡ། ཧ་ན་ཧ་ན། དྲུཾ་དྲུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་སི་ཏཱི་ཏ་པ་ཏྲཻ། སྤྱི་བསྟོད་བྱ། (༧༤)རྟ་མགྲིན་ནི། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་དཔལ་རྟ་མགྲིན་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བརྒྱད་པ། རྩ་ཞལ་དམར་པོ་བཞད་པ། གཡས་སྔོན་པོ་ལྗགས་འདྲིལ་བ། གཡོན་དམར་པོ་མཆེ་བས་མ་མཆུ་མནན་པ། ཞལ་རེ་རེ་ཡང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་བཞི། རྡོ་རྗེ། དབྱུག་པ། པདྨ་ཁ་འབྱེད་པའི་ཚུལ། མདའ། གཡོན་བཞི་སྡིགས་མཛུབ། རང་གི་ནུ་མ་གཡོན་པ། པདྨ། གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧ་ཡ་གྷྲི་ཝ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཧཱ་ཡ་གྷྲི་ཝ། གང་གི་རང་བཞིན་ཁྲོ་བྲལ། སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། (༧༥)ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ནི། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབུས་སུ་པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་འབར་བའི་རྡོ་རྗེ་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གྲུ་མོ་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་བ་དན་རྩེ་གསུམ་པས་བརྒྱན་པ་འཆང་བ། དམར་ལ་ཟླུམ་པའི་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང༌། མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་པ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཐོད་སྐམ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང་མི་མགོ་ལྔ་བཅུའི་འཕྲེང་བ་དང༌། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། མི་ལྤགས་ཀྱི་ན་བཟའ་མནབས་ཤིང༌། ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་ལ་བྱུགས་པ། ཞབས་གཡས་བརྐྱང་བའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་རོའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭ་ཧཱ། མཚན་སྔགས། ཤྲཱི་བཛྲ་ཧེ་རུ་ཀ།།ཐམས་ཅད་དངོས་པའི་རང་བཞིན་མཆོག །གདོད་ནས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་པ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །(༧༦) བདག་མེད་མ་གཉིས་ནི། པད་ཟླ་ལ་ཨོཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མ། སྐུ་མདོག་ནག་མོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། གཡས་གྲི་གུག་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་ཐོད་པ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གྲུ་མོ་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་བསྣམས་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་

231

བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས།

བརྫེས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། སྐམ་པོ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་དང༌། རུས་པའི་རྒྱན་ལྔས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་བའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་རོའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཨ་ཨཱ། ཨི་ཨཱི། ཨུ་ཨཱུ། རྀ་རཱྀ། ལྀ་ལཱྀ། ཨེ་ཨེ། ཨོ་ཨཽ། ཨཾ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བྷ་ག་ཝ་ཏྭི་བཛྲ་ནེ་ཏརྨཱ། འགྲོ་བ་བུད་མེད་འདུལ་གཟིགས་ནས། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མར་གྱུར་གང༌། །ཕྱག་འཚལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཐུབ་ལ། །སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །(༧༧)རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ནི། ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་དམར་པོའི་ལྟེ་བར་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གདན་ལ་ཧྲཱིཿཧཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། གཡས་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་འཕྱར་བའི་ཚུལ། གཡོན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གྲུ་མོ་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་བསྣམས་པ། སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། རློན་པ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་བ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྣམ་སྣང་གིས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་བཛྲ་ཝཱ་ར་ཧི་ཨཱ་ཝེ་ཤ་ཡ། སརྦ་ཛ་ར་ཎ་ཧྲཱི་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། བྷ་ག་ཝ་ཏི་བཛྲ་ཝཱ་ར་ཧི། དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་གསུམ་ཉིད། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྔགས་ལ། རྒྱ་གཞུང་གཅིག་ན། ཨོཾ་བཛྲ་བཱ་ར་ཧཱི། ཨ་བེ་ཤ་ཡ། ཨ་བེ་ཤ་ཡ། སརྦྦཱ་ཛྭ་ར་ན་ཧྲཱི་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཧྲིཿཧཱུཾ་ཧ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་སྣང༌། (༧༨)དཀར་པོའི་ལས་སྟོན་པའི་སྒྲོལ་མ་ནི་ཚོགས་ཞིང་ལ། མཆོད་པ། བཤགས་པ། ཡི་རངས། སྐྱབས་འགྲོ། ཚད་མེད་རྣམས་བསྒོམ། ཤཱུནྱ་ཏས་སྦྱངས། པད་ཉི་ལ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། རྭ་བ། གུར། བླ་རེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་བཅས་བའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བའི་དབུས་སུ། པཾ་ལས་པདྨ་དང༌། ཨ་ལས་ཟླ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ལས་དཀར་བའི་ལས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ། རྩ་ཞལ་དཀར། གཡས་སེར། གཡོན་ནག་པ། ཞལ་

232

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། མཆེ་བ་གཙིགས་པ། ཕྱག་གཡས་གསུམ་ན་མཆོག་སྦྱིན། འཕྲེང་བ། མདའ། གཡོན་གསུམ་ན། ཨུཏྤལ། པདྨ། གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། ཟླ་བ་ཕྱེད་པས་ཐོད་བྱས་པ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཟླ་བ་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཅིང༌། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་བའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་འཕྲོ་བའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན། ཨོཾ་ཨ་ཙ་ལེ། ཨཱ་ནི་མིཏྟ་ས་ཝ་ཧྷེཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཏཱ་རེ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན། སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། །(༧༩)ཐུབ་དབང་ཏོག་གི་ལེགས་སྨོན་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས། །གདུལ་བྱའི་དུག་ལྔ་ལམ་དུ་བྱད་པའི་སྨན། །ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་ཆར། །ལོ་པཎ་སྤྲིན་བཟང་བཅུད་ལས་འབབ་འདི་བསྔགས། །འདི་བསྐྲུན་དགེ་བས་མ་ལུས་ཡིད་ཅན་འགྲོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་ལམ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །རིང་མིན་ཕུན་ཚོགས་བཞི་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྐུར། །མངོན་སུམ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ལྷན་ཐབས་དངོས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲེན་པའི་གྲུ་ཆེན་ཀླགས་པས་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་འདི་ཡང༌། འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་སྩལ་པའི་སྙིང་པོ་ཙམ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཐབ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་དང༌། རྒྱ་གཞུང་གསུམ་སོགས་ལ་ཞུས་གཏུགས་བྱས་ཏེ་སྔ་སོར་ཟིན་བྲིས་བྱས་པ་སླད་ནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་བླ་བྲང་མི་ཕམ་འདུན་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཛོད་དུ་སུག་བྲིས་བྱས་པ་ཀུན་ལ་ཕན་གྱུར་ཅིག །

233

སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ཟིན་བྲིས།

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་
བསྩལ་ཚེ་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཟིན་བྲིས་
བྱས་པ་བཞུགས་སོ། །
སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ཟིན་བྲིས།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་བཀོད་པ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་དང༌། རྒྱ་ནག་ཐང་གི་རྒྱལ་པོས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གདན་དྲངས་ནས་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསྙེན་བཀུར་མཛད། རྒྱའི་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་ལྟར་ཕུ་དུང་ཅན་དང༌། ན་བཟའ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཕུལ་བས་བཞེས། རྒྱ་ནག་ནས་བྱུང་བ་དེའི་བཀོད་པ་ད་ལྟ་དར་བ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་གནས་བཅུའི་བསྟོད་པ་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་ལྟར་བྱས། ཇོ་བོའི་ལུགས་ལྟར་ན། རིགས་རུས་ཀྱི་ཆེ་བས་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་ཡིན། །མི་འཁྲུགས་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །གསང་འདུས་ཀྱི་རྩ་སྔགས་ཀཾ་ཀ་ནི་ཡིན་པས་སོ། །མི་འཁྲུགས་པའི་དམ་བཅའ་བརྒྱད་དང་ཐོག་སྲུང་ལ་བསྔགས། གཟུངས་འདི་ཆུ་དང་ཕྱེ་མ་དང་ཡུངས་དཀར་སོགས་ལ་ལན་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླས་ཏེ། སྲོག་ཆགས་ཤི་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སོང་བའི་རུས་པ་ལ་ཡང་བརྒྱབ་ན་ངན་སོང་གི་གནས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་

234

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མྱུར་དུ་ཐར། འདིའི་བུམ་ཆུ་འཐུང་བ་དང་བཀྲུས་པ་དང་ནས་དང་ཕྱེ་མ་སོགས་ལ་བཟླས་ཏེ་འཐོར་བའི་ཚེ། ཤི་གསོན་གང་ཡིན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་རྩིའི་ཆུ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པས་གང་ནས། ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤུའི་བུ་ག་རྣམས་ནས་སྐྲ་ཤད་དང་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ནག་ཉིལ་ཉིལ་ཐོན་པར་བསམ་ན་བྱིན་རླབས་མྱུར་གསུངས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ་ནི་ཡི་གེ་དྲུག་པ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྒོ་ཆོད་པ་སོགས་སྤྱི་ལྟར་དང༌། སེང་གེའི་སྒྲ་ནི་ཀླུ་གཉན་ས་བདག་གི་ནད་བྱུང་བ་སེལ་བ་དང་ཕྱིན་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཆེ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་འདི་ནི་ཀླུ་ས་བདག་གི་ནད་ཞི་བ་དང༌། འདིའི་དམ་བཅའི་གཟུངས་རིང་ཉིན་རེ་ལ་ལན་བདུན་རེ་མ་ཆག་པར་བཟླས་ན་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཀླགས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་གསུངས། ཨོཾ་ཏཱ་རེ་སྒྲོལ་མ། ཏུཏྟཱ་རེ་འཕོངས་པ་ལས་སྒྲོལ་མ། ཏུ་རེ་མྱུར་མ་སྭཱཧཱ། འདི་ནི་འཇིགས་པ་སྤྱི་དང་འཇིགས་པ་བརྒྱད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ནད་གདོན་སོགས་ཀྱི་འཚེ་བ་མང་བའི་ཚེ་ན་རང་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་མའི་ཕྱག་གཡས་པའི་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བསམ་ནས་རྩེ་གཅིག་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ངེས་པར་སྐྱོབ། ལྷ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བསྙེན་པ་མ་སོང་ཡང་ལས་གང་ལའང་མྱུར་བས་མཚན་ལ་མྱུར་མ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །ཨོཾ་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་མ་མ་ཨཱཿཡུ་པུཎྱེ་པུཥྚཱཾ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། སྤེལ་ཚིག་རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད། སྒྲོལ་དཀར་ནི་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་སྤེལ་བ་ལ་བསྔགས། འདིའི་བརྒྱད་ཐང་མན་ངག་ལྟར་བཞེངས་ནས་བསྒྲུབས་ན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ཀྱང་རིང་དུ་འཚོ་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེ། ལོ་མ་གྱོན་མ་འདི་ནད་རིམས་རྒྱུ་གཟེར་ཚ་བའི་ནད་སོགས་མི་འགོ་བ་དང་ཞི་བ་དང་མན་ངག་ལྟར་གྱི་བུམ་ཆུ་ཕྱེ་མ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་སྦྱོར་བྱས་ན་མི་དང་དུད་འགྲོའི་ནད་གཅོད་པ་དང་མི་འབྱུང་བ་སོགས་བྱིན་རླབས་མྱུར། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་འདི་ནི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དུ་དགྲ་ཇག་ཆོམ་

235

སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ཟིན་བྲིས།

རྐུན་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་འཇིགས་པ་སོགས་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྱིམ་བདག་མོ་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་རིན་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལམ་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱུ་བའི་གནས་སུ་བོར་བས་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་དྲན་ཏེ། གཡོག་མོ་ལ་སོང་ལ་ངའི་ཕྲེང་བ་ཁྱེར་ཤོག་ཟེར། གཡོག་མོས་ཕྲེང་བ་ནི་ལམ་པོ་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་རྒྱུ་བའི་གནས་སུ་སྟོར་ན་ང་ནི་སོང་ཡང་མི་རྙེད་ཟེར། ཁྱིམ་བདག་མོས་དེ་མིན་ཁྱོད་སོང་དང་རྙེད་ཡོང༌། ངས་སྐྱེ་བ་དྲན་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་སྔ་རོལ་ཅིག་ན་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་བསྒྲུབས་པ་དྲན་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་བ་གང་ལ་ཡང་རྫས་ཆོམ་རྐུན་གྱིས་འཁྱེར་མ་མྱོང་ཟེར། དེ་སོང་བའི་ལམ་ན་མི་དུ་མ་དྲུང་དུ་སོང་ཡང་མ་རིག་པར་ཕྲེང་བ་འདུག །ཁྱེར་འོང་བ་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་གསུངས། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་འདི་ནི་འཆད་པ་དང་གཞན་ལ་རྩོད་པ་ལ་བསྔགས། འཇམ་དཀར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཞི་དུལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་འཇམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་བསྔགས། ཛམྦྷ་ལ་འདི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འདོད་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་དགོས། བགེགས་མཐར་བྱེད་དང་སྟོབས་པོ་ཆེ་གཉིས་ནི་རང་གཞན་གང་ལ་བར་ཆད་དང་བགེགས་ཀྱི་འཚུབ་ཆེ་དུས་བསྔགས། ཕྱག་རྡོར་འབྱུང་འདུལ་འདི་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་འདིའི་ཞབས་འོག་ཏུ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འབྱུང་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དཀར་པོ་མནན་པས་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་སོགས་འདུལ་བ་ལ་ནུས་པ་ཆེ། སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཡང་ཁྲོ་བོ་མནོལ་བ་མེད་པ་ཟེར་བས། གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་སེལ་བ་ལ་བསྔགས་ཤིང༌། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་འདིའི་རྒྱུད་རྫུས་མ་ཡིན་གསུངས་པ་ད་ལྟའི་གཟུངས་འདུས་ན་སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅིག་འདུག་པ་དེ་ཡིན། ཇོ་བོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྨེ་བརྩེགས་དང་ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྨེ་བརྩེགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཁུངས་རྣམ་དག་ཡིན་གསུངས། མི་གཡོ་བ་དཀར་སྔོན་གཉིས་ནི་སྔ་མ་ཞི་བ་དང་ཕྱི་མ་དྲག་པོ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་རིམས་ནད་བསྲུང་བ་

236

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་མནན་པ་སོགས་ལ་བསྔགས། ཕྱི་མ་རིམས་ནད་བྱུང་བ་སེལ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་བསྔགས། རྟ་མགྲིན་སེང་ལྡིང་གི་དབྱུག་པ་ཅན་འདི་ནི་བཀའ་གཉན་ཅིང༌། ལྷོ་བྲག་སྙན་བརྒྱུད་ན་སེང་ལྡེང་དང་སྙེགས་མའི་དབྱུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སྦྱོར་ཡོད་གསུངས། གདུགས་དཀར་ནི་ཚེ་འཕེལ་བ་དང་བྱད་ཁ་དང་དུས་མིན་འཆི་བ་བཟློག་པ་དང་སྙིགས་མའི་དུས་སུ་རྒྱ་འདྲེའི་གནོད་པ་ཆེ་དུས་འདི་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མྱུར། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མདོ་ལུགས་འདི་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་དག་གིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་འདིའི་རྒྱུད་ན་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཕྱག་མཚན་ན་བཟའ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་བཞུགས་སྟངས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་མང་པོ་ཡོད་གསུངས། ཕྱག་རྡོར་ཆེ་བ་དགུ་དང་བརྒྱད་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཁོར་ཆེན་དབང་གི་ཆེ་བ། གཏུམ་པོ་ཁྱུང་གི་ཆེ་བ། རྣམ་འཇོམས་ཁྲུས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཨུ་ཙར་ཡ་དྲག་སྔགས་ཀྱི་ཆེ་བ། འབྱུང་འདུལ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་ཆེ་བ། འགྲོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆེ་བ། འབར་རམ་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ། ཕྱག་རྡོར་མདོ་ལུགས་རྣམ་དག་གི་ཆེ་བ། གོས་སྔོན་ཅན་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། གོས་སྔོན་ཅན་འདི་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡི་དམ་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྲས་བཀའ་བཅོ་ལྔ་སོགས་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་མྱུར་བར་བཤད། ཁ་སར་པ་ཎི་འདིའི་སྒོ་ནས་ཀླུ་དང་ཡི་དྭགས་སོགས་ལ་ཆུ་སྦྱིན་བྱས་ན་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དཀར་པོ་འདི་ཤེས་རབ་དང་ཞི་དུལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་བསྔགས། སོ་སོར་འབྲང་མ་འདི་མོ་གཤམ་གྱི་སྲིད་བསྒྲུབ་པ་དང་སྲི་བྱུང་བ་གཅོད་པ་དང༌། འདིའི་བསྲུང་འཁོར་ལུས་ལ་བཅིངས་བཞིན་པར་ཤི་ན་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་གསུངས། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་དང་ལྔས་རྩེན་དང་ནོར་ལྷའི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་ལ་དེའི་ལྔས་རྩེན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཁ་མང་པོ་དང༌། ནོར་ལྷའི་ནང་ནས་ལྷ་མོ་ནོར་རྒྱུན་མ་འདི་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང༌། མངོན་རྟོགས་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་དང་སྔགས་མི་འདྲ་ཡང་རྗེས་གནང་གཅིག་གིས་ཆོག །སྔགས་གཉིས་ཀ་རྗེས་ཟློས་བྱེད། གཞན་ལ་

237

སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་གི་ཟིན་བྲིས།

ཤེས་པར་བྱ། ནོར་སྒྲུབ་ལ་བསྔགས། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་འདི་ནི་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་དུས་མིན་འཆི་བ་བཟློག་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་འཆལ་དང་བསླབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་འདག་གསུངས། འདིའི་གཟུངས་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡུངས་དཀར་དང་ཆུ་དང་ཕྱེ་མ་སོགས་ལ་ལན་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླས་ཏེ་དུར་ཁྲོད་སོགས་ཀྱི་རུས་པ་ཤི་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་སོང་བ་ལའང་བརྒྱབ་ན་ངན་འགྲོའི་གནས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཐར། འདིའི་གཟུངས་བྲིས་ནས་ལུས་ལ་འཆང་བའམ་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ནང་དང་ཁྱིམ་དང་ས་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ཐུགས་དམ་མཛད་ཅིང་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྩིས་ཆེ་བར་མཛད། རྒྱུན་དུ་འདོན་པ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བསྲུང་བ་དམ་བཅའ་ཡིན་གསུངས་མན་ངག་གཞན་ཡང་ཡོད། བྱམས་པ་ནི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བྱམས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བདུད་སྡེ་འཇོམས་པ་དང་བསྲུང་བའི་རིགས་ལ་བསྔགས། ཤེར་ཕྱིན་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་བདུད་བཟློག་ལ་བསྔགས། ལྷ་མོ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྔགས། རྣམ་སྲས་བཀའ་བཅོ་ལྔ་ལུས་ངན་གྱི་སྒྲུབ་ཁ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིང༌། རྣམ་མང་ཐོས་པའི་སྲས་ཡིན་པས་ན་རྣམ་སྲས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འཐབ་ཚེ་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་སྲས་ལ་ལུས་ངན་པ་འདིས་ཀྱང་གཡུལ་ཟློག་ཐུབ་པ་ཟེར་བས་ལུས་ངན་པོར་གྲགས། དེ་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད། འདུལ་བའི་ཆོས་སྐྱོང་ཡིན་ཞིང་ནོར་སྒྲུབ་ལ་བསྔགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འདི་ལ་རིགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁྲོས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཁྱད་པར་བར་དོ་ནས་སྐྱོབ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྩོལ་གསུངས། འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆང་བ་ནི་སྲིན་ལག་གཉིས་བསྣོལ་ནས་མཛུབ་མོ་གཉིས་བསྐུམ་མཐེའུ་ཆུང་དང་གུང་མོ་ཡང་མཐེ་བོང་རྒན་པོས་མནན་པའོ། །

239

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

༄༅། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་
འཕྲེང་མཛེས་བཀླགས་པའི་དོན་གྲུབ་ཅེས་
བྱ་བ་བི་ཧ་ར་ཏིསྨ། །
རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། བདེ་ལེགས་རྩ་བ་བླ་མ་མཆོག་གསུམ་དང༌། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཚོགས། །བགེགས་འཇོམས་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་མཛད་ཆོས་སྐྱོང་བཅས། །ཕྱག་འོས་རྣམས་ལ་འདུད་དོ་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །དམ་ཆོས་སྲུང་དང་ལྷ་མིའི་དགེ་ལེགས་བདག །ས་ཡི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་མང་ཐོས་པའི་སྲས། །གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྲིག །དཔག་བསམ་རྐང་འཐུང་ཕྲེང་བ་སྤེལ་ལ་སྤྲོ། །
(༡)འདིར་རྣམ་སྲས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་བདེ་བྱེད་གསེར་ཆེན་ལྷ་དགུའི་རྗེས་གནང་བྱེད་པར་འདོད་པས། ཡི་དམ་ཕྱག་རྡོར་ལ་ཟླུམ་གཏོར། མཎྜལ་སྟེང་ཚོམ་བུ་གཅིག །ཆོས་སྐྱོང་ལ་རྟེན་གཏོར་ཁང་བརྩེགས་ལ་རྒྱན་མར་གྱི་ལྡ་ལྡི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱིས་སྤྲས་ཤིང་ཡུང་བས་སེར་པོར་ཁ་བསྒྱུར་བ་མཐའ་ཛམ་བཤོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ཆུ་གཉིས་སྔོན་འགྲོའི་ཉེར་སྦྱོད་འབུལ་གཏོར་

240

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང་བཅས་པ་བཤམས། འབྱོར་ན་ཇ་གོས་དར་གསེར་གཡུ་བྱི་རུ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གང་འཛོམ་དང༌། བླ་རེ། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། འཕན་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཁྲབ་རྨོག་གྲི་ལ་སོགས་པ་གོ་མཚོན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱན་གཟིགས་སུ་བཤམས་ལ། ཀུན་ལ་གུ་གུལ་གྱི་དུད་པས་བདུག །གཏོར་མ་ཆུ་ཆང་གིས་སྦྱངས། སློབ་དཔོན་གོས་འབོལ་ལ་སོགས་པ་སྟན་བཟང་པོའི་སྟེང་དུ་འཁོད། མདུན་དུ་ཅོག་ཙེའི་སྟེང་དུ་རྡོར་དྲིལ། ཏིང་ཕོར་ནས་ཀྱིས་བཀང་བ་བཞག་ཅིང༌། གཞན་ཡང་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྫས་ཡོལ་བ་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བསྐོར་བའི་ནང་དུ་དཀར་རྒྱན། དངུལ་དམ། ཤེལ་སྤྱད། གན་དཀར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་བཟང་པོ་དང༌། རྒྱ་ཇ་བཟང་པོའི་བཏུང་བ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དཀར་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཤམས་ཏེ། མདོར་ན་རང་བཞན་གྱིས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་འཁུལ་ཞིང་བག་དྲོ་བ། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དགའ་མགུར་བྱེད་ནུས་པ། བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རང་གི་གནས་ཁང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་དང་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བླ་མ་དང་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཾཿཞེས་པས་སྤྱན་དྲངས། ན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿགང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སོགས་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །སོགས་དང༌། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་མང་ཐོས་སྲས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར། ཨོཾ་ནི་ལཾ་བྷ་ར་ངྷ་ར་བཛྲ་པཱ་ཎི་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱིཙྪ་ཡེ་སྭཱཧཱ། དེ་བཞིན་དུ། པཱཏྱཾ། པུཥྤེ། དྷུ་པེ། ཨ་ལོ་ཀེ། གནྔྷེ། ནཻ་ཝི་དྱ། ཤཔྟ་པྲ་ཏཱིཙྪ་ཡེ་སྭཱཧཱ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་

241

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

སྐྱབས་མཆི། སོགས་གསུམ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾབཛྲ་མཱུ། ཚོགས་རྟེན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སོགས། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱཱ་ཏ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧྲཱིཿལས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། ཚུར་འདུས་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བས་སྟེང་ཕྱོགས་གཟའི་གདོན་ཐམས་ཅད་སྐྲག་པར་མཛད་པ། གཡོན་ཐུགས་ཀར་སྡིགས་མཛུབ་མཛད་པས་འོག་ཕྱོགས་ཀླུའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་མཛད་པ། དམར་ལ་ཟླུམ་པའི་སྤྱན་གསུམ་མེ་འོད་འཕྲོ་བ། ཞལ་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་གཙིགས་ཤིང་ལྗགས་འདྲིལ་བ། སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་དང༌། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྐུ་སྟོད་དར་སྔོན་པོའི་ན་བཟའ་དང༌། སྐུ་སྨད་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐུ་ལ་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་ཞིང་གཡོན་བརྐྱང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་སྐུར་གྱུར། དེའི་དཔྲལ་བར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿདམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར། ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་ལྷ་ཚོགས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། ཨོཾ་ཨ་བྷིཥིཉྩཏུ་མཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་

242

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སོགས་དང༌། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཏ་ས་མཱ་ཡ་ཤྲཱི་ཡེ་ཧཱུཾ། ཞེས་གསུངས་པས་དབང་བསྐུར། ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་གང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿདབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐིམ་པར་གྱུར། ཨོཾ་ནི་ལཾ་བྷ་ར་ངྷ་ར་བཛྲ་པཱ་ཎི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །གཏུམ་པོ་དྲག་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། །མི་བཟད་ནམ་མཁའི་མདོག་འདྲ་བ། །འཇོམས་མཛད་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །རང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུ། ཨོཾ་ནཱི་ལཾ་བྷ་ར་ངྷ་ར་བཛྲ་པཱ་ཎི་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ། ཐུགས་རྗེ་རླབས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བསྡུས་ནས། སྙིང་ཀའི་སྔགས་ཕྲེང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། བཟླས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་བྱ། དགེ་བ་བསྔོ། མདུན་གྱི་ཚོམ་བུ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཨ་མྲྀ་ཏས་བསངས། སྭབྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པད་ཟླའི་སྟེང་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཕྱག་རྡོར་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ལ། ཨོཾ་ནཱི་ལཾ་བྷ་ར་ངྷ་ར་བཛྲ་པཱ་ཎི་ཨ་ཀཱ་རོ་མུཁཾ་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ། སྔར་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱ། འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། བཟླས་པ་ཅུང་ཟད་བྱ། དེ་ནས་རང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྟེན་གཏོར་མ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཨ་མྲྀ་ཏས་བསངས། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་བཞི་དང་ལྡན་པ། འཁོར་ས་རིམ་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་དབུས་ན་ཁང་ཕུ་བརྩེགས་པ་དགུ་ཡོད་པ། དབུས་མའི་ཕོ་བྲང་སུམ་བརྩེགས་སུ་གནས་པ་རྩེ་མོ་རྡོ་རྗེ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྤྲས་པ། ལོགས་རྣམས་

243

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

སུ་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་འཕྱང་ཞིང༌། མདའ་ཡབ་དང་པུ་ཤུ་དང་ལྡན་པ། ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བཻཌཱུརྱ། ནུབ་པདྨ་རཱ་ག །བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། ཀ་བ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱས་ཕྱོགས་རེ་ནས་བརྒྱན་པ། གཏེར་གྱི་ཁང་བུ་བཟང་པོ་བཅོ་ལྔས་སྤྲོས་པ། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བུམ་པ་བཟང་པོ་བརྒྱད། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བརྒྱད། རྫིང་བུ་བཟང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་ཤིང་མེ་ཏོག་དང་ལྡན་པ་བརྒྱད། འདོད་འཇོའི་བ་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྣམས་སྤེལ་མར་ཡོད་པ། ཕྱི་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རྭ་བ་གྲུ་བཞི་པས་བསྐོར་བ། དེའི་དབུས་མའི་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་ཧྲཱིཿལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང༌། ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། བཻ་སེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མཚན་བཻས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་འཕོངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་བཻ་ལ་ཐིམ། བཻ་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། གཡོན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སྐྱུགས་པའི་གཏེར་གྱི་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། སེང་གེ་ཉལ་བ་ཁ་དེ་ཉིད་ལ་བལྟ་བའི་སྟེང་ན་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབེབས་ཤིང་སྐྱེ་དགུ་འཕོངས་པ་ལས་སྒྲོལ་བ། དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་བརྒྱན་གསོལ་བ། སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ། ཕྲག་གོང་གཡས་གཡོན་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་མཚན་པ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྙེས་པ། ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་དུ་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་རྨུག་འཛིན་སེར་པོ་ཕྱག་གཡས་ན་རིན་པོ་ཆེ་བསྣམས་པ། ལྷོར་གང་བ་བཟང་པོ་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་བསྣམས་པ། ནུབ་ཏུ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་དཀར་པོ་གཡས་ནོར་བུ་བསྣམས་པ། བྱང་དུ་ཀུ་བེ་ར་ནག་པོ་རལ་གྲི་བསྣམས་པ། ཤར་ལྷོར་ཡང་དག་ཤེས་སེར་པོ་གསེར་གྲི་བསྣམས་པ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འབྲོག་གནས་ནག་པོ་མདུང་དམར་བསྣམས་པ། ནུབ་བྱང་དུ་ལྔས་རྩེན་སེར་སྐྱ་ཁང་བརྩེགས་

244

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསྣམས་པ། བྱང་ཤར་དུ་འཇམ་པོ་འཁྱིལ་བ་དཀར་པོ་གྲི་ཕུབ་བསྣམས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཡོན་པས་གཏེར་གྱི་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། རང་རང་གི་སྐུ་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་རྟ་ལ་ཆིབས་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔའ་ཞིང་བརྗིད་ལ་མི་སྡུག་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་དུ་གྱུར། འཁོར་ས་བར་མ་ན་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས། འཁོར་ས་གསུམ་པ་ན་ལྷ་མ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད། གནོད་སྦྱིན་དང་སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཅན་མི་སྡུག་ཅིང་བརྗིད་ལ་རྔམས་པ། ཕྱག་གཡས་ན་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་བསྣམས་པ། གཡོན་ཐམས་ཅད་གཏེར་གྱི་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ། སྐུ་མདོག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཕུང་འཐིབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། རང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དེའི་སྣ་ལ་ཁྲོ་བོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་ལག་པ་གཉིས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། པོ་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པས། བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས། བཛྲ་རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའམ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་སྦྱར་སྤོས་དང༌། ས་མཱ་ཛཿམགོན་པོ་ཀུན་གཤེགས་ཐུགས་དམ་ཅན། །ད་ལྟ་སྙིགས་མ་ལྔ་ཡི་དུས། །ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་འདམ་བྱིང་བས། །མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཅིང༌། །གཟུགས་ཤིང་གཤེགས་པའི་གནས་ངན་ཡང༌། །ཤཱཀྱ་སེང་གའི་སྤྱན་སྔར་ཁྱོད། །ཐུགས་དམ་གང་བཞེས་དེ་དགོངས་ལ། །འདྲེན་པའི་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་དང༌། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྨན་སླད་དུ། །བྱང་ཕྱོགས་གནས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མཎ་ཡེ་ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། ས་པཱ་རི་ཝ་ར་ས་མཱ་ཛཿཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཨོཾབཻ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མཎ་ཡེ་ཨཀརྵ་ཡ་ཛཿ དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཐུགས་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་སྦྲེལ་བར་གྱུར། ཨོཾ་རཏྣ་མུ་ཀུཊ་ཨ་བྷི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཥིཉྩ་མཾ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔྲལ་བར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་རེ་རེས་མཚན་པར་གྱུར། དེ་ནས་མཆོད་པ་རྣམས། ཨམྲྀ་ཏས་བསངས། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོཾ་ཨོཾ་

245

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་རྫས་ལས་གྲུབ་པའི་བསང་གཏོར། མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། མེ་ཏོག བདུག་སྤོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྣམ་པ་བསང་གཏོར་ལ་སོགས་པ་མཆོད་རྫས་སོ་སོར་སྣང་བ། ངོ་བོ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བྱུང་བའི། མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་ལྟར་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ། བླ་མ་དང་དཔལ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ཨོཾ་སརྦ་བིད་པཱུ་ར་པཱུ་ར་སཱུ་ར་སཱུ་ར་ཨ་བརྟ་ཡ་ཨ་བརྟ་ཡ་ཧོཿབཛྲ་སྥ་ར་ཎ་ཁཾ། ཨོཾ་པྲོཀྵ་ཎཾ་པྲཏཱི་ཙྪ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཨརྒྷཾ། པཱདྱཾ། ཨཉྩ་མ་ནི། པུཥྤེ། ངྷུ་པེ། ཨ་ལོ་ཀེ་ གནྡྷེ། ནཻ་ཝི་ཏི། ཤཔྟ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ། དྲི་མེད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡི། །ལྷ་རྫས་བཟང་པོའི་བསང་གཏོར་རྣམས། །རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབུལ། །བཞེས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་པྲོཀྵ་ཎཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། དེ་བཞིན་དུ་རོལ་མོའི་བར་འདོན་པ་བསྒྱུར། རིན་ཆེན་གདུགས་དང་གསེར་ཉ་དང༌། །གཏེར་ཆེན་བུམ་པ་པདྨ་བཟང༌། །དུང་དཀར་གཡས་འཁྱིལ་དཔལ་བེའུ། །མཆོག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཁོར་ལོ་སོགས། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྩོལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབུལ། །ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ས་པཱ་ར་ཝ་ར་ཨཥྚ་མངྒ་ལཾ་བྷྱ་པཱུ་ཛ་མེགྷ་ས་མུ་ཏྲ་སྥ་ར་ཎ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ། ཕུན་ཚོགས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། །དྲི་མེད་བཙུན་མོ་ཁྱིམ་བདག་དང༌། །ཅང་ཤེས་རྟ་དང་ཐེག་ཆེན་གླང༌། །ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པའི། །དམག་དཔོན་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་རྣམས། །བདག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་བྱའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཆེན་སྲས་དང་བཙུན་མོར་བཅས། །འཁོར་དང་བཅས་པས་གཞེས་སུ་གསོལ། །སཔྟ་རཏྣ་པཱུ་ཛ་སྭཱཧཱ། ཡིད་འོང་གཟུགས་མཛེས་རྣམ་པ་དང༌། །རྣར་སྙན་རོལ་མོའི་རྣམ་པ་དང༌། །ཡིད་འཛིན་དྲི་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །རོ་མཆོག་བརྒྱ་ལྡན་ཞལ་ཟས་དང༌། །འཇམ་མཉེན་

246

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཁྲིལ་ཆགས་ན་བཟའ་དང༌། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྔའི་ཚོགས། །རབ་འབྱམས་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པ། །མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་ལ་འབུལ། །པཉྩ་ཀ་མ་གུ་ཎ་པཱུ་ཛ་སྭཱཧཱ། མི་འཇིགས་སེང་གེའི་གདན་སྟེང་ན། །བཻ་ལས་བྱུང་བའི་མགོན་པོ་ནི། །ངལ་གསོ་དགེ་བ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །ས་བརྒྱད་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །བཙུན་མོ་བཞི་དང་སྲས་བཞི་དང༌། །ཁྱད་པར་ལས་སྒྲུབ་གནོད་སྦྱིན་བརྒྱད། །ནོར་སྟེར་བ་ཡི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད། །ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས། །མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ། །དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་གཞོམ་པ་དང༌། །འབྱོར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ཤིང༌། །འདོད་དགུ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང༌། །གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པས་བསྟོད། རང་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ངང་ལས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ཀར་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་རེ་རེ་བཻ་བཞི་བཞིས་མཚན་པ། དེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་གྱེན་དུ་བསྒྲེངས་པ། དེའི་ལྟེ་བ་ལ་བཻ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། དེའི་མཐའ་ལ་སྙིང་པོ་དང་གཟུངས་རིང་གིས་བསྐོར་བ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལ་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་བསམ། རང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་དང་སྔགས་ཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འོད་ཟེར་གྱི་རྩེ་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤྲོས། ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་ཕྱུག་དང་མཐུ་སྟོབས་དང༌། དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། བདག་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསམ། ཏདྱ་ཐཱ་ཧི་ལི་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཧི་ལི་ཧི་ལི་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཀི་ལི་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཀི་ལི་ཀི་ལི་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཀུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཏུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཏུ་རུ་ཏུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། སུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། སུ་རུ་སུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཙུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཙུ་རུ་ཙུ་རུ་མ་ཎི་བྷ་དྲ། ཨོཾ་ཨེ་ཧྱ་ཧི་ཏིཥྛ་སརྦ་ཨརྠ་མེ་ས་དྷ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཏ་དྱ་

247

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཐཱ། ཨོཾ་སུ་དྷ་ནི་སུ་ར་སེ་སུ་མ་ཏི། སུ་པོ་ཥེ་ཧི་ལི་མི་ལི་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་གཟུངས་རིང་གྲངས་བཅོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་སྙིང་པོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཛཱཾ་བྷ་ལ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བུརྞ་བྷ་དྲ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་མ་ཎི་བྷ་དྲ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཀུ་བཻ་ར་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་སཾ་པྲ་ཛཱ་ན་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་གུ་ཧྱེ་ཐ་ན་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་པཉྩ་ཀ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བི་ཙི་ཀུནྟ་ལི་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་རིགས་པ་བཟླ། འབུལ་གཏོར་ལ། ཨ་མྲྀ་ཏས་བསངས། སྭཱ་བྷ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཁཾ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་ཞལ་ཟས་དྲི་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཨོཾ་དཀར་པོ་ཨཱཿདམར་པོ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོས་མཚན་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལན་གསུམ་དང༌། ཨོཾ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ན་མཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏེ་བྷྱོ་བི་ཤྭ་མུ་ཁེ་བྷྱཿསརྦ་ཏད་ཁཾ་ཨུདྒ་ཏེ་སྥ་ར་ཎ་ཨི་མཾ་ག་ག་ན་ཁཾ་གྷྲྀཧྣེ་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ས་པཱ་རི་ཝ་ར་ཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་མང་ཐོས་སྲས་ནོར་མང་ལྡན། །གསེར་གྱི་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗིད་ཆགས་ཤིང༌། །སྤྲིན་བྲལ་ཉི་འོད་སྟོང་གི་གཟི་འབར་བའི། །འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་པས་བསྟོད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་བཞེས་ལ། སྦྱིན་བདག་གིས་གཙོ་བྱས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུལ་འཕོངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ནས། དཔལ་དང་འབྱོར་བ་དང་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བསྡུ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། རྒྱས་པར་སྤྲོ་ན། རྣམ་སྲས་གཏོར་སྒྲུབ་ཚུལ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ནི་རྗེས་གནང་གི་སྔོན་འགྲོ་བདག་མདུན་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་སློབ་མ་ཁྲུས་བྱས་ཕྱག་ཕུལ་གྲལ་ལ་འཁོད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་ལྷ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་ཅན་གྱི་རྗེས་གནང་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་འབུལ་དུ་གཞུག །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །གཙོ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི། །མ་ལུས་རྗེས་གནང་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་

248

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གདབ། སློབ་དཔོན་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བ་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སློབ་མའི་ལུས་ལ་ཕོག །སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སྭཱ་བྷཱ་ཝ་བརྗོད། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སློབ་མ་མངོན་རྟོགས་བཞིན་ཕྱག་རྡོར་དུ་བསྐྱེད། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསྒོམ། སློབ་དཔོན་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བསྟིམ། གུ་གུལ་གྱི་དུད་པས་བདུག །སྔགས་བརྗོད་ཅིང་དྲིལ་བུ་བསིལ། དེ་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རྗེས་གནང་ཡིན། གསུང་བཟླས་པའི་ལུང་སྤྱི་དང་འདྲ། འདི་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་བཟླས་ལུང་གཉིས་ཁོ་ན་གསུངས་པས་གཞན་མི་དགོས། རྗེས་གཙོ་བོས་སོགས་བརྗོད་པ་སྤྱི་དང་འདྲ། རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་འབྲེལ་ན་འོག་ཏུ་བརྗོད་པ་དེས་ཆོག །རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་བརྡའ་སྦྱར་ལ། དེ་ལ་འདིར་གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྣམ་སྲས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཞི་བ་བདེ་བྱེད་གསེར་ཆེན་ལྷ་དགུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བས་སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཐོག་མར་གནང༌། གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་སྲས་སྟོད་ལུགས་སམ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བས་སྨད་ཀྱི་ཆར་གཡོར་བོ་ཇོ་སྟོན་ལ་གནང་བས་སྨད་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་ཆོས་སྐྱོང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི་འདི་ནམ་མཁའ་ལྡིང་སྒྲ་སྙན་དང༌། སྒྲ་ཆུང༌། ཀླུ་དབུགས་དང༌། དབུགས་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་ན་བཞི་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཏེ་དད་ནས་བསླབ་པའི་གཞི་བཟུང་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། མཁའ་ལྡིང་གཉིས་མིག་མི་བཟང་དང༌། རྣམ་ཐོས་སྲས། ཀླུ་གཉིས་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང༌། འཕགས་སྐྱེས་པོར་གྱུར་ཏེ་སྟོན་པ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་བསྲུང་ཞིང༌། སྟོན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་ཕུལ། དམ་པའི་ཆོས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་བསྲུང་བར་དམ་བཅས། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གཟུངས་ལས། ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

249

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཆོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དཔུང་དང་བཅས། གཡོག་དང་བཅས་པས་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། གསེར་འོད་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དུ་མར། ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་བསྲུང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་བསྒོས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་དམ་བཅས་ཤིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོན་པས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐུར། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་རྣམ་པར་རོལ་པ་དང༌། ཕྱག་རྡོར་རིག་པ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། དཔལ་ཡོན་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་གི་དབང་བསྐུར་ཞིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་གནོད་སྦྱིན་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། བྷ་ག་ཝན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རཱ་ཛཱ་འདི་ལ་ཅིའི་སླད་དུ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཞེས་བགྱི། ཅིའི་སླད་དུ་གནས་བསྲུངས་པོ་ཞེས་བགྱི། ཅིའི་སླད་དུ་ལུས་ངན་པོ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་དྲང་སྲོང་གང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྲས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་མང་ཐོས་ཞེས་གྲགས་པ་ཡོད། དེའི་སྲས་སུ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་འདི་འཁྲུངས། མཚན་སྲིད་སྒྲུབ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ལྷ་དང་མིའི་མགོན་གྱུར་ལྷའི་ལྷ་དང་བདེ་མཛད་སྲིད་སྒྲུབ་རྣམ་མང་ཐོས་པའི་སྲས་མཆོག་རྣམས་སུ་མཚན་བཏགས་ཏེ་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས། སྐབས་གཅིག་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་ཚོགས་སྒྲ་གཅན་དཔུང་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཁྲུགས་པ་ན་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གསེར་གྱི་ཡ་ལད་གྱོན་པའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་སྟེགས་མཛད་དེ་བཞུགས་པས། རྣམ་སྲས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་པར་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལོག་ཅིང༌། ལྷ་རྣམས་ངལ་གསོས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ངལ་གསོས་པོར་གྲགས། ཡང་རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་མན་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་པར་གནས་པའི་མགུལ་ཕྲེང་དང་སྒྲ་གཅན་གཉིས་དང་

250

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བཅས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་བྱུང་བའི་ཚེ། སྐུ་དེ་འདྲ་བ་སེང་གེ་ཁྲོ་ཞིང་འཇིགས་པ་ལ་ཞོན་ཏེ་ལྷའི་གནས་བསྲུངས་པས། གནས་བསྲུངས་པོར་གྲགས། ཡང་རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་མན་གྱི་གནས་གསུམ་པར་གནས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་དབང་པོ་རབ་རྒོད་ཀྱི་དམག་ཡོངས་པའི་ཚེ་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། དེའི་ཚེ་རཱ་ཛཱ་ངལ་གསོས་པོ་རི་རབ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་གང་མཛེས་སྙམ་པ་དང་བདག་ནི་བཻཌཱུརྱའི་ལུས་སུ་གནས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་ཀྱེ་མ་ལུས་ངན་པ་འདི་འདྲ་བས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་ཕམ་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སོགས་ལྟར། རྣམ་སྲས་རང་གི་སྐུ་བཻཌཱུརྱའི་མདོག་འདྲ་བ་ལུས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལས་ཆུང་བས་ལྷ་མ་ཡིན་བཏུལ་པ་ལ་ལུས་ངན་པོར་གྲགས་པར་བཤད་ཀྱིས། སྦྲུལ་དུ་སྤྲུལ་པ་ལ་མ་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་རྣམ་སྲས་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་མང་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཅན་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་རྣམས་སྐྱབས་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་བྱས་ན་ཕན་ཆེ་བར་དགོངས་ནས། ཡབ་དྲང་སྲོང་རྣམ་མང་ཐོས་དང༌། ཡུམ་ཀླུ་མོ་དཔལ་བཙུན་མའི་སྲས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཇོག་པོའི་བུ་མོ་མེ་ཏོག་གཙུག་ཕུད་ཁབ་ཏུ་བླངས། དེའི་རྫོངས་སུ་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་བྱུང་ནོར་བུའི་དྲ་བ་ཅན་གྱི་སོར་གདུབ་ལ་ཀླུའི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཟིགས་ཕུལ་བས་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་ནས། བཙུན་མོ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་འཕེལ་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ། འབྱོར་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྙེས་ཤིང་སེམས་ཅན་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པ་ཀུན་ཚིམས་པར་མཛད་དོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་ཤིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་བཀའ་སྲུང་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཞིང༌། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཞལ་བཞེས་མཛད་པའི་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་འདི་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ཁུངས་བཙུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་ནི་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེ་དབང་

251

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས། རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་གཟུངས་གསུངས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྟོག་པ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་འདི་རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུད་གཙང་མ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། ལས་ཚོགས། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་གསུངས། སྣ་ཚོགས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་རྒྱུད་གཙང་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་འོག་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ། དེའི་ལེའུ་གསུམ་པས་རྣམ་སྲས་བསྟན། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་འདི་དང༌། རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་དག་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་གཏེར་མ་འགྱུར་བྱང་མི་སྣང་བ་དང༌། བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཁ་རག་ཁྲམ་ཐོགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དངོས་མ་ཡིན། ཕྱག་རྡོར་ས་འོག་གི་རྒྱུད་དངོས་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་གྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་འདི་ཡིན་པར་བཞེད་པས་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་རག་ཁྲམ་ཐོགས་སུ་གྲགས་པ་འདི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱིས་མཛད་པ། འཕུང་བྱེད་ཤནྟིཾ་གརྦྷ་དང་གནུབ་ཆེན་གྱིས་བསྒྱུར་བས་ན། ལོ་པཎ་ཚད་ལྡན་གྱིས་བསྒྱུར་འདུག་པས་རྒྱུད་དངོས་མིན་ཀྱང་ཚད་མར་བྱས་ན་ལེགས། རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུད་རྟ་མགྲིན་གྱིས་གསུངས་པ་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ལང་རོ་ནག་པོས་བསྒྱུར་བ། གསལ་བ་ཇོ་སྲས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདིའང་རྣམ་དག་འདྲ། རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུད་རིན་ཆེན་འབྱུང་བ་ཁ་ཆེ་དགོན་པ་བ་དང༌། ལོ་ཙཱ་བ་མངའ་རིས་པ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་བ་འདི་རྣམ་དག་རང་ཡིན། གོང་གི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འབྱུང་མཁན་པོ་ཀུན་སྐྱོང་དང་གནུབ་བསྒྱུར་ཟེར་བའི་གཏེར་མ་ཡིན་འདི་ཡི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གོ །མགོན་པོ་མངོན་འབྱུང་ནས་བཏོན་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་སམ་སྙམ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་ཤུ་རཾ་ག་ཝ་རྨས་མཛད་ཅིང༌། དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱང་ཡོད། སྤྱོད་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་ལ་སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོས་རྣམ་སྲས་

252

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བདེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསེར་འོད་འབར་བ། དྲག་བྱེད་རྟོགས་པ་བདེ་བྱེད་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་སྣ་ཚོགས་པའི་མཛོད་ལ་སོགས་པ་མཛད། སྐབས་དོན་གསེར་ཆེན་ལྷ་དགུ་ནི་བདེ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནས་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་བརྗོད་པ་ནས། རྗེས་གནང་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བརྩེ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི། །མ་ལུས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་གནང་སྩོལ། །ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སོགས་རྒྱུན་བཤགས་ལན་གསུམ། རྒྱུན་བཤགས་འདི་དཀྱུས་ན་མེད་ནའང་གསེར་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་མཛད། དེ་ནས་སློབ་མའི་གཞི་ལུས་སྦྱངས་ཏེ། ཕྱག་རྡོར་དུ་སྔར་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་བཞིན་བསྐྱེད། མདུན་གྱི་གཏོར་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསེར་ཆེན་ལྷ་དགུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་སྔར་ཡོད་གསལ་བཏབ་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་པའམ། འབྲིང་པོ་ལོངས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་བརྗོད། སློབ་དཔོན་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་བཻ་ལས་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ཞགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། ལྕང་ལོ་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཕོག །ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་གཙོ་འཁོར་ཀུན་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་བྱོན་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཐིམ་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་བཀའ་ཉན་གསུང་སྒྲུབ་པའི་བྲན་དུ་གྱུར་ཅིང༌། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྩོལ་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐུགས་མོས་གནང་བ་ཞུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲིལ་གསིལ་དང༌། མཆོད་གཡོག་པས་སྤོས་དང་རོལ་ཆེན་བྱ་ཞིང༌། མགོན་པོ་ཀུན་གཤེགས་ཐུགས་དམ་ཅན། ད་ལྟ་སྙིགས་མ་ལྔ་ཡི་དུས། །ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་འདམ་བྱིང་བས། །མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཅིང༌། །གཟིགས་ཤིང་གཤེགས་པའི་གནས་ངན་ཡང༌། །ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་སྤྱན་སྔར་ཁྱོད། །ཐུགས་དམ་གང་བཞེས་དེ་དགོངས་ལ། །འདྲེན་པའི་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་དང༌། །སེམས་

253

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཅན་ཀུན་ལ་སྨན་སླད་དུ། །བྱང་ཕྱོགས་གནས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ས་མ་ཛཿ ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་བཅིངས་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་རཏྣ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཞིང། མུ་ཀུ་ཌ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མཾ་ཞེས་བརྗོད། གཙོ་འཁོར་གྱི་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། མི་འཇིགས་སེང་གེའི་གདན་སྟེང་ན། སོགས་ཤཽ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད། དེ་དག་ནི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རྗེས་གནང་ཡིན། གསུང་བཟླས་པའི་ལུང་གི་སླད་དུ་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཞུ། སློབ་དཔོན་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་སྲས་སུ་གྱུར་ཅིང༌། ཁྱེད་རང་ཡང་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་རྣམ་སྲས་སུ་གསལ་ལམ་མེར་གྱུར། སློབ་དཔོན་གྱི་སྙིང་ཀར་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟེ་བར་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་དབུས་སུ་བཻ་སེར་པོ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས། སྔགས་ཕྲེང་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་རྣམས་ཆད་ཞལ་ནས་ཐོན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་མར་ཞུགས། སྙིང་ཀར་བཻ་ཡིག་གི་མཐའ་མར་སྔགས་འཕྲེང་དང་པོ་རྣམས་བཀོད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམ་ལ། སློབ་མས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྲེང་བ་ནས་བཟུང་ལ། གཟུངས་རིང་ཚར་གསུམ། རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བརྒྱ་རྩ། རྟ་བདག་བརྒྱད་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་ཚར་བདུན་ནམ་གསུམ་རེ་རྗེས་ཟློས་བྱེད། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྲེང་བའམ་མེ་ཏོག་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་འགོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ། སློབ་མས་སློབ་དཔོན་ལ་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང༌། བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །བདག་ལ་འགོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ། ཁྱེད་རང་རྣམས་རྣམ་སྲས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་འཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་དང༌། དབང་ཐང་ཐམས་ཅད་འུབ་ཀྱི་བསྡུས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ཀར་ཐིམ་ཞིང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེར་གྱིས་གང་བའི་མོས་

254

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་མཛོད། དེ་དག་ནི་སྔགས་བཟླས་པའི་རྗེས་གནང་ཡིན། ཡང་མདུན་བསྐྱེད་རྣམ་སྲས་ལ་མཆོད་བསྟོད་རྒྱས་བསྡུས་སྔར་བཞིན་བྱས་ལ། གཏོར་མ་སློབ་མའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་གཟུངས་དང་སྙིང་པོ་རྣམས་ཚར་གཅིག་བརྗོད་པའི་མཐར། རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱོད་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ། རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། ཁ་ཆེ་དགོན་པ་པ། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། གཡོར་པོ་ཇོ་སྟོན། བུར་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། འབྱེད་ཕུ་པ་པདྨ་བཀྲ་ཤིས། རྟག་པ་ལྷ་རྗེ་ཇོ་བཟང༌། ཁྲོ་ལོ་བྱམས་པའི་དཔལ། བླ་ཆེན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག །ཁྲོ་ཕུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། ཡང་རྩེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ཐུགས་སྲས་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། ཀུན་མཁྱེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ། ཟུར་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། མཁན་རིན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། དེས་བདག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལའོ། །ཡང་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན། ཞྭ་ལུ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྲགས་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཞྭ་ལུ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། འཇམ་དབྱངས་རོག་ཚོ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེ། རབ་འབྱམས་པ་ཆོས་དབྱིངས་པ། བཀྲ་ཤིས་འཕགས་པ། པཎ་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མན་འོག་དང་འདྲ། ཡང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས། སྲད་རྒྱུད་པ་པཎ་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུད་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས། མཁས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ། དུས་ཞབས་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། རྩ་བའི་བླ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། རཏྣ་བརྡྷ་བའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེས་བདག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་སྨོས་ནས། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་ལས་མ་འདའ་བར་ཆོས་སྐྱོང་བའི་

255

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་གནོད་སྦྱིན་རྟ་བདག་བརྒྱད། སྡེ་དཔོན་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། སྟོབས་ཆེན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། གནོད་སྦྱིན་བྱེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་འཛིན་པ་འདིའམ། འདི་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་མང་ཉུང་གི་སྐབས་དང་སྦྱར། དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཀའ་སྡོད་ཆོས་སྐྱོང་མཛད་ནས་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བ་དང༌། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད། འདིའི་དམ་ཚིག་ནི། སྤང་བྱ་ལ་རེ་བ་ནག་པོའི་གདན་ལ་མི་སྡོད། སྣོད་ཁ་ཆག་ཏུ་བཟའ་བཏུང་མི་བྱེད། རྟ་རོ་དང་མི་རོ་ལ་འཛེམས། ཡུགས་དར་མའི་ལག་ནས་བཟའ་བཏུང་མི་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བླང་བྱ་ལ་ཕྱིའི་རྟེན་རྟ་སྔོན་པོ་དང༌། ནང་རྟེན་ལུང་ཐང་གི་ཕྲེང་བ། གསང་རྟེན་བཻ་ཡིག་སྔགས་རྫས་དང་བཅས་པ་འཆང་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་འདིའི་མཆོད་གཏོར་ལ་འབད་འབུང་ཐོན་ལོངས་སྤྱོད་ངང་གིས་འབྱུང༌། རྗེས་གཙོ་བོས་སོགས་དང༌། མཎྜལ། དེང་ནས་སོགས་དཀྱུས་བཞིན་བྱ། སླར་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་བསྟོད་བྱ། རྡོར་སེམས་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ། ནོངས་པ་བཟོད་གསོལ། རྟེན་ཡོད་ན་བརྟན་བཞུགས། དགེ་བ་བསྔོ༌། བཀྲ་ཤིས་བརྗོད། ནོར་ལྷ་སྒོ་སྡོམ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཏོར་མའི་ལྷ་གཤེགས་གསོལ་མི་བྱེད། གནོད་སྦྱིན་ཞལ་སའི་ཚོགས་འཁོར་ལ་ཚོགས་ལྷག་མི་བསྡུ་བ་ཕྱག་ལེན་ནོ། །
(༢) དྲན་པས་མཁའ་ལས་འདོད་དགུའི་ནོར་གྱི་ཆར། །སྟེར་མཛད་གསང་སྒྲུབ་རྣམ་སྲས་ལྗང་སེར་ཞབས། །ཡུམ་མཆོག་ལྷ་མོ་པདྨའི་གཙུག་ཕུད་ཅན། །གུས་པས་འདུད་དོ་རྣལ་འབྱོར་རེ་སྐོང་མཛོད། །ཟངས་དཀར་བའི་གོང་ཁུག་སྲོ་མ་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་གསང་སྒྲུབ། རྣམ་སྲས་སེར་ལྗང་བེ་ཅོན་ཅན་ཡུམ་པདྨ་གཙུག་ཕུད་མ་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ནི། ཕྱག་བཞེས་ལ། མདུན་བསྐྱེད་རྟེན་གཏོར་མ་རི་རབ་མ་བཤམས། འབུལ་གཏོར་དཀར་པོ་གཅིག །རྗེས་གནང་གི་སྐབས་སུ་དགོས་པའི་སྲོག་འཁོར༌། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་རྣམས་བཤམས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྒོམ་བཟླས་བྱ། ཕྱག་རྡོར་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་ལ་གཏོར་བསྔོས་

256

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྔར་བཞིན་བྱ། གཏོར་མ་རི་རབ་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། རྟ་བབས་བཞིས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ས་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་གཏེར་གྱི་ཁང་བུ་བཅོ་ལྔས་སྤྲས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་མཚམས་སུ། གཏེར་གྱི་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང༌། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང༌། རྫིང་བུ་བཟང་པོ། རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་ཤིང་མེ་ཏོག་དང་ལྡན་པ། འདོད་འཇོའི་བ་རྣམས་བརྒྱད་བརྒྱད་སྤེལ་མར་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྭ་བ་གྲུ་བཞི་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཏྲཾ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་མར་གད་ཀྱི་མདངས་འཕྲོག་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དབུལ་འཕོངས་བསལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་བཻ་ལ་ཐིམ། བཻ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་ལྗང་སེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་པས་དབུལ་བ་སེལ་བའི་བེ་ཅོན་འཛིན་ཅིང༌། གཡོན་པས་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པ་ཞི་བ་འཛུམ་པ་སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ལ་ལྟོ་བ་ཡངས་པ། ཡན་ལག་རགས་པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། ཕྲག་གོང་གཡས་གཡོན་ན་ཉི་ཟླས་མཚན་པ། ཞབས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་གཏེར་གྱི་བུམ་པའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཡི་གེ་ཕུ་དམར་པོ་ལས་ཡུམ་གཙུག་ཕུད་མ་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་གཡས་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དམར་སེར། ཕྱག་གཡོན་ན་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་འཛིན་པ། དབུ་ལ་སྦྲུལ་མགོ་བདུན་གྱི་གདེང་ཀ་དང༌། སྐུ་སྨད་སྦྲུལ་མཇུག་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ། དབུའི་གཙུག་ནས་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབེབས་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་མཛད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིའི་འཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའོ། །རང་ཉིད་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣ་ལ་ཁྲོ་བོ་

257

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས། བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་ནས་རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པར་བསམ་ལ། དྲེལ་གསིལ་ཙམ་མམ། ཡང་ན་སྤོས་རོལ་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང༌། བཻ། མགོན་པོ་ཀུན་གཤེགས་ཐུགས་དམ་ཅན། །ད་ལྟ་སྙིགས་མ་ལྔ་ཡི་དུས། །མ་དག་འབྱོར་པས་ཆུང་ཞིང་དམན། །མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཅིང༌། །ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་འདམ་བྱིང་བས། །གཟིགས་ཤིང་གཤེགས་པའི་གནས་ངན་ཡང༌། །ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་སྤྱན་སྔར་ཁྱོད། །ཐུགས་དམ་གང་བཞེས་དེ་དགོངས་ལ། །འདྲེན་པའི་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་དང༌། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྨན་སླད་དུ། །བྱང་ཕྱོགས་གནས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ས་མ་ཛཿ ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ ཨོཾ་བཻ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿ བཻ་རིང་པོ་མང་དུ་བརྗོད། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་གྱིས་དབང་བསྐུར་བར་བསམ་ལ། ཨོཾ་རཏྣ་མུ་ཀུ་ཊ་ཨ་བྷིཥིཉྩ་མཾ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་བསམ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏི་ཙྪ་ཡེ་སྭཱཧཱ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་སྔགས་ཀྱི་མཐར། པཱདྱཾ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྦྱར་བས་མཆོད། རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་ཁྲི་སྟེང་དུ། །བཻ་ལས་བྱུང་བའི་མགོན་པོ་ནི། །ངལ་བསོས་དགེ་བ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །ས་བརྒྱད་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །རྒྱས་པར་སྤྲོ་ན། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང༌། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་སོགས་གསེར་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་བྱ། བསྟོད་པ་ཡང་སྐབས་སུ་གང་བབ་ཅི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟོད། མཆོད་བསྟོད་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གོང་འོག་ཀུན་ལའང་འདྲ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ཀར་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ། དེའི་ལྟེ་བ་ལ་བཻ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དེའི་མཐར་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བར་བསམ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་གསལ་བཏབ། རང་

258

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣེ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྲེང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མཆོད་པས་ཐུགས་མཉེས་པར་བསམ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་དང༌། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཟླ། སྤྲོ་ན་རྣམ་སྲས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱང་བཟླ། སྔགས་བཟླས་པའི་དམིགས་པ་འདི་འོག་མ་ཀུན་ལའང་འདྲ། འབུལ་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ། ཨམྲྀ་ཏས་བསངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་སེར་པོ་ལས་གཏོར་སྣོད་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བརྩེགས་རི་རབ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་གཏོར་མ་ཁཾ་ལྗང་གུ་ལས་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་དང༌། ཨོཾ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་སོགས་ཀྱིས་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ། མཚན་སྔགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་པའི་ཨརྒྷཾ་ལ་སོགས་པས་མཆོད། རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད། འདོད་དོན་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། སློབ་མ་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་དང་འདྲ། གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྣམ་སྲས་གསང་སྒྲུབ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྲགས་པ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བའི་མགུལ་ཁུག་སྲོ་མ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལྗང་སེར་བེ་ཅོན་མའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་ཕུལ། ཕྱག་གཉིས་སྙིམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཏེར་མངའ་བ། །སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ནི་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་སོགས་དབུལ་འཕོངས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། །གཏེར་ཆེན་གྲུབ་པ་བདག་ལ་རྩོལ། །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་མང་ཐོས་སྲས་འདི། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩོན་པར་མཆོད་ནུས་སམ། །འཕྲིན་ལས་བཅོལ་དང་དམ་ཚིག་རྣམས། །རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་ནུས་སམ། །ཞེས་དྲི། སློབ་མས། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བགྱི། །ཞེས་ལན་

259

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གདབ། དེ་ནས། སློབ་དཔོན་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སློབ་མའི་གཞི་ལུས་སྦྱངས། ཕྱག་རྡོར་དུ་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ། ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་དབང་ལྷས་དབང་བསྐུར། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཐུགས་འདུན་མ་ཡེངས་པར་གནང་བ་ཞུ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར། མདུན་བསྐྱེད་སྔར་ཡོད་གསལ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་བརྗོད། སྔར་ཡོད་གསལ་བཏབ་པ་ཀུན་ལ་བྷྲུཾ་ལས་ཞེས་པ་དང༌། བཻ་ལས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རིགས་རྣམས་མི་བརྗོད། སྐུའི་རྗེས་གནང༌། སློབ་དཔོན་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་བཻ་སོགས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བྱང་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་སྲས་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས། མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཐིམ་ཞིང་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཅས་ཁྱེད་རང་གི་བཀའ་ཉན་གསུང་སྒྲུབ་པའི་བྲན་དུ་གཏད་བྱུང་བའི་མོས་པ་མཛོད་བྱས་ལ། དྲིལ་གསིལ་སྤོས་རོལ་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང༌། མགོན་པོ་ཀུན་གཤེགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད། ཡང་ན་བཻ་རིང་པོ་མང་དུ་བརྗོད་པས་ཆོག །དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་དཔོན་གཡོག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་འདིའི་ལུས་དང་གྲིབ་མའི་ཚུལ་དུ་སྡོང་གྲོགས་མཛོད་ཅེས་བརྗོད། ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པར་བསམ་ལ། གཏང་རག་གི་ཚུལ་དུ་མདུན་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས། ཨོཾ་མ་ཧཱ་རཱ་ཛཱ་ཨརྒྷཾ་ལ་སོགས་པས་མཆོད། རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད། དེ་སྐུའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན། གསུང་གི་བཟླས་ལུང་རྗེས་གནང་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་པས། ཐུགས་ཀ་ནས་བཻ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་འཕྲོས། ཁྱེད་རང་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བ་ལ་ཕུལ་བར་མོས་ལ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ལ་ཐིམ་པས་སྲོག་རྒྱུད་དབང་དུ་འདུས་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ལན་གསུམ་བརྗོད་དུ་གཞུག །མདུན་བསྐྱེད་ལ་སྔར་ལྟར་མཆོད་པར་བྱ།

260

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐུགས་སྲོག་འཁོར་གཏད་པའི་རྗེས་གནང་ནི། སྲོག་འཁོར་རབ་གནས་ཅན་རྣམ་སྲས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བ་ལག་ཏུ་བྱིན་ལ། རྒྱལ་ཆེན་འདི་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་འགོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ། སློབ་མས། རྒྱལ་ཆེན་བདག་ལ་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད། རྣམ་སྲས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པར་བསམ་ལ་སྔར་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་གནང་ནི། རྫས་སྣ་ཚོགས་ཟངས་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་གང་འོས་པར་ནས་ཀྱིས་ཕྱུར་བུར་གང་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང༌། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་བཞག་པ་སློབ་མའི་ལག་ཏུ་གཏད་པ། རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་སིདྡྷི་ཆེན་པོ་སྦྱིན་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཨོཾ་ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། ན་མོ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ། མཧཱ་ཡཀྵ་ན་ར་ཀུ་བེ་ར་བ་ར་བ་ར་མ་དྷི་ནི་ཛ་ཛ་ཛ་ཧ་ཛ་ཏི། ཞེས་གནོད་སྦྱིན་སྤྱིའི་སྔགས་བརྗོད། འཕྲིན་ལས་གཏོར་མའི་རྗེས་གནང་ནི། གཏོར་མ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གསལ་བ་ཐོག་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་ཁང་དུ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མས་བསྐོར་བ། བར་ཁང་དུ་ཞི་བ་ནོར་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་སིདྡྷི་ཆར་ལྟར་འབེབས་པ། འོག་ཁང་དུ་དྲག་པོ་མཐུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་བཞུགས་པ་རྣམས་ཁྱེད་རང་གི་དབུ་ཐོག་ཏུ་བྱོན་པའི་མོས་པ་མཛོད། གཏོར་མ་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་རཱུ་པ་ནས། རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཞི་བ་ནོར་སྒྲུབ་དང༌། དྲག་པོ་མཐུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་འདིའི་ནད་དང་གནོད་པ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱིས་ཤིག །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱིས་ཤིག །དགེ་བཤེས་དང་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་བློན་པོ་དང་ཕྱུག་པོ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས། སྡང་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་སོད། གནོད་པར་བྱེད་པའི་བགེགས་ཐུལ། ཕྱི་ནང་གི་ནོར་རྫས་དང་བསྟན་པ་བསྲུངས་ལུས་དང་གྲིབ་མའི་ཚུལ་དུ་འགྲོགས་ལ་སྡོང་གྲོགས་མཛོད། ཅེས་བརྗོད། རྣམ་སྲས་

261

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པར་བསམ། གཏོར་མ་སྔར་གྱི་སར་བཞག་ལ། མཆོད་བསྟོད་བྱ། རྗེས་གཙོ་བོས་སོགས་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཡིག་བརྒྱ། ནོངས་པ་བཟོད་གསོལ། བརྟན་བཞུགས་རྣམས་འདྲ། འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་རཱུ་པ། སློབ་དཔོན་ཀརྣ་པ། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ། ཁ་ཆེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། ཁ་ཆེ་སརྫ་ན། ཁ་ཆེ་ཏེ་ཛ་དེ་ཝ། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ། ཞུ་པ་སྐྱ་པ། ཇོ་བཙུན་གྲགས་སེང༌། རྒྱ་སྟོན་སྒྲུབ་པ་པོ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་དཔལ། ཁྲོ་ཕུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། མཁན་ཆེན་གཙང་པ་དབང་ཕྱུག་གྲགས། མཁས་པ་དབང་ཕྱུག་གྲགས། མཁན་ཆེན་དངས་མ་པ་བརྩོན་འགྲུས་བྱང་ཆུབ། ཐོག་སྟོན་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། བླ་མ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ། བླ་མ་རིན་ཆེན་དཔལ། བླ་མ་རིན་ཆེན་ཆོས་གྲགས། ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས། མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་ཚེ་འཕེལ། སྤྱན་སྔ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ཚར་ཆེན་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས། དེ་སྲས་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག །ཞྭ་ལུ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། དེས་བདག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལའོ། །གསང་སྒྲུབ་ལྗང་སེར་མའི་རྗེས་གནང་འདི་རྒྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ནས་བྱུང་བའི་རྗེས་གནང་གཞིར་བཞག །སྒྲུབ་ཐབས་དང་སྔགས་ནི་གཉགས་དཔོན་གྱི་མཆོད་ཕྲེང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ནས་བྱུང་སྟེ་ཕྱག་བཞེས་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །གཉགས་དབོན་དང་སྐྱོར་ནམ་སེང་གཉིས་ཀྱི་གསང་སྒྲུབ་བཻ་ཅོན་ཅན་འདི་ལ་ཡུམ་བཤད་ཅིང༌། སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་ལས་ལྗང་སེར་མིན་ཀྱང་ཕྱིས་ལྗང་སེར་དུ་གྲགས། དཔྱད་པས་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། སྐུ་མདོག་ལྗང་སེར་ཡིད་ཙམ་འཕྲོ། རྡོ་རྗེ་དང་ནི་ཨུཏྤལ་འཛིན། ཞེས་པས་ཕྱག་རྡོར་བསྟན་གྱི་རྣམ་སྲས་མིན་ལ། ཕྱག་མཚན་ཡང་མི་འདྲ་ལ། ཟངས་དཀར་མགུལ་ཁུག་སྲོ་མ་ཅན་ནས། སྐུ་མདོག་སེར་པོ་གཟི་བརྗིད་འབར། །ཕྱག་གཡས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །གཡོན་པ་ནེའུ་སྐུ་ལ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་

262

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཤིང༌། འདི་གསང་སྒྲུབ་ལྗང་སེར་མའི་རྩ་བར་སྣང་བར་བླ་མ་གོང་མ་དག་མཐུན། དངོས་བསྟན་ལ་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་གཡས་རྒྱལ་མཚན་བཤད་ཀྱང་མན་ངག་གིས་གབ་པ་ཡིན། མན་ངག་གིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྐུ་མདོག་ལྗང་སེར་དང་བཻ་ཅོན་འཛིན་པ་འཐད་དེ། རྩ་བ་དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལས། དེ་སྟེང་བཻ་ཡིག་ལྗང་སེར་ལས། གནོད་སྦྱིན་ལྗང་སེར་གཡས་པ་ན། །དབྱུག་པ་བསྣམས་ཤིང་གཡོན་པ་ན། །ནེའུ་ལེའི་རྐྱལ་བ་སྐུ་ལ་བརྟེན། །རིན་ཆེན་དབུ་རྒྱན་དར་དག་གིས། །ན་བཟའ་ཀླུབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས། །མ་ལུས་དོན་ནི་བྱེད་པར་སྒོམ། །ཞེས་དང༌། མི་མཐུན་གདུལ་ཕྱིར་ཕྱག་གཡས་བེ་ཅོན་བསྣམས། །གཡོན་པ་ནེའུ་ལེའི་རྐྱལ་བས་རེ་བ་སྐོང༌། །འགྲོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་ཕྱིར་སྐུ་མདོག་ལྗང༌། །རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡིག་རྙིང་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྐུ་མདོག་ལྗང་གུ་གཡས་བེ་ཅོན་གཡོན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བཤད་པས་མི་འདྲ་བ་སྣང༌། །མགུལ་ཁུག་སོགས་ལས་སེང་གེའི་སྟེང་དང༌། ཕྱིས་ཀྱི་གཉགས་དབོན་སོགས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཀྱང༌། ཡིག་རྙིང་དང་མཐུན་པ་གལ་ཆེ་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། ། (༣)སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྤྲང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲལ་བའི་དྲག་བྱེད་རྟ་སྔོན་ཅན་བདུད་མོ་བཞི་བསྐོར་ལྷ་ལྔ་བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ལ། འདིའི་གོང་གནོན་དུ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་གཏོར་མ་བཤམས། འདི་རང་གི་གཏོར་མ་ནོར་བུ་ལུགས་གར་མཁན་ལྗང་གུར་བཤད་པ་བཞིན་སྟེང་གི་ཛཾ་བཤོས་རང་མདོག་ཅན་དང༌། འབུལ་གཏོར་མཆོད་པ་དང་བཅས་བཤམས། འབྲི་ཐུབ་ན་རྡུལ་ཚོན་གྱི་རྡོ་ར་མེ་རི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཞི་ལྟེ་བར་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དང་རྩིབས་བཞིར་ལྷའི་སྐུ་མདོག་དང་མཐུན་པའི་ཚོན་སྤུང་ངམ་ཕྱག་མཚན་བྲི་བ་ཡང་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་བཟླས་པའི་རྗེས་ཕྱག་རྡོར་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང༌། མདུན་གྱི་གཏོར་མ་ནོར་བུ་ལུགས་རྣམ་སྲས་མཐིང་ནག་བདུད་མོ་བཞི་བསྐོར་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྐྱེད། ཧཱུཾ་མགོན་པོ་ཀུན་

263

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གཤེགས་ཐུགས་དམ་ཅན། །ཞེས་སོགས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དང༌། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ། བཻ་ཌག་རཀྵ་བྷྱོཿས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ས་མཱ་ཛཿཞེས་པས་སྤྱན་དྲངས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿས་བསྟིམ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ། བཻཌ་ག་རཀྵ་བྷྱོཿས་པཱ་རི་ཝ་ར་ཨརྒྷཾ་ལ་སོགས་པས་མཆོད། ཧཱུཾ་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། །སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཁྲོས་པའི་ཚུལ། །ཕྱག་ན་རལ་གྲི་མདའ་དར་བསྣམས། །ཁྲབ་སོགས་གོས་གྱོན་འཇིགས་རུང་བསྟོད། །འབུལ་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། མཚན་སྔགས་སྔོན་འགྲོ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ། མཆོད་བསྟོད་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བཟླས་པ་བྱ། སློབ་མ་བོས་ལ་མཎྜལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནས་བཟུང༌། རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་དྲེགས་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ། བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཕྱི་རོལ་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་དང༌། རལ་གྲིའི་ར་བས་བསྐོར་བ་མེ་རི་འབར་བ་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་བྷྲཱཾ་ཡིག་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས། འཁོར་ལོ་སྔོན་པོ་རྩིབས་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་རུ་ཏྲའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་མཐིང་ནག །རྩིབས་བཞི་ལ། ཤར་དུ་ཏྲག་སྔོན་པོ། ལྷོར་རག་སེར་པོ། ནུབ་ཏུ་ཤ་ཡིག་དམར་པོ། བྱང་དུ་བྷྱོཿཡིག་ལྗང་ནག །དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དགྲ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དབུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། སྤྱན་གཉིས་སྤྱན་རྩ་ལོག་སྟེ་བགེགས་ལ་སྡང་མིག་ཏུ་བལྟ་བ། ཞལ་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཙིགས་ཤིང་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། ཕྱག་གཡས་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་རལ་གྲི་མེ་འབར་བ་སྤྱི་བོར་འཕྱར་བ། གཡོན་པས་མདའ་དར་ལེ་བརྒན་ཕྲག་པ་ལ་བརྟེན་པ། སྐུ་ལ་བེར་སྔོན་པོའི་སྟེང་དུ་བསེ་ཁྲབ་སྨུག་པོ་གསོལ་བ། དབུ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་རྨོག་ཞུ་གསུམ་ཞོལ་མ། རྒྱབ་ཏུ་བསེ་ཕུབ་དམར་པོ་ལ་རིན་ཆེན་དངུལ་གྱིས་སྤྲས་པ། རྟ་སྔོན་པོ་བཻཌཱུརྱའི་མདོག་ཅན་གསེར་གྱི་སྒ་ཆས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་དུ་ཆིབས་པ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྲིན་པོའི་ཆ་བྱད་ཅན། འཁོར་ལོའི་ཤར་རྩིབས་སུ་ཏྲག་ལས་བདུད་མོ་མགོ་དགུ་མ་མཐིང་ནག་མཛོ་རྭ་ཡོན་ལ་ཆིབས་པ། དུང་གི་སྤུ་གྲི་འཛིན་པ། སྐུ་ལ་བེར་དཀར་ནག་

264

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྤེལ་མར་གསོལ་བ། ལྷོར་རག་ལས་བདུད་མོ་ལག་རིང་མ་མ་ཧེ་སྔོན་པོ་ལ་ཆིབས་པ། གསེར་གྱི་སྤུ་གྲི་འཛིན་པ། ནུབ་ཏུ་ཤ་ལས་བདུད་མོ་ཕུང་ཁྲོལ་མ་ལྗང་ནག་གཡག་གུ་མཚལ་ལུ་ལ་ཆིབས་པ། ལྕགས་ཀྱི་ཟོར་བ་བསྣམས་པ། བྱང་དུ་བྷྱོཿལས་བདུད་མོ་ལག་བརྒྱ་མ་རྐྱང་བུ་ཁ་དཀར་ལ་ཆིབས་པ། ཟངས་ཀྱི་སྤུ་གྲི་ཐོགས་པ། བཞི་ཀའང་དབུ་སྐྲ་ནག་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་ཐོད་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྐུ་སྟོད་ལ་མི་ལྤགས་ཀྱི་གཡང་གཞི་དང༌། སྐུ་སྨད་ལ་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ་བསྐྱེད། སྔགས་ནི། ཨོཾ་བཻ་ཊ་ག་རཀྵ་བྷྱོཿ ཞེས་པའོ། འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཕྱག་རྡོར་གྱི་མཚམས་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཚུད་གཞན་ཕལ་ཆེར་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་གཅིག །ནང་མ་མོ་ལྟར་གྱི་ལྷ་དགུའི་བརྒྱུད་པ་ཡང་འདི་དང་གཅིག་གོ །བདག་གི་བླ་མ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལས་རྣམ་སྲས་དམར་པོའི་སྐོར་དང༌། རྙིང་མ་བཀའ་གཏེར་ནས་བཤད་པ་རྣམས་བླ་མེད་དུ་གཏོགས་གསུངས་སོ། །
(༤)ན་མ་སྭ་ར་སྭསྟྱཻ། གཟི་འབར་གཞལ་ཡས་ཁང་དབུས་རྟ་སྔོན་སྟེང༌། །སྐུ་མདོག་དམར་ནག་རལ་གྲི་མདའ་དར་བསྣམས། །ཐུབ་བསྟན་བསྲུང་ཕྱིར་བསེ་ཁྲབ་རྨོག་ཞུ་གསོལ། །མཆོག་གི་མཐུ་ལྡན་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ཁྱོད་བསྟོད། །དེ་ཉིད་ལ་ཅུང་ཟད་ཁ་བསྒྱུར་ཞིང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བསྣན་པའི་ནང་མ་མོ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་སྲས་དམར་པོ་རྟ་སྔོན་ཅན་ལྷ་དགུའི་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་གཏོར་ཁང་བཟང་མ་བྱ། གཞན་རྣམས་འདྲ། བདག་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལུགས་དང་རྗེས་གནང་གི་མཚམས་ཚིག་རྣམས་སྔ་མ་དང་འདྲ། འདིའི་བསྟོད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། །ཆིབས་སུ་སྔོན་པོ་འགབ་ནག་ཆིབས། །སྐུ་ལ་བསེ་ཁྲབ་ཁྲ་བོ་གསོལ། དབུ་ལ་བསེ་ཡི་རྨོག་ཞུ་གསོལ། །ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ལ་བསྟོད། །ཅེས་གཉགས་དབོན་པའི་རྣམ་སྲས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ། །བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི། རྟ་བབས་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཞི་པའི་ལྟེ་བ་ལ་རྟ་

265

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

སྔོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་བྱི་རུའི་མདོག་ལྟ་བུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་དམར་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྲི་འཕྱར་བ། གཡོན་མདའ་དར་དམར་པོ་བསྣམས་པ། སྐུ་ལ་བསེ་ཁྲབ་སེར་པོ་གསོལ་བ། དབུ་ལ་བསེའི་རྨོག་ཞུ་ལ་ཁྱུང་ལྡེམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་གསོལ་བ། ཞལ་རབ་ཏུ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། སྤྱན་རྩ་དམར་པོ་འཁྲུགས་པ། སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ། རྩིབས་བཞི་ལ་ཏྲག་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་ལས་བདུད་མོ་བཞི་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་བསྐྱེད། ཤར་སྒོར་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དཀར་པོ་པི་ཝང་འཛིན་པ། ལྷོར་འཕགས་སྐྱེས་པོ་སྔོན་པོ་གྲི་འཛིན་པ། ནུབ་སྒོར་མིག་མི་བཟང་དམར་པོ་སྦྲུལ་ཞགས་འཛིན་པ། བྱང་སྒོར་རྣམ་སྲས་ལྗང་སེར་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་རབ་ཏུ་གཏུམ་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ནོ། །སྔགས་ནི། ཨོཾ་བཻ་ཏྲག་རཀྵ་བྷྱོཿཞེས་པའོ། །འདི་ལ་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་པའི་སློབ་མ་ནམ་མཁའ་སེང་གེས་བདུད་མོ་དགུ་བསྐོར་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་འཛོལ་བྱུང་བ་འདྲ། འདི་ལ་གཙོ་བོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་དགུ་ཡོད་ཀྱང༌། འཁོར་བརྒྱད་ལས་མེད་པས་དགུས་བསྐོར་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཞིང༌། བརྒྱད་ཀྱིའང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནི་བདུད་མོ་མ་ཡིན་ཕྱིར། འདིའི་རྟེན་གཞི་ནི་པཎྜི་ཏ་ཤྲཱི་བྷ་ཏྲས་མཛད་པའི་རྣམ་སྲས་རྟ་སྔོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཚད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་གཉགས་དབོན་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་དོ། །
(༥)ན་མཿསྭ་ར་སྭསྟྱཻ། ཁ་གདངས་རལ་སྤྲུག་སེང་ཆེན་ཁྲོས་སྟེང་ན། །མུན་པ་བྱེ་བ་ལྟར་ནག་རབ་འཇིགས་སྐུ། །མི་བསྲུན་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བདུང་དགྲའི་ཚོགས། །འཇོམས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་སྡེ་སྲུང་ལྷ་ཁྱོད་བསྟོད། །གནུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཁ་རག་ཁྲམ་ཐོག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་བླ་མེད་དྲག་པོ་མཐུ་རུ་སྒྲུབ་པའི་ནང་ནས་དྲག་བྱེད་སེང་ཞོན་ཀླུ་བརྒྱད་ཀྱིས་

266

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསྐོར་བ་འདི་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡང་ཡོད་པས་འདིའི་རྗེས་གནང་ལ། མདུན་བསྐྱེད་རྟེན་གཏོར་ལ་ཁང་བཟང་མ་མཛད། འདི་ལ་ཁ་དོག་བསྒྱུར་མི་དགོས། མཆོད་གཏོར་གཞན་རྣམས་དང་བདག་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་རྣམས་གསེར་ཆེན་དང་སྔ་མ་དྲེགས་བྱེད་རྣམས་དང་འདྲ་བ་ལས། བསྟོད་པ་ལ། ཧཱུཾ་གང་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་ཉིད་ལས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེ་ཁྲོས་པའི་སྐུ་སྟོན་རྣམ་ཐོས་སྲས། །གཏུམ་ཆེན་དྲེགས་བྱེད་འཁོར་བཅས་དེང་འདིར་བསྟོད། །ཅེས་པ་འདི་བྱ། ཐུགས་སྲས་ལོ་ཙཱ་བའི་གསུང་ཡིན་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ལ་ཟུར་ཅུང་ཟད་བཅོས་སོ། །བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བ་ལ། སིཾ་ལས་སེང་གེ་སྔོན་པོ་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་གཡུའི་རལ་བ་སྤྲུག་པ་མིག་རྩ་དམར་པ། ཁ་རླངས་ན་བུན་ལྟར་འཚུབ་པའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་ནག་པོ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དགྲ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་ཆར་སྤྲིན་ལྟར་ནག་ལ་འཇིགས་པ། ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་བ་དན་རྩེ་ལྔ་པ་འཕྱར་བ། གཡོན་པ་སྐུ་གདུང་ནག་པོ་འཛིན་པ། དབུ་སྐྲ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྦྲུལ་ནག་པོས་དབུ་སྐྲ་བཅིངས་པ། སྐུ་ལ་ལྕགས་ཁྲབ་སྔོན་པོ་དང་བེར་ནག་པོ་གསོལ་བ། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། ཁྲོ་གཉེར་དཔྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྡུས་པ། སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྤྱན་གསུམ་དམར་ལ་འདྲིལ་བས་སྡང་མིག་ཏུ་བསྒྲད་ཅིང་གཟིགས་པ། ཕྲག་གོང་གཡས་གཡོན་ཉི་ཟླས་མཚན་པ། སྐུ་སྟོད་ནས་ཁྲ་དང་འུག་པ་འཕྲོ་བ། རྐེད་པ་ནས་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་འཕྲོ་བ། སྐུ་སྨད་ནས་སེང་གེ་གཅན་གཟན་དཔག་མེད་འཕྲོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རི་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའོ། རྩིབས་བརྒྱད་ལ་ཡི་གེ་ཕུ་མཐིང་ནག་བརྒྱད་ལས། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། མཐའ་ཡས། ནོར་རྒྱས། འཇོག་པོ། དུང་སྐྱོང༌། རིགས་ལྡན། པདྨ། པདྨ་ཆེན་པོ། སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག །ཕྱག་གཉིས་

267

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་ན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། སྦྲུལ་མགོ་བདུན་གྱི་གདེངས་ཀ་ཅན། སྨད་ཐམས་ཅད་སྦྲུལ་མཇུག་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ན་ནོར་བུ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ། ཞལ་ནས་ཕུ་ཕུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ། །སྔགས་ནི། ཨོཾ་ནཱི་ལཾ་བྷ་ར་ངྷ་ར་བཛྲ་པཱ་ཎི་མཧཱ་ཡཀྵ་རཱ་ཛཱ་ཀུ་བེ་ར། བི་རུ་ར་ག་སིདྡྷི་མེ་པྲ་ཡ་ཙྪ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའོ། འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་གཅིག་གོ །
(༦)ན་མཿསྭ་ར་སྭསྟྱཻ། སྲིད་པའི་མུན་ཚོགས་འཁྲིགས་པའི་ཨེ་དབྱིངས་སུ། །རབ་ཁྲོས་གཡས་པའི་དབྱུག་ཏོ་འཕྱར་བས་བདུད། །མ་ལུས་བསྒྲལ་བའི་ཁྲག་གིས་ངོམས་པའི་ལྗགས། །གཡོ་བའི་དྲེགས་བྱེད་དགྲ་ལྷ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཁ་བསྒྱུར་བ་ཞོན་པ་མེད་པའི་དྲེགས་བྱེད་རྐང་ཐང་ལྷ་བརྒྱད་བསྐོར་ཅན་འདིའི་རྗེས་གནང་ལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གཏོར་མ་བརྗིད་ཆེ་བ་སྤྲོ་ན་མདའ་དར་སྔོན་པོ་བཙུགས་པ། གཏོར་མའི་ཁ་དོག་ནག་པོར་བསྒྱུར་བའམ་མ་བསྒྱུར་ཀྱང་ཆོག །མཆོད་གཏོར་གཞན་རྣམས་དང༌། བདག་བསྐྱེད་ནས་བཟུང༌། སྤྱན་འདྲེན་མཆོད་བསྟོད། རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་རྣམས་སེང་ཞོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ། བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨེ་ལས་ཆོས་འབྱུང་ནག་པོ་ཟུར་གསུམ་པ། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྱེན་ལ་ཕྱོགས་ཤིང༌། རྩ་བ་ཕྲ་བ་ཐུར་དུ་ཟུག་པ། རྩེ་མོ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ཕྱི་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བས་བསྐོར་བ། དེའི་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར། ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་མཐིང་ནག །དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དགྲ་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་ཚུར་འདུས་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་སྲས་དྲེགས་བྱེད་ཆར་སྤྲིན་ལྟར་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་དབྱུག་ཏོ་བ་དན་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ། གཡོན་ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་ནག་པོ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། དམར་ལ་ཟླུམ་པའི་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཞལ་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་ལྗགས་འདྲིལ་བ། ཁྲོ་གཉེར་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྨིན་མ་དང་སྨ་ར་དབུ་སྐྲ་

268

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ་མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང༌། རློན་པ་ཁྲག་འཛག་པ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐུ་ལ་བརྒྱན་པ། སྐུ་སྟོད་དར་སྔོན་པོའི་ན་བཟའ་དང༌། སྐུ་སྨད་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་ཞིང་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པར་གྱུར། དེའི་སྐུ་སྟོད་ནས་ནམ་མཁའ་ལྡིང༌། བྱ་ཁྭ་ཏ། འུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་གཅན་གྱི་ཚོགས། སྐུ་རྐེད་ནས་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ། སྐུ་སྨད་ནས་སེང་གེ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་གཅན་གཟན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པས། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། པད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ཕུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། མཐའ་ཡས། ནོར་རྒྱས། འཇོག་པོ། དུང་སྐྱོང༌། རིགས་ལྡན། པདྨ། པདྨ་ཆེན་པོ། སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་སྟོད་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ལྷའི་གཟུགས་ཅན། སྨད་སྦྲུལ་མཇུག་འཁྱིལ་བ། སྦྲུལ་མགོ་བདུན་བདུན་གྱི་གདེངས་ཀས་སྤྲས་ཤིང༌། ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཕུཿཕུཿཞེས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་པ། དུག་གི་ཁ་རླངས་ཀྱིས་མ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་མྱོས་པར་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་འཁོར་དུ་གནོད་སྦྱིན་དང་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྲིན་དྲེགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བསྒོམ། སྔགས་ནི། སེང་ཞོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ། བི་རུ་ར་གའི་ཚབ་ལ། བི་རུ་ཊ་ཀ་ཟེར་བ་ཚུད། འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་ཀན་ན་པ། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ། ཁ་ཆེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། ཁ་ཆེ་སརྫ་ན། ཁ་ཆེ་ཏེ་ཛ་དེ་ཝ། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ། ཞུ་པ་སྐྱ་པ། ཇོ་སྟོན་གྲགས་སེང༌། རྒྱ་སྟོན་སྒྲུབ་པོ། རྒྱ་སྟོན་གྲུབ་མཆོག །བླ་མ་རྡོ་རྗེ་དཔལ། ཁྲོ་ཕུ་རིན་ཆེན། ཡང་རྩེ་བ་རིན་ཆེན། བུ་སྟོན་ཡབ་སྲས། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་འཕེལ། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། རྗེ་བཙུན་ཡབ་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། ཚར་ཆེན་མན་འདྲ། ཡང༌། རྗེ་རྡོ་རིང་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་འདུག་གོ །

269

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

(༧)ན་མཿསྭ་ར་སྭསྟྱཻ། བདུད་དགྲ་གཞོམ་ལ་སྲིད་འདིར་རང་གྲིབ་ལས། །གཞན་པ་རྙེད་མིན་བསྟན་སྲུང་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས། །སྐུ་མདོག་དམར་པོས་བརྟན་གཡོ་དབང་སྡུད་པ། །དཔལ་ལྡན་དྲེགས་པའི་སྡེ་དཔོན་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །གསང་བ་གཤིན་རྗེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེའི་བསྙེན་དུས་ཀྱི་མདུང་དམར་ཅན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་པ་སྤྲང་པོ་ཉི་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱོངས་སུ་ཡིག་རྙིང་ལས་བཤད་དོ། །འདིའི་རྗེས་གནང་ལ། རྟེན་གཏོར་ནོར་བུ་ལུགས་ལ་སྨུག་རྩི། གཞན་མཆོད་གཏོར་བཤམས་པ་ནས། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་སོགས་ཀྱི་བར་འོག་གི་བཅུ་པ་མདུང་དམར་ཅན་གཙོ་འཁོར་གཉིས་པོ་རིགས་འདྲ། ལྷ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྟེན་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ། སྭ་བྷཱ་ཝ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཞི་བའི་ལྟེ་བ་ལ་ཏྲ་ལས་རྟ་སྔོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་མཚལ་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། རྗེས་སུ་བཟུང༌། ཚུར་འདུས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མདུང་དམར་ཅན་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡིག་རྙིང་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ། གཡས་བེ་ཅོན་དང༌། ལས་སྦྱོང་དུས། གཡས་མདུང་དམར་པོ་གཡོན་ནེའུ་ལེའི་རྐྱལ་བ་འཛིན་པ། དབུ་ལ་བསེའི་རྨོག་ཞུ། སྐུ་ལ་བསེ་ཁྲབ། ཞབས་ལ་བསེའི་ཁྲོ་ལྷམ་གསོལ་བ། གཤིན་རྗེའི་ཆ་ལུགས་ཅན་མཆེ་བ་རབ་ཏུ་གཙིགས་པའོ། །འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཞི་པའི་ཤར་དུ་ཤ་ལས་རྭ་ཧུ་ལ་དུད་ཁ་མགོ་དགུ་པ་བྱ་རོག་གི་མགོ་དང་བཅུ་ཡོད་པ། རོ་སྟོད་མི་དང་རོ་སྨད་སྦྲུལ་མཇུག་འཁྱིལ་བ་མགོ་ལུས་མེད་པར་མིག་གིས་གང་བ། གཡས་ན་ཆུ་སྲིན་གྱི་རྒྱལ་མཚན། གཡོན་ན་སྦྲུལ་ནག་གི་ཞགས་པ་འཛིན་པའོ། ལྷོར་ར་ལས་གནོད་སྦྱིན་ངྷ་ན་སེར་ནག་གཡས་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ། ནུབ་ཏུ་མ་ལས་ནག་མོ་ཀ་ལ་གཡས་བེ་ཅོན། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་གོ །བྱང་དུ་ན་ལས་ཀུ་བེ་ར་ལྗང་ནག་གཡས་དབྱུག་ཏོ། གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པའོ། །ཁྱམས་ཀྱི་ཤར་དུ་ཡ་ལས་གནོད་སྦྱིན་བུམ་སྣ་གཡས་བེ་ཅོན། ལྷོར་ས་ལས་དུང་སྣ་གཡས་

270

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མདུང་དམར། ནུབ་ཏུ་ཧ་ལས་དྲིལ་སྣ་གཡས་བསེ་མདུང་དམར་པོ། བྱང་དུ་ལཾ་ལས་སྣ་བོ་ཆེ་གཡས་མདུང་དམར་འཛིན་པ། བཞི་ཀའང་གཡོན་པས་ཙིཏྟ་འཛིན་པའོ། །ཤར་སྒོར་ཛཿལས་ལྕགས་ཀྱུ་མ་དཀར་མོ་ལྕགས་ཀྱུ། ལྷོ་སྒོར་ཧཱུཾ་ལས་ཞགས་པ་མ་སེར་མོ་ཞགས་པ། ནུབ་སྒོར་བཾ་ལས་ལྕགས་སྒྲོག་མ་དམར་མོ་ལྕགས་སྒྲོག་འཛིན་པ། བྱང་སྒོར་ཧོཿལས་དྲིལ་བུ་མ་ལྗང་གུ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པའོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའོ། །རྒྱུད་ནས་སྔགས། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཧཱ། ཏྲག་རཀྵ་བྷྱོཿཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་པོ་ནི། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཏྲག་རཀྵ་བྷྱོཿ སྔགས་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་འགྲེལ་བར། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ་དང་ས་བོན་ཧཱུཾ་ལས་གཙོ་བོ་དང་ཀྵ་ལས་འཁོར་གནོད་སྦྱིན་དུང་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་བཤད་པས་དེ་དགོས་སོ། །འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཚར་ཆེན་གྱིས་གླང་ཐང་སྤྱན་སྔ་པ་ལས་གསན་ཅིང༌། དེ་ཡན་ནི་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་སོགས་བརྒྱུད་པ་གཅིག །ཚར་ཆེན་མན་སྔར་ལྟར་རོ། གསང་བ་གཤིན་རྗེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། འདི་དབྱུག་ཏོ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུད་དེར་བརྟེན་པ་ཡིན། བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཁ་རག་ཁྲམ་ཐོག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་སྔགས་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་སྣང་སྟེ། རྒྱུད་ལས། སེང་གེ་ཆིབས་སུ་ཆིབས་ཞེས་ཞོན་པ་ལ་སེང་གེ་བཤད་པ་དང༌། གཡོན་པ་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་འཛིན། །ཞེས་དང༌། ཕྱག་གཡོན་པར་ནེའུ་ལེ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་དང༌། ཤར་སྒོར་ཏྲག་ལས་བྱུང་བ་ནི། །གཤིན་རྗེ་ཁྲོས་པའི་དབང་མོ་ཆེ། །བདུད་མོ་གཤིན་རྗེ་མགོ་དགུ་མ། །ཞེས་པ་ནས། བདུད་མོ་གཤིན་རྗེ་ལག་བརྒྱ་མ། །སོགས་ཀྱིས་སྒོ་བཞིར་བདུད་མོ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བཤད། གཉགས་དབོན་པ་དང༌། སྐྱོར་མོ་ལུང་པ་གཉིས་མཐུན་པར་སྒོ་བཞིར་ལྕགས་ཀྱུ་མ་སོགས་བཤད། དབྱུག་ཏོ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལས། འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རྒྱུད་ལས། སྒོ་བཞིར་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿལས། །སྒོ་མ་

271

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

མཁའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མོ་བཞི། །རིགས་མཐུན་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞི་བསྣམས། །ཞེས་སོ། །འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཆ་ལུགས་སོགས་དང༌། གཙོ་བོ་སྐུ་མདོག་ཆ་ལུགས་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ༌། །རྒྱུད་འདིའི་གཤམ་ན་གནོད་སྦྱིན་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་མུ་སྟེགས་ཉི་མ་གྲུབ་པ་དང༌། བྷ་ཏ་ཧེའི་གྲོང་ཁྱེར་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ན་ག་ཛུ་ནས་ཐུགས་ནས་སྟོན་པའོ། །ཕྱིས་ནས་འཕུང་བྱེད་ཤིནྟཾ་གརྦྷ་དང༌། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་གནུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེས་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་སྤྲང་པོ་ཉི་མའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་གསང་བ་གཤིན་རྗེ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་འདིས་བསྒྲལ་བ་འདྲ་སྟེ། རྒྱུད་འདིའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། ཞེས་པ་ནས། མཱ་ར་ཡ་མཱ་ར་ཡ། ཞེས་བསང་སྔགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། ། (༨)གསེར་ཁྲབ་ལྕགས་རྨོག་གྱོན་ནས་གཡས་རལ་གྲིས། །དགྲ་བགེགས་ཀུན་སྒྲོལ་གཡོན་ན་དུས་ཞགས་གཡོ། །རྔམས་བརྗིད་གཡོན་བརྐྱངས་སྟོབས་ལྡན་འཁོར་བཞིས་བསྐོར། །བདུད་རྗེ་ཡོངས་ཀྱི་གཤེད་མ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཡང་གསང་དྲག་པོ་མཐིང་ནག་སྲིན་པོ་བཞི་བསྐོར་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་བྲམ་ཟེ་སུ་བ་ཏོའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ནང་པའི་བྲམ་ཟེ་སུ་བ་ཏོ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་ཡོད་པས། ལན་གཅིག་མུ་སྟེགས་སུ་བ་ཏོ་བྱ་བ་དང་མཐུ་བྱས། ཁོས་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འགྲུབ་ནས། ད་ཁྱོད་ཞག་བཞི་ནས་བསད་པར་བྱའོ། །ཟེར་བ་ལ། བྲམ་ཟེས་ཡི་དམ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞུས་པས། དེ་མི་འཇིགས་ཀྱི། གནོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི། སྒྲུབས་ཤིག་གསུངས་ནས། བསྒྲུབ་པས་ཞག་གསུམ་ནས་རྣམ་སྲས་ཀྱིས་ཟས་སྣ་མི་འདྲ་བ་བཅོ་ལྔ་ཁྱེར་ནས་བྱུང༌། ཁྱད་པར་དུ་མུ་སྟེགས་སུ་བ་ཏོའི་སྙིང་ཁྱེར་བྱུང་ནས། ཁྱོད་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་ཟེར་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་ངོ༌། །དེར་བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། བདག་ནི་མུ་སྟེགས་སུ་བ་ཏོ་དང་འགྲས་པས་དེ་གསོད་པར་ཞུ་འཚལ། ཞུས་པས་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་སུ་བ་ཏོའི་སྙིང་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཟས་སྣ་བཅོ་ལྔ་

272

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྦྱིན། མུ་སྟེགས་བཅོ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ཁྲག་སྐྱུགས་ནས་ཤིའོ། །དེར་བྲམ་ཟེས་རྣམ་སྲས་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ལ་འཁོར་ཅི་ཙམ་ཡོད། བསྒྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པས། འཁོར་ནི་སོག་པོ་ལྕགས་ཀྱི་སྨ་ར་ཅན་དང༌། གནོད་སྦྱིན་ལྕགས་ཀྱི་འབེ་ལོག་ཅན་དང༌། བདུད་པོ་དར་ནག་གཡང་གཞི་ཅན་དང༌། སྐྱེས་བུ་འོབས་ཀྱི་འཁྱངས་ཞུ་ཅན་དང་བཞིའོ། །བསྒྲུབ་ན་རྟེན་གསུམ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རྟེན་མདའ་བྱ་རྒོད་མ་ལ་དར་སྣ་ལྔ་བཏགས་པ། ནང་རྟེན་གཏོར་མ་དམར་པོ། གསང་རྟེན་བཤོས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཟེར་ནས་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་སྲོག་སྙིང་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བཅས་ཕུལ། བྲམ་ཟེས་སྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་སོ། །བྲམ་ཟེས་དེ་ལ་བླ་མ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རས་ཞུས། མདུན་བསྐྱེད་གཏོར་མ་རྩ་བ་ཟུར་བཞིའམ་གྲུ་བཞི་དཔང་སོར་གསུམ་མམ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་པ། དེའི་རྩེར་བཤོས་བུ་གྲུ་གསུམ་པ་གཅིག་བཞག །སྣག་ཚའི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པས་ནག་པོར་ཁ་བསྒྱུར། མདུན་དུ་མཆོད་པ་དང༌། འབུལ་གཏོར་དཀར་པོ་དང༌། ཡི་དམ་ལ་འབུལ་རྒྱུ་གོང་གཏོར་ཡང་བཞེངས། བདག་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་རྣམས་ཕལ་ཆེར་དྲེགས་བྱེད་དང་འདྲ། བསྟོད་པ་ནི། ཧཱུཾ་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྤྲུལ་པ། །ཆོས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། །རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་དགྲ་ལྷར་བསྟོད། །ཅེས་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་བྱ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་མདུན་དུ། རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་གསེར་གྱི་ཁྲབ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་རྨོག་ཞུ་གསོལ་བ། ཕྱག་གཡས་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་རལ་གྲི་དགྲ་ལ་བསྣུན་པ། ཕྱག་གཡོན་དུག་ཧ་ལ་ནག་པོས་གང་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་དང༌། འཆི་བདག་གི་ཞགས་པ་ནག་པོ་བསྣམས་པ། དར་མཐིང་ནག་གི་བེར་གསོལ་བ། རྐེད་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པ། ཁྲོ་བོའི་ཆ་ལུགས་ཅན་འཇིགས་ཤིང་རྔམས་པ། ཞབས་གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དགྲ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་པ། དེའི་ཤར་དུ་སོག་པོ་ལྕགས་ཀྱི་སྨ་ར་ཅན་མདོག་སྔོན་པོ་རྟ་སྔོན་པོ་ལ་ཞོན་པ། སྟག་རལ་དང་གཟིག་ཤུབ་ཅན། ལག་ན་གཅོད་པའི་རལ་གྲི་ཐོགས་པ། ལྷོ་རུ་གནོད་སྦྱིན་ལྕགས་ཀྱི་

273

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

འབེ་ལོག་ཅན་རྟ་དམར་པོ་ལ་ཞོན་པ། མདའ་གཞུ་འགེངས་པ་སྟག་རལ་དང་གཟིག་ཤུབ་ཅན། ནུབ་ཏུ་བདུད་ནག་དར་ནག་གི་གཡང་གཞི་གྱོན་པ། མདོག་ནག་པོ་རྟ་ནག་པོ་ལ་ཞོན་པ། དར་ནག་གི་རུ་མཚོན་འཕྱར་བ། བྱང་དུ་སྐྱེས་བུ་འོབས་ཀྱི་འཁྱངས་ཞུ་ཅན། མདོག་དཀར་པོ་རྟ་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ། བེར་དཀར་པོ་གྱོན་ཞིང་ལག་ན་དར་དཀར་གྱི་གཡབ་མོ་འཕྱར་བར་བསྒོམ། སྔགས་ནི། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཏྲི་པྲ་ར་པྲ་ཡ་ཛྭ་ལ་འབར་བ་འབར་བ། ཛྭ་ལ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པའོ། །གླང་ཐང་སྤྱན་སྔ་པ་ལས་གསན་ཅིང་བརྒྱུད་པ་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་གཅིག་གོ །དྲེགས་བྱེད་གསུམ་པོ་འདི་འགྲོ་བཟང་གི་གསུངས་པའི་དྲེགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་བཤད་ཅིང༌། རྟེན་གཞིའི་རྒྱུད་ནི་གར་མཁན་མཆོག་དང་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས་དངོས་བསྟན་དང་དོན་ཐོབ་ཅི་རིགས་སྒོས་གསུངས། ཁ་ཅིག་རྙིང་མའི་རྒྱུད་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཁ་རག་ཁྲམ་ཐོག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་གསུངས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་རྙིང་མའི་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱུད་འབུམ་དུ་འཇུག་པ་མི་སྣང༌། ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་བླ་མ་གོང་མ་ལས་ལུང་རྒྱུན་བཞེས་ཏེ་ཚད་མར་མཛད་དོ། །
(༩)འཇིགས་བྲལ་འཕྲོག་བྱེད་གདོང་བ་གྱེན་ཕྱོགས་སྟེང༌། ཆར་སྤྲིན་སྐུ་ཅན་ཉི་མའི་འདྲེན་བྱེད་འཕྱར། །ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཁྲོ་འཛུམ་དགྱེས་ཉམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ལྷ་ཁྱོད་རྒྱལ། ཤུ་རང་ཀ་ཝརྨའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་སྲས་མཐིང་ག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཙོ་འཁོར་བཅོ་ལྔའི་རྗེས་གནང་ལ་གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བར་ཕྱག་རྡོར་གྱི་གཏོར་མ་དང༌། རྣམ་སྲས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཁང་བཟང་མ། འབུལ་གཏོར་ཟླུམ་པོ་མཆོད་པ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཤམས། སྔར་བཞིན་མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་བྱ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔར་བཞིན་ཕྱག་རྡོར་གྱི་མངོན་རྟོགས་བཟླས་པ་བྱ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཕྱག་རྡོར་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། གཏོར་མ་ཁང་བཟང་མ་ལ་དམིགས་ཏེ། བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་ཁང་རྒྱས་པར་གསེར་ཆེན་གྱི་

274

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྐབས་བཞིན་ནམ། བསྡུ་ན། རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག །དེའི་དབུས་སུ་སེང་གེ་དཀར་མོ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་གདོང་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་དར་གྱི་གདན་ཁྲིའི་གདན་ལ་བཻ་མཐིང་ནག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་སྤྱན་དགུ་ཉི་ཟླའི་འོད་ལྟར་འབར་བ། ཞལ་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཙིགས་ཤིང་ཁྲོ་འཛུམ་དགྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཕྱག་གཡས་དང་པོས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ། གཡོན་དང་པོས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་འཛིན་པས་ཐུགས་ཀར་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། གཡས་བར་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང༌། ཐ་མས་རིན་པོ་ཆེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རལ་གྲི་འཛིན་པ། གཡོན་བར་པས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་དང༌། ཐ་མས་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་འཛིན་པ། རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན། དབུ་རྒྱན་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཕྲེང་སྣ་ཚོགས་དང་སྦྲུལ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱག་ཞབས་ལ་སྤྲས་པ། དར་གྱི་ཅོད་པན་ཅན་དང་ལྷུབ་ལྷུབ་འཕྱང་བ། ཞབས་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེའི་པང་ན་ཡུམ་པདྨ་གཙུག་བདེ་མ་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་འཛུམ་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པ། གཡས་ཀླུའི་རིན་པོ་ཆེ་དང༌། གཡོན་པད་སྣོད་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་གང་བ་ཡབ་ལ་སྟོབ་པ། གཅེར་བུ་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྐྲ་སིལ་བུར་གྲོལ་བ། ཡབ་དང་ཞལ་སྦྱོར་དུ་བཞུགས་ཤིང་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའང་འོད་ཕུང་ཁ་དོག་སྣ་ལྔར་འབར་ཞིང་འཁྲིགས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཤར་དུ་ནོར་སྟེར་མ། ལྷོར་ནོར་སྦྱིན་མ། ནུབ་ཏུ་ནོར་འཛིན་མ། བྱང་དུ་ནོར་རྒྱུན་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་བཞི་ཀའང་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་འཛུམ་ཞིང་དགྱེས་པ། ཕྱག་གཡས་ན་ནོར་བུ་དང༌། ཕྱག་གཡོན་ན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་འཛིན་པ། ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པའོ། །མཚམས་བཞིར་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་བཅུད་ཀྱིས་གང་བ་ནོར་བུས་ཁ་བརྒྱན་པ། གཙོ་བོའི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་པོ་སྒྲ་སྐད་སྒྲོགས་པ། ཕྲག་གོང་གཡས་པ་ལ་ཉི་མ་དང་གཡོན་

275

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

པ་ལ་ཟླ་བས་བརྒྱན་པ། ལྷ་དང་གནོད་སྤྱིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ལྷའི་རོལ་མོ་སྒྲོགས་ཤིང་ལྷ་རྫས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབེབས་པ། ལྷ་མོ་དང༌། ཀླུ་མོ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་མོ་དང་། མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་དང༌། བ་དན་འཕྱར་ཞིང་སྙན་པའི་རོལ་མོ་དང་གླུ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང༌། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ནོར་བུའི་ཆར་འབེབས་པ། ལྷ་མ་ཡིན་དང་ལྷ་སྲིན་དྲེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྤྲིན་ལྟར་འདུ་ཞིང་རླུང་ལྟར་འཚུབ་པ། ལས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཁྱམས་ལ་མདུན་ནས་རིམ་བཞིན་གཡས་སྐོར་དུ་གནས་པ་ནི་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ཤེལ་དཀར་གྱི་མདོག་ཅན་ལུག་གི་གདོང་བ་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། གང་བ་བཟང་པོ་སེར་པོ་རྟ་ཡི་གདོང་བ་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་བུམ་པ་དང༌། གཡོན་གྱི་དང་པོས་བ་དན་འཛིན་པ། ཡང་དག་ཤེས་སྔོན་པོ་ཤ་བའི་གདོང་ཅན། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འཛིན་པ། རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཆོག་ལྗང་གུ་གླང་པོ་ཆེའི་གདོང་བ་ཅན། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་པ་ཟས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་འཛིན་པ། སྲེད་སྤོང་མདོག་དམར་སེར་རའི་གདོང་ཅན་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་བྲ་བས་ཟས་ནོར་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ། ལྔ་ཀའང་གཡས་འོག་མས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་དང༌། གཡོན་འོག་མས་པདྨའི་སྡང་པོ་བསྣམས་པ། རང་རང་གི་ཡུམ་གྱིས་མགུལ་ནས་འཁྱུད་པ། དེ་དག་གི་ཡུམ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་དང༌། ཀླུ་མོ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་མོ་དང༌། སྲིན་མོ་དང༌། གཤིན་རྗེ་མོ་རྣམས་མདོག་སེར་མོ་ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པས་རང་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་ནས་འཁྱུད་ཅིང༌། གཡོན་ཐམས་ཅད་ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐུ་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཛིན་པའོ། །དེ་དག་གི་འཁོར་དུ་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་མིའམ་ཅི་དང་དྲི་ཟ་ལྟོ་འཕྱེ་གྲུལ་བུམ། སྲིན་པོ་ལྷ་མིན་ཕོ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་ཤིང༌། དགྲ་བགེགས་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་སྤྲིན་ཕུང་གཏིབས་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་

276

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསམ། དེ་ནས་རང་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། མདུན་བསྐྱེད་ལ་བསྟིམ་པ་སོགས་དང༌། མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་བར་སྔར་གསེར་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། བསྡུ་ན་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཚིགས་བཅད་མ་བྱུང་ཡང༌། བཻ་ཅི་མང་བརྗོད་པས་སྤྱན་དྲངས། མཆོད་པ་ལ་མཚན་སྔགས་སྔོན་འགྲེའི་ཉེར་སྤྱོད་ཙམ་དང༌། བསྟོད་པ་ནི། ཧཱུཾ་མི་འཇིགས་སེང་གེ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱ། དེ་ནས་བཟླས་པ་ནི་གསེར་ཆེན་གྱི་བཟླས་པའི་དམིགས་པ་བཞིན་བྱས་ལ། ཨོཾ་བཻ་ཕུ་ར་ས་ཏོ་བི་ཤྭ་ར་བི་ཛ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཞེས་སོགས་དང༌། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཉེ་སྙིང་དང༌། ཨོཾ་མཧཱ་པདྨ་ཀུ་ལ་ངྷུ་རི་ཤངྐབ་སུ་རཏྣ་ཀྵ་ཏེ་ནཱ་ག་སརྦ་མ་ནི་མ་ནུ་སྨ་ར་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་དང༌། ཨོཾ་བ་སུ་ཀོ་ཥ་བ་སུ་ངྷ་ར་མ་ནི་དྷྲྀཀ་ཡ་བ་སུ་དྷ་རི་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཡུམ་བཞིའི་སྔགས་དང༌། ཨོཾ་བ་སུ་བྷ་དྲ་པུ་རྞ་བྷ་དྲ་ས་བྷུ་ཏ་ཛྷ་བྷ་ཝ། ཀརྟ་རཥྺ་ཏེ་བྷ་བ་ཤྭ་ན་ངྷ་ར་སྭཱཧཱ། ཞེས་འབྲོག་གནས་མཆེད་ལྔའི་སྔགས་དང༌། ཨོཾ་ཨཱརྱ་ཨ་གུ་ལི་ཨ་དེ་བ་ལི། ཕུ་ན་ག་ལི། ཡ་ཡཀྵ་ལི། ར་རཀྵ་ལི། ཡ་ཡ་མ་ལི། ན་མ་སརྦ་སིདྡྷིཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། འབྲོག་གནས་ཡུམ་ལྔ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཟླ། འབུལ་གཏོར་གསེར་ཆེན་བཞིན་འབུལ། སློབ་མ་བོས་ལ་མཎྜལ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། སློབ་མ་ཕྱག་རྡོར་དུ་བསྐྱེད། མདུན་བསྐྱེད་སྔར་ཡོད་གསལ་བཏབ་པའི་ཚུལ་དུ་དཀྱུས་བཞིན་བརྗོད། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཐིམ་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་གསུང་སྒྲུབ་བྲན་དུ་གཏད་བྱུང་སྙམ་པའི་མོས་པ་མཛོད་བྱས་ལ། སྤོས་རོལ་དང་བཻ་ཅི་མང་གི་མཐར། བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿབརྗོད། མདུན་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་བསྟོད་བསྡུས་ཙམ་བྱ། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས། རྣམ་སྲས་མཐིང་ག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རེར་གྱུར། དེ་ཡང་སློབ་མ་རྣམ་སྲས་སུ་གྱུར་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཐུབ་ན་ལེགས། བསྡུས་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་བཻ་ཡིག་གི་མཐའ་བསྐོར་

277

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

སྔགས་ཕྲེང་རྣམས་ལས། སྔགས་ཕྲེང་གསུམ་རེ་ཆད། ཞལ་ནས་ཐོན། ཁྱེད་རང་གི་ཞལ་ནས་མར་ཞུགས། ཐུགས་ཀའི་བཻ་ཡིག་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་དང་པོ་འཁོད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམ་ལ། སྔགས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་སོགས་བྱ། ཡང་མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་བསྟོད། གཏོར་མ་རྣམ་སྲས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསལ་བ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། གཙོ་རྐྱང་ངམ་གཙོ་འཁོར་ཀུན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་མཐར། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱོད་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ། ཁ་ཆེ་དགོན་པ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་ཞེས་སོགས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། རྗེས་གཙོ་བོས་སོགས་འདྲ། འདི་ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གླང་ཐང་སྤྱན་སྔ་པ་ལ་གསན་ཅིང༌། བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་གཅིག་གོ །
(༡༠)ལྷ་ཆེན་དབང་གི་མདོག་ཅན་གང་གི་ཞབས། །དྲན་ནས་བརྟན་གཡོའི་ཉལ་འགྲོ་མ་ལུས་པ། །རྣལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ཆུ་གཏེར་ཆེར་སྡུད་པའི། །དཔལ་ལྡན་དབང་དྲག་དེད་དཔོན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །རྣམ་སྲས་དམར་སེར་ལས་མཁན་མདུང་དམར་ཅན་དང་བཅས་པའི་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ནང་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དུས་ཀྱི་རྣས་སྲས་མདུང་དམར་ཅན་ལས་བྱེད་དུ་མཛད་པའི་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀ་རྣམ་སྲས་ཡིན་ལ། སྔགས་འགྲེལ་པ་ནས་བླངས་པ་ཡིན། འདིའི་རྗེས་གནང་ལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གཏོར། ཡི་དམ་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་གོང་གཏོར། འདི་རང་གི་འབུལ་གཏོར། མཆོད་པ། སློབ་མ་ལ་དགོས་པའི་མདུང་དར་སོགས་ཕྱག་མཚན་བཞི་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ། བདག་བསྐྱེད་བཟླས་པ་དང༌། ཡི་དམ་ལ་གཏོར་བསྔོས་ཡང་སྔར་བཞིན། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་བསྐྱེད་ཆོག་དང་བཟླས་པའི་སྔགས་མ་གཏོགས། སྤྱན་འདྲེན། མཆོད་བསྟོད། གཏོར་བསྔོས། སྔགས་བཟླ་དུས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡང་གསང་ཕྱག་མཚན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེའི་རིགས་འདྲ། བསྐྱེད་ཆོག་ནི་རྟེན་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ། སྭ་བྷཱ་ཝ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་

278

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་སེང་གེ་དང་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་བཞེངས་པའི་ཚུལ་ཅན། ཕྱག་གཡས་བཻ་ཅོན་དང༌། གཡོན་པ་ནེའུ་ལེའི་རྐྱལ་བ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། སྐུ་ཆེ་ལ་ཡན་ལག་རགས་པ། ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔའི་ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེའི་གཡོན་དུ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་དམར་པོ་ལས་གནོད་སྦྱིན་ལས་མཁན་མདུང་དམར་ཅན་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། གཡས་མདུང་དམར་པོ་ཅན། གཡོན་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བསྣམས་པ། བསེ་རྨོག་དང་བསེ་ཁྲབ་གསོལ་བ། ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་བསྒོམ། དཔོན་གཡོག་གཉིས་པོ་འདི་ཁོ་ནས་ཆོག །འཁོར་གཞན་བསྐྱེད་པ་ཡིག་རྙིང་ལས་མ་བཤད། སྔགས་ནི། ཨོཾ་མཧཱ་ཡཀྵ་ས་མ་ཡ། བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སརྦ་ཙིཏྟ་རཏྣ་ཧྲིཾ་ཛ་ཛཿན་མོ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ངྷ་ན་ད་ཡ་སྭཱཧཱ། ན་མོ་ར་ཐ་པ་རི་པཱུ་ར་ཡ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའོ། །རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་ནི། སྔར་ཕྱག་མཚན་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་འདི་ལ་སྦྱར་ཀྱང་ལེགས་མོད། བླ་མའི་ཕྱག་ལེན་རྗེས་གནང་གི་ཡི་གེ་མགོན་པོ་ཉེར་འཇུག་བཞིན་མཛད་པས་དེའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་མ་རྣམས་ཁྲུས་བྱས། ཕྱག་ཕུལ། གྲལ་ལ་འཁོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་བསམ། སེམས་བསྐྱེད་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་པར་ཞུ། གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། ཆོས་སྐྱོང་རྣམ་སྲས་མདུང་དམར་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་དབྱུག་ཏོ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང༌། གསང་བ་གཤིན་རྗེ་ལྟར་དང༌། ལས་བྱེད་མདུང་དམར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གསུམ་བྱ་རྒོད་གཤོང་གི་གཏེར་མའང་ཡིན་པས་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ལས་མེད་པ་འཁྲུལ། དེ་ལ་ཡང་གསང་དམར་པོ་མདུང་དམར་ཅན་དང༌། ལས་བྱེད་མདུང་དམར་ཅན་དང༌། གསང་བ་གཤིན་རྗེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མདུང་དམར་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱག་མཚན་བཞི་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་བྱ་རྒོད་གཤོང་གི་གཏེར་མར་གྲགས། རྙིང་མའི་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན། གཉིས་

279

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

པ་ལས་བྱེད་མདུང་དམར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྲས་དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་བེ་ཅོན་དང་ནེའུ་ལེ་འཛིན་པའི་འཁོར་དུ་ལས་མཁན་ཕྱག་ན་མདུང་དམར་བསྣམས་པ་ཡོད་པས་ལས་བྱེད་མདུང་དམར་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡིན། དཔོན་གཡོག་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ཤིང༌། གཉགས་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མཆོད་འཕྲེང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་གྱི་མཇུག་ན་གསེར་ཆེན་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོའི་རྟེན་གཞིའི་ཁུངས་སྨོས་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་བརྟགས་པས་ལས་བྱེད་རྣམ་སྲས་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང༌། སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོད་ཚོད་དུ་འདུག །བརྒྱུད་པ་ནི་ཚར་ཆེན་གྱིས་གླང་ཐང་སྤྱན་སྔ་པ་ལས་གསན་ཞིང༌། དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་བརྒྱུད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བར་འོས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་ཟིན་པས། རྗེས་གནང་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་འབུལ་དུ་གཞུག །གསོལ་བཏབ་ནི། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ལ། བདག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྗེས་གནང་སྩལ་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་དྲི་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་བ་སེལ་ཞིང་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་པ་དང༌། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་བླ་མ་ཞུ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གི་དམ་པ་འཛིན་པ་སྤྲོའམ་ཞེས་དྲི། སློབ་མས་ཀྱང་སྤྲོ་ལགས་ཞེས་བརྗོད། སློབ་མ་ཕྱག་རྡོར་དུ་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོག་རྡོར་གྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་བཞག་ལ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་བཅས་པའི་དྲེགས་པ་སྤྱི་གནོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་སྔར་བཞིན། གཏོར་མ་རྣམ་སྲས་སུ་གསལ་བ་སློབ་མའི་སྙིང་ཀར་བཞག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གཙོ་འཁོར་སྙིང་ཀར་ཐིམ་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་འཁོར་ཞིང་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ལྟར་འགྲོགས་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཨོཾ་བཻ་རཱ་ཛཱ་མ་མ་སིདྡྷི་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿབརྗོད། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམ་སྲས་སུ་གྱུར་པ་ལ་གཏོར་མ་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་མང་པོ་ཆད་དེ་མཚོ་ལ་ཁ་བ་

280

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བབས་པ་ལྟར་ཁྱེད་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པས་སྐུའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང༌། ལུས་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་མོས་པ་མཛོད། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་དབང་གི་ལྷ། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། །ཁྱོད་ལ་དེ་རིང་སྐུ་དབང་བསྐུར། །ཀ་ཡ་སརྦ་སིངྷི་

ཨོཾ། །ཞེས་བརྗོད། ཡང་མགྲིན་པར་བཞག་ལ། རྒྱལ་པོའི་གསུང་རྣམས་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་མགྲིན་པར་ཐིམ་པས། གསུང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང་ངག་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་མོས་པ་མཛོད། འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ལ་དེ་རིང་གསུང་དབང་བསྐུར། །ཝ་ཀ་སརྦ་སིདྡྷི་ཨཱཿཞེས་བརྗོད། ཡང་སྙིང་ཀར་བཞག་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བེ་ཅོན་སོགས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་སྙིང་ཀར་ཐིམ་པས། ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང་ཡིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མོས་པ་མཛོད། འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ལ་དེ་རིང་ཐུགས་དབང་བསྐུར། །ཙིཏྟ་སརྦ་སིདྡྷི་ཧཱུཾ། ཞེས་བརྗོད། མདུང་དམར་ལག་ཏུ་གཏད་ལ། འགྲོ་ཀུན་དབང་དུ་སྡུད་ཅིང༌། ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་མོས་པ་མཛོད་ཅིག །འདི་ནི་དབང་གི་མདུང་དམར་ཏེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཞི་བྱེད་ཅིང༌། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་བྱེད། །དབང་གི་མདུང་དམར་ཁྱོད་ལ་གཏད། །ཨོཾ་བཻ་རཱ་ཛཱ་མ་མ་དུང་དུང་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད། དྲི་བཟང་གི་ཆུ་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཟས་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིར་བྱས་ཏེ་མྱངས་པའི་མོས་པ་མཛོད། བདུད་རྩི་རོ་མཆོག་དམ་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཟས་བཅུད་ཐམས་ཅད་ནི། བདུད་རྩི་དམ་པ་བསྒྱུར་བྱས་ནས། །ཁྱོད་ལ་སྦྱིན་ཞིང་དབང་བསྐུར་རོ། །སརྦ་པཉྩ་ཨ་མྲྀ་ཏ་སིདྡྷི་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་བཻ་ཡིག་དམར་པོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་སྔགས་ཕྲེང༌། དེ་ལས་སྔགས་རྣམས་ཆད། སློབ་མའི་ཁར་ཞུགས་པ་སོགས་དམིགས་པ་འདྲ་ཞིང༌། སྔགས་ཀྱི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ། སློབ་མའི་མགོ་བོར་མེ་ཏོག་བཞག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད། བཀའ་བསྒོ་བྱེད་ན། གཏོར་མ་ལྷར་གསལ་བ་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། ཕྱག་རྡོར་དང་རྣམ་སྲས་ཀྱི་སྔགས་བཟླ་ཞིང༌། བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མཚན་བརྗོད་

281

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

དེ། བཀའ་བསྒོ་འཕྲིན་བཅོལ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བྱ། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་སོགས་རྣམས་འདྲ།
(༡༡) སྲིད་ཞིའི་གྲགས་ལྡན་གཡུ་འབྲུག་འགྱིང་སྟེང་ན། །ཁྲོ་ཆགས་ཉམས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབོད་པའི། །གར་མཁན་རྒྱལ་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་སྲས་བཅས་ལ། །གུས་པས་འདུད་དོ་སྣ་ཚོགས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ། །གར་མཁར་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས་སྲས་གར་མཁན་མཆོག་གུར་ཀུམ་མདོག་ཅན་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་ཤུགས་བསྟན་དུ་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ་དང་ཁ་ཆེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་གར་མཁན་མཆོག་ལྗང་གུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་གནང་ལ། འདིའི་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གཏོར་མ་ནི། གཞི་ཟླུམ་པོ་ཉིས་རིམ་གྱི་སྟེང་དུ་ནོར་བུ་མིག་གསུམ། དེའི་སྟེང་གཏོར་མ་དངོས་གཞི་ཛམ་བཤོས་ཀྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་རེ་མཛད་པ་ལ་ནོར་བུ་ལུགས་ཟེར། ཕྱག་རྡོར་གྱི་གཏོར་མ་འབུལ་གཏོར་མཆོད་པ་རྣམས་འདྲ། མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྔགས་བཟླ་བ་ན་འདི་རང་གི་བསྐྱེད་ཆོག་དང་སྦྱར། བསྟོད་པ་ནི། གཏེར་གྱི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་སྐུ། །དབྱིངས་ལས་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བསྐུལ། །དཔལ་འབར་ཚད་འདས་གསང་བའི་སྐུ་སྟོན་པ། །མགོན་པོ་གར་མཁན་མཆོག་ལ་བདག་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གར་མཁན་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ། གཞན་མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་དང་བདག་བསྐྱེད་ནས་བཟུང༌། མདུན་བསྐྱེད་རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་རྣམས་ཤུ་རང་གའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་སྲས་མཐིང་གའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ། བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ་དབུས་པདྨ་འདབ་མ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་དབུས་སུ་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་པོ་མེའི་ཟེ་བ་ཅན་བདེ་ཞིང་འཁྱུགས་པ། ལྕེ་གློག་ལྟར་དམར་བ་ཡོད་པའི་སྟེང་བཻ་ལྗང་གུ་ལས་འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས་ཚུར་འདུས་པ་ལས། མགོན་པོ་གར་མཁན་མཆོག་ལྗང་གུ་ཞལ་གསུམ་དབུས་ལྗང༌། གཡས་དཀར། གཡོན་དམར་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པ། གསེར་གྱི་ཁྲབ་ལ་མུ་ཏིག་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ། ན་བཟའི་ཁྱད་པར་རྨ་བྱ་མཇིང་བསྣོལ་

282

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང༌། ཆུ་སྲིན་བསྣོལ་བས་བརྒྱན་པ། སི་པ་ཏྲས་རྐེད་པ་བཅིངས་པ། དཔུང་ཁེབ་ཏུ་ཉི་ཟླ་དང་ཤེལ་དང་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ། དར་གྱི་ན་བཟའ་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གསོལ་བ། ཅོད་པཎ་བཻཌཱུརྱ་འཕྱང་བ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་གཞོང་བ་འདེགས་པ། གཡས་གཉིས་པ་ན་རྒྱལ་མཚན། གསུམ་པ་ན་དབྱུག་ཏོ། བཞི་པ་ན་རལ་གྲི། ལྔ་པ་ན་མདའ། དྲུག་པ་ན་རྩེ་གསུམ། བདུན་པས་ཐོ་བ། བརྒྱད་པས་བི་ཛ་པཱུ་ར། དགུ་པས་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའོ། །གཡོན་གཉིས་པས་ནེའུ་ལེ་དང་པདྨ། གསུམ་པས་སྦྲུལ་ཞགས། བཞི་པས་འཁོར་ལོ། ལྔ་པས་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་དང་བཅས་སྡིགས་མཛུབ་མཛད་པ། དྲུག་པས་གཞུ། བདུན་པས་བུམ་པ། བརྒྱད་པས་རི་རབ། དགུ་པས་ཤིང་ཡོངས་འདུས་ས་རྡོལ་འཛིན་པ། ཀླུའི་རྒྱན་དང་ག་ཞ་བྱས་པར་བསམ་མོ། །མདུན་གྱི་པདྨ་ལ་ཡུམ་པདྨ་གཙུག་ཕུད་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་གཡས་བུམ་པ། གཡོན་པས་རིན་པོ་ཆེ་བསྣམས་པའོ། །དེའི་ལོགས་ཀྱི་པདྨ་ལ་སྲས་ཉི་མ་ལ་དགའ་བ་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། གཡས་བསྐོར་དུ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ལུག་གི་མགོ་ཅན་དཀར་པོ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། གང་བ་བཟང་པོ་རྟའི་མགོ་ཅན་སེར་པོ་བུམ་པ་འཛིན་པ། ཡང་དག་ཤེས་ཤ་བའི་མགོ་ཅན་སྔོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། སྲེད་སྤོང་རའི་མགོ་ཅན་དམར་སེར་བྲ་བ་འཛིན་པ། བློན་པོ་རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཆོག་གླང་པོའི་མགོ་ཅན་ལྗང་གུ་གཞོང་བ་འཛིན་པའོ། །ཁྱམས་སུ་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བ་བསྒོམ། སྔགས་ནི། ཨོཾ་བཛྲ་པཱ་ཎི་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའོ། །སྔགས་འདི་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་འདིས་གར་མཁན་མཆོག་འདི་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་བུ་ཡིན་པ་དང༌། སྐུ་མདོག་གུར་ཀུམ་གཞོན་ནུའི་མདོག་ཅན་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་བསྟན་ལ་གསུངས། ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ་འདི་རྣམ་སྲས་རང་ཡིན་ནམ་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བུ་ཡིན་བརྟག་དགོས། སྤྱི་བབ་གར་མཁན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་སྲས་ལ། རྣམ་སྲས་གར་མཁན་མཆོག་གི་མཚན་འདོགས་ཐོབ་ཅིང༌། རྒྱུད་ཀྱིས་ཚིག་ཟིན་ལ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། སྐུ་མདོག་ལྗང་

283

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གུ་དང༌། དམར་སྨུག་མ་གསུངས་ཀྱང༌། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་དང་ཁ་ཆེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེས་བཀྲལ་བའི་མན་ངག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟབ་ཆོས་སུ་ཤེས་དགོས།
(༡༢)ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དྲེགས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དབུས། །རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་གང་གི་མཛད་པའི་དཔལ། །རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པའི་བསྟན་སྲུང་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ། །གསང་སྒྲུབ་གར་མཁན་མཆོག་ཁྱོད་མི་བསྟོད་སུ། །དེ་ལ་ཁ་ཅུང་ཟད་བསྒྱུར་བ་གར་མཁན་མཆོག་དམར་སྨུག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ་འདིའི་རྗེས་གནང་ལ་གཏོར་མ་སོགས་དང༌། རྗེས་གནང་གི་ཆིངས་དང༌། བསྟོད་པ་རྣམས་གར་མཁན་མཆོག་ལྗང་གུ་དང་འདྲ། བསྐྱེད་ཆོག་ནི། སྭབྷཱ་ཝ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་པདྨའི་སྟེང་དུ་གཡུ་འབྲུག་སྔོན་པོ། དེའི་སྟེང་བཻ་ཡིག་དམར་སྨུག །དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གར་མཁན་མཆོག་དམར་སྨུག །ཞལ་གསུམ་རྩ་ཞལ་དམར་སྨུག །གཡས་དཀར། གཡོན་དམར། སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་བ་འདེགས་པ། གཡས་ཀྱི་གཉིས་པ་ན་རཏྣའི་རྒྱལ་མཚན། གསུམ་པ་ན་བེ་ཅོན་གྱི་དབྱུག་ཏོ། བཞི་པ་ན་རལ་གྲི། ལྔ་པ་ན་མདའ། དྲུག་པ་ན་ཏྲི་ཤུ་ལ། བདུན་པ་ན་ཐོ་བ། བརྒྱད་པ་ན་བི་ཛ་པཱུ་ར། དགུ་པ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན། གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་ནེའུ་ལེ་དང་པདྨ། གསུམ་པ་ན་སྦྲུལ་ཞགས། བཞི་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྔ་པ་ན་བུམ་པ། དྲུག་པ་ན་སྡིགས་མཛུབ་ཞགས་པ་དང་བཅས་པ། བདུན་པ་ན་གཞུ། བརྒྱད་པ་ན་རི་རབ། དགུ་པ་ན་ལྗོན་ཤིང༌། སྐུ་ལ་རཏྣ་དུ་མས་སྤྲས་པ། ཀླུའི་རྒྱན་དང་ག་ཞ་བྱས་པ། གསེར་གྱི་ཁྲབ་གསོལ་བ། འབྲུག་གི་གོང་བུ་ཆིབས་པ། དེའི་མདུན་དུ་ཡུམ་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་ན་བུམ་པ་ནོར་བུས་གང་བ་དང༌། གཡོན་ན་པད་སྣོད་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་གང་བ་བསྣམས་པ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་

284

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཁོར་ནོར་བདག་གནོད་སྦྱིན་དུ་མས་བསྐོར་པར་བསྒོམ། སྔགས་ནི། ན་མོ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ན་ཐ་ཀུ་བཻ་ར་མཧཱ་བྷ་ག་བྷྱ་ཀྲི་ཏ་བྷྱ་ན་ངྷྱི་མ་ན་པ་སྷེ་སྭཱཧཱ། ཡབ་ཀྱིའོ། །ཨོཾ་མཧཱ་པདྨ་ཀུ་ལ་ངྷ་རི་ཤང་ཀ་པ་སུ་རཏྣ་ཀྵཧེ། ནཱ་ག་སརྦ་མ་ཎི་མ་ནུ་སྨ་ར་སྭཱཧཱ། ཡུམ་གྱིའོ། །གར་མཁན་མཆོག་གཉིས་པ་ཚར་ཆེན་གྱིས་གླང་ཐང་སྤྱན་སྔ་པ་ལས་གསན་ཅིང༌། བརྒྱུད་པ་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དང་གཅིག་གོ །གར་མཁན་མཆོག་གཉིས་པོ་འདི་གསང་བ་གཤིན་རྗེ་ལྟ་བུར་ཡུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་གསང་སྒྲུབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །
(༡༣)ནོར་དང་ཚེ་ཡི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་སྟེར་མཛད་རྣམ་མང་ཐོས་པའི་སྲས། །ཅི་འདི་བདེ་ལྡན་མགོན་པོ་ཚེ་སྦྱིན་མའི། །བདེ་བྱེད་ཚེ་འཕེལ་ཡིན་སྙམ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །འདིར་ཆོས་སྐྱོང་རྣམ་ཐོས་སྲས་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་གྱི་རྗེས་གནང་ལ། རྟེན་དང་ཡོ་བྱད་བཤམས། བདག་མདུན་སྒྲུབ་པ། རྗེས་གནང་དངོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གནས་ཁང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་དང་ཆོས་སྐྱོང་འདིའི་རྟེན་དགྲམ། ཆུ་གཉིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད། འབུལ་གཏོར་ཟླུམ་པོ་རེ་དང༌། ཆུ་རྣམས་ལ་འོ་མས་ཁ་བསྒྱུར། བྱེ་བྲག་ཏུ་མངར་གསུམ་དང་དཀར་གསུམ་ཤས་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གཏོར་མ་ཁང་བརྩེགས་སུམ་རིམ་མར་གྱི་ཛམ་བཤོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཤམས་པ་ནི། བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་མཚོན་ཞིང་ཆོས་སྐྱོང་སྐྱེད་པའི་རྟེན་གཏོར་ཡིན་པས་བསྡུ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག །གྲུབ་ན་གཏོར་མའི་མདུན་དུ་རྡུལ་ཚོན་དཀར་པོས་མཎྜལ་གྲུ་བཞི་པའི་དབུས་སུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་དཀར་པོ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པའི་ལྟེ་བར་བཻ་དང༌། འདབ་བརྒྱད་ལ་ཀྵ་རེ་རེ་བྲིའོ། །དེའི་དབུས་སུ་མཉྫིའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཅུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་ཞིང་དར་རམ་རས་ཀྱིས་མགུལ་ཆིངས་ཅན་དུང་ཆོས་རྡོར་གཟུང་དཔག་བསམ་ཤིང་གིས་ཁ་བརྒྱན་པ་གཅིག་ཀྱང་བཞག་གོ །མཎྜལ་གྲུ་བཞི་སོགས་འབྲི་མ་ཐུབ་ན་ཡང་བུམ་པ་ངེས་པར་བཤམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་

285

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གྱིས་བརླབས་པ་བྱ་སྤྱོད་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ། སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་བརྗོད། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསམ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་དང་བཅས་པ། དེའི་ནང་ན་འཁོར་ས་རིམ་པ་གསུམ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས། བར་མ་ལ་སྟོབས་ཆེན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། འཁོར་ཁྱམས་དང་པོའི་དབུས་ན་ཕྱོགས་བཞི་དང་མཚམས་བཞིར་གྱིས་པའི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། དེའི་ལྟེ་བ་ལ་བཻ། འདབ་བརྒྱད་ལ་ཀྵ་ཡིག་རེ་རེ། དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་བའི་ལས་སྒྲིབ་བསགས་པ་རྣམས་སྦྱངས། འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་ཡིག་འབྲུ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྟེ་བ་ལ་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་སིཾ་ལས་སེང་གེ་དཀར་མོ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཁ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་དེའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་དཀར་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་རྣམ་སྲས་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་སྐུ་མདོག་གངས་རི་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་དཀར་ཞིང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་འཆི་མེད་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་བསྣམས་པ། ཕྱག་གཡོན་འཆི་མེད་ཚེའི་བདུད་རྩིས་གང་བའི་བུམ་པ་བསྣམས་པ། ཞལ་འཛུམ་ལ་ཆགས་པའི་ཉམས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པ། དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་པྲོག་ཞུ་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་མནབ་པ། པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཀྵ་ཡིག་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཤར་དུ་ཛམ་བྷ་ལ། ལྷོར་གང་བ་བཟང་པོ། ནུབ་ཏུ་ནོར་བུ་བཟང་པོ། བྱང་དུ་ཀུ་བཻ་ར། ཤར་ལྷོར་ཡང་དག་ཤེས། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འབྲོག་གནས། ནུབ་བྱང་དུ་ལྔས་རྩེན། བྱང་ཤར་དུ་པི་ཙི་ཀུཎྚ་ལི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་གཡས་ན་ཚེ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཚེ་བུམ་འཛིན་པ། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟ་དཀར་པོ་ལ་ཆིབས་པ། གཙོ་འཁོར་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ། གཙོ་

286

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བོའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། འདབ་མ་རེ་ལ་བཻ་ཡིག་རེ་རེས་མཚན་པ། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་པདྨ་འདབ་བཞི་རེ་རེ་ལ་བཻ་རེ་རེ། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་རྟ་བདག་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿས་བདག་བསྐྱེད་ལ་བསྟིམ། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པས་རཏྣ་མུ་ཀུ་ཊ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་གསལ་བ་དང་རྟ་བདག་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་བཞག་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཨོཾ་བྷྲུཾ་ཎི་ཨ་ཡུ་ཥེ་ཧཱུཾ། ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་ལས་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བྱུང་ལུས་ཀྱི་ནང་གང༌། སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་པར་བསམ་ལ། སྔགས་འདི་ཅི་ནུས་བཟླས། རྗེས་སུ་དགེ་བ་འདི་ཡིས་མྱུར་དུ་སོགས་དང༌། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཚེ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་ཤོག །ཅེས་སོགས་ཤིས་པ་བརྗོད། དེ་ནས་གཏོར་མ་སོགས་དང་བུམ་པ་རྣམས་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་བྱུང་བའི་བུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ནང་ཆུ་དང་བཅུད་ཀྱིས་གང་བའི་ནང་དང་མདུན་གྱི་གཏོར་མ་ཁང་བཟང་གི་གནས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བར་མངོན་རྟོགས་བཞིན་བསྐྱེད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས། ཡིག་འབྲུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བྱུང་ལྷའི་སྐུ་ལུས་གང་བར་མོས་ལ། ཨོཾ་བྷྲུཾ་ཎི་ཨ་ཡུ་ཥེ་ཨཱ་ཡུརྫྙཱ་ན་སིདྡྷི་ཨ་པ་རི་མི་ཏ་ཚེ་བྷྲུཾ། ཞེས་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཅི་ནུས་བཟླ། གཏོར་མའི་ལྷ་དང་བུམ་པའི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ས་པཱ་རི་ཝ་ར་ཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལན་གསུམ་གྱིས་འབུལ་གཏོར་བྱིན་གྱིས་རླབས། མཚན་སྔགས་ལ། ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་སོགས་བཏགས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་འབུལ། གདོང་ལྔ་པད་ཟླའི་གདན་སྟེང་དུ། །བཻ་ལས་བྱུང་བའི་མགོན་པོ་ནི། །སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ། །ཚེ་འགུགས་ལྕགས་ཀྱུ་བུམ་པ་བསྣམས། །འཆི་མེད་སྩོལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟོད། དུང་

287

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་དཀྲུགས་པའི་རྐྱེན་ཀྱིས་བུམ་ནང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིར་གྱུར། བུམ་པ་དེ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱིས་རང་ལ་དབང་བསྐུར་བར་མོས་ཤིང་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། འདིར་བུམ་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་གཤེགས་གསོལ་མ་བཤད་འདུག་ཀྱང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་ཡིན་པས་དགོས་སམ་སྙམ། འཆི་མེད་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་མོས། གསུམ་པ་རྗེས་གནང་དངོས་ནི། སློབ་མ་ཁྲུས་བྱས་གྲལ་ལ་འཁོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚམས་སྦྱོར་ཅུང་ཟད་བརྡའ་སྦྱར་ལ། རྣམ་སྲས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་འདི་ཚེ་སྒྲུབ་ལ་བསྔགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བརྗོད། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགོ་སྟེ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དབུས་སྐྱོར་མོ་ལུང་གི་ཆོས་གྲྭར་བཞུགས་སྐབས་མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་རྣམ་སྲས་དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་གསན་དུས་མཚན་ལྟས་ལ་མི་དཀར་པོ་དར་དཀར་པོའི་གོས་གྱོན་པའི་ཕུ་ཐུང་ནང་ནས་མགྲོན་བུ་དཀར་པོ་ཐུ་བར་སྦྱིན་བྱུང་བ་བགྲངས་པས་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་འདུག །སད་དེ་སྔ་མོར་མཁན་ཆེན་ལ་ཞུས་པས། དེ་ཁྱེད་རང་གི་ཚེའི་ཚད་དུ་འདུག་གསུངས་པ་བྱུང༌། ཕྱིས་དེ་ཀ་བཞིན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བཞུགས། པཎ་ཆེན་ནས་བྲག་དམར་པ་དང༌། གླང་ཐང་སྤྱན་སྔ་པ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བརྒྱུད་དེ། ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འདིའི་རྗེས་གནང་དང༌། ཡིག་ལུང་རྣམས་གསན། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་པཎ་ཆེན་གྱི་ཡིག་ཆ་སོར་བཞག་མཛད་པ་ཡིན། ད་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཐུགས་འདུན་འདི་བཞིན་གནང་བ་ཞུ། སློབ་དཔོན་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དུ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་གནང་ཟབ་མོ་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་ཕུལ། དེ་ལྟར་མཎྜལ་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། གནོད་སྦྱིན་ནོར་སྐྱོང་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྐུ། །ཆེ་མཆོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །སྒྲུབ་མཆོག་བདག་ལ་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་དུས་འདིར་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད། སྤྲོ་ན། དཀོན་

288

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་སོགས་རྒྱུན་བཤགས་ལན་གསུམ། སྐུའི་རྗེས་གནང་གི་སླད་དུ་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་མཛོད། སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་བརྗོད། སློབ་མའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་སློབ་མ་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་མངོན་རྟོགས་བཞིན་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་དང་མདུན་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་དང༌། བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་ནས་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། སློབ་མ་ལ་བསྟིམ། སྤོས་རོལ་དང༌། ཨོཾ་བྷྲུཾ་ཎི་སོགས་ཡི་གེ་བདུན་བརྗོད། གསུང་གི་རྗེས་གནང་གི་སླད་དུ་སློབ་མས། བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ། སློབ་དཔོན་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་དང་བཻ་ཡིག་རྣམས་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཆད་ཞལ་ནས་ཐོན། སློབ་མའི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སེམས་རྒྱུད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ་ལ་ཡི་གེ་བདུན་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དུ་གཞུག །སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་མེ་ཏོག་བཞག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད། དམ་བཅའི་ལུང་གི་རྗེས་ཟློས་ཀྱང་གསུངས་པར་ཞུ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྣམ་སྲས་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་ཡི་དམ་དུ་བཟུང་སྟེ་དངོས་གྲུབ་བླངས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དུ་གཞུག །ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ནི། སྔར་སྒྲུབ་པའི་བུམ་པ་དེ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་བཞག་ལ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་བྷྲུཾ་ཎི་ཨཱ་ཡུ་ཥེ་ཧཱུཾ། ཨཱ་ཡུ་ཛྙཱན་སིདྡྷི་ཨ་པ་རི་མི་ཏ་ཚེ་བྷྲུཾ། ཞེས་ལན་བདུན་བཟླས་ལ། སྦྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་འཕགས། །སོགས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྗོད། བུམ་ཆུ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པར་བསམ་ཞིང་འཐུང་དུ་གཞུག །ཆུ་རྒྱུན་སྙིང་གའི་ཎི་དང་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ་པས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་ཅུང་ཟད་འཇོག་པར་ཞུ་ཞེས་བརྗོད། གཏོར་མ་ཁང་བརྩེགས་མ་རྣམ་སྲས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་བཞག་ལ་ཡི་གེ་བདུན་པ་

289

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ལན་གསུམ་བརྗོད། རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱོད་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ་སོགས་རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་དཀར་པོ་ཚེ་འཕེལ་གཙོ་འཁོར་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་འདི་ལ་འགོ་ཞིང་མཆིས་པ་དང་བསྲུང་སྐྱོབ་སྦ་གསུམ་མཛད་དུ་གསོལ། འདིའི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་ཅིང༌། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཕེལ་ཏེ་སྐུ་ཚེ་དང་བཞེད་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་སྡོངས་གྲོགས་མཛད་དུ་གསོལ། རྣམ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འོད་དུ་ཞུ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿབརྗོད། རྗེས་གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་སོགས་འདྲ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་དང༌། མ་འབྱོར་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྟེན་ལ། སུ་པྲ་ཏིཥྛས་བརྟན་བཞུགས་བྱ། གང་སྐུ་ཟླ་ཤེལ་མཁའ་འདིར་ཤར་མ་ཐག །འཆི་བདག་བདུད་སྡེའི་མུན་པ་ས་འོག་བྲོས། །འཆི་མེད་འོད་ཟེར་འབུམ་ཕྲག་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །ལྷ་ཁྱོད་སྙིང་གི་ཐིག་ལེར་རྟག་བཞུགས་གསོལ། །ཞེས་ཀྱང་སྨྲས་སོ། །འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱོད་མཛད་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བཟང་སྙིང་པོ། གྲུབ་ཆེན་བྷྲིང་ཀ་ར་ཏི། ཁ་ཆེ་དགོན་པ་པ། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། གཡོར་བོ་ཇོ་སྟོན། སྦལ་ཏི་དགྲ་བཅོམ་པ། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་སེང་གེ །བསམ་ཡས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་ཕྱུག །སེ་བ་ཅན་པ་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། དེས་མཁན་ཆེན་ཀ་བཞི་པ་དང༌། དགའ་ལྡན་ཕུགས་པ་བླ་མ་འགྲོ་བ་གཉིས་ལ་གནང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་གསན། དེ་ནས་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན། བྲག་དམར་བ་ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕེལ། སྤྱན་སྔ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། ཚར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ། དེས་རྗེ་བླ་མ། ཡང་ཚར་ཆེན། མཻ་ཏྲི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། སྤྱན་སྔ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་མན་སྔར་ལྟར་རོ། །

290

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

(༡༤)གསོལ་བ་བཏབ་པས་འདོད་དགུ་མ་ལུས་པ། །འབྱུང་བར་མ་ཟད་མི་མཐུན་དགྲ་བོའི་དཔུང༌། །འཇོམས་མཛད་དགྲ་ལྷ་ཆེན་པོ་སྤྲིན་གསེབ་མར། །གྲགས་པའི་སེར་ཆེན་ལྷ་དགུ་ཨེ་མ་རྨད། །ལྷ་སྲས་དང་བློན་པོ་ཞང་ལྷ་བཟང་ཀླུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་བྷ་ད་ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་འཇོམས་པའི་དམག་ལ་འགྲོ་སྐབས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་གནང་བའི་ཞི་དྲག་གཉིས་ལས་ཞི་བ་ལྗང་ཡུལ་མའམ། སྤྲིན་གསེབ་མ་སེར་ཆེན་ལྷ་དགུ་གོང་ནོན་ཕྱག་རྡོར་བཛྲ་པཱ་ཎི་དང་བཅས་པའི་རྗེས་གནང་ལ། འདིའི་ཕྱག་བཞེས་ལ། ཕྱག་རྡོར་ལ་གཏོར་མ། ཚོམ་བུ་བུམ་པར་དྲི་བཟང་གི་ཆུ་རྡོར་གཟུངས་ཁ་རྒྱན་དང་བཅས་པ། རྣམ་སྲས་ལ་རྟེན་གཏོར་ཁང་བཟང་མ། འབུལ་གཏོར་མཆོད་པ་རྣམས་དཀྱུས་བཞིན་དང༌། རྗེས་གནང་གི་སྐབས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱག་མཚན་རྒྱལ་མཚན་དང་ནེའུ་ལེ་འབུར་མའམ། བྲིས་པ་ཙ་ཀ་ལིས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པས་དེ་རྣམས་བཤམས། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་བྱ། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བདུན་པ། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་སྤྱི་ལྟར་བྱ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང༌། ཉི་མ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་མཐིང་ནག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། ཚུར་འདུས་ཧཱུཾ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་པ་ཐུགས་ཀར་སྡིགས་མཛུབ་མཛད་པ། ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཞབས་གཉིས་གཡས་བསྐུམ་གཡོན་བརྐྱང་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། དྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྡུད་པ་ཞིག་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ། སྙིང་གར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔགས་ཕྲེང་གིས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་པཱ་ཎི་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅི་ནུས་བཟླ། བུམ་པར་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བསྟིམ་པའི་བར་འགྲེ། མདུན་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་བསྔོ།

291

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

སྙིང་ག་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གཟུངས་ཐག་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་བུམ་ནང་གི་ལྷ་ལ་ཕོག་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་བྱུང་བ་སོགས་འདྲ། མདུན་གྱི་རྟེན་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ། ཨ་མྲྀ་ཏས་བསངས། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྦྱངས། སྟོང་པར་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བྷྲུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཁང་བརྩེགས་རིམ་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་མར་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་བཞུགས། བར་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས། འོག་ན་སེང་གེའི་ཁྲི་སྟེང་དུ་བཻ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུལ་འཕོངས་ཞི་བར་བྱས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ། གཡོན་ན་ནེའུ་ལེའི་རྐྱལ་བ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་དབུ་ལ་མནབ་པ། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣ་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན་དོ་ཤལ་དཔུང་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ་འཕྲེང་བ་ཅན། ཞལ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབེབས་པ། ཕྲག་གོང་གཡས་སུ་ཉི་མ་དང༌། གཡོན་དུ་ཟླ་བས་མཚན་པ། གསུས་ཁྱིམ་ཆེ་ལ་ཞབས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་མདུན་དུ་ཛམ་བྷ་ལ་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་པ། ལྷོར་གང་བ་བཟང་པོ་སེར་པོ་རྒྱལ་མཚན་དང་བུམ་པ་ཐོགས་པ། ནུབ་ཏུ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་ཐོགས་པ། བྱང་དུ་ཀུ་བེ་ར་ནག་པོ་གོས་ནག་གྱོན་ཞིང་དར་ནག་ཐོགས་པ། ཤར་ལྷོར་ཡང་དག་ཤེས་སེར་པོ་རལ་གྲི་ཐོགས་པ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འབྲོག་གནས་ནག་པོ་དར་མདུང་ཐོགས་པ། ནུབ་བྱང་དུ་ལྔས་རྩེན་སེར་སྐྱ་ཁང་བརྩེགས་ཐོགས་པ། བྱང་ཤར་དུ་བི་ཙི་ཀུཎྜ་ལི་དཀར་པོ་གྲི་ཕུབ་ཐོགས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་གཡོན་ན་ནེའུ་ལེ་བསྣམས་ཤིང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟ་ལ་ཆིབས་པ། མགོ་བརྙན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་བསམས། རང་ཉིད་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བྱང་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པར་བསམ་ལ། དྲིལ་བུ་གསིལ། ཧཱུཾ་རི་རབ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་ནས། །གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་

292

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྲས། །འཁོར་གྱི་གནོད་སྦྱིན་ཚོགས་དང་བཅས། །ཐུགས་དམ་བསྐངས་ཤིང་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ས་མ་ཡ་ཧྲཱིཾཿཧྲཱིཾཿཛཿཛཿཨོཾ་བཻ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་སྤྱན་དྲངས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿས་མདུན་བསྐྱེད་ལ་བསྟིམ། ཨོཾ་རཏྣ་མུ་ཀུ་ཏྲ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མཾ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཧཱུཾ་གསང་བདག་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ། །སྤོས་དང་མེ་ཏོག་མར་མེ་ཞལ་ཟས་དང༌། །སིལ་སྙན་རྔ་དང་བྱུགས་པ་མཆོད་པའི་རྫས། །དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པས་མཆོད། །ཨརྒྷཾ།པཱདྱཾ། པཥྤེ། ངྷུ་པེ། ཨཱ་ལོ་ཀེ། གནྔྷེ། ནཻ་ཝི་དྱ། ཤཔྟ་པཱུ་ཛ་མེ་གྷ་ས་མུ་ཏྲ་སྥ་ར་ཎ་ས་མ་ཡེ་ཧཱུཾ་ཞེས་པས་མཆོད། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་དགྲ་རྣམས་འཇོམས། །ལྷ་མིན་གཡུལ་རྣམས་ཕམ་པར་མཛད། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་འཁོར་བཅས་བསྟོད། འབུལ་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་བཞེད་དགུ་འབྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་དམིགས་ལ། ཨོཾ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁཾ་སོགས་ཀྱི་མཐར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་བཏགས་ལ་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་མཚན་སྔགས་མཐར། མཧཱ་བ་ལིཾ་ཏ་མཧཱ་པཱུ་ཛ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བཻ་དང་ཛཾ་སོགས་དམིགས་ལ། འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་འདུས་དོན་བྱས་པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་བཻ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཟླ། ཨོཾ་ཛམ་བྷ་ལ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་པུརྞ་བྷ་ཏྲ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་མ་ཎི་བྷ་དྲ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཀུ་བེ་ར་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་སཾ་པྲཛྙཱ་ན་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་གུ་ཧྱེ་ཐ་ན་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་པཉྩི་ཀ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་པི་ཙི་ཀུཎྜ་ལི་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་རྣམས་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཟླ། དེ་ནས་སློབ་མ་ཁྲུས་བྱས་ཕྱག་ཕུལ་གྲལ་ལ་འཁོད་ལ། འོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་མཚམས་སྦྱར་ནས། གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྣམ་སྲས་སྤྲིན་གསེབ་མར་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷ་སྲས་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལོན་པའི་དུས་ཡབ་རྒྱལ་པོས་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་དགྲ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་ལ་ལྷ་སྲས་དམག་དཔོན་དུ་བསྐོས་

293

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ནས་འབྱོན་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་པ་ན་ལྷ་སྲས་ཀྱིས་ཚོགས་གཏོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཤམས་ནས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །བདག་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གིང་ཤིང་གི་ཡུལ་ཁམས་ཁྲི་དན་རྒྱ་དང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དམག་དཔོན་ལ་བསྐོས་ནས་གཏོད་པར་གདའ་བས་བདག་དང་དམག་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་བྱའོ་གསུངས་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་འཁོར་གནོད་སྦྱིན་རྟ་བདག་བརྒྱད་མགོ་བརྙན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྤྲིན་གསེབ་ཏུ་སྤྱན་དྲངས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བུ་འདིའི་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ལ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བཀའ་བསྒོས། དེའི་དུས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་བཟོས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན་གྱི་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཅས་རི་མོར་བྲིས་པའི་ཕྱག་དར་ཆེན་པོ་བཞེངས། ཨོཾ་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རབ་གནས་མངའ་གསོལ་མཛད། རྒྱལ་པོའི་བླ་དར་དུ་གྲགས། དེ་ནས་མངའ་འོག་གི་དམག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས། དུས་ཚོད་ཚེས་གྲངས་བཟང་པོ་ལ་ནང་བློན་ཆེན་པོ་ཞང་ལྷ་བཟང་ཀླུ་དཔལ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་དམག་ཐམས་ཅད་འཚོགས། ལྕགས་ཕག་གི་དེའུ་བརྩིགས་པའི་ཁྲི་རུ་ལྷ་སྲས་བཞུགས་ཏེ་འཕྱར་དར་ཆེན་པོ་འཕྱར། རྒྱ་ཟམ་གཅིག་ལ་དམག་གྲངས་སུ་བཏབ་ནས་བཤར་བས། ཤར་ཕྱོགས་བྱ་ཁྲའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་དམག་ཡིན་ཟེར་བ་ལུས་མི་ལ་མགོ་བྱ་ཁྲའི་གདོང་བ་ཡོད་པ་དར་རེའི་རྗེས་ལ་ཁྲི་ཚོ་རེ་འབྲང་བ་དར་ཚོ་དགུ་བྱུང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་གྲུལ་བུམ་རྐང་རྩེའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་དམག་ཡིན་ཟེར་བ་རོ་སྟོད་མི་ལ་རྟ་བོང་གི་རྐང་སུག་ཡོད་པ་དར་རེའི་རྗེས་ལ་ཁྲི་ཚོ་འབྲང་བ་དར་

294

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚོ་བཅུ་བྱུང༌། ནུབ་ཕྱོགས་བྱི་ལའི་མཇུག་མ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་དམག་ཡིན་ཟེར་བ་མིའི་ལུས་ལ་བྱི་ལའི་མཇུག་མ་ཡོད་པ་དར་རེའི་རྗེས་ལ་ཁྲི་ཚོ་རེ་འབྲངས་པ་དར་ཚོ་བཅུ་གཉིས་བྱུང༌། བྱང་ཕྱོགས་རྣ་བོ་ཆེ་བོང་བུའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་དམག་ཡིན་ཟེར་བ་ལུས་མི་ལ་བོང་བུའི་རྣ་བ་ཡོད་པ་དར་རེའི་རྗེས་ལ་ཁྲི་ཚོ་རེ་འབྲངས་པ་དར་ཚོ་བཅུ་གསུམ་བྱུང༌། འདི་རྣམས་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོ་ནས་ཡོངས་པའི་དམག་ཡིན་པའང་སྲིད་མོད། ཕལ་ཆེར་ནི་མགོ་བརྙན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་དམག་ཡིན་པ་འདྲ། ཡ་མཚན་ཅན་དེ་རྣམས་མཐོང་བའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བུས་བཞད་མོ་ཤོར་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་བཟང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་ཐུལ་བར་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་དམག་དྲངས་ཏེ་གྲུ་གུ་དང༌། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཏུལ། ཧོར་གྱི་སྒོམ་གྲྭ་བར་མ་བཅོམ་ནས་འཆམ་སྐུ་བསེ་འབག་དམར་པོ་གདན་དྲངས། ནོར་རྫས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཁྱེར། སླར་ལྷ་བཟང་ཀླུ་དཔལ་དམག་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་ཁམས་ཁྲི་དན་འདུལ་བ་ལ་བཞག །རྒྱལ་བུས་ཡར་བྱོན་ཏེ་ནོར་རྫས་རྣམས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་སྤྱན་སྔར་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བའི་དབང་མན་ངག་ངོ་སྤྲོད་ཞུས། ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཕུར་བའི་ཞལ་མཐོང༌། རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བ་ལ་བཀོད་དོ། །ལོ་རྒྱུས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་སྲས་སྤྲིན་གསེབ་མར་གྲགས་པ་གསེར་ཅན་ལྷ་དགུའི་རྗེས་གནང་འབུལ་བ་ལ། སྔོན་འགྲོ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་གྲུབ་ཟིན། དངོས་གཞི་སློབ་མའི་ངོས་སྐལ་དུ་ཤར་བ་ལ། ཐོག་མར་གཉེན་པོའི་ལྷ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་གནང་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་ཕུལ། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ལ། །ཇི་ལྟར་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། །གསང་བདག་འཁོར་བཅས་དེང་བདག་སྩོལ། །ལན་གསུམ། སློབ་མའི་གཞི་ལུས་སྦྱངས་ཕྱག་རྡོར་དུ་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །བུམ་པ་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དྲི་མ་མེད། །ལྷ་ཡི་ཆུ་ནི་དག་པ་

295

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཡིས། །བདག་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་རོ། །ཨོཾ་བཛྲ་པཱ་ཎི་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མཾ། ཞེས་བརྗོད་ལ་བུམ་ཆུ་སྦྱིན། ངོ་བོ་ལྷ་ལ་རྣམ་པ་བུམ་པའི་ཆུ་དེ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། རང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་མཛོད། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རབ་བསྔགས་པའི། དབུ་རྒྱན་དབང་བསྐུར་སྦྱིན་པར་བྱ། ཨོཾ་རཏྣ་མུ་ཀུ་ཊ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཏྲཾ། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པའི་མོས་པ་མཛོད། སློབ་དཔོན་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་གི་མཐར་སྔགས་ཕྲེང་གིས་བསྐོར་བ་ལས་སྔགས་ཕྲེང་ཆད་པ་སོགས་སྤྱི་དང་འདྲ། ཨོཾ་བཛྲ་པཱ་ཎི་ཧཱུཾ་ཕཊ། ལན་གསུམ་གྱིས་རྗེས་ཟློས་བྱ། སློབ་དཔོན་ལ་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང༌། སྔགས་བདག་བདག་ལ་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །སྔགས་བདག་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབས། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང༌། སྔགས་བདག་འདི་ལ་སོགས་བརྗོད། དེ་ནས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་ཕུལ། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་ཆེན་ཇི་ལྟར་སྩལ་པ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་བསྐྱབས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཅི་འདོད་དངོས་གྲུབ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏོར་མ་འདི་རྣམ་སྲས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པར་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བསྟིམ་པ་ཡིན་པས། མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྔར་བཤད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་རྣམས་སྔར་ཡོད་གསལ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚར་ཅིག་རྒྱས་པར་བརྗོད། སློབ་དཔོན་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། བྱང་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཕོག་རྣམ་སྲས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འུར་འུར་ཐིབ་ཐིབ་བྱུང༌། མདུན་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆད་དེ་ཁྱེད་རང་གི་སྐུ་ལ་ཐིམ་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྩོལ་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་མོས་པ་མཛོད། བཻ་ཞེས་པའི་གསུང་གདངས་རིང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤོས་རོལ་བྱ་ཞིང་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གི་མཐར། ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཨ་ཨཱཿབརྗོད། དེ་ལྟར་ཐིམ་

296

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པས་སློབ་མ་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་སྲས་སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མའི་འོད་ལྟར་འབར་བ། ཕྱག་གཡས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་དང༌། གཡོན་པས་ནེའུ་ལེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུགས་པ་འཛིན་པ། དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་པྲོག་ཞུ་གསལ་ཞིང༌། སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སེང་གེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། བརྗིད་ཅིང་རྒྱས་པའི་སྐུ་ཅན་དུ་གྱུར། གཏོར་མ་ལྷར་གསལ་བ་སྤྱི་བོར་བཞག་ལ། སྙིང་པོ་ཉེ་སྙིང་གི་མཐར། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿབརྗོད། སློབ་མའི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། འདི་ལ་བཟླས་ལུང་མི་མཛད། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྒོམ་པ་དང་བཟླ་བའི་སྒོ་ནས་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གི་གཙོ་བོར་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད། དེ་ནས་རྒྱལ་མཚན་ལག་ཏུ་གཏད་ལ། རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ནོར་བུའི་ཏོག་གིས་སྤྲས། །བདུད་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་འདི། །བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བསྲུང་ཕྱིར་གཏད་པར་བྱ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་བཟུང་བར་གྱིས། །ནེའུ་ལེ་ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏད་ལ། །རིན་ཆེན་དུ་མའི་གཏེར་གྱི་ནེའུ་ལེ་འདི། །བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དུ་མའི་གཏེར། །འགྲོ་ཀུན་འཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྐལ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་ལ་སྤྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྗེས་གནང་བྱིན་ནོ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་གཏོར་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་བཤད་པ་འདིའི་དམ་ཚིག་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད། རྗེས་གཙོ་བོས་སོགས་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་བསྟོད་ཡིག་བརྒྱ། ནོངས་པ་བཟོད་གསོལ། སྐུ་ཡོད་ན་བརྟན་བཞུགས། མེད་ན་གནས་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་པར་བསམ། དགེ་བ་བསྔོ། བཀྲ་ཤིས་བརྗོད། སློབ་དཔོན་པདྨ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། ཞང་ལྷ་བཟང་ཀླུ་དཔལ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དོ། །རྡོ་རྗེ་གདན་པ། མུས་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་བཟང་པོ། ཤཾ་བྷར་རིན་ཆེན་ཀུན་དགའ། ཚར་ཆེན། མཁྱེན་རྩེ། རྗེ་བླ་མ། ཡང་ཚར་ཆེན་ནས་རྗེ་མཻ་ཏྲི་པ་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ། རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་གསན་ཡིག་ན་བརྒྱུད་པ་མ་སྨོས་པས། བརྒྱུད་པ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེར་ཕྱིས་སུ་ཡང་གསལ་ཁ་མེད།

297

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

(༡༦)དབང་དྲག་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་ལ་བསྟན་སྲུང་མཆོག །གསང་ལས་ཡང་གསང་དཔལ་ལྡན་མདུང་དམར་ཅན། །རྣམ་མང་ཐོས་སྲས་མྱུར་མགྱོགས་ཕོ་ཉའི་གཙོ། །དབང་ཆེན་རོལ་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །དྲག་པོ་ཡང་གསང་མདུང་དམར་ཅན་ཕྱག་མཚན་བཞི་པ་འདིའི་རྗེས་གནང་ལ་རྟེན་གཏོར་གྲུ་བཞིའི་སྟེང་མཁར་ཐབས་ཀྱི་རྩེར་བཤོས་བུ་གྲུ་གསུམ་བཞག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོར་བསྒྱུར། འོག་ཏུ་དགོས་པའི་མདུང་དམར་པོ་དང༌། དུང་ཆོས་སོགས་སུ་དྲི་བཟང་གི་ཆུ་ཡང་བཤམས། གཞན་ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་དང༌། འབུལ་གཏོར་མཆོད་པ་རྣམས་སྤྱི་དང་འདྲ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་རྡོར་བདག་བསྐྱེད་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་བྱ། མདུན་དུ་ཕྱག་རྡོར་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ཡང་སྔར་བཞིན། མདུན་གྱི་རྟེན་གཏོར་ལ་དམིགས་ཏེ། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་སེང་གེའི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པའི་སྟེང་དུ་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་མཚལ་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས། དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད། འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔལ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས། བཻ་ལ་ཐིམ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་སྐུ་མདོག་པདྨ་རཱ་ག་ལྟར་དམར་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། སྐུ་བརྗིད་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན། སྐུ་ལ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་བསེ་ཁྲབ་དམར་པོ་དང༌། དབུ་ལ་བསེའི་རྨོག་ཞུ་དར་དམར་གྱི་ཅོད་པན་ཅན། སྤྱན་གསུམ་པ། མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དར་དམར་གྱི་ན་བཟའ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཕྱག་གཡས་པ་ན་སྟག་ལྤགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་མདུང་དམར་པོ་འཛིན་པ། གཡོན་ནེའུ་ལེ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་འཛིན་པ། རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། སྐུ་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོ་བས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྡུད་པ། འཁོར་གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བསྒོམ། བདག་མདུན་

298

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་གྲངས་མེད་པ་འཕྲོས། འོད་ཟེར་གྱི་རྩེ་ལ་ཁྲོ་བོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་ནས་རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ལ། གུ་གུལ་བདུག །མི་རྐང་སོགས་འབུད་དཀྲོལ་བྱས། གཡས་རྡོ་རྗེས་གཡབ། གཡོན་པས་དྲིལ་བུ་གསིལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་ནི། །བཻ རི་རབ་ལྷུན་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་ནས། །རིན་ཆེན་ཁང་བུ་དགུ་བརྩེགས་ན། །སུ་བཞུགས་དེ་ནི་སུ་མི་བཞུགས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། །གནས་འདིར་སྤྱན་འདྲེན་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོཾ་མ་ཧཱ་རཱ་ཛ་ས་མཱ་ཛཿ ཞེས་བརྗོད་པས་རྒྱལ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་པ་འཁོར་བཅས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་པར་བསམས། དེ་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ནི། རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་འབུལ། །དགོས་འདོད་ནོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿམདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བར་བསམ་ལ། ཨོཾ་རཏྣ་མུ་ཀུ་ཏྲ་ཨ་བྷི་ཥཉྩ་མི། དེ་དག་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། དེ་ནས་བཟླས་པ་ནི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ཁམས་གསུམ་ཁྱབ་པར་འཕྲོས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཁང་དང་བང་མཛོད་ལ་སོགས་པ་འབྲུ་སྣ་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་བར་བསམ། ཨོཾ་མ་ཧཱ་རཱ་ཛ་ས་མ་ཡ་བཻ་ཤྲ་མ་ཎ་ཡེ་སརྦ་རཏྣ་ཙིཏྟ་རཏྣ་ཧྲཱིཿཛཿཛཿ ཞེས་པ་བརྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཟླ། དེ་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ནི། འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས། རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ལྗགས་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཅན་གྱིས་གཏོར་མ་ལ་བཙུགས་ནས་གསོལ་བར་བསམ། ཨོཾ་མཧཱ་རཱ་ཛ་ས་མ་ཡ་བཻ་ཤྲ་

299

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

མ་ཎ་ཡེ་སརྦ་ཙིཏྟ་ཧྲཱིཿཛ་ས་པཱ་རི་ཝ་ར་ཨི་དཾ་པ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ཞེས་པ་གསུམ་ལ་སོགས་ཀྱིས་འབུལ། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་ནི། ཨོཾ་མཧཱ་རཱ་ཛ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ། པཱདྱཾ། པུཥྤེ། ངྷུ་པེ། ཨཱ་ལོ་ཀེ། གནྔྷེ། ནཻཝིཏྱ། ཤཔྟ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཨོཾ་མཧཱ་རཱ་ཛ་ས་པཱ་རི་ཝཱ་ར་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། དེ་ནས་བསྟོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། བཻ་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་མང༌། །འགྲོ་བའི་དོན་དགོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ།། ས་བརྒྱད་སེམས་དཔར་བཞུགས་པ་པོ། །གཏེར་སྐྱོང་གནོད་སྦྱིན་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ནོར་བདག་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས། །གནོད་སྦྱིན་བྱེ་བའི་འཁོར་དང་བཅས། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང༌། །འདོད་དགུའི་ཆར་འབེབས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ནོར་སྐྱོང་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་རྣམས། །མཆོད་སྦྱིན་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །བདག་གི་བསམ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ལ། །དཔལ་འབྱོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་པར་མཛོད། །སློབ་མ་བོས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཞེས་པ་ནས། གསན་པར་ཞུ་ཞེས་པའི་བར་འདྲ། གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྔོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་དགོངས་ནས། དྲང་སྲོང་རྣམ་མང་ཐོས་དང༌། ཀླུ་མོ་དཔལ་བཙུན་གྱི་སྲས་སུ་སྤྲུལ་ནས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་དེད་དཔོན་མཛད་ཅིང་བསྟན་པ་སྐྱོང་བར་དམ་བཅས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་སྟག་གཟིག་གིས་བསྟན་པ་བཤིགས་པའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ནག་པོའི་རྩར་རྒྱལ་པོ་སྒྲུབ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཉི་མ་གྲུབ་པ་དང༌། སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་མུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་བཏུལ་ལོ། དེས་བཻ་རོ་ཙཱ་ན་རཀྵི་ཏ་ལ་གནང༌། དེས་རྒྱལ་པོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ། དེས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། དེས་ལྷ་བཟང་ཀླུ་དཔལ་ལ། དེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དམག་དྲངས་ཆམ་ལ་ཕབ་དུས་རྒྱལ་པོའི་རྟེན་གདན་དྲངས་ཏེ། བྱ་རྒོད་གཤོངས་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། སྐུ་འབག་གཏེར་དུ་སྦས་སོ། །དེ་གཉལ་པ་ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྙེད། དེས་སྣུར་ཉི་མ་ལ། དེས་དབུས་པ་དམར་སྟོན་ལ། དེས་སློབ་དཔོན་ཅུར་སྟོན། འོད་ཟེར་བླ་མ། ཛྙཱ་ན་ལཀྵ། སློབ་དཔོན་ཐབས་ཀྱི་བློ་གྲོས། མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་གྲགས་པ། བླ་མ་

300

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། བླ་མ་དཔལ་ལྡན་པ། གཉགས་དབོན་པ། མཁན་ཆེན་པདྨ་བཟང་པོ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག །ཆོས་སྒྲུབ་སེང་གེ །ཐུགས་སྲས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་པོ། རྗེ་ཚེ་དབང་བཀྲ་ཤིས། ཚར་ཆེན། དེས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དང༌། རྗེ་བོད་འཁར་བ་གཉིས་ལ། དེས་སྤྱན་སྔ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ལ། སྤྱན་སྔ་དང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཀ་ལ་དབང་ཕྱུག་རབ་བརྟན། རྒྱུད་པ་བར་དུ་ཁྱི་མ་ཞུགས་པ་དམ་ཉམས་དང་འདྲེས་ཁྱེར་གྱིས་མ་བསླད་པས་ཡིད་ཆོས་པའི་གནས་སུ་མཛད་འཚལ། མཎྜལ་ཕུལ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོགས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ། དེ་ནས་སློབ་མ་ཕྱག་རྡོར་དུ་བསྒོམ་དུ་བཅུག་ལ། གནས་གསུམ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་བཀོད། བླ་མ་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཕྱག་རྡོར་ཡེ་ཤེས་པ་དཔག་མེད་སྤྱན་དྲངས་སློབ་མ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང༌། རོལ་མོ་དྲག་ཏུ་བྱ། གུ་གུལ་གྱི་དུད་པས་བདུག །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་ཐོགས་ལ་སློབ་མའི་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་བཞག་ནས་ནི། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་བདག །དྲགས་པ་སྤྱི་ཡི་གཉེན་པོ་མཆོག །གསང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི། །ཁྱེད་ལ་བདག་གིས་དེ་རིང་བསྐུར། །ཨོཾ་མཧཱ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་མཾ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་དྲེགས་པ་སྤྱི་གནོན་གྱི་དབང་བསྐུར་རོ། དེ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་སྔར་ཡོད་གསལ་བཏབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཚར་གཅིག་བརྗོད། བདག་མདུན་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་ནས་རྣམ་སྲས་ཕྱག་མཚན་བཞི་པ་སྤྱན་དྲངས། མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཐིམ་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་གསུང་སྒྲུབ་པའི་བྲན་དུ་གཏད་བྱུང་སྙམ་པའི་མོས་པ་མཛོད་བྱས་ལ། སྤོས་རོལ་བྱ་ཞིང་སྔར་བཤད་པའི་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་ཚིག་རྣམས་དང་སྔགས་བརྗོད། དེ་ནས་སློབ་མ་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བ་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་གསལ་བ་སྙིང་གར་བཞག་ལ། ཨོཾ་བཻ་རཱ་ཛ་མ་མ་སིདྡྷི་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་དབང་གི་ལྷ། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་ཀུན་སྩོལ་པ། །ཁྱོད་ལ་དེ་རིང་

301

རྣམ་སྲས་གཅིག་ལྷག་ལྔ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོག་བསྒྲིགས།

སྐུར་ཐོབ་ཤོག །ཀཱ་ཡ་སིདྡྷི་ཨོཾ། ཝཱ་ཀ་སིངྷི་ཨཱཿཙིཏྟ་སིདྡྷི་ཧཱུཾ། རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དམ་པ་
རྣམས་དང༌། ཡི་དམ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མ་འདའ་བར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང༌། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྐྱོང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་འདིའི་ཆོས་སྐྱོང་མཛད་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྲུང་སྐྱོབ་སྦ་བ་དམ་པ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བཀའ་བསྒོས་པས་ཆོས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་སློབ་མའི་སྙིང་གར་ཐིམ་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ཤིང་སྐྱོང་བར་བསམ། དེ་ནས་མདུང་དམར་ལག་ཏུ་གཏད་ནས། འདི་ནི་དབང་གི་མདུང་དམར་སྟེ། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་བྱེད། །དབང་གི་མདུང་དམར་ཁྱོད་ལ་གཏད། །ཨོཾ་བཻ་རཱ་ཛ་མ་མ་དུང་དུང་ཕཊ། དེ་ནས་དྲི་བཟང་དུང་ཕོར་ནས་དྲི་བཟང་གི་ཆུ་ལྕེ་ལ་བཞག་ནས། བདུད་རྩི་རོ་མཆོག་དམ་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཟས་བཅུད་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བདུད་རྩི་ཁྱོད་ལ་གཏད་ཅིང་བསྐུར། པཉྩ་ཨམྲྀ་ཏ་སིདྡྷི་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ། ཞེས་བརྗོད། བཟླས་ལུང་ནི། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་ཕྱག་རྡོར་དུ་གསལ་བ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས། གཉིས་ཀ་རྣམ་སྲས་སུ་གསལ་ལམ་མེར་གྱུར་པའི་སྙིང་གར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བཻ་ཡིག་བསམ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་བཻ་ཡིག་གི་མཐར་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དེ་ལས་སྔགས་ཕྲེང་རིམ་པ་གསུམ་ཆད་ཞལ་ནས་ཐོན། སློབ་མའི་ཁར་ཞུགས། སྙིང་གའི་བཻ་ཡིག་གི་མཐའ་བསྐོར་དུ་སྔགས་ཕྲེང་དང་པོ་འཁོད། གཉིས་པ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐིམ་པས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། བཟླས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་བྱེད་དུ་གཞུག །སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མའི་མགོར་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང༌། བཅོམ་ལྡན་འདི་ལ་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་སོགས་དང་རྗེས་ཆོག་རྣམས་སྤྱི་དང་འདྲ། ཕྱག་མཚན་བཞི་པ་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོད་པར་གྲགས། གཉགས་དབོན་པའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སྔ་མ་ཕལ་ཆེར་ལས་སྐྱེད་ཆོག་གཙོ་བོ་རྐྱང་པ་ལས་འཁོར་མི་འདུག་པས་འདིར་ཡང་དེ་ཀའི་ལུགས་བཞིན་བཀོད། མཁན་

302

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཆེན་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་སྲས་སྒྲུབ་ཐབས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ན་དམར་པོ་ཕྱག་མཚན་བཞི་པའི་ཐུགས་ཀར་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྣམ་སྲས་རང་བསྐྱེད། ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་བཞིར་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཛམ་བྷ་ལ། དེ་ཝི་དབྱངས་ཅན་མ། ཀླུ་མོ་ནོར་སྐྱོང་མ། ཡཀྵ་བྷ་ར་འདི་དང་བཞི་གཙོ་བོའི་སྐུའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཉིས་རིམ་བྱས་ནས་ནང་མ་བརྒྱད་ལ་གནོད་སྦྱིན་དམར་པོ་བརྒྱད། ཕྱིའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་བསྐྱེད་པར་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་དབོན་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་པའི་རྣམ་སྲས་ཡང་གསང་མདུང་དམར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་དུ་ཡང་གཙོ་བོར་དེ་རྣམས་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་སྐོར་གྱི་རིམ་པ་ཚད་ལྡན་ཡིན་ཞིང་གཙོ་འཁོར་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་ཅིག་རྗེས་གནང་བྱེད་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་ཚད་ལྡན་ལས་རྗེས་གནང་གི་ཕྱག་རྒྱུན་བྱུང་བ་མེད་ཟེར་ཡང་ཤེས་བྱེད་མེད་ལ་ཕྱག་ལེན་དང་རྗེས་གནང་གི་ཡིག་རྙིང་མང་པོ་ཡོད་པ་འཐད་པར་སེམས། དེས་ན་རྗེས་གནང་གི་ཕྱག་ལེན་ཀུན་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་དག་པར་བྱའོ། །འདིའི་བརྒྱུད་པ་བཀའ་མའི་ལུགས་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལྭ་བ་ཅན། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ། ཐུགས་སྲས་མར་སྟོན། རིན་པོ་ཆེ་སོ་པ། སོགས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན། རྒ་ལོ། དཔལ་ལྡན་སེང་གེ །བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ལོ་ཙཱ་བ། རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། གཉགས་དབོན་པ། མཁན་ཆེན་སེང་གེ་དཔལ་བ། དཔལ་འབྱོར་སེང་གེ །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག །ཆོས་གྲུབ་སེང་གེ །ཀུན་དགའ་རྒྱལ་པོ། ཚེ་དབང་བཀྲ་ཤིས། ཚར་ཆེན་མན་འདྲ་ལགས།

303

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

༄༅། །སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ན་མཿསྭ་ར་སྭ་སྟྱཻ་ཙ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥེ་བྷྱཿ བླ་མ་མཆོག་གསུམ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་དང༌། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པའི་ཚོགས། །འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་ཙིནྟ་མ་ཎི་དང༌། །བསྟན་བསྲུང་རྒྱ་མཚོར་གུས་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིས་བཀའ་གནང་བཞིན། །མཁས་གྲུབ་དུ་མས་མངོན་མཛད་འཕྲིན་ལས་བཞིའི། །གཏེར་གྱུར་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང་གི །ཆོག་སྒྲིགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པས་བསམ་ཀུན་སྟེར། །
དེ་ལ་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོར་གྲགས་པའི་རྗེས་གནང་གི་ཆོ་ག་ལ་སྔོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་བཀྲ་ཤིས་པར་མཆོད་སྟེགས་འཚམས་པའི་སྟེང་དུ། མཉྫའི་ཁར་མཎྜལ་ལ་དྲིའི་ཐིག་ལེ་ལྷ་གྲངས་དང་མཐུན་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང༌། ཚོམ་བུ་རྡུལ་ཚོན་ནམ་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བཀོད། དེའི་མཐར་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། མེ་ཏོག །བདུག་སྤོས། མར་མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར།

304

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཤར་མདུན་དྲང་པོར་འབུལ་གཏོར་ཟླུམ་པོ་དཀར་ཅོག་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་དང་གཞི་བདག་གི་དཀར་གཏོར་རྣམས་དང༌། གཏོར་གསོལ་དང༌། ཞལ་ཟས། མེ་ཏོག །སྤོས། མཆོད་ཡོན་སོགས་གསོ་བའི་ཆས་དང༌། གཏོར་མའི་ཆབ་སོགས་ཚང་བ། སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་ཅོག་སྟེང་དུ་ཏིང་ཤག་དང་བླ་མེད་སྐབས་རྡོ་དྲིལ་དགོས། འཐོར་ནས་འབྲས་སམ་ནས་ཏིང་སོགས་སྣོད་ལེགས་པར་བཀང་བ་དང༌། སློབ་མར་བཀྱེ་བསྡུའི་ནས་མཎྜལ་སོགས་མཐོང་བརྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་སྟ་གོན་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བདག་བསྐྱེད་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་བྱ་བ་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་བསྟོད་དང་བརྟན་བྱེད་བཟླས་པ་བྱ་བ་དང༌། གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང༌། རྗེས་གནང་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལས་བུམ་དུ། སྐད་ཅིག་གིས་བགེགས་མཐར་བྱེད་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཕྱར་ཞིང༌། གཡོན་སྡིགས་མཛུབ་ཅན། ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་བསྟིམས་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ། ཨོཾ་ཨ་མྲྀ་ཏེ་ཧཱུཾ་ཕཊ་དང་རྩ་སྔགས་བཟླས་ཤིང༌། གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་ཆུར་བསྟིམས་པ་བསངས་ཆུ་རྒྱུད་ལྟར་རམ། མན་ངག་ལྟར་ན་ཆུ་སྟེང་དུ་ཟླ་བར་སྔགས་བཀོད་ནས་བཟླས་པ་བྱེད། དེ་བསངས་ཆུ་སྒྲུབ་ཚུལ་བསྡུས་པའོ། །མཆོད་པ་རྣམས་ལ་བསངས་ཆུ་གཏོར་ལ། ཨོཾ་ཨ་མྲྀ་ཏེ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཞེས་པས་བསངས། ཨོཾ་སྭ་བྷ་ཝ་ཤུདྡྷ་སརྦ་ངྷརྨཱ་སྭ་བྷ་ཝ་ཤུདྡྷོ་྅ཧཾ། སྟོང་པར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོཾ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཨོཾ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་རྫས་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་མེ་ཏོག་བདུག་སྤོས་སྣང་གསལ་དྲི་ཆབ་ཞལ་ཟས་རོལ་མོ་རྣམས་དྭངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ཞིང༌། ཨོཾ་བཛྲ་ཨརྒྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཨོཾ་བཛྲ་པཱཏྱཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཨོཾ་བཛྲ་པུཥྤེ་ཨཱཿཧཱུཾ། དེ་བཞིན་དུ། ངྷུ་པེ། ཨ་ལོ་ཀེ །གནྡྷེ། ནཻ་ཝེ་ཏྱ། ཤཔྟའི་བར་ཐོག་མཐའ་སྦྱར་བས་

305

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

བརླབ། མཐར་རོལ་མོ་དཀྲོལ། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨཱར་ཎི་ཏ་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་དབབ། སྤྲོས་པ་བྱེད་ན་རོལ་ཆེན་ཡང་བྱེད། བདག་དང་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། །དེའི་ཆེད་དུ་ལྷ་འདི་དང་འདིའི་སྒོམ་བཟླས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སོགས་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་སོགས་བརྗོད་ལ་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བྷྲུཾ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཞེས་སྔགས་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས། ཨོཾ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ས་པ་རི་ཝཱར་ཨོཾ་བཛྲ་ཨརྒྷཾ་སྭཱཧཱ། སྭཱཧཱ་མཆོད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། པྲ་ཏི་ཙྪ་མེད་ཀྱང་ཆོག །དེ་བཞིན་དུ། ཤཔྟའི་བར་གྱིས་མཆོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། སོགས་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ། ཨོཾ་སྭ་བྷ་ཝ་སོགས་བརྗོད་དེ། རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཕུང་པོའི་བདུད་སེར་པོ་ཉོན་མོངས་བདུད་དམར་པོ་འཆི་བདག་བདུད་ནག་པོ་ལྷའི་བདུད་སྔོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེང་གེས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སླར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མའི་

306

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མདོག་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་ས་གནོན་དང་ གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ན་བཟའ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གསོལ་ཞིང་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན། དེའི་གཡས་སུ་བྱམས་པ་སེར་པོ་གཡས་རྔ་ཡབ། གཡོན་ཀླུ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ། གཡོན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དཀར་པོ་གཡས་རྔ་ཡབ་དང་གཡོན་པདྨ་དཀར་པོ་འཛིན་པ། གཉིས་ཀའང་མཉམ་སྟབས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟ་ཞིང་བཞུགས་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིགས་གསུམ་བཀོད་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿ ཞེས་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས། དེ་ཉིད་ལ། ཨོཾ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་བཛྲ་ཨརྒྷཾ་སྭཱཧཱ། ནས། ཤཔྟ་སྭཱཧཱའི་བར་གྱིས་མཆོད། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿགཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། པར་བསམ། སླར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཨོཾ་བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཞེས་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས། ཨོཾ་པཉྩ་ཀུ་ལ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨརྒྷཾ། སོགས་ཀྱིས་དབང་གི་ལྷ་ལ་མཆོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨོཾ་བཛྲ་བྷ་བ་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཧཱུཾ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་བུམ་པའི་ཆུས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར། སྐུ་གང༌། དྲི་མ་དག །ཆུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། བྱམས་པ་ལ་རྣམ་སྣང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། པར་བསམ་ལ། ཐུགས་ཀར་ས་བོན་གྱི་མཐར་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མར་མེ་ལྟ་བུས་བསྐོར་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རླབས་ནུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་

307

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

དྲངས། རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུགས་རྗེ་སོགས་མཉམ་པར་བྱས་བྱུང་སྙམ་དུ་བསམ། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་བརྒྱའམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བཟླས་པའི་མཐར་སྤྲོ་ན་ཡིག་བརྒྱས་བརྟན་པར་བྱས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་བསྩལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང༌། འོད་ཟེར་གྱིས་བསྡུ་བ་མི་ལེགས། གྲྭ་ལྔ་ལྟ་བུ་གཙོ་འཁོར་གྱི་བཟླས་པའི་ལུང་སོ་སོར་དགོས་པ་དང་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་ངེས་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་མཎྜལ་ཚོམ་བུ་དང་བཅས་པ། བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཕུང་པོའི་བདུད་སེར་པོ། ཞེས་སོགས་ནས། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་སྐུ་མདོག་སེར་པོ། ནས། བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿཞེས་པའི་བར་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་བྱ། ཏིང་ཤག་བརྡུང་ཞིང་སྤྲོ་ན། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང༌། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་སམ། བསྡུ་ན་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་སྤྱན་དྲངས། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའི་བར་གོང་བཞིན་ནོ། །མཆོད་པ་བསངས་སྦྱངས། བྱིན་རླབས། ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། ཨོཾ་ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་བཅས་ཀྱིས་མཆོད། ཏིང་ཤག་བརྡུངས། ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེས་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད། བདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ས་བོན་གྱི་མཐར་སྔགས་ཕྲེང་གིས་བསྐོར་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས་པར་བསམ་ལ། གོང་ལྟར་བཟླས་པ་ཅི་རིགས་བྱས། དེའི་བར་ལ་མཆོད་གཡོག་པས་གཏོར་མ་ལ་ཆབ་བྲན། གཏོར་མ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཨོཾ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོར་མ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར། པར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱའི་མཐར། ཨ་ཀ་རོ་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་

308

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཏོར་མ་འབུལ་བ་འམ། མཚན་སྔགས་མཐར་བཏགས་པས་ཀྱང་ཕུལ་ཆོག །སྔར་ལྟར་མཆོད་བསྟོད། བདག་དང་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྩལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་མེ་ཏོག་གཏོར་རོལ་མོ་བྱ། སྔ་མ་ལས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་བསྲུང་མ་ཐམས་ཅད། བཛྲ་ས་མཱ་ཛཿས་སྤྱན་དྲངས། མདུན་དུ་བཞུགས་པར་དམིགས་ལ་གཏོར་མ་སྔར་ལྟར་བརླབ། ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བར་བསམ་ལ། ཨོཾ་དྷརྨཱ་པཱ་ལ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨི་དཾ་པ་ལིཾ་ཏ་ཁ་ཁ་ཁཱ་ཧི་ཁཱ་ཧི། ལན་གསུམ་གྱིས་བསྔོས་ལ་འདོད་དོན་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། གཞི་བདག་གཏོར་མ་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོར་བསམ་ལ། ཨོཾ་ན་མཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཨོཾ་སཾ་བྷ་ར་སཾ་བྷ་ར་ཧཱུཾ། གསུམ་དང༌། ཨ་ཀ་རོ་གསུམ་གྱིས་བསྔོས་ལ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་འདི་འཛམ་གླིང་སྐྱོང་བ་སྤྱི་དང་བོད་སྐྱོང་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་དགོན་སྡེ་འདི་དག་བསྲུང་བའི་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་སོགས་འབྱུང་པོ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་འབུལ་གྱི། ལས་དང་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཀོ་ལོང་ཕྲག་དོག་སོགས་མ་མཛད་པར། འཕྲིན་ལས་གནས་པོ་བཟང་པོ་མཛོད། བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ནི། །སོགས་བརྗོད་ལ་གཤེགས་པར་བསམ།
གསུམ་པ་རྗེས་གནང་བྱེད་ཚུལ་ནི། སློབ་མ་རྣམས་ཕྱི་ནས་ཁྲུས་དང་ནང་དུ་ཕྱག་བྱས་གྲལ་ལ་གནས་པ་ལ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མེ་ཏོག་བཀྱེ་བསྡུ་གྲུབ་རྗེས་སྙིམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་འཁོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཅིང༌། ཕུན་ཚོགས་བཞིར་གསལ་བའི་སྒོ་ནས། འོ་ལགས་སོ་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་སྤྱི་དང་འདྲ། ཕུན་ཚོགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་གསན་དགོས་པས་ཕུན་ཚོགས་བཞི་ནི། གནས་འདི་ཡང་ཐ་མལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་དང༌། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་སྐབས་

309

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

དེའི་ལྷར་དམིགས་པ་དང༌། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁྱེད་རང་རྣམས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དང༌། མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་ཚོགས་འཕྲོ་བཞིན་པར་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འདིའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་གསན་སྙམ་པ་གྱིས་ལ་གསན་པར་ཞུ། དེ་ལ་གསན་བྱའི་ཆོས་ནི་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སངས་རྒྱས། འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་ཨ་མིང་བདག་ཉིད་ཅན། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་བྱེད། །ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཨབྷྱ་ཀ་ར་གུབྟ་ཞེས་གྲགས་པ་དང༌། སྐུ་ཚེ་དེ་ལའང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མས་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་བསྟན་ཅིང༌། ཕྲེང་བ་སྐོར་གསུམ་དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་རྒྱ་མཚོར་གྲགས་པ་འདི་སོགས་རྩོམ་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། མན་སྙེ་ལས། ཕལ་ཆེར་མགོན་པོ་དེ་ཡིས་བདག །བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་གསུང་གི །དོན་དེ་རང་ཉིད་གསལ་སྨྲ་སྟེ། །དབུལ་པོ་ལ་ནི་མི་སྦྱིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི། །རྗེ་བཙུན་བཙུན་མོས་བསྐུལ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་གདའ། རྗེས་གནང་གང་ནས་བཤད་སྙམ་ན། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། སློབ་མ་ལྷ་ཡི་རིགས་མཐོང་བ། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དབང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སློབ་མ་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ཆེན་དང༌། དབང་གཉིས་པ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བུམ་པར་སྔགས་བཟླས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ་ལྟ་བུ་ནུས་པ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་གྲགས། དབང་གསུམ་པ་ནི། སེམས་རྒྱུད་གདོན་གྱིས་རླམས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་དྲག་

310

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། དབང་བཞི་པ་འབྱོར་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དབང་ལྷ་མོ་དཔལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་པ་རྒྱལ་སྲིད་སོགས་འདོད་པས་ཡིན་པར་བཤད་པས། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསང་འདུས་དབང་བཤད་དུ་དེ་དག་རྗེས་གནང་ཡིན་གསུངས་པས་ན། རྗེས་གནང་ནི་སློབ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང༌། སྐྱེས་པ་གོང་འཕེལ་བྱེད་པ་དང་ཕྱི་ནང་གི་བགེགས་ཞི་བ་དང༌། དཔལ་དང་འབྱོར་བ་སྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ལ་ལས་སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། དབང་དང་བཀའ་གནང་ཐོབ་ནས་ནི། ཞེས་པའི་བཀའ་གནང་ལྷའི་རྗེས་གནང་ལ་བྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་བླ་མས་སློབ་མར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཚིག་གིས་སྟེར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བོད་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོར་གྲགས་པ་ཨ་བྷྱས་སྔོན་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡིག་གནང་བ་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡར་ལུང་ལོ་ཙཱ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་འདི་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་གཟུངས་བཅས་པ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། རྗེས་གནང་མི་དགོས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་གཟུངས་བཅོ་བརྒྱད། རྗེས་གནང་དང་འབྲེལ་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་རྗེས་གནང་བརྒྱ་དང་ཞེ་གཅིག་བྱས་ཏེ། ལྷ་དང་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་སྔགས་རྣམས་གཅིག་ན་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་ལའང་རྗེས་གནང་གཅིག་གིས་ཆོག །ལྷ་དང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སྔགས་རྣམས་མི་གཅིག་ན་རྗེས་གནང་དགོས་ཏེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་དང་དགྲ་ནག་བཞིན། སྔགས་མི་གཅིག་ན་ལྷ་དང་སྐུ་མདོག་ཞལ་ཕྱག་གྲངས་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་གནང་སོ་སོར་བྱ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཧ་ལ་ཧ་ལ་བཞིན་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་སེར་མོ་ཕྱག་གཉིས་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲིང་པོ་ནི། པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཐབས་ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དང་རྗེས་གནང་དེང་སང་མི་སྣང༌། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་མགོར་བཀོད་པ་གཅིག་གོ །

311

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ནི། བ་རི་ལོ་ཆེན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ངྷ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང༌། ཤི་ལ་ཨ་ཀ་ར་དང༌། བཻ་རོ་ཙ་ན་རཀྵི་ཏ་དང་ལྔ་ལ་ཞུས་ཤིང༌། སྒྲུབ་ཐབས་རེ་རེའི་གཤམ་ན་འགྱུར་གྱི་ཁ་བྱང་ཡོད་ཅིང༌། སྒྲུབ་ཐབས་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་ལ་རིགས་མཐུན་སྡེབས་པས་རྗེས་གནང་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་ཡོད་དོ། །དཔེ་རྙིང་ལ་ལར་ལོ་ཙཱ་བ་གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་བསྣན་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཡང་བརྒྱ་བྱས་མོད་ཀྱང༌། བ་རིའི་འགྱུར་མིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་རྒྱས་པ་པཎ་ཆེན་ཨ་བྷྱའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་གྲུབ་ཟིན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཎྜལ་དབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང༌། རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་བཟུང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་འདེབས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕུན་ཚོགས་བཞི་ལྡན་གྱི་དང་མོས་སྒོ་ནས་མཎྜལ་འབུལ་བར་ཞུ། མཎྜལ་ཕུལ་གྲུབ་ནས། ཕྱག་སྙིམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་གསོལ་འདེབས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བརྩེ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི། །མ་ལུས་རྗེས་གནང་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །
གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུར་མོས་ལ། དེའི་སྤྱན་སྔར་སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་བདུན་རྣམ་དག་བགྱི་སྙམ་པས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནས། འགྲུབ་པར་ཤོག །གསུམ་བྱས། གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་དམ་པས་བདག་ལ་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེགདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་མ་ལུས་པ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སྐུའི་དང་གསུང་གི་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་གསུམ་ལས།

312

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐོག་མར་སྐུའི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སླད་དུ་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་མཛོད། སློབ་དཔོན་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་ཉི་མ་ལྟ་བུས་ཁྱེད་རང་ལུས་འཇའ་འོད་དུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་སྟོང་པར་མོས་པ་གྱིས། ཨོཾ་སྭ་བྷ་ཝ་ནས། ཧཾ། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནས། གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བར་བདག་བསྐྱེད་ལྟར། ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་རྣམས་གསལ་ཆེམ་མེ་བྱུང་པར་མོས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ་ཐིམ། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་མདུན་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཆེ་བ་རི་རབ་ཙམ། འབྲིང་པོ་རི་ཕྲན་ཙམ། ཆུང་བ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་པ་ལྟར་སྤྱི་བོ་སོགས་བ་སྤུའི་བུ་ག་དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་སིབ་སིབ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་མཛོད། རོལ་མོ་བྱ་ཞིང༌། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱའི་མཐར། ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་བེ་ཤ་ཡ་ཨཱཿཨཱཿཨཱཿཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཞེས་ཡང་ཡང་བརྗོད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟིམ་པས། དེས་ནི། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལྷ་སྐུར་བསྒོམ་པ་དང་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་དབང་ཞིང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །གསུང་གི་རྗེས་གནང་གི་སླད་དུ་སློབ་དཔོན་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་མཐར་སྔགས་ཕྲེང་གིས་བསྐོར་བ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་ཞལ་ནས་ཐོན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྐུར་གསལ་བའི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་

313

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

མཐར་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོད་པར་མོས་ལ་སྔགས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། སྔགས་ལན་གསུམ་སོགས་བརྗོད་པའི་མཐར། དང་པོ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཚུལ། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ། གསུམ་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱིས་བརྟན་པར་མཛད་པར་མོས་ལ་སློབ་དཔོན་ལ་མེ་ཏོག་ཕུལ་ཞིང༌། སྐལ་བ་ཕུན་ཚོགས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྔགས་དེ་འཛིན་འདོད་པས་ཕུན་ཚོགས་དྲུག་ལྡན་དེ་བདག་ལ་སྩོལ་ཅིག་སྙམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱི། །བཅོམ་ལྡན་བདག་ལ་འགོ་བར་མཛོད། །ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་པས་ཕུལ་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དེ་སྔགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དང་དབྱངས་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བཞག་པས་ཐུགས་ཀའི་སྔགས་ཕྲེང་ལ་ཐིམ་པས་བྱིན་རླབས་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་མོས་པ་མཛོད། བཅོམ་ལྡན་བདག་གི་སྩལ་ལགས་ཀྱི། །འདི་ལ་འགོ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། །བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །གསུམ་བརྗོད་ནས། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་དང་བྱིན་རླབས་མ་ལུས་པ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གྱི་གསུང་གི་རྗེས་གནང་ཐོབ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ངག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཐུབ་དབང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔགས་བཟླ་བ་དང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གི་སླད་དུ་ཁྱེད་རང་རྣམས་ལྷར་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པས་ལྷ་སྐུ་ཇེ་དྭངས་ཇེ་དྭངས་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ། འཁོར་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་ཁྱེད་རང་ལ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ། དེ་ཡང་ཇེ་ཕྲར་གྱུར་ཏེ་མཐར་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་མི་དམིགས་པར་བསམ་སྟེ། གསང་འདུས་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་

314

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསྒོམ་པ་མེད། །སྒོམ་པར་བྱ་བ་སྒོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་རྐང་པ་དང་པོས་ཆད་མཐའ་བཀག །གཉིས་པས་རྟག་མཐའ་བཀག །གསུམ་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་བསྲེས་པ་དངོས་སུ་བཀག་ནས། ཤུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མེད་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་མཛོད། སྤྲོ་ན། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཐུབ་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་ནུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་ན། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཐོབ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཡིད་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྗེས་གནང་ཕུལ་ཟིན་པས་གཏང་རག་གི་མཎྜལ་འབུལ་བཅུག །དེ་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཐོག་མར་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལ་ལུང་མ་གཏོགས་རྗེས་གནང་མི་དགོས། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གསུམ་ཡོད་པའི་ལུང་བྱ། རྗེས་གནང་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དུ་ཡོད་ཀྱི་ལུང་ཡང་འདིར་བཀླགས། ཚོམ་བུའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་མཆོད་བསྟོད་དང་འདོད་དོན་གོང་ལྟར་ཞུས། མ་འབྱོར་བ་དང་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། བཛྲ་སཏྭ་ཨཱཿམང་དུ་བརྗོད་ཅིང༌། ཨོཾ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཐར། བཛྲ་མུཿསེ་གོལ་བྱས་ལ། ཚོམ་བུའི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཚོམ་བུ་རྙིང་བ་བསྡུས་ཏེ་གསར་བ་བཤམས། མཆོད་ཁ་གསོས། གཏོར་མ་ཡང་

315

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གསོས། དེའི་བར་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་བཟླས་པའི་བར་གྱི་སྤྱིའི་ཆིངས་གོང་བཞིན། ཁྱད་པར་ལྷའི་གདན་དང་ས་བོན་གཙོ་བོར་རིགས་བདག་དང་སྔགས་བརྗོད། མཆོད་པའི་སྔོན་གྱི་མཚན་སྔགས་བསྟོད་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ་བླངས།
རྗེས་གནང་ནི། འོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཟབ་མོ་ཞུ་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་མཎྜལ་འབུལ་བར་ཞུ། མཎྜལ་གྲུབ་ནས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི་དྲན་ནས་ཀྱང༌། ནད་གདོན་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་ཞི། སོགས་ཆོས་བཤད་ལྟར་མཛད་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གི་བར་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ལ་བྱ། སླར་ཡང་རྗེས་གནང་ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དུ་ཡོད་ལུང་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད། ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་རྗེས་གནང་དང་པོ་ལ་གསོལ་འདེབས་རྒྱུན་བཤགས་སོགས་ཡང་ཡང་བྱ་ཞིང༌། རྗེས་གནང་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཆོས་སྐྱོང་དང་གཞི་བདག་གཏོར་མ་སོགས་བསྔོས། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་གཤེགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་རྗེས་གནང་ཕྱི་མའི་མཐར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུངས་སྙམ་པས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་མཛོད། གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ། །སོགས་དང༌། རྗེས་གནང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་གཏང་རག་གི་མཎྜལ་འབུལ་བཅུག །རྒྱུད་ལས་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཚིགས་བཅད་འདིས་འབུལ་བར་བཤད་པས། དེ་དག་ཕུལ་བར་མོས་ནས་འདིའི་རྗེས་ཟློས་མཛོད། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སོགས་དང༌། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྔོ་བ་དང༌། ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་སོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་ཆོག་གོང་ལྟར་དང་རང་ལྷར་གསལ་བའི་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྲུངས། བསྔོ་སྨོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་པ་བྱའོ། །
བཞི་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོར་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐོར་ལ།

316

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

(༢)འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་རྟོག་པ་ནས་གསུངས་པའི་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། ཚོགས་ཞིང་སོགས་སྤྱི་འགྲོ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿདཀར་པོ་ལས་འོད་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སླར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། གཡས་འོག་མས་བགྲང་ཕྲེང་དང་གཡོན་འོག་མས་པདྨ་དཀར་པོ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་པདྨའི་སྟེང་དུ་ནོར་བུ་འཛིན་པ་དང༌། གཡོན་དུ་པདྨའི་སྟེང་དུ་འབྲུ་དྲུག་མ་གཉིས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་སོགས་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་བརླབས་དམ་ཡེ་བསྲེ། དབང་ལྷས་དབང་བསྐུར། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། མཆོད་བསྟོད་བྱ། སྔགས། ཨོཾ་མ་ཎི་པདྨེ་ཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ལོ་ཀེ་ཤྭར། བསྟོད་པ། སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་སྐུ་མདོག་དཀར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབུ་ལ་བརྒྱན། ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་འགྲོ་ལ་གཟིགས། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། (༣)ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་སྟོན་ཟླ་ལྟར་དཀར་བ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། རྩ་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། ལྷག་མ་གཡས་བགྲང་ཕྲེང་དང༌། གཡོན་པདྨ་དང་ནོར་བུ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོ་ཞིང་ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས། ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ལས་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མས་བཤད་པས། གནས་གསུམ་བརླབ། དམ་ཡེ་བསྲེས། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ། མཆོད་བསྟོད་སྒྲུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་ཞིང༌། འདིར་རིགས་

317

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

བདག །སྔགས། མཚན་སྔགས། བསྟོད་པ་ཀུན་ལ་འདྲ། མཚམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང༌། ནད་སོགས་འདགས་པར་བཤད།
(༤)འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་པདྨ་ཁ་འབྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཞི་བ་སྐུ་མདོག་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡོན་པདྨ་བསྣམས་པ། གཡས་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་གཉིས་ཁུ་ཚུར་བཅིང༌། གུང་མོ་གཉིས་པདྨ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར། རལ་བའི་ཅོད་པན་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གནས་གསུམ་བརླབ། དམ་ཡེ་བསྲེས། དབང་བསྐུར། རིགས་བདག །སྔགས། མཚན་སྔགས། བསྟོད་པ་རྣམས་འདྲའོ། །
(༥)ཡི་གེ་དྲུག་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། པདྨའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་རྗེ་བཙུན་དབང་ཕྱུག་ནི། གོང་ལྟར་བསྐྱེད། དེའི་གཡས་སུ་ནོར་བུ་འཛིན་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། གཡས་འོག་མས་ནོར་བུ་དང༌། གཡོན་འོག་མས་པདྨ་འཛིན་པ། གཡོན་དུ་འབྲུ་དྲུག་མ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། གཡས་འོག་མས་པོ་ཏི་དང༌། གཡོན་འོག་མས་པདྨ་འཛིན་པ། གཞན་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ། གནས་གསུམ་བརླབ། དམ་ཡེ། དབང་བསྐུར། རིགས་བདག །སྔགས། མཚན་
སྔགས་རྣམས་འདྲ།

(༦)རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ནས་བཤད་པའི་ཁ་སར་བ་ཎིའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞི་ནི། སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཁ་སར་བ་ཎི་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་འཛུམ་ཞིང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་ལས་བདུད་རྩི་བབས་པས་བཀྲེས་སྐོམ་སེལ་བ། གཡོན་སྡོང་བུ་དང་བཅས་པའི་པདྨ་བསྣམས་པ། རལ་བའི་ཅོད་པན་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། འོད་ཟེར་དཀར་པོ་བྱེ་བ་འཕྲོ་བའི་དབུས་ན་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པས་བཞུགས་པ། དེའི་གཡས་སུ་སྒྲོལ་མ་ལྗང་ཁུ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང་གཡོན་

318

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཨུཏྤལ། ནོར་བཟང་སེར་པོ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཀ་པཱ་ལ་འཛིན་པ། གཡོན་དུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་སེར་མོ་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་དབྱུག་གུ་རྩེ་གསུམ་དང་སྦྱི་བླུགས་བསྣམས་པ། དེའི་གཡོན་དུ་རྟ་མགྲིན་དམར་པོ་ཐུང་ཞིང་ལྟོ་བ་འཕྱང་བ་སྐྲ་ཁམ་སེར་འབར་བ། སྤྱན་གསུམ་པ། གཡས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་དང༌། གཡོན་དབྱུག་པ་ཨོམ་ཚུགས་བྱས་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ན་བཟའ་ཅན། གནས་གསུམ་བརླབ། དམ་ཡེ་དང་དབང་བསྐུར། གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ལོ་ཀེ་ཤྭར་ཁ་སརྤ་ཎི་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ། མཚན་དཔེའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་འབུམ་ཕྲག་འཁྲིགས་པའི་གཟི། །རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །
(༧)མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། བཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་མཁའ་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དཀར་པོ་ཞལ་འཛུམ་ཞིང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་འབབ་བའི་མཆོག་སྦྱིན་དང༌། གཡོན་སྡོང་བུ་དང་བཅས་པའི་པདྨ་བསྣམས་པ། རལ་བའི་ཅོད་པན་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེ་དང་སེང་གེའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པས་བཞུགས་པ། དེའི་གཡས་ལོགས་སུ་སྒྲོལ་མ་ལྗང་ཁུ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང་གཡོན་ཨུཏྤལ་འཛིན་པ། ནོར་བཟང་སེར་པོ་གསེར་མདོག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་གཡོན་པོ་ཏི་བསྣམས་པ། གཡོན་ལོགས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་སེར་པོ་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་དང་གཡོན་དབྱུག་གུ་རྩེ་གསུམ་པ་འཛིན་པ། རྟ་མགྲིན་དམར་པོ་ཐུང་ཞིང་ལྟོ་བ་འཕྱང་བ། སྐྲ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ་སྦྲུལ་ནག་གིས་སེ་རལ་ཁ་བྱས་པ། སྨ་ར་སེར་པོ། སྤྱན་གསུམ་དམར་ཞིང་ཟླུམ་པ། སྨིན་མཚམས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་

319

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཐབས་ཅན། གཡས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་དང༌། གཡོན་དབྱུག་པ་ཨོམ་ཚུགས་བྱས་པ། ཤར་དུ་རྣམ་སྣང༌། ལྷོར་རིན་འབྱུང༌། ནུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ། མེར་སྤྱན་མ། བདེན་བྲལ་དུ་མ་མ་གི །རླུང་དུ་གོས་དཀར་མོ། དབང་ལྡན་དུ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། རིགས་བདག །སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿསྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས་བསྟོད་པ་འདྲ།
(༨)འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སེང་གེའི་སྒྲའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཞི་ལ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་བཾ་ལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿལས་སེང་གེ་དཀར་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ཅིང་གདོང་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ། རལ་པ་དམར་པོ་ཐུར་ལ་འཕྱང་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སེང་གེའི་སྒྲའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྗེ་བཙུན་སེང་གེའི་སྒྲ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། རལ་བའི་ཅོད་པན་ཅན། སྤྱན་གསུམ་པ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ། ཞབས་གཉིས་རོལ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་པུས་མོ་གཡས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྐྱང་པ། གཡོན་པ་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་གདན་ལ་བསྟེན་པ། གཡས་སུ་སྦྲུལ་དཀར་པོས་དཀྲིས་པའི་རྩེ་གསུམ་དཀར་པོ་དང༌། གཡོན་ལོགས་སུ་པདྨ་དཀར་པོའི་སྟེང་དུ་རལ་གྲི་དཀར་པོ་དང༌། དེ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་པདྨ་དཀར་པོའི་སྟེང་དུ་མེ་ཏོག་དྲི་བཟང་སྣ་ཚོགས་པས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་ཅན་ཀྲིཥྞས་རའི་པགས་པས་ནུ་མ་གཡོན་པ་བཀབ་པ། རང་གི་ལུས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་འཕྲོ་ཞིང༌། སྤྱི་བོར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་བསྐྱོད་པ། གཡོན་པར་འོད་དཔག་མེད། དཀུ་གཡས་པར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། གཡོན་པར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྣམས་བཞུགས་པ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། ཨོཾ་ཨཱཿཧྲཱིཿསིདྷ་ནཱ་ད་ཧཱུཾ་ཕཊ། བཟླ་རྒྱུའི་སྙིང་པོ་དང༌། ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ།.

...

.ཕྱག་འཚལ་

ལོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ། ན་མཿཨཱརྱ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་རཱ་ཡ། ཕྱག་འཚལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ།

320

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
བོ་དྷི་སཏྭཱ་ཡ།.

...

.བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། མཧཱ་སཏྭཱ་ཡ།.

...

.སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ། མཧཱ་ཀ་རུ་ཎི་ཀ་ཡ།.

...

.སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཀྱེ། ཏ་དྱ་ཐཱ།.

...

.འདི་ལྟ་སྟེ། ཀ་ཊ།.

...

.འཕོང་ང༌། ཀྲིཙྪ།.

...

.དབུལ་བ། ཛ་ཝ་ཤེ།.

...

.འཚོ་བའི་གསོ་བ་བོ། ཨོཾ་ཨ་
ཀ་ཊེ།.

...

.ཀུན་ནས་གསོ་བ་ལ་མྱུར་བའི་ཁྱད་པར་གསོ་བའམ་རྣམ་པར་གསོ་བ། བི་ཀ་ཊེ།.

...

.ངེས་པར་གསོ་དང༌། ནི་ཀ་ཊེ།.

...

.

སྒྲུབ་པ་ཡོད་དང་ཉེ་བའོ། །ཀ་ཊཾ་ཀ་ཊེ།.

...

.ཤིན་ཏུ་ཡང་གསོ་བ། ཀ་རོ་ཊེ།.

...

.བྱེད་པ་དྲག་པོ། ཀ་རོ་ཊ།.

...

.དྲག་པོ་གསོ་བར་

བྱེད་པ། བིདྱ་སྭཱཧཱ།.

...

.རིག་པ་གཞི་ཚུགས། ཞེས་པ་གཟུངས་ཏེ། ཕན་ཡོན་ནི། ཙནྟྲ་གོ་མིས་མཛད་པ་ལས།
གཟུངས་སྔགས་འདི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནས་ལྕི་བ་ལྷག་མ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་བསྔགས་ཏེ་ལུས་ལ་ཉེ་བར་བྱུགས་ན། ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་པས་ཀྱང་ཉི་མ་བདུན་ནམ། བཅུ་བཞིའམ། ཉི་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་མ་འགྲུབ་ན། དེའི་ཚེ་བདག་གིས་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་གཟུངས་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །
(༩)འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་ལ་ཧ་ལ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པདྨ་དམར་པོ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སླར་འདུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་ལ་ཧ་ལ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱུག་དྲུག་པ། རྩ་ཞལ་དཀར་པོ། གཡས་ཞལ་སྔོན་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་མཆོག་སྦྱིན། གཉིས་པ་ན་བགྲང་ཕྲེང༌། གསུམ་པ་ན་མདའ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་རང་གི་པུས་མོའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་མོའི་ནུ་མ་འཛིན་པ། གཉིས་པ་ན་པད་དཀར་གྱི་སྡོང་བུ་ཡལ་ཀ་གསུམ་པ། གསུམ་པ་ན་གཞུ་འཛིན་པ། བརླ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་མོ་སྒེག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། གཡོན་པས་ཆུ་སྐྱེས་འཛིན་པ། གཡས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཁྱུད་པ། ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་པས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡས་ངོས་ན་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པའི་རྩེ་གསུམ་དང༌། གཡོན་དུ་མེ་ཏོག་སྣ་

321

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་པདྨའི་སྟེང་ན་གནས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་ཕུགས་ན་པདྨ་དམར་པོ་དང་ཟླ་བ་ལ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། སྔགས། ཨོཾ་བཛྲ་ངྷཱརྨཱ་ཧྲཱིཿམཚན་སྔགས། ལོ་ཀི་ཤྭ་ར་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ་འདྲ།
(༡༠) འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་ལ་ཧ་ལ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གཙོ་རྐྱང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པདྨ་དམར་པོ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱི་ལས་པདྨ་ཧྲཱིཿམཚན་པ་ལས་འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས་ཤིང་འདུས་པ་ལས། རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་ལ་ཧ་ལ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་རྩ་ཞལ་དཀར་པོ། གཡས་ཞལ་སྔོན་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་དང་པོས་མཆོག་སྦྱིན། གཉིས་པར་བགྲང་ཕྲེང༌། གསུམ་པ་ན་མདའ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་འདོད་པའི་ལྷ་མོའི་ནུ་མ། གཉིས་པས་པད་དཀར་གྱི་སྡོང་བུ་དང༌། གསུམ་པས་གཞུ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་བྱས་པ། པདྨ་དམར་པོ་དང་ཟླ་བ་ལ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་པས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པ། གཡས་ངོས་སུ་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པའི་རྩེ་གསུམ་དང༌། གཡོན་ངོས་སུ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་པདྨའི་སྟེང་ན་གནས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་ཕུགས་ན་བཞུགས་པ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། སྔགས། ཨོཾ་ཧ་ལ་ཧ་ལ་ཧྲཱིཿ མཚན་སྔགས་བསྟོད་པ་འདྲ། ཧ་ལ་ཧ་ལའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ལྷན་སྐྱེས་རོལ་པས་མཛད་པར་བ་རི་པས་གསུངས།
(༡༡) རྡོ་རྗེ་ཆོས་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པདྨ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ཚུར་འདུས་པ་ལས། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཆོས་སྐུ་མདོག་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། རྩ་ཞལ་དཀར་པ་སོགས་ནས། མདའ་འཛིན་པའི་བར་གོང་དང་འདྲ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་པདྨ་དཀར་པོའི་སྡོང་བུ། གཉིས་པས་རང་གི་པུས་མོའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་འདོད་པའི་

322

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལྷ་མོའི་ནུ་མ། གསུམ་པ་ན་གཞུ་འཛིན་པ། གཡས་ཕྱོགས་ན་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པའི་རྩེ་གསུམ་དང༌། གཡོན་ཕྱོགས་ན་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་པདྨའི་སྟེང་ན་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་ཕུགས་ན་པདྨ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། སྣ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲོ་བ། སངས་རྒྱས་ལྔའི་ཅོད་པན་ཅན། རབ་ཏུ་དགྱེས་པའི་སྤྱན་རྒྱས་པ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། སྔགས། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨཱ་ཧྲཱིཿམཚན་སྔགས། བཛྲ་དྷརྨཱ། བསྟོད་པ། འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་གསུང༌། །ཏིང་འཛིན་ཆེན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། །གར་མཛད་མགོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་སོ། །
(༡༢) གར་དབང་གཙོ་འཁོར་དགུའི་སྒྲུབ་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཧྲཱིཿདམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས། སླར་འདུས་པ་ལས་རང་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཅོད་པན་ཅན། རང་འདྲའི་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་གཡོན་པདྨ་དམར་པོ་བསྣམས་པ། གཡས་པས་གར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་པདྨ་དེའི་ཁ་འབྱེད་པ། གཙོ་བོའི་གདན་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཤར་གྱི་འདབ་མར་རྣམ་གཟིགས་མ་དཀར་མོ་པདྨ་དམར་པོ་བསྣམས་པ། ལྷོའི་འདབ་མར་སྒྲོལ་མ་ལྗང་ཁུ་པདྨ་ལྗང་ཁུ་འཛིན་པ། ནུབ་ཏུ་གར་དབང་མ་སེར་མོ་གཡོན་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ། བྱང་དུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དཀར་མོ་པདྨ་སེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་པདྨའི་གནས་ཅན་སེར་མོ་པདྨ་དམར་པོ། ཤར་ལྷོར་རྡོ་རྗེ་པདྨའི་དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའི་མདོག་ཅན་པད་དཀར་འཛིན་པ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དཀར་མོས་པདྨ་སྔོན་པོ། ནུབ་བྱང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་མ་སྣ་ཚོགས་མདོག་ཅན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་བསྣམས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡས་པས་པདྨ་ཁ་འབྱེད་པ། ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་

323

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

བཞུགས་པ། གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོས་དབུ་བརྒྱན་པ། སྔགས། ཨོཾ་པདྨ་ནི་རྟི་ཤཱ་རེ་ཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་པདྨ་ནི་རྟི་ཤྭ་ར་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་བྲལ་ཡང༌། །ཆགས་པ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང༌། །མཐུན་པར་བསྟན་པས་ཆགས་སོགས་རྣམས། །ཞི་མཛད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །
(༡༣)ནད་སོགས་ཉེར་ཞིའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་གར་དབང་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རེ་རེ་བསྣམས་པ། རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་རྒྱན་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་མཛད་པ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པས་བཞུགས་པ། རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་པ། གཡས་ལོགས་སུ་སྒྲོལ་མ་དང་ནོར་བཟང་དང༌། གཡོན་ལོགས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང་རྟ་མགྲིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷའི་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རིགས་བདག །སྔགས། མཚན་སྔགས། བསྟོད་པ་འདྲ།
(༡༤)འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་རི་ཧ་རི་ཧ་རི་ལ་ཞོན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡཾ་ལས་རླུང་དཀྱིལ་གཞུ་ལྟ་བུ་བ་དན་གྱིས་མཚན་པ། རཾ་ལས་མེ་དཀྱིལ་དམར་པོ་ཟུར་གསུམ་རཾ་གྱིས་མཚན་པ། བཾ་ལས་ཆུ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ་བཾ་གྱིས་མཚན་པ། ལཾ་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་པ། སུཾ་ལས་རི་རབ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ལྕོགས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་བཾ་ལས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཧ་རི་ཧ་རི་ཧ་རི་ལ་ཞོན་པ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་པ། རལ་བའི་

324

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཅོད་པན་ལྡན་ཞིང་ཞི་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཔང་པོར་མཛད་པ། གཉིས་པ་ན་ཕྲེང་བ། གསུམ་པ་ན་ངན་སོང་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བ་སྟོན་པ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་དབྱུག་པ། གཉིས་པ་ན་རི་དྭགས་ནག་པོའི་པགས་པ། གསུམ་པ་ན་རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཞབས་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཧ་རི་ཧ་རི་ཧ་རི་བཱ་ཧ་ན་དེ་བྷ་ཝཱ། བསྟོད་པ། སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་ཡང་རུང༌། ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་སྐྱེ་དགུ་ནད་དང་ཉེར་འཚེ་མེད་ཅིང་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །
(༡༥)ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དམར་པོ་གཙོ་རྐྱང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ས་གསུམ་པོ་ལུག་གཉིས་ལ་གནས་པ་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་སྦྲེལ་བའི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འོད་འཕྲོས། འོད་དཔག་མེད་སོགས་སྤྱན་དྲངས་ཤིང༌། འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འོད་ཟེར་དམར་པོས་དབང་དུ་སྡུད་ཅིང་འོད་ཀྱི་རྣམ་པས་ས་བོན་ལ་འདུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་སྤྱན་གསུམ་པ། གཡས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཞགས་པ་དང༌། གཡོན་ལྕགས་ཀྱུ་བསྣམས་པ། པདྨ་དམར་པོ་ལ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། མཛེས་པའི་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བ། སངས་རྒྱས་དང་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པ། རིག་འཛིན་དང༌། ཁྱབ་འཇུག་དང༌། བདེ་བྱེད་དང༌། ཚངས་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་གར་དང་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་འབུད་བརྡུང་དཀྲོལ་བར་བྱེད་པ། འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་སྣ་ཚོགས་པ་མིའི་མགོ་བོ་དང་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དུ་མས་

325

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ། སྔགས། ཧྲཱིཾཿཧཱུཾ་ཡཱཾཿམཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཏྲཻ་ལོ་ཀྱ་བ་ཤཾ་ཀར་ལོ་ཀི་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྒྲུབ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་པའི། །ཡི་དམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་འམ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བུ་བཞིན་གཟིགས་མཛད་ཅིང༌། །མི་འབྲལ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །དམ་ཚིག་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྩོལ་པའི། །སྐྱབས་མཆོག་ཡི་དམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བསྟོད་པ་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ལ་འདིས་བསྟོད།
(༡༦)འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་ལས་འོད་འཕྲོས། དོན་གཉིས་བྱས་འདུས་པ་ལས་རང་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་གཉིས་ན་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་གཉིས་ན་མདའ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། ན་བཟའ་དམར་པོས་བརྒྱན་པ་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་ཕྲེང་བ་འཕྲོ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་གཡས་སུ་སྒྲོལ་མ་དང༌། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་གཉིས་ཀའང་བཞད་པ། རིགས་བདག་གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད། འཁོར་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཙ་ཊི་ཙི་ན་ཊི་ཙི་ཊི་བི་ཀློ་ལི། ཨ་མུ་ཀཾ་ས་ངྷ་ན་བཱ་ད་ནཱ་བ་ར་མྨེ་བ་ཤ་མ་ན་ཡ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། རཀྟ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ། སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་སོགས།
(༡༧)འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལྷག་པར་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧྲཱིཿཡིག་དམར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས། འདུས་པ་ལས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་དམར་པོ། རལ་བའི་ཅོད་པན་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ། ཕྱག་གཡོན་ན་པདྨ་དམར་པོ་བསྣམས་པ།

326

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཡས་པས་གསལ་བར་མཛད་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། སྔགས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ལོ་ཀི་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ་འདྲ།
(༡༨)འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མགྲིན་སྔོན་ཅན་སེར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པདྨ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་རི་དྭགས་ཀྲྀཥྞའི་པགས་བའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཧྲཱིཿསེར་པོ་ལས་འོད་འཕྲོས་ནས། འདུས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་གསེར་མདོག་ཅན་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་རལ་བའི་ཅོད་པན་གྱིས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པ་འོད་དཔག་མེད་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པ། ཨེ་ན་ཡའི་པགས་པས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན་ནོར་བུ་དང་བཅས་པའི་སྦྲུལ་དག་གི་འཇུག་མ་སྔོན་པོ་མགུལ་བར་བཅིངས་པའི་ལོགས་གཉིས་སུ་མགོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ། པདྨ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་རི་དྭགས་ནག་པོའི་པགས་པ་ལ་རྡོ་རྗེའིསྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་བསྣམས་པ། སྔགས། ཨོཾ་སྤུལིཾ་གཱཥྜཱ་ཧཱ་པཀྵ། ཞེས་སོ། །མཚན་སྔགས། ནཱི་
ལ་ཀཎྛ་ཨཱརྱ་ཨ་བ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ་འདྲ།
(༡༩)སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རིམ་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནག་པོ་ཞལ་ལྔ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་དྲ་བ་གུར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿལས་འོད་ཟེར་ནས། འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་ནག་པོ་ཞལ་ལྔ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ། རྩ་ཞལ་གཡས་སུ་དཀར་ལ་དམར་བའི་ཞལ་གཉིས། གཡོན་དུ་སེར་པོ་དང་ལྗང་ཁུའི་ཞལ་གཉིས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། ཕྱག་

327

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་དྲུག་ན་ཊ་མ་རུ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ་དང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་ཞགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ་འཛིན་པ། གཡོན་པ་དྲུག་ན་སྡིགས་མཛུབ་དང་ཐོད་པ་དང་པདྨ་དང་ནོར་བུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་གཞུ་རྣམས་འཛིན་པ། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང་ལྡན་ཅིང་མི་མགོ་རློན་པའི་ཕྲེང་བ་དང༌། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡོན་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པ། རིགས་བདག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། སྔགས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཨི་ཏི་མུ་ནི་བ་ར་བཛྲ་ཧྲཱིཿཧཱུཾ་ཛཿམཚན་སྔགས། ཨཱརྱ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀི་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ། གང་གི་རང་བཞིན་ཁྲོ་བྲལ་ཡང༌། །ཁྲོ་བ་ཅན་ལ་ཁྲོ་བ་དང༌། །མཐུན་པར་བསྟན་པས་ཁྲོ་སོགས་རྣམས། །ཞི་མཛད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
(༢༠)ཕྱག་ན་པདྨའི་གཟུངས་དང་མ་ཤའི་གཟུངས་གཉིས་ལ་རྗེས་གནང་མི་དགོས། དོན་ཡོད་ཞགས་པ་གཙོ་འཁོར་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྒྱ་མཚོ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རི་རབ་དང་པདྨའི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་རང་བཞིན་ཟླ་བ་ཉི་མ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ལ་ཧྲཱིཿདཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་འདམ་སྐྱེས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། རིན་པོ་ཆེའི་རིའི་ཕུགས་ན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་སྐུ་མདོག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་ལྟར་དཀར་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ། རལ་བའི་ཅོད་པན་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དཀར་པོས་བརྒྱན་ཅིང་ཞི་བའི་ཚུལ་ཅན། ཞི་བའི་རྒྱན་དང་འོད་ཟེར་འབར་བ། ཕྱག་གཡས་དྲུག་གི་དང་པོས་མཆོག་སྦྱིན་དང༌། གཉིས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་དང་མཛོད་འདྲེན་པ། གསུམ་པས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་དཀར་པོ། བཞི་པ་ན་མདའ། ལྔ་པ་ན་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། དྲུག་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་འཛིན་པ། གཡོན་དྲུག་གི་དང་པོ་ན་པདྨ་དམར་པོ། གཉིས་པ་ན་རི་རབ། གསུམ་པ་ན་རྩེ་གསུམ། བཞི་པ་ན་གཞུ། ལྔ་པ་ན་གསེར་གྱི་རིལ་པ་སྦྱི་བླུགས། དྲུག་པ་ན་

328

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དོན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་བཅིངས་པའི་ཞགས་པ་བསྣམས་པ། དེའི་མདུན་དུ་པདྨ་དང་ཟླ་བ་ལ་ཧ་ཡིག་དམར་པོ་ལས་ལྕགས་ཀྱུ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དོན་ཡོད་ལྕགས་ཀྱུ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་གཡས་ན་ལྕགས་ཀྱུ་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཞགས་པ་དང་པདྨ་བསྣམས་པ། རལ་བའི་ཅོད་པན་དང་རྒྱན་དམར་པོ་ཅན། རྒྱ་ནག་གི་གོས་ཀྱི་བླ་གོས་བསྣམས་པ། གཡས་སུ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟ་མགྲིན་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་དབྱུག་པ་འཕྱར་ཞིང༌། གཉིས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་པ། གཡོན་གཉིས་ན་སྡིག་མཛུབ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དབུའི་སྟེང་ན་རྟ་མགོ་ལྗང་ཁུ། སྐུ་ལ་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཐུང་ཞིང་གསུས་པ་འཕྱང་བ་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། དབུ་སྐྲ་དམར་སེར་འབར་ཞིང་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་ཤིང་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཧཱི་ཧཱིའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ཅན་ནོ། །རྒྱབ་ཏུ་ཆུ་སྐྱེས་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧ་ལས་རལ་གྲི། དེ་ལས་ལྷ་མོ་རལ་གཅིག་མ་སྔོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་གཉིས་ན་རལ་གྲི་དང་གྲི་གུག །གཡོན་གཉིས་ན་ཨཏྤལ་དང་ཐོད་པ། རལ་བ་དམར་པོ་གྱེན་དུ་འཁྱིལ་པ། ཁྲོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྟག་ལྤགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་ཅན། གཡས་རྐྱང་གིས་བཞུགས་པ། གཡོན་དུ་ཆུ་སྐྱེས་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཊ་ཡིག་སེར་པོ་ལས་ཆུ་སྐྱེས། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་དང་གཞོན་ནུ་དར་ལ་བབས་པ་མཛེས་ཤིང༌། སྐུ་མདོག་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་གཡས་གཉིས་པདྨ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་གཉིས་ན་དབྱུག་པ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། དར་དཀར་པོའི་ན་བཟའ་དང་ལྷའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད། འཁོར་ལ་གཙོ་བོས་དབུ་བརྒྱན། སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཏྲཻ་ལོཀྱ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་བི་ཛ་ཡ། ཨ་མོ་གྷ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ། བཱ་ཤ །ཨ་པྲ་སོ་སོར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཏི་ཧ་ཏ་ཧྲི་ཧ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཨ་མོ་གྷ་པཱ་ཤ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་ར། བསྟོད་པ། སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་སོགས་སོ། །འདིར་རྒྱ་གཞུང་དུ་གཙོ་བོ་དོན་ཞགས་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ། ཕྱག་བཅུ་པ་དང༌།

329

སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་དང། རྗེས་གནང་གི་ཆོག་བསྒྲིགས།

ཕྱག་དྲུག་པ་དང༌། ཕྱག་བཞི་པ་དང་བཞི་བཤད་ཀྱང་འཁོར་མཐུན་པས་རྗེས་གནང་སོ་སོར་མ་བྱས་འདུག་ཀྱང༌། བཤད་ཚུལ་རྗེས་མ་དང་མཐུན་ན་ལེགས།
(༢༡) འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བྷུ་ཁ་མ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཅིག་ལ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧྲཱིཿདམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ནས། སླར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་བན་ངྷུ་ཀ་ལྟ་བུར་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་དང་གཡོན་པས་ཆུ་སྐྱེས་དམར་པོ་བསྣམས་པ། པདྨ་རྒྱས་པའི་ཞལ་མངའ་བ། ཨུཏྤལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཡངས་པའི་སྤྱན་གཉིས་དང་ལྡན་པ། རལ་བ་གནག་སྣུམ་མཛེས་པར་མུ་ཏིག་གི་ཆུན་པོས་བརྒྱན་ཅིང་ལྷའི་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ། འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་ཞིང་ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཕྱོགས་མཚམས་བཞིར་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མེར་ལཾ་ལས་སྤྱན་མ་དཀར་མོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་མཾ་ལས་མ་མ་གི་སྔོན་མོ། ནུབ་བྱང་དུ་པཾ་ལས་གོས་དཀར་མོ་སེར་མོ། དབང་ལྡན་དུ་ཏཾ་ལས་སྒྲོལ་མ་ལྗང་ཁུ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཐལ་སྦྱར་པུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་པ་ལང་ཚོ་དར་ཞིང་ནུ་མ་ཟུང་གིས་མཛེས་པ། སྐུ་སྨད་རྒྱས་ཤིང་འཛུམ་པའི་ཞལ་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་དང༌། དར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན་འགྱིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ། གཙོ་བོ་ལ་འོད་དཔག་མེད་དང་འཁོར་རྣམས་ལ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ། སྔགས། ཨོཾ་ཧྲཱིཿཧཱུཾ། མཚན་སྔགས། ཨོཾ་ཨཱརྻ་བྷུ་ཁ་མ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར། བསྟོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས། །ཡོན་ཏན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་གསོལ་བ། །རྟག་པར་བརྩེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་སྐོར་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་གཅིག་དང་གཟུངས་གཉིས་དང་བཅས་པ་དོན་ཞགས་གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། པོ་ཏི་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཞར་ལ་ཡོད་པ་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་ཅིང༌། རིགས་བསྡུས་ནས་རྗེས་གནང་ཉི་ཤུར་བྱས་སོ། །

331

ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་
གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། །ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན།

ན་མོ་གུ་རུ་ཤྲཱི་བཛྲ་བྷཻར་ཝཱ་ཡ། དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་བདུད་བགེགས་ཚོགས་འཇོམས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ། །བསྒྲུབས་པའི་མོད་ལ་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྩོལ་བློ་གྲོས་མཐུ་སྟོབས་ཅིག་ཆར་རྒྱས། །སྲིད་པའི་དྲེགས་ལྡན་རྣམས་མགོར་དྲག་ཁྲོས་སྙེམས་པའི་སྐུ་གསུང་ང་རོ་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །ཁྲོ་དབང་ཀུན་ཀྱང་བརྒྱལ་འགྱུར་དཔལ་ལྡན་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེས་ཁྱོད་ལ་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །མང་མང་ཐུབ་གསུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས། །ཟབ་ཟབ་ཁྱད་འཕགས་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ། །འཇིགས་འཇིགས་ཁྲོས་ཉམས་རྫོགས་ལྡན་གང་དེའི་སྐོར། །ནན་ནན་གྲོགས་གྱིས་བསྐུལ་ཕྱིར་མདོར་བསྡུས་འབྲི། །
དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་འདྲི་མི་འོས་པའང་མང་དུ་དྲིས་ཤིང༌། དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྣང་བས་ལན་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོ། དོན་དྲིལ་ཏེ་བྲི་ན། བདུད་རྩི་རིལ་བུ་སྒྲུབ་ལུགས་ནི། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་རྫས་སུ་ཚང་ཞིང་སྨན་རིགས་འགའ་དང་བཅས་རིལ་བུ་བྱས་པ་སྣོད་དུ་བཞག་ལ་སྔགས་པ་ནུས་

332

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཅན་གྱིས་སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་རྟགས་བྱུང་གི་བར་འདྲེན་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱས་པར་རྟོག་གསུམ་སོགས་ནས་བཙལ། རླུང་དཀྱིལ་བ་དན་རླུང་མདོག་བུམ་པ་གསེར། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔའི་ས་བོན་རང་མདོག་གམ་ཕྱོགས་མདོག །དེ་སྟེང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་རང་མདོག་གམ་ཕྱོགས་མདོག །སྔོན་འགྲོའི་སྐབས་ཤར་དུ་ཚངས་པའི་གཡས་སུ་ཟླ་བ་དཀར་པོ་ནི་ཡིག་ནོར་ཏེ། དབང་པོའི་གཡས་སུ་ཡིན། འདིས་མཚོན་ཡིག་ནོར་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདི་ལ་བྱུང་འདུག ། གཏོར་སྔགས་སྐབས་ཥེ་ཙ་ར་ཡ་ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་ནོར། ནམ་མཁའི་སྐད་དོད་ཁ། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དེ་བྱིན་ནས་ཁེ་ཞེས་པ་མཁའ་ལ་ཞེས་དང༌། ཙཱ་ར་ཡ་སྤྱོད་པ་སྟེ། མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ལུས་ངན་གཏར་ལ་གནས་པ་མོས་པས་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་བུམ་སོགས་མ་བྲིས་པའང་ཡོད། ཕྱོགས་སྐྱོང་འདི་སྐབས་བཀུག་པ་བསྒྲུབ་པ་པོའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དམ་སྒྲུབ་ཐབས་ནང་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུར་ཡང་རུང༌། དཀྱིལ་འཁོར་མགོ་ནས་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་པས་ལྷག་མའི་ལན་མི་དགོས། བདག་བསྐྱེད་མཆོད་པ་འདིར་བརླབས་པ་དང༌། འོག་ཏུ་བརླབས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། འདིར་གཙོ་བོ་བདག་བསྐྱེད་ལ་འོག་ཏུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན། ཚོགས་ཞིང་སོགས་ལ་མཆོད་པ་འབྱོར་ན་དངོས་བཤམས་འབུལ་རུང་ཡང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡིན་པས། ལྷ་མོ་རྣམས་མཆོད་རྫས་ཐོགས་པ་སྤྲོ་དགོས་པ་སྐབས་ཐོབ་ཕྱེ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་གུར་གྱི་ཁ་དོག་སྔོན་པོའང་རུང༌། སྤྱིར་འབྱུང་བཞི་རྡོ་རྭ་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་བསྒོམས་པ་དང༌། འབྱུང་བཞི་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དང༌། འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང༌། འབྱུང་བཞི་ཙམ་རྭ་གུར་གྱི་འོག་གཞིར་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་དག་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཆོ་གར་བྱུང་བས་ཉ་ཉུང་མ་བསྲེ། བྱུང་ཚད་ལྷ་རེ་རེ་ལ་འགེབས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་མེད་པས་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་ལ་ཞོག །རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྭའི་ཚབ་ལ་འཁོར་ལོ་གྱེན་འགྲེང་གི་རྩིབས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཡུ་བ་སྤྲད་པ་ཡིན། ལྟེ་བར་ཡུ་བ་སྤྲོད་པའི་ལུགས་མེད། ཁྲོ་བཅུའི་ཕྱག་དང་པོ་དག་ན་ཕྱག་

333

ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན།

མཚན་མི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འཐད་པ་བསྒྲུབས་པར་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ནས་བགེགས་ཀྱི་རྐང་ལག་ནས་མི་འཛིན་པ་མི་འཐད་སྙམ་ཟེར་བ་ནི་ལོག་རྟོག་གཡག་ཞར་གྱི་དཔེ་སྟེ། ཤན་པས་ལུག་གསོད་ཕྱིར་དུ་གྲི་བརྡར་ཡང་གྲི་བརྡར་ཙམ་ནས་རྒྱུན་དུ་གསོད་ག་ལ་དགོས། ཧེ་ཧེ་ཕྱིན་ཆད་འབྲེལ་མེད་འདི་འདྲའི་རིགས་གཏན་ནས་ཁྱེར་མ་འོང༌། དེ་ཡང་ཕྱག་དང་པོ་ན་ཕྱག་མཚན་མི་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་མི་སྨྲ་སྟེ། རྣམ་སྣང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ཁྲོ་བཅུ་ལ་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ཁྲོ་བཅུས་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་ནས་བགེགས་བཟུང་ནས་ཚར་གཅོད་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ནི། དབུ་རྒྱན་ཏེ་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་ཏེ་ལྷའི་མདོག་སོགས་འོག་གི་རིགས་བདག་དང་མཚུངས། རང་གཙོ་བོར་གསལ་བ་དེའི་ཡེ་ཤེས་བཅུས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རྣམ་པ་རྩིབས་བཅུར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བཅུ་ལས་བྱུང་བའི་གོ་དོན་དམིགས་བསལ་ལགས། རིན་ཆེན་བདུན་བརྩེགས་ཀྱི་འོག་མ་དྲུག་ཕྱི་ནང་གཉིས་བསྒྲིག་ཡིན་ཀྱང་གསེར་གཅིག་ལས་མེད། དེའི་ཀ་པ་སོགས་ཀྱི་གློ་གཡས་གཡོན་པར་ལ་ཆ་ཕྲན་ནམ་ཆ་ཕྲན་ཕྱེད་རེ། ཕྱི་ནང་བསྒྲིག་པར་ལ་རིན་ཆེན་ཆ་ཕྲན་ཕྱེད་གཉིས་དང༌། ཆ་ཕྲན་གཅིག་ལ་རིམ་བཞིན་ཆ་ཕྲན་གཅིག་དང་ཆ་ཕྲན་ཕྱེད་རེ། བདུན་བརྩེགས་གསེར་སྐེད་བཞིག་སྡོམས་པའི་དཔངས་ཆ་ཕྲན་གཉིས། ཟུར་ལྕམ་མི་ཐེ་བའི་ལྕམ་ཉེར་བརྒྱད། གདུང་འཁོར་མི་དགོས་པར་འབུབས་ལུགས་བྲིས་པ་དེའོ། །སྤྱིར་འབུབས་ལུགས་གདུང་འཁོར་ཡོད་མེད་གཉིས་དང༌། ཡོད་པ་ལའང་གསང་འདུས་དང་ཆ་འདྲ་བ། ར་ལུགས། རྟོག་བདུན། ཞེ་དགུ་མ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐོར། དཔའ་ཅིག་སོགས་དང༌། འདིའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཐིག་ལྟར་མཁས་པ་མང་དག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་དང༌། དེ་དག་ལའང་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་སོ། །གདུང་འཁོར་མེད་པ་ལའང་ཀ་བ་འཛུག་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡང་ཡོད་ཀྱང་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ། གོས་ཕུར་མའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་བཟང་བསྒྲིག་གམ། ཟླུམ་པོའི་འཕྲེང་བསྒྲིག་གང་རུང༌། དྲ་ཕྱེད་སྣེའི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་ལ་མཁར་བའི་དབྱུག་

334

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོག་གི་རྡོ་རྗེ་མེད། ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་འདི་ཤིན་ཏུ་མ་དག་འདུག་གོ །བྱང་ངོས་མིན། ཕྱི་ངོས་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱ་འདབ་དང་རྒྱལ་མཚན་སྐོར་གཞུང་ན་གསལ། མི་མང་གི་བྱེད་པ་ལ་མཐའ་སུས་ཁེགས། འོན་ཀྱང་བྱ་འདབ་དང་ཤར་བུ་འདིའི་ཡི་གེ་མ་དག་གམ་འདི་འདྲ་མ་ཐོས། དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དང་འགལ། གཞན་ཚོ་དཔེ་འདི་ནང་ལྟར་རོ། །ཐེམ་སྐས་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱེད་ན་སྒོམ་ཚེ་རྭ་དང་ཕན་ཚུན་མི་བསྒྲིབས་པ་དང༌། རྭ་བར་དུ་ཆུད་པ་བསྒོམ་པས། རིམ་བཞིན་རྭ་རྒྱ་དང་མཉམ་པ་དང༌། དབུས་རྭ་ཕྱོགས་རྭའི་བར་རྒྱ་དང་མཉམ་པའོ། བློས་བསླངས་སོགས་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆོག་སྟེ། རྟ་བབ་གདུང་ཀ་བ་དག་གི་བར་ཚད་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་གོ་སླ། སྒོ་ལོགས་གདུང་སྟེང་མདའ་ཡབ་མེད་ཅེས་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་སྲིད་ཁ་ནང་ལྟ། ཀླུའི་རྒྱན་སོགས་འདོད་འཇོ་ལྟར། ཤར་རི་རིན་པོ་ཆེའི་རི་དང༌། འདིའི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ནི་གྲུབ་ཆས་ཐོད་ལྔའི་རྒྱན་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་རོ། །པད་མཆོད་སྒོའི་སྟེང་ལོགས་དག་ཏུ་པད་རིས་བྲིས་པ་དེའོ། །སྤྱིར་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ཞེས་འཕགས་པའི་ས་ནས་བརྩི་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། ས་བཅུ་གཅིག་བྱེད་ཚེ། དང་པོ་མོས་སྤྱོད། གཉིས་པ་རབ་དགའ། ནས། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། ཞེས་གསུངས། རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོ་ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་མིའི་མོ་སྟེ། མིའི་བུད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའང་རྣམ་སྣང་རིགས་ཀྱི་བཙོ་བླག་མཁན་ནས། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྨེ་ཤ་ཏེ། གདོལ་བའམ་རིགས་ངན་གྱི་བུ་མོ་གཅིག་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང༌། བསང་སྦྱངས། རོ་ལངས་མར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དཔེ་འདིར་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ཕྱུང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མ་དག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་རྡོ་རྗེས་པདྨར་བསྲུབས་པ་ལ་བྱེད། ཁ་སྦྱར་ཙམ་མིན།གཞན་ཡང་ཐོག་མར་འོ་བྱེད་པ་དང༌། འཁྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཆགས་བྱས། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས །བསྐྱེད་རིམ་ལ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ངོས་གནས་མི་འོང་ཡང༌། དམིགས་པས་ཡས་མས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དྲངས། བདེ་སྟོང་སྦྱར། རྩ་གསལ་འདེབས་མི་

335

ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན།

དགོས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའང་གསལ་འདེབས་མི་དགོས། སྐུའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་པས་ཆོག །ལུས་ཀྱི་འཁྱུད་རྒྱ་ཙམ་མམ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །འདི་སྐོར་གྱི་སྙན་བརྒྱུད་ཡི་གེར་འབྲི་སྲོལ་མེད་པས་མི་འབྲི་ཞིང༌། རང་རེ་ལ་སྐབས་སུའང་མ་བབ། པད་སྦུག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་འཛུད་པ་མིན། པད་འདབ་སྦུབས་ཅན་བྱས་པའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་བཙུག །རྡོར་བད་ཀྱི་སྦུ་གུ་གཉིས་ཁ་སྦྱོར་བ་ཡིན། རྗེས་ཆགས་དགའ་བའི་བཙལ་ལུགས་སོང་ཟིན། ཐོད་བཞིའི་སྦྱོར་ལུགས་དཔེ་ནང་ལྟར། བདུད་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ་མདོ་སྔགས་མང་ཡང༌། དམིགས་ཚུལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་སྦྱངས་པར་མོས་ནས་ཕུང་བདུད་བཅོམ། ཉོན་མོངས་སྦྱངས་ནས་ཉོན་བདུད། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་ཕྲ་མོ་ཡང་བཅོམ་པས་འཆི་བདུད། རྣམ་རྟོག་ཕྲ་མོའི་དབྱིངས་ཚུན་ཆད་བཅོམ་པས་ལྷ་བདུད་བཅོམ་པར་སེམས་པ་ལགས། ཐོ་བའི་ལྟེ་བར་ས་བོན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཐུགས་རྡོར་ཕན་ཚུན་མི་བསྒྲིབས་སོགས་རུང༌། དབང་ལྷ་བདག་ལ་བསྡུ་བ་ཆེ་གའི་ཚིག་ལ་ཡོད། འདོད་ཡོན་མཆོད་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསལ་ཏེ། དྲི་སྣ་དང་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་མཐོང་བས་ཡིད་ཚིམ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་མཐོང་བ་དང་སྤྱིའི་རེག་བྱ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རེག་བྱས་ཡིད་ཚིམ། སྤྱིར་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྙེན་པ་དང་བསྐང་གསོ་ལྟ་བུའི་ཚེ་རྡོ་རྭའི་ནང་དུ་མ་ཟད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གཙོ་བོའི་མདུན་དུ་འགོད་དགོས་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་མི་དགོས། དུར་ཁྲོད་དམ་རྡོ་རྭའི་ནང་གང་རིགས་སུ་གསལ་བ་ལ་ཕུལ་བས་ཀྱང་རུང་ཞེས་རྗེ་རྒྱུད་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། འདི་སྐོར་ལ་གནད་མང་པོ་ཡོད། སྤྱིར་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཞིང་སྐྱོང་རྣམས་བཀུག་སྟེ་འབུལ་བ་དང༌། བསྒོམས་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་འབུལ་བ་གཉིས་ཀ་འདི་ལ་རུང༌། གསང་འདུས་སོགས་ལ་སྔ་མའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དུར་ཁྲོད་དུ་བཀོད་དེ་ལྷར་བསམ་ལ་འབུལ། གཞི་བདག་སོགས་ལའང་འདྲ། ལྷར་དམིགས་དགོས་པ་ནི་ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་སྦྱང་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །མདོར་ན་དེ་དག་སྔར་ནས་ལྷར་གསལ་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང༌།

336

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འདིར་ཡང་གསལ་བཏབ་ནས་འབུལ་བའོ། །བསྙེན་པའི་སྐབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་རྩ་ཞལ་གྱི་ཤངས་སྦུག་ནས་ཐོན་པས་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཕར་སྤྲོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བསྡུས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔར་ཐིམ་པར་སྐབས་སུ་བསམ་ཞིང་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་བསྒོམས་པ་དེ་དག་གིས་འདོན་པར་སེམས་པ་ལགས། དབང་བཞིའི་དྲི་བ་སྐབས་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པས་སྨྲ་རྔོ་མ་ཐོགས། བྱིང་རྒོད་ཕྲ་རགས་ངོས་འཛིན་ནི་ཁོ་བོས་ལམ་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེར་ལྟོས། ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པ་ལ་མུ་བཞི་བྱེད་ཚུལ་སྔགས་རིམ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། རང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་རུང་རང་ཉིད་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་ཤིང་ཐོབ་བྱ་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་མུ་སྟེ་མུ་གཅིག །ཡང་དེ་ལས་ཟློག་ནས་རང་ལ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་འཆར་ཡང་རྣམ་པ་བཟོ་དབྱིབས་མ་ཤར་བ་ལ་ནི་ང་རྒྱལ་ཤར་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་མུ་སྟེ་མུ་གཉིས། ཡང་རང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཆར་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་མུ་སྟེ་མུ་གསུམ། ཡང་རང་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་བཟོ་དབྱིབས་གཉིས་འཆར་བ་ལ། ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་འཆར་བའི་མུ་སྟེ་མུ་བཞིའོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་གསལ་བར་མི་འཆར་ན་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་དབབ་ཅེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་བབས་པ་ཞེས་གསུངས། གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ལ་ལས་དང་པོ་པ། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་འབྱུང་ཞིང༌། འོ་ན་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན་གཞུང་ན་གསལ་ཞིང༌། ལས་དང་པོ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅུང་

337

ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན།

ཟད་བབས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དོན་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་དབང་བ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང༌། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་སོགས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ནས། དཔེར་ན་སློབ་དཔོན་རིམ་གཉིས་ལ་མངའ་འབྱོར་པས་སློབ་མ་རྩ་བཟང་བའི་རིགས་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འབབ་པའི་ཆོ་ག་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་བབས་ནས། དེའི་རིང་ལ་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཡིན་པར་མི་དྲན་པར་སྣང་ངོར་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་ལྷ་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དེའི་རིང་ལ་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་བྱུང་བས་ན་ཡེ་ཤེས་བབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ། ས་ཆོག་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། ང་ནི་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཁྱུར་གྱིས་ལྷ་དེར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་བློ་གོམས་དྲག་པས་སོ། །དཔེར་ན་གང་ཟག་གཅིག་དགེ་སློང་བྱས་པ་དེས་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་གོམས་ཚེ་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་དུ་ཁྱུར་ཁྱུར་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞི་ཁྲོ་སྦྲག་སྒྲུབ་ལ་ཉི་གདན་ཟླ་གདན་དུ་བསྒྱུར་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བཟླ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཞི་ཁྲོ་སྦྲག་སྒྲུབ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བསྟན། འདིར་མན་ངག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྲེ་ལུགས་ཀྱི་ཞི་ཁྲོ་སྦྲག་སྒྲུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་གསུམ་གཅིག་བྱས་ནས་དྲིས་འདུག་པས་སོ་སོར་ཕྱེ་ཞིག །སྲེ་ལུགས་ལ་ཉི་གདན་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཟུག་གཟེར་དང་ལུས་འོད་དུ་བསྒྱུར། ཚུར་འདུས། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟིམ། རོ་མེད་དུ་དམིགས་པ་ནི་བསྡུས་གཞིག་གོ །འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་ལྟར་རྩ་གསལ་འདེབས་མི་དགོས། རླུང་རོ་བསལ། སྟེང་རླུང་སྣ་ལས་མར་དྲངས་ལ་མནན། འོག་སྒོ་བཙུམ་ཙམ་བྱས་ལ་འོག་རླུང་དྲངས་ཏེ་ལྟེ་བར་ཁ་སྦྱར་ཅི་ནུས་འཛིན། མི་ཐུབ་ན་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་སྣ་ནས་དལ་བུས་འབུད་པའོ། །སྙིང་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་ཧཱུཾ་སྤྲོས། ཡར་དྲངས། སྤྱི་བོར་བསྟིམ་ཀྱང་ཆོག །རྒྱ་ཕིབ་དང་ཁང་

338

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཆུང་ཁ་དོག་མཐུན། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟླས་པ་ཞེས་པ་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ། །གསང་འདུས་སོགས་བླ་མེད་གཅིག་གི་དབང་ཐོབ་ན་འཇིགས་བྱེད་ཉན་རུང་ཙམ་ལགས། དེ་ལྟར་རྣམ་མང་དྲིས་ཚིག་པདྨོ་རྣམས། །རྣམ་དཔྱོད་བཅུ་གཉིས་བདག་པོས་ལེགས་ཕྱེ་བར། །ཟབ་དོན་སྦྲང་རྩིའི་དོག་པ་རབ་རྒྱས་པས། །རིག་འཛིན་བྷྲ་མ་ར་ཡི་དགའ་སྟོན་ཤོག །སྙན་བརྒྱུད་ཡིད་ཆེས་ཚད་མ་བཞི་ལྡན་ཆོས། །དམར་ཁྲིད་སངས་རྒྱས་ལག་གཏོད་མཁའ་འགྲོ་མའི། །ཞལ་རླངས་ཅན་གྱི་ཨ་མྲྀ་ཏས་སྙིང་ཁ། །བཀང་ནས་སྐྱེ་རྒ་འཆི་བའི་འཕྲང་སྒྲོལ་ཤོག །འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་བསྙེན་པའི་དཔུང་བ་སྦོམ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་བཞད་པའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ། །ཐུབ་བསྟན་སྲོག་ཏུ་སྟེར་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅན། །བཀའ་སྲུང་མཐུ་ཡིས་འགྲོ་ཕན་བཞད་འགྲུབ་ཤོག །ཅེས་དྲིས་ལན་གྲུབ་པའི་མཛེས་རྒྱན་ཅེས་པ་འདིའང་ཐོས་ལྡན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་གཞན་ཕན་དྲག་པོས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་སྡེས་བྲིས་པ་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ཟབ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག།།

339

བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

༄༅། །རྒྱལ་དབང་བློ་བཟང་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེར་དྲི་བ་
གནང་བའི་བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

ན་མཿསྭ་ར་སྭསྟྱཻ། མཐོང་བས་དོན་ལྡན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི །ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་སྤྱི་བོས་ཉེར་བཏུད་ནས། །བཀའ་སྩལ་ཕེབས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་འཕྲེང༌། །དད་པས་སོར་བཅུའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འབུལ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་ལ། ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་ནི་ལྭ་བ་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ་ལས། འགྲེལ་བ་གསུམ་ནས་མཁའ་སྤྱོད་འོད་གསལ་ལ་བྱས། འོད་གསལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བཤད་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་གཞི་ལམ་གྱི་ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གཉིས་བསྟན་ཏོ། ཕྱིའི་མཁའ་སྤྱོད་ནི། གཉིས་ཀའི་སྦྱར་བཤད་ལས། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་རྣམས་ཞེས་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ་ལས། སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མཁའ་སྤྱོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་མཁའ་སྤྱོད་

340

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་བཞི་ཡོད་དེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བུལླིར་མ་ལ་ཡ་སོགས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་ལ་འཁོར་འབུམ་སྡེས་བསྐོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཉེར་བཞི་སོགས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་རེ་རེའང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། བུ་ལི་སོགས་པ་གང་བསྟན་པ། །ཕྱི་ནང་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས། །མཐོར་སི་ས་སྟེང་ས་འོག་ཏུ། །དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་བརྟན་གཡོའི་བདག །ཅེས་དང༌། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་རི་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། སྔོན་བྱུང་ལ་དྲག་པོས་ཡུལ་ཉེར་བཞིར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཉེར་བཞི་རྡོ་ལ་རང་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ཁཎྜ་ཀཱ་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཉེར་བཞི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོར་སྤྲུལ་ནས་དེ་དག་ཏུ་བཀོད་པ། ཞེས་དང༌། ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང༌། གནས་གཞན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་འདི་དག་གི་གནས་ནམ་མཁར་གནས་པས་མཁའ་སྤྱོད་ཟེར་ཀྱང༌། བརྟེན་པ་ལྷའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་འཁོར་བརྒྱད་མཁའ་སྤྱོད། གསུང་འཁོར་བརྒྱད་ས་སྤྱོད་དང༌། སྐུ་འཁོར་བརྒྱད་ས་འོག་ནས་སྤྱོད་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོའང་ཟེར་བ་མི་འགལ་བ་དང༌། རེ་རེ་ལ་འཁོར་འབུམ་འབུམ་ཡོད་པ་དང༌། རྒྱ་གར་བོད་སོགས་ཡུལ་རེ་རེ་ལའང་གནས་ཉེར་བཞི་ཡང་བཤད་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །
དང་པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མི་ལྟ་བུ་ཡང་མཁའ་སྤྱོད་དེར་སོང་ནས་གྲོལ་བ་སོགས་མང༌། ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་དང་ནང་གི་འོད་གསལ་དོན་གཅིག་པས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིའི་ནང་གི་འོད་གསལ་ནི་ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་མང་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་བཤད་ན། ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་བཀོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། དེ་ལ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པ་ནས། མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་སྟེ་ཞེས་དང༌།

341

བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་དང་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དམར་ལམ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ན་མཆེད་པ་དང༌། དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་སྟེ་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྣང་བ་མཆེད་པ་འདིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་དང༌། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཙམ་མོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་དྲི་མེད་ལ་མུན་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ནག་ལམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཕྲ་བས་དམིགས་པས་ན་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། སྣང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། སེམས་མེད་པ་མི་གཡོ་བ་སོགས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཚམས་ཀྱི་མུན་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་རྒྱུད་ཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། རང་རིག་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །དེ་བཞིན་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ཅན། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྣང་བ་མཆེད་ཐོབ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་བཤད་ན། ལུང་སྟོན་ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེར་ཡོད་དེ། །བར་མཚམས་ཉིན་དང་མཚན་མོའི་བདག །སྣང་བ་དང་ནི་སྣང་བ་མཆེད། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་མིང་དང་མཚན་ཉིད་ལྷག་མ་དང་དཔེ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་སློང་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་གསལ་བའི་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་མུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གི་མཐོང་ངོ༌། ཞེས་དང༌། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང༌། སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་པོ་སྟེ། ནས། སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུ་ནི་རྟག་ཏུ་སྣང་བ་ལྔ་པའོ། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་

342

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གུར་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པའོ། །ནས། ལྔ་པ་རྟག་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལྭ་བ་པ་དང་ན་རོ་པ་ཞལ་ལུང་རྩ་འགྲེལ་གྲོལ་ཐིག་མི་ཐུབ་ཟླ་བ་སོགས་འདྲ་ལ། ཀུ་ཀུ་རི་པས། མཚན་མ་ལྔའམ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་འོད་གསལ་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། རྗེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། མཚན་མ་ལྔ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལྔ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནི་ཟླ་ཉི་མུན་པ་བཞི་བསྣན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་བཞིའི་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པས་སྒྲ་དོན་ཡང་མཐུན་ལ། དུས་འཁོར་སྣང་ཚུལ་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་ཡོད། ལམ་དུས་ཀྱི་མཁའ་སྤྱོད་ནི་དབེན་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ལུས་དབེན་ངག་དབེན་སེམས་དབེན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་གསུམ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་འོད་གསལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྐོར་དགུ་གཅིག་ཆར་སྤོང་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས། དེ་ལ་དང་པོར་འོད་གསལ་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སོགས་གསུངས་སོ། །ཟུང་འཇུག་ལ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་རིམ་ལྔ་ལས། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གང་དུ་གཅིག་ནི་དངོས་གྱུར་པ། །དེ་ལ་ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་བཤད། །ཅེས་པ་ནས། གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཅེས། །རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གང་ཞིག་གིས་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་དབང༌། །དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བཤད། ཟུང་འཇུག་གི་སྐད་དོད་ཡོ་ག་ན་དྭི་ཞེས་པའི་ཡོ་ག་ཟུང་དང་ན་དྭི་གཉིས་མིན་པ་སྟེ། ན་དགག་ཚིག་དྭི་གཉིས་ཡིན་པས། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཟུང་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་ངོ་བོ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་གཅིག་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་ཟུང་འཇུག་དང་པོ་འཁོར་འདས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་ནས། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་ངོ་

343

བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་རོ་གཅིག་གི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཇོག་པའི་བར་ཡིན་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ལགས། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་གང་ནས་ཐོབ་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང༌། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང༌། སྤང་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་ལས་བཤད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང༌། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན། །བྱ་བ་བྱས་པ་སྐམ་སར་གནས། །སོགས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་གསུངས། ཟུང་འཇུག་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལྡང་བར་བགྱིད་ནས་ཐར་པའི་དོན་ནི་གང་ལགས་སོགས་ཀྱིས། ཟུང་འཇུག་པ་དེ་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་ཚུལ་དང༌། ཟུང་འཇུག་པ་ཐར་པར་བགྲོད་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཟུང་འཇུག་པ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ཆུ་ལས་ཉ་ལྟ་བུ་དང་མྱུར་བར་གཉིད་ལོག་པ་ལས་སད་པ་བཞིན་དུ་སོགས་དང༌། ཟུང་འཇུག་པས་མྱང་འདས་ཐོབ་ཚུལ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསང་བ་གྲུབ་པ་དྲངས་གསུངས། ཞི་བའི་གོ་འཕངས་བླ་ན་མེད། །མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་པ་དེར། །ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་ཅན། །མཚན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རབ་བརྒྱན་པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་སྦྱོར་ལས་རྡོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བ་ལྔ་གསུངས་པ་ལམ་ལྔ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། རྡོ་རྗེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་སྒྲོལ། །ཞེས་པས་ཚོགས་ལམ་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་པས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང༌། དེའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བའི་སྤྲོ་བསྡུས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་

344

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྒྲོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་པ་བསྟན། ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་བཀུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། །རྡོ་རྗེའི་རེངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས། །ཞེས་པས་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་བཀུག་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བཞི་པའི་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་རླུང་བཅས་རེངས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གཞོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མར་མེ་ལྟ་བུས་ཉོན་མོངས་པའི་མུན་པ་མ་ལུས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་པའམ་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐོབ་པ་ཡིས། རྡོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྡོ་རྗེའི་བདག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་ས་བཅུའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སྣང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན། །རྡོ་རྗེ་ཐར་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །ཞེས་པས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྐབས་སུ་ཆོས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་དུས་ནམ་ཡང་མཉམ་གཞག་ལས་མི་བཞེངས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྐུས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ། །ས་བཅུ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་མ་སྤྲོས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་འབྲས་བུའི་མཁའ་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལོངས་སྐུ་ལྔ་ལྡན་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ལ་སྐུ་བཞི་ཡོད་པས་སོ། །གོ་དོན་འདྲ་སྟེ།

345

བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཕར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དང་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང༌། སྐུ་བེམ་པོ་མིན་པར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཐོབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རླུང་ཐིག་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། ཕར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་དེ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱུན་མཐའི་ལམ་ལ་བླ་མེད་དུ་འཇུག་དགོས་ཚུལ་དེ་ཡིན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྲུལ་གོ་དོན་རགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞུ། འཕྲལ་དུ་ཞུས་ལན་ཉུང་གསལ་དགེ་རྒན་གྱི་གསུང་ངག་ནས་དྲིས་པ་ལྟར་ཕུལ་བ་ལགས་ཞུ། ཉིན་མཚན་དུས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་པའི་རང་གཟུགས་འཕགས་པ་ཕྱག་ན་པདྨའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། འདིར་འཕགས་པ་ཕྱག་ན་པདྨའི་གསུང་བཀའ་སྩལ་པ་འགའི་ལན་དངོས་སུ་ཞུས་པའི་ཐོ་འགོད་པ་ཙམ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་སྤྲུལ་ཚེ་དེ་དག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་དང་སྤྲུལ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཚད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་གོང་མའི་སྐབས་བརྒྱད་པ་ལྟར་ཕྱིའི་ས་ཆུ་འགྲོ་བར་སྤྲུལ་པ་དང་ལྷར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྣོད་བཅུད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་ཅིང༌། རྣམ་ཤེས་དང་མི་ལྡན་ཚུལ་ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལས། དེ་ལྟར་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་བར་སྣང་ལ་སྤྱོད་པའི་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པར་སྐུ་དང་གསུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཚེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བས་སྟོང་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དཔྱོད་ལྡན་ཆེན་པོ་ལ་ལ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་

346

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སེམས་སེམས་བྱུང་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་དྲི་བའམ་དོགས་པ་འཆད་པར། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དག་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྲུལ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། ལན་དུ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་སོགས་ན་རེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཉེར་ལེན་མེད་པར་སྔར་མེད་གསར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཉེར་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་ནས་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་སྦྲུལ་པ་ཡང་འདོད་རིགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཀ་སྤྲུལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྤྲུལ་པ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནམ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐུགས་སྤྲུལ་པ་མི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་བཤད་པར། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་ཏེ་འདོད་མོད་ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐུ་དང་གསུང་སྤྲུལ་ཚུལ་ལྷའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་དང༌། བརྗོད་པའི་ངག་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མས་བཤད་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡང་འདི་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་བཞིན་དུ་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དག་ཏུ། དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུལ་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཚེ་རབས་གཞན་དག་ཏུ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བསགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་

347

བཀའ་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

སྨིན་པ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་པདྨོ་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལུང་དྲངས་ཀྱང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཟོད་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཇོ་བོ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་སྤྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ངོ་མཚར་བ་གསུངས་མོད་མང་དོགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཟླ་བའམ་ཉི་མར་དེ་འགྱུར་ཏེ། །བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་སྐྱེ་དགུ་དབང༌། །ཆུ་དང་མེར་ཡང་རབ་འགྱུར་ཏེ། །ས་དང་རླུང་དུའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བརྟན་གཡོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་ཚུལ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་ཏཱ་ལ་སོགས་དུ་མས་བཤད་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་པ་མ་མོ་དང་གཤིན་རྗེ་དང་རིགས་འཛིན་གྱི་ལྷའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་དང༌། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཐོབ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནུས་པས་སྤྲུལ་པ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་བརྒྱད་སོགས་ལྟ་བུ་མང་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཤེས་ལ། རྣམ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་སྤྲུལ་ཚུལ་གསུམ་ཀ་དེས་ལེགས་པར་རྟོགས་སླ། ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་ཀྱང་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་ཅིང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མཐའ་མེད་པར་བཤད་པ་སེམས་ཅན་ལམ་མ་ཞུགས་རང་དགའ་བའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཐའ་འདི་ཙམ་ཞེས་ངོས་བཟུང་མེད་པར་དགོངས་པ་ལགས། འཕགས་ཡུལ་རང་དུའང་འཁོར་མཐའ་མེད་པ་དང་འཁོར་བ་བྲི་གང་མེད་པར་འདོད་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་སོགས་ཀྱིས་དེ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་ད་ལྟ་ཕྱི་མ་འཐད་པར་མཛད་ཅིང་དོན་ལ་གནས། འདིར་ས་

348

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བོན་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པའི་ས་བོན་ཅན་ལ་དུ་མ་དང༌། གཙོ་བོ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་ཚུལ་གཅིག་དང༌། ཡང་བྱ་དང་སྒོ་ངའི་དཔེ་ལྟར་ས་མྱུག་གི་དཔེ་གཅིག་ཀྱང་ཤེས་དགོས། བྲི་གང་མེད་ཚུལ་ནམ་མཁའི་ཤར་ལྟ་བུ་སྐུའི་རྒྱ་དང་ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་འདོད་ལ། བྲི་བར་འདོད་པས། དེ་གཉིས་ཐུག་མེད་མཚུངས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ལ་དེ་འདྲ་མཐའ་ཡས་པས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དང་དྲི་མ་གློ་བུར་བའི་ཚུལ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་དང་ཟླ་བས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དེ་འདྲའི་བསླད་པ་མི་རུང་ཚུལ། འཇུག་པར། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སོགས་ལྟར་བཤད། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང༌། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང༌། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། མདོར་ན་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་ནས་ཟད་ལ་འགག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་རྟོགས་པ་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་འདི། །རྟོགས་ནས་མ་རིག་ལྡོངས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་རྨད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྡན་ཁྱབ་བདག་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་མཉེས་པའི་རོལ་མོར་གྱུར། །མངྒ་ལཾ།

349

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

༄༅། །རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་

རྩོམ་འཕྲོ་བཞུགས་སོ། ། རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

གུ་རུ་ཙ་ཨིཥྚ་དེ་བཱ་ཤྩ་བཱིརཿཌཱ་ཀི་ངྷརྨྨ་པཱ་ལེ་བྷྱཿ ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་བའི་ལམ། །གསང་ལས་ཆེས་གསང་སྔོན་མེད་བདུད་རྩིའི་སྒོ། །འབྱེད་མཛད་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ཞབས་སེན་གྱི། །ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་སྙིང་དབུས་མཛེས་གྱུར་ཅིག །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་དང༌། །སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེ། །སྟོན་ཞིང་སྤྲུལ་བཤད་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་མགོན། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པར་རྒྱལ་བས་འཛུམ་ཟེར་དང༌། །ལྷན་ཅིག་ལུང་བསྟན་ཟླ་མེད་ས་གསུམ་མགོན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་གཙུག་བསྟེན་གུས་ཕྱག་འཚལ། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དེ་ལ་གངས་ཅན་གྱི། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཞུས་ལ། །མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་ཉམས་བཞེས་ཚུལ། །སྩོལ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཉེ་ལམ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག །འབྱེད་ལ་ཆོས་བདག་གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་དང༌། །མྱུར་མཛད་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །སྒྱུ་འཕྲུལ་གར་མཛད་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས་ཤིང༌། །གེགས་མེད་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྩོལ། །
དེ་ལ་འདིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དང༌། བསྟན་

350

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་མཐའ་དག་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང༌། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་ཚོགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བཅུད་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་སྤེལ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རེད་མདའ་པས་ཉམས་ལེན་ཟབ་པ་ཡུལ་ཐུང་ངུ་ལ་བོགས་ཆེ་བ་གཅིག་ཞུས་ལ་སྐུར་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་རང་གིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གདམས་པ་འདི་ལ་ཀླད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོད་བརྗོད་དང༌། ལུས་མདོར་བསྟན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ན་མོ་མཉྫུ་གྷོཥཱ་ཡ། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་གེགས་མེད་ཅིང་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཐེག་པ་གོང་འོག་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་ལ། ན་མོ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། མཉྫུ་འཇམ་པ། གྷོ་ཥཱ་སྒྲའམ་དབྱངས་ཏེ། རིང་ཆ་དང་ཡ་ནི་གསུམ་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ཚིག །འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགོས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དུ་དགེ་བས་ཐོག་མར་དགེ་བ་བར་དུ་དགེ་བ་ཐ་མར་དགེ་བ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །ཞེས་དང༌། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་འགྲེལ་ལས། མིང་བརྗོད་པ་ནི་དོན་ཆེ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་དོན་ཆེ་བའོ། །ཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་གཙང་བར་བྱེད་པས་ན་དག་པར་བྱེད་པའོ། །སྡིག་པ་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད་པས་སྡིག་སེལ་བ་སྟེ་ཞེས་དང༌། སྨྲྀ་ཏིའི་འགྲེལ་བ་ལས་འཇམ་དཔལ་ཀྲྀ་ཡ་དཔའ་བོ་གྲུབ་པ་ནས། སངས་རྒྱས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པའམ་དེ་ལ་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཕྱག་འཚལ་བ་པས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་ལན་གཅིག་བཙལ་ན་དེ་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལུས་མདོར་བསྟན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི། མི་སློབ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་

351

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

པོའི། །གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་ཐོབ་འདོད་ན། །བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ལམ་གྱི་སྲོག །གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་སོ་སོའི་གནད་རྣམས་ཀྱིས། །སྐལ་བཟང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་དུ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ། །རྒྱུད་དང་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་མན་ངག་བཞིན། །ལེགས་པར་འཆད་དོ་སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག །མྱུར་དུ་ཐོབ་འདོད་དེ་དག་གུས་པས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལམ་ལ་བསླབ་པ་མཐར་ཐུག་པས་ད་སློབ་མི་དགོས་པས་ན་མི་སློབ་པ། ཟུང་འཇུག་ལ་རིམ་ལྔར་ཉེར་ལྔ་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་པོ་ཡ་བྲལ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐུ་ཐུགས་དངོས་པོ་ཟུང་དུ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པས་ན་ཟུང་འཇུག་སྟེ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐད་དོད་ཡུ་ག་ན་དྭིའི་ཡུ་ག་ཟུང་དང༌། ན་དྭི་གཉིས་མིན་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པའོ། །བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ་དེ་རང་གིས་བདག་གིར་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པའི་སྟེང་ནས་མཐར་ཐུག་གི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལམ་དེ་སྟོན་མཁན་བླ་མ་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་རྣམ་དག་དང༌། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་བསླབ་གསུམ་ལྡན་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཆར་མཁས་ཤིང་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ། རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གཞན་ལ་བརྩེ་བས་འདོམས་པ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དང༌། ཡི་དམ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ། ཆོས་སྐྱོང་མགོན་ཆོས་རྣམ་སྲས་གསུམ་དང༌། ལམ་གྱི་སྲོག་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གསུམ། ལམ་གྱི་གོ་རིམ་སོ་སོའི་གནད་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་བཟང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་བདེ་གསང་འཇིགས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་གི་མན་ངག་བཞིན་ལེགས་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཚེ་འདིའམ་བར་དོ་ཚུན་དུ་མྱུར་དུ་ཐོབ་འདོད་དེ་དག་གུས་པ་སྟེ། དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པའོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་

352

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ། དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་སྔགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་སྨད་པ་དང༌། ཆེས་མྱུར་བར་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་མཐུན་ཆོས་སྐྱོང་དགོས་ཚུལ། དེ་སྟོན་པའི་བླ་མ་དང་གྲོགས་དགོས་ཚུལ། ལམ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང༌། མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་བྱེད་པའི་གདམས་པ་དང༌། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་སྒོམ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ལམ་མྱུར་ཚུལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མྱུར་བུལ་དང༌། སྔགས་ལམ་གྱི་མྱུར་བུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་དུ་ནས། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བསགས་དགོས། ཞེས་གསུངས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྟེ། དེའི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་རིག་འཛིན་གྱི་མྱུར་ལམ་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ་སྟེ། གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། དོན་ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་རེ་འགའ་ཞིག །འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ན་མི་འབྱུང་ངོ༌། །གསང་སྔགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འབྱུང་བ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་དཀོན་པ་སྟེ། །ཞེས་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྐལ་བཟང་རྡོ་རྗེའི་ལམ་རིམ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །སྙིགས་མ་ལྔ་ཡི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཐེག་ཆེན་སྐལ་ལྡན་ངོ་མཚར་ཆེ། །དེ་བས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད། །ཅེས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྔོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་ལྷུང་བ་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རིགས་དྲུག་རེ་རེས་མ་བྱས་པའང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཟིན་པས་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་ཡང་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བས་འཁོར་བ་སྟེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་བཅིངས་པའི་འཁོར་བ་པ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཁྱམས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་

353

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

གླུ་ལས། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ། །ཞེས་དང༌། ཚེ་རབས་ཚེ་རབས་གྲངས་མེད་དེ་དང་དེར། །སྐྱེ་དང་རྒ་དང་ན་དང་འཆི་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གདུངས། །འཁྲུལ་ནས་འཁོར་འགྱུར་འཁྲུལ་ཞིང་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། བརྒྱ་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ངེས་པ་དྲུག་སོགས་དང༌། ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དམྱལ་བར་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་དང་དུད་འགྲོ་གླེན་ལྐུག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྣམ་པ་ཚེར་མའམ་ཟུག་རྔུ་ལྟར་རྩུབ་པ། དེ་ཡང་དུས་ཐུང་ངུ་མིན་པ་འཁོར་བའི་སྔོན་མཐའ་འམ་ཐོག་མའི་མཐའ་མཚམས་འདི་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་སྔར་འཁོར་ཚུལ་དྲན་ལ་ཡིད་དུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱོ་བར་བྱ། ད་དུང་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་འདི་དག་གིས་འཁོར་བ་དེ་དག་ལས་འདི་ཙམ་ནས་ཐར་པའི་གཏིང་མཐའ་མ་མཐོང་ཞིང༌། ལམ་གྱི་སྲོག་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་ཐོབ་ན་མངོན་མཐོ་ལན་རེ་ཐོབ་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གང་དུའང་མི་ཕྱིན་པའམ་མི་འགྲོ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོང་སྟེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་ལྟུང༌། །ཞེས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྲིད་པར་ཁྱོད་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །གཞན་གྱིས་དབང་དང་འཇིགས་མེད་པར། །བློ་དང་ལྡན་པར་སུ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་མ་ཆོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་ད་དུང་སེམས་ཅན་འདི་དག་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམས་ཏེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་སྐྱེ་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་དགོས་པས་འདི་དག་ལ་སྙིང་རྗེས་མ་བཟོད་ནས་འཁོར་བ་རགས་པ་

354

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སོ་སྐྱེའི་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ། ཕྲ་བ་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལྷག་བཅས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འོག་མའི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་བླངས་པའི་ལུས་ལྟ་བུ། འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཉན་རང་ལྷག་མེད་པ་དང་དག་སའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁོར་བ་དེ་གསུམ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ནུས་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ལའང་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སོགས་ལ་གར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང༌། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་དང་སྐྱོབ་པ་མ་མཆིས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱབས་མི་ཟད་པ་དང་སྐྱབས་རྟག་པ་དང་སྐྱབས་བརྟན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱབས་འདི་གཉིས་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱབས་ཞེས་བགྱི་བ་སྟེ་སྐྱབས་ཀྱི་རབ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང༌། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པའི་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་འདི་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། གསང་སྔགས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པོ་ཞེས། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་གསུངས་པས་ན། །ཞེས་དང༌། སྐལ་བཟང་རྡོ་རྗེའི་ལམ་རིམ་ལས། །དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་སོགས་ཐེག་པ་དང༌། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་སོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཟབ་ལམ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མྱུར་ཁྱད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལྔ་དང༌། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ནས་བཅུ་

355

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ས་བཅུ་དང༌། དེ་དག་གི་གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་སོགས་རྒྱས་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་ལན་གྲངས་མང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །ཞེས་དང༌། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་ཟད་ཡེ་ཤེས། །ས་བདུན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན། །དེ་བཞིན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། །ས་བཅུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་དང༌། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དང༌། ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཟོད་པས་གཞོམ་མིན་སྒོམ་ཁོ་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་མོད་ཀྱང་ལམ་དེ་ཧ་ཅང་མྱུར་ལམ་མིན་ཏེ། ལམ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང༌། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བདུན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲངས་མེད་བདུན་དང༌། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་སྡེ་བ་ཐ་དད་བཀླག་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་གྲངས་མེད་བཅུར་འདོད་པ་དང༌། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། གྲངས་མེད་གསུམ་ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། །སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཚར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་གྲངས་མེད་གསུམ་ནི་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ཤིང༌། ཧ་ཅང་མྱུར་བ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གསང་སྔགས་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ལམ་ཐུན་མོང་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཅིག་བསྐྱེད་ནས་ངེས་པར་ཁོ་ནར། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས། །ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ན་མི་འབྱུང་ངོ༌། །གསང་སྔགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འབྱུང་བ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་དཀོན་པ་སྟེ། །ཞེས་དང༌། མདོ་

356

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཀུན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བར་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། ཞེས་དང༌། པད་དཀར་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་སྲིད། མི་མཐོང་བ་སྲིད། དཔེར་ན་ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་དང་ལྡན་ཞིང་གསལ་ཏེ། འོད་བཟང་ལ་དྲིས་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མེ་ཏོག་དེས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པར་བྱེད། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ནད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད། དྲི་ངན་པ་ཡང་སེལ་ཞིང་སྣང་བར་ཡང་བྱེད། དྲི་ཞིམ་པོ་ཡང་འབྱིན་པར་བྱེད། ཁམས་བཞི་དྭངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མེ་ཏོག་དེ་མི་འབྱུང་ན། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་མེ་ཏོག་འབྱུང་བར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞེས་དང༌། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་བྱེད་པ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དག་ནི་བརྒྱ་ལམ་བརྒྱ་ལམ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཟླ་བའི་སྙིང་པོའི་ལེའུ་ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གང་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང༌། །བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དོན་ཡོད་པ། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྟེ་གོ་རིམ་ངེ་པ་དང༌། ཆ་ཚང་བ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ཤིང་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། ངེས་

357

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

པ་ཁོ་ནར་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གདུལ་བྱའི་འཇུག་ངོགས་སམ་འཇུག་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པར་མ་ཟད། ཐེག་ཆེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། བླ་མེད་ལྟར་ན་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་བསྐལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་གྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བཟླས་བརྗོད་དང༌། དམ་ཚིག་བཟུང་བས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་མཐའ་ཡས་པས་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྔགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་མྱུར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཟུང་བས་བྱིན་རླབས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཞིང་དག་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྱེད་པས། དམིགས་པ་དང་གྲོགས་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབུ་མ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཤད་ཅིང་ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་བྱ་སྤྱོད་ཡན་ཆད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་དེ། སྔགས་རིམ་ལས། ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ལ་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྔགས་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །
གསང་ཞིང་སྦས་ན་འགྲུབ་ཅིང་ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དྲན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གསང་སྔགས་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་ཐབས་སྣང་ངོའི་ལྷ་སྐུ་དང་འཛིན་སྟངས་བདེན་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་རྡོ་རྗེ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བར་དུ་བགྲོད་པས་ན་གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། ལམ་འདིས་ནི་ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གམ་བདུན་ནམ་གསུམ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དམ་ཚིག་ལྔ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་མེད་གྱུར་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་

358

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་དང༌། བི་བྷུ་ཏིས་ཀྱང་འོད་ཕྲེང་ལས། མ་བསྒོམ་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་དང༌། མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་དང༌། གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྒྱུད་དང་ལྡན་ཡང་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ལྟར། །མ་ཚང་བ་ནི་ཚེ་གསུམ་གྱིས། །སྟོང་ཉིད་ལེགས་མཐོང་དུས་མེད་གྲོལ། །ཞེས་དང༌། གསང་བའི་མཛོད་ལས། ཡང་དག་དབང་བསྐུར་སྦྱིན་ལྡན་ན། །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐུར་འགྱུར། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྒོམ་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་འཐོབ། །ཅེས་དང༌། རྩེ་མོ་ལས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྡོ་རྗེ་ཉིད་ནི་མངོན་བརྩོན་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་མཐར་ཕྱིན་པ། །ཞི་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་འཐོབ་ཅིང༌། །རྡོ་རྗེ་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གཞན་ཡང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་གསུངས། འབྲིང་བར་ངོར་སངས་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། །གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྟོགས། །དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་ལྡན་པའི། །ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས། །འགྲུབ་ཚེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །དེའི་གོང་མ་དབང་རྣོན་ནི། ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་དེ། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལས། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང༌། མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་ལས། གཞན་ལས་སངས་རྒྱས་ཚེ་གཅིག་གིས་འཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་དང༌། དུས་འཁོར་ལས། གདོལ་བ་སྨིག་མ་མཁན་ལ་སོགས། །མཚམས་མེད་ལྔ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས། །སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྗེས་སྤྱད་ན། །སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། རྩེ་མོ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང༌། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཚེ་འདིར་དཀའ་

359

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

བ་ལེགས་སྤྱད་ཅིང༌། །ལས་ལྡན་ཚེ་ནི་འདི་ལ་ཡང༌། །འབད་པ་མེད་པར་སྔགས་འབྲས་འགྲུབ། །སྐྱེ་བ་འདི་ལའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གམ། བདུན་ནམ། བར་དོའམ་ཚེ་གཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་རྒྱུད་དུས་འཁོར་དང༌། གསང་འདུས་དང༌། རྩེ་མོ་དང༌། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་དང༌། རྒྱ་གཞུང་མཐའ་གཉིས་སེལ་བ་དང༌། གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང༌། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་རྩ་འགྲེལ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་སྣང་བ་སོགས་ལས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ་གསང་སྔགས་ལམ་རིམ་ལྟར་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། ད་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་སྔགས་ལ་མི་མོས་མི་འཇུག་པ་བླུན་པོ་ངན་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། །ཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང༌། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྔགས་ལམ་ལ་ལམ་རང་དགའ་བར་མཐོང་བ་ནི་སྐལ་དམན་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག །ཅེས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐལ་ཆད་ཅན་ནོའི་བར་བྱུང༌། དོན་ནི། ཟབ་མོ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྔགས་ནས་མཆོག་ཡིན་ཚུལ་ཐོས་ཤིང་རགས་པ་ཤེས་ཀྱང༌། སྔགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པས་ཟབ་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་རང་དགའ་བར་མཐོང་ནས་རིང་པོར་བསྐལ་པ་དུ་མར་བགྲོད་དགོས་པའི་ལམ་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འཇུག་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་པ་མྱུར་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་དང་བྲལ་བས་སྔགས་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདི་འདྲའི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐལ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐལ་ལྡན་ནི་ཚེ་སྔོན་

360

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མར་དེ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་འདུན་ཡིད་བྱེད་གསུམ་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། དམན་པའི་གཞུང་དང་མཆོག་ཏུ་རྙེད་དཀའི་ལམ། །འཆད་དང་འདོམས་པ་བཟློག་སྟེ་དོན་གཉེར་བ། །སྐལ་བ་མེད་པའམ་ཤིན་ཏུ་བླུན་པའམ། །སྣང་ཤས་གདོན་ཆེན་སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཚེ་འདིའམ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་བདུན་ཙམ་གྱིས། །སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ལམ་བཟང་ཐོས་ནས་ཀྱང༌། །སངས་རྒྱས་མི་འདོད་སྨྲ་བ་ངོ་ཚ་ནས། །དེ་ལའང་འདི་ཉིད་དགོས་པའི་ཟོལ་སྦྱོར་གྱིས། །སྒྲོས་ངན་ཚིག་གསུམ་ཤགས་སྦྱོང་ཅུང་ཟད་ཅིག །ཤེས་ནས་ལོང་བས་ལོང་བ་འཁྲིད་པའམ། །ཟས་ནོར་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཕྱི་མ་བློས་གཏོང་བ། །འདི་དག་མི་ཡི་གཟུགས་བརྙན་དུད་འགྲོའི་ཕུལ། །ཞེས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང༌། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང༌། །ཤིན་ཏུ་ཕྲད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱེ་མའོ་མཚར། །ཞེས་དང༌། སམྦུཊ་ལས། མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། །ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། །གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད། །ཡང་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའམ། །འདིར་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །གཞན་ཡང་ཡིད་ལ་འདོད་པ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་འདོར་བ་ཀྱེ་མ་མཚར། ཞེས་གཏིང་ནས་ངེས་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་ཞུགས། །
བཞི་པ་མདོ་སྔགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་གི་ནས། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་ཙམ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་ཞུགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཚང་ལ་རྫོགས་པ་མྱུར་ཁྱད་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་

361

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

ཆོག་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྔོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་མི་རྟག་པ་བསམ་ནས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་བཟློག །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསླུ་ཚུལ་དང་སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་རྣམས་བསམ་ནས་ཚེ་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་བཟློག །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་བཟློག་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་དགོས་ཏེ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྣང་ཤས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ནའང་དེ་དཀོན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེས་སྣང་ཤས་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་ཁེགས་པས་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཚོར་བཞིན་དུ་སོག །ཅེས་པ་ནས། དེས་ན་སྣང་ཤས་འདི་ལ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནག་པོ་རིག་སླ་ཡང༌། གཞན་གཉིས་པོ་འཁྲུལ་ས་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག་པས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དགེ་བཤེས་ཐར་རྒྱན་ལ་གདམས་པ་ལས། འུ་བུ་ཅག་གིས་རྙེད་དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ཡང་མྱུར་དུ་ནི་འཆི་ནམ་འཆི་ནི་ཆ་མེད། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དཀར་པོའི་ལས་བསགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཀྱིས་རང་དབང་ཕྲོགས་ནས་གང་བྱས་ཆོས་སུ་མ་སོང་པ་གཅིག་ལས་མ་འདས་ཞེས་དང༌། མཁས་གྲུབ་རྗེས་དགེ་བཤེས་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་ལ་གདམས་པ་ལས། མདོར་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ལོ་གཅིག་གཉིས་མ་ཤི་ན་དེ་ཙམ་གྱི་བར་ལ་རྐང་ཚུགས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་འདིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཐུན་བཞིར་དཔྱད་སྒོམ་དང༌།

362

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བདེ་གསང་གི་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཚོགས་བསགས་ཤིང་སྨོན་ལམ་རྣམ་དག་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུན་མ་རྐང་ཚུགས་ངེས་ཡོངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་ཀ་རའི་སྔགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་རབ་མང་བས། །བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ས་རྣམས་དང༌། །འོག་མིན་ལ་སོགས་ཞིང་དག་པར། །བསྒོམ་དང་བཟླས་དང་མཆོད་སོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་འདི་འམ་གཞན་དག་ལ། །སྔགས་པ་མྱུར་དུ་འཇུག་འགྱུར་བའི། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ནི་གང་དང་གང༌། །ཞེས་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཞེས་དང༌། རྒྱུད་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་རིགས་གཙོ་བོ་གསུམ་ཐོག་པ། སྔོན་ཤིན་ཏུ་ལས་ལེགས་པར་སྐྱེད་ཅིང་བྱས་པས་འཕངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། མཁས་གྲུབ་རྗེས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཐར་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་ལས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བློ་ལ་བཤར་བསྒོམ་བྱས་ནས་འདུན་པ་སྦྱངས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སླད་དུ་བསགས་སྦྱངས་ལ་འབད་ན་ཞག་རེ་བཞིན་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བག་ཆགས་འཇོག །བག་ཆགས་མ་འོངས་པ་ན་མྱུར་དུ་སད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླངས་ཏེ། ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཁོར་བར་འབྲོས་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་དང༌། རྣམ་པར་དག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ངེས་འབྱུང་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་དགོས། དེ་གཉིས་ཀས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡིད་བསྐུལ་ཡང་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་མེད་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་གཅོད་པ་ལྟ་ཅི་སྦྱོར་ལམ་

363

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

ཙམ་ཡང་འཐོབ་མི་ནུས་པས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང༌། གསུམ་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་དགོས། དེ་གསུམ་ནི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པའི་ལམ་དང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཞི་སྒོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་དབང་ཚ་ཁོ་བ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་མཚོ་ཡི། །བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །སྲིད་ལ་བརྐམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་ནས་འཆིང་ཕྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཙལ། །ཞེས་དང༌། ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཟིན་པ་མེད་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་རུ་མི་འགྱུར་བས། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །ཅེས་དང༌། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང༌། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་པར་མི་ནུས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་དང༌། ལམ་གྱི་གནད་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་དེ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེས་ཟིན་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཁས་དབང་ཐར་རྒྱན་ལ་གདམས་པ་ལས། ཕུང་པོ་འདི་ལ་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་ལྟར་མཐོང་ནས། ལྷའི་ལུས་ལ་ཡང་འདོད་པ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་བློ་གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལས་པ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན། ངེས་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་དོན་མེད་ཅིང༌། བློ་དེ་འདྲ་གཅིག་མ་སྐྱེས་པར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚིག་ཙམ་ཡིན། ཞེས་དང༌། གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོར་འཇོག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱོང་བ་རྣལ་མ་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་དོན་མེད་ཅིང་ཆོས་གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པས། ཞེས་དང༌། དེ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་

364

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བཙལ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་ལུང་བསྟན་པའི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང༌། དེའི་སྲས་འཕགས་པ་ལྷ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང༌། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་སྟེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ལས་གདགས་གཞིའམ་རང་ངོས་ནས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དོན་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་ཅིང་ཐར་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་བསྟན་ན་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གཅིག་གིས་ཆོས་འདི་འདི་ལྟར་རམ། འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འདིའི་སྲིད་པ་དེངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང༌། བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། །ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །འཐོབ་འགྱུར་ངེས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དབུ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང༌། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང༌། །ཞེས་དང༌། མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེའུ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་

365

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱད་པ་པས་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་འདི་བསོད་ནམས་དེ་ལས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་ན། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་སོགས་དྲངས་སོ། །ཡང་མདོ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་ནི་ལྟུང་བ་དང༌། འགྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་མཛོད་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པ་དེའི་སྲོག་བཅད་ན། དེ་སྲོག་གཅོད་པའི་ནང་ན་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་མངོན་པར་དག་པར་མངོན་པར་དད་པ་དང༌། མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་མི་དགེ་བཅུ་ཆེ་བ་ཀུན་བྱས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་ན་ལས་དེ་རྣམ་པར་མི་སྨིན་པར་སྟོང་ཐུན་ལྟར་གསུངས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ཅིག་ཤེས་བྱས་ནས། །དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན། །སྡིག་དག་ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། །ཆོས་བདག་མེད་པར་རབ་བསྒོམས་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད། །ཅེས་སོགས་ཁོ་ན་མང༌། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཞིང༌། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མ་ཟླ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཟབ་དོན་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །ཞེས་ཡོད་མཐའ་མེད་མཐའ་གཉིས་བསལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ལུང་བསྟན། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་

366

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ཀླུ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང༌། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་འཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཚོ། །རིག་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་འགྲུབ། །བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་རིག །གང་ཚེ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ནི། བདེན་པར་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་ལུང་བསྟན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
སྨྲས་པ།

ཟབ་མོའི་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་སྔགས་ཀྱི་ལམ། །ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་སྟེར་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །དེ་ཡི་ནང་ནས་སྙིགས་མའི་ཚེ་གཅིག་ལ། །མཆོག་ཐོབ་བླ་མེད་མྱུར་ལམ་ཨེ་མ་རྨད། །དེ་ལས་ཆེས་མྱུར་རྨད་བྱུང་སྔོན་མེད་ལམ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཞལ་བསྟན་ཏེ། །གདམས་པ་བདུད་རྩི་གསང་འཇིགས་བདེ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ལེན་རྙེད་འདི་རྨི་ལམ་མིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།
གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེས་མི་ཆོག་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྐལ་པ་འདའ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་མྱུར་ཁྱད་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་བཞུགས་པའི་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ནས་མཐར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསང་སྔགས་ལམ་རིམ་ལས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདའ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འཚང་རྒྱ་བའི་མྱུར་ཁྱད་ནི། བླ་མེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་

367

རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྩོམ་འཕྲོ།

པས་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང༌། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་རུ་འབྱུང༌། །ས་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག །གང་ཕྱིར་གསང་བ་མཐོང་བ་ཐོབ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བརྩོན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་དང༌། མི་གཡོ་བ་རྟུལ་ཕོད་པའི་རྟོག་པ་ལས། རིག་པ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་མཁའ་ལྡིང་ཡིན། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡོན་ཏན་བརྙེས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་རུ་འཚོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་འབྱུང༌། ཞེས་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། དེས་དེ་རྣམས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཚེ་རིང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དག་གིས་རྩེ་དགའ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང༌། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་གསང་སྔགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོ་ག་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་དུ་མར་རྩོལ་ཞིང་འབད་དེ་བྱ་དཀའ་བ་བརྩམ་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འཇུག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། སྔགས་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྔགས་ཀྱི་མྱུར་ཁྱད་ཐམས་ཅད་རྩོད་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའམ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་མྱུར་ལམ་སྟོན་ནུས་པའི་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གསུམ་ཡང་ལམ་གྱི་སྲོག་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ལམ་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང༌། འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྐྱོང་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོའི་དྲིས་ལན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པ་

368

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལས། ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་རེ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་བཞག་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལགས་ཤིང༌། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དུ་མས་ཕྱག་བཞེས་སུ་གདའ་བ་ལ། ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་འདྲ་ལགས། ཞེས་དང༌། སྔགས་རིམ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་མྱུར་ཁྱད་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཟླས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། ད་དུང་ཕྱི་མོ་དག་པ་དང་གཏུགས་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་པར་ཞུ། །

369

དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

༄༅། །དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།
ན་མཿསྭར་སྭསྟྱཻ། ཟླ་རྒྱས་ཞལ་ལ་སྤྱན་རས་ཨུཏྤལ་འདག །གཡོ་ལྡན་བུང་བ་མཐོན་མཐིང་ཟུང་གིས་སྤ། །བིམྦའི་མཆུ་སྒྲོས་མུ་ཏིག་ཚེམ་ཕྲེང་དངར། །ལེགས་བཤད་པི་ཝང་གླུར་ལོངས་ཚངས་སྲས་མ། །མང་ཐོས་ནགས་ཚལ་ཀློང་ནས་འཇིགས་མེད་ཀྱི། །དྲེག་པའི་ང་རོ་ཆེ་ཆེར་འབྱིན་པ་འདི། །འགྲན་ཟླར་མ་ཡིན་བློ་ལྡན་རི་དྭགས་རྣམས། །མ་འཇིགས་བག་ཕོབ་རྣ་བ་གཏོད་ལ་ཉོན། །མ་བསླབ་ཆོས་བཞིན་བྱེད་ན་ངོ་གནོང་ཞིང༌། །ཟས་གོས་བླུན་པོ་མཐོང་ཚེ་འཛུམ་རྒྱས་པའི། །བ་ལང་མི་ཡི་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་རྣམས། །ནགས་ཀྱི་མི་དང་ཆུ་ཡི་མི་བཞིན་

བླུན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་ངུར་སྨྲིག་གར་བསྒྱུར་བ། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བྱོན། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལས་བརྒལ་བས། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་ཏེ་བཞད་པའི་སྒྲས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཁམས་སུ་སྙན་པ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་གཉིས་པ་ཁྱོད་ལས་སུ། །རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་ཟབ་རྒྱས་མ་དྲོས་མཚོ། །ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གྱི་དག་བྱེད་ཆུ་ཀླུང་ཆེ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འདྲེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །གདུལ་བྱའི་ས་གཞིར་བབས་པའི་དཀའ་གནས་འགའ། །སོམ་ཉིའི་དྲ་བར་ཆུད་པའི་རི་སྐྱེས་བཞིན། །མཐའ་གཉིས་འཚོ་འཆིའི་ཁྱོགས་ལ་འཕྱན་པའི་འདུད། །བརྩེ་ཆེན་དྲང་སྲོང་སྨོན་པའི་བདེན་ཚིག་བཞིན། །མྱུར་དུ་ཐར་པའི་བཀའ་ལུང་ཞུ་རྒྱུ་ལ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོབ་བྱར་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ྋསེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྟེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཅན་འདིའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཅུང་མིན། ཁྱད་གཞི་བཟུང་

370

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ནས། དེའི་སྟེང་དུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་སྒྲུབ་དགོས་༸དགོས་ལ། ༸ཆོས་ཅན་ཡང་དུ་མ་དགོས། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ལ་ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་གཞུང་མང་པོར་གསུངས་ན་དབང་རྣོན་གྱིས་དཀོན་ྋཡིད་དཔྱོད་དང་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་ཡོད། མཆོག་གསུམ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་དེ་གསུམ་སྐྱབས་སུ་དམ་མི་འཆའ། དབང་རྣོན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་ལ་དེ་གསུམ་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་དགོས་ཀྱང་ཐོག་མའི་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དང༌། དེ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་དུས་སུ་ངེས་མི་དགོས་ཤིང༌། སྔ་མ་ཆོས་ཅན་དེ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དང༌། ཕྱི་མ་སེམས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འབྱུང་རུང་དུ་དཔྱོད་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་༸ཐོག་མར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་བྱེད་འདྲ་བ་དང༌། སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པས་ཕྱི་རྒོལ་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚེ་རྩོད་གྲྭ་དེར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་༸འདྲ་ཙམ་ག་ལ་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བས། ཕྱི་རོལ་པ་དེས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་གོང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་ཞིག་ཀྱང་དཀའ་བས་བདག་མེད་རྟོགས་རྗེས་སུ་གསར་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ་ན་འདི་ལ་ལན་༸འདི་སྐོར་ཚད་མ་རྒྱན་དང་མཁས་གྲུབ་ཊིཀྵ་ཆེན་གསལ། ཇི་ལྟར་འདེབས་ལགས། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་༸ཤིན་ཏུ་ཡོད། འདོད་དགོས། དགོས་ཚེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་༸ ཐར་བློ་སྐྱེས་པ་ཀུན་ལ་ཐར་བློ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡང་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན། དབང་རྟུལ་དད་པས་འཇུག་པས་སོ། པར་ཐར་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཐར་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་༸དེ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང༌། མེད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་༸ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སེམས་ཙམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་གླིང་པ་དང་ཤནྟི་པ་ལྟ་བུ་མང༌། སེམས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མེད་དགོས་པས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ། དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ལགས། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་

371

དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

སྐབས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ། རྒྱུ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྦྱོར་བཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ལ་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་༸ཤིན་ཏུ་ཡིན། པར་འདྲ་ལ། སེལ་འཇུག་གི་དོན། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་དང་བཟུང་བའི་ཚེ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་བརྗོད་ཅིང་མ་བཟུང་བས་ཁྱབ་པ་ལ་བྱས་ན། དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ། སྙིང་རྗེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲེན་པ་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ༸དེ་དག་ཕྱོགས་མི་གཅིག།དེ་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིས། །ཤེས་པ་རྣམས་གཅིག་ལྷག་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས། དྲན་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། བུམ་པ་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས། ༸འདི་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་དེའི་དངོས་ཡུལ་དུའང་གསུངས་པ་དང༌། མཁས་བླུན་གྱི་ཚིག་༸འདི་གཉིས་ཚིག་ཟིན་བརྗོད་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་མཁན་གྱི་བསམ་པས་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན། ལ་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང༌། སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང༌། ཐུབ་པའི་གསུང་གཅིག་གིས་དོན་མང་པོ་སྟོན་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཚན་ཅི་རིགས་སེལ་འཇུག་ཏུ་བཤད་པས། བཀའ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་འཇུག་ཏུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་སྔ་ཕྱིའི་འགལ་སྤོངས་དང་སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་དོན་༸སེལ་བ་ནི་གཞན་གཅིག་བཀག་པས་འཇུག །སྒྲུབ་འཇུག་ནི་གཞན་མི་འགོག་པར་རང་ཡུལ་སྒྲུབ་ཙམ་མོ།ཇི་ལྟར་ལགས། འགྲེལ་པར་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་དང༌། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འཆད་སྐབས་༸བདག་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་༸བདེན་མེད་མི་མཚུངས། དུ་གསུངས་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རེ་འཇོག་དགོས་༸འགྲེལ་པའི་ལུགས་ལ་འཇོག་པ་འདྲ་ནའང་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་མིན་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར༌མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང༌། རྒྱལ་སྲས་མ་སོགས་ལས་གསུངས་པས་ན། ཕྱིའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མེད་

372

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

༸འདི་མིན་པར་འདོད་དགོས་པ་འདྲ་བས། ཡིག་ཆར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་བཅུ་དྲུག་བཤད་༸སེམས་ཙམ་པའི་ཡིན་པ་དང་འགལ་དོགས་པ་དང༌། ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་༸དབང་བསྒྱུར་མཁན་གྱི་བདག་དང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ཐ་དད་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་དང༌། གོང་མར་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་ལ་གྱིས། ཡང་སྟོང་མཁན་གྱི་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཁོ་ནར་བྱས་ནས། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རིམ་བཞིན་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་ཚུལ་ཐག་པ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་༸འདི་མིན་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་བཤད། དགེ་སློང་གིས་སྟོང་ཚུལ་དང་འདྲ་༸འདི་ཐ་ཆད་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེའི་ལུགས། པར་གསུངས་སམ་སྙམ་པས་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་དགག་བྱའི་བདག་དང་བདག་མེད་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་༸བཤད་ཟིན་པས་གཅིག་དོགས་མེད། བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དོགས་པས་ཇི་ལྟར་ལགས། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་ཕུང་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་གསུངས་ན། གོང་གི་དོགས་འགལ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡོད་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནས་དེའི་སྟེང་གི་ཅི་ཞིག་དངོས་སུ་རྟོགས་༸མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་སྙམ་དུ་དོགས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ནང་གི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནའང་ནང་གི་འདུས་བྱས་ལ་བར་ཆད་མེད་༸མི་རྟག་པ་རྟོགས་བྱེད། ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པས་ཇི་ལྟར་ལགས། འོད་སྲུང་གི་ལེའུར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད༌། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་སོགས་༸ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དང༌། དང་ལངས་གཤེགས་ལས། ༸སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་དོན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མེད། ཅེས་སོགས་དང༌། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་༸འདི་ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ལྟ་བུ། ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་ཚུལ་དང༌། གཞན་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་༸འདི་དག་ནོར་འདུག།སྟོང་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་དང༌། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་འཆད་སྐབས་སུ་

373

དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

འཇུག་འགྲེལ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། གསེར་ཕྲེང་རྣམས་ལས། མིག་མིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་ཚུལ་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་༸དེ་ཡིན་མོད། དེ་རང་སྟོང་གི་ཚུལ་དང༌། མིག་གིས་སྟོང་ཚུལ་༸དེ་ལ་ཅི་དྲིས། དང་དེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་དོན་སྨྲ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང༌། རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ལས་མི་འདའ་ལ་ཞེས་དང༌། སེམས་ཙམ་ལུགས་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྟོང་དུ་འཆད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ནི་སྒྲའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་དང༌། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་འཆད་སྐབས་གསེར་ཕྲེང་ལས། གཞན་༸འདི་དག་མ་གོ་འདུག་དུ་ན་འདི་རང་སྟོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། སྟོང་ཐུན་ལས། བུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་༸བོད་ཀྱིས་རང་སྟོང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཀག་བུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་དུ་འདོད་པ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དངོས་༸འདིས་སྟོང་ཚུལ་འཁྲུལ་འདུག །མེད་དེས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་གསུངས་པས་ན་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་ལ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གཉིས་༸ཐ་སྙད་འདི་ལོག་པ་ཡིན། ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་༸སྟོང་ཐུན་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ། གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་འདྲ་བས། ཇོ་ནང་སོགས་༸ཐ་སྙད་འདི་ཇོ་ནང་འདིས་བྱས་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་འདི་མོད་ཀྱི་གཞན་སྟོང་དང་གར་གཅིག །རྒྱ་མཚོའི་ཕར་ཀ་ཚུར་ཀ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་འདོད་ཚུལ་དོན་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་དུ་དོགས་པས་ཇི་ལྟར་ལགས། རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལས། རིགས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དེ་དག་གི་འཕགས་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། དེ་གསུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་སྒོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཇོག་པར་གསུངས་ནས། འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་༸དེ་ཡིན། རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་དང༌། ཡང་ཐེག་ཆེན་༸དེ་གཉིས་མི་

374

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཅིག་འདི་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ། སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་ལས་དམིགས་པ་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང༌། དུས་གསུམ་བདག་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་ནས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོད་པས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ངེས་དོན་ཕྱི་མ་དྲང་དོན་དུ་མཛད་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་སོ་སོའི་སེམས་བདེན་སྟོང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་༸འཕགས་སེང་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཉན་རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་འཕགས་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། དེ་དག་གི་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་ཚང་བས། དེ་དག་གི་སེམས་༸འཕགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཚེ་ཆོག་ བདེན་སྟོང་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པས་ལུགས་དེ་བློ་ངོར་ཅུང་ཞིག་མ་བདེ་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་སོང་༸འདི་བློ་བཟོ་ཙམ་མོ།། བའི་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་༸ཐེག་དམན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པས་གཞན་སྒྲོ་མ་འདོགས། སུ་གསུངས་པར་འདྲ་ཞིང༌། ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་ནའང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་འདྲ་བསམ་པས། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང༌། འགྲེལ་བྱེད་སོ་སོས་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ལན་སོང་ཟིན། པར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་

375

དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

དག་གིས་སེམས་བདེན་སྟོང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱོགས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞེ་ན་སྙིང་པོ་རྒྱན་དང་འགལ་༸ཆུ་དང་མེ་གཉིས་མི་འགལ་དུས་དེ་གཉིས་མི་འགལ། དོགས་པས། མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལགས་དང༌། དེ་ལྟར་མི་འགྲེལ་ན་དེ་གསུམ་གྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་དག་སོ་སོའི་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལས་འདས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ ༸དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་ལ་མཐར་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལས་ཀྱང་ཕྲ་བའི་བློར་༸དེ་ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་ཀྱང་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདོད། གོང་དུའང་དེ་སྟེང་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ཀྱང་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་དགོས་པས། མངོན་པ་ནས་སྲིད་རྩེ་ལས་ཕྲ་བའི་སེམས་༸མངོན་པར་ཡང་འདོད་སེམས་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཕྲ་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ཡར་སོང་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ། འདོད་སེམས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཤེས་ཤིང༌། འདོད་སེམས་སུ་འདོད་ལུགས་གཉིས་ཡོད། འདོད་སེམས་དང་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པ་མི་འགལ་ཏེ་འདོད་

པའི་འཆི་སེམས་ཕྲ་མོ་བཞིན་ནོ། མ་གསུངས་ཀྱང༌། ལུགས་འདིར་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་སེམས་ཞིག་འདོད་དགོས་སམ་སྙམ་པ་དང༌། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་རེ་རེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྙོམས་རེ་ཡོད་ན་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་སྐབས་སུ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པ་དང་འགལ་དོགས་པ་དང༌། འགལ་དགོས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཐད་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ལགས། མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པོ་གང་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་སྤངས་པར་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་འགྲོ་ལམ་ཐོབ་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་དང༌། དེ་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཚེ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་༸མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། ཞེས་གསུངས། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་ལ་འདོད་ཉོན་སྒོམ་སྤང་གང་ཡང་མ་སྤངས་ཞེས་པ་མི་འཐད། རྒྱུན་ཞུགས་གཞན་ལ་རུང་ཙམ་མོ། མི་འོང་དུ་འཇོག་དགོས་པ་འདྲ་ན། མངོན་པ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་གྱི་༸ཚིག་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དཀའ་ཞིང་ཚིག་སྐྱོན་ཆེ། སྒོ་ནས་སྤངས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོག་མར་ཐོབ་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་ལ།

376

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཆིང་བ་༸འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཡིན་ན་འཕགས་པར་དཀའ། ཀུན་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སླར་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་དེ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཚེ་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འཇོག་ན། དེ་ནས་བཤད་པའི་རགས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་ཞིག་འདི་ག་ལ་དགོས། ༸རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་མཛོད་རང་ལུགས་ལྟར་ཤོད་དང་ལེགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཆ་བཤད་ཟིན། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། བདེན་ྋབདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སྤང་བྱ་ག་ལ་སྲིད། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཉོན་མོང་རགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཕྲ་བས་གར་བྱེད། འཛིན་གྱ་དགུར་ཕྱེ་ནས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་དང༌། འདོད་པའི་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤངས་ཚེ་བར་བ་གཉིས་སུ་འཇོག་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་ཐུབ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ༸སྤྱིར་བདེན་འཛིན་སྒོ་ནས་གྱ་དགུ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་སྦྱོར་ནས་བཤད་ན་གཟུ་ལུམ་དུ་འགྱུར་ཡང༌། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོང་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུ་བཤད་པ་བློ་བཟོ་མིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་ཆོས་རེ་རེ་ལའང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བསྒོམ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང༌། ཡུལ་བསྡུ་བ་དང་རིགས་པ་ཉུང་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་ལས་མི་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའང་འདོད་ཅིང༌། འདི་སྐོར་གནད་ཆེའང་ཤེས་མཁན་སྔོན་ཡང་དཀོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ཞིང་ཆོས་མངོན་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་དེར་གཟིགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པའི་སྤོང་ཚུལ་དེས་སྒོ་ནས་འཇོག་

དགོས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་འཇོག་དེས་ན་སྐྱོན་ཡོད། བདེན་འཛིན་གྱ་དགུར་ཕྱེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤོངས་པར་བཤད་པ་མ་མཐོང༌། གཟུ་ལུམ་དུ་འགྱུར་དོགས་པས། ལུགས་འདི་ལ་འབྲས་གནས་བཞིའི་སྤང་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལགས། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་ྋསྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྣང་སྟོང་མི་འཆར་བས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། རྙེད་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང༌། དེ་འདྲའི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་

377

དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

མེད་དང༌། དེ་འདྲའི་ཡོད་པ་གསུམ་བཞག་ནས་དེ་ལ་ཟླ་བས་ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། རྟགས་སུ་གང་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཚད་མ་གང་གི་རྙེད་དོན་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་ཀྱི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ྋའདི་རྟགས་ལ་འགོད་དུས་ཚིག་ལ་མི་སྦྱོར་ཡང༌། ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རམ། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཚད་མ་གང་གི་རྙེད་དོན་གྱི་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་ན་རྟགས་ཆོད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཚིག་གི་ཟིན་ཚོད་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ་འཇོག་ན་ཟླ་བས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱེད་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི། དེ་གཉིས་དང་ཕུང་པོ་གསུམ་ྋསྔོན་གྱི་རྒན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནའང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་མེད་སྙམ་པའི་རྨོངས་ཡུལ་དེ་རེད་ལགས། གྱི་བརྟག་པ་བྱེད་ན་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་དྲི་གསུངས་པས་ཡོད་པ་སྤྱི་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་བཞེད་དམ་སྙམ་པས་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་དྲི་གསུངས། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཚུལ་དང༌། སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ལ་གང་ངོས་འཛིན་དང༌། དེའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་སྤྱིར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་དམ། ྋབདེན་མེད་རྩོད་དུས་རྒོལ་བ་ཕྱི་ནང་འོག་མ་དག་གི་ངོར་ཡོད་ཚུལ་ལེགས། འཕུལ་མཚམས་མི་དགོས་དོན་ལ་འགྲོ། སྤྱིར་གྲུབ་ཀྱང་བརྟག་པ་བྱས་ན་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞེས་འཕུལ་མཚམས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་རྣམས་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་ལགས། །དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བར་སྒྲ་བདག་མེད་སྒྲུབ་ཚེ་སྒྲ་བདག་མེད་དེ་ཉིད་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་བས་ྋའདི་
རང་རེས་དང་པོ་དྲིས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་འདིའི་རྟགས་བཀོད་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ཡོད་ན་རྒོལ་བ་ལ་བདེན་སྣང་གིས་མ་བསླད་པའི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་

བས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་ཡོད་པར་འགྱུར། དོན་དམ་སྒྲུབ་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚེ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། བྱས་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ལ་གསུངས་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་འདི་ལྟ་བ་རྙེད་ཚར་བའི་རྒོལ་བར་བསྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་སླ་མོ་ཡིན་རྟགས་ཀྱིས་

378

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསྒྲུབ་པ་མིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྒྲ་རྟག་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་བས་དེ་སྒྲུབ་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེ་ན། ྋཆོས་ཅན་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང༌། དཔེའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱི་རྒོལ་སྒྲས་བཏགས་པའི་འདི་ལྟར་སྨྲ་གར་རུང༌། དཔེ་ལ་དང་བདག་མེད་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་མི་སྣང་སྔར་དང་འདྲ་བས་དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་ྋག་ལ་འདྲ། འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒྲུབ་ཚེ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ་བར་ྋསྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་མི་འཆར་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་ག་ལ་ཡོད། འགྱུར་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས། དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ལན་མཛད་ཀྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ྋསྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་གོ་ན་འགལ་དོགས་རིང་མི་དགོས། ཕུང་དོགས་སོ། མ་མཛད་པ་དང༌། གསུང་རྒྱུན་འགལ་བར་འགྱུར་པས་ཇི་ལྟར་ལགས། །སྒྲ་དེ་སྤྱིར་རྟག་པས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟག་པས་སྟོང་པར་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་བྱས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས། ྋའདིས་སྤྱིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་པ་མིན་པས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་སྣང་དོགས་མེད། དང་འགལ་ལ། ཁྱབ་བྱས་ན་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ལྷས་སྦྱིན་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ྋཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་མ་གོ་བའི་སྐྱོན་རེད།འཆར་དགོས། དེ་ལ་ལྷས་སྦྱིན་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པ་ྋའདི་རྡུལ་དང་རི་རབ་གོ་ས་གཅིག་དོགས་སམ། སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བས། སྒྲ་རྟག་སྟོང་རྟོགས་ན་རང་ཉིད་ལ་མ་ཤར་བའི་ཆོས་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་འཆར་མི་དགོས་ན། སྤྱོད་འཇུག་དང་འགལ་བར་དོགས་པས་ཇི་ལྟར་ལགས། ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པར་རང་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ྋདེ་འབྱེད་ག་ལ་ནུས། དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་ལྟ་བའི་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཁ་ཅིག་དབུ་མའི་མན་ངག་

379

དྲིས་ལན་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ།

མ་བསྟན་གོང་དུ་ྋདབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་ཐོག་མར་རྙེད་དགོས་ཀྱང༌། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་བར་དུ་དེའི་དོན་མི་གོ་ན། དེ་གོ་བའི་ཡིད་དཔྱོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང༌། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད། དེ་བསྟན་པས་ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་དུའང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་མི་འགལ་གསུང་ལན་མཛད་ཀྱང༌། དེ་རྗེ་དང་ྋདེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤེར་མདོ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་ལུང་རིགས་བྱེ་བས་གྲུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་

རྒྱལ་པོ་བླ་མེད་དུ་གྲུབ་པོ།། གཞུང་གི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་གུས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པར་དམིགས་མེད་ཐུགས་བརྩེའི་དབྱིངས་ནས་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ། ཚིག་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ྋའདི་དག་ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་ཊིཀ་ཆེན་གཉིས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། གོ་དོན་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལེགས་པར་དྲངས་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་པའི། ྋབཀའ་ཁྱབ་འཁྲུལ་པ་དང་བྲལ་བ་མཆན་བུ་ྋབྲེལ་བ་ཆེ་བས་མཆན་ཙམ་བྱས། སྤྲོས་ན་མི་ཚར། ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལོགས་སུ་གནང་བའི་ཞིབ་གསལ་བློ་གྲོས་ཆེ་ཆེར་ཞན་པ་དག་གིས་ཀྱང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་ནུས་ཞིག་སྤྱི་བོར་ལྷུག་སྩོལ་ཏུ་ཡོད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན་ལགས།
སྨྲས་པ།

ཆོས་ཀྱི་སྒོའམ་ཕུང་པོའི་ཚད་བཞིན་དུ། །
རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྣམ་རྟོག་རབ་རྒྱས་ཀྱང༌། །
ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་སྤོར། །
ལེགས་བཤད་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་འོད་འབྱིན་སླད། །
དྲི་ཚིག་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱི་བྱ་མ་རྟས། །བློ་གྲོས་གསར་བའི་པདྨ་འབུམ་བཞད་ཅིང༌། །ཁེངས་པའི་ཀུ་མུད་ཀ་རའི་སོར་མོ་རྣམས། །ཅིག་ཆར་འཛུམ་ལ་མེས་པོས་གདོང་བཞིས་ལྟ། །མང་ཐོས་སྤྱན་སྟོང་གཡོ་བས་རབ་བལྟས་ཀྱང༌། །མི་ཤེས་གཤོལ་མེད་མལ་དུ་ཉལ་ལམ་སྙམ། །འཇུག་པ་བཅུས་སྙེམ་ཁེངས་ལྡན་ནོར་ལྷ་ཡང༌། །མདོ་སྔགས་རི་དབང་འདེགས་ལ་རུས་སྦལ་གྲགས། །མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ལྷའི་

380

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཆོད་ཡོན། །ཞྭ་སེར་གོང་མ་བྷ་གི་ར་ཐ་ཡིས། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་དྲི་མ་འཁྲུད་བྱེད་དང༌། །ཕན་བདེའི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེངས་པ་ཅིག་ཆར་བྱས། །
ཞེས་དྲིས་ལན་ཙིནྡ་མ་ཎིའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་འདི་ཡང༌། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་དཀའ་བའི་གནད་འགའ་ཞིག་གི་དྲི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། གཞོན་ནུ་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་མང་ཐོས་སྤོང་བ་པྋཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྟན་པའི་འདུས་སྡེ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གླིང་ནས་བྲིས་པ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག།། །།མངྒ་ལཾ།

381

འཕོ་བའི་བཤད་པ།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ་ཁྲིག་ཆགས་སུ་བསྡེབས་པ་ལས་འཕོ་བའི་བཤད་པ་སོགས་བཞུགས་སོ། །
འཕོ་བའི་བཤད་པ།

ན་མོ་གུ་རུ་བཛྲ་ངྷཱ་རཱ་ཡ། ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་སྒྱུ་མའི་ཟློས་གར་ལས། །གསུམ་ལྡན་རིགས་བརྒྱའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། །ངུར་སྨྲིག་ཟོལ་ལ་བརྟེན་དེས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །
འདིར་མ་བསྒོམས་འཚང་རྒྱའི་གདམས་པ་ཟབ་ལམ་འཕོ་བར་གྲགས་པ་དེའི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་དག་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བགྱིས་པ་ལ། རང་དོན་དུ་འཕོ་བ་སྦྱངས་པ་དང༌། གཞན་ལ་འཕོ་བ་འདེབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཀའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཕོ་བའི་གདམས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གོ་སླའོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནས་འགྲོ་བར་རྩོམ་པའི་གོང་ཙམ་ནས། ཡི་དམ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་པའི་ཡི་གེ །ཧཱུཾ་གི་ཚོགས་དཔག་མེད་བྱུང་བ་དེས་

382

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚེ་འདས་ཀྱི་སྡོད་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་གུར་ལྟར་ཁྱབ་ནས་ཚེ་འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དུ་འཁྱེར་བའི་གཤེད་མ་སོགས་འབྲོས་ས་མེད་པར་བསྡམས་ཏེ། ཚེ་འདས་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཧཱུཾ་ངམ་ཁྲོ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བར་བསམས་ལ། འདི་ནི་འཇིགས་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ་དེས་ཡི་དམ་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཚེ་འདས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཤེད་འདྲེས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་ཏེ། གཤིན་འདྲེ་འཚུབ་ན་ལྷག་པར་དེ་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་རོ་རྩར་སླེབ་ཚེ་གཤིན་འདྲེ་ལ་ཕན་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གསུར་དང་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་འདིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་མ་གནོད་པར་སོང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་ལ། གལ་ཏེ་མི་འགྲོ་བར་གླགས་ཚོལ་བར་སེམས་པ་རྣམས་ནི། སྙིང་ཁ་ནས་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དཔག་མེད་ཐོན་ནས་གཤིན་འདྲེ་དེ་དག་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དུ་བསྐྲད་ཅིང་བརླགས་པར་བསམ་ལ། བྱེ་མ་དང་ཡུངས་དཀར་ལ་ཡི་དམ་གྱི་སྙིང་པོ་སོགས་བཟླས་པས་བྲང་སྔགས་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས་སྤྱིའི་ཆོས་བཤད་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བར་དོའི་ཆོས་བཤད་སོགས་གང་རིགས་བྱས་ནས། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ད་ཁྱོད་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་བྱས་ལ། བདེ་བ་ཅན་ནས་རྩ་བའི་བླ་མ་དང༌། །ཞེས་པ་ནས། ཟབ་ལམ་འཕོ་བ་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་པའི་བར་རང་ཉིད་ལ་སྦྱོང་དུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལྟར་ཚེ་འདས་ལ་སྦྱོར་ལ། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཧིཀ་བརྗོད་ཚེ་འོག་རླུང་གིས་རྣམ་ཤེས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་དེ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་འཕངས་པའི་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་འབྲས་བུ་རྟགས་ཐོན་གྱི་བར་དུ་ཧིཀ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྗོད་ལ། དེ་རྗེས་འོད་དཔག་མེད་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱན་དྲངས། དེ་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཚེ་འདས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་པདྨའི་སྦུབས་སུ་སྐྱེས་པར་བསམ། འདིར་ཧིཀ་དང་ཕཊ་གཉིས་

383

འཕོ་བའི་བཤད་པ།

ལས་ཧིཀ་བྱེད་པ་ཟབ་ལ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཧིཀ་བྱེད་ཚེ། འོག་རླུང་ཡར་བསྐྱོད་པར་འདུག་པས། འོག་རླུང་དྲག་ཏུ་འཐེན་པའི་གཞུ་མོ་ལ། །ཧིཀ་གིས་མདའ་སྦྱར་བླ་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕངས། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་རྗེས་སུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང༌། བསྔོ་བ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བྱེད་པའོ། །
སྨྲས་པ། མ་བསྒོམས་འཚང་རྒྱའི་གདམས་པ་འཕྲོ་བ་ཞེས། །མཁས་གྲུབ་རིས་མེད་ཀུན་གྱི་ཉམས་ལེན་མིག །བརྒྱུད་ལྡན་མཁས་གྲུབ་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །ཐོས་པ་གང་དེའི་བརྗེད་བྱང་ཐོ་ཙམ་བྲིས། །ནོངས་ན་བཤགས་སོ་འདི་བྱས་རྣམ་དཀར་དགེ །ལུས་ཅན་དུཿཁའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར་བསྔོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་འདིའི་ཁྲིད་གནང་བ་ལས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཙམ་གྱིས་བརྗེད་བྱང་ཟུར་ཙམ་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྦྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །
ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། བདེ་བ་ཅན་ནས་རྩ་བའི་བླ་མ་དང༌། །དབྱེར་མེད་འོད་དཔག་མེད་མགོན་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་དགྱེས་བཞིན་བཞུགས་པར་གྱུར། །རང་ལུས་དབུས་སུ་དབུ་མ་མདའ་སྙུགས་ཙམ། །རག་དུང་དབྱིབས་ཅན་ཡར་སྣ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ། །ཐལ་ལེ་ཕྱེ་ཞིང་མར་སྣ་ལྟེ་འོག་ཏུ། །རླུང་དཀྱིལ་ལ་ཟུག་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡང་ཞིང་གསལ་བ་འོད་དཀར་སྲན་མ་ཙམ། །འཕར་ཞིང་འཕུར་ལ་ཁད་པ་འོག་རླུང་གཞུར། །ཧིཀ་གིས་མདའ་སྦྱར་བླ་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕངས། །ད་ལྟར་སྦྱོང་དུས་རྣམ་ཤེས་ཚངས་བུག་ལས། །མི་འདོན་སླར་ཡང་སྙིང་ཀའི་དབུས་སུ་འབེབས། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་རྟགས་ཐོན་ནས་འཆི་ངེས་ཚེ། །རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཀུན་བཅད་དེ། །ཀུ་སུ་ལུ་ཡི་ཚོགས་བསགས་བདེ་ལྡན་དུ། །འགྲོ་ལ་དགའ་བའི་འོག་རླུང་དྲག་ཏུ་འཐེན། །ཧིཀ་གིས་བླ་མའི་ཐུགས་དང་རབ་བསྲེས་ཏེ། །ཕཊ་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕངས་པར་བསམ། །བསྔོ་སྨོན་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་རྒྱུན་དུ་བྱ། །ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་བསགས་སོགས་འབད་ཅིང༌། །ཐེ་

384

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚོམ་མེད་ན་ངེས་པར་སྐྱེའོ་ཞེས། །རྒྱལ་བ་རང་གིས་རྡོ་རྗེའི་གསུང་དབྱངས་མཛད། །གཞན་ལ་བྱེད་པའང་རྒྱུད་སྡེའི་གདམས་ངག་སྟེ། །བྱེད་ཚུལ་གོང་གི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་སྦྱོར། །བླུན་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དང་སྦྱར་གཅེས། །མ་བསྒོམས་འཚང་རྒྱ་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ལས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་ལམ་འདི། །འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས། །ཀུནྡ་དུང་དང་བདུད་རྩི་ལྟར་དཀར་བློས། །སྦྱར་བའི་དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་དེར་སྐྱེ་ཤོག །རིགས་ཀུན་བདག་པོ་རྩ་བའི་བླ་མ་དང༌། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་བཅུ་གསུམ་བདག་ཉིད་ཆེ། །གྲུབ་ཆེན་ཨ་བྷྱ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ། །ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །སྡིག་པ་ཅན་ཡང་མ་བསྒོམས་འཚང་རྒྱའི་ལམ། །འཕོ་བའི་ཟབ་ཁྲིད་ལན་འདིར་མངའ་བརྙེས་པ། །མཁས་གྲུབ་ཞལ་ལུང་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རླངས་ཅན། །ཁྱབ་བདག་དམ་པའི་ཞལ་ལུང་བཞིན་དུ་འབྲི། །དེ་ལ་འདིར་འཕོ་བའི་ཟབ་ཁྲིད་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ། །བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ནས། འགྲུབ་པར་ཤོག་གི་བར་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སོགས་བརྗོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་འཕོ་བའི་གནས་དང་ལྡན་པ། གེགས་དང་བྲལ་བ། འཕོ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་པ། འཕོ་བྱའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་སྨོན་པ་ཡིད་ལ་བྱའོ་གསུངས། དེ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྒོམ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་མཆོད་སོགས་བྱས་ལ། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷ་སརྦ་དྷརྨཱ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། འཕགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྐུ་མདོག་དཀར་

385

འཕོ་བའི་བཤད་པ།

མོ་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་པ། རྩ་ཞལ་དཀར་པོ་བཞད་པ། གཡས་ཞལ་ནག་པོ་ཁྲོས་པ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ་ཆགས་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་པ། གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་མདའ། གཉིས་པ་ན་ལྕགས་ཀྱུ། གསུམ་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཕྱར་བ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་སྡིག་མཛུབ་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ཀར་བསྣམས་པ། གཉིས་པས་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཕྲ་མོ། གསུམ་པས་གཞུ་བསྣམས་པ། ཞབས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། སྣ་ཚོགས་པའི་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། དབུ་སྐྲ་ཞགས་པའི་ཆས་ལེགས་པར་བྱས་པ། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བའི་རྩེ་མོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། རང་གི་སྙིང་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་དཀར་པོ་འོད་དམར་པོ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ལ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པའམ། བསྡུ་ན་མ་བྱས་པར། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། སླར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས། པཉྩ་ཀུ་ལ་ཨརྒྷཾ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པའམ་ཡང་ན་མ་བྱས་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དབང་བསྐུར་སྐུ་གང་དྲི་མ་དག་ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་གི་སྒོར་ཀྵཾ་མགོ་བོ་ཐུར་བསྟན་དེའི་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་མགོ་བོ་ཐུར་བསྟན་དང༌། རང་གི་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཧཾ་མགོ་བོ་ཐུར་བསྟན། མཛོད་སྤུའི་བུ་གར་སུྻཾ་ཕྲག་པ་ལ་ཧྲུྻཾ་མགོ་བོ་གྱེན་བསྟན་སྙིང་ཀར་
ཡྲུྻཾ་མགོ་བོ་གྱེན་བསྟན། འདི་གསུམ་གོ་ཆའི་ཡི་གེ་སྟེ་པགས་པའི་ཕྱི་ལ་འགོད་གསུངས། ལྟེ་བའི་བུག་པ་དང་གཤང་གཅིའི་སྒོ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཀྲུྻཾ་མགོ་བོ་ཕྲེད་བསྟན་དང་གྱེན་ལ་བསྟན་པ་སྒོའི་ཡི་གེ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཐུག་པོ་འཕྲོ་བས་སྒོ་རྣམས་བར་མཚམས་མེད་པར་བཀག་པ་ལས་སེམས་བརྟན་པ་དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་ལ་བསྐྱངས། དེ་

386

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ནས་སྙིང་ཀའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏིའི་ནང་དུ་མོན་སྲན་དྲེའུ་འམ་ཟླ་བ་བཀས་པ་ལྟ་བུའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་ཟླ་གམ་ཐུར་དུ་བསྟན་པའི་དབུས་སུ་ཧི་ཧཱུཾ་ཀ་ཡུཾ་ཡུཾ་ཡུཾ་ཡུཾ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་ལ། གསལ་སྣང་དང་སེམས་བརྟན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱངས། ཡི་གེ་འདི་རྣམས་འགོད་ཚུལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་ངོ་བོ་རླུང་དཀྱིལ་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་མགོ་བོ་ཐུར་བསྟན། དེའི་ཀླད་ཀོར་འོག་ཏུ་ཧི་མགོ་བོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་སུག་པ་ཀླད་ཀོར་ལ་ཐུག་ལ་ཁད་པ། ཧིའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡུཾ་ཡིག་གཉིས་མགོ་བོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ། ཞབས་ཀྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ང་རོ་ཆུད་པ། ཧཱུཾ་གི་ཞབས་ཀྱུའི་སྟེང་དུ་ཀ་མགོ་བོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡུཾ་ཡིག་གཉིས་མགོ་བོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་ཧཱུཾ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ལ་མགོ་བོའི་ང་རོ་རེག་ལ་ཁད་པ་ཙམ། དེ་ཡང་ཧཱུཾ་རྣམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་དང་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། ཧི་ཀ་གཉིས་འཕུལ་བྱེད་དང་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། ཡུཾ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་མཚོན་བྱེད་དང་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། ཡི་གེ་རྣམས་རླུང་དཀྱིལ་དབུས་ན་ཤེལ་ཕྲེང་ནང་གི་སྐུད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསྒོམ། འདིར་ཡི་གེ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ལྔ་ཞེས་པ་ནི། སྟེང་གི་ཡུཾ་གཉིས་ལ་སྟེང་གི་ཡུཾ་དང༌། འོག་གི་ཡུཾ་གཉིས་ལ་འོག་གི་ཡུཾ་ཞེས་གྲངས་རེ་རེར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏིའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་དོག་དམར་པོ་མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ། དེ་ནས་རོ་རྐྱང་ནས་རླུང་བཀུག་ལ་ལྟེ་བའི་དབུ་མར་བཅུག་པ་དང༌། ཁ་སྦྱོར་བུམ་པ་ཅན་ལྟེ་བར་བཟུང་བས་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་བར་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ན་གནས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཀུན་བཀུག་ནས་ཨ་ཐུང་ལ་བསྟིམས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་བུམ་པ་ཅན་ཡང་སྦྱངས། སྐབས་འདིར་ཁྱོག་དང་འཁྱེར་བྱེད་ཀྱི་བཟླས་པའང་དགོས་པས། དེ་ནས་རླུང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ལས་མེ་ལྕེ་ཕྲ་མོ་གྱེན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྙིང་ཀའི་རྩ་འཁོར་ཁ་གྱེན་དུ་ཟློག་ཅིང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་མགོ་གྱེན་དུ་བཟློག་ནས་ཐོག་མར་མགྲིན་པའི་བར་དུ་ཡར་འཕུལ་བ་དང་རླུང་ནང་དུ་ཟློག་པ་དང་རྩ་

387

འཕོ་བའི་བཤད་པ།

འཁོར་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་ཞིང་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་ཀར་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་ཡར་འཕུལ་བ་དང༌། མར་འབེབས་བྱེད་ལ། རྩ་འཁོར་བཟློག་ཚུལ་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩེ་སོ་སོ་ནས་རྒྱུ་མ་ཕྱི་ནང་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱས་པ་ན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་རྒྱུ་མ་འཁྱོག་པོ་ཕྱི་ནང་བསྒྱུར་བ་ལྟར་སོང་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས། འདིར་སྦྱོངས་དུས་ཧི་ཀ་བཟླ་མི་དགོས། འཕོ་བ་འབྱོངས་ཚད་དམིགས་པ་བཏང་བ་བཞིན་རླུང་སེམས་ཡར་འཕུལ་མར་འབེབས་བྱེད་ནུས་པ་དགོས་ཤིང་བུམ་པ་ཅན་གཉིས་ལེགས་པར་བྱང་དགོས་གསུངས། དེ་ནས་དུས་ལ་བབ་ན་སྤྱི་བོར་བླ་མ་བསྒོམས་ལ་རླུང་ཡིག་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཙཎྚ་ལིའི་སྦྱོར་བས་ཁྱོག་དང་འཁྱེར་བྱེད་བཟླས་པས། ཧིཀ་ཉེར་གཅིག་དྲག་ཏུ་བརྗོད་ནས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་འཕོ་བ་བྱས་ཏེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཐོབ་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །ཕྱི་ནང་གི་འཆི་ལྟས་རྣམས་བྱུང་ནས་མི་ཟློག་ན་ཟླ་བ་དྲུག་གི་གོང་ནས་འཕོས་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། གནད་གཅོད་མེད་དུས་མན་ངག་བཞིན་འཕོ་ཐུབ་པས་སོ། །སྤྱི་བོར་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྒོམས་ནས་ཆགས་ཞེན་ཐམས་ཅད་རླུང་ལ་བསྐུར་ནས། བུ་ཕ་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའམ། མི་ཁྱིམ་ནས་ལྷ་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་ནས་དམིགས་པ་གཞན་འདྲ་བ་ལ། སྤྱི་བོ་ཀྵུཾ་དང་ཧཱུཾ་གིས་བཀག་པ་བསལ་ལ། སྐར་ཁུང་ཁ་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ནས་རླུང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཧིཀ་དྲག་པོ་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་ནས་རླུང་ཡིག་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཁ་གྱེན་ལ་ལོག་སྟེ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱངས་ཏེ་ཐོན་ནས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསྒོམ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ་གསུངས། འདི་ཟབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་དཔག་མེད་གསུང་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རིམ་ཙམ་བརྗེད་ཐོར་བཀོད་པའོ། །

388

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྨྲས་པ། རྩོད་བྲལ་རྒྱུད་རྒྱལ་མཁའ་དབྱིངས་ཆེ་ལས་བྱུང༌། །སྙན་བརྒྱུད་ཆུ་འཛིན་བར་མཚམས་སྤངས་ནས་འཁྲིགས། །མཁས་དང་གྲུབ་བརྙེས་སྒྲ་བརྒྱ་རྒོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བས་བློ་མཚོ་འཕེལ། །གཟུགས་གྲུབ་མིན་ཀྱང་མཁའ་སྤྱོད་ལ་བགྲོད་སྐས། །བདུད་རྩི་མིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ནད་ཀུན་སེལ། །མ་བསྒོམས་སྡིག་པ་ཅན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ། །བགྲོད་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ཀས་ཡིད་རབ་འཕྲོག །དཔའ་བོ་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཚམས་མེད་སྡིག །སྟོབས་ལྡན་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི། །མྱུར་ལམ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་བརྙེས་རིང་ལོན་ཀྱང༌། །ཀྱཻ་ཧུད་བདག་ཅག་སྐྱིད་སར་བསྐྱུར་རམ་ཅི། །ལྷག་བསམ་མཉེས་གཤིན་ཆུ་ལུད་ཚོགས་པའི་གཞིར། །སྨོན་པའི་མྱུ་གུ་ངེས་ལེགས་འབྲས་བུ་དུད། །གྲངས་མེད་འགྲོ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཐོབ་རྒྱུར། །ཐུབ་པ་སྨོན་གྲུབ་མཐུ་ཡིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཁྱད་པར་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཟབ་འདི། །ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང༌། །ཉིན་བྱེད་བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་ཞལ་དྲོ་ཤོག །
ཅེས་འཕོ་ཁྲིད་གསེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་ལུང་རིག་འཛིན་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཆོ་ག་དཀྱུས་མ་ཡིག་
རྙིང་བླ་མ་གོང་མས་མཛད་པ་དང༌། བར་གྱི་ཡིག་ཆུང་རྣམས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་མཚན་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་བླ་མ་སྔ་མའི་སྙན་བརྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ལ་མགོ་མཇུག་གི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་གསར་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་ཁྲིད་འདི་ཞུས་ཚེ་བརྗེད་པར་ཕངས་ནས་བྱ་བཏང་བ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་རྡོར་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་འདིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་སྲིད་ཞིའི་ཉེར་འཚོ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྲད་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །འདིའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ། མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གེ །འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ། དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་འཕེལ་བ། འདུལ་ནག་སྤྲུལ་སྐུ་པཎ་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུད་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས། མཁས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ། འདུལ་ནག་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ། རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་བདག་རིག་པ་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བཀའ་དྲིན་ཉམས་ཁྲིད་ལེགས་པར་ཞུས་སོ། །ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུལ་ནག་པས་གསན་དེ་མན་འདྲའོ། ། སརྦ་མངྒ་ལཾ།

389

ཁ་དོག་དཀར་དམར།

༄༅། །ཁ་དོག་དཀར་དམར་བཞུགས་སོ། །
ཁ་དོག་དཀར་དམར།

ཁ་ཅིག །ཁ་དོག་ཡིན་ན། དམར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དམར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དམར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་སྔོན་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་ཁ་དོག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཁ་དོག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་མདོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁ་དོག་ཡིན་ན། དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་སྔོན་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་

390

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་སྔོན་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སེར་པོའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སེར་པོའི་ཁ་དོག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཨནྲ་ནི་ལ་སྔོན་པོ་ཡིན་
ཟེར་ན། ཨནྡྲ་ནི་ལ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དཀར་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཉི་ཤུ་དང་ཁ་དོག་བཅུ་གཉིས་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཨིནྡྲ་ནི་ལ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཨིནྡྲ་ནི་ལ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཨནྡྲི་ནི་ལ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཨིནྡྲ་ནི་ལ་རེག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གསེར་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྡོ་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྱུང་བ་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། ས་སེར་པོ་སེར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཨིནྡྲ་ནི་ལ་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་སེར་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཟིན། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྱུང་བ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མེ་དམར་པོ་དམར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དཀར་པོ་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་དམར་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ཟིན། འདོད་

391

ཁ་དོག་དཀར་དམར།

ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མེ་ནག་པོ་ནག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དམར་པོ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་དཀར་པོ་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ནག་པོ་ནག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་མེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཆུ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དམར་པོ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆུ་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཆུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ལ་ལྔར་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔར་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། ཙན་དན་གྱི་དྲི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ལྔ་ཡོད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིམ་པའི་དྲི་

392

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྣ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དྲིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུ་རམ་གྱི་རོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕུང་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིམ་པའི་རོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྕེ་ཤེས་ཀྱི་མྱང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྕེ་ཤེས་ཀྱི་མྱང་བྱ་རོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཁ་དོག་ཡིན་ན། ཁ་དོག་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དངོས། འདོད་ན། ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་དཔེ་རྙེང་ཞིག་ན་དགོན་པ་གསར་ཚུགས་ཀྱི་དུས་བརྩི་བཞག་ལ་གནང་བ་ཡིན་གསུངས་འདུག །

393

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་

གསུང་དངོས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་བསྡུས་གྲྭའི་
རྣམ་བཞག་ཆེ་ལོང་ཞིག་བཞུགས་སོ། །བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགབསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། བེམ་པོ་ཡིན་པས་

394

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང༌། གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་ཡིན་ན། བེམ་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐ་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བེམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་

395

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཟླ་ཞག་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡོད་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་

396

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་ངེས་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག།། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། གཟུགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བེམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་

397

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཀ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པར་ཐལ། ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

398

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཚད་མར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་འཛིན་པའི་བློ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཁྱོད་འཇལ་བའི་བློ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་འཛིན་པའི་བློ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇལ་བའི་བློ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག།།ཁྱོད་བུམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་བུམ་པའི་བར་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བར་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་

399

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགརྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་བརྒྱུད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་བརྒྱུད་འབྲས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་བརྒྱུད་འབྲས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་

400

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བེམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་ཆོས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཆོས་དེའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག །བུམ་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་བྱེད་བུམ་པའི་དངོས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་བྱེད། བུམ་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྒྱུ། བརྒྱུད་རྒྱུ། བརྒྱུད་རྒྱུའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་སོགས་ཡོད། །
ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་

401

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔར་ཐལ། ཁྱོད་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་གི་ཡིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་པ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་གཅིག་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་གཅིག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་སྒོ་བརྒྱད་ཀ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་

402

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཅན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫ་བུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཡིན། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་དང་འགལ་བ་བུམ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་མི་འགལ་བ་དེ་དང་མི་འགལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་བུམ་ཟངས་བུམ་གཉིས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་ཐ་དད། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཡོད། བུམ་པ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དངོས་པོ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྗེས་གཉིས་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དངོས་པོ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འགལ་བ་དེ་དང་

403

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགའགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱི་དང་འགལ་བ་སྤྱི་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་འགལ་བ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྤྱི་དང་འགལ་བ་སྤྱི་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འགལ་བ་དེ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་དངོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཤེས་བྱའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་པ། ཚད་མས་དམིགས་པ། གཞལ་བྱ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ། གཞི་གྲུབ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

404

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་དང་ཐ་དད། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་མཚོན་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་རྟག་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན།

405

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགབཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །བུམ་པའི་སྤྱི་བུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན།

406

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཁྱོད་ཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱི་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཡོད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཟིན། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་སྤྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཁྱོད་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྤྱི་

407

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགདང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། རི་བོང་རྭ་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟག་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རུ་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀ་བ་ཁྱོད་ཡིན། བུམ་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཤེས་བྱ་ཁྱོད་ཡིན། རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མཚོན་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཀ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །ཡོད་པ་ཁྱོད་ཡིན། དངོས་པོ་ཁྱོད་ཡིན། རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་

408

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མའི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཁྱོད་ཡིན། གཞལ་བྱ་ཁྱོད་ཡིན། ཡོད་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དང་གཅིག་དང༌། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཤེས་བྱ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་མཚན་མཚོན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཁོ་ན་དང་དངོས་པོ་ཁོ་ན་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སླ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་མཚན་མཚོན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དང་པོ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟག་པ་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་དངོས་པོ་ཁོ་ན་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། རི་བོར་རྭ་དང་ཁྱི་མགོ་རྡོ་རིལ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ཁྱོད་ཡིན། བུམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱོད་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་བུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་

409

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀ་བ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཤེས་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཁྱོད་ཡིན། བུམ་པ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་ཁྱོད་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་གཅིག་གི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཡིན། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱི་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྤྱི་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱིའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་རུང་ཡིན་ན། མཚན་མཚོན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་མཚོན་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ། རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚད་

410

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མས་གྲུབ་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་མཚོན་བྱ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་འཇོག །རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག །རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ནི། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་བྱེད་པ་གསུམ་འཇོག །སྤྱིར་མཚོན་བྱ་དེ་ལ་ཡང༌། འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ་དང༌། འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ་དེ་ལ་ཡང༌། གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། རོའི་སྐྱེ་མཆེད། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྔ་ཡོད། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཉན་བྱ་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྣ་ཤེས་ཀྱི་སྣོམ་བྱ་དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྕེ་ཤེས་ཀྱི་མྱོང་བྱ་རོའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལུས་ཤེས་ཀྱི་མྱོང་བྱ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མར་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་འཇོག་ན། གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་དུ་མ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱབ་བྱེད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བུམ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་བུམ་པ་སྤྱི་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་བྱ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པ། བུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པའི་ཁྱབ་བྱ། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག །ཁ་ཅིག །ཆོས་དེ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

411

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོང་བའི་མཚན་ཉིད། ཞིག་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ་རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། མ་འོངས་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོངས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་འདས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

412

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་འདས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ནས་མ་སླེབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་སླེབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྩིས་དང་བྱས་པས། བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ནས་མ་སླེབ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ནས་མ་སླེབ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་དུས་སུ་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐལ་བ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་འགག་ཟིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པའི་དུས་སུ་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་དུས་སུ་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་དུས་སུ་མེད་པས་ཁྱབ་

413

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཟེར་ན། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དངོས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྐྱེས་ཟིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེ་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྐྱེ་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕལ་ཆེར་སྐྱེས་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་དུས་དེ། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་དུས་ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་པ། འཇིག་པ། མི་རྟག་པ་གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྐྱེས་ཀྱང་མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། རང་དུས་ད་ལྟར་བར་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་བ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་བ། བུམ་པའི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དཔེར་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་དེ་བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། བུམ་པ་འདས་པ་མ་ཡིན། བུམ་པ་འདས་པ་ནི། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན། རང་དུས་ད་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ། བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པའི་

414

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འབྲས་བུ་དེ། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ནི། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་འདས་པ་དང༌། བུམ་པའི་འདས་པ་དོན་མི་གཅིག་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་མ་འོངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་སླེབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་དགོས་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་དགོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཐལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་བྱུང་ནས་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་སྐྱེ་དགོས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

415

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགདེར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཐལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་འདས་པ་འཇོག་ཚེ་བུམ་པ་ཐལ་བ་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཐལ་བ་འཇོག་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཞིག་ཟིན་པ་འཇོག །བུམ་པ་ཞིག་ཟིན་པ་འཇོག་པའི་ཚེ་བུམ་པ་རང་དུས་སུ་མ་བསྡད་པར་ཐལ་བའམ། སོང་བའམ། ཞིག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་འདས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་ལ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་པ་དེ། བུམ་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཟེར་ན། བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་

416

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཅན། བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱེ་ལ་མ་འགག་པ་དང་འགག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །སྐྱེས་ལ་འགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་ལ་བྱུང་མ་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། ཁ་ཅིག །བུམ་པའི་རང་དུས་ལ་མ་བསྡད་པ་དེ། བུམ་པའི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་རང་དུས་ལ་མ་བསྡད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་རང་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་རང་དུས་སུ་མ་བསྡད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པའི་དུས་སུ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། འདས་པ་ཡིན་ན། འདས་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཁྱོད་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

417

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཁྱོད་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་འདས་པ་ཡོད་ཟེར་བ་འགལ་ཏེ། འོ་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདས་པ་ཡོད་ལ་མི་འཇོག་ཟེར་ན། འདས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་འདས་པ་

418

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དེ་ནི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་དེ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སླ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་འདས་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞིག་པ་བུམ་པ་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཁྱོད་འདས་པ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་འདས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དངོས་པོ་ཞིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་ཁྱོད་འདས་པ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་འདས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་འདས་པ་དངོས་པོ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་འདས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་འདས་པ་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུས་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། དངོས་པོའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། འབྲས་བུ་དེ་ལ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དེ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག །རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་

419

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩིས་དང་བྱས་པས། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་རྩི་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩོད་གཞི་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན། དངོས་པོར་རྟོགས་རྒྱུའི་སྒྲུབ་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྩི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་

420

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཚད་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་བུམ་པ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་རྩི་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་བྱས་ནས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་

421

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགདང་པོ་ལ་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ཕྱི་མའི་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་སྔ་མས་ཁེགས་སོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བུམ་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། གོང་མ་ལྟར་རིགས་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དྲུག་སྒྲ་གཅིག་ལས་མི་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པར་ཞེས་པ་དེ་ལ་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས་སྔ་མ་དང་རིགས་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་རྩི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཤེས་བྱར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་བས་རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་བྱས་ནས་རྩི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་བས་དྲུག་སྒྲ་གསུམ་འཕར་རིགས་པར་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡོད་རྟོགས་དང་ཡིན་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་རྟོགས་ལ་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ཡོད་རྟོགས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་

422

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པ་ལས་གཞན་མི་འཕར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། དྲུག་སྒྲ་གཉིས་འཕར་བར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། དྲུག་སྒྲ་གཉིས་འཕར་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་པོར་བྱུང་ན་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། རྗེས་སུ་ཅི་ཙམ་བརྩེགས་ཀྱང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་ལ་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་ལ་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བྱུང་ན་དེའི་སྔོན་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཅི་ཙམ་བརྩེགས་ཀྱང་སོ་སོར་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་འཕར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས་དྲུག་སྒྲ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་དྲུག་སྒྲ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་

423

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔས། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་བྱས་ནས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཕར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན། རྟོགས་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩིས་དང་བྱས་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་འདོད་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་རྩི་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མེད་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པའི་དགག་གཞི་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བཞི་ལ་བལྟོས་པའི་ནང་ནས་ཡུལ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩིས་དང་བྱས་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པའི་དགག་གཞི་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བཞི་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བཞི་ལ་མ་ལྟོས་པར་བུམ་པའི་དགག་གཞི་བྱས་ན་བུམ་པ་མེད་དགོས། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་བཞི་ལ་མ་ལྟོས་པར་བུམ་པ་ཡོད་པས་ན་དགག་གཞི་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩིས་དང་བྱས་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་

424

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྩི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བརྩིས་པས་ཡུལ་གྱི་ནུས་པར་སོང་ཚུལ་རྣམས་ཚང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་བས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི། བུམ་པའི་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པ་ཞེས་པའི་བར་ལ་དགག་གཞི་ལྷག་པ་འཕར་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པའི་དགག་གཞི་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱེད་ལ། དེའི་སྟེང་ཁོ་ནར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྩིས་པས། དེའི་སྟེང་ཁོ་ནར་བུམ་པའི་དགག་གཞི་བྱེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན།

425

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཁྱོད་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པའི་དགག་གཞི་བྱས་ཆོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རི་བོང་རྭ་ཡང་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཡང་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་གཞི་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཤེས་

426

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པས། བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་བུམ་པའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་

427

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གང་དྲན་དྲན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང༌། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སོང་བ་དང༌། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སོང་བ་གང་རུང་ཡིན་དགོས། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་སྤྱིར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟག་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་

428

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་སྤྱིར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ་ལ་དངོས། འདོད་ན། རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཁས། གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟག་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང༌། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་འདིར་མ་ཁྱབ་ཟེར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་

429

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཡོད་པ་དང༌། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་བུམ་པ་དེ་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་བུམ་པ་དེ་སོང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་སྤྱིར་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱིར་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱིར་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་རྣམས་སྤྱིར་དགག་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་དང༌། རྟག་དངོས་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་པ་དང༌། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་རྟག་དངོས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང༌། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང༌། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང༌། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པར་

430

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྟོགས་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡོད་པ་དང༌། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སོང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་དང༌། དངོས་པོ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ཡོད་པ་དང་དེ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་སོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བ་བཀོད་པའི་ངག་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་ངོས་འཛིན་

431

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་གཞི་མེད་ཅིང་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྟགས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པས་རྩོད་གཞི། དངོས་པོས་གསལ་བ། རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་རྟག་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བེམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པས་རྩོད་གཞི། བེམ་པོས་གསལ་བ། དངོས་པོས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་

432

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐུར་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོས་གསལ་བ། ཤེས་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་ན། རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀློང་བའི་ཚེ། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཀློང་ཚེ་དེ་ལྟར་དུ་ཀློང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་པའི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པས་གསལ་བ། དངོས་པོས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མས་རྩོད་གཞི། ཤེས་པས་

433

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགགསལ་བ། དངོས་པོས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐུར་ཁྱབ་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་དང་རྗེས་ཁྱབ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་ན། ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་ན། རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་ཁྱབ་ཅི་ཙམ་བརྩེགས་ཀྱང་རྗེས་ཁྱབ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་དང་པོ་ཀློང་ཚེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང༌། དེ་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲས་པའི་ཚེ་ན། དངོས་པོ་གསལ་བར་བཀོད་ནས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་རྟགས་ལ་བཀོད་ཚེ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཀློང་ཚེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤེས་པས་གསལ་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་

434

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཐུར་ཁྱབ་དང་ཐུར་ཁྱབ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀློང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུར་ཁྱབ་ལྔ་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ཐུར་ཁྱབ་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྟག་པས་གསལ་བ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པས་གསལ་བ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དའི་འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཀློང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་མི་རྟག་པས་གསལ་བ། རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་

435

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགགང་ཞིག །སྤྱིར་འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀློང་ཚེ་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་རྣམས་གྲུབ་ཅིང༌། རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་རྣམས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་ཐེབ། གསལ་བར་འདོད་ལན་ཡང་ཐེབ། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དངོས་པོས་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དངོས་པོས་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ཡིན། རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྟགས་ཅན་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གི་གསལ་བ་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་གསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་རྣམས་གྲུབ་ཅིང༌། རྗེས་ཁྱབ་

436

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གསལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གསེར་བུམ་གྱིས་རྩོད་གཞི། ལྟོ་ལྡིར་བས་གསལ་བ། བུམ་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་རྣམས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསེར་བུམ་གྱི་རྩོད་གཞི། ལྟོ་ལྡིར་བས་གསལ་བ། བུམ་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ཅིང༌། རྟགས་གསལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀློང་ཚེ་བུམ་པ་ཡིན་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང༌། ལྡོག་ཁྱབ་ཀློང་ཚེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་མ་ཡིན་ན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང༌། ཁྱོད་ལྟོ་ལྡིར་བས་གསལ་བ། བུམ་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གསེར་བུམ་བུམ་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་གསེར་བུམ་ལྟོ་ལྡིར་བར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གསེར་བུམ་ཁྱོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནས་གསེར་བུམ་ལྟོ་ལྡིར་བར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟོ་ལྡིར་བའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་དང་བྱས་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་

437

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་དེའི་ངོར་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ངག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་བསལ་ཞིང༌། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གྲང་ཅན་གྱིས་བདག་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་བདག་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་མི་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བདག་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང༌། རིག་བྱེད་པས། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་

438

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རིག་བྱེད་པས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། རང་གི་ལྡོག་དོན་དུ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རིག་བྱེད་པས་བདག་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བསགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་གསལ་བ་དེ་ལྡོག་ནས་འདུས་བསགས་རྟགས་སུ་བཀོད། གཞན་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་ལྡོག་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཀོད་ནས། མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་ཞེས་པ་དེ་གཞི་བདག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་ཞེས་པ་དེའི་སྙེགས་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་འཁྲིའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན། ཁ་ཅིག །བུམ་པས་རྩོད་གཞི་ཡོད་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་ཡོད་

439

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོས་གསལ་བ། བུམ་པ་ལ་རྩོད་གཞི་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཙམ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དངོས་པོས་གསལ་བ། རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། དངོས་པོས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་ཡོད་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོས་གསལ་བ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་ཙམ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། དངོས་པོས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རྩོད་གཞི་དངོས་པོ་གསལ་བར་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་

440

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བར་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཙམ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཀྱིས་རྟགས་ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི། དངོས་པོ་གསལ་བར་བཀོད་པའི་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཙམ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ། རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གོང་གི་ཁས་ལེན་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཁྱོད་རང་ལ། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། འགལ་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་སྔར་ལྟར་སྒྲུབ། གོང་དུ་འདོད་ན། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགལ་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་འགལ་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོས་

441

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགགསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་དངོས་པོས་རྟགས་གསུམ་ཀ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་ཡོད་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གོང་གི་ཁས་ལེན་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་གོང་ལྟར་སྒྲུབ། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་དགག་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟག་པས་གསལ་བ། རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་ལྟར་འཕེན། འདོད་ན། རྟག་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ། ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟག་པས་གསལ་བ་རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་

442

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ། ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་དངོས་གཉིས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དངོས་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་དངོས་མེད་ཀྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ། ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་དངོས་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ། ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཁྱོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། ཡོད་པའི་གསལ་བ་རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཡོད་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པས་

443

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགམ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་གསལ་བ་བྱས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཡོད་པས་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཡོད་པས་གསལ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་བཀོད་ཚུལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚེ། བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་རྩི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་བུམ་པས་རྩོད་གཞི། མ་བྱས་པས་གསལ་བ། རྟག་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྟགས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ། ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་

444

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་མིན་ཀྱང༌། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མེད་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཀྱང༌། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མེད་ཟེར་ན། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྟགས་གསལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གསལ་བ་ཡང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གཏན་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གཏན་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་གསལ་བར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ། དེའི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །གསལ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་

445

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགགྱི་གསལ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གྱིས་རྟགས་དང༌། བདག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་དང༌། མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང༌། བདག་མེད་རྟོག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན། འཛིན་སྟངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་གང་ཞིག །དགག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེལ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟོག་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྩོད་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

446

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་གང་ཞིག །ཀ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀ་བའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང༌། བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་གཞི། མ་བྱས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ། རྟོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོག་པ་དང༌། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་གང་ཞིག །བདག་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན། བུམ་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲུབ་རྟོག་དང༌། དགག་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང༌། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་རྟོག་དང་དགག་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་

447

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགགྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་ཚད་མས་བསལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་ངག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་སྦྱོར་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྟགས་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྟགས་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། ཁྱོད་རང་ལ། རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་ན། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་པའི་བློ་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་སྦྱོར་ལྟར་སྣང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་སྦྱོར་ལ་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་ན། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཙམ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དང༌། དམ་བཅའ་ཙམ་བཀོད་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཙམ་བཀོད་ལ་དམ་བཅའ་མ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ཙམ་བཀོད་ལ་མཚན་ཉིད་མ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐལ་བ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་

448

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རྟགས་ཙམ་བཀོད་ལ་ཐལ་བ་མ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང༌། ཁྱོད་རང་ལ། རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་ན། རང་གི་རྟགས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་ཐལ་བ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཙམ་བཞག་ལ་རྟགས་མ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ལྟར་སྣང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་མ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་སྦྱོར་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་མཚན་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་

449

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔར་ཐལ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། དེའི་བློའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། དེའི་བློའི་གཞན་སེལ། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་སྟེང་གི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། རང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་མ་ཡིན་དགག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། བློ་ཡིན་པར་ཐལ། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ལ་འབུད། ཁ་ཅིག །བློའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བློ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

450

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བློའི་གཞན་སེལ། དེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བློ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། བློའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་བློའི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བློ་དང་བློ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བློའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མེད་དགག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། དེའི་བློའི་གཞན་སེལ། དེའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མེད་དགག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ། ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མེད་དགག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་ཏུ་

451

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགགྱུར་པའི་གཞན་སེལ། མེད་དགག །མེད་དགག་ཡིན་པའི་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མེད་དགག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང༌། བློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཁྱོད་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མེད་དགག་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་དགག་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་དེ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་འབྱར་བའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེ་ལ་དགག་ཚིག་

452

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མ་འབྱར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞལ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་མེད་དགག་གིས་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་བ་གང་ཞིག །ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེ་ལ་མེད་ཚིག་འབྱར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་རྣམས་སླ། གོང་དུ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་འཐུང་བ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་འཐུང་ཞེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་འཐུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་

453

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་འཐུང་བ་ཞེས་པ་དེ། དེ་འཐུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་འཐུང་བ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་དགག་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དགག་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་དགག་བྱ་མ་བཀག་པར་ཆོས་གཞན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང༌། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་སྒྲུབ་རྟོག་

454

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། དགག་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་པར་གྱུར་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེལ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་ན་སེལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགག་པ། སེལ་བ། གཞན་སེལ། ལྡོག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང་སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་ཡིན་ན། སེལ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སེལ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་ན། སེལ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་བ་གང་ཞིག །སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་

455

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཔ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་དང་སེལ་འཇུག་གི་བློ་གང་རུང་ཡིན་ན། སེལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་རང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་དངོས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་དང༌། རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མངོན་སུམ་དང༌། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པས་སྟོང་པའི་མངོན་སུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དངོས་མིང་ལ་དགག་ཚིག་འབྱར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དགག་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དགག་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགག་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དགག་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་དགག་ཚིག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དབྱིངས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་

456

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དགག་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་ངོས་སུ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དངོས་སུ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགག་རྟོག་དང༌། དགག་སྒྲ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་པ་ལ། རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཤུགས་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་དེ་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེའི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སླ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཆགས་མེད་སྡང་མེད་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐར་མེད་ཚིག་འབྱར་བ་གང་ཞིག །ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཆང་འཐུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཆང་འཐུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེའི་མཐར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མི་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྐྱེ་

457

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགབ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཐོག་མར་མི་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་མཐར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འབྱར་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མི་འགག་པ་དང༌། འགག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་མི་འཕེན། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་པ་འདིས་ཀྱང་ཆོས་གཞན་འཕེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་དངོས་མིང་ལ་དགག་ཚིག་འབྱར་བའི་ཆོས་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་འབྱར་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པའི་ངག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེ་ལ་དགག་ཚིག་མ་འབྱར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་དགག་ཚིག་མ་འབྱར་བར་ཐལ། ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མིན། དབྱིངས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དངོས་མིང་ལ་དགག་ཚིག་མ་འབྱར་བ་གང་ཞིག །ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ངག་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་གང་ཞིག །དེ་ལ་དགག་ཚིག་མ་འབྱར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཞེས་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན། ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ངོ་བོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པ་

458

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་འཕེན། ཁ་ཅིག །རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འཕེན་པ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འབྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མ་འབྱར་ན་དེས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགག་པ་ཡིན་ན། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན་ཡང༌། ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་དགག་པ་དང༌། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དེ་དང༌། དེ་ལྟར་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀར་འཕེན་པའི་དེ་དང༌། དེ་ལྟར་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འཕེན་པའི་དེ་དང་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང༌། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་དགག་བཞི་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པས་རང་གི་དགག་བྱ་ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ནས། མཚན་མོ་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་དགག་པ་དང༌། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པས། རང་གི་དགག་བྱ་ལྷས་བྱིན་

459

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཚོན་པོ་ཉིན་མོ་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་མཚན་མོ་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་ཞིང་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པས། ཚོན་པོ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀར་འཕེན་པའི་དགག་པ་དག་སྐྱེས་བུ་དེ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་དེ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པའི་ཚེ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འཕེན་པའི་དེ་དང༌། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དགག་པ་དང་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང༌། ལྡོག་པ་བསྡུས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང༌། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དགག་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་ཀྱང༌། དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་དགག་རྟོག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། རང་ཉིད་དགག་རྟོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ། རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་

460

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྟོག་པ་ཞིག་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བཅད་པར་འཛིན་པའི་དགག་རྟོག་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་བཅད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་དངོས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་ཀྱང་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། བུམ་མེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྐྱོན་དུ་འཕེན། གཞན་ཡང༌། དགག་རྟོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་ན། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་རྟོག་

461

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་དགག་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རང་གི་མིང་ལ་དགག་ཚིག་འབྱར་པའི་གཞི་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མིང་ལ་དགག་ཚིག་འབྱར་བ་གང་ཞིག །གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་མིང་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འབྱར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་དཔག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དགག་རྟོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་གཞན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང༌། ཆོས་གཞན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ཚིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་ཚིག་ཡིན་ན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དགག་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་

462

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལས་འབྲས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་ན། དེས་དེ་ལྟར་ཤུགས་ལ་མི་འཕེན་པས་ཁྱབ། དེ་ལྟར་ཤུགས་ལ་འཕེན་ན། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མི་འཕེན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་མོ་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་མོ་མི་ཟ་ཞེས་པས། རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཀག་པ་གང་ཞིག །རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པས། ཚོན་པོ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཤུགས་ལ་ཡང་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་མོ་མི་ཟ་ཞེས་པས། མཚན་མོ་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་མོ་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ། ཚིག་གཅིག་གིས་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པའི་དགག་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་གྱི་ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེས་བུ་དེ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང༌། གང་ཡིན་མ་ཤེས་པའི་ཚེ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་མིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་རང་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པར་སྐབས་ཐོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་དགག་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔར་གྱི་རང་ཚིག་མི་སྟོན་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེ། རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཚིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྟོན་པ་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །དེས་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

463

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞགཐལ། དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་པའི་དགག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བསལ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེར་གཤེགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། འདི་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཚིག་བཞག་ཏུ་གནང་བ་གྲྭ་མང་གིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་ཡིན་གཤིས། གོང་འོག་ཟློས་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་དཔྱད་གཞི་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བློ་གསར་བ་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ཡིན་སྲིད་སྙམ་གྱིས། བསྒྱུར་བཅོས་མང་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་སྙིང་སྟོབས་མ་བྱུང་བས་ཕལ་ཆེར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག །

465

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

༄༅། །བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་
བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །
བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོཥཱ་ཡ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་འདོད་པའི་དོན། །ཀུན་སྟེར་ཆོས་ཀུན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། །སྣང་བས་ས་གསུམ་གསལ་མཛད་སྟེར་མཛད་པའི། །བླ་མ་ལྷར་བཅས་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རིགས་པ་ལེགས་བཏུས་པར། །རིགས་ཆུང་རིགས་འབྲིང་རིགས་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པའི། །རིགས་པའི་སྒོ་འབྱེད་འཇམ་དབྱངས་མངོན་སུམ་དུ། །སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འཆད་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཟུངས། །
འདིར་བློ་ཆུང་བའི་རིགས་ཆུང་ངམ་བསྡུས་ཆུང་དང༌། འབྲིང་ལ་རིགས་འབྲིང་ངམ་བསྡུས་འབྲིང་དང༌། ཆེན་པོ་ལ་རིགས་ཆེན་ནམ་བསྡུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དམར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་ན། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དུང་གི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དམར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་

466

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། པུཎྜ་རི་ཀའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དམར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དམར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། ལྗང་ཁུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྗང་ཁུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དམར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁྱབ་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་རིན་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁྱབ་སྟེ། དཀར་སེར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་དག་གོ་ཐོབ་རགས་པ་ཡིན། རྩོད་ཚེ་ཁྱོད་ཅག་གིས་འཁྲི་ན། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དུང་

467

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དང་སེར་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྱབ་ན། ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཀར་པོ་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་སེར་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་དུས་ཞིབ་ཆ་དགོས། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་ན་སེར་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་སེར་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པར་བུད། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་ལ་རྩ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་སེར་དམར་ནག་བཞི་དང༌། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་སེར་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁ་དོག་ལ་དང་པོ་བཞི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་སེར་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཁ་དོག་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་ན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱོད་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་ན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་

468

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ན་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་རིན་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དང་དཀར་པོ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་དཀར་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་སེར་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་སེར་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་རིན་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དང་དཀར་པོ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་ན་ཁ་དོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་སླ། ཁ་དོག་དཀར་དམར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོར་རྟོགས་

469

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་དང་སྒྲ་སོགས་འཕེན་ཤེས་སླའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་འགལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་

470

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་གཞི་གྲུབ་དང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་དྲུག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྩིས་དང་བྱས་པས། དངོས་འགལ་ལ་འགྲོ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཀ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བེམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་པར་རྟོགས་

471

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

པའི་ཚད་མ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་ལ་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གང་རུང་གང་ཞིག །དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་རྟོགས་པ་དང་དགག་སྒྲུབ་སྒྲ་དྲི་སོགས་དུ་མ་ལ་སྤྲོ་སླ། བསྡུས་ཚན་གཉིས་པ་ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་ནི། ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། ཚད་

472

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ཟེར་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་དེ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོག་པ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དུ་མ་བརྩེགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་

473

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་དང་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཐོབ་བྱས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་དངོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། རྟགས་དེར་ཐལ། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དུ་མ་བརྩེགས་ཀྱང་ཡ་བྱུང་ན་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཆ་བྱུང་ན་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་དང་ཀ་བ་དང༌། བུམ་པ། ཡོད་པ། བདག་མེད་སོགས་དང་དུ་མ་ལ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་སྦྱར་ནས་དཔྱད་ཤེས་སླའོ། །གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
བཞི་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་ངུ་འཁོར་ལོ་མ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་

474

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བར་ཐལ། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་བུམ་པ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་རྒྱུ་དང་བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རྒྱུ་དང་བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲས་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དངོས་

475

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་གང༌། ཁྱོད་དང་བུམ་པའི་བར་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དེ་བུམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང༌། དེས་མ་ཁྱབ་ཚུལ་དང༌། བུམ་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་ཡང༌། དེས་མ་ཁྱབ་ཚུལ་སོགས་འཕེན།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་དངོས་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་གང༌། ཁྱོད་དང་བུམ་པའི་བར་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བུམ་པའི་དངོས་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་སླ། ཚིག་ལ་འཁྲི་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

476

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐལ། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་མ་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྟག་དངོས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དང༌། རྒྱུ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པས། དེ་སྒྲ་སྦྱོར་ཤེས་དགོས། ཁོ་རང་ལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་བྱ།
ལྔ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཡུལ་དང་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་

477

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

དང་བརྗོད་ཡུལ་སྣང་ཡུལ་གསུམ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་ཡུལ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གང་ཟག་དང་ཤེས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་དང་དབང་པོ་དྲུག་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཚད་མའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིའི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱང་འཕེན། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། ཡུལ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་སོང༌། དེར་ཐལ། བློའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། །ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་དང་གང་

478

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཟག་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་པར། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་ན་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་ངོ༌། གཞན་ཡང༌། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་དང་ཡོད་པ་དང་དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ལས། ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡང་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཤེས་གང་ཟག་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་

479

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་མིག་དབང་རྣ་དབང་སྣ་དབང་ལྕེ་དབང་ལུས་དབང་ལྔ་དང༌། དེ་ལྔའི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྒྲའི་དེ། དྲིའི་དེ། རོའི་དེ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་དང་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་ཤེས་གང་ཟག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་དབང་སོགས་འཕེན་སླ། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རོལ་མོའི་སྒྲ་ཕལ་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་གང་ཞིག །ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་རྟག་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་རྟག་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་རེ་ཞིག་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང༌། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་

480

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། འོ་ན། ཡུལ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་ན། བློ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན་བློ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་མི་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཡུལ་དང་ཤེས་བྱ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང༌། མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བློས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེ་བཟུང་ཡང་དེས་རིག་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྔོན་གྱི་སྟོན་པ་མང་པོའང་འཁྲུལ་བས་ཞིབ་ཆ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། གཞན་ཡང༌། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་ཟླ་གཉིས་སུ་

481

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

སྣང་བའི་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བློ་དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་འཛིན་བློས་རིག་པར་བྱ་རུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་ཚུལ་དུ་མ་ཤེས་སླའོ། །
དྲུག་པ་ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རང་ལྡོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་བུམ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསེར་བུམ་དང་གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། རང་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལྡོག་གཅིག་དང་སོ་སོ་བ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་ལྡོག་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་མིན་པའི་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། རང་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་

482

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལྡོག་པ་སོ་སོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་ལྡོག་སོ་སོ་བ། དཔེར་ན་རིམ་བཞིན་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་དང༌། བྱས་མི་རྟག་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་རྫས་སོ་སོ་བ་དང་ལྡོག་པ་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། བྱས་མི་རྟག་ནི་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཞེན་རིག་གི་ངོར་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་བྱས་འཛིན་རྟོག་པས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཐ་དད་བློ་གང་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པའི་ལྡོག་པ་བྱས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་བྱས་པ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྫས་རིགས་གཅིག་པ་དང༌། རྫས་རིགས་མཐུན་པ་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫས་རིགས་གཅིག་དང་རྫས་རིགས་ཐ་དད་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཞེས་པར་ཤཱཀྱ་བློས། དེ་བས་ན་རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་

483

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ཉེ་བར་ལེན་པས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྫས་རིགས་གཅིག་ན། རྫས་གཅིག་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ནས་ཀྱི་ས་བོན་འབྲུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ནས་འབྲུ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་རིམ་པས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་པར་ཐལ། རྫས་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྫས་ནས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནས་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྐྱེས་པའི་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་རྫས་རིགས་གཅིག་པ་དང༌། འདྲ་བ་དང༌། རྫས་རིགས་མཐུན་པ་གསུམ་ཆར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྫས་ཀྱིས་མཐུན་པ་དང་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ནས་རྣམས་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་གཅིག་ན་རྫས་གཅིག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྫས་རིགས་གཅིག་ན་རྫས་གཅིག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པའི་ནམ་མཁའ་དང༌། ཁང་པའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་པར་ཐལ། རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ནམ་མཁར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཅན་བཀག་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་གཅིག་ཚུལ་དང༌། བུམ་མེད་སོགས་དགག་བའི་རིགས་གཅིག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཚུལ་དང༌། བུམ་མེད་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རང་ལུགས་ལ། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང༌། ལྡོག་པ་གཅིག་པ་དང༌། རིགས་གཅིག་པ་དང༌། རྫས་རིགས་

484

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གཅིག་པ་དང་བཞི། ངོ་བོ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པ་དེ། རྫས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། ངོ་བོ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ། འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཤེས་བྱ་དང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་ལྡོག་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའམ་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རིགས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རིགས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒུར་ལྟ་བུ། གོ་ཐོབ་བྱས་ན། རང་གི་རིགས་གང་དུ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། རིགས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས་རིགས་གཅིག་པ་དང༌། རིགས་འདྲ་བ་དང༌། རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག། དབྱེ་ན་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རིགས་གཅིག་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ། དགག་པ་རིགས་གཅིག་ལ་ནི་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་འདྲ་བའི་དགག་པ་དེ། དགག་བྱའི་རིགས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རིགས་གཅིག་ཚུལ་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཕོར་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའམ་བུམ་པའི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དེ། རྫས་རིགས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། འདི་ཡང་སྔར་བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཉེ་བ་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ། །རབ་འཇུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐ་དད་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སོ་སོ་བ་དེ། ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། མཚན་གཞི་རྟག་པ་དང༌། མི་རྟག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང༌། རིགས་ཐ་དད་པ་དང༌། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ། ངོ་བོ་སོ་སོ་བ་དེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་མེ་དང་གྲང་བ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། ངོ་བོ་དང་རྫས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་སྣང་མུན་ལྟ་བུ་དང༌། ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཐ་དད་པ་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆོས་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རིགས་སོ་སོ་བ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་བ་གླང་ལྟ་བུའམ་བེམ་པོ་དང་ཤེས་

485

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་ལྡོག་སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཤེས་བྱར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ཤེས་བྱར་རིགས་གཅིག་ན། རིགས་གཅིག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རིགས་མི་མཐུན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། སྣང་མུན་གཉིས་རྫས་གཅིག་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བསྡུས་གྲྭ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ཤེས་པས་བསྡུས་གྲྭའི་ཁུར་བོ་ཞོག་ལ་ཉི་མ་འདེ་ན་དགའ་བར་འདུག་གོ །
སྨྲས་པ། སྤྱི་ཁྱབ་བྱེ་བྲག་སྦྱར་བའི་ཁྱབ་པ་དང༌། །ངོ་བོ་ལྡོག་པ་རྫས་དང་རིགས་སོགས་ལ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར། །བསྡུས་གྲྭ་སྨྲ་དེ་ཆོས་མིན་དགའ་ཚལ་ཙམ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེས་དྲུག་པ་ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན་དང༌། བདུན་པ་གཅིག་ཐ་དད་དེ། བསྡུས་ཚན་བདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
བརྒྱད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མ་ཡིན་

486

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟག་དངོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བུམ་སོགས་འཕེན། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟག་དངོས་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བྱ། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཁྱོད་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། འདོད་བྱས་པར། ཁོ་ན་རེ། དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་པ་མེད་མོད། ད་དུང་མ་གྲུབ་བྱས་པར། དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། དུ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་ཁོ་རང་ལ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར།

487

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ཁྱབ་པ་འགྲིག །འཁོར་གསུམ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང༌། དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་རྟག་པ་དང༌། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རགས་པ་ཡིན་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་ཚོགས་སྤྱིའི་རང་ལྡོག་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་དང་རང་མཚན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་དངོས་པོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་ན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་འདུས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ། ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔར་བཞིན། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་

488

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མི་ནུས་ཏེ། བྱེ་བྲག་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཟད་ཁྱོད་ཡིན་པ་དུ་མའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་དུ་མ་ཁྱོད་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་དང༌། ཡོད་པ་དང་གཅིག་དང༌། བུམ་པ་དང་གཅིག་དང་གསུམ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན། དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡིན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་ན། བུམ་པ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཡོད་པ་རེ་རེ་ནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་གཅིག་ལས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དང་ཡོད་པ་དང་བུམ་པ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཁྱོད་ཡིན་ཀྱང༌།

489

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

གཞན་གཉིས་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རི་བོར་རྭ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་ཡོད་ལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་དང་ཚད་མ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན། ཁྱོད་

490

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དངོས་པོ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་སྤྱི་ཡིན་ན། སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རམ། བུམ་པ་སྣང་བ་གང་རུང་ལ་བློ་རྩེ་གཏད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། གསེར་བུམ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པས་རང་གི་སྣང་ཆ་དང་ཞེན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་གཅིག་མིན་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྟགས་དེར་ཐལ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྟོགས་སླ།
རང་ལུགས་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དང་སྤྱི་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་སྤྱིར་གྱུར་པའི་རང་མཚན་དག་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་དང༌། སྤྱིར་གྱུར་པའི་རྟག་པ་དག་དོན་གཅིག །ཡང་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། རིགས་སྤྱི་དང༌། ཚོགས་སྤྱི་དང༌། དོན་སྤྱི་དང་གསུམ། རང་གི་རིགས་

491

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་རིགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ། འདི་ལ་སྤྱིས་ཁྱབ། ཡ་གྱལ་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་ཚོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེན་སྟངས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དང་གཅིག་མིན་ཀྱང་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་བུམ་པ་དོན་སྤྱི་དང་འདྲེས་པར་སྣང་གི །བུམ་པ་རང་མཚན་པ་སྣང་བར་དབུ་སེམས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གོ་ཐོབ་བྱས་ན། ཆོས་དེ་ཡིན། ཆོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ། ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་དེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ལྟ་བུ། འདི་དག་གི་ཞིབ་རྩོད་ཚད་མར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསྡུས་ཚན་བརྒྱད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་ཟིན་ཏེ། རིགས་སྒོ་ཆུང་བ་བསྡུས་ཆུང་དུ་གྲགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལོག་འཛིན་ལ་སོགས་ཀྱི། །སྐྱོན་བརྗོད་ཆ་ནས་སུན་འབྱིན་ཧ་ཅང་ཡང༌། །ཐལ་སོགས་འཕེན་པས་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པས། །ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བས་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང༌། །སྒྲུབ་དང་འཕེན་ཚུལ་མི་མཐུན་ཐལ་རང་ཞེས། །གྲགས་ཕྱིར་རེ་ཞིག་མི་བཤད་རིགས་ཆེན་ལའོ། །ཐལ་འགྱུར་ཆུང་ངུའི་རྟགས་ཁྱབ་སྒོ་བརྒྱད་དང༌། །རྟགས་ཆོས་རྩོད་གཞི་སྦུབས་འཚང་བྱེད་ཚུལ་སོགས། །ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྩོད་ཚུལ་གྱི། །མཁས་པའི་འགལ་མེ་ཅུང་ཟད་འདིར་རབ་བརྗོད། །
དགུ་པ་ཐལ་འགྱུར་ཆུང་བའི་རྣམ་བཞག་ལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཚང་བས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཚང་བར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ།

492

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོད་གཞི་མི་ལྡན་པར་བུམ་པས་གསལ་བ་དང༌། བདག་མེད་ཀྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་འདྲ། གཞན་ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་རྟགས་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྟགས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་གཞི་གསལ་བ་གཉིས་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྟགས་དང་རྩོད་གཞི་ལྡན་ཡང༌། གསལ་བ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པ་སོགས་ཤེས་པར་གྱིས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཀ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲས་རྩོད་གཞི། རྟག་པས་གསལ་བ་དང༌། མ་བྱས་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ཡང་ཡིན། གསུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། སྒྲས་རྩོད་གཞི་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་

493

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

པས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་གཉིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་བ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ལ་སྐྱོན་འཕེན་ནའང༌། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་གཞན་ལ་རིགས་པ་བསྒྲེས་སླ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་མི་ལྡན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། སྒྲས་རྩོད་གཞི་དང༌། རྟག་པས་གསལ་བ་དང༌། བེམ་པོས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་སྔར་ལྟར་སྒྲུབས་རིགས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡང་མིན། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྟགས་གྲུབ་པའི་

494

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་གྲུབ་ན་དེའི་བཟློག་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། བེམ་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བེམ་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན། ཐུར་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་མེད་མ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་གང་ཞིག །དངོས་མེད་མ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་གསལ་བ་དང༌། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་མ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐུར་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་འགལ་ཡིན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་ཡིན་པས་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་གསལ་བ་དང༌། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་འདྲའི་

495

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རི་བོར་རྭ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ལ་འདུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འདུ་མ་བྱས་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་ཡང་ལོག་གཉིས་གང་རུང་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་གང་རུང་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀློང་བའི་ཚེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་མིན་ན། ཆོས་སུ་བཀོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ན། ཆོས་སུ་བཀོད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀློང་བའི་ཚེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ན། ཆོས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཤེས་པས་གསལ་བ་དང༌། དངོས་པོས་རྟགས་བྱས་

496

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡང་དག་གི་ཀློང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང༌། རྗེས་ཁྱབ་ཡང་དག་གི་ཀློང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་རྗེས་ཁྱབ་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོད་གཞི་དང་གསལ་བ་ཙམ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟགས་གསལ་མ་ཚངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཀློང་ཞིག་བྱས་པས་ཤེས་སོ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་ལ་འཕུད།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཚུལ་དེ། དེའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགལ་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་

497

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

འགྱུར་དེའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་ན། ཆོས་སུ་བཀོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀློང་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་འགལ་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགལ་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་དང༌། ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཀ་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཀ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་ཁྱབ་དང༌། ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་དང༌། ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པས་གསལ་བ་དང༌། ཚད་མས་རྟགས་སོ་སོར་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཐོབ་བྱས། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་ཁྱབ་དང༌། ལྡོག་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། འགལ་ཁྱབ་ཡང་དག་རྣམས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཐུར་ཁྱབ་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་མ་ངེས་ན་དེ་གསུམ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་འགལ་ཁྱབ་ངེས་ན་རྗེས་ཁྱབ་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་འགལ་ཁྱབ་ངེས་ན། འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་སམ། གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལྡོག་ཁྱབ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་ཡིན་

498

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་དང༌། དེའི་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་གསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། ཐལ་འགྱུར་དེའི་གསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐུར་ཁྱབ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཀློང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོད་ཚེ་གསལ་བ་ལ་འགོད་རྒྱུ་དང༌། རྟགས་ལ་འགོད་རྒྱུ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་གོ་ཐོབ་བྱས།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བེམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བེམ་པོ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དང་པོ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཀློང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དང་པོ་བེམ་པོ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཀློང་ནས་རྟགས་གསལ་བཀོད་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཀློང་ཚུལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ན། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀློང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བེམ་པོས་གསལ་བ་དང༌། དངོས་པོས་རྟགས་སོ་སོར་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བེམ་པོ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་

499

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་ན། ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཚུལ་དཔྱོད་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དང༌། ལྡོག་ཁྱབ་ཀློང་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང༌། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ཀློང་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་ཁྱབ་ཅི་ཙམ་ཀློང་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ཀློང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཀློང་ནས་བཀོད་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་གཅིག་ལས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བུམ་པས་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྩོད་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པའི་རྩོད་གཞི་དངོས་པོས་གསལ་བ་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་རྟགས་གསལ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྟགས་དངོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པའི་རྩོད་གཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། དེ་དེར་ཐལ། བུམ་པའི་རྩོད་གཞི་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་གསལ་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྩོད་གཞི་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཚིག་ལ་འཁྲི་ཚུལ་ཤེས་སླ། འདིར་ཐལ་འགྱུར་སྦུབས་

500

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

འཚང་ལ་ཆོས་ཅན། སྔ་བཙན་ཕྱི་བཙན་བར་བཙན་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ཐལ་ཆོས་སྔ་བཙན། ཕྱི་བཙན་བར་བཙན་གསུམ་དང༌། རྟགས་སྔ་བཙན་ཕྱི་བཙན་བར་བཙན་གསུམ་གསུམ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་སྔ་བཙན་ནི། དཔེར་ན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་ངོས་ཟུངས་དང་ཟེར་ན། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་རྟགས་དང༌། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་གསལ་བ་དང༌། ཀ་བས་རྩོད་གཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཆོས་ཅན་ཕྱི་བཙན་ནི། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་ངོས་ཟུངས་དང་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟག་པས་རྟགས་དང༌། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་གསལ་བ་དང༌། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་རྩོད་གཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོས་ཅན་བར་བཙན་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་ངོས་ཟུངས་ཟེར་ན། རྟག་པས་རྟགས་དང༌། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པས་གསལ་བ་དང༌། སྒྲས་རྩོད་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། དྲིས་ཚེ་དེ་ལྟར་དང༌། འཕངས་ཚེ་རེ་རེ་འཆད་པའང་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཐལ་རྟགས་སྦུབས་སུ་འཚང་ཚུལ་གསུམ་གང་འཐད་སྙམ་ན། གཙོ་བོ་རྒོལ་བའི་འདོད་པས་གང་འདོད་གཙོ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། རྒོལ་བས་ཆོས་ཅན་གསུམ་བརྩེགས་འདོད་ནས་སྦྱར་ན་ཆོས་ཅན་གསུམ་རྩོད་གཞི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང༌། སྒྲ་རྣམས་ནི་སྨྲ་བ་པོའོ་བསམ་པ་ཙམ་སྟོན་གྱི། དབྱུག་པ་ཐོགས་པས་དབང་མེད་བྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་དེ་གཙོ་བོར་

501

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

འདོད་ན་དེ་གཙོ་བོར་བྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་བཞིན་ལྟ་བུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆོས་ཅན་སྔ་བཙན་དང༌། གསལ་བ་བར་བཙན་དང༌། རྟགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲས་ཐལ་བ་རེ་རེ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་མེད་པས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་ངོས་བཟུང་ཟེར་ན། དྲིས་ཚེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཚད་མས་རྩོད་གཞི་དང༌། དངོས་པོས་གསལ་བ་དང༌། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཚད་མས་རྩོད་གཞི་བྱས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོས་གསལ་བ་བྱས་པ་ཡིན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྟགས་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སླ། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་དེའི་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་ཏུ་སྒྲུབ། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐལ་སྤུངས་རྟགས་སྤུངས་ཅན་གྱི་ཐལ་ངག་གིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་སྤུངས་རྟགས་སྤུངས་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་ངོས་བཟུང་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི། རྣམ་

502

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་དང༌། ཡོད་པས་རྟགས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་གཉིས་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་ཟེར་ན་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ཚེ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་བྱས་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཟེར་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་རྩོད་གཞི་དང༌། གསལ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྩོད་གཞི་དང༌། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། ཤེས་བྱས་རྩོད་གཞི་མ་བྱས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྩོད་གཞི་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གསལ་བ་

503

བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་བཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ།

ལ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གསལ་བ་མ་བྱས་རྩོད་གཞི་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་གསུངས་སོ།།

505

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་
བཞུགས་སོ། ། ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ལུས་པ་རིགས་ལམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་སུན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་བློ་ལྡན་བཟང་པོ་སོགས་ན་རེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐལ་འགྱུར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་དེ། དཔེར་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང༌། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་

506

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས། གཞན་ཡང༌། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཇོག་པ་དོན་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་དོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་པ་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་པོས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོས་བཞག་པ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་བརྡ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཇོག་པ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི་མཚོན་བྱ་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། དོན་རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་མཚོན་བྱ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་རྫས་ཡོད་ཅེས་བྱ་ལ། མཚོན་བྱ་ནི་མཚན་ཉིད་དེའི་སྟེང་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་རྒྱུ་པོ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་རང་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་ན་བཏགས་ཡོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཇོག་པ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཇོག་པ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐལ་

507

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

འགྱུར་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཐལ་འགྱུར་དེས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སུན་འབྱིན་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སུན་འབྱིན་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དང༌། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དང༌། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་འདོད་རྟགས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་སྔ་རྒོལ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་སུན་བྱུང་བ་གཅིག་དང་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་དང༌། རང་གི་འདོད་པ་མི་སྒྲུབ་ཀྱང༌། གཞན་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐལ་འགྱུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྟོག་གེ་སྐད་ལས། ཐལ་འགྱུར་ཞེས་པ་འདིས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེས། ཞེས་པ་ནས། རྒོལ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ན། ཕྱི་རྒོལ་བས་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་སོགས་བརྗོད་སུན་འབྱིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དོན་དང་ཐལ་འགྱུར་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ཚད་ལ་དེ་དང་དེར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རེ་འཇོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་

508

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གསུང་ལས། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་རྟགས་གསལ་རྩོད་གསུམ་ཚང་བར་བཀོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཀློང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཙམ་བཀོད་པ་དང༌། ཐལ་བ་ཙམ་བཀོད་པ་དང༌། རྩོད་གཞི་ཙམ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་གསལ་རྩོད་གཞི་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རང་གཞན་གྱིས་བཀོད་ཚུལ་གྱི་ངག་མི་མཁས་པས། རྟགས་ཙམ་བཀོད་པ་དང༌། ཐལ་བ་ཙམ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཙམ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཁོང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ངག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིགས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སུན་འབྱིན་ངག །ལྟར་སྣང་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉལ་བ་རིན་བསམ་པའི་གསུང་ལས། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕ་རོལ་པོས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་དང༌། དེ་འདྲ་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་མིང་སོགས་འཕེན་པར་བྱའོ། །བྱས་པ་ལ་ཆ་པ་ན་རེ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ངག་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པར་ཐལ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་

509

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྒོལ་བས་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིགས་སྒོས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བཤད་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རང་ལུགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྟགས་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་སྒོས་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཅིང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པས་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད། ཐལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་ཞེས་བཤད། སྒྲུབ་ངག་དང་རྟགས་སྦྱོར་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བཤད། རྟགས་ཙམ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ལྟ་བུ་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆ་བཞག་སྨོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་གཉིས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །སྐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་པོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་སླ་ལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཞེས་པས་རྒོལ་བ་རྒྱུད་མ་སྨིན་པའི་དབང་རྟུལ་སོགས་གཅོད། ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་ཞེས་པས་ཕ་རོལ་པོས་སྨྱོན་ལྡང་ནས་ལན་འདེབས་པ་སོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། ཡང་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོའི་

510

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཚན་ཉིད་ལ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཅིང་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཅིང་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རྒོལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་རྟོགས་ན་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་

511

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྒོས་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་ནུས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཐུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཐུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཕྲ་རག་གི་ཚུལ་དུ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་ཤཱཀ་གི་འགྲེལ་པ་ལ་འདྲིས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་ཤཱཀ་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་རུང་ཡང༌། ཆོས་མཆོག་རྒྱན་མཁན་པོ་སོགས་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་ལུགས་ལ་དེ་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སློབ་དཔོན་ལྷ་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་གྱུར་དང༌། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་

512

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། གཞི་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདིས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་སྟོན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་གི་དོན་དེ་སྟོན་མི་ཐུབ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་བས་ཀྱང་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་གིས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེས་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ལ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའི་དོན་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའི་དོན་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་མོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་མ་ཟད། བྱང་འཕགས་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དུ་མ་ལས། ང་དང་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་བར་བྱ་ཡི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཐུབ་པར་

513

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པ་གང་ཞིག །ཤུགས་ལ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ། །ནུས་པ་མེད་ཀྱང་ནུས་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེས་རང་ཉིད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཚེ། རང་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་པ་སྒྲུབ་ངག་དེ་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱབ། སྒྲུབ་ངག་དེ་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། །ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གོང་གི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་རགས་ལས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པ་ལ་རགས་ལས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་མི་

514

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག །སྐྱེད་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་སྐབས་སུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྗོད་ཀྱང༌། ཐེ་ཚོམ་ལས་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་སྐབས་སུ་མ་བརྗོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །རང་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རང་འགོད་ཡུལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཐལ། རང་འགོད་ཡུལ་རྒོལ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་བཀོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་དང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་བརྩད་ཚུལ་སྐབས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོས་ལན་དོན་

515

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

མཐུན་མི་ཐེབས་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་རང་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱར་ཁས་བླངས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱོད་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱར་ཡང་ཁས་བླངས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའང་ཁས་བླངས། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་མིན་ལ་བློ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆོག །ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང༌། སྒྲ་རྟག་པར་ཞེ་ཐག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་པའི་བསལ་བ་འབབས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་དམ་བཅའ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཚད་མས་གསལ་བ་འབབས་པ་དང༌། དམ་བཅའ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེའི་

516

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བསལ་བ་འབབས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་ན་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཏེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀྱང་རྒོལ་བའི་དབང་གིས་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་ཆོས་ལོག་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ལོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་དེའི་རྟགས་ལོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ལོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་ཡང་སྒྲུབ་ཐུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང༌། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཟུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔ་མ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་དབང་དང་མི་ལྡན་པར་

517

ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས།

ཐལ། བདག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྲོག་ལྡན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རང་རྒྱུད་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚོན་བྱ་དེ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་སེམས་རྩོད་དུས་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པས་ཡང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། ཀུན་མཁྱེན་
ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཚིག་བཞག་ཏུ་གནང་བའི་དཀའ་གནས་འདིར། མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་དགག་བཞག་སོགས་ལ་དོགས་གནས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མ་དཔེ་ཚད་ཐུབ་མ་རྙེད་པས་སླར་དཔྱད་དགོས་སོ། །

519

ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཚད་མའི་

དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས་
བཞུགས་སོ། །
ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས།

ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་བསླུ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས་པར་ཐལ། འཕྲོས་ཚུལ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་འཆད་པར། དྲངས་མ་ཐག་གི་གཞུང་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ། སྤྱན་དུ་གྱུར་པ། ཚད་མར་གྱུར་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཐུབ་དབང་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་

520

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ལས་ཚད་མར་འཁྲུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཟློག་དོན་དུ། །གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཚད་ཡིན་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསླུ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྡན་ཞེས་པས་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང༌། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང༌། །ཞེས་པ་གཉིས་དྲིལ་བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་རྒྱན་ལས། གཉིས་ཀ་དྲིལ་བས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསླུ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཚད་མར་གྱུར་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་མདོ་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྙེད་དཀའ་བ་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཚད་མར་

521

ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས།

གྱུར་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་གྱུར་མ་གྱུར་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྫ་བུམ་གྱི་དུས་སུ་རྫ་བུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་འཇིམ་པ་དེ་རྫ་བུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫ་བུམ་གྱི་དུས་སུ་རྫ་བུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་འཇིམ་པ་དེ་རྫ་བུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫ་བུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་རྫ་བུམ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྫ་བུམ་དུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བ་ནི། །བྱེད་པར་མི་འགྱུར་དཔེར་འཇིམ་པ། །འགྱུར་བ་མེད་པར་བུམ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་ཉེར་ལེན་གནས་གྱུར་ནས་རང་གི་ཉེར་འབྲས་སུ་སོང་བའམ་སྐྱེས་པ་ལ་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་པས་ཉེར་ལེན་གནས་མ་གྱུར་ན་ཞེས་བཤད། ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བ་ནི། །བྱེད་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་པས་ཉེར་འབྲས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པར་བཤད་ནས། འཇིམ་པ་ལས་རྫ་བུམ་བྱས་པ་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དེར་འགྱུར་ན། ཆོས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དབུ་ཚད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཡོད་ཉིད་ན་གང་སྐྱེ་བའམ། །གང་གྱུར་ཉིད་ན་རྣམ་འགྱུར་བ། དེ་ནི་དེ་རྒྱུར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་བཤད། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཆོས་སྔ་མ་ཞིག་ཕྱི་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྒན་གཞོན་དང་འོ་ཞོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ཀྱི། མེ་དང་ཤིང་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཤིང་མེར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞོན་ནུ་ཞིག་རྒན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་གཞོན་ནུ་དེ་རྒན་པོ་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒན་གཞོན་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞོན་ནུ་ཞིག་ནས་རྒན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། བྱིས་པ་ཞིག་

522

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ནས་གཞོན་ནུ་ཉིད། །དེ་ཞིག་ནས་ནི་དར་ལ་བབས། །དེ་ཞིག་ནས་ནི་རྒས་གྱུར་ཏེ། །ལུས་ནི་ཇི་ལྟར་གཅིག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གྱུར་མ་གྱུར་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་གོམས་ནས་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། །གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བློ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། །དོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་སྒོ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ངག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རིག་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་

523

ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས།

ངག་དང་སུན་འབྱིན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སུན་འབྱིན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཞེས་བཏགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་འདོགས་མི་རུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ་ལས། གང་ཟག་གི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇོག་ཚུལ་མེད་ཟེར་ན། རང་དབང་དུ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས་ཀྱང༌། འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན། དོན་བྱ་བ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདི་དག་གིས་ཞེས་པས་མངོན་རྗེས་དག་བཤད། ཡོངས་སུ་བཅད་ཅེས་པས་གཞལ་བྱ་བཤད། འཇུག་པ་ན་ཞེས་པས་ཚད་མ་དེ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་གྲུབ་དོན་ལ་འཇུག་དུས་བཤད། དོན་བྱ་བ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་ཚད་མས་གཞལ་བའི་དོན་དེ་ལ་གང་ཟག་དེ་བཞུགས་ན་མི་བསླུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞི་གྲུབ་ན། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་

524

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚད་མས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་གཞལ་བྱ་མཐའ་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མ་དེ་རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ། །དོན་གཉེར་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དེ་འདྲ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྐྱེས་བུའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་དང༌། བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་

525

ཚད་མའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟུར་བཀོལ་མདོར་བསྡུས།

ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་བསྐྱེད་འབྲས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཞེས་པ་གཞལ་བྱའི་དོན་དེ་ལ་ཚད་མ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་དག །ཉམས་ལེན་གྱི་བླང་དོར་གྱིས་འཇུག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྨོངས་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་རྨོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

527

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

༄༅། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་

བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།
ན་མ་སྭ་ར་སྭསྟྱཻ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་བརྡ་སྤྲོད་པ་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པར་ཀླ་ཀློའི་དཔེ། ལང་
གཤེགས་ལས་ནད་པའི་དཔེ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །རབ་བསྒྱུར་ཆོས་ཚུལ་ལང་གཤེགས་ལྟར་མཐའ་ཡས་ཟབ་རྒྱས་མཛོད་ལྷ་མོ་བཞི་ཞུས་སོགས་ན་ཆོས་ཕུང་དང་དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལྟར། མང་ཕྱེ་ཆེ་བ་བཞན་ལ་མེད་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་ཚང་བའི་རྟེན་འབྱུང༌གཏམ་གྱིས་མདོ་དང་འཇུག་པ་བདེན་གཉིས་བསྟོད་ཚོགས་ལྟར་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཁྱེན་ལམ། །སྟོན་མཛད་ཤཱཀ་སེང༌ཐུན་མོང་བ་ལྟར་མཆོག་ཟུང་དང་གཏད་རབས་བདུན་དང་དེ་མིན་བྱམས་དང་འཇམ་དབྱངས་སོགས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ཕྱག་འཚལ། །ཟླ་བྲལ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྲིའི་རྣོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོང་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་དགྲ །ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་དང་འཛུམ་ལྡན་མཆུ་སྒྲོས་ལེགས་བཤད་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་ལ་བཞད། །ཆོས་མཛོད་གང་བསྣམས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་དྲན་པར་གང་དེ་བརྗེད་མིན་འདྲི། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་བློ་ངག་མཆོག་ལྷན་ཅིག་རྣམ་བཀྲ་མཛོད། །འོ་མཚོ་ལས་འོངས་ཤེལ་དཀར་ལྷུན་པོས་དབང་སྔོན་ཟུར་ཕུད་ངོམ། །ཟླ་རྒྱས་ཞལ་ལས་དཀྱུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཨཏྤལ་སྔོན་པོའི་མདའ། །འཕངས་པས་སེམས་རྨོངས་སྦུབས་གྲོལ་རྣམ་

528

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དཔྱོད་ཆེས་བཀྲའི་པདྨ་འབུམ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཆགས་མཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཚངས་སྲས་མ། །འདི་ན་མདོ་སྔགས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཚན་རེས་མོས་ལྟར་གཅིག་གིས་གཅིག་སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་གྱིས། །སྤྱོད་ཚེ་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་རྣམ་སད་དེ་ལྷའི་འོད། །འབྱིན་མཛད་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་སོགས། །གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཐུབ་དབང་ཞལ་སྐྱིན་རྣམས་ལ་མི་གུས་དཔྱོད་ལྡན་སུ། །དམ་བཅའ་བ་རིགས་གྲུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟེན་ངལ་བ་བརྒྱས། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་སྔོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྙེད་འདི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས། །དགའ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཟུངས། །ཕྱི་ནང་གི་འབྱེད་ཆོས་བསྟན་དང་སྟོན་པ་དང་གཙོ་བོར་ལྟ་བས་འི་སྒོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་པ་སོགས་དང་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེའི་ཕྱིར། །བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས་ཕྱག་རྒྱ་བཀར་བཏགས་ལྟ་དང་སྒོམ་པ་སྲིད་པའི་མཐའ་དག་པ་བཞིའང་གསུམ་གཉེན། །འདོད་པ་བསོད་ཉམས་དང་འཚོ་བ་ངལ་དུབ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་བུ་བྲལ་འབྲས་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་སྟེ་དེ་བསྟན་པ་དང༌། །ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལྟར་སྟོན་པ་སྐྱོན་ཟད་གཉིས་བཟློག་གཞན་མུ་སྟེགས་གྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་མིན་དང་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྟག་ལོ་དང་སྐྱོགས་སྟོན་སོགས་འཁྲུལ། །བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་རིམ་གཞིན་སྒྲུབ་པ་དང༌འགོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །དང་པོར་ཕྱི་པ་མངོན་ལྐོག་ལ་འདོད་པའི༌དབང་གིས་ཆད་སྨྲ་དང་རྟག་སྨྲ་གཉིས་གྱེས་སོ། །ནང་པར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དང་འགོག་པའི་དབང་གིས་རིམ་བཞིན་དངོས་སྨྲ་དངོས་ཉིད་མེད་སྨྲ་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་དང་ནང་ལ་ཞེན་པས་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་སེམས་ཙམ་པ་མི་འགོག་པ་དང་དེ། །སོ་སོས་དམ་བཅའ་བའི་ཚེ་སྟོན་པ་དང་མཆོག་ཟུང༌སོགས་ཕལ་ཆེར་དང་ལ་ལས་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་རང་རང་གི་སྡེར་འདྲེན་ཞིང་དེའི་ལུགས་ཁས་ལེན་ཞིང༌གུས་པ་མིང༌། །རང་རང་གི་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྟོག་བཏགས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་གནས་ཚུལ་མིན་པ་རྣམས་གོང་མས་འགོག །དེ་ལྟར་ནའང༌འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའང་གོང་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ལམ་སྟེགས་ཡིན་གྱིས་ཅི་ལའང་མི་ཕན་པ་མིན་ཏེ་ཐུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཞན་

529

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

རྣམས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ཞིང་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།།
གཞན་སྡེའི་བྱུང་རིམ་དང༌། སྟོན་པ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་སེར་སྐྱ་ཡིས། །གྲངས་ཅན་གཞུང་བརྩམས་ལ་གྲངས་ཅན་དེའི་བདག་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །སྒྲོ་བཏགས་མི་འདྲས་བ་མུ་སྟེགས་ལུགས་མང་པོ་སོ་སོར་གྱེས། །རྒྱ་བོད་འགའ་ཞིག་འདོད་ནས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སོགས་ཐ་དད་པ་དང་བྱུང་བར་འཆད། །ལ་ལར་གཞན་དེ་ཀུན་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་འདོད། །དག་མ་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འདིར་བྱུང་ལ་གྲངས་ཅན་སྔ་བར་གྲུབ་པོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་སྡེ་ཕྱི་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་མིང༌། །མུ་སྟེགས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ཉེར་ལྔ་བཤད་ཀྱང་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཁྱིམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་སྟག་ལོས་ཆད་སྨྲ་གཅིག་དང་རྟག་སྨྲར་སྡེ་ལྔར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ལྔར་འདོད་ཚུལ་རྣམས་འཁྲུལ་ཏེ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེའི་ཕྱིར་རང་སྡེར་མི་མཚུངས་ཏེ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་དེ་ལྔ་ལས་མང་བའི་གྲངས་མ་བཀག་བས་སོ། །དེས་ན་ཆད་སྨྲ་གཅིག་དང་རྟག་སྨྲ་བཅུ་གཅིག་གྲགས། །ཆད་སྨྲ་ལ་སྟོན་པ། མིང། གྲུབ་མཐའ། དེ་འགོག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཕུར་བུ་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། ཚུར་མཛེས་ཆད་སྨྲ་མེད་སྨྲ་ཕུར་བུ་པ། །རྒྱང་ཕན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་དང་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་ཟེར་གྱི་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་གྲངས་ཅན་མིང་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ༌འཁྲུལ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ཆད་སྨྲ་དང་མེད་སྨྲ་ལ་འབྲས་ལྷ་དང་རིགས་དྲུག་སོགས་མི་འདོད་འདོད་དུ་མ་མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཤད་ཕྱིར། །སྟག་ལོ་ཁྱེད་ཀྱིས་མེད་སྨྲ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་གཏན་མེད་དང་མི་དུད་འགྲོ་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་གསུམ་ཙམ་བས་གཏན་མི་འདོད་སོགས་འཁྲུལ། །ཀུན་སློང་ཡང༌རྟོག་གེ་ལྟར་སྣང་དང༌སྙོམས་འཇུག་དང༌འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་ཕན་རློམ་ཅི་རིགས་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་

རྗེས་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་དམ་ལུས་སེམས་ཙམ་བདག་ཡིན་ལ་དེ་ཞིག་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལྷར་སྐྱེས་པ་དང༌་འདིར་མིར་སྐྱེས་ན་སེམས་དེ་ལུས་ཐ་

530

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཅིག་མིན་དཔེར་ན་རྟ་དང་བ་གླང་བཞིན། །ཆང་ལས་མྱོས་པ་སོགས་དུ་མས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སེམས་སྐྱེ་བས་སེམས་རྒྱུན་སྔ་མ་མི་དགོས་ལུས་སེམས་ཞིག་ཙམ་ཟད་ཙམ་དེ་མྱང་འདས་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད། ། མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་འཁྲུལ་མང་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཕྱིར་སེམས་སྔ་མ་དེ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལྷར་སྐྱེས་པ་སོགས་དྲན་འང་པའི་ཕྱིར། །བློ་གོམས་པ་ལྟར་གསལ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་གྲོ་ནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཆོལ་བ་དང༌རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གང༌ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་དང༌རྒྱུ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དེ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མིན་རྗེས་དཔག་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀག་ཕྱིར་ཡང༌། །ཞེས་ཆད་མཐའ་རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། ། གྲངས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་དང༌། མིང་དང༌། དབྱེ་བ་དང༌། གྲུབ་མཐའི་འདོད་པ་དང༌། འགོག་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱུག་ཆུ་ཀླུང་སྟོན། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། གྲངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་སེར་སྐྱ་སོགས། །འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཀྱང༌། དབྱེ་ངོ་དྲང་སོང༌སེར་སྐྱ་པའི་རྗེས་འབྲང༌མངོན་གསལ་སྨྲ་དང༌ལྷ་མེད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ལུགས་གཅིག་དང་། །གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་སྟོན་པ་ཆུར་ལྷུང་ནས་བྱུང་བ་ལྷར་བཅས་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ཆུ་ཀླུང་གི་ལུགས། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་གཉིས། །རྗེས་དཔག་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་རྣམ་ལྡན་དང༌གསལ་འོང༌གཉིས། །ལུང་ཚད་མ་ནི་དབང་ཕྱུག་རྒྱུད་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་ལུང༌། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་ཏེ་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་བཞི་པ་བྱེད་པ་མིན་པ་དང་རྟག་དངོས་དང་ཤེས་རིག་དང༌། ཟ་བོའི་བདག་ཡོད་ལ་མ་གྲོལ་ཚེ་སྤྱི་གློར་གནས་པ་དང་གྲོལ་ཚེ་མི་གནས་པ་གཉིས་སྤྱི་གློ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་འཁྲུལ་ལོ། །རྣམ་གྲངས། ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང༌སྐྱེས་བུ་དང་བདག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་པོར་འདོད། །རྩ་

བའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ལྔ་སོགས་དང་ལྡན་ཏེ་བྱེད་པོ་དང༌རྟག་པ་དང༌གཅིག་
པུ་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །མངོན་དུ་གྱུར་ནས་མི་གསལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་པའི་སྐབས་ལ་འདོད་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་རང་བཞིན་དང་གཙོ་བོ་སོགས། །སྐྱེ་ཚུལ་སྤྱི་དེ་ལས་བློའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་མིག་སོགས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཤེལ་འདྲ་ཕྱི་གཟུགས་སོགས་དང་ནང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་དེར་འདྲེས་པའི་ཕྲད་པ་ནི་འཇལ་བའི་ངོ་བོ། །ཡོན་ཏན་ལ་

531

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

གསུམ་སྟེ། སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པའོ་རྣམ་གྲངས་བདེ་སྡུག་གཏི་མུག་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སོགས། །བློ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཙམ་ལྔ་བསྐྱེད་དེ་ལྔས་འབྱུང་བ་ལྔ། །གཉིས་པས་ལས་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ལྔ་ཡིད། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་པོ་རྒྱུད་དེ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མུ་བཞིའི་ཕྱིར། །སྟག་ལོས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་གཙོ་བདག་ལ་སྡུད་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་དང་དབུ་ཚད་ཀྱི་ལུགས་རྣམས་དང་དུས་འཁོར་སོགས་འགལ་ལ་ཁྱེད་རང་གི་ཚིག་ལའང་ངོས་འགལ་བྱུང་ངོ༌། །ཉེར་ལྔ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ཚེ། སྤྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྫུན་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གཉིས་དེ་ས་དང་རྣམ་པར། །སྔར་ཡོད་གསལ་འགྱུར་པའོ་འཇིག་པ་རྣམ་འགྱུར་རམ་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་བཞིན་ངང་དུ་ཐིམ་མམ་ཞི། །སྣ་ཚོགས་འདི་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་ཏེ་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབས་པའི་སེམས་མེད་ཕྱིར། །སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་རྩོམ་པའོ་སྐྱེས་བུས་ཀྱང་མིན་ཏེ་མཐའ་དག་མི་ཤེས་པས་སོ། །རང་བཞིན་ངོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གྱིས།།རིམ་བཞིན་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྒྱུ་ཡོད་འང་ཐམས་ཅད་རིམ་ཕྱིར་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་འབྲས་རིམ་འབྱུང་། །བསམ་གཟུགས་ཐོབ་ཚེ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ལྟའི་ལམ་སོགས་ཀྱིས། །བདག་དང་འབྲལ་བའི་འབའ་ཞིག་པའི་རང་བཞིན་དེ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་བདག་འབའ་ཞིག་གནས་སོ་ཞེས་ཐར་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ་འཆིང་བ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། །ལྔ་བ་ནི། ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །སྐྱེད་བྱེད་རྟག་དང་མ་ཉམས་འབྲས་ལྡོག་འགལ། །བེམ་ཕྱིར་མི་མྱོང་ཁྱབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། །ཞེས་སེར་སྐྱ་པ་དང་གྲངས་ཅན་དག་གི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །
ཚངས་པ་བ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ། དེ་བཀག་པ་ལྔའི། དང་པོ་ནི། ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སོགས། །བཞི་པ་ནི། ཚངས་པ་པད་མ་ནི་སྐྱེ་གནས་དང་སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་མིང་ནི་སྐྱེས་དུས་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མིང་བདུན། །ཞལ་བཞི་དང་དཔུང་བ་བརླ་སྟེ་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིམ་བཞིན་ཞལ་བཞི་ལས་རིག་

532

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྱེད་བཞི། །ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་ལས་མི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་པས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཟེར། ། རིགས་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤྭ་མེདྷ་མཆོག །དེ་ལ་རིག་བྱེད་བརྡ་སྤྲོད་པ་ནི་སྟོན་པ་ནི་རྟག་ཞི་སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་བརྡ་སྤྲོད་པ་དང་སྒྲ་བྱེད་སོགས་མིང། །སྣོད་བཅུད་སྣ་ཚོགས་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་ཡོད་ཅིང་རྟག་པར་སྨྲ། །ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ཚངས་པའི་མཁུར་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གེ་ཕྱེད་དང་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རིང་དངོས་པོ། ཀུན་རང་བཞིན་ཆ་ཤས་མེད་རྟག་པ་དང་ཡུལ་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའང་། །དེའི་བདེན་པའི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པས་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སྣང། །ཕྱི་ནང་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བུད་མེད་ཀྱི་བྷ་གའི་ཐབས་སོགས་སུ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ལམ་དང་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་ཐར། །ཕལ་ཆེར་ཚད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ལ་པྲི་དྭ་ཧ་རི་ལ་ལའི་གཉིས། །རིགས་བྱེད་མཆོག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་གཉིས་པ་ནི་རིག་བྱེད་མཐར་སྨྲ་སོགས། །གསུམ་ལས་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྐྱེས་བུའི་སྣོད་བཅུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་རྟོག་དཀའ་བས་ཕྲ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཉི་མའི་མདོག་གམ་སྣ་ཚོགས་མདོག་སྟེ་སྣོད་བཅུད་འདིའི་ལུས་ལ་ཚངས་པའི་དོན་ནོ། །མུན་འདས་དབང་ཕྱུག་པ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་ལས་གཞན་པའི་བདག་གཞན་སོགས་དང་འདུ་བ་སོགས་འདོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་སྨྲ་བ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་རྒྱུར་འདོད་པས་ཁོ་ནས་སྣོད་བཅུད་འཆིང་སོགས་བྱེད། །སྣ་ཚོགས་མདོག་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་དབང་ཕྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་སོགས་བྱེད་པར་འདོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཀ་ཤཱིས། གསེར་མདོག་མཐོང་ཚེ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་གྲོལ། །རིག་བྱེད་མཐའ་པ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། གྲུབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚངས་སོགས་སྟོན་གཉིས་པ་ནི། དང་རིག་བྱེད་གསང་བ་པ། །གསུམ་པ་ནི། བདུད་རྩི་ཐིགས་ལུང་ཚད་མར་འདོད་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི། ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག །ཆ་མེད་གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། །དེ་དགག་པ་ནི། རིགས་བཞི་མེད་འགྱུར་མིང་སྲིང་ཀུན་སྤྱད་འགྱུར། །འཚེ་བ་ཆོས་ཡིན་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་གང་སོགས། །ཞེས་ཚངས་པ་བ་དང༌བརྡ་སྤྲོད་པ་པ་དང༌རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང༌། གསང་བ་པ་བཞིས། སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །
ཁྱབ་འཇུག་པ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། ལུང༌། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ནོར་ལྷ་ཟླ་བ་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་མ་བུ་

533

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

ཡོད་པ་ལས་མ་ལེན་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་པ་དང༌ཟླ་བ་པ་གླུའི་ཆོས་སྨྲ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་ཕན་ཡལ་ཀ་མཚན་མོ་ལྔ་སོགས་ལུང༌། །བཞི་པ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་ནི་བུད་མེད་མང་བསྐོར་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་ལྡན་ན་གནས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བས། །ཉི་སོགས་བརྟན་གཡོའི་མཆོག་དེ་དང་དེ་ཞེས་སྨྲ་ལ་ང་བྲམ་ཟེ་ལུས་ཀྱིས་ཟ་བ་སོགས་བྱེད། །དེའི་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་སྒོམ་ཐར་པ་ཐོབ། །མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་རྒོད་དང༌། །མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དགའ་བྱེད་གཉིས། །ནག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྡན་འཇུག་པ་བཅུས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཏོན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་བཏེགས་པ་དང་ཚངས་གནས་མན་ཆད་མནན་པ་དང་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང༌སྟོབས་ལྡན་བསླུས་པ་དང༌མགྲིན་བཅུ་བསད་པ་དང༌། །རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་དང༌སྡིག་སྦྱངས་སེམས་ཅན་བཏུལ། །བ་རྣམས་བྱས་པར་བཤད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དུས་ཕྱིས་བཤད་གསུངས། བདག་གི་འདོད་ཚུལ། བྱེད་པོ་རྟག་པའི་བདག་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དུས་དང་སོགས་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དང༌། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་པ་དང༌རྒྱུ་འབྲས་དང༌། །ལམ་ནི་རླུང་སྒོམ་པ་དང་ཨོཾ་ཡིག་སྒོམ་པ་དེ་འདོན་པ་སོགས་སྒོམ་དང༌ཐར་པའང༌འདོད་ཅིང་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད། །སྤྱོད་པ་པ་ལ་སྟོན་པ་རྣམ་གྲངས་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན་གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་པ་དང༌རྒྱལ་དཔོག་པ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་བློ་གྲངས་གཞན་ལྟར་མིན་པར་རྟོགས་ན་དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྫས་སོགས། །དྲི་མ་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་དྲི་མ་ཟད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །མཐོ་རིས་དང༌ཐར་པ་འདོདའང་སྒྲས་བདེ་འགྲོ་ལས་བཞན་པའི་ཐར་པ་མི་འདོད་བྱས་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱུ། །རིག་བྱེད་བཞི་ནི། རྭ་བཞི་རིན་ཆེན་མཆོད་དུས་གསུམ་མེ་གསུམ་རྐང་གསུམ་མགོ་གཉིས་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ཆུང་མ་གཉིས་སམ་ཨོཾ་དབྱངས་གཉིས་ལག་པ་བདུན། །སྙིང་མགྲིན་མགོ་གསུམ་བཅིང་ན་ཁྱུ་མཆོག་ཨོཾ་ཡི་གེ་ང་རོ་འདོན་ཞེས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་དག་གོ ། །ཡང་ན་རིག་བྱེད་དེའི་ཁྱད་པར་ཤིས་བརྗོད་སོགས་གསུམ་མམ་གསུམ་ལས་ལྕེ་དྲང་སྲོང་ཁྱིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་སྐྱེ་གནས་རེ་རེའང༌བདུན་བདུན་མར་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་འདོད། །མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་སྒྲ་བྱུང་དང། །དོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་ཚད་མ་དྲུག།།ཁ་ཅིག་རིག་སྲིད་མ་དམིགས་གྲགས་སྙམ་སོགས། །དེ་དགག་པ་ནི། ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཕྱིར་

534

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བྲོས་འགལ་འཇུག་བཅུ་རྫུན། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་འགྲོས་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ། །ཅེས་ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་གསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ།།དབང་ཕྱུག་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། ལུང། གྲུབ་མཐའ་

ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་དང་དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་ལ་སོགས་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་དང་ཡེ་སྲིད་པ་སོགས་དབྱེ་ན་དབང་ཕྱུག་པ་བྱེ་རིག་གཉིས་ཙམ་པ་དང་གསུམ། །དབང་ཕྱུག་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྨེ་བརྩེགས་རྒྱུད་ལུང་ཚད་མ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་དང་འདྲ། །དབང་ཕྱུག་ཕྲ་དང་ཡང་དང་བདག་ཁྱུར་དབང་དུ་འགྱུར། གར་ཕྱིན་མཚོད་འོས་འདོད་ལྡན་དགའ་མགུར་གནས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཏི་སེར་གནས་པ་སྟེ་གནས་འཇུག ། །སྣོད་བཅུད་སྡོད་སོགས་དང། དགེ་བ་ཅན་སྡུག་པ་སྲིད་པ་དང་སྡིག་པ་ཅན་སྐྱིད་སྲིད་པ་སོགས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་འཆོལ་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་གྲུབ། །ཁྱབ་འཇུག་པ་ལྷར་ཀྱི་རྟག་པའི་བྱེད་པོ་བདག་སོགས་འདོད་ལ་ལམ་དྲུག་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་སྔགས། །འདོད་པའི་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལྔ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྦྱོར་སྟོང་བཅུ་གཉིས་མདུད། །ཐར་པ་ནི་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྨྲ། །རླུང་སྦྱོར་དྲག་པོའི་དབང་དང་འཛག་བདེའི་ལམ། །སྤྱིར་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་དང། བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་བྱས་ཆོག་ཀྱང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་དེ་མིན་ཏེ་ཐ་སྙད་འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན། །བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་པ། །གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་འུག་ཕྲུག་ལུང་ཙམ་པའང་། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་གཟེགས་ཟན་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་པའི་གཟེགས་ཟན་པའམ་ངོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དོན་དྲུག་ཚད་མ་བཞིས་འཇལ་མངོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་ཕྲད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ལ། བསྡུ་ན། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་དབྱེ་ན་སྦྱོར་བའི་དང། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་དང། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དང། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོར་འགྲེལ་བཞི་དང་འདུ་བའི་དང། འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་དང་དེ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་བེམ་པོར་བྱེ་བྲག་པ་འདོད། །དེ་ཕྲད་ཁྱད་པར་འཛིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་གསུམ་གསུམ་ལྷག་ལྡན་ཡང་དག་སོགས། །ལྔ་ལྡན་གཞན་དོན་ཉེར་འཇལ་འདྲ་བས་

535

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

སྒྲུབ། །སྒྲ་བྱུང་ཞི་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་མིག་མདོ་ལུང་། །འདིའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དགུའི་རྟེན་དུ་བྱེ་བྲག་དང་། །འདུ་བ་སྟེ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞི་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བཞི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་གྲངས་རེ་རེ་དང་ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དང་བདག་དང་དུས་དང་དགུ་རྫས། །དེ་དང་དགུའི་དང་པོ་ལྔ་དང་ལྷག་མ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་རྫས་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་ནི་རིམ་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་དེའི་རྡུལ་བཞི་ལ་སྦྱར། །ཚིག་དོན་གཞན་རྟག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཆ་གཉིས་དང་ལས་མི་རྟག་ཁོ་ནའོ། །བྱེ་རིག་གཉིས་ལས་བདག་ནི། ཟ་པོ་དང༌བྱེད་པོ་དང༌མ་བྱས་པ་དང༌རྟག་ཤེས་རིག་མིན་པ་དང༌། །བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འདུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གསུམ་ལྡན་ཅིག་ཆ་མེད་གཅིག་པུ་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་དང་བྱ་བ་མེད་པ་དང༌བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུའི་རྟེན་དུ་འདོད་ཁྱབ་ཕྲ་དང་རིག་པ་ཅན་པས་བདག་དེའི་ཆ་རིམ་པར་སྦྱར། །ཡིད་ནི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ། །ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རྫས་ཡ་བརྟེན་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་དང༌། རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། ལྟོས་པ་མེད་པ། བཞི་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཉེར་ལྔ་ཡང༌རུང་ཙམ་མོ། །ལས་ལྔའོ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་གཞན་དུ་འདོད་ཚུལ་དང༌རྫས། །ཡོན་ཏན་ལས་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་འདུ་བ་གསུམ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་ཆ་མེད་རྟག་སོགས་ཁྱད་པར་བརྒྱད། །ཁྱད་ཞུགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་འདུ་བ་སྟེ་དབྱེ་ན་ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་བ་གཉིས། །སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྣོད་བཅུད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་རྩོམ་གཞི་དང་དབང་ཕྱུག་གིས་བློའི་གཡོ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའོ། །ཁྲུས་དང་དབང་བསྙེན་གནས་ནགས་ན་གནས་པ་སོགས་ཆོས་ཡིན་ལ་འཁོར་བ་པོ་ནི་བདག་ཡོན་ཏན་འདུ། །ཐར་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བརྗོད་མེད་དང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བ་དང༌འབྲལ་བའི་བདག་གོ ། དེས་ན་སྟག་ལོས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱུ་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བའོ། །དབང་ཕྱུག་དགའ་བའོ། །སྡུག་རྒྱུ་དང་སྡིག་སྤྱོད་འགྱུར། །འདོད་ལྟོས་ནུས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེའམ་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་པ་དང༌། བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའོ། །

536

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
གཅེར་བུ་པ་ལ་སྟོན་པ། མིང༌། གྲུབ་མཐའ། ལྟར་སྣང་གཞན་མི་འཆད་པ་དང༌།དེ་དགག་པ་ལྔ་ལས་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྡོང་རིས་སྟོན། །གཉིས་པ་ནི། ཟ་བྱེད་པ་དང༌མཆོད་འོས་པ་དང༌གཅེར་བུ་པ་དང༌ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་ནི་སྲོག་ཡིན་ལ་སྲོག་ནི་ལུས་ཚད་རྟག་བདག་སྐྱེས་བུ་འགྲོ་བ་དང་འཚོ་བ་སོགས་སོ། །ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་དང་ཡུལ་རང་བཞིན་སྤྱི་གསལ་འཇལ། །རྗེས་དཔག་ལ་ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་པ། །ལུང་ཚད་མ་ནི། རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལུང༌། །དུས་འཁོར་ལས་ཚིག་དོན་དགུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར། སྲོག་དང་སྲོག་མིན་ཟག་པ་སྤངས་པ་སྡོམ། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་འོང་དགུའམ་གཞན་པ་དགུའི་གྲངས་འདི་ལྟར། སྲོག་ཟག་སྡོམ། །ངེས་རྒ་འཆིང་ལས་སྡིག་བསོད་ཐར་པ་དགུ །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་དོན་དགུར་འདོད་ཅིང་དེ་ཀུན་ཀྱང་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ནི་རིམ་བཞིན་རྟག་མི་རྟག །དུས་གསུམ་སྲོག་གང་ཟག་དུས་ནམ་མཁའ་བསོད་ནམས་སྡིག་པ་སྟེ་རྫས་དྲུག་འབྱུང་བཞི་ལྗོན་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་སྲོག་ཅན་དྲུག་གམ་དགུ །སྐད་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྔ་མི་འཚེ་བ་དང་བདེན་སྨྲ་སོགས་ཀྱི་ལུང་ངམ་ཡིད་ཀྱི་གསང་གསུམ་དང་བསྩལ་ཞུགས་དང་སྡོམ་པ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་ལམ་འདོད་ཅིང་འབྲས་བུའི་འགྲོ་བ་གདུགས་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་གཟུགས། །དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་ཐར་པའི་འགྲོ་བ་སྟེ། འགྲོ་ལྔ་ལུས་ལྔ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ནས་ལྔ་ལྡན་པར་འདོད་སོགས། །ལྟ་ངན་གྱི་འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་ལས་དང་ཚེ་སོགས། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་བརྩམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སོགས་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་སྒྲུབ། །བཞི་པ་ནི། ལྟར་སྣང་མང་ཡང་གནད་ཆུང་འདིར་མི་སྤྲོ། །ལྔ་པ་དེ་དགག་པ་ནི། རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཕན་ཚུན་གཅིག་མེད་འཇིག །ཐར་པ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འགྱུར། །ཆེ་ཆུང་འགྱུར་ན་མི་རྟག་ཚུལ་གཅིགའང་འགལ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། །
རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་མདོ་སྡེ་པ་དང༌སེམས་ཙམ་པ་དང༌དབུ་མ་པ། །བཞིར་ངེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་འདིར་ནི་ཕྱི་

537

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

པ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲངས་མེད་པ་མིན་པར་གྲུབ་མཐའ་ལྔར་རུང་བ་མིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །འདི་བཞི་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་ཚུལ་གཉིས་འང༌། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྡུད་གསུམ་འདོད་ལྔར་དབྱེ་འཁྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང༌། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྐུ་གསུམ་སོགས། །ཐེག་ཆེན་སྔོན་དཀར་ཀླུ་ཐོགས་གཉིས་མ་ཕེབས་ཡན་ཆད་དུ་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གྲགས། །བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་གཙོ་བོར་སྨྲ་ཕྱིར་དང༌། །རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བྱེ་སྨྲ་བ། །གྱེས་ཚུལ་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་གཅིག་དང༌། གསུམ་དང་། བཞི་ལས་གྱེས་པར་འདོད་པ་དག་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྨྲ་བཞིར་བྱས་ཚེ་ཕལ་ཆེན་དང༌། །གནས་བརྟན་མང་བཀུར་སྡེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གྱེས་པ་སྡེ་པ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ་གྱེས་སོ། །ཡང་ན་རྩ་བའི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ནི། ཕལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཅུ། །དེ་ཀུན་བྱེ་སྨྲའི་སྟག་ལོས་དེ་ལ་བྱེ་མདོའི་སྡེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། སྡེ་གཉིས་འདོད་པ་འགལ། །སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཙམ་ལ་རྒྱ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱང༌བཤད་ཕྱིར་ཡང༌སྒྲས་ལུང་འགལ་ཡོད། །མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་བརྗོད་མེད་བདག་སྨྲ་ཡང༌། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་མེད་འདོད་པར་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་མཚུངས་པས་མང་བཀུར་ལྔ་པོ་དེ་གཞན་མིན། །བདེན་གཉིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འགྲོ་ལྔ་ཟས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁའ་ནི་སྣང་མུན་གྱི་བདག་ཉིད་དང༌ཕྲ་རྡུལ་ཆ་བཅས་ཡང་མིན་ལ་འདུས་ཀྱང༌རེག་མིན་ཚུལ་ལ་དང་བར་བཅས་དང་བར་མེད་པའོ། །མངོན་རྗེས་ཚད་མ་ལམ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སོགས། །ཕྱིན་དྲུག་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་གར་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་འབྲས། །ཐོ་བ་དང་བློ་ལྟ་བུ་གང་རུང་གིས་བཅོམ་དང་གཞིག་པས་བློ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོར་བ་དང༌མི་འདོར་བའི་ཆོས་ནི། །རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྡེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་དང་ལུང་ནི་མིང་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། །མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་འང་འདོད་ཀྱང༌རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད། །དབང་ཤེས་རྣམས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད། རྒྱུ་འབྲས་ལ་དུས་

538

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཉམ་ཡང་འདོད་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང༌། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་མི་རུང་བས་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་འཇལ་གཞི་ལྔ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་རྫས། །གཟུགས་ཕུང་དེ་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་མི་སློབ་ཆོས། །སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་རང་རང་གི་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་ལྟོས། །ཞེས་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །
མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བས་མདོ་སྡེ་པ། །དབྱེ་ངོ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ། །དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང༌མི་ནུས་པའི་ཆོས་སུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདུ་བྱས་མ་བྱས་གཞི། །བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་མཐར་གནས་བརྩེ་སོགས་ལམ། །ཞུགས་གནས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་ཏེ་སོ་སྐྱེ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཟེར་བ་སོགས་བདུན་གྱིས་བྱས། །འོ་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པ་ནི་མདོ་འདུལ་པའི་ནང་ན་གནས་དེ་ཡང་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྤྱི་འཆད་བྱེད་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་དག་གོ་ཟེར། །ལུང་ནི་ཚིག་དང༌གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ་ཕྲ་ཤོས་ཀྱི་རྡུལ་ལམ་ཕྲ་རབ་ཆ་ཡོད་མེད། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་མེད་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མར་རུང་བ་མིན། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དངོས་པོ་མེད་ལ་འདུ་བྱེད་ལ་བེམ་པོ་མེད་ཅིང་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྫས་ཡོད་མིན་གྱི་བཏགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང༌ལུགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཟུང་བ་དང༌རྣམ་པ་གྲངས་མཉམ། །བཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུས་རིམ་འཛིན་པ་དང་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྣམས་འདོད། །རིལ་འཛིན་པ་ལུང་གཞན་གཉིས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང༌སྡེའི་ལུགས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ། །འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་མི་ཉམས་ཤིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང༌བར་མཛོད་ལས་བཤད། །མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞི། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་བདག་མེད་ཤུགས། །བྱང་འཕགས་ལ་མཉམ་བཞག་པས་ཁྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་རྟག་པའི་བདག་དང་རྫས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་

539

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

ཚད་མར་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཏེ་དགུ་པའོ། །
འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་བཞག་པ་དང༌། །འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་རིམ་པ་ལྟར དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། །བྱེ་མདོ་དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་ཡང་ཐུབ་དབང་གི་དགོངས་མཆོག་དམན་ཀྱང་ཆེན་པོར་འང་བཞེད། །ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས། །རེ་རེའང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མ་བཀྲལ་ལོ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས། །འཛམ་གླིང་འདིར་མིའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་དྲིན་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང༌། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབུ་སེམས་སྲོལ། །གསར་ཕྱེ་དཔའ་བོ་དང་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་གླང་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་བཞི་ལ་ཤིང་རྟའི་སྱོལ་འབྱེད་བཞིར་གྲགས་ཀྱང་གཞན་གསུམ་མི་འཐད་པར་གསེར་འཕྲེང་ལས་བཤད་ལ་རྗེ་བཙུན་དེ་ཡིན་པ་མ་བཀག་པས་གསུམ་རུང་བར་བཞེད། །དབུ་སེམས་གཉིས་ས་བཅུ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐུན་ཀྱང་སྒྲ་བཤད་སོགས་མི་འདྲ་བས་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་རགས་རིམ་མཐུན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་ལ་མིན། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་སྒྲ་དོན། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྨྲ་བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང༌རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་སོ། །བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེ་ངེས་དོན་དང་གཞན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དྲང་བའི་དོན་དང་། །དྲང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་རྟོན་པ་བཞི་དང་རིགས་པ་བཞི་དང༌དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞིས་འབྱེད། །སོ་སོར་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་སྟེ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྣང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་གདུལ་བྱ་དེ་གཞུག་ཆེད། །བཀའ་བར་པ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་ལམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང༌སྒྲ་བཞིན་མིན། །དགོངས་གཞི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །དགོངས་ཕྱིར་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སྒྲ་བཞིན་མི་རུང་སྐུར་འདེབས་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས་སུ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི། །རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཡང་བཞེད་དེ། གཟུང་འཛིན་རང་མཚན་

540

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

རྒྱུ་འབྲས་མཚན་མཚོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེ་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང༌། །སྔ་མས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་ཁམས་ནི་ནུས་ངེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་གཏན་ཆད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཕྱི་མས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་གཉེར་སྲིད་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིགའང་འགྲུབ། །མཐའ་གཉིས་དང་དབུ་མའི་ལམ་ནི་ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང༌གཞན་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང༌གཉིས་པོ། །བདེན་པར་མེད་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང༌བཟློག་པ་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དབུ་མའི་ལམ། །སྟག་ལོ་ན་རེ། འོ་ན་དངོས་ཀུན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བྱེད་པོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ།།དང་པོ་ཡོད་ཚུལ་དབུ་སེམས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ཡོད་མེད་རྩོད་ས་དང༌། །ཡོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སློང་རུང་ཐ་སྙད་གཞི། །ཡིན་མིན་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཙམ་ཡིན་ཅིང༌། །རྫས་བཏགསའང་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར་དེས་ན་སྟག་ལོས་དངོས་པོ་རྫུན་གྲུབ་འཁྲུལ་ཆེ་ཤོས་སོ། །དེ་མིན་ལ་དེར་སྒྲོ་བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་མེད་དང་མ་སྐྱེས་ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འཇོག །འཁྲུལ་གཞི་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་དག་མ་དག་གི་དེ་གཉིས། མཚན་གཞི། རིམ་བཞིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང༌ཉོན་མོངས་རྣམས། །བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚན་ཉིད། །དབྱེ་བ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་དང་བདག་མེད་རེ་རེའང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་གོ་སོགས། །དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན་དོན་དོན་དམ་དང༌ཐོབ་པ་དོན་དམ་དང༌སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ། །སྣོད་བཅུད་ཆགས་འཇིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང༌། །མི་འདྲ་བ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་པ་སོ་དྲུག་དང་གཟུགས་ཁམས་ལ་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཟུགས། །ཁམས་སུ་བཤད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རི་དབྱིབས་ཚེ་ཚད་གནས་སོགས་འདྲ་བ་མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཕུང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང༌། །ཤེས་བྱར་བདེན་

541

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་དབྱེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རུང་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །པའི་མཚན་ཉིད།མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་ཟིན་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད། །མངོན་ལྐོག་དབང་གིས་དབྱེ་གཞི་ཚད་མར་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་དང་སྐབས་འདིར་སློབ་པའི་དབང་མངོན་འོག་མ་འཁྲུལ། །དེ་ཉིད་གཏན་འབེབས་རིགས་པ་ཐེག་བསྡུས་ལས་བཤད་ལ་མིང་གི་སྔ་རོལ་དེ་བློ་མེད་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགལ། །དེ་མིང་མང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ། །མིང་དོན་གཅིག་འཇུག་མ་ངེས་བདག་འདྲེས་འགལ། །ཐེག་བསྡུས་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་སོགས་ནས་བཤད་ལ་ཚོལ་བཞིས་བཙལ་ཚེ་སྒྲོ་བཏགས་བཞིན་མེད་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་དེར་དང་དེ་དེ་མེད། །རྣམ་ངེས་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་རྫས་གཞན་མིན། །ཕྱོགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དྲུག་གིས་དབུས་ཀྱི་ཕྲ་རྡུལ་གཅིག་ལ་བསྐོར་ཚེ་ཤར་ངོས་ནུབ་ཕྱོགས་ལ། །མི་བལྟ་ཆ་བཅས་བལྟས་ན་རགས་པ་བརྩོམ་མི་འགྱུར། །གང་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་འདིས་ཀྱང་སྟག་ལོ་བཀག་གོ། བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྲ་རབ་མིན་ཅི་འགལ། །དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བ་མང་པོས་ཆ་མེད་བཀག་ཕྱིར་དབུ་སེམས་ཡང་དེ་འདོད་ཟེར་བའི་སྟག་ལོ་འཁྲུལ། །མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་ཆུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཅིག་རིགས་དྲུག་གི་མཐོང་སྣང་སོ་སོ་བའི་ཡིད་མང་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་དེ་དགྲ་གཉེན་སོགས་ལ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྦྱོར་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གཞི་ཆུར་བསྒྱུར་བར་སྣང་སོགས། །སྒྱུ་མ་དང༌རྨི་སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཙམ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ། །དེས་དོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་མེད་པར་གྲུབ་པས་རྟོག་མེད་ལ། །དེར་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་བས་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཁེགས་འདི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། །རྟོག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་དུ་འཛིན་པ་འདི་བསལ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྡོག་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས་འདི་ལོག་པས་རྣམ་རྟོག་གཞན་ལྡོག་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་

542

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ནོ། །འཇུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་སྣང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་རྩོད་པའི་གཞི། །རྩོད་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་མེད་དམ། །རྨོངས་པས་མ་བསླད་བསླད་པས་བདེན་རྫུན་རྩོད། །དབུ་སེམས་བདེན་རྫུན་ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། །རྣམ་བདེན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་དང༌། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རིམ་བཞིན་དུ། །ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཀྱང༌བཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་འདོད། །གཟུང་བའི་ཡུལ་བྲ་བོ།སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་སྙད་གྱི་ཤེས་རྣམ་འདོད་ཤཱཀྱ་བློ། །ཡུལ་ཁྲོ་བོའི་སྔོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཀྱང༌ཤེས་རྣམ་གཅིག་འདོད་ཆོས་གྲགས་ཞབས་ཟེར་ལ་དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་མང་ངོ༌། །རྣམ་རྫུན་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་དྲི། །ཡོད་དང་མེད་པས་དྲི་བཅས་སུ་འདོད་པ་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་དང༌། དྲི་མེད་དུ་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །སྟག་ལོ་ན་རེ། རྣམ་རྫུན་ཕྱི་དོན་ཡུལ་བྱས་ཚད་འབྲས་ལོ། །རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ཇོ་བོའི་གསུང་རྒྱུན་བཀའ་གདམས་གོང་མས་བཀོད་པ་དང་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དབུ་མ་རྒྱན་གཞུང་དང་འགྲེལ་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །མི་འཐད་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་དོན་ཅི། །ཁོ་ན་རེ། རྟོག་ངོར་ཟེར་ན་འོ་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་པས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ། །སྟག་ལོས་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་། །མི་དགེ་དགེ་སོགས། སྐྱོན་ཡོན་འཁོར་འདས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་སྐྱོན་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང༌། །ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་དོན་ཅི་ཟེར་ན་སྨྲས་པ་རྨི་ལམ་མིར་སྣང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྨྲ་སེམས་དེ་འང་མིན་སེམས་དེ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་མིན་བཞིན། །སྣང་གྲགས་སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མིན། །སེམས་བྱུང་གསུམ་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སོགས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཡང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དག་ཀུན་གཞི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས། །ཕྲ་བ་ལྐོག་གྱུར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་གཅིག་ལ་འདོད། །ཉོན་ཡིད་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་དེར་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྐུ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། །སྟག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ལུགས་ལའང་ཀུན་གཞི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་མ་བཤད་དེ་དག་ལས་དེ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་གཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མིན་སོགས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཚོགས་

543

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

བརྒྱད་མིན་ཚོགས་དྲུག་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལུགས། །སྒོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་ཕྱིར། །ཡིད་བྱེད་དངོས་བཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ། །དམིགས་པ་མཚན་མའོ་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་གཉིས། །བསྡུས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགུའང་ལྔ་སྤོང་སོགས། །བཅུ་གཉིས་བཞི་སོགས་ས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཁྱད། །བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་གྱུར་དང༌། །སྐུ་བཞི་ལྔ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོགས། །འབྱེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། །ཕྱི་དོན་སོགས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་པའོ། །
དབུ་མ་ལ་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། བྱུང་རིམ། སོ་སོའི་ལུགས་དང་ལྔ་ལས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟག་

ཆད་མཐའ་དང༌བྲལ་དབུས་རྟེན་འབྱུང༌སྨྲ་བས་དང་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། །རིམ་བཞིན་དབུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད། །གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་ཐོན་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་མིང་ཙམ། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་དབུ་མར་རུང་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང༌། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་མར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་མཚུངས་པས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཀྱང༌། །རྟག་ཆད་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོའི་མཐའ་ཀུན་དང༌བྲལ་བ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། །བཞི་པ་ནི། འདི་དག་བྱུང་རིམ་ནི་ཐུབ་དབང་གི་རྗེས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ལུང་བསྟན་བཞིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུས། །ཐེག་ཆེན་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་དབུ་མར་བཀྲལ་ཏེ་ཤིང་རྟིའི་སྲོལ་ཕྱེ། །དེ་རྗེས་ལུང་བསྟན་བཞིན་ལོ་དགུ་བརྒྱར་སོང་ཚེ་སེམས་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་སྟེ་གང་གིས་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སོ། །ཐལ་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བཀྲལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྲོལ་ཕྱེ། །བྷ་བྱས་ཀར་སྟེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བཟུང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེ། །དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་དེ་ཟླ་བས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང༌ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྒྲུབས། །ཟླ་གྲགས་དེ་རྗེས་ཞི་འཚོས་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་བྱས། །གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དབུ་མ་ལྟར་སྣང་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ཕྱག་རྫོགས་

544

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ལྟར་སྣང་སོགས་ཁ་རག་བྱང་གཞོན་དང་གཞན་སྟོང་རྟག་བདག་སྨྲ་ཇོ་ནང་བ་དང་གོ་ཤཱཀ་སོགས་དང༌། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་པ་ཐང་སག་པ་སོགས་དང་རང༌ལུགས་མེད་ཅེས་བསྙོན་འདིངས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཚད་གྲུབ་མེད། །ལ་སོགས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་རེའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མར་རློམ་ཀྱང་མིན། །ཁྱད་པར་ཟླ་བའི་ལུགས་རློམ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་སྐབས་སུ་བློར་མི་ཤོང་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་ལ། །ཀུན་ཏུ་དགྲར་འཛིན་སྟག་ལོ་ཁྱོད་ལ་ནང༌འགལ་དང་ཧ་ཅང༌འཁྲུལ་ཆེ་ཤོས་མང༌ཡང་བསྡུས་ན། །ཡང་རང་ཉིད་སྐབས་འགར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ཁས་བླངས་ཡང་ཇི་སྙེད་པ་གཅིག་ཀྱང༌མི་མཁྱེན་ཟེར་བ་ནང༌འགལ(༡)། །དེ་མེད་ཟད་སྤྱོད་ལུགས་ངན་དབུ་མར་འཁྲུལ(༢)། །ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཚུགས་ཐུབ་དང་དོན་དམ་ཚད་གྲུབ་ཟེར་བ་ནི་དོན་དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་ཐུབ་གྲུབ་ཆེས་འགལ(༣)། །ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལྟར་ལས་འབྲས་འདོད་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་སོགས་དང་རྣམ་སྨིན་ཆུ་རྣག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་གཏན་མེད་མི་དགེ་བཅུའི་བདག་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགལ(༤)། །ཡང་རྗེ་བཀག་ནས་མ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟེར་བ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཧ་ཅང༌འཁྲུལ(༥)། །བསྐལ་བར་མི་འཇིག་ལས་ཡོད་པར་འདོད་ན་མཐར་ལྷུང་བས་དང་དབུ་མ་དང༌འགལ(༦)། །གྲུབ་མཐའ་སུའང༌རང་ལུགས་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་ན་མཐར་ལྟུང་བས་དབུ་མ་དང༌འགལ(༧)། །བདེན་གཉིས་སྐབས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་ཡ་གྱལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་གཅིག་དབྱེ་བ་འང་ནང༌འགལ་(༨)བླ་ན་མེད་པའོ། །སྟོང་ཉིད་མིན་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ཅང་མེད་ཐར་ལམ་ཟེར་བ་སྟོང་ཉིད་མིན་པས་ཞི་སྒོ་གཉིས་མེད་པར་འཕགས་པས་བཤད་པ་དང༌འགལ(༩)། །སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚེ་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མ་བསམ་པ་བསྒོམ་པ་དང་ཡང་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་དངོས་འགལ(༡༠)། །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་གང་ལའང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་གཞན་ཡིན་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བསྟིང་བ་དང༌། །རང་གིས་བདག་འདོད་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཁས་ལེན་ཙམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་པའང་དངོས་འགལ་(༡༡)དུ་སོང༌། མདོ་རྒྱན་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་རིག་གནས་ཀུན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསླབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་དུས་ན། །ཇི་སྙེད་པ་གཅིག་གི་སྣང་བ་ཙམ་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་གང་གིས་སྒྲུབ་དེ་འདྲའི་ལམ་རིམ་

545

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

འཁྲུལ(༡༢)། །ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་གཟུགས་རིག་གཏན་མེད་པ་སེམས་འགག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཡང་འབྲས་བུའི་སྐབས་གདོང་ཀོ་བ་རློན་པས་བཏུམ་ནས་སྐུ་བཞི་ཐོབ་ཟེར་བ་ཧ་ཅིང༌འགལ(༡༣)། །ཡུལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་འདོད་ཕྱིན་མངོན་རྗེས་གཉིས་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་བཞིན་དུ་ཚད་མ་མི་འདོད་འགལ་(༡༤)འདུ་སོགས། །མི་བསླུ་བའམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པ་དང་ཚད་གྲུབ་དངོས་མེད་འགལ(༡༥)། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོབས་བཅུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཡིན་འགལ་(༡༦) ཏེ་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཀུན་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་འབད་པས་སྒྲུབ་པ་དང༌དང་འགོག་པ་ནང༌འགལ(༡༧)། །བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འབྱེད་པ་དང་འཇིག་ལྟ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་པའང༌འགལ(༡༨)། །སྐབས་འདིར་ཡང༌ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་

འགལ་(༡༩)བར་སུས་ཀྱང་

ཤེས་སླ་བ་དེའོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་དེའི་མཉམ་གཞག་ཡུལ་མེད་ཟེར་བ་སྨྱོས་འགལ(༢༠)། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བློ་གང་ཡང༌རྣལ་འབྱོར་མངོན་མིན་ཟེར་ན་བདག་མེད་མངོན་འགྱུར་འཇལ་བ་འགལ(༢༡)། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་ཤེར་ཕྱོགས་དང༌འཁོར་རྩ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་ཞི་སྒོ་གཅིག་པའང༌འགལ(༢༢)། །ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་དེ་འགོག་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ད་དུང་སྡེ་བདུན་གཞན་གང་དེའི་ལུགས་ཡིན་འགལ(༢༣)། །ཀུན་རྫོབ་ལ་འཐད་པ་བྲལ་ཡང་དེ་ལ་རུང་དང་རིགས་པ་པ་འདོད་པ་འགལ་(༢༤)ཏེ་འཐད་པ་དང་རྒྱུད་དང་རིགས་པ་དོན་འདྲ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་ཞེས་གཞི་ཀུན་མེད་དང་ཁྱད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ་(༢༥)ཏེ་དེ་ལས་གཞན་གཞི་ཞེས་རྭ་ཅན་གཅིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོགས་ལམ་སླར་འཇུག་འགལ་(༢༦)ཏེ་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་མིང་དོན་དང་ཡང་ངོ༌། །ཕར་ཕྱིན་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་ཀྱང་ད་དུང་ཁུ་བ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་འཛག་པའི་བདེ་བའི་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་མ་ཟད་པ་འགལ(༢༧)། །བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒོམ་ངན་ཁྱོད་འཁྲུལ་རྒྱུ། །རང་རྒྱུད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ལུགས་སོ་སོ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་རྟགས་སམ་རང་དབང་རྟགས་གཅིག་ཕྱིར། །ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བའི་

546

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྒོ་ནས་རང་དབང་གིས། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་འགོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་

པའི་མཚན་

ཉིད། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དེ་དང༌རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་དབྱེ་དེ། །རང་རྒྱུད་པ་སྔ་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲུབ་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱི་མས་འགོག །རང་རྒྱུད་པ་སྔ་མས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང༌། །མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུངས། །སྟོང་གཞི་དང་བདེན་པར་བཏགས་པའི་ཆ་དང་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེས་སྟོང་པ་གསུམ་ནི། །དུས་འདིར་བསྟན་རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་དང༌ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། །དངོས་པོ་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཕྱིར་དང་ཀུན་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ཕྱིར་དང་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་གཅིག་པ་བཞིན་སྡུད་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་སྡེ་སྣོད་ལས་མ་བཤད་པའི་རང་གི་ཐེག་ཆེན་དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དང་ཐེག་དམན་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བ་དེར་མོས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་མིན། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་དེ་མིན་འཁྲུལ་བ་ཇི་ལྟར་བཟློག་སྙམ་ན་དཔེར་ན་ཐག་འཁྱིལ་སྦྲུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་འཇིགས་ཚེ་འདི་སྦྲུལ་མིན་གྱི་ལྕུགས་མ་འཁྱིལ་བའོ་འཛིན་བློས་སྦྲུལ་བསལ་བཞིན། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཀྱང་དེར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་འཇོམས་ཡང༌གནས་ལུགས་མིན། །ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་དོན་དམ་པར་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་མདོ་ལས་སེམས་གཅིག་པུ། །གནས་དང༌ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དང་དེའི་རྣམ་པའོ་ཅན་དུ་སྐྱེ་སེམས་ཙམ་སྒྲས་མིན། །བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་རིམ། །རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང༌དམག་སོགས་གཞན་འདུས་པ་དང༌བཏགས་ཡོད་ནང༌དང་རིགས་མཐུན་པ་སྔོན་པོའི་རྡུལ། །ལྟ་བུ་རེ་རེ་རྫས་ཡོད་དུ་མ་ཟད་བསགས་པའང་རྫས་ཡོད་ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་རེ་རེའང་དམིགས་རྐྱེན་རུང༌། །ཟླ་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་སྣང་བ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་

སྐྱེ་བས་
ཕྱི་དོན་མེད་པ་སྐུར་འདེབས་འགྱུར། །རང་ལ་ཡུལ་སྣང་མེད་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་རུང་བ་མིན། །བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་ཀྱང༌བདེན་

547

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ༌དེར་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་རྙེད་དོན་དང༌། དེའི་དཔྱད་བཟོད་མི་གཅིག་སྟེ་རིགས་ཤེས་རྙེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་བཟོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །བདེན་པར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་དགག་བྱ། །འགོག་བྱེད་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་སླ་ཕྱིར། །ཕལ་ཆེར་དགག་རྟགས་འགལ་ཟླ་དམིགས་འགོད་དཔེར། །དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་འདིས་ནི་བོད་མང་པོས་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་པ་ཁེགས་སོ། །མིག་ནི་དོན་དམ་པར། །གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་རྣ་དབང་བཞིན་སོགས་འགོད། །ཤེས་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐད་དོད་པཱ་ཐ་མརྠ་སདྱའི་པཱ་ར་མ་དམ་ཨརྠ་དོན། སཏྱ་བདེན་པ་སྟེ་དེའི་དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བློ་དང༌། །དོན་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བློ་དེས་རྙེད་དོན་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐད་དོད། སཾ་པྲྀ་ཏ་སདྱའི་སམ་ཀུན་དང་ཡང་དག་པ་སོགས་དང་བྲྀཏ་རྫོབ་དང་སྒྲུབ་པ་བསྡམས་པ་གདངས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། སྒྲིབ་ཕྱིར་རྨོངས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་རྨོངས་པ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །ངར་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་པའི་ཐ་སྙད་པའམ་ཆོས་སམ། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང༌ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་དབྱེ། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་དང༌གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་གསུམ་གཉིས་པའི་མངོན་སུམ་བཞི་རིམ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། །སྐུ་གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་བརྒྱ་སོགས། །དུག་གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་

སྐོར་སོགས་མཐུན། །ཇོ་བོའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ཉན་རང་ལམ་མཐུན་ཡང་དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་དུས་དང༌འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་དབྱེ་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་དང༌མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད། །དང་པོ་ཞི་འཚོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་ལྟར་དངོས། །རྣམ་རྫུན་དང་མཐུན་པ་ནི་གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལྟར་སྣང༌དངོས་པོར་མེད་པ་སེང་གེ་བཟང༌ལྟ་བུའོ། །ཇོ་བའི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་དང་མཐུན་ཛེ་ཏཱ་རི། །རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་དང་

548

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽
མཐུན་ཀམྤ་ལ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ལྟར་ལྭ་བ་པ་དེ་འདིའོ། །རང་རྒྱུད་གཉིས་ལས་འདི་པས་འབུམ་སོགས་ངེས་དོན་དང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་མ་སྦྱར་བའི་མདོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་མཚུངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་དྲང་དོན་འགྲེལ་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལུགས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལེགས་ལྡན་དང༌འདྲ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད། །རྒྱན་སྟུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ཏེ་གཙོ་ཕལ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་སེམས་ལུགས། །འདིས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནི་ཚད་མ་དང་རིགས་པས་གནོད་མེད་པའི་བློའི་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པས་དགག་བྱར་བཞེད་པར་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་མཐུན། །འགོག་བྱེད་རྟགས་ནི་ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་གསུངས་ཕྱིར། །ཕལ་ཆེར་འབྲེལ་ཟླ་མི་དམིགས་རྟགས་འགོད་དཔེར། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་བདེན་ན། །གཉིས་པོ་དེར་ངེས་ཁྱབ་གྲུབ་ཕྱོགས་ཆོས་དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང༌། །མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་གཙོ། །གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་མཐུན། །ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་འཛིན་དང༌གཟུང་འཛིན་སོགས་ལ་འདོད། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་བཅུ་དྲུག་དང༌གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད། །འདི་མན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མཐོང་སྒོམ་མཉམ་རྗེས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་བསལ་ནས་དབུ་མར་སྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །
ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང། སྒྲ་བཤད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ། གཞུང། གྲུབ་མཐའ་དྲུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་

ནི་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ལ་རྟགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང༌ཕྱིར་རྒོལ་ཁས་བླངས་ལ། །འགལ་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པ། །གསུམ་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་པ་དང༌སྣང་ཙམ་དབུ་མ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་དབུ་མར་གྲགས། །བཞི་པ་ནི། དབྱེ་བ་གཞུང༌ཕྱི་མོ་བ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང༌ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

549

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

ཟླ་བ་ཞི་བ་ལྷ་མི་འཛིན་པ་ནི་ཀླུ་བྱང་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་དག་སྟེ། དབྱེ་ན་གསུམ། །ལྔ་པ་ནི། གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་པ། །སྤྱོད་འཇུག་མདོ་བཏུས་གཉིས་དང་ལམ་སྒྲོན་སོགས། །དྲུག་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དྲང་ངེས་ཏེ། །རྒྱུ་མཚན་རིམ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌བཤད་པ་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། །དྲང་ཚུལ་ལ་སྒྲས་ཟིན་མི་རུང་དྲང་དང་སྒྲས་ཟིན་དོན། །གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་དྲང་ཚུལ་གཉིས། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང༌མཐའ་དྲང་དོན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་སྟུག་མདོ་ཚན་ལྔས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ལ་སེམས་ཙམ་དང༌ཕྱི་དོན་མེད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དང་སྙིང་པོ་རྟག་པ་དང༌།།ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་ལང་གཤེགས་ལས་བཤད་པའི་དཔེ་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པ་དྲང་དོན་དང༌། །གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནོར་བུ་བཀྲུ་པའི་དཔེ་ལས། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་

སྟོན་པ་དྲང་
དོན་དུ་བཤད་པས་མདོ་སྡེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ལྔ་དྲང་དོན་བསྒྲུབ། །དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནི། འཁོར་འདས་སྣང་གྲགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀུན། །མ་བརྟགས་ལྷན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ། །འཇོག་ཕྱིར་རྟོག་པས་ཕར་མིན་ཡུལ་སྟེང་ནས། །ཚུར་གྲུབ་པ་དང་རྫས་ཡོད་དང་རང་མཚན་དང་རང་ངོས་གྲུབ་དང༌། །བདེན་གྲུབ་ངོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག །དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་འཐད་པ་ནི། རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་ཕར་བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀུན་འཇོག་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་ཕྲ་གང་བྱས་རྟག་ཆད་མཐའ། །གང་ཟག་ཆོས་སྟེང་བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྡོ་རྗེ་ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག །རྣམ་པ་ལྔ་དང་རྣམ་བདུན་གྱིས་འགོག་ལ་བདག་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འགོག་གོ །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས། །སྐྱེ་བ་མིན་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད། །བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱུ་འབྲས་རྟག་མཐོང་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་

550

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་གཅིག་འགྱུར། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་མུན་འབྱུང་ཞིང༌། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཀུན་ལས་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་གྲོ་ནས་བཞིན། །དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ཅི། །སོགས་མང་པོ་སྔ་ཕྱི་གཞན་འགོག་དང་སྔ་ཕྱིའི་ལྡོག་ཕུང་གཅིག་སོགས་འཕུལ་འཁྲུལ། ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་མཐའ་བཞི་མི་འདོད་པ་དང༌གཞན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་དུའང༌། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་ན་སྟག་ལོས་གཞན་སྐྱེ་འདིར་འདོད་སྨྱོན་པའི་གར། །བདག་གཞན་རེ་རེའི་མིན་ཕྱིན་གཉིས་སྐྱེའང་ཁེགས། །རྒྱུ་མེད་སྐྱེ་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང༌། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀུན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཡོད་པ་ལས་སམ་མིན་པ་ལས་སམ།གཉིས་ཀ་ལས་སམ། མིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྲང༌། །ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་བྲལ་ལ་དེས་ཅི། །མུ་བཞི་དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་མིན་དུ་མས་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད། །དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མིན་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མའང་མིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་སོགས་དང༌གཞན་རུང་ཕྱིར། །མི་བཞི་སྐྱེ་འགོག། །འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་གཅིག་གིས་ནས་རྡོག་དུ་མ་དང་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་འདིར་ཡང་ཤིན་ཏུ་རུང་བ་བསླབ་སྤྱོད་སོགས་ལས་བཤད་པས་འཁྲུལ། །རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་མེད་ལ། །རྟེན་འབྱུང་ཕྲད་ལྟོས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཙམ་ཕྱིར། །ཆོས་ཀུན་ཚུགས་ཐུབ་རང་ངོས་གྲུབ་རྣམས་མིན། །ཟབ་རྒྱས་མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་སྟག་ལོས་དོན་དམ་ཚུགས་ཐུབ་ནམ་མཁའ་ཟ། །གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་སུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཚུགས་ཐུབ་དོན་མ་བྱས། །རྣམ་བདུན་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ནི། རང་དབང་པའི་བདག་ནི་མེད་དེ་ཕུང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཕུང་པོའི་རྟེན་མིན་ཕུང་པོར་བརྟེན་པའང་མིན། །ཕུང་དང་མི་ལྡན་དབྱིབས་མིན་ཚོགས་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྟ་བཞིན་དེ་རྣམ་བདུན་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་རྣམ་ལྔ༌ཀུན་ལ་སྦྱར་ཀྱང་རུང༌། །སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་

551

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

པས་སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་གྲུབ་དང༌། །རྟགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་བའི་རྟགས་ཚད་གྲུབ་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད་པས་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འཁྲུལ། །བདེན་གཉིས་བཤད་པ། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་གཉིས་པོ། །གཉིས་ལས་མང་དགོས་པ་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་དེས་གཉིས་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་དོན། །དེ་ལ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་ན་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་མི་རུང་བའང་དེ་གཉིས་ལྡོག་པའང་གཅིག་ན་དུ་མ་བ་བཞིན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང༌ཀུན་གྱིས་མངོན་སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྡོག་པས་ཐ་དད་པར་འབྱེད། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་རིགས་ཤེས་དང༌ཐ་སྙད་བློ་གཉིས་ཡུལ་གང་ལ། །རིམ་བཞིན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་སོང་བ་དང༌ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་པ་དེས་རྙེད་པ་གཉིས་ནི།དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རིམ་པར་བཞག་གོ །རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་དོན་དང་ཡུལ་གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དམ་པའང་ལྟར་སྣང་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་ཉིད་བཞི་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་སོགས། །སྐྱེ་འཕགས་བློ་གཉིས་ཡུལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང༌གཞན་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་མི་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་པ་ཙམ། །ཐ་སྙེད་ཚད་མ་རིགས་རིམ་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང༌དུ་བཤད་དོ། །དགོས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟ་ཀུན་བཟློག་དང་ཀུན་བྱང་གཉིས་སྤང་བླངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྟག་ལོས་གནས་སྐབས་གསུམ་པར་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་མིན་སྤྲོས་བྲལ་སྒོམ་ཟེར་བ་འཁྲུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བཤད་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། །རིགས་ཚོགས་རྩ་འགྲེལ་བལྟས་ན་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བཟློག །བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་དང་རྣམ་ལྔ་རྣམ་བདུན་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་གཉིས་བཟློག །ཐ་མར་དེ་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པའི་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་དེ་བསྒོམ་པས་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་

552

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གྱིས། །ལྟ་ཀུན་དྲི་བཅས་འཇོམས་པར་མདོ་སྔགས་བཞེད། །ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་འདི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་སྒོམ་རིམ་ལྔ་ཡོད་གསུངས་པའི་སྙན་བརྒྱུད་ཁྲིད་དང་བཅས་མཁས་པའི་ཡིག་ཆུང་དང་ལྟ་བའི་ཟིན་བྲིས་སོགས་གསུང་ལ་ལྟོས། །བདེན་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླ་དང་ཉེ་རིང་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོང་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཐ་སྙད་འཇོག་མཚམས་དཀའ་བས་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདིའི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱི། །ཡང་དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་མི་རུང་སྙམ་ནས་རྩོད་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྩོད་པས་སོ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཕུང་མཐར་ལྷུང་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འདི་གཉིས་གཅིག་བསྟེན་པ་གཅིག་འདོར་བའི་ཉེ་རིང་མི་རིགས་པས་ཟུང་འབྲེལ་གཅེས། །ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །བྱིས་པར་ཀུན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་འདིའི་རྫས་བཏགས་བཤད་པའང་ཤེས་དགོས་བཞེད། །འདི་བས་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཕུང་པོ་ཟད་མི་རུང་མདོ་ལས་ཚོར་འདུ་ཤེས་ཀྱང༌འཇིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ནི་མཉམ་གཞག་ལ་འཁྲུལ་སྣང་མཐའ་དག་ཟད་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྣང༌མ་ཟད། །དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་དང༌་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིགའང་བཞེད། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རྩོམ། །སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དང༌། །དེ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་མང་དབུ་མ་ལྟོས། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་བཞིར། །བཤད་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་དང༌རྗེས་དཔག་གཉིས། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པར། །བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད། །དབྱེ་ངོ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་སྟེ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་དང༌དཔེ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་གསུམ་འཇལ་བའི། །སྒོ་ནས་འདིར་རྗེས་དཔག་ལ་རྗེས་དཔག་དང༌ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མར་གསུམ་ཕྱེ་ཞེས་བཤད་པ་བཞེད། །སྟག་ལོས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་རྫུན་པ་དང༌། དེ་ལ་ཚད་མར་འགལ་ཟེར་ན་མི་འགལ་ཏེ་ཡུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་བློ་དེས་དེ་ལྟར་བཟུང་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དང་རང་

553

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་འདྲེན་པ་གང་རུང་ཚང་ན་དེ་དེར་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེར་གནོད་པ་བྲལ་བ་དེ་ལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །ཡུལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་ལ་ཚད་མར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་མི་བསླུའི་དོན་བདེན་པ་ཁོ་ནས་མ་ཁྱབ་སྟེ། །སྐབས་སྟོབས་མང་དུ་བཤད་ལས་འབྲས་དང་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཤད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ། །དེ་ཕྱིར་རྫས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་གྲུབ་མཐའ་རང་གིའང་ལུགས་མིན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་གསར་བཤད་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རང་ཁོ་ནས་བཅོས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དད་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྔོན་འགྲོ་དད་པས་སྣོད་རུང་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱུ་མི་རྟོག་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་རིམ་དུ། །ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བརྩམས་ཕྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་ལུགས་འདིར། །ཉན་རང་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐུན་ལ་ཐེག་དམན་ལ་ས་བརྒྱད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གམ་བཅུས་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་གཅིག་དགོས། །དེ་ཡང་ལམ་སོ་སོ་ཚོགས་ལམ་དང༌སྦྱོར་ལམ་གཉིས་རེ་རེའང༌ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌རྟགས་དང༌སྒོམ་ཚད་དང༌ངོ་བོས་འབྱེད་ལ། །འཕགས་པའི་ས་བཅུ་མཉམ་གཞག་ལ་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དང༌མཛད་སོགས་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་གོང་ནས་གོང༌དུ་འགྲོ་བ་དང༌། །ས་རེ་རེའང་ལ་ངེས་ཚིག་དང༌དབྱེ་བ་དང༌ཡོན་ཏན་དང༌རྟེན་དང༌། །རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང༌ལྟས་གཉིས་དང་སྤང་བྱ་དང༌གཉེན་པོ་ཡོངས་སྦྱོངས་དང༌བརྒྱད་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་འབུམ་སོགས་མདོ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་བཤད། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲས་བུ་མཉམ་རྗེས་རེས་མིན་པར་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་པས་མཉམ་གཞག་ལས་དུས་ནམ་ཡང༌བཞེངས་པ་མིན་ཏེ་དེ་བཞེངས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཉམ་གཞག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཉམ་གཞག་དེའི་ངང་ནས་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བའང་མཛད། །ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་སྤྲོས་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང༌། །ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་

554

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མཁྱེན། །དུས་འཁོར་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་སར་སྐུ་གཅིག་སྐུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔར་བཤད་པ་བཞིན་བཞེད་ཅིང༌། །བོད་མང་པོ་དང་སྟག་ལོས་ཐུབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སོགས་རྒྱུད་ལ་མི་མངའ་གཞན་ངོར་གདུལ་བྱའི་མོས་དབང་གིས་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ། །གློ་བུར་རྣམ་དག་དང༌རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང༌། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོགས། །ལྔ་ལྡན་སྣང་བ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་མི་སྡུད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང༌། །བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། །སྙན་འཇེབས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཀུན་འགེངས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་གསུམ་རོལ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ལས་དང༌སྐལ་བས་གང་འདུལ་དུ་མཐོང༌གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དངོས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད། །ཐུབ་དབང་བཞེད་ན་སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌བཟློག་པ་བསྐལ་པ་གཅིག་སྐད་ཅིག་ཏུ་རློབ་པ་དང་བ་སྤུ་རེར། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་མཐའི་བར་གྱི་བརྟན་གཡོ་ཀུན་བཀོད་ཀྱང་བུ་ག་དེར་མཁའ་བཞིན་མི་ཆུང་དོགས་པའང་མེད་ལ་བ་སྤུའི་བུ་ག་དང་སྣོད་བཅུད་ཆེ་ཆུང་དགོས་པ་མིན། །གཞན་ཡང༌སྟོབས་བཅུ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །གཅིག་ལའང་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཧ་ཅང༌རྨད་བྱུང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲངས་འདི་ཙམ་ལས་མི་མངའ་ཞེས་མ་ལུས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྫོགས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཕྱོགས་རེ་རེའི་མཁའ་མཐའ་འཚོལ་བར་ཞུགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གང་འདུལ་ལྷུན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་མཐའ་ཀུན་བསལ་ཏེ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །
མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་ནུས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྦས་བཞིན། །དྲི་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྦས་ཕྱིར། །ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ཕྲ་སྔགས་ལས་མདོས་མི་ནུས། །དེ་ཕྱིར་སྟག་ལོས་སྤང་གཉེན་སྦས་པ་མགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་ཧ་ཅང༌འཁྲུལ་བར་མ་ཟད་བཞད་གད་དང་དངོས་འགལ་གསུམ་ཀར་སྣང་ངོ༌། ། ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་མྱུར་བུལ་ཆེ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྲ་རགས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །སྦྱངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང༌། །འོག་མར་

555

གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་རུང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན། །བླ་མེད་སྤྱི་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་དག་ན་གསལ། །སྐལ་ལྡན་གྲུབ་དབང་བྱེ་བས་རྩེར་གཤེགས་ཤུལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་གི །ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །
འདིར་སྨྲས་པ། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་གཟི་ལས་འོངས་འཁྲུལ་མུན་བྲལ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་སྨྲས་བཞིན་སྙན་འཇེབས་འགྲིགས། །ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུའང་དགེ །འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་ཀུན་འདུས་གསུང་བཞིན་བརླིང༌། །འགའ་ཞིག་སྒོམ་ཆེན་པར་རློམ་པ་མང་པོ་མ་བསླབ་ལོང་བས་མཐར་བགྲོད་འདོད། །ལ་ལ་བློ་དམན་བྱི་བས་གླང་ཁུར་ལེན། །ཕལ་ཆེར་སྦྱངས་ཙམ་རི་ཕྲན་བཏེགས་པས་སྙེམས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེག་ཀུརྨ་སུ། །མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་སྔར་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་པོས་ཀྱང༌། །ཐུགས་ངོར་ཟབ་རྒྱས་ཐག་མཁན་རྐང་པ་བཞིན། །རེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འབྲེལ་ལམ། །མ་རྙེད་ལུང་རིགས་འཁར་བས་ཅི་ཡང་བཙལ། །རང་གཞན་མཁས་མང་ཀླུ་དབང་སྟོང་གིས་རོལ། །ཕན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་འཕྱུར་བུས་བཀང༌། །ཕན་ཚུན་དགག་སྒྲུབ་རླབས་འཁྲུག་གྲུབ་མཐའི་མཚོར་བགྲོད་སླད། །དེད་དཔོན་མཁས་རྣམས་གྲུ་རྫིངས་ཅི་ཡང་འཛུག །རིག་པའི་གྲུ་རྫིངས་དམན་འཁྲུལ་དང་པོའི་རྒྱུད། །བརྡུངས་པས་ཚུལ་ཞིག་སྟག་ལོ་འགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་མཚོར། །ཕྱིན་སྙེམས་དྲགས་སྐྱུངས་ལུགས་གཉིས་ཀུན་མཐོང་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཁོ་བོས་ཕྱིན། །བློ་བཟང་མེས་བྱིན་རིང་ལུགས་ལམ་གསུམ་འབབ། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆེན་རལ་འོངས་རྟོག་གེ་ཡིས། །བཤུང་བསླད་ནོར་ལྷའི་རྐང་དྲི་བཀྲུས་ཆབ་ཀྱིས། །རྨོངས་འཁྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱུ་ཚོགས་དག་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་ཁུར་ལྕི་མཚོ་ཆེན་སྐ་རགས་གཡོ། །ཉི་ཟླའི་སྒྲོན་འདེག་ལྷུན་པོ་གནས་དེ་སྲིད། །འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁུར་ལྕི་གྲགས་སྙན་གཡོ། །ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེས་ས་གསུམ་སྣང་བྱེད་

556

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཤོག །ཆོས་དབྱིངས་གཤིས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། །འགྲོ་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བགྲོད། །ཉ་རྒྱས་ཟླ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་མྱུར་ཐོབ་ཤོག ། ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྔ་མོ་ནས་མང་ཐོས་གསེར་ཁང་ཆོས་རྗེ་གུ་ཎ་མ་ཏིས་སྙན་ཚིག་མེ་ཏོག་གསར་བས་བསྐུལ་ཞིང་དུས་ཕྱིས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་ལྕང་ར་སློབ་དཔོན་པ་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁམས་ཆབ་མདོ་ནས་ཇ་གཡུ་ཁ་བཏགས་ཀྱི་རྟེན་བཅས་ནས་ཆབ་ཤོག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། སྟག་ལོའི་དགག་ལན་འབྱམས་རྒྱས་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བའི་བཀའ་ངོ་དང༌། ཁྱད་པར་རང་བློ་གོམས་པའི་སླད་དུ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྡོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་ཅིང༌། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་བཞི་དང༌། པཎ་ཆེན་བཀའ་འགྱུར་པ། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྲད་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་ཞིང༌། རྗེ་བླ་མའི་མདོ་སྔགས་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་ཅིང༌། འཕགས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་དང༌། ཁྱད་པར་ཤེར་སྒྲོན། ཚད་ཆེན་རྩ་འགྲེལ། དུས་འཁོར་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ་རྒྱས་འགྲེལ་དུ། དཀར་པོ་ཞེས་པས་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན་གངས་ཅན་གྱི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་གཉིས་པ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་གནས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གར་འདུག་ཐེག་མཆོག་རོལ་མཚོ་གསང་སྔགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་སྦྱར་བ་ལ། སླར་ཡང་ཕྲི་སྣོན་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག།། །།

557

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

༄༅། །མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་པ་ཁྱབ་བདག་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྒྱུན་
འཁྲུལ་མེད་བཞུགས་སོ། །

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

ལྷ་མིའི་འདྲེན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱུར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །མཐའ་བྲལ་དོན་གཟིགས་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས། །དབྱེར་མེད་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ། །རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྡེ། །བརྩོན་འགྲུས་ལྕགས་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་བསྐུལ་ཕྱིར་དུ། །ངུར་སྨྲིག་ཚུལ་བཟུང་འཇམ་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །སྙིང་ནས་འདུད་དོ་འབྲལ་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཟུངས། །
དེ་ལ་འདིར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བདག་མེད་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། དབབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་སོགས་བཞི་ལས། དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་ནི། ཐོག་མར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེས་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་

558

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གྱི་བདག་གཅིག་དང༌། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དང༌། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན་ཀྱང་རྗེ་ཁོལ་ལྟ་བུའི་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དེ་རྫས་ཡོད་གསུམ་གྱི་འཆར་ཚུལ་བལྟ་ཞིང༌། དེ་ནས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་གི་འཆར་ཚུལ་ལ་བལྟ། དེ་རྗེས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་དོན་མེད་པར་རྐུ་ཁག་བཙུག་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ངས་རྐུ་སྙམ་པ་ཡིད་ཀྱི་རྒུ་ལའང་མེད་པ་ལ། ཁོས་ང་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྙོན་འཛུག་པ་སྙམ་པའི་ཚེ་ང་དེའི་འཆར་ཚུལ་ལ་བལྟ་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན་ང་དེ་ཕུང་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་འཆར་ན་དེ་མིན་ཏེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཕུང་པོ་དེ་ཕྱིའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ། ང་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ང་ཆུས་ཁྱེར་བ་དང༌། ཁྱིས་རྨུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང་བ་ན། ང་དེ་ཕུང་པོའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་སྣང་བ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། ཡང་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། སེམས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་མི་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། ལུས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས། འདི་ནས་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་ང་དེ་བསྡད་ན་སྒོར་ཁྱིལ་ལེ་བ། ལང་ན་ཧྲེང་ཧྲེང་བ་དཀར་ཤམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་ལ། དེ་ཡང་གདགས་བཞིའི་ཕུང་པོ་མ་རྙེད་པར་དེའི་སྟེང་གི་གདགས་ཆོས་ང་མི་རྙེད། དེའི་སྟེང་གི་གདགས་ཆོས་ང་མ་རྙེད་པར་དེའི་སྟེང་གི་དགག་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ་མདོར་ན་དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བཙལ་བའི་ཚེ་ང་དེ་རེས་འགའ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་འགའ་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་འགའ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་དང་ཕྱི་ནང་སྣ་ཚོགས་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཞིང༌། དེའི་མཐར་ལུས་སེམས་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་བཞིན་

559

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ཕོབ་ཕོབ་པ་མིང་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའམ་ཚུགས་སེ་བའི་སྣང་བ་འཆར་ལ་དེ་བྱུང་ན་དགག་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་ང་ཞེས་བཏགས་པ་དང༌། གོས་ལ་ང་ཞེས་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་ཚུར་ང་ཞེས་རྙེད་མི་རྙེད་ལ་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་ན་དགག་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་སེམས་གཉིས་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྟེང་དུ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་ང་དེ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་ན་མེད་དགོས་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ལ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ལྔར་ཐལ་བ་དང༌། གཅིག་ཡིན་ན་ང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང༌། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། བདག་ཐོག་མེད་ནས་མེད་པའི་གློ་བུར་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་བསམ། སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ང་འཁྱག་པ་ལྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང༌། ང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ང་གྲང་བ་སོགས་འབྱུང་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་འདྲ་བའི་ང་ཕུང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་སོང་བས་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ང་ལ་མི་གནོད་པ་དང༌། ང་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལ་མི་གནོད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་སྔར་གྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་ང་དེ་མེད་པར་ལྷང་སེ་ངེས་ནས། དགའ་འཇིགས་ཀྱི་བློ་གང་རུང་བྱུང་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་ཚུལ་རྟོགས་པ་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་པོར་རྙེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ཕོབ་ཕོབ་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་

560

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ང་ཞེས་མིང་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཚུགས་ཐུབ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་དགག་བྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟོས་མེད་དམ་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་མི་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚེ། མི་དེའི་མིང་ཡང་འདིའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཏགས་པའམ་ལྟོས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགྲ་གཉེན་འཁོར་འདས་ཕ་རི་ཚུ་རི་རིང་ཐུང་རྣམས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་བསམ། ཡང་ང་ཚུགས་ཐུབ་དེ་ཕུང་པོ་དང་འོག་ནས་བཤད་པའི་གནད་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་མེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བདག་དེར་ཕུང་པོ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་གདགས་གཞི་དང་གདགས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉེར་བར་ལེན་བྱ་དང༌། ང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མིན་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །ཐ་དད་ཡིན་ན་ང་ལ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་བས་ང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འམ། མྱང་འདས་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། ཕན་ཚུན་རྟེན་བརྟེན་པར་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་རྟེན་གཞི་དང་ང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལྷས་བྱིན་རེ་ལྡེ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ང་ལ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་ལ་རེ་ལྡེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགག །བདག་རྟེན་གཞི་དང་ཕུང་པོའི་ཡན་ལག་དེ་བརྟེན་པ་མཁར་གཞོང་ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་སྙམ་ན་དེ་མིན་ཏེ། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པར་གྲུབ་ཀྱང༌། ཚུགས་ཐུབ་ལ་མཁར་གཞོང་རྒྱ་ཤུག་གི་གདགས་གཞིར་མི་རུང་བ་བཞིན། བདག་ཀྱང་ཕུང་པོའི་གདགས་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའམ་ཡོད་པར་འཐད་སྙམ་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ནམ། ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན། ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ན། ལྷས་བྱིན་བ་གླང་དང་ལྡན་པ་བཞིན་བ་གླང་གཞན་དུ་སོང་བའི་ཤུལ་དུ་ལྷས་བྱིན་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་

561

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

ལས་གཞན་དུ་བདག་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ན་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་དབྱེར་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ལྡན་བྱ་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་སྙམ་དུ་དགག །ཕུང་པོ་ཚོགས་པའམ་ཁམས་དྲུག་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འཇོག་སྙམ་ན་མའི་མངལ་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་གྲུབ་ཅིང་མིའི་རྣམ་པ་མ་དོད་པའི་ཚེ་མིར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ལ་ལྗོན་ཤིང་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་ལྗོན་པའི་མྱུ་གུ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་སྙམ་དུ་དགག །ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཇོག་སྙམ་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པ་ན་དེ་ནི་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་བསམ།
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལུས་ཟུང་བཅུ་དྲུག་ཤ་རུས་ཁྲག་གསུམ་ཕོབ་ཕོབ་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་ངའི་ལུས་སོ་ཞེས་མིང་ཕར་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་གཞི་དེའི་སྟེང་ནས་ཚུར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི་དགག་བྱ་ངེས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་གྲུབ་ན་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ་གཅིག་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱང་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་བཅུ་དྲུག་དང༌། གསུམ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་ལུས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་གདགས་གཞི་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་འདིའོ་ཞེས་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུས་ལ་ཤ་རུས་རྡོས་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །ཚོར་བ་བདེན་པར་མེད་ཚུལ་ནི། ཚོར་བ་པོ་འདིས་བྱེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འདི་ཚོར་ཞེས་པའི་ཚེ་ཚོར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་དང༌། བྱེད་པ་ཚོར་བ་དངོས་དང༌། ཡུལ་ཚོར་བ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་ཚོར་བ་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པའམ། མིང་

562

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚུར་གྲུབ་ན་ཚོར་ཡུལ་དང་ཚོར་བ་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་མྱོང་དགོས་ལ། ཡུལ་ཚོར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱེད་པ་ཚོར་བ་དང༌། ཡུལ་ཚོར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །རིགས་པ་འདི་རེག་པ་ལ་སྦྱར་ན། རེག་པ་པོ་འདི་བྱེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འདི་ལ་རེག་ཅིང་བཟུང་ཞེས་པ་ཡང་རེག་པ་བདེན་པར་མེད་ཚུལ་བསམས་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་སྦྱར་ན་ཤེས་པ་པོ་འདི་བྱེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འདི་ཤེས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚུར་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རི་རབ་ཁང་ཁྱིམ་རྣམས་རང་གི་གདགས་གཞི་ས་རྡོ་ཤིང་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཕར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚུར་གྲུབ་ན་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་སྙམ་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གདགས་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་གདགས་ཆོས་དེ་དག་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གདགས་གཞི་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་གདགས་གཞི་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་གདགས་ཆོས་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །དཔེར་ན་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གདགས་གཞི་ཤིང་ཧྲེང་ཧྲེང་པོ་འདི་ལ་ཀ་བ་ཞེས་ཕར་མིང་གིས་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་གདགས་གཞི་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཤིང་འདི་ར་བ་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཀ་བའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་བཅད་དེ་ར་བ་ན་ཡོད་པའི་ཚེ་འདི་སྡོང་དུམ་མོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཀ་བའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་དོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གདུང་འདེགས་པའི་ཚེ་ཀ་བའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་དེས་གདུང་འདེགས་ཕྱིན་ཆད་ན་ཀ་བར་འཇོག་སྙམ་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སླར་ཡང་དེ་བཅོས་ཏེ་ཤིང་ཧྲེང་ཧྲེང་གཞན་གྱིས་ཀ་བ་བྱས་ཏེ་བཏེག་པ་ན་གདུང་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཀ་བའོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ། ཡང་དེ་གདུང་གི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ལྕམ་བྱེད་པ་ན་

563

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

ལྕམ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཀ་གདུང་གང་གི་ཡང་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལོ་ཞེས་པ་ཟླ་བ་དང་ཞག་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་ཕར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚུར་གྲུབ་ན་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པས་གཅིག་ཡིན་ན་གདགས་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གདགས་ཆོས་ལོ་ཡང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་ལོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཞག་དང་ཟླ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་འོག་ཏུ་ལོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་འདུ་བྱས་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཕར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་གྲུབ་ན་འབྱུང་བཞིའི་ཐོགས་པ་དང་རེག་པ་བཀག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནམ་མཁའ་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགག །འོ་ན་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་གི་སྣང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན་རང་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བར་ཐམས་ཅད་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་དུག་ལངས་པ་དང༌། ཆང་གིས་མྱོས་པའི་མི་ལས་གཞི་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྣང་གི་ཁོ་རང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས།
གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུང་དང༌། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་མྱོང་བ་འདོན་པའམ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་སྒོམ་པས་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། ཞི་གནས་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་སྒོམ་ནས་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་

564

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྐྱོང་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་གནད་དགུའམ་བཞི་དང་གསུམ་གྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་ངས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྙམ་པ་དང༌། ཨ་ཙི་སྙམ་པ་སོགས་གཅིག་ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྔར་གྱི་ང་ཚུགས་སེ་བུ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང༌། སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བའི་སྟོང་པའི་སྣང་བ་གཉིས་ཚོགས་པས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སྔར་གྱི་འཛིན་སྟངས་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོར་བྱུང་ན་དཔྱད་པ་རྒྱས་པར་མི་བྱ་བར་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་གཅིག་གིས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ནས་ངེས་ཤེས་དེའི་ཤུགས་སོར་ཆུད་པ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་སྐྱོང་ངོ༌། །འདི་ལ་ལས་དང་པོ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་མྱོང་བ་འདོན་པའམ། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྔར་ལྟར་དཔྱད་དེ་སྒོམ་པས་ང་དེ་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན། ང་ཚུགས་སེ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་དང༌། སྟོང་པར་སྣང་བ་གཉིས་ཚོགས་པས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་ཞིང༌། དེ་ཡང་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་པ་ན་དཔྱད་མི་འདོད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་པ་དང༌། དཔྱད་པ་མང་བས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྩི་ཡལ་འགྲོ་གྲབ་བྱུང་བ་ན་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང༌། དེ་ནས་ཡང་དཔྱོད་པ་སོགས་དཔྱད་འཇོག་སྤེལ་མར་བསྒོམ་པའི་མཐུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་སེམས་གནས་དགུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང༌། ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང༌། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང༌། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ལ། འདི་ལ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་བསྒོམ་པས་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌།
གསུམ་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་

565

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྔོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་ཡང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་རང་གི་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་ཅུང་ཟད་ཞི་བས་གསལ་སྣང་ཆུང་ངུའམ་སྣང་བ་གསལ་བ་ཤར་བའི་ཚེ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་རགས་པ་སོགས་ཞི་བས་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་ཐོབ་པ་ན་གཟུངས་བཞི་ཐོབ་ཅིང་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱིས་མི་བརྗེད་པ་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ནས་ཡང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་གང་ཟག་དེས་རང་གི་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་སྣང་བ་བྱུང་ཡང་ཅུང་ཟད་མ་ཟད་པས། དེའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་དེའི་ངང་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་གཉིས་སྣང་འགགས་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གོམས་བྱ་གོམས་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་སངས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་གཉིས་སྣང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་མེད་དེ། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་དེ་དག་གི་ཡིན་ཀྱང་རུང༌། ངར་འཛིན་གྱི་བློ་སྔ་མ་ཞིག་ཕྱི་མ་མ་ཤར་བས་སྟོང་ཆམ་དང༌། རང་གི་བློ་ངོར་ཆོས་དེ་མ་ཤར་བས་སྟོང་ཆམ་དང་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཆམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། གདགས་གཞི་དེའི་སྟེང་ནས་གདགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་ཕུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ང་སྙམ་པའི་བློ་མི་འབྱར་ཀྱང༌། བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་ཚུལ་

566

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

དང༌། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སེང་གེ་སོགས་དེར་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་སོགས་དངོས་གནས་པར་མེད་པ་བཞིན་ཡུལ་འདི་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཤར་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་བསྒོམས། རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སེང་གེ་སོགས་དངོས་སུ་གླང་པོ་དང་སེང་གེ་དང་སྟག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་སྟོང་ཡང༌། ཐ་སྙད་དུ་ཕམ་རྒྱལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྙོན་པར་མི་ནུས་པ་དང༌། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་བཞིན་དངོས་མིན་ཡང༌། ཐ་སྙད་དུ་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་སུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང༌། ལས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་སོགས་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་སྙམ་དུ་བསྒོམས། འོ་ན་དེ་ལྟར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ན། སྒྱུ་མའི་རྟ་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་རྟ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་པ་ནི། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོར་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཁོག་གི་གཟུག་བཞི་དེའི་ཚོགས་ཙམ་དང༌། དབྱིབས་གང་ཡང་ཤ་ཁོག་མིན་ཀྱང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་ཤ་ཁོག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པི་ལྦང་གི་སྒྲ་དེ་ལག་པ་དང་ཤིང་བུ་དང་པགས་པ་དང་རྒྱུད་རེ་རེ་ལ་མི་གནས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་དང་གཞན་ཡང་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གནོད་མེད་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་ཚད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་སང་གི་རི་དང་དེ་རིང་གི་རི་གཉིས་གཅིག་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་བདག་དང་འདིའི་བདག་གཉིས་གཅིག་དང་རང་གི་

567

མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་མཛོད།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་ལམ་རིམ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་འབྲོག་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་དོགས་པ་ཡང་སེལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་ཆོས་མཚུངས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བཏགས་པའམ་ཡང་ན་མ་ཤེས་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ། གཞན་ཡང་སྒྱུ་མའི་རྟ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་རྟ་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་བསད་པ་ལ་སྡིག་ལྟུང་འབྱུང་མི་འབྱུང་དྲིས་པ་ན། རྨི་ལམ་དུ་བཅས་པ་མཛད་མ་མཛད་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་རྫུན་གྱི་ལན་མ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལན་མ་ཐེབས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱིར་བཏང་གི་མི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བསད་པ་ལ་སྡིག་པ་འབྱུང༌། སྒྱུ་མའི་མི་དེ་རྣམ་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པས་བསད་པ་ལ་སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་འབྱུང་བཞིའམ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་པ་ན་དེས་ཆུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང༌། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆུར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དམ་སྙམ་ན་འབྱུང་བཞི་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བེམ་པོ་དང༌། སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བེམ་པོ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྱུང་བཞི་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེར་སྤྲུལ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་

568

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པའི་ཚད་མ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་དང༌། རྡོ་ཁོག་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་དང༌། ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་ཐགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བརྗོད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་དང་བེམ་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་སྙམ་ན་གནོད་དེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ནི་སྣོད་དུ་འདུས་ལ་དེ་རྣམས་བཅུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་ཉེ་བར་བླངས་བྱ་དང༌། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གདགས་གཞི། གདགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་ཚུལ་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

569

འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ།

༄༅། །འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་
འདི་ནི་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
གསུངས་སོ། །
འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ། །ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྔ་བཅུ་གསུམ། །རྣམ་བྱང་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ། །དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཚོར་བའི། འདུ་ཤེས་ཀྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཕུང་པོ་ལྔར་འདྲེན། ལྔ་དང་ནི། །མིག་གི། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི། དབང་པོ་དྲུག་དྲུག་ཏུ། དང་ཡུལ་ཀྱང༌ གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཆོས། དྲུག།དྲུག་ཏུ། མིག་གི། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཏུ། ཚོགས་དྲུག་མིག་གི། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི། ཡིད་གྱི། རེག་པ་དྲུག་ཏུ། དྲུག །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་ཀྱིས་ཚོར་བ། རྣ་བའི། སྣའི། ལྕེའི། ལུས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི།དྲུག་ཏུ་ཚོར་དྲུག་སའི། ཆུའི། མེའི། རླུང་གི །ནམ་མཁའི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི། ཁམས་དྲུག་དྲུག་ཏུ། མ་རིག་པའི། འདུ་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི། མིང་གཟུགས་ཀྱི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི །རེག་པའི། ཚོར་བའི། སྲིད་པའི། ལེན་པའི།

སྲིད་པའི། སྐྱེ་བའི། རྒ་ཤིའི། རྟེན་འབྲེལ་ནི། ། བཅུ་གཉིས་སུ། བཅུ་གཉིས་ཕྲག་རྣམས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས། །སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། སྦྱིན་པ་དང༌། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་དྲུག །ལྟ་བའི་ལམ་ལ་ནང༌། ཕྱི། ཕྱི་ནང༌། སྟོང་པ་ཉིད། ཆེན་པོ། དོན་དམ་པ། འདུ་བྱས། འདུ་མ་བྱས། མཐའ་ལས་འདས་པ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ། དོར་བ་མེད་པ། རང་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད། རང་གི་མཚན་ཉིད། མི་དམིགས་པ། ངོ་བོ་ཉིད། དངོས་པོའི། དངོས་པོ་མེད་པའི། ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།

570

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྟོང་པ་ཉིད། །བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོར་འདྲེན་པ་དང༌། རྣལ་ལམ་ལུས། ཚོར། སེམས། ཆོས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི།།གཅིག་ཏུ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི། སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི། བསྐྱེད་པ་འཕེལ་བའི། ཡང་དག་སྤོང་བ་གཅིག་ཏུ། འདུན་པའི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། སེམས་ཀྱི། དཔྱོད་པའི། རྫུན་འཕྲུལ་གྱི། ། གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་བཞི་དང་དད་པའི་དབང་པོ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། དྲན་པའི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི། དབང་པོ་ལྔ། ། གཅིག་ཏུ། དད་པའི་སྟོབས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། དྲན་པའི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི། སྟོབས་ལྔ་གཅིག་ཏུ། དྲན་པ་ཡང་དག །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་དབྱེད་ཡང་དག །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག །དགའ་བ་ཡང་དག། །བཏང་སྙོམས་ཡང་དག། །ཤིན་སྦྱངས་ཡང་དག། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གཅིག་ཏུ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡང་དག་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་

ངེ་འཛིན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྟེ། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་གཅིག་ཏུ། སོགས་བྱང་ཕྱོགས་བདུན། །ཞི་གནས་ལམ་ལ་སྡུག་བདེན། ཀུན་འབྱུང་བདེན། འགོག་བདེན། ལམ་བདེན་ཏེ། འཕགས་བདེན་བཞི་གཅིག་ཏུ། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་དེ། ཚད་མེད་བཞི་གཅིག་ཏུ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་རྩིའི་སྙོམས་འཇུག་དང་བཞི་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་བཞི་གཅིག་ཏུ་དང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། སྲིད་རྩེའི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གཅིག་ཏུ། བསམ་གཏན་བཞིའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྟེ། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་གཅིག་ཏུ་དག་སྟེའོ། །ལྷག་ལམུ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ། སྟོང་མཚན་སྨོན་མེད་གསུམ་གཅིག་ཏུ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལམ་ལ། །ལྷའི་མིག་གི། ལྷའི་རྣ་བའི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་གཅིག་ཏུ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི། དྲི་མ་མེད་པའི། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པའི། ཏིང་འཛིན་གཅིག་ཏུ་བཟོད་པའི། གསང་སྔགས་ཀྱི། ཚིག་གི། དོན་གྱི་གཟུངས་ཏེ། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གཅིག་

571

འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ།

ཏུ། །འབྲས་ལམ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་མཁྱེན་པའི། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའམ་དེ་ལས་ཟློག་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི། སེམས་ཅན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་འཆི་འཕོ་བ་མཁྱེན་པའི། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་

དག་ཟད་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་བཅུ་གཅིག་ཏུ། རང་དོན་སྤང་བ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རྟོག་པ་དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་སྤང་བྱ་དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཉེན་པོར་དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་འཇིགས་

པ་སྟེ། མི་འཇིགས་བཞི་གཅིག་ཏུ། །ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ངེས་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ། སྤོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། ཡང་དག་རིག་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱམས་པ་གཅིག་ཏུ་དང༌། །སྙིང་རྗེ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མ་འདྲེས་ཆོས་གཅིག་ཏུ། །སྐུའི་སྤྱོད་པ་འཁྲུལ་བ་མི་མངའ་བ། གསུངས་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཐ་དད་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོག་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག། སྐུའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། འདས་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མ་འོངས་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ད་ལྟ་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གཅིག་ཏུ་

འདྲེན་པའོ།། གང་ལམ་རྒྱུན་ཞུགས་གཅིག་ཏུ་ལན་གཅིག་འོང་། །གཅིག་ཏུ་མི་འོང་གཅིག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་གཅིག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱས། །གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དང་གཅིག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཉིད།།གཅིག་ཏུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་སྟེ། །དེ་དག་འགྲེལ་རྐང་འདྲེན་ཚུལ་ལགས། ། དོགས་གཅོད་བཞུགས་སོ། །ངོས་ནི་ངན་

572

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

བུ་བདག་གཡར་ངོ་ནི་ངོ་ཆེན། དེ་ལྟར་འཕྱར་པ་ནི་ཡིན་ཞིང་མཆིས་པ་ནི་ཡིན་ལགས། ཨུ་ཧུ་ནི་ཨ་ཙི་ཨ་ཙིའམ་ཀྱེ་མ་ཀྱེ་མ། ཁྱོད་སྔོན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བར་སྐབས་སུ་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བབས། བ་མ་ཡིན་ནམ་ཕུལ་ལེགས་ཟེར་ན་བར་ཆད་དག་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཅི་ཁྱོད་ད་ལྟ་ནི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་དུས་དེར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་ལེགས་ཟེར་དགོས་ཤིང༌།ཡིན་ལེགས་ཟེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསླབ་པ་ལེགས་པར་ཕུལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་ནས། མ་ཕུལ་ལེགས་ཟེར་ན་འོ་ན་སོངས་

ཤིག་ཅེས་སྐྲོད་དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་དམ་ཞེས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕ་མ་འདྲ་མན་ཆད་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་སོགས་མ་བྱུང་བར་ཚངས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྤྱད་དམ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དབྱར་ཁས་མ་བླང་བར་དགག་དབྱེའི་ཉིན་བསྡད་ཀྱང་གསོ་ཆོས་བསྒྲགས་ཡན་ཐོས་པས་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་མི་ཆགས་སོ། །རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེས་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་ཅིག་ཆར་སྤོངས་ཀྱང་སྤངས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་སྔགས་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བས་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་ཅིག་ཆར་སྤོངས་ཀྱང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ལ་སྤངས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་གསུངས། རང་གི་ཚེ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྲོ་བཅུ་འདོན་ན་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་གིས་ཚེ་བུམ་འཛིན་པའམ་ཕྱག་དང་པོ་ཡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་བུམ་བསྣམས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་རིགས་འདྲ། རང་ཉིད་གནོད་མཛེས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐུགས་ཀར་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་སྔགས་འཕྲེང་བཀོད་ནས་བཟླས་ཆོག་པ་ལྷ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་རིགས་འགྲོས་ལས་ཤེས་མོད་གསུངས། ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེ་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ལས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་གི །ལྷ་ཡིན་ཚད་ཀྱིས་མི་མཐོང་གསུངས། ལྷ་རྩེ་དཔོན་མོ་བསོད་ནམས་རྒྱན།

573

གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིག

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་གྲངས་འདྲེན་

འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིགདཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཆེ་བ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་ཏེ། གཏུམ་པོ་ཁྱུང་གི་ཆེ་བ། འགྲོ་བཟང་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆེ་བ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་དབང་གི་ཆེ་བ། ཨུ་ཙརྱ་ངན་སྔགས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཞི་སྟེ་བཞིར་ཡང་གྲགས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་འཇོམས་ཁྲུས་ཀྱི་ཆེ་བ། བྷ་བ་མ་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ། འབྱུང་འདུལ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་ཆེ་བ། མདོ་ལུགས་རྣམ་དག་གི་ཆེ་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་དུ་གྲགས་སོ། །ཁྱུང་གི་སྤྲོ་བསྡུའི་སྒོས་དང་པོ་ཆེ་བ། རྣམ་སྲས་དཀར་སེར་དམར་ཀླུ་བརྒྱད་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་སྒོས་གཉིས་པ་ཆེ། དབང་བཞི་དང་སྨིན་གྲོལ་གྱི་དབང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོས་འཁོར་ཆེན་ཆེ། ངན་སྔགས་རྣོན་པོ་བརྒྱད་སོགས་ཐོགས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོས་ཨུ་ཙརྱ་ཆེ་སྟེ། ཆེ་བ་འདི་བཞི་ཤིན་ཏུ་གྲགས། རྨི་ངན་ལྟས་ངན་བྱད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོས་རྣམ་འཇོམས་ཆེ། བྷ་བ་མ་ལ་གདམས་ངག་གི་རིགས་མང་བས་ཆེ། ཀླུ་སོགས་འོག་དང༌། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དང༌། དྲག་པོ་ཚངས་པ་དགའ་རབས་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་དྲེགས་བྱེད་མཐའ་དག་གི་འཁོར་བྱས་ཤིང་དམ་ལ་བསྡུས་པའི་སྒོས་འབྱུང་འདུལ་ཆེ། རྒྱན་ཆ་ལུགས་སྐུའི་ཆ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྒོས་མདོ་ལུགས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །འདི་ཡང་བློ་དམན་ལ་ཕན་ཆེད་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་བྲིས།
ཡང་གསང་སྔགས་གསར་མ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྡོར་སྐོར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང༌། ཆེ་བ་འདྲེན་ཚུལ་

574

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

མང་དུ་སྣང་སྟེ་ཆེ་བ་སྐོར་དགུར་གྲགས་ཤིང་རྣམ་འཇོམས་སྐོར་ཟུར་དུ་བགྲངས་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆེ་བ་སྐོར་དགུ་ནི། འགྲོ་བཟང་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་གོས་སྔོན་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དང༌། འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་དང༌། གཏུམ་པོ་ཁྱུང་གཤམ་ཅན་གྱི་སྐོར་དང༌། ཨུ་ཙརྻའི་སྐོར་དང༌། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྐོར་དང༌། མདོ་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་སྐོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་བེ་ཅོན་གྱི་སྐོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་བདེ་ཁྲོས་ཀྱི་སྐོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་མེ་ལྕེའི་སྐོར་དང་དགུ་ལ་ཆེ་བ་དགུར་གྲགས་ལ། དེར་མ་གཏོགས་པའི་སྔ་འགྱུར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་སོགས་དང༌། ཕྱི་དར་ལ་སྟོང་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་དེ་ཡང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བས་སྐོར་དགུ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལགས་བས། སྐུར་པ་མི་འདེབས་པར་དད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལགས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །
བྲམ་ཟེའི་ལས་དྲུག་ནི། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང༌། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཀློག་ཏུ་འཇུག་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་དང༌། ལེན་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། རིགས་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང༌། ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་དང༌། གཏན་ཚིགས་རིགས་པ་དང༌། རིག་བྱེད་དང༌། བརྡ་སྤྲོད་པ་དང༌། སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། ཤེས་གསལ་དང༌། ངེས་པའི་ཚིག་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་བསྡུས་པ་དང༌། སྐར་མའི་རིག་པ་དང༌། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང༌། ཆུར་ལྷུང་གི་རིག་པ་དང༌། ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་རིག་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ་དང༌། རྒྱུད་དྲུག་ཅུ་པ་དང༌། ཁྱུར་མེད་ཀྱི་རིག་པ་དང༌། གནས་འདུག་གི་རིག་པ་སྟེ། རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བློ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཏོ། །བརྟག་པ་བརྒྱད་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། གཞི་དང༌། གསོ་དང༌། ཤིང་དང༌། གླང་པོ་ཆེ་དང༌། རྟ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། སྐྱེས་པ་བརྟག་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་གླང་པོ་ཆེའི་གཉར་ཞོན་པ་དང༌། རྟ་ཞོན་པ་དང༌། ཤིང་རྟའི་ཐབས་དང༌། རལ་གྲིའི་ཐབས་དང༌། འཕོང་དང༌། ཕྱིར་བསྒྱུར་བ་དང༌། མདུན་དུ་

575

གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིགབསྒྱུར་བ་དང༌། ལྕགས་ཀྱུའི་སྒྱུར་ཐབས་དང༌། ཞགས་པས་གདབ་པ་དང༌། མངའ་བོ་ཆེ་འཕེན་ཐབས་དང༌། འཛིང་སྟབས་དང༌། གོམས་སྟབས་དང༌། ཐོར་ཚུགས་དང༌། གཅད་པ་དང༌། འདྲལ་བ་དང༌། དབུག་པ་དང༌། གནས་ལྔ་པོ་རྒྱང་ནས་འཕོག་པ་དང༌། སྒྲ་གྲག་པར་འཕོག་པ་དང༌། གནད་དུ་འཕོག་པ་དང༌། མི་འཆོར་བར་འཕོག་པ་དང༌། ཚབས་ཆེ་བ་ལ་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

ན་མ་སྭར་སྭསྟྱཻ་ཙ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་བྷྱཿ གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་བཅུད་བསྡུས་པ། །ཚད་མའི་
བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ཡི་དོན། །བསྡུས་པའི་གྲྭ་ལ་བསྡུས་གྲྭར་གྲགས། །རྟགས་གསལ་འགོད་ཚུལ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དང༌། །ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང༌། །ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང༌། །འགལ་འབྲེལ་ཆུང་བ་ཐལ་འགྱུར་ཆུང་བ་དང༌། །ཁྱབ་མཐའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་དགུ། །རང་མཚན་སྤྱི་མཚན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང༌། །མཚན་མཚོན་རྣམ་བཞག་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ལོག་ཆུང༌། །དགག་གཞི་དྲུག་སྒྲའི་ནུས་པ་བརྩི་ཚུལ་དང༌། །ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་རྫས་ལྡོག་བཅས་བཅུ་དྲུག །ཁས་ལེན་འཛིན་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྒྱུ་འབྲས་ཆེ། །དགག་སྒྲུབ་གཞན་སེལ་གཅིག་གམ་ལྡོག་པས་གཉིས། །སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག་ཐལ་འགྱུར་ཆེ་བ་འཕེན། །དུས་གསུམ་རྣམ་བཞག་ཆོས་བརྗོད་སོགས་རྗོད་བྱེད། །ལྷན་ཅིག་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་བརྒྱུད་འགལ། །རྟགས་རིགས་བློ་རིག་བཅས་ནས་ཉེར་བདུན་འདོད། །འགལ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་ཆུང་མ་ཕྱེ་ན། །ཉེར་ལྔ་ཕྱེ་ན་ཉེར་བདུན་འདི་ལྟར་ཞེས། །གངས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་ངག་ན་ཉི་མ་བཞིན། །སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་ངོར་ྋརྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའོ། །

སྨྲ་བ་ཀུན་དབང་འཇམ་དཔལ་དང༌། །ཤེས་རབ་གཏེར་གྱུར་དབྱངས་ཅན་མར། །གུས་པས་བཏུད་དེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི། །ཚིག་དོན་འཆད་ལ་ཕན་པའི་བརྡའི། །དབྱེ་དཀའ་འགའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་འབྲི། །ཁོག་འདི་སྲིད་རྒྱུད་རྫོགས་རིམ་ན་ཡོད་པ་མགྲིན་པ་རྐན་དང་ལྕེ། །སྣ་དང་སྤྱི་བོ་སོ་དང་མཆུ། །

576

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

ཞེས་སོ། །བརྒྱད་ལ་ངག་གི་གནས་བརྒྱད་ཟེར། །མིང་དང་རིགས་དང་རུས་དང་ཟས། །བདེ་སྡུག་མྱོང་དང་ཚེ་ཡི་ཁྱད། །ཡུན་དང་ཚེ་ནི་ཐུབ་པའི་ཚད། །དེ་བརྒྱད་ཐ་སྙད་གཞི་བརྒྱད་ཡིན། །གོ་བའི་བརྡའ་དང་རིགས་རྣམས་དང༌། །ཕ་མ་དང་ནི་བྱ་བ་དང༌། །དར་རྒུད་དང་ནི་ཚེ་སྣ་ཚོགས། །དེ་དྲུག་ཐ་སྙད་གཞི་བརྒྱད་ལ། །བསྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཐ་སྙད་གཞི་བརྒྱད་དན་རྟགས་སོ། །དེ་རྗེས་དྲན་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང༌། །བཅས་པ་ཞེས་དང་དན་རྟགས་དང༌། །བཅས་པར་དྲན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །མཐུན་པའི་གནས་དང་དམ་པ་བསྟེན། །ལེགས་སྨོན་གྲུབ་དང་སྔོན་བསོད་བྱས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་རུ་བཤད། །མི་དང་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང༌། །སྡིག་ཆེན་མ་བྱས་སྐྱབས་ལ་དད། །དེ་ལྔ་རང་གི་འབྱོར་བར་བཤད། །རྒྱལ་བྱོན་ཆོས་བསྟན་བསྟན་པ་གནས། །རྗེས་འབྲང་ཡོད་དང་སྙིང་བརྩེ་ཡོད། །གཞན་འབྱོར་ལྔའོ་འབྱོར་པ་བཅུ། །ངན་སོང་གསུམ་དང་ཚེ་རིང་ལྷ། །གླེན་ལྐུགས་མཐའ་འཁོབ་ལོག་ལྟ་ཅན། །དབང་པོ་མ་ཚང་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །བྲལ་བ་བརྒྱད་པོ་དལ་བ་བརྒྱད། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གསུངས་པའི། །ང་ལྔ་དང་པོ་གཅིག་ཚན་ནས། །བཅུ་ཚན་བར་འདྲེན་འདི་ལྟ་སྟེ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག །དགའ་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །རྣམ་སྨིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །སྡུག་པའི་དངོས་པོ་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །རྒྱུན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བཞི། །འདོད་འདུན་སྡུག་བསྔལ་གནོད་སེམས་ཀྱི་སྡུག་དང༌། །རྨུགས་གཉིད་སྡུག་བསྔལ་རྒོད་འགྱོད་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ཐེ་ཚོམ་སྡུག་བསྔལ་དག་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ལྔ། །ངན་སོང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་རྒྱུའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ངན་སོང་ལས་སྐྱེས་འབྲས་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ལོངས་སྤྱོད་ལས་བརྩམས་ཡོངས་འཚོལ་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །བསྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོག་མི་ཤེས་སྡུག་བསྔལ། །མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་

577

གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིགདག་སྟེ་དྲུག །སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །སྡུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་སྡུག་བསྔལ་བདུན། །གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །དབང་མེད་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་གནོད་སྡུག་བསྔལ། །གཞན་གནོད་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་ལམ་སྣ་གཅིག་གིས། །གནས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད། །བདག་རྒུད་སྡུག་བསྔལ་གཞན་རྒུད་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ཉེ་རྒུད་སྡུག་བསྔལ་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པའི་སྡུག །ནད་མེད་ལས་ཉམས་སྡུག་བསྔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས། །ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་ཉམས་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་དགུ། །བཟའ་མེད་སྡུག་བསྔལ་བཏུང་མེད་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །བཞོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་གོས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ། །སྤོས་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མེད་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །བྱུགས་པའི་ཡོ་བྱད་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །གར་མེད་སྡུག་བསྔལ་གླུ་མེད་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །རོལ་མོའི་ཡོ་བྱད་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །སྣང་བའི་ཡོ་བྱད་མེད་པའི་སྡུག་སྟེ་བཅུ། །ང་ལྔའི་སྡུག་བསྔལ་བགྲང་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན། །ཡིན་སྙམ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་དཔྱད་གཞི་མཛོད། །ལྔ་བཅས་བཅུ་ཕྲག་ལྔ་པ་གཉིས་པ་ནི། །སྡུག་བསྔལ་དགུ་ལ་དེ་དབྱེ་དགུ་པོ་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དང༌། །ཐམས་ཅད་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལོག་ཞུགས་སྡུག །འཇུག་པའི་སྡུག་དང་མི་འདོད་བྱས་པའི་སྡུག །ཕོངས་པའི་སྡུག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ལས་བྱུང་སྡུག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྔོན་འདི་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བྱས་ཐམས་ཅད་སྡུག །སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ནི་ཡུན་རིང་བཟོད་གླག་དང༌། །སྣ་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །ཐམས་ཅད་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དབྱེ་བ་བཞི། །དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ཡི་དྭགས་སྡུག་བསྔལ་བདེ་འགྲོར་གཏོགས་པའི་སྡུག། །ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དབྱེ་ན་ལྔ། །བདག་གཞན་གནོད་པས་

578

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ནས་སློང༌། །ཁམས་མ་སྙོམས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ནས་སློང༌། །མི་རིགས་བྱས་དང་བདག་བྱས་སྡུག་བསྔལ་སློང༌། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀུན་དཀྲིས་སློང༌། །སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྤྱོད་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང༌། །འཇུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ངེས་དྲུག་གི་སྡུག །ལུས་པོ་མ་ངེས་མཐོན་པོར་དམན་པོར་ལྷུང༌། །ཕ་མ་མ་ངེས་ཕན་ཚུན་གོ་ལོག་སྡུག །བུ་དང་ཆུང་མ་མ་ངེས་འགྱུར་བའི་སྡུག །བྲན་དང་ལས་བྱེད་ཞོ་ཤས་འཚོ་མ་ངེས། །མཛའ་བཤེས་གྲོགས་དང་ཉེ་སྣག་མ་ངེས་སྡུག །ལོངས་སྤྱོད་མ་ངེས་སྡུག་དང་དྲུག་ཏུ་འདོད། །མི་འདོད་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དབྱེ་ན་བདུན། ཚེ་རིང་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་ཚེ་ཐུང་སྡུག །བྱད་བཟང་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་བྱད་ངན་སྡུག །རིགས་མཐོ་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་དམའ་བའི་སྡུག །དབང་ཕྱུག་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་དབུལ་བའི་སྡུག །སྟོབས་ཆེན་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་སྟོབས་ཆུང་སྡུག །ཤེས་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་རྨོངས་སྤྱོད་སྡུག །གཞན་ཕམ་འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་རང་ཕམ་སྡུག །ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག །ཁྱིམ་པའི་བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་འགྲིབ་སྡུག །རབ་བྱུང་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །མུ་གེ་དམག་དགོན་གཅོང་རོང་ཉམས་ངའི་སྡུག །གཞན་ལ་རག་ལས་འཚོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཉམས་པས་ཕོངས་པའི་སྡུག །བསད་ཅིང་བཅད་བརྡེགས་བསྐྲད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག །རྗེས་འབྲེལ་ལས་བྱུང་སྡུག་བསྔལ་དབྱེ་ན་དགུ །འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་འཇིག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །རྒ་བའི་ཆོས་ཅན་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ན་བའི་ཆོས་ཅན་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །མ་རྙེད་མི་སྙན་སྨད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ། །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག་སྟེ་དགུ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དབྱེ་ན་བཅུ། །རྒྱུའི་སྡུག་ཚོར་སྡུག་བདེ་བ་མེད་ཙམ་སྡུག །ཚོར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །མངོན་འབྱུང་རབ་དབེན་ཉེར་ཞི་རྫོགས་བྱང་གི །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདོད་ཁམས་ཀུན་སྦྱོར་ལས། །སོ་སྐྱེའི་སྡུག་བསྔལ་དག་

579

གྲངས་འདྲེན་འགའ་ཞིགསྟེ་འདི་ལྔའི་སྟེང༌། །གནོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོ་བྱད་མེད་པའི་སྡུག །ཁམས་མ་སྙོམས་པའི་སྡུག་དང་དགའ་འགྱུར་སྡུག །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་གནས་ངན་ལེན་སྡུག་སྟེ། །འདི་ལྔ་བསྣན་པས་བཅུ་ཞེས་བྱང་སར་གསུངས། །དེ་ལྟར་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །མནར་སྙམ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་ན་རྫོགས་པར་སྐྱེ། །བརྒྱ་རྩ་བཅུ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བཅུ་དགུར་བསྡུས། །བསྒོམས་པ་ཡིས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེར་འབྱུང་བས། །རྨོངས་པའི་རྣམ་སྨིན་སྡུག་དང་འདུ་བྱེད་སྡུག །གཏན་སྡུག་རྒྱུའི་སྡུག་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །བདག་གིས་གནོད་སྡུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་སྡུག །ལྟས་ངན་སྡུག་བསྔལ་སྔོན་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག །སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དམྱལ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །བདེ་འགྲོར་གཏོགས་སྡུག་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྡུག །འཇུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་ཤེས་ལས་བྱུང་སྡུག །རྒྱས་བྱུང་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྡུག །ཚོར་སྡུག་གནས་ངན་ལེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒྱུ་བཞིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་ལ་རྟོགས་དཀར་དམིགས་པ་དང༌། །བསྐལ་པ་འབུམ་སོགས་གོམས་པའི་ཡུན་རིང་དང༌། །ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང༌། །ས་ལམ་རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་རྣམ་དག་གོ །དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་ལྟར་དམིགས་བརྩེ་བསྒོམ་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་ས་ཡང་མྱུར་ཐོབ་ཅིང༌། །འགྲོ་ལ་མཉེས་གཤིན་བྱམས་དང་བྱེད་འདོད་སེམས། །སྐྱོ་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་ལེན་སེམས་དང༌། །ལས་རུང་དབང་གྱུར་སེམས་སོགས་ཐོབ་ཅེས་གསུངས། །དེ་ལྟར་ལེགས་བཤད་དྲི་བྲལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །ལྷག་བསམ་མཉེས་གཤིན་སྲད་པུར་བརྒྱུས་པའི་དགེས། །འགྲོ་ཀུན་བླ་མེད་ཐེག་མཆོག་ཐོབ་པ་དང༌། །ཐུབ་བསྟན་རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་གོང་འཕེལ་ཤོག །བྱེད་པོ་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་གླུ་དབྱངས་ལེན་དུས་སྨྲས། །སྨྲ་བའི་བང་མཛོད་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་ལྡེས། །མིག་བློ་གསལ་དད་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། །མངྒ་ལཾ།།

580

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ། ༼ག༽

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང༌། །
ཚིག་གི་གཟིགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་བའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།།
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་
པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། །ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ་པར་སྐྲུན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁགམཚན། སྒོར མཚན། སྒོརབསམ་བློ་ཞི་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། ༥,༠༠༠ མངའ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དབྱིན་གཉེན་ནས། ༧,༠༠༠
མངའ་དགེ་བཤེས་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ནས། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཕ་རྒྱ་མེའི་ཆེད། ༡༥,༠༠༠
ཚེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་མགོ་དམར་གྱི་ཆེད་དུ། ༤,༠༠༠ དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ནས། ༣༠༠
སྒོ་མེ་བློ་བཟང་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ནས་ཕ་མའི་དགེ་རྩར། ༣༠,༥༥༥ ཚེ་འདས་དགེ་སློང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད། ༥༠,༠༠༠
ཀླུ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཕ་མའི་དགེ་རྩར། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་ནོར་བུ་བཀྲ་ཤིས་ཆེད། ༡,༠༠༠
བསམ་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ནས། ༡༥,༠༠༠ ཚེ་འདས་ངག་དབང་ཆེད། ༡,༠༠༠
ཚེ་འདས་བསོད་སྒྲོན་ཆེད། ༣,༥༠༠ གུང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྟོབས་རྒྱས་ནས། ༣,༣༠༠
དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༣,༠༠༠ དད་ལྡན་ཀླུ་དགེ་བཤེས་བློ་བསྟན། ༥,༠༠༠
ཚེ་འདས་ངག་དབང་ཆེད། ༡,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཕ་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ཆེད། ༡,༠༠༠
སོག་ཡུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་
པ་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༬,༤༨,༨༩༩ དད་ལྡན་མ་ཀླུ་མོ་ནང་མིའི་ཆེད། ༡༩,༩༩༩
རེབ་ཙ་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༡,༥༠༠ དད་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐར་ནང་མིའི་ཆེད། ༥༠༠
ཚེ་འདས་རྡོ་རྗེ་མཁར་གྱི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠ དད་ལྡན་རྟ་མགྲིན་རྡོ་རྗེ་ནང་མིའི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠
ཚེ་འདས་དབང་ཆེན་ཚེ་རིང་གི་ཆེད། ༦,༠༠༠ ཚེ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མིའི་ཆེད། ༡,༠༠༠
གུང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས། ༥,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་མོའི་ཆེད། ༡,༠༠༠
ཉི་ཧོང་གནས་བཞུགས་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟའ་ཟླ་

གཉིས་ནས། ༡༦,༥༠༠ ཚེ་འདས་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེད། ༣,༧༠༠
ཚེ་འདས་སྒྲོ་རྒྱའི་ཆེད། ༡,༧༥༠ ཚེ་འདས་ཕ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་ལོ་བྷེ་ནང་མི་ཡོངས་ནས། ༢༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་ཕ་བཀྲ་ཁོ་དང་མ་པ་ཁོ་ཆེད། ༤,༥༠༠
ཚེ་འདས་མཐར་ཕྱིན་དང་གནས་མཚོ་ཆེད། ༤,༥༠༠ ཚེ་འདས་ཁྲིང་ཧྲིག་ཆེད། ༡,༠༠༠
ཚེ་འདས་འཛམ་བྷོའི་ཆེད། ༡༣,༢༠༠ ཚེ་འདས་ལྷ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་ཆེད། ༣,༣༠༠
དད་ལྡན་ཕག་སྐོར་སོ་མའི་སྟག་ལྷ་ཐར་ནང་མི་ནས། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་དགེ་སློང་ཕུན་ཚོགས་འོད་ཟེར་ཆེད། ༤,༧༥༠

ཀླུ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ནས། ༡,༠༠༠ གཞུང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ནས། ༡,༠༠༠
ཚེ་འདས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཆེད། ༡༠,༠༠༠ ཚེ་འདས་མགོན་པོ་ཚེ་རིང་ཆེད། ༢,༥༠༠
༢༠༡༣ལོའི་གྲྭ་ཚང་དགེ་བསྐོས་ཀླུ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན། ཆབ་རིས་འགག་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང། རེབ་ཙ་བློ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་བཅས་ནས་སྐྱབས་རྟེན་སོགས་ལས། ༥,༠༢,༡༠༠
ཚེ་འདས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད། ༢,༠༠༠ དད་ལྡན་ཨོ་བྷ་དང་བདུད་འདུལ་གཉིས་ནས། ༣,༠༠༠
ཚེ་འདས་ཟླ་འབུམ་གྱི་ཆེད། ༡,༠༠༠ ཚེ་འདས་བློ་བཟང་གི་ཆེད། ༡༠,༠༠༠
ཚེ་འདས་དགེ་སློང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད། ༡,༠༠༠ ཚེ་འདས་ལྕཊ་བྱམས་དང་མཁར་བྱམས་ཀྱི་ཆེད། ༧༡༤
ཚེ་འདས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེད། ༡༠༠ ཚེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ་ཆེད། ༡༠༠
རྒན་སྐལ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་ནས། ༡༠༠ ཀླུ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་དར་ནས། ༥༠༠
ཚེ་འདས་ས་རའི་ཆེད། ༥༠༠ ཚེ་འདས་བདེ་ལྷའི་ཆེད། ༥༥༠
ཚེ་འདས་རིན་ཆེན་ཚེ་དབང་ཆེད། ༥༠༠ དད་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༥༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནས། ༢༥༠ དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསྟན་རྒྱས་ནས། ༣༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན། ༥༠༠ ཚེ་འདས་ཚེ་རིང་སྲིད་ཐར་ཆེད། ༨༠༠
ཚེ་འདས་ཕུར་བའི་ཆེད། ༦༧༥ ཚེ་འདས་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཆེད། ༥༠༠
ཧར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བློ་བཟང། ༢༠༠ གུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ནས། ༡,༡༦༦
བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་དང། དགེ་བཤེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས། ༡༠,༠༠༠
ཚེ་འདས་ཧྲོང་བོ་དཔོན་པོ་ཚེ་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་དཔོན་ཕྲུག་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། རྔ་རྒྱའི་རྒྱན་ཐོ། ཧྲོང་བོ་ལོ་རྒྱལ་དང་ཁྲོ་རྒྱལ་ཕ་བུ་
གཉིས། དད་ལྡན་ཧྲོང་བོ་དཔོན་སྐོར་ཁྱིམ་ཁ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད། ༡,༣༡,༩༢༠
བྲ་ཉེ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད་ནས། ༡༥,༥༥༥

བསྔོ་སྨོན།

འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང། ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སློབ་ཕྱིར། ། དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྔོ། །
དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ། བསྔོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་དེས།།
བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང། ། བཟང་པོ་སྤྱོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བགྱི། །

དཔར་སྐྲུན་རྒྱུ་སྦྱོར་བ།
ཨ་རི་ཨ་མ་སེན་ཊི་རཱ། Ama-Sandra Esner དཔེ་སྐྲུན་བྱེད་པོ་དང་བདག་དབང་།
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།
ཀླུ་དགེ་བཤེས་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཕེལ།
འགན་འཛིན་གཞོན་པ།
ཀླུ་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།
གློག་ཀླད་པར་རྩ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།
གུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།
གློག་ཀླད་ཡིག་འཇུག་པ།
ཧར་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཧར་དགེ་ལེགས་གྲགས་པ། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།
ཧར་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ། ཀླུ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།
པར་རྩ་ཞིབ་སྡུར་བ།
ཧར་དགེ་བཤེས་ཆུང་བདག ཀླུ་དམ་ཆོས་བློ་གསལ། བྲ་ཉེ་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད།འགྲེམས་སྤེལ་བ།
བྱ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཀླུ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ཀླུ་རྨ་མགུར་བྱམས་པ།
ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ།
གླེགས་བམ་གསུམ་པ།
༢༠༡༥ ལོའི་ ༦ ཚེས་ ༢༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ བོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གྱ་སྟོན་ཉིན་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།དེབ་ཚད་ཨང་།17.3x24 CM
མ་ནི་པལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྐྲུན།